HAL

DUNCAN

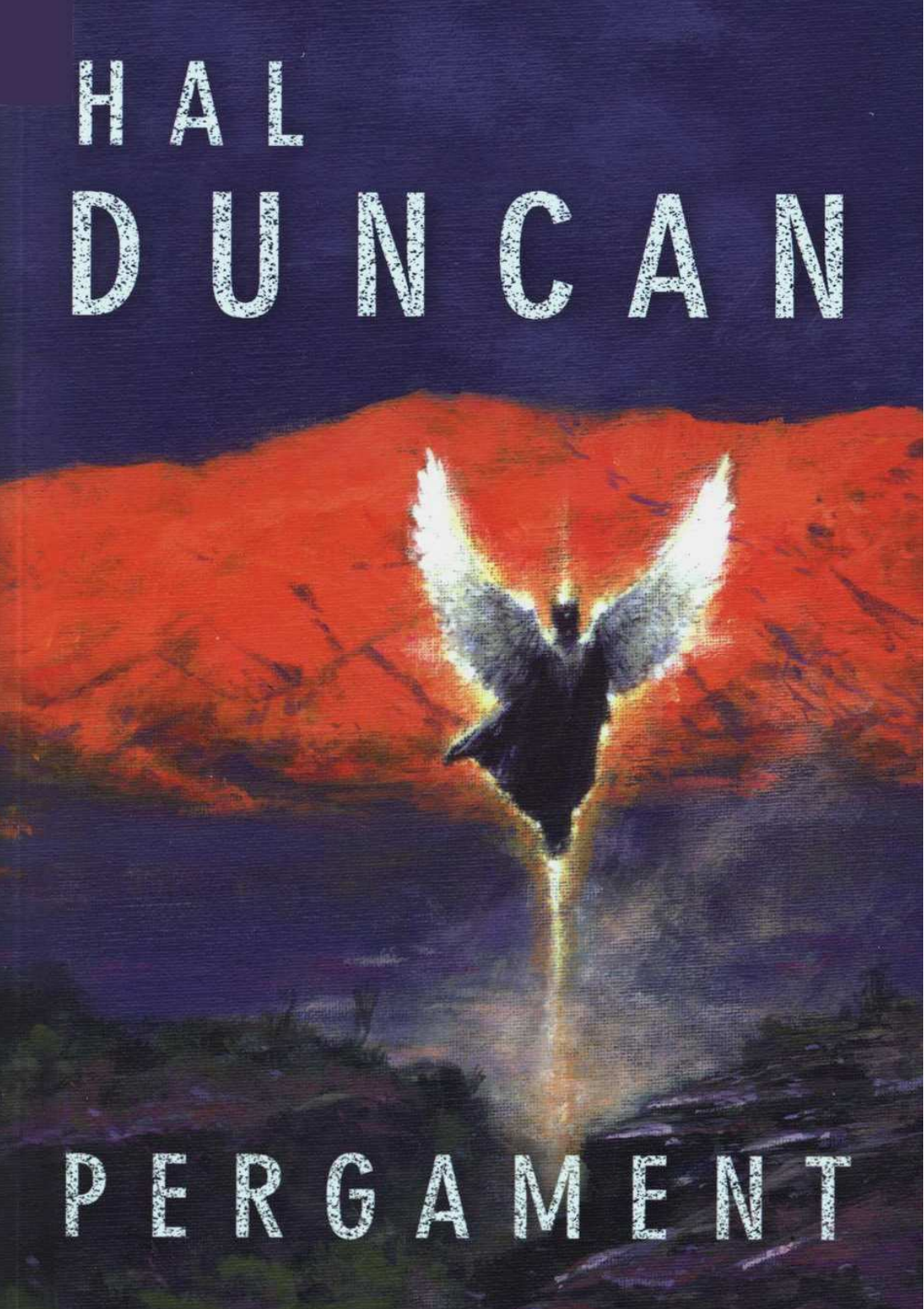

PERGAMENT

Románový debut Hala Duncana, první část dvoudílné série Kniha všech Hodin, upoutá především netradičním zobrazením věčného boje krutých sil nadpřirozena. Lidstvo blízké budoucnosti čelí příchodu konce světa a naději vidí pouze v úniku do rozsáhlé říše Pergamentu - obrovské věčné sféry, vůči které je náš svět pouhým zrnkem prachu. Jde o místo, kde se minulost, přítomnost a budoucnost setkávají se starobylými světy a legendami. Právě tam se mezi nepochopitelnými silami rozpoutává bezohledný boj, v němž jsou lidé pouhými diváky, zcela nepodstatnou položkou, protože zde nejde o boj mezi dobrem a zlem; vždyť obě mocnosti od sebe v tomto směru lze rozlišit jen stěží. Na řadě je tak dravost a touha po přežití, jen ve vzácných případech se jednotlivci dokážou chovat ve prospěch lidstva jako celku, obětovat vlastní život či duši beze stínu sobectví.

Duncanovo dílo se soustřeďuje spíše na formu než na děj, velmi důležitou složkou je tu jazyk samotný, spletitý a nádherný, někdy až hypnotizující, ale přesto či snad právě proto jde o skvělé čtení, které nikoho nenechá klidným, klade totiž mnoho zajímavých otázek. Pergament je fascinujícím vstupem do říše, jakou jste ještě nikdy nenavštívili.

"Jde o jeden z nejsebevědomějších románů desetiletí, a zároveň jde o román, za který by mnozí spisovatelé, začínající psát svou desátou knihu, zabíjeli, jen aby dovedli napsat něco takového." - JEFF VANDERMEER

„Pergament je tou nejodvážnější a nejambicióznější knihou, jakou jsem za poslední dobu četla." - CHERYL MORGANOVÁ, EMERALD CITY

„Duncanův pozoruhodný debut... je jedním z nejdůležitějších počinů roku." - JOHN BERLYNE, SF REVU

„Svět Pergamentu je světem, jenž se skládá z ostatních světů, a každý čin spáchaný jakoukoli postavou má svůj dopad i na jiném místě a čase. A jak všechny tyto odlišné světy, místa a lidé začnou jeden po druhém rezonovat ve čtenářově mysli, výsledek je roven symfonii a čiré radosti." - MATT CHENEY, LOCUS MAGAZINE

„Čtenáři se zálibou v dílech Jeffa VanderMeera, Theodora Sturgeona a Neila Gaimana ocení spalující energii a prozaickou představivost Pergamentu, aby poté netrpělivě očekávali Duncanův další román." - GAVIN GRANT, BOOKPAGE

„...okouzlující příběh, který naprosto nepřipomíná nic, co jste doposud četli... Pergament rozšířil hranice fantasy literatury mnohem víc než jakákoli jiná kniha, vydaná v posledních letech." - SFX

ISBN 978-80-7193-248-2

CENA: 329,- Kč

HAL DUNCAN

PERGAMENT

KNIHA VŠECH HODIN: 1

Laser

Název originálu: **VELLUM – The Book of All Hours: 1**

Obálka: **Edward Miller**

Grafická úprava obálky: **Michal Kuba**

Překlad: **Richard Podaný**

Redakce: **Helena Šebestová**

Copyright ©2005 by Hal Duncan
All Rights Reserved
Copyright ©2008 for the Czech translation by R. Podaný
Copyright ©2008 for Cover by E. Miller
Copyright ©2008 for the Czech edition by Laser-books s. r. o.

ISBN 978-80-7193-248-2

Věnuji svému otci
za všechny výstřednosti a jistotu,
své matce
za všechny balíčky se svačinami a trpělivost.
A nade všechno pak Ewan;
navždycky.

PRVNÍ KNIHA

Ztracený bůh starověku

PROLOG

CESTA VŠEHO PRACHU

Deníky Reynarda Cartera – den nultý

„Hořící mapou. Každý epos," říkával můj kamarád Jack, „by měl začínat hořící mapou. Jako ve filmech. Plameny, co polykaj ten zasranej svět; to je na těch starejch filmech nejlepší," říkal, „když vidíš tu starou mapu na pergamenu, jak prostě… prostě uprostřed tmavne a tmavne, kroutí se, svíjí, a nakonec… *vššš*."

To byl celý Jack; když jste se ho zeptali, co chce k narozeninám, odpověděl, že výbuch. Jack byl cvok, ale jak jsem tak listoval Knihou, rychleji a rychleji, protože každá stránka ve mně posilovala děs a hrůzu, vzpomněl jsem si, co říkával. Vzpomněl jsem si na bohy a tragédie, báje a historky, a taky na filmy, co začínají odvíjejícím se svitkem s vyprávěním o pradávných dobách. Pergamenové stránky mi pod prsty prokluzovaly ve světle, které ovšem nebylo od ohně, ale od vycmrdle poblikávajících sklepních zářivek; jestli tu něco hořelo, tak v mojí hlavě, hořelo pochopením, prozrazením. Přesto jsem nebyl s to setřást myšlenku, že okolní svět se každou chvilku rozerve na plameny a popel, zkroutí se a udělá místo scéně krveprolití, křiklavé, hollywoodsky naaranžované scéně, nad jejíž válečnou vřavou zní soundtrack ze samého filharmonického třeskotu a řinčení.

~ ~ ~

Kniha. Zabouchl jsem tu potvornost a podezíravě si ji prohlížel. Její vnější krunýř, kožnatý, popraskaný a omšelý, byl tlustý a tmavý, s podivnými reliéfními znaky – kresba podobná oku, kruhu uvnitř elipsy, ale s šesti menšími polokruhy na vnějším konci, na třetí a na deváté hodině, a na páté a na jedenácté; to celé překrýval obdélník. Reliéfní rámeček kolem toho všeho vypadal nejspíš jako ukradené

architektonické plány ležící pohozené na podlaze; přejel jsem pohledem po klenutém sklepě a moje podezření se potvrdilo – sedí to. Dlouhá, obdélníková místnost se dveřmi v pravém dolním rohu; stěna po levé ruce je tlustší, a aby nebyla, je to nosná zeď celé budovy nade mnou; po obou stranách asi tak ve dvou třetinách zhruba na půl metru vyčnívají dva špalky stěny, jako kdyby původní zeď kdysi něco prokoplo, zapomenutý výklenek; maličká alkovna na protějším konci, kterou jsem našel schovanou za vysokou prosklenou knihovnou a kterou tak tak že šlo na ukradených plánech poznat, protože byla nakreslená tužkou, ačkoli zbytek byl nakreslen inkoustem.

~ ~ ~

Cítil jsem se krapet provinile, jak jsem se tak díval na haldy Aristotelů a Nostradamů a Molièrů a kdovíčeho, které jsem odložil na podlahu, abych těžkou knihovnu mohl odsunout. Křehké, nesmírně cenné artefakty ze Zvláštní sbírky univerzity, knihy, jejichž příjem musí student potvrdit podpisem, na formulář uvést jméno pedagoga a předmět výzkumu, načež mu je kurátor přinese nahoru do čítárny, položí šetrně na psací stůj před něj, ty knihy jsou na polystyrénových špalíčcích, jejich lámavé stránky je třeba obracet opatrně, zkusmo, pro případ, že by se pod bezmyšlenkovitými pohyby prstů rozpadly v prach. A já s nimi zacházel jako s paperbacky poházenými na podlahu, když přestavujete nábytek. Byly však bezcenné ve srovnání s Knihou; už teď byly prach.

~ ~ ~

Setřel jsem trochu krve, která mi stékala po čele, a znovu jsem Knihu otevřel na její první straně.

Kniha všech Hodin

Kniha všech Hodin, jak jí říkali ve středověku benediktýni, protože se domnívali, že to je vlastní Boží obdoba *horae* nějakého velkovévody, jedné z těch knih, jež hodinu po hodině, den po dni, týden po týdnu a měsíc po měsíci v silných svazcích sledovaly obřady a meditace, zapsané mnichy za světla lamp, vyvedené nádhernými barvami na pergamenu, bledé, ale bohatě tónované, ne vybělené do čistě bílé, ale zažloutlé, hnědé, v barvě kůže, hlíny, dřeva, starých kostí, věcí, které

kdysi byly živé. Zhotovení těchto knih si objednávala knížata a králové a pak trvalo roky ohnutých hřbetů a křečí v rukou a vyhasínajících zraků, než je písaři ručně pořídili. Benediktýni tvrdili, že i sám Bůh si objednal takový svazek u jednoho anděla, kterému bylo povoleno vejít krok za roušku a vidět jeho tvář a poslouchat jeho slova a zapisovat je. Patriarcha Henoch, který chodil s Bohem a byl vzat na Nebesa a stal se andělem Metatronem, vytvořil tuto knihu na pokyn svého pána, tvrdili, a v ní se tudíž nachází jeho slovo ke každému okamžiku věčnosti, je to svrchovaná příručka s pokyny pro toho, kdo se nebojí žít, jak On poroučí, plně, beze zbytku. Jenže nikdo z lidí není tak dokonalý, aby žil ve zbožnosti tak úplné; a tak popřeli existenci Knihy na tomto světě; prohlásili, že by mohla existovat pouze ve Věčnosti, kde je duch zbaven slabosti těla.

~ ~ ~

Kniha všech Hodin, říkal otec. Tvůj děd ji šel hledat, ale nikdy nenašel. Nebyl s to ji najít; je to jen mýtus, vzdušný zámek. Neexistuje.

Vzpomínám si na poklidný úsměv na jeho tváři, obávám se, že podobný výraz mají tu nebo tehdy všichni rodiče, když pochopí, že jejich potomek opakuje jejich vlastní pošetilost, a ten výraz říká no prosím, ve tvém věku takhle přemýšlejí všichni, ale věř mi, až budeš starší, pochopíš, že takovýhle svět není. Chodíval jsem se ho vyptávat na tyhle důmyslné historky, které mi vyprávěli, o tom, že rodina Carterů má starobylá tajemství, ne jen nějaké kostlivce ve skříni, ale kostlivce s mystickými runami vyrytými do kostí, ve skříních s falešnými stěnami, za nimiž se skrývají temné chodby vedoucí hluboko, hluboko do podzemí.

„Ale strýček Reynard říkal, že když byl dědeček na Blízkém východě…“

„Strýček Reynard je nenapravitelný starý chytrolín,“ řekl otec. „Na pěknou historku ho vždycky užije, ale to, co říká, musíš… musíš brát trochu s rezervou.“

Vzpomínám si, že mě to šokovalo, zmátlo; byl jsem mladý, dost mladý, aby mě vůbec nenapadlo, že dva dospělí, kterým naprosto věřím, si o něčem mohou myslet něco naprosto odlišného. Můj otec a jeho bratr Reynard, po kterém mě pojmenovali, přece vědí všechno, nebo ne? Jsou dospělí. Nikdy mě nenapadlo, že by jejich odpovědi na moje otázky mohly být dočista protichůdné.

„Samozřejmě, otce bys měl poslouchat,“ povídá strýček Reynard. „Upřímně řečeno, neměl bys věřit slovu z toho, co ti vykládám. Jsem *naprosto* nedůvěryhodný… pokud jde o Knihu.“

Vydržel můj upřený pohled s naprosto upřímným výrazem… a mrkl.

„Skoro tak nedůvěryhodný jako cisterciáci,“ dodal.

~ ~ ~

Cisterciáci tvrdili, že benediktýni jsou hloupí. Oni byli naprosto přesvědčeni, že Kniha na tomto světě existuje, ale báli se jí, jako se báli samotného ďábla. Prokleli rukopis coby ten nejpekelnější z grimoárů, Knihu jmen mrtvých, kde jsou všechny bytosti, co kdy žily či budou žít – lidé, andělé, ďáblové. Odkazovali se na Bibli, na Tóru i na Korán, na křesťanské apokryfy a židovské a islámské legendy… cožpak se ve Zjevení sv. Jana nemluví o knize sepsané božím písařem, o Knize Života, jež obsahuje jména, neudělená při křtu, ale jména skutečná a tajná, jména, jejichž nositelé by se museli dostavit, kdyby byli povoláni před trůn Boží? Ale pokud tato kniha měla být přinesena na svět až na konci času, tak odkud se Šalomoun dozvěděl jména všech džinů? Tehdy pálili u kůlů staré panny, bylinkáře a porodní báby; věřili, že svět je rozpolcen temnotou; báli se zla pocházejícího z vědění. A tak prohlásili, že musí být nějaký *exemplář* Knihy Života, snad její temný protějšek, jejž zhotovil Lucifer ještě před svým pádem, v době, kdy *byl* pravou rukou Boha. A řekli, že možná do té knihy vepsal i jméno Boží. Snad právě proto padl. A pokud je to tak, šeptali, pak by prostřednictvím té knihy neohrožený smrtelník mohl povolat a spoutat vůlí i samotného Všemohoucího.

~ ~ ~

Jenomže jediným poutem, které mě teď zajímalo, byl provizorní obvaz z roztrženého rukávu, který zastavoval krvácení z poraněné ruky. Pokud jsem bezstarostně nakládal s ostatními knihami Zvláštní sbírky, pokud jsem hrubě odstrkoval knihovnu, abych odhalil zaprášené a zapatlané sklo, které krylo výklenek – jako pomalované okno, anebo vsazená muzejní expozice, anebo pašerákův tajný sklípek –, o to opatrněji jsem zacházel s přísavkou a diamantovým nožem, když jsem ve skleněné desce před výklenkem vyřezával kruh. Jenže jsem ani v nejmenším neočekával, že se sklo rozletí na kousky, až mě to odhodí přes celou místnost. Měl jsem štěstí. Jen jeden střep byl dost velký, aby

mi způsobil víc než povrchová zranění; zabořil se mi do pravé dlaně, kterou jsem si chránil obličej. Od ostatních střepů jsem měl jenom menší ranky, kterých sice bylo hodně, ale většinou střepy jen prosekly kůži. Bylo mi záhadou, proč sklo bylo pod takovým tlakem, aby se roztříštilo, jakmile kryt povolí; šlo však o banální záhadu – ve srovnání s knihou samotnou, která si trůnila v kruhu ze soli.

Letité legendy

„Kniha hodin," řekl jsem. „Anebo kniha jmen. Nikdo neví."

„Kecy," povídá Joey. „Vymejšlíš si to."

„Zavři klapačku," usadil ho Jack. „Poslouchám."

Postrčil mi přes stůl gin s tonikem, Joeymu podal jeho guinness a posadil se na svoje místo s ouzem, přivoněl k němu a nakrčil nos.

„Tak dál," vyzval mě.

„No prostě," pokračoval jsem hlasem ochraptělým od toho, jak jsem musel překřikovat dunící basy jukeboxu ve studentském klubu. „No prostě jeden jezuitský učenec v sedmnáctém století tvrdil, že *obě* ty představy jsou kacířské. Podle něj jde o knihu, z níž se budou před trůnem božím předčítat hříchy všech. Konečné zúčtování. Poslední soud. Takže to ani tak není kniha se jmény mrtvých, spíš v ní je všechno, co kdy kdo udělal, všechny skutky minulé, přítomné i budoucí."

„To by musela bejt kurevsky veliká knížka," řekl Joey.

Pokrčil jsem rameny, usmál jsem se a napil.

„Možná že řeč, kterou je sepsaná, je… sevřenější. Nevím. Však právě to vám říkám. Nikdo přesně neví, co to je. Ale *kde* to je… to je něco jiného."

„Moc čteš," prohlásil Joey. „Kamaráde, já bych se vsadil, že když se mrkneš do databází, na každý univerzitě budou mít po exempláři…"

~ ~ ~

„*Makromimikon,*" řekl strýc Reynard. „Jeden se jen diví, kam ten Liebkraft chodil pro nápady. Staří bohové; kniha sepsaná nějakým šíleným Arabem; překlad ještě staršího textu. Kdes to vzal?"

Obracel v rukou ošoupaný paperback. Zažloutlé stránky, zlomený hřbet, oslí uši, řvavá obálka – žádné prastaré tajemství, moderní škvár,

žádná pravda, jen kraviny. A přitom tam je právě to, co mi strýc odmala vykládá.

„V antikvariátě," odpověděl jsem. „Za padesát pencí. Víš… já… nevěřím, že jsi mě vodil za nos kvůli…"

Došla mi slova. Letité legendy vykládané nad sklenkami mléka, anebo poslední dobou piva, a všechno je jenom rafinovaný výmysl. A k tomu kradený. On si jen seděl v křesle a kouřil cigaretu.

„Víš, už desítky let to nevychází," řekl a vrátil mi knihu. „Měl by sis to přečíst. Vážně. Určitě se ti to bude líbit."

Měl zase ten starý uličnický výraz.

~ ~ ~

„Jasně že jsem čet Liebkrafta," odpověděl jsem Joeymu. „V Carterovic rodině musí každý dřív nebo později číst Liebkrafta. A ty obzvlášť, Jacku."

Zapálil jsem si cigaretu a důkladně jsem potáhl, abych potrápil jejich zvědavost. S Jackem a Joeym jsme se dali dohromady v prvním ročníku na univerzitě. Jack, divoký zrzek, který míval v opilosti sklony lézt na parapety… taky Carter, což je dost divné, ale pokud vím, není z přízně; Joey Pechorin, nihilista s chmurným tónem hlasu; ze začátku působil dojmem, že se snaží být lhostejný, ale pak jste ho poznali líp a došlo vám, že opravdu je tak nevlídný a přezíravý. Oheň a led, ale ti dva se kamarádili od základní školy, byli nerozluční, dokud se Jack nedal dohromady s nestálým, pořád pomrkávajícím Thomasem. Thomas Messenger působil tak dokonale dojmem nějakého skřítka nebo šotka, že jsme si nedokázali pomoct a začali jsme mu říkat Puck. Puck měl jako obvykle zpoždění. Všiml jsem si, že se Jack podíval na hodinky a sjel pohledem ke dveřím.

„Proč myslíte, že jednu postavu pojmenoval Carter?" řekl jsem.

„*Blbost,*" Jack si odkašlal do dlaně.

Ale mně bylo jasné, že ho ta poznámka znepokojila.

„Na mou duši na psí uši," ozval jsem se. „Znal se s mým dědečkem, když…"

„Běž s tím do prdele," odsekl Joey. „Rovnou za nosem do prdele."

Potřásl jsem hlavou a vrhl jsem po něm smutný, smířený pohled. *Tvoje chyba.*

„Nevěř si mi. Mně je to jedno. Vím, že Kniha existuje. Vím, kde je."

~ ~ ~

Letité legendy, léta legend, vzbuzeného zájmu, zbystřené zvědavosti proměněné v nástroj – nepřišel jsem na tuhle univerzitu studovat kvůli jejímu akademickému věhlasu. Čerta starého mi sešlo na její pseudogotické věži a nádvořích, na monotónních přednáškách o Shakespearovi a Spenserovi a Miltonovi, na okázalosti a obřadnosti toho nebo onoho profesora, který s tím černým talárem a ponurým hlasem ustrnul v minulém století. Tři roky studia ve zdejší knihovně, to byly tři roky pátrání po jejích chodbách, ne v jejích knihách. Teď jsem budovu znal odshora až dolů, jako kdybych v ní strávil celý život; všechna patra, všechny kouty, všechny dveře. Studoval jsem stavební plány. Navázal jsem přátelství se členy ochranky, s knihovníky. Poslední rok a půl jsem tam na částečný úvazek pracoval. Věděl jsem, kde jsou kamery, v kolik podnikají strážní v noci obchůzky, kdo vyrobil bezpečnostní systém, jak ten systém funguje, jak se dá vypojit. A konečně jsem byl připraven.

„Vím, kde je."

„Tomu uvěřím, až ji uvidím," prohlásil Joey.

To já taky, pomyslel jsem si. *To já taky.*

Mezi kabalou a kalkulem

Tři roky pro mě, právě tolik generací pro naši rodinu – možná víc, pokud má strýc pravdu. Vykládal mi, že ve středověku každý cech, každé řemeslo nebo živnost měly vlastní mystické drama, obřadní hru založenou na nějakém příběhu z Bible nebo z apokryfů. Třeba zedníci hráli hru o Babylonské věži. Obchodníci s vínem hru o opilém Noemovi. A jak mi řekl, doslechl se o hře, v níž jistí andělé nebojovali ani za Boha, ani za Lucifera, ale prchli před válkou v Nebi dolů na Zemi a s sebou přinesli Knihu života, aby unikla zkáze. Nosili ji po celém světě z jedné skrýše do druhé, pořád dál a dál. Tuhle hru, jak jinak, hráli povozníci. Vozkové. Formani. A povozník je anglicky *carter*.

~ ~ ~

„Samozřejmě," vykládal otec, „právě z tohohle celá ta povídačka pochází. Povozníci putovali všude možně. Své hry předváděli po celé Británii, ba i na kontinentě. A kam přišli, tam taky najdeš tyhle historky

o prastaré knize. Mýty založené na hře, kterou si někdo slátal z bájí vepsaných do Písma jako marginálie. Příběhy vytvořené z příběhů vytvořených z příběhů. Nic na tom není pravda, ale lidi nakonec začnou zapomínat, co je výmysl a co je skutečnost. Zedníci a zednáři nemají monopol na podvrženou mytologii, víš? Ale je to k smíchu. Ta představa, že si poslední z andělů, co ztroskotali na Zemi, najal mladého povozníka, aby vozil tajnou knihu po Evropě…“

Najednou zmlkl; určitě z mého zmateného výrazu pochopil, že tuhle část báje jsem ještě neslyšel. Vzdychl si.

„Tomu věřil tvůj dědeček,“ vysvětlil. „Že povozníci, tedy Carterové převzali od andělů roli strážců Knihy. Ale pak ji ztratili. A od té doby ji hledají.

Tvůj dědeček byl nemocný,“ pokračoval pak tiše a smutně. „Bojoval v první světové válce, víš? Toužil uvěřit v něco… v něco většího. Válka člověka změní. Smrt… i smrt lidi mění.“

~ ~ ~

Smrt lidi mění.

Vzpomněl jsem si, jak se Jack a Joey prali; vzpomněl jsem si, jak se Jack poranil; jak mu Joey vyrval láhev od ouza z ruky a hulákal na něj; jak na něj Jack řval a řval – *hajzle zkurvená, zkurvená, zkurvená.*

To si prostě o lidech říkáte, že jsou blázni – řeknete třeba *tenhle Jack je úplnej blázen* –, ale nic to neznamená, dokud nejste u toho, jak jim vážně, vážně rupne.

Jistý židovský učenec, Izák ben Jošua, v Maury ovládaném Španělsku tvrdil, že Kniha dohnala k šílenství každého, kdo ji spatřil. A že v ní nejsou skutky, ale zákony, že to je v podstatě první zákoník – ne židovská Tóra, ale ještě starší smlouva, známá jen z těch nejokrajovějších apokryfů, pocházející z předpotopních dob, kdy Henoch a vzbouření andělé spoutali hmotný svět principy nacházejícími se kdesi mezi kabalou a kalkulem. Odkazoval na jistý islámský zdroj, na historku o tom, jak všechny stránky byly prázdné až na jednu a na té stránce byla jedna jediná věta, rovnice, která zachycovala samotnou podstatu existence. A právě proto podle něj všichni, kdo kdy na Knihu pohlédli, zešíleli, protože nebyli s to pochopit, s to přijmout smysl života, jenž jim byl s matematickou čistotou vyložen v několika slovech.

Vzpomínám si, jak jsem si po tom, co se stalo Thomasovi, pomyslel, že asi vím, jaká věta to byla. Věta ze dvou slov.

Lidi umírají.

~ ~ ~

Jenže stránka, na kterou jsem se podíval teď, první stránka Knihy, nenesla žádná slova, jen plánek bludiště betonových tunelů a komor, které mě obklopovaly, plánek vykutaných hlubin téhle staré budovy. Zlatými iluminacemi načrtnuté potrubí, ventilace a elektroinstalace, trubky topení, a stejné, oku podobné logo jako na deskách bylo i tady, napsané černým inkoustem, ovšem menší a spíš jakoby kurzívou; ucítil jsem, jak mi v hlavě znovu sílí to pálení. Bylo cosi nesprávného na tom, že obsah knihy tak starobylé je natolik… moderní. Nedíval jsem se na žádné proroctví psané kostrbatým veršem, na žádnou nejasnou předpověď, ale na přesný plán, na schéma. A když jsem přelistoval o stránku dál, uviděl jsem knihovnu, jak jsem ji znal ze stavebních plánů, které jsem tak dlouho zkoumal. A znovu ve středu ten symbol. Stránky dvě a tři vyznačovaly budovu s okolím, se sítí silnic a cest v parku, s budovami a trávníky v kampusu kolem knihovny. Poznával jsem to; poznal jsem to okamžitě a právě to poznání mě přimělo Knihu zavřít a zase otevřít, jako kdybych ji tím mohl změnit, jako kdybych při novém pohledu mohl spatřit něco racionálnějšího, logičtějšího.

Místo toho se mi zdála být ještě iracionálnější. Když jsem si ji prohlížel pečlivěji, měl jsem z ní ještě těžší hlavu, protože v maličkostech, jen tu a tam, nic víc, mi trasa téhle cestičky nebo obrys oné budovy prostě připadaly poněkud jiné, než jak jsem je měl uložené v paměti.

Chladivý bílý polštář

„Kolik je?“ zeptal se Jack. Podíval jsem se na hodinky, ale Puck odpověděl dřív.

„Máme léto,“ povídá. Vlastně byl duben, ale on je čas, a je puckovský čas, čas rarachů, a v tom místo hodin a minut říkáte, že je tři čtvrtě na pihu – a každý den dost slunečný, aby si šlo lehnout na trávu a kouřit, je pro vás léto. Ten den bylo nádherně, slunce se na nás jen lilo, váleli jsme se s Jackem a Puckem jako štěňata na stránce trávníku ohrazeného zdmi, mezi knihovnou a čítárnou. Hranatý špalek univerzitní jídelny se hrbil za námi, tam, kam jsme neviděli, a věž univerzitní

knihovny se vzpínala do nebes, příliš pevná a starobylá, než aby byla vysněná, ale přesto vroubkovanou složitostí anachronického zdobení popírala realitu svého viktoriánského zrodu a dávala přednost vybájené starověkosti. Ten den bylo nádherně, a proto bylo léto.

~ ~ ~

Slunce se zešikma odráželo od skleněné stěny knihovny vpravo ode mě, hrubě omítnuté části stěny malovalo s maurskou nebo snad středomořskou hřejivostí, zářilo na skleněné dveře Hunterova muzea, které se otáčely a vpouštěly studenty dovnitř a vypouštěly ven. V přízemí splývají knihovna a muzeum v jedinou budovu, hranatou a moderní, samé kvádry a válce, v abstraktní kovovou skulpturu hnízdící ve své zakřivené prostotě na dláždění přede dveřmi, před povlovnými schody vedoucími dolů na kočičí hlavy, které se táhnou až k Univerzitní třídě. Když tudy jdete, narazíte na Mackintoshův dům, muzeální repliku obytného domu zaplněnou nábytkem a doplňky, jež vytvořil jeden z nejslavnějších glasgowských rodáků. Dům je napojen na Hunterovo muzeum a z muzea se do něj dá vejít, a tak falešné hlavní domovní dveře jen absurdně visí ve vzduchu a nevedou k nim žádné schody. Vlevo ode mě byla čítárna postavená ve dvacátých letech, nízká a kruhová, s vysokými a úzkými okny a klenutou střechou – secese, řekl jsem si. Akorát nějak pořád nevím, jaký je rozdíl mezi Art Nouveau a Art Déco. A i když by si ta obludnost ze šedých cihel a kouřového skla za mými zády, ta hranatá potvora ze šedesátých let, které říkají Hub a kde je jídelna a obchody, už jen za svou ošklivost zasloužila vyhodit do vzduchu, stejně jsem nikdy žádný kouteček světa neměl radši než tenhle svažující se trávník mezi zídkami z nahrubo otesaných kusů pískovce, zmáčknutý mezi čítárnou a knihovnou, a nikdy jsem žádné místo nemiloval jako tohle a v tu chvíli.

~ ~ ~

Seděl jsem na dřevěném špalku, který na svah dali nedávno. Univerzita angažovala nějakého moderního umělce, aby oslavila své 550. výročí, a on proměnil ten zelený kopeček v nějakou výtvarnou výstavu; trošku rozechvěle jsem sledoval, jak trávník obehnali plotem a rýpají drn. Ale když skončili, musel jsem uznat, že ten kouteček je ještě poklidnější. Umělec tu rozmístil deset těch dřevěných špalků po dvojicích a ty dvojice vždycky narafičil tak, jako by vyznačovaly roh

dlouhého, úzkého obdélníku, přičemž ostatní rohy vyznačovaly nízké keře. Celý svažitý trávník rozdělovalo pět takových protáhlých obdélníků. Na konci každého toho špalku byl jakýsi polštář z bílého porcelánu a po bocích špalků, zabořené div ne až do země, vedly skleněné desky – v noci osvětlené, na nichž stál vysvětlující text o deseti částech. Ty keře, to byly samé léčivé rostliny, což mělo připomínat první bylinkovou zahradu na univerzitě – její existenci teprve nedávno odhalil nějaký vědátor, který se hrabal ve starých záznamech. A špalky, to byly repliky starobylých pitevních stolů a připomínaly nejstarší fakultu univerzity.

Ten den jsem si na jeden z nich lehl, hlavu jsem si položil na studený bílý polštář, anebo jsem se taky překulil a posadil jsem se a nasával pivo z plechovek, které jsme si sem přinesli, protože v takový den se samozřejmě nedá připravovat na zkoušky bez patřičného osvěžení.

~ ~ ~

„Půl druhý," řekl jsem.

„Ale kurva," na to Jack. „Jak dlouho tu už jsme?"

„Hoďku dvě. Moc dlouho ne."

Vzal jsem si *Nortonovu antologii poezie*, kterou jsem měl rozloženou hřbetem nahoru na špalku, mrkl jsem do ní a zavřel jsem ji. Odložil jsem ji vedle Jackova životopisu Johna Macleana.

„Johna Macleana?" řekl předtím Puck. „Jako toho ze *Smrtonosný pasti?*"

„Jako toho, co založil ve Skotsku socialistický hnutí, ty smrade."

Jack potřásl hlavou.

Na svahu lenošily a smály se spousty studentů, seděli tu v kroužcích na trávě, se zkříženýma nohama na špalcích, měli sendviče, plechovky, paklíky cigaret nebo kolem sebe sypali tabák – a nikdo z nich vlastně nepracoval. Byly velikonoční prázdniny; zkoušky se blížily, kvapem blížily, ale nám stejně připadalo, že máme moře, moře času.

Podíval jsem se dolů na Jacka a Pucka, Jack měl ruce pod hlavou, Puck ležel křížem přes něj a hlavu měl na jeho břiše jako na polštáři, jednu ruku měl přehozenou přes prsa – prsty se škrábal na žebrech – a druhou měl položenou vedle těla, s cigaretou mezi prsty, z hůrky popela stoupal dým jako pomalé, vážné kadidlo, stoupal do stále ještě blankytného nebe.

Hrany a křivky

Přelistoval jsem na strany čtyři a pět. Mapa. Zase se měřítko změnilo, zase jiná, oddálená velikost. Teď byly jasně vidět všechny ulice a silnice celé té bohémské čtvrti kolem univerzity, vyznačené tu byly řeka a park, muzeum a výtvarné galerie, všechno nakresleno s přesností moderní kartografie. Ale znepokojivě, i když jen jemně se to lišilo od bohémské čtvrti, kterou jsem tak dobře znal. Propána, na mapě téhle velikosti by měl být i náš dům na Bank Street, vždyť bydlím sotva pět minut chůze od starých oddělených čtverců uprostřed kampusu. Jenomže ta ulice tu ani nebyla vyznačená. Řeka jako by se zkroutila, aby mohla plynout jinudy, než plynout měla, a hrubá síť ulic a činžáků se přesunula, aby se řeka vešla. Dvě hlavní ulice, které by se měly protínat v pravém úhlu, se místo toho setkávaly a spojovaly na křižovatce ve tvaru ypsilonu. Bylo to, jako kdyby se i ty nejmenší změny na nejnižší úrovni hrnuly pořád výš.

Mapu města na stránkách šest a sedm jsem už nepoznával vůbec.

~ ~ ~

Vzpomínám si, jak jsem se jako dítě díval na model naší školy a jejího okolí, který vystavili ve vstupní hale samotné školy, odkud vedly dveře do ředitelny, pracovny zástupce ředitele a do sboroven. Jediná drobná nesrovnalost – model zachycoval krátké schůdky vedoucí z vyvýšeného parkoviště k obytným domům, schůdky, které ve skutečnosti nepostavili – a já jsem jako kluk nebyl s to rozdýchat to pomyšlení, že maketa se mýlí. Ani jsem si vlastně nemyslel, že by schůdky měly existovat ve skutečnosti, když jsou na maketě, anebo naopak, na to, abych pochopil, co mě to znepokojilo, jsem byl příliš mladý; vzpomínám si však zcela jasně na nejasný neklid, zmatek z té nedůslednosti. Podobné znepokojení jsem cítil teď, o mnoho let později – jen podstatně hlubší.

~ ~ ~

Otočil jsem na další stranu a uviděl jsem město i s okolím, mořské pobřeží a krajinu. Teď už to jednoznačně nebylo to město, které jsem znal; mně známé město leží na řece, ale ne až v jejím ústí. Zeměpisně to bylo úplně mimo, ale zároveň jsem to rozpoznal. Obrys pobřeží jsem znal dost dobře, a tak jsem poznával ostrov trůnící jen tak daleko od

městských doků, kam dojedete za pár minut trajektem; dokonce jsem poznal i samotné doky, nacházely se tam, kde ve skutečnosti je městečko na břehu moře, letovisko se samými zmrzlinářstvími a pouťovými atrakcemi, kam se o sobotách stahují důchodci a rodinky. Jako by město z mého života někdo vzal z obvyklého místa a upustil o takových padesát kilometrů dál na jihozápad, takže se při dosednutí muselo mírně pokroutit a zvlnit, přizpůsobit se novému umístění. A tam, kde je město, byla na téhle mapě jenom vesnička a kolem samá pole.

~ ~ ~

Makromimikon. Je to tedy soubor map, ne map toho, co je, ale toho, co by být mohlo, map světa, který šel jinou cestou, kde město vyrostlo z téhle vesnice a ne z támhleté, kde velkoměsto vyrašilo z toho městečka a ne z jiného?

Obrátil jsem na další stranu.

Dokonce i názvy ulic a uliček, měst, městeček a vesnic jako by byly psané řečí, jež je výsledkem paralelního vývoje; i písmo se svými hranami a křivkami podobalo latince nebo azbuce, ale opět ne zcela přesně. Když o tom přemýšlím zpětně, je to divné, ale ani na chvíli mě nenapadlo, že by ta kniha mohla být vlastně jen pouhým výmyslem, výplodem fantazie; kdo ví, co mi tu myšlenku vyhnalo z hlavy, snad přesnost stavebních plánů knihovny, snad síla starých rodinných legend, pevně zakotvených v mé hlavě. Nic jsem nevěděl, všechno jsem cítil: cítil jsem stále větší jistotu, že tahle kniha kdovíjak vypovídá o vyšších pravdách.

Biblická věž

„Jacku.“

Neozval se.

„Jacku,“ zavolal jsem znovu.

„Tak kurva, Jacku,“ křikl Joey. „Pusť nás dovnitř.“

„Dělej,“ přidal jsem se. „Prosím.“

Už jsme tam byli snad půl hodiny, ale z druhé strany dveří pořád ani hlásku. Já jsem byl ustaraný, zato z Joeyho hlasu byl znát vztek; nadával Jackovi, urážel ho, pořád dokola mu vykládal, jak je to pitomé a zbytečné – z toho všeho bylo poznat, že je doopravdy vyděšený. Kdo ho

neznal, mohl si myslet, že ho víc trápí tahle… ztráta času, kterou musí strpět, že víc než co jiného ho otravuje vlastní nepohodlí. Ale já jsem poznával hrany a hroty v jeho hlasu, napětí v jeho hrdle.

Joey začínal Jacka nenávidět proto, že nedokázal snést, co Jack se sebou dělá; příliš to bolelo.

„Tak už otevři ty zkurvený dveře, ty zasranej hajzle. Koukej ty zasraný dveře otevřít, ty sráči… *zasraná*.“

Vybuchl, začal kopat do dveří, vrčet, plivat.

A po chvíli, po dlouhé chvíli, když už Joey ztichl, se ozvalo cvaknutí a dveře se otevřely.

~ ~ ~

Jack seděl na zemi, před sebou měl Gideonskou Bibli a s ní něco vytištěného na počítači… podíval jsem se zblízka, byly tam sloupce čísel, písmen, dalších znaků, dvojteček, středníků, otazníků, a vedle každého číselná hodnota. Došlo mi, že to jsou ASCII kódy kláves na počítačové klávesnici, čísla mezi nulou a 255, která v počítači zastupují text v binární formě, aby s ním počítač uměl pracovat: jazyk zhuštěný na nuly a jedničky, na sled elektronických pozic zapnuto a vypnuto. Text se ukládá jako *byty*, z nichž každý se skládá z osmi bitů, osmi binárních pozic znázorňujících jedničky, dvojky, čtyřky a osmičky a tak dále, až do 128, stejně jako decimální pozice znamenají jedničky, desítky, stovky a tak dále… od 00000000 do 11111111, od nuly do 255. Jack to používal jako odkazy.

~ ~ ~

Stranou měl položený štos papírů, některé balíčky byly pořád zabalené, jiné rozervané, listy z nich lezly, vršily se jeden přes druhý. Sledoval jsem, jak z vrchu bere čistý list, nahlíží do Bible, najde si hrotem pera, kde skončil, pak si vyhledá znak ve sjetině s ASCII kódem a na čistém papíru začíná psát binární verzi. Podobných zápisků se kolem něj válela spousta, poházel je tam, já se sehnul a jeden jsem zvedl. Oddělil čárou na levém okraji sloupec, do něj vepsal čísla – 45, 37, 56 – a pak vyplňoval. Třicet sedmička, to je jedna plus čtyři plus 32… 10100100 v binárním kódu. Když jsem si papíry prohlédl, uvědomil jsem si, že některá z čísel rozepisuje pořád dokola. Klidně si mohl napřed udělat další seznam všech binárních podob pro všechna písmena a čísla, která bude potřebovat, ale to ne, on se s nimi pokaždé dřel znovu.

Každé písmeno, každá dvojtečka, každá tečka, všechno si to vyhledal v ASCII kódu a pak sestavil binární formu, i když třeba tutéž luštil před chviličkou.

~ ~ ~

Před mýma očima si vzal další list, už tak skoro plný jedniček a nul, každý osmimístný byte měl oddělený lomítkem, a na stránku přenesl číslo ze svých výpisků. Pak se zase vrátil k Bibli, k ASCII kódu, ke svým přepisům na papírech, našel další binární verzi.

Když měl stránku plnou, vstal a šel do kouta. Byl bosý.

V koutě měl věž popsaných listů naskládaných jeden na druhém, která mu už sahala po prsa.

„Co to tady kurva…“

Joey šel do kouta. Nějak jsem věděl, že se chystá vzít vrchní list z haldy, podržet ho Jackovi před obličejem a dožadovat se vysvětlení, co se tu kurva děje. Slyšel jsem vrzání volných prken v podlaze Jackova levného pronajatého pokoje, Joey přes ně dusal, cestou zachytil nohou o jeden štos balíků se čtvrtkami, který se pokusil překročit; viděl jsem, že má zaťaté pěsti, nahrbená ramena, a věděl jsem, že ta papírová věž není moc stabilní. Krista pána, vždyť je to jenom štos volných listů papíru vysoký po Jackova prsa, stojí sice v koutě, ale dokonce se ani neopírá o stěny. Je to div, že se Jack dostal takhle vysoko, aniž by…

A díval jsem se, jak se věž přeložené Bible naklonila, protože se pod ní prohnulo prkno, a pak padla, listy se rozletěly do vzduchu a hrnuly se jako lavina do všech stran, klouzaly jedny přes druhé a nabíraly výšky jako kluzáky a dělaly obraty a dopadaly jako papírové vlaštovky.

A Jack byl pro nás ten den ztracený; všichni jsme byli jedni pro druhé ztracení, protože Thomas byl po smrti a Jack zešílel a Joey se uzavřel do sebe a já… já nedokázal myslet než na Knihu všech Hodin.

Velký obraz

Jak jsem obracel ty neskonale cenné stránky, pečlivě, abych je nepokapal krví z četných řezných ran, skoro jsem ani neslyšel alarm, který mi zněl v uších už od té chvíle, kdy se roztříštilo sklo. Zmocnil se mě podivný pocit jistoty; jen jsem neměl jistotu, čím si to jsem tak jist. Stránka, pak další, ještě další, a už se přede mnou rozkládala Británie –

Británie bez Glasgowa a bez Londýna, vlastně bez kteréhokoli z velkých měst, jež bych byl s to najít, anebo spíš ta města měla, jenže na špatných místech a ve špatných tvarech. Mapa minulosti, anebo budoucnosti, nebo snad pomyslné přítomnosti?

„Makromimikon. Velký obraz," říkal strýček. „Ať už na sebe vezme jakoukoli podobu – a někteří říkají, že má pro každého jinou –, nevím, jak to dělá, ale myslím, že je něco jako zrcadlo světa, nebo snad něčeho většího, čeho je svět součástí."

~ ~ ~

Další strana – Evropa – a pak další, a už přede mnou byl svět, globus pokřivený do takové projekce, aby se vešel na dvoustránkový obdélník. Kartograf se rozhodl obětovat nehostinná polární území, takže antarktické pobřeží, rozsekané a natažené, se vinulo při spodním kraji, a severní konce světadílů byly protáhlé a zkreslené transformací ze tří rozměrů do dvou a vedly po horním kraji dvoustrany, až se Severní ledový oceán změnil v pouhý průliv lemující po obou stranách Grónsko.

„Kurevsky dobře vymyšlený," prohlásil Jack, když jsme seděli ve studentském klubu. „To ti uznávám. Ale nevěřím ani slovu."

Zase se zadíval na hodinky a střelil pohledem ke dveřím.

~ ~ ~

Byl jsem rozklepaný a věděl jsem, že to je něčím víc než jen ztrátou krve. Už jsem měl dávno zmizet. Měl jsem dávno vymáznout i s knihou a nečítat si v ní, jako kdybych byl jeden ze studentů, co přišli do knihovny – přišel jsem, ale uprostřed noci, vyzbrojen diamantem na sklo a vlásenkami a vším, co je potřeba ke vloupání, a teď čekám, kdy mě chytí při činu, moje krvavé otisky jsou všude po rozbité vitríně a na dřevěném stole, u kterého si teď prohlížím Knihu. Nedokázal jsem odejít.

„Tak co, kdo jde na panáka?" chtěl vědět Joey, jednu nohu měl na lavici vedle mě, opíral se rukama o koleno a díval se na Jacka a Pucka, kteří seděli na trávníku.

„Jdi s tím do prdele," odsekl Puck. „Já se ani nehnu."

~ ~ ~

Alarm pořád zvonil a nikdo nešel a já zjistil, že natahuju zkrvavenou levou ruku a chci obrátit další stránku, vím, že bych měl jít, ale trčím tu,

jako by to jinak nešlo. Věděl jsem, že mažu krví po Sibiři a po artefaktu nedozírné hodnoty. Věděl jsem, že univerzitní ochrance to bude trvat snad už jen pár vteřin. Věděl jsem, že za tohle možná skončím ve vězení. Kriste pane, tak ona je Kniha skutečná, držím ji v rukou, tady a teď. Ale přes to všechno, přestože mi krev hučela v uších, kapala do očí, stékala z pořezané ruky, zamazávala všechno, čeho jsem se dotkl, i tak jsem dál obracel stránky.

Nová, neznámá území

Před mými zraky se rozkládalo pobřeží většího světa. Byl to svět, kde Antarktida byla jen krajíčkem podstatně rozlehlejšího jižního světadílu. Svět, kde Grónsko bylo ostrovem v říčním ústí, kde se Baffinův záliv na jedné a Grónské moře na druhé straně táhly k severu a splývaly do obrovitého říčního ústí. Asie a obě Ameriky byly… pouhé výběžky, mysy hyperborejské nesmírnosti, arktická „řeka“, která je dělila, pramenila daleko na severu, na okraji mapy.

~ ~ ~

Stejné to bylo i k západu a k východu, celá nová, neznámá území; západní americké pobřeží se táhlo daleko za Aljašku, jak k severu, tak na západ, Antarktida pokračovala do stran i dolů; východní pobřeží Číny se v místech, kde by měla být Beringova úžina, klenulo do zálivu o rozměrech Baltu, a k severu odsud vytékala další mohutná „řeka“. K východu čněla úplně odlišná pevnina začínající na pokraji… ani jsem nevěděl, jestli tomu můžu ještě říkat Tichomoří, prostě na pokraji východního Tichomoří, přičemž to západní bylo na téhle mapě úplně jiné. Otočil jsem na další stranu.

~ ~ ~

Znovu se měřítko oddálilo a na téhle mapě mně známý svět zabíral stěží tak šestnáctinu zobrazené plochy. Severovýchodní pobřeží Velké Antarktidy se vzpínalo v oblouku a splývalo se zvláštní pevninou na východě, která sama sahala téměř až k pobřeží, jež se táhlo k jihu kolem Číny; *východní Tichomoří,* oddělené jen vosím pasem podobným Gibraltaru a tvořeným cípem Jižní Ameriky, která sama nebyla než výběžkem Antarktidy, tu vlastně bylo jen vnitrozemským mořem,

podobným většímu Středozemnímu, a vypadalo zakrněle vedle sousedních pevnin na třech stranách. Hyperborea na severu, říkal jsem si, Subantarktida na jihu, pak Orient dálnější než ten nejdálnější, jaký jsme kdy poznali.

~ ~ ~

Další strana, ještě další, a mně známý svět už byl jen miniaturní částečkou neskutečně rozlehlých končin. Nejsem fyzik, ale o hmotě a přitažlivosti vím aspoň tolik, abych poznal, kdy se dívám na povrch planety, která by lidstvo hostit jistě nemohla. Tohle je svět o rozměrech Jupiteru nebo Saturnu. Otáčel jsem další strany, po dvou po třech, a každá další mapa zachycovala větší území než ta předešlá, a vždycky byl svět zobrazený na předchozí dvojstraně jen čtvrtinou toho následujícího. Kontinenty se stávaly ostrovy kousek od pevnin, ze kterých byly kontinenty. Deset stran, dvacet. V tomhle měřítku se mně známý svět nedal ani najít, ale pořád šlo o zmapovatelný svět, o členitý střet země a vody, i když v rozlohách tak obrovských, že výrazy jako „světadíl“ a „oceán“ jako by ztrácely význam.

Pořád jsem otáčel stránky.

Tichý svět

Srdce mi bušilo v prsou, hlava se mi motala – a najednou mi došlo, že alarm, který jsem slyšel, mi už zní v uších jen vzdáleně a slabě. Nikdo nepřicházel. Nikdo nikdy nepřijde. Věděl jsem to s jistotou, jakou míváme ve snách. Věděl jsem to s právě tou jistotou, která mě ujišťovala, že tenhle archaický text není nějaký rozmar, že je skutečný, pravdivý, pravdivější než realita.

~ ~ ~

Věděl jsem to, ještě než jsem otočil úplně poslední stránku Knihy s úplně poslední mapou, na níž starodávný zeměpisec vykreslil okraje jemu známého univerza, prázdné a nečleněné roviny rozkládající se všemi směry od středu, v němž ležel svět: ten maličký a spletitý svět světů byl pouhou oázou, odkud tečkovaná trasa vedla k severu, jako by chtěla znázornit jakousi nepředstavitelně dlouhou stezku do nepředstavitelných dálek.

~ ~ ~

Věděl jsem to, ještě než jsem se začal potácet po hluboko položených chodbách knihovny ven, do tichého světa, než jsem se začal toulat naprosto vylidněným kampusem a po ulicích s pískovcovými činžáky a asfaltovými vozovkami a se semafory, které pořád rejdily od červené přes oranžovou k zelené, ačkoli prázdná auta jen trčela na místech a jejich pokynů si nevšímala. Věděl jsem to, i když jsem nebyl s to najít slova, vytvarovat je jazykem tak, abych jimi vyjádřil tu mlhavou, znepokojivou jistotu.

Vykřikl jsem, ale nebylo tu, kdo by mě uslyšel.

~ ~ ~

Nevím, ve které chvíli jsem prošel sem, do své nové reality: že by snad moje krev na Knize coby jakési magické pomazání projevila svou moc? Anebo jsem bránu kolem sebe otevřel prostě jen tím, že jsem otevřel ten svazek? Anebo mě z mého světa rovnou do jiného vrhl ten výbuch tříštícího se skla na vitríně s Knihou? Anebo že by v samotné vitríně nebyl stlačený vzduch, ale něco méně hmotného, nějaká éterická síla, kterou jsem svou nešikovností rozpoutal, takže se dosud vezu na rázové vlně dál od jejího centra a ona proměňuje vše, čeho se dotkne?

Proměny

Stáli jsme v kostele až vzadu; Jack a Joey a já. Puck měl fůru příbuzných a kopu přátel a kostel byl plný. Prý se to stává často, když umře někdo mladý. Mladí zanechávají hodně truchlících. Ale Jacka jsme sem skoro museli dovléct; nejdřív jít nechtěl, tvrdil, že nebude sedět a poslouchat kněze, jak žvaní banality a zpívá posraný hymny a zkurveně se modlí k tomu zkurvenýmu Bohovi ve zkurveným nebíčku. Přesně tak to řekl.

Loupl jsem po nich očima, Jack i Joey stáli vedle mě, zamlklí a v černém – černé šaty, černá nálada. A mně projela hlavou absurdní myšlenka, pitomá, trhlá představa, že vypadají jako klišovití tajní agenti z Hollywoodu, anebo gangsteři, zabijáci, muži v černém. Andělé smrti, kteří trpělivě čekají na to své.

Otočili se a najednou, přesně synchronizovaně se na mě podívali, jako dvě části nějakého stroje, a z jejich prázdných pohledů mě zamrazilo v kříži, protože jsem cítil úplně stejnou prázdnotu.

~ ~ ~

Vlastně si teď kladu otázku, jestli jsem se z celého světa nezměnil jedině já. Jak jsem se tak potuloval po vyprázdněných ulicích světa, jak jsem šel prostředkem ulic známých i neznámých, napadlo mě, že svět možná je, jaký byl vždycky, to já jsem se změnil, protože jej i sebe v něm poprvé vidím v plném rozsahu. Jak jsem se motal po těch slabě povědomých ulicích, věděl jsem, že celý okolní svět je opuštěný, prázdný; nijak racionálně to nedávalo smysl, ale bůhvíjak jsem měl jistotu, že svět, do kterého jsem vešel, ať už je jakýkoli, je můj a jenom můj. Bylo to jako ten okamžik ve snu, kdy si uvědomíte, že sníte, a probudíte se do skutečného světa… načež vám dojde, že pořád sníte.

~ ~ ~

Nevím, jak dlouho jsem bez cíle bloudil po svém novém působišti, ohromený nadreálností budov ve všech fázích rozkladu, od zarostlých ruin po nedotčené domy, kde se stále svítilo a kde zůstaly hračky ležet na kobercích a v rádiích zní bílý šum. Jako kdyby zdejší obyvatelé prostě nechali toho, co dělali, a odešli, ale provozovali to po řadu století, přičemž si nikdo nevšiml, že odcházejí ti ostatní, a tak mizeli až do posledního, který zřejmě odešel pár vteřin před mým příchodem.

„Ty na tu Knihu fakt věříš?“ zeptal se mě Jack. „Fakt věříš, že ji najdeš?“

Obrátil do sebe sklenku ouza, uvolnil si černou vázanku a nalil si dalšího panáka. Byli jsme u něj v pokoji, po pohřbu, a všude se válely prázdné plechovky od piva, prázdné láhve a igelitové tašky s dalším přísunem pití. Chystali jsme se ožrat. Všichni jsme se ten večer chystali totálně ožrat. Vychlastat si mozek z hlavy.

Potřásl jsem hlavou a smutně jsem se zasmál.

„Možná je to jenom nějaký kurevsky starý, děsně starý švindl. Ale… prostě to chci vědět. Celý život jsem chtěl vědět, jestli to… jestli to fakt existuje.“

„Nic neexistuje,“ na to Joey.

„Všechno existuje,“ prohlásil Jack. „Všechno existuje, ale nic se nesmí.“

To je citát, pomyslel jsem si. A taky mě napadlo, že ho sice *poznávám*, ale neumím si ho zařadit, a kromě toho mi nepřipadá přesný.

Podíval jsem se z jednoho na druhého, všichni jsme byli zmožení chlastem a smutkem, a já jsem zažil jednu z těch významných a trpkých chvilek, kdy naprosto jistě víte, že vám právě došlo cosi důležitého, jenže jste to okamžitě zapomněli.

Bez útěchy a bez odpovědí

Takže teď sedím v hospodě a píšu a na barpultu stojí načepované pinty, na stolech zbyly krabičky cigaret a zapalovače – propána, když jsem vešel, jedna zapálená ještě dohořívala v popelníku –, ale nikde živáčka. Jen vzpomínka na ně. Posledních pár hodin jsem si všechno pořád dokola převracel v hlavě, ale logickému vysvětlení toho všeho jsem se vůbec nepřiblížil. Nenacházím žádnou útěchu a žádné odpovědi, jen právě ten pocit, který zažívám při každém pohledu do Knihy, směs děsu a údivu, hrůzy a euforie.

Kniha přede mnou leží na stole jako záhada.

~ ~ ~

Myslím si, že jsem možná po smrti, že tenhle svět existuje jen pro mě samotného, protože to není nic víc a nic míň než moje osobní brána do… prostě do toho, co leží za životem. A Kniha? Snad to je můj vlastní výmysl, výtvor, jak si tu leží a čeká na chvíli, kdy se konečně dovedu postavit čelem vlastní smrtelnosti a přejít přes hranice do neznáma. Že bych si dosavadní život jen představoval… anebo znovu představoval, znovu vytvářel jako cestu, která mě přivede k tomu sborníku map, a to včetně rodinné historie plné mýtů a legend, jako hnací sílu k tomu, abych pochopil, abych uchopil nějakou podivnou, posvátnou záhadu? A nalezené a ztracené přátele. To všechno mě vedlo nevyhnutelně k tomu, že jsem otevřel Knihu a odhalil svůj pravý stav.

~ ~ ~

Jack a Joey a Thomas mi scházejí. Nikdo si nejspíš nikdy nepoložil otázku, jestli se mrtvým stýská po těch, koho opustili, ale oni mi scházejí, i když nemám jistotu, jestli někdy existovali. Pokud celý můj život až do chvíle, kdy jsem našel Knihu, byl jen výmysl mrtvého

člověka, který by si přál být ještě naživu, pak to možná byly jen drobné části mě samotného, které jsem ze sebe odťal a vytvaroval do lidské podoby, aby mi v tom snu o životě dělaly společnost. Myslím na Jacka a Joyeho, oheň a led, světlo a tma. A myslím na Thomase a cítím se ošizený, zrazený. Nesmířím se s tím, že by Puck byl jen výmysl osamělého ducha. Ne. Myslím si – chci si myslet –, že všichni byli skuteční, že jsem je znal, že skutečný byl ten den na trávníku před knihovnou, že byl skutečný, i když se třeba odehrál jinak. Myslím, že jsem měl nějaký život i bez Knihy, bez všech těch příběhů, jednoduchý život, přehrávaný ve smrti s proměnami jakožto způsob, jak mě v poklidu přivést až sem. A když si vybavuju Jacka a Joeyho, jak stojí tam v kostele, vybaví se mi Thomas, jak vedle nich stojí místo mě. Možná byla jeho smrt jen jednou ze směrovek mojí představivosti, která mi ukazovala cestu. Doufám, že to je tak. Upřímně v to doufám.

~ ~ ~

Tak kam se odsud vydám? V tomhle předpeklí je tak prázdno, dost doufám, že to je pouhé příhraničí. Sama Kniha je dokladem toho, že určitě existuje něco mimo tohle místo, něco rozměry přesahujícího lidskou paměť, že existuje svět za tímhle světem; jestliže otevřením Knihy jsem se probudil, pak obsah jejích stran musí být od nynějška mým životním – nebo smrtelným – příběhem. Ocitl jsem se sám ve světě, který je jen nepatrnou částí většího celku. Je jisté, že v některých jiných částech téhle rozlehlé říše jsou jiné duše, které se smrtí vrodily do vlastních představ. Budou ti druzí vědět, že jsou mrtví, anebo je mojí úlohou je probudit? Anebo už existují cesty mezi světy, po kterých jiní lidé putují? Kolik jich opustilo své prázdné světy a začalo hledat společnost, a kde ve veliké krajině zásvětí vyrostla města, v nichž se duše setkávají? Bože, v té knize možná jsou mapy pekel, ale taky možná její okultní znaky znázorňují klíče od nebes. Dokonce ani netuším, jestli každý mrtvý má jednu takovou knihu, která ho smrtí provádí, anebo jestli já mám jediný exemplář. A po nějakou dobu své cesty to ještě zřejmě vědět nebudu. Zřejmě se toho musím dozvědět ještě hodně.

Cesta všeho prachu

Mám v plánu vyrazit zítra. Koneckonců mám Knihu, která mě k tomu velkému dobrodružství volá a vede každý můj krok. Leží přede mnou na hospodském stole a já teď chápu, co předtím ne. Na deskách Knihy už není krypta, ve které jsem ji našel. Té změny jsem si nevšiml, ale došlo k ní; teď reliéf v kůži zachycuje stoly a židle kolem mě a první stránka zase plány tohohle opuštěného hostince. Kniha se mění, jak se její čtenář přemisťuje. Středem map je vždycky pozorovatel. A piktogram, to podivné oko na obalu Knihy, které se opakuje i uvnitř, na mapách? Symbol samotného čtenáře – vlastníka, tvůrce –, ovál za tělo viděné z výšky, vepsaný kroužek jako hlava, čtyři polokroužky znázorňují končetiny. A obdélník, který kresbu protíná, je samozřejmě Kniha, Makromimikon, Veliký exemplář, který si nosím, snad jako součást sebe sama. Vím jistě, že kamkoli se vydám, těch prvních několik map bude ukazovat svět kolem mě, tak podrobně, jak to budu potřebovat, a to i když se odvážím do krajů, které dosud byly vidět jen v nejhrubším měřítku.

~ ~ ~

Zítra moje pouť skutečně začne. Vyrazím po téhle cestě, kterou znám ze svého světa jako Velkou západní ulici, do míst, kde se protíná s další povědomou, ale pozměněnou ulicí. To, že se spojuje s Vraní ulicí v nepovědomou křižovatku, že splývají a vytvářejí novou a neznámou trasu, se mi zdá být svým způsobem význačné – cesta ptáků mrchožroutů, ptáků smrti, a cesta ke krajům za soumrakem, k zemím Západu. Snad to vše vyčítám špatně, ale zdá se mi, že nějaký smysl to dává, smysl asi takový, jako teď dává vše. Dvakrát přesně nevím, co podniknu, až dojdu na pobřeží, ale tuším, že ať na dálném Západě leží cokoli, bude to pouhý počátek mojí cesty. Vzpomínám si na historky z Nového Mexika, z té prašné Země snů, na historky o cestě jménem Jornada del Muerto, Cesta mrtvého, a přemítám… jenže si ani nedovedu představit cestu, po které se chystám putovat, a jak bych mohl doufat, že překročím ty oceány a kontinenty, které jsou pouhými loužičkami, ostrůvky ve větším rozměru. Jsem prostě hlupák, že chci čelit vzdálenostem, proti nimž se scvrkává v prášek všechno, co jsem kdy poznal.

A tak tu sedím v prázdné hospodě; je to poslední skutek váhavosti a nejistoty.

~ ~ ~

Nicméně vím, kterým směrem půjdu. Myslím na tu poslední stranu Knihy všech Hodin a na cestu mířící k severu, z malinké oázy ve středu mapy, pryč ze světa velkého jako vesmír, ba dokonce pryč tak daleko, že to přesahuje rozměry Knihy. Kladu si otázku, jestli to není cesta, po které se musíme nakonec vydat všichni, ačkoli potrvá věčnost, než se dostaneme byť na její začátek, a věčnost věčností po ní pak půjdeme. Mohla by to být cesta do pekel, anebo ven z nich, do nebe, anebo do něčeho ještě hlubšího; koneckonců, pokud celý tenhle prázdný svět je moje předpeklí, jak nebe, tak peklo by mohly být pouhými venkovskými zapadákovy metafyzického světa zachyceného na mapách v Knize, a možná je po cestě minu, jako poutník míjí vesnici, protože jej srdce vede za vzdálený obzor, prach pod jeho nohama je tím, kterým se staneme všichni, životem, který odvrhneme se shozenou kůží.

~ ~ ~

Dopíjím pivo, které jsem si v tomhle liduprázdném, ale dobře zásobeném hostinci sám natočil z pípy, a říkám si, že je čas, abych si našel místo ke spaní. Zatoužím, aby i v tomhle přebudovaném světě byl můj domov; rád bych se naposledy prospal ve vlastní posteli. Ale možná je tu důvod, aby mi to pohodlí bylo odepřeno. Snad se zítra zase probudím ve světě kypícím lidmi, v iluzi reality, rekonstruované z mých vzpomínek jako zábrana proti chladné pravdě. Vím, že zčásti bych to přivítal. Ale mám Knihu a na stránkách Knihy mám mapu a na té mapě mám vyznačenou cestu, po které musím jít. Z jiné části se chci zítra probudit s touhle pravdou.

Ale skutečně je čas jít spát, i když to třebas bude jen vybájený spánek uvnitř spánku smrti, abych zítřku čelil odpočatý. A jak tak sedím, najednou mi dojde, jak to je výsměšné, ale opravdu se zdá, že i na věčném odpočinku potřebuju… odpočinek.

Mám před sebou dlouhou cestu, dlouhou a klikatou cestu plnou prachu… možná cestu všeho prachu.

1

CESTA VEN Z REALITY

Z Velkého nahoře

Z Velkého nahoře to uslyšela, jak to přichází z Velkého dole. Z Velkého nahoře to bohyně uslyšela, jak to přichází z Velkého dole. Z Velkého nahoře to Inanna uslyšela, jak to přichází z Velkého dole.

Vzdala se nebes i země, aby mohla putovat do podsvětí, to Inanna učinila, vzdala se své úlohy královny nebes, posvátné kněžky země, aby mohla putovat dolů do podsvětí. V Uruku a v Badtibiře, v Zabalamu a v Nippuru, v Kiši a v Akkadu opustila všechny své chrámy a sestoupila do Kuru.

Pobrala sedm *me* do rukou, a s nimi v rukou, s nimi ve vlastnictví se započala chystat.

~ ~ ~

S očima namalovanýma černidlem si položila na hlavu *šugurru*, korunu plání, a prsty našla prstýnky jemných tmavých vlasů, které jí padaly do čela, a dotykem je vrátila na místo. Urovnala si na krku maličké lazuritové korálky a dvojitou šňůru jich nechala padnout na ňadra. Kol prsou si upevnila zlatý náprsní krunýř, jenž tiše a s vřelým, kovovým kouzlem volal na muže a mladíky *pojď ke mně, pojď*. Na jemnou ručku, na štíhlé zápěstí navlékla si zlatý náramek a do ruky vzala si lazuritové žezlo a pásek.

A konečně si přitáhla kolem těla královský háv.

~ ~ ~

Inanna vyrazila do Kuru a povolala si svou věrnou služebnici, paní Šubur.

„Paní Šubur," řekla Inanna, „má sukkal, která mi moudře radíš, má neochvějná příznivkyně, válečnice, jež mi hájíš bok, sestupuji do Kuru, do podsvětí. Jestli se nevrátím, zazpívej za mě žalozpěv na troskách. Zabuš za mě do bubnu na shromážděních, kde se srocují nespříznění, a kolem příbytků bohů. Se slzou v oku, na ústech, na stehnech. V prostých šatech žebráka ze špinavé pytloviny zajdi pak do chrámu pána Ilila v Nippuru. Vejdi do jeho svatostánku a zaplač před ním. A pověz mu toto:

‚Ó otče, pane Hile, neponechávej svou dceru smrti a prokletí. Cožpak bys ponechal své lesklé stříbro ležet navždy pohřbené v prachu? Přihlížel bys jen, jak je tvůj převzácný lazurit drcen kameníkem, jak tvůj voňavý cedr tesař řeže na trámy? Nedopusť, aby paní nebes, posvátná kněžka země byla zhubena v Kuru.'

A pokud ti pán Ilil nepomůže," řekla, „jdi do Uru, do chrámu Sínová, a zaplač před mým bratrem. Pokud ani ten ti nepomůže, jdi do Eridu, do chrámu Enkiho, a zaplač před bohem moudrosti. Enki ví, co je potravou života; ví, co je vodou života; zná taje. Jistojistě mě nenechá zemřít."

Samé stromy a smrště

Severní Karolína. Místo, kde se stará sedmdesátka, ta, co vede z Hickory do Ashevillu, protíná s dvě stě dvacet pětkou, co sem vede od jihu, od Spartanburgu a ještě z větší dálky, z Blue Ridge Mountains a z kraje, kde jsou jen samé stromy a smrště. Na mapě to je, ale je to malé městečko, anebo přinejmenším malé vypadá, z dálnice ho neuvidíte, leda když sjedete u cedule s nápisem *Vítáme vás v Marionu, pokrokovém městě,* a projedete na motorce pomalu ulicemi ve středu městečka, kde jsou kampeličky a jedna lékárna, hasičská stanice, radnice a sem tam i nějaký ten obchod s hudebninami či jiný specializovaný krám, co ještě nevzdal boj s Wal-Martem, který stojí o kus dál.

~ ~ ~

Projíždí kolem poklidných budov s cihlovým průčelím, co uvízly kdesi v padesátých letech, pospávají a čekají na budoucnost, která nikdy nepřijde, a sní o minulosti, která vlastně ani nikdy nepominula. Pak jede ven z centra městečka, do obchodní zóny, kde jsou fastfoody a jídelny, stejková hospoda a japonská restaurace, zpustlé kino, dřepící osaměle uprostřed vlastního parkoviště – a všechny ty budovy stojí po stranách

silnice jako levné umělohmotné korálky navlečené na orvaném náhrdelníku. Sjede ze silnice k Hardee's, vypne motor a skopne opěrku.

~ ~ ~

Burger chutná dobře – nešizené maso v silném, hrubém pečivu, není to žádná ta vycmrdlá placka s průmyslově zpracovanými chrupavkami a tukem – a ona ho spláchne důkladnými, srkavými doušky Horské rosy, zakvedlá brčkem v papírovém kbelíku a rozvíří kostky ledu, pak vyhlédne z okna na silnici, rozpálenou letním sluncem, vlhkou a masivní. Nebe modře září, modrá jako na šatech Panny Marie se táhne kdovíkam, táhne se až…

… a ona si stoupá před zrcadlo na toaletě, na vteřinku se nahne nad umyvadlo, najednou má závrať, je to jako zabzučení, zavrčení, písnička, která jí projela celým tělem, jako když se vzduch zatetelí nad rozpálenou vozovkou. Kant. A do prdele, řekne si. Určitě je už blízko. Podívá se na hodiny postavené na sušičce. Malá ručička poskakuje sem tam, nepravidelně, náhodně, jako když ve filmu letadlo vletí do elektrické bouřky a přístroje se zblázní.

Je čtvrtého srpna 2017. Zhruba.

~ ~ ~

Zase se sebere, prohlídne si vlastní oči, jsou černé od řasenky a od nevyspání, odhrne si z čela sytě zrzavé vlasy. I když si chrstne do tváře ještě víc vody, stejně si pořád připadá jak ta pitomá zombie. *Blbá motorkářská oživlá retro mrtvola,* řekne si. Korálky ve vlasech, těsný korálkový náhrdelník na krku, na tričku se znakem zlatého kruhu se houpe talisman z kuřecí kostičky. Do hajzlu, vždyť ona už vypadá jako ta její blbá technohipická máma.

Sebere hodinky a navlíkne si je na ruku, od bloku u pasu si odšroubuje sluchátka a nasadí si je, zacvakne je do zdířek zesilovače v náušnicích, aby objektivy chytaly i videosignály. V zorném poli jí nakrátko blikne logo Sony VR5, ona rozrazí ramenem dveře a jde ven, za chůze ťuká na datablok, přepíná jen na audio. Nepotřebuje mít na průhledovém displeji přízračné obrázky s předpovědí počasí, ty duchy mraků nebo zářících sluníček, ani toho skřítka Routefinderu, který by na každé křižovatce vyskočil a ukazoval jí: tudy. Dneska to nepotřebuje.

Sundá z řídítek helmu a nasadí si ji, přehodí nohu přes sedačku, vykopne opěrku nahoru, zapne si zip kožené motorkářské bundy, nakopne stroj.

Starožitná potvornost z oceli a chromu jí mezi nohama ožije a další starožitná potvornost – z kůže a vinylu – jí začne vřískat do uší.

„Bóóóóóóže!“ vyje Iggy Pop a přidá se zabijácká kytara v *TV Eye* od Stooges, a Phreedom přihustí plyn a motorka zařve a vyřítí se z téhle zastávky v depu při cestě do pekel.

Děvka babylonská, královna nebeská

A Inanna putovala dál k podsvětí. Putovala ze starodávného Sumeru, krajinou mezi Tigridem a Eufratem, přes celý Babylon a do chetitského Haránu. Putovala do Kanaánu, k Habirům, kteří jí říkali Ištar. S nimi vešla do Egypta a tam jí říkali Aštarot, když se vrátila a zanechala pouhou vzpomínku, mýtus o Isidě. Dívala se, jak božští králové a městské státy stoupají ke slávě a upadají, jak patriarchy vraždí jejich synové, aby získali postavení a jméno, sledovala vojska a války o území a nadvládu. Putovala s armádami, s kurvami a s muzikanty a s kněžími-eunuchy, nabízejícími úlevu ve stanech, na tabernákulech sexu a spásy. Porodila levobočky králům. Myla nohy bohům chodícím mezi lidmi.

~ ~ ~

Sledovala vypalování vesnic a kácení soch. Sledovala, jak se z království stávají svazy a ze svazů říše. Pozorovala, jak lidé svrhují celé božské dynastie, jak jejich jména vyhlazují z pomníků, které postavili, a ona na rozdíl od nich přijímala nová jména a nové tváře. Časy se měnily a ona se měnila s nimi. Nikdy nepřijala nový řád, který rval na kusy vše staré kolem ní, ale měla dost rozumu, aby s ním ani nebojovala; jen se dívala, jak ostatní zbavují poct, zbavují úcty, zbavují božství, ale oni si stále říkají vládci, ačkoli spiklenci už rozbili všechny modly v jejich chrámech. A tak putovala jako prosebnice, jako uprchlice, jejím ochráncem nebyla síla, leč utajení, nebyla vojska, leč uctívání. Pozorovala, jak jí utroušená semínka zakořeňují, jen aby je zadupala vojenská bagančata. Putovala s otroky a se zločinci.

Šla z Izraele do Byzance a Říma, ta Královna nebes, Požehnaná matka, milostiplná, její nové jméno a staré tituly zněly pod klenbami

kamenných katedrál, v prostorách tak rozlehlých a dutých, jako byly chrámy v dávno pustém Uruku a Badtibiře, Zabalamu a Nippuru, v Kiši a Akkadu.

~ ~ ~

Putovala v sochách a v pietách, namalovaná indigem a zlatem na starých renesančních freskách, na ruských ikonách; putovala s konkvistadory a misionáři do Nového světa, na plantáže, kde o večerech otroci tančili kolem ohňů, kde je posedali bohové, svatí, *loa* a *oríšové;* cestovala časem až do novověkého karnevalu mytologií a hvězd uctívaných na lesklých pergamentech prodávaných u novinových stánků, do věku růženců a tarotu a televize, kde bohyně matky žvanily o zlomených srdcích a o raněné pýše rozmazleného dítěte v každém z nás.

~ ~ ~

Kráčela po cestě bez návratu k temnému panskému sídlu boha smrti, k domu, jejž neopustí nikdo, kdo jednou vešel, kde ti, kdo vejdou, jsou zbaveni všeho světla a krmí se jen prachem a hlína je jejich chlebem. Nevidí žádného slunce; dlí ve tmách, zahalení do černého peří mrchožroutských vran. Tam za dveřmi a za petlicí temného domu se usazuje prach a roste mech a plíseň.

Zastavila se, ta děvka babylonská, ta královna nebeská. Inanna se zastavila před branou do podsvětí, otočila se a pohlédla na svou služebnici, jež ji následovala staletími, tisíciletími.

„Teď jdi, paní Šubur," řekla. „A nezapomeň má slova."

„Má královno," řekla paní Šubur.

„Jdi."

Sousoší času a prostoru

Zařadí nižší rychlost, hlubší vrčení, rozmáchle a s náklonem objíždí zatáčky, zpomaluje, protože motorka jede do kopce, po klikaté cestě do hor. Bílé dřevěné kostely mají na stranách přivrácených k silnici namalované citace z Bible, ubohé prefabrikované domy se krčí na svých pozemečcích, verandy šejdrem, v závěsných koších vadnou květiny. Kolem samé lesy s černou a vysokou, tohle je myslivecký kraj, samé pickupy a chlapi v maskáčových vestách a se silnými ručnicemi a

cestovními chladničkami plnými piva. Hvězdy a pruhy na každém domě. Na uježděné cestě vpravo od silnice trůní na cihlách rezavá stará kára, na omláceném boku má barvou napsáno *Vůtce smečky.*

Motorka zatáčí doleva a doprava, ostré zatáčky bere zeširoka, a ona se do nich naklání, jde s proudem, za rytmem neustávajících zatáček a zákrut. Cesta se klikatí pořád výš do kopců a ona se proplétá s ní, jako kobra s pozdviženou hlavou, která je připravená uštknout, ale kolíbá se ze strany na stranu, omámená hudbou; přeřazuje, od řevu k burácení a zase zpátky. Pomalu a rozmáchle. Rychle a ostře. Vlevo. Vpravo. Vlevo. Vpravo. Korunami stromů probleskne slunce, bílé, oslepivé, jako když projektorem prosviští konec starého celuloidového filmu.

~ ~ ~

Cesta se na chvilenku zakousne do ostrých stínů vysokých stromů, krájí tmavé výběžky skály pokryté mechem, pak projede betonovým podjezdem; a ona zabočí doprava na obloukový nájezd, a zabočuje a zabočuje, a pak je už na Blue Ridge Parkway, jede po té široké silnici, která vede z horského hřbetu na horský hřbet a spojuje celé horské pásmo. A slunce pálí, ale vzduch je čirý a břitký jako na jaře a ona se může rozhlížet vlevo vpravo a po obou stranách vidí svět, vršky v dálce, před nimi údolí, celé to rozlehlé, zelené, hrubé i jemné sousoší času a prostoru, země a nebe.

~ ~ ~

Napadne ji, že právě na podobných místech není poznat, kde končí svět a začíná Pergament. Přes všechny ty rafinované fígle s asfaltem, všechny dřevěné kilometrovníky rozmístěné u krajnic, přes to, že se jeden může podívat do údolí a pořád uvidí domy a kostely a školy a továrny městeček uhnízděných v záhybech krajiny, přesto je tu realita nějak řidší, jako vzduch. Silnice je jen škrábanec na kůži nějakého boha; kdybych sjela, pomyslí si, kdybych prorazila jednu z těch nízkých dřevěných ohrad a vyletěla do výšky, možná bych dopadla mimo tenhle svět, do jiného světa, kde není živáčka, anebo kde jsou jen samí duchové zvířat.

Jenže podobné světy ona nehledá, zdaleka ne.

Inanna u bran pekla

„Vrátný, otevři mi bránu,“ zavolala Inanna. „Odmítneš-li, rozmlátím dveře, roztříštím petlici, rozštípu veřeje. Rozervu dveře na kusy, a probudím mrtvé, aby hodovali na živých, až bude ve světě víc mrtvých duší než těch živoucích.“

Inanna stála před vnějšími branami Kuru a hlučně na ně zabušila.

„Otevři bránu, ty, jenž hlídáš vchod,“ vykřikla zuřivě. „Otevři bránu, Neti! Přišla jsem sama a žádám o vpuštění.“

„A kdo jsi?“ zeptal se Neti, nevrlý hlavní vrátný Kuru.

„Jsem Inanna, královna nebes, a putuji k Západu.“

„Pokud jsi opravdu královna nebes,“ řekl Neti, „a putuješ k Západu, pak tedy, Inanno, proč, proč tě srdce učinilo poutníkem na cestě bez návratu?“

„Má sestra, Ereš z Velké Země,“ odpověděla Inanna, „je toho příčinou. Přišla jsem na pohřeb Gugalanny, nebeského býka, jejího drahého manžela. Přišla jsem zhlédnout obřady, nechat si úlitbou nalít jeho pohřební pivo do poháru. Otevři již.“

„Počkej, Inanno,“ pravil Neti, „předám tvůj vzkaz své královně.“

A Neti, hlavní vrátný bran Kuru, se obrátil a vešel do paláce Ereš, královny podsvětí neboli Velké Země.

~ ~ ~

Mary nebo Anna, Ester nebo Diana; Phreedom se probírá legitimacemi ve své peněžence, totožnostmi, pod kterými cestuje. Jednu vybere, téměř náhodně – tentokrát to bude Anna –, a podá ji recepčnímu. On se na ni usměje, ona si nemůže pomoct, musí pomyslet na levné motely, kde bydlela a kde vždycky místo recepčního měli sim-skřítka, elektronického ducha vládnoucího právě tak dost UI, aby zvládal zapisování a odpisování hostů. Sim-zaměstnanci jsou teď už levnější než někdejší placení otroci sektoru služeb; docela ji překvapilo, že tady mají živého recepčního. Ale možná že jim prostě jen doba utekla.

Další město, další Comfort Inn, řekne si. Tentokrát v Marionu, ale klidně by mohla být kdekoli. Dívá se, jak recepční prohnal kartu slotem, pak se otočil k monitoru a čekal na potvrzení. A ona se zarazí, pero jí strne v ruce nad knihou hostů, pohledem zaletí k hodinám na stěně a spatří, že malá ručička se protočí, jednou, dvakrát, pak se zastaví. Recepční se nehýbá, strnul nahrbený, jednu ruku má na monitoru,

bubnující prsty se zastavily vprostřed pohybu. Ona zalistuje v knize zpátky, pohledem hledá mezi jmény jedno, které vypadá odlišně. Nemá ani ponětí, jaké jméno by tu mohl uvést, ale ví, že až ho uvidí, pozná ho podle drobných náznaků, ne v rukopisu, podle hadí křivky *s* nebo oblých mohylek *m*, podle otisků, které vytváří, nikoli na papíře, ale v samotné realitě. Nespříznění mohou mít jména, jaká chtějí, a nosit jakékoli masky, ale přesto svou povahu odkrývají postojem, činem. Zanechávají stopy.

A jak se ukáže, dokonce se ani neobtěžoval uvést falešné jméno.

Thomas Messenger.

Černým inkoustem to stojí na bílém papíře, ale ona to vidí zářit, bíle zářit černou aurou podobnou jeho paobrazu. Takže její bratr tu opravdu byl.

Nechá malou ručičku běžet dál, recepční se narovná a podívá se na ni.

~ ~ ~

„Má královno," pravil Neti, „u bran paláce čeká jakási panna. Stojí pevně, jako základy městských hradeb, tyčí se jako nebesa a rozkládá jako krajina. Přišla připravena, sedm *me* tiskne v rukou. Na očích má temné stíny černidla a v rukou třímá lazuritové žezlo a pásek. Do čela jí padají jemné, pečlivě upravené kadeře černých vlasů. Kol krku má drobné lazuritové korálky, na prsou jich dvojitou šňůru. Na hrudi zlatý náprsní krunýř volá, láká všechny muže, *pojď ke mně*, *pojď*. Na hlavě má *šugurru*, korunu plání, a na ruce zlatý náramek. Má královno, zahalena je do královského hávu."

~ ~ ~

A Phreedom protáhne kartu s kódem hotelovým zámkem a vejde do pokoje, který se nijak neliší od všech ostatních pokojů v tomhle Comfort Innu. Ve kterémkoli Comfort Innu, ve kterémkoli levném hotelu kdejakého zapadákova ve všech státech, kde kdy byla. Pohodí přilbu na dřevěnou komodu, dveře se za ní s cvaknutím zavřou, a ona přehodí bundu přes opěradlo židle. Přetáhne si talisman z kuřecí kosti přes hlavu, rozepne těsný náhrdelník, stáhne si z ruky hodinky, odepne datablok od pasu, všechno to položí na tmavou dýhu. Stáhne si tričko a pohodí ho na dvojlůžko, povlečené tenkou zelenou dekou s bohatým květinovým vzorem, pak vykročí k toaletě, kde…

Voda ze sprchové hubice se jí řine na hlavu, teplá voda jí probublává a prokluzuje mezi prsty. Džíny leží zmuchlané na podlaze, ale Phreedom se nepamatuje, že by si je svlékala. Kurva, řekne si. Další střih. Další záhyb v čase, drobný vryp v Pergamentu. Je už na pokraji.

Vejde do sprchy.

Zlomené minuty, zohýbané hodiny

„Je tu, tvá sestra Inanna, a nese si veliký bič, svou hračku, *keppu*, aby před zraky Enkiho popohnala všechny *abzu*.“

Když to Ereš z Velké Země uslyšela, pleskla se do stehna a zahryzla se do horního rtu. Když to Ereš z Velké Země uslyšela, rozzuřila se.

„Čím jsem ji rozhněvala? Jím a piji s Anunnaki, hlína je mým chlebem a stojatá voda mým pivem. Co ji sem přivádí? Oplakávám mladíky a miláčky, jež opustili bez možnosti volby. Oplakávám dívky vyrvané z náručí milých. Oplakávám děti předčasně zrozené, jež zemřely, nežli žily.“

Tvář jí zrudla jako rozříznutý tamaryšek, rty měla nachové jako obrubu lodi *kuninu*. Vzala si tu potíž k srdci a přemítala o ní. Po chvíli promluvila.

„Pojď blíž, Neti, hlavní vrátný bran mého Kuru, a vyslechni pozorně, co ti říkám. Zamkni na petlici i klíč sedm bran Kuru, pak jednu po jedné všechny brány na skulinku otevírej a skulinkou nech Inannu projít. Vpusť ji. Ale až bude vcházet, odejmi jí královský háv, vezmi jí korunu, náhrdelník i korálky, jež spadají až na ňadra, zlatý náprsní krunýř, náramek a žezlo i pásek. Seber jí vše, i královský oděv, a vpusť sem posvátnou kněžku země, královnu nebes, skloněnou až k zemi.“

Neti si vyslechl slova královnina, zamkl na petlici i klíč sedm bran Kuru, města mrtvých. Pak pootevřel vnější bránu.

~ ~ ~

„Pojď, Inanno, vstup,“ oslovil ji Neti, a když Inanna prošla první branou, sebral jí *šugurru*, korunu plání, z hlavy.

„Proč to děláš?“ zeptala se Inanna.

„Mlč, Inanno,“ pověděl jí, „zvyky města mrtvých jsou bez chyby. Nelze o nich pochybovat.“

~ ~ ~

A pak: cvak. Dveře pokoje se pomalu otevřou, ostře se za ní zase zavřou, a Phreedom vyjde na chodbu a v kapse má ruku a v ruce plastovou magnetickou kartu.

Dobře ví, že jiní nespříznění mají jiné metody, jak najít ty, kdo se najít nechtějí nechat. Někteří používají staré metody: věští ze zrcadel a zahledají svou kořist kdesi na rohu, jak stojí pod cedulí s názvem ulice; anebo čenichají paranormální pach jako barváři a pěšmo jdou za ním přes celé světadíly; anebo naslouchají s nakloněnou hlavou a pátrají po sebeslabší ozvěně jedinečného zvuku, hlasového otisku, který se valí atmosférou přes půl světa. Kant se donese daleko.

A pak tu jsou ti, kteří používají absurdní artefakty, jež sami objevili či znovuobjevili, šamanské kompasy a Geigerovy počítače, jejichž útroby předělali, aby náhodně cvrlikaly, palmtopy přeprogramované na trinární kód a uzpůsobené tak, aby na obrazovce zachycovaly seznamy jmen a tajných schůzek, jež byly vepsány do dějin ještě dřív, než dějiny začaly: starodávné *me* zapsané moderními médii. A někteří si prostě jen najdou člověka, který by to podle nich mohl vědět, a vyrvou mu adresu rovnou z hlavy. Phreedom ty metody dobře zná.

„Kdepak máš bratříčka, holčičko?“ zeptal by se.

„Nevím.“

„Však uvidíme,“ řekl by a prsty by se mu stočily na jejím krku.

~ ~ ~

Ne. Phreedom ty metody dobře zná, ale sama používá cosi podobnějšího instinktu, intuici. Nespříznění zanechávají stopy v dobách, kterými putují, a stejně tak i v prostoru a ve věcech, a Phreedom jde po stopě ze zlomených minut a zohýbaných hodin, která je… je pro ni tak čitelná, jako Tomův podpis v knize hostů, i když je poněkud… zmatená. Co se času týče, dá se bratrova stopa číst, asi jako když se trestanec s řetězy prodírá křovinami, překračuje řeky, vrací se zpátky na stejný břeh a brodí se znovu, když ukradne auto, vymění si šaty s tulákem a jede vlakem úplně nečekaným směrem – zkrátka když dělá všechno, cokoli, jen aby setřásl pronásledovatele. Phreedom ale ví, že jsou pronásledovatelé, které setřást nejde. Ví, že musí bratra najít dřív, než ho najdou oni. Oprava: ví, že musí bratra najít dřív, než ho *našli* oni.

Špinavý flíček pod nehtem

Když procházela druhou branou, vzal jí z krku lazuritové korálky. A Inanna se ho opět zeptala, proč to dělá.

„Mlč, Inanno,“ pověděl jí Neti, „zvyky města mrtvých jsou bez chyby. Nelze o nich pochybovat.“

Cvak. Zatlačí rukou, klika dveří vedoucích na schodiště se pohne, dveře se otevřou, ona projde kolem prodejních automatů na podestu a po schodech zamíří k východu.

~ ~ ~

„Našel jsem cestu,“ říká. „Skulinu, dveře ven z reality. V Ash…“

Ona ho zarazí, položí mu prsty na rty, zavrtí hlavou.

Sedí spolu v motorestu – asi tak před rokem – a popíjejí pivo a přes oddělený box se na sebe dívají. Motorky mají zaparkované venku a za chvilenku oba vyjdou, naposledy se obejmou, pak nakopnou opěrky, nastartují a vyrazí každý jinam. Poslední dva roky ho pořád hledala, modlila se, aby nevěděl, co ona dělá, aby nebyl jako ona, jako Finnan. Ale vidí mu to na očích, je to jako strach nebo hněv. A on jí ukáže znamení, má ho na prsou, pod tričkem, na srdci. Většina lidí by neviděla než hladkou kůži, korálky a indiánský váček s medicínou, stříbrný křížek a psí známky. Ona vidí vrytinu, jeho tajné jméno napsané světlem v písmu nespřízněných, podobné svítícímu tetování. Zrovna tak dobře by mohl mít svatozář – anebo rohy.

„Neříkej mi to,“ varuje ho. „Bylo by moc nebezpečné to vědět.“

Teď netouží po ničem víc, než aby svět byl, jako když oni byli malí, než cosi odstranilo jednoduchý povrch, který znali, a pod ním se ukázaly všechny tkáně a kosti metafyziky, zvlněné šlachy cest klikatících se mimo čas a prostor, úpony táhnoucí se mezi staletími, bílé kosti věčnosti, skloubené, spojené, přebudovávané bytostmi, které odešly ze všedního světa dávno před tím, než oni dva se vůbec narodili. Bytostmi, jakými se nevědomky stali i oni, čímž se odsoudili k téhle šílené existenci. Co uděláte, když konec světa se blíží a vy jste anděl bez chuti bojovat? Co je pro vás útočištěm?

„Pergament,“ řekl.

~ ~ ~

Pergament. Jako kdyby se tím, že ho pojmenujeme, stal srozumitelnějším a logičtějším. Svět pod světem – anebo po světě, anebo před ním, vně, uvnitř – tyhle pojmy se vůbec ani nehodí. Kde je Pergament? Vně všedního kosmu, jak si mysleli naši dávní předkové, o mnoho dál, než by dokázali vyjádřit svými mírami, svými představami o nebesích, která jsou ve srovnání s moderními galaxiemi a shluky jako trpaslíci? Anebo je skrytý ve flíčku špíny pod nehtem? Odkud pocházejí bozi? Kam přijdou lidé po smrti? Kam putují andělé po celých tlupách, když mají strach, že je pobijí jejich vlastní stíny, do jaké se schoulí nebeské pevnosti, bojující proti prázdnu, které by potřebovali, aby pro ně nějaký pitomý Bůh Bohů dobyl? Phreedom to na kratičko a jedinkrát zahlédla, planinu z ptačích lebek, která se táhla tak daleko, jak ona dohlédla; to vidění dostala jako pohrůžku toho dne, kdy se sama stala jednou z těch nelidských entit. Varování dívence, která už tak věděla až příliš, zpráva: do tohohle ses zapletla. A ona věděla, že ať to vidění bylo jakkoli pusté a rozlehlé, šlo jen o nepatrný koutek Pergamentu.

Podívá se na něj, na svého bratra Thomase. Oči má hnědé, se zelenými skvrnkami; jeho vlasy jsou hnědé, jen místy leskle hnědé, zato ona je má rezavé. Oba jsou podzim – pokud tedy dopřáváte sluchu těm módespotickým eurokydům na netosvětech –, jenže zatímco on rozkopává první padající listí, ona už tančí kolem halloweenového táboráku.

~ ~ ~

„Půjdu do Pergamentu," říká Thomas. „Konvent mě nenajde. Finnan…"

„Ať si Finnan políbí prdel," zavrčí ona. „Nebýt toho hajzla, vůbec bysme…"

Vůbec bysme co? Se nedotkli věčnosti? Neuslyšeli Kant, který zní v každém vlákně jejich těl? Nenaučili by se slyšet ten jazyk, číst jeho vrytiny ve světě a sami v sobě, číst svá vlastní tajná jména? Nikdy by z nich nebyli nespříznění?

Však ona ví, že to není pravda, že v ní samé bylo cosi, co ji přitahovalo k tomu potrhlému chlapovi, který bydlí ve svém hradu ze šrotu v přívěsové kolonii uprostřed pouště, kam přijížděli každou zimu, rok po roce, s mámou a s tátou, soví rodinka napůl kočovného kmene Winnebagů. On je jen nevyháněl. Nepřišel za nimi sám a nenabídl jim věčnost v písku pod nohama. To oni přišli k němu, nejdřív její bratr, pak

i ona, protože jednoduše věděli – z toho, jak se dotýkal suchého větru jako slepec něčí tváře, z toho, jak nakláněl hlavu a pozoroval víry cigaretového kouře ve vzduchu – věděli, že nějak umí číst tajemství skrytá v okolním světě. Kdyby jí – kdyby jim oběma – neukázal svět pod světem právě on, byl by to udělal někdo jiný, jinde, jindy.

Ale i tak, nemohla si pomoct, musela ho aspoň trochu nenávidět za to peklo, které teď mají v patách, jak bratr, tak ona. Anebo spíš nebe.

Andělé na tvý tělo

Když Inanna prošla třetí branou, sebral jí z prsou dvojitou šňůru korálků.

„Proč to děláš?“ zeptala se Inanna, ale znovu uslyšela totéž. „Mlč, Inanno,“ pověděl jí, „zvyky města mrtvých jsou bez chyby. Nelze o nich pochybovat.“

Skřípl.

„Díky.“ Stařík se na ni usmál a prošel dveřmi, které mu podržela. Ona jen přikývla, „Není zač,“ a šla na parkoviště.

„Andělé na tvý tělo,“ zavolal za ní. Nějaké nepatřičné hipícké požehnání.

Přehodila nohu přes motorku.

~ ~ ~

Teď už ví, že většina lidí je vedle. Myslejí si, že nespříznění – ti, kdo se potulují jejich mýty a bájemi, tu si říkají bohové, tam zase andělé –, že tyhle bytosti vládnou věčnosti, vlastní ji, že to je jejich říše. Jenže věčnost, Pergament, je jako… médium samotné reality, jako prázdná stránka, na níž se všechno zapisuje, na niž se *dá zapsat* cokoli. Pergament není naprostá jistota nějakého městského státu na nebesích; kdepak, je to rozlehlá divočina nejistoty, možnosti, je to sám ten svinský prvotní chaos, a tahle andělská říše jejich snů je jenom kolonie usídlenců, kteří se ji pokoušejí zkrotit, srovnat ji do latě těmi svými puritánskými ideály, městy s hradbami a ploty, tou pokřivenou horlivostí, nenávistí a strachem, udržet se proti bouřím a domorodcům, vyjíždět za hradby s koňmi a meči a puškami a zmasakrovat všechny pomalované divochy a nahé squaw, každého, kdo nepřijme jejich spravedlivé zákony o hříchu a čistotě. Andělé a démoni. Anebo Konvent

a Nezávislé mocnosti, jak si říkají sami. Pro anděly je dokonce i sama věčnost jen jedno z pekel plných nepřátel s rudou kůží, které je potřeba vyčistit a přebudovat, Nový Jeruzalém… jejich Nový svět. Napadlo ji, jestli nemají taky otrokářské lodě, které převážejí mrtvé hříšníky do jejich Západních krajů, aby se tam dřeli na plantážích očistce.

Když se v motorestu dívala na bratra, na chviličku ho uviděla v uniformě z občanské války, v uniformě, ze které servali všechny prýmky, prachem šedivé tak, že nejde poznat, na které straně je, nebo vlastně byl, než se dal na útěk.

Zamrkala a zase viděla normálně. Tak už to s věčností je. Vnutí se kdykoli, mrcha.

„Mě nenajdou," řekl.

~ ~ ~

„Nenajdete ho," křičí, točí se dokola, prská a nadává, vzlyká, plive krev a slzy, protože jeden z těch zkurvených hajzlů, z těch nespřízněných ji bodá do paží, rve jí je za záda, bolest ve vyhozených ramenou praská jako elektřina, a ten druhý jí sevře plnou hrstí vlasy a stáhne jí hlavu dozadu, a druhou rukou ji bije do tváře, do brady, znovu a znovu a znovu, až už dokáže leda tak skučet. *Zabiju tě. Zabiju tě, hajzle,* myslí si. *Všechny vás pobiju.*

Cítí, jak se jí dotýká myslí, šeptá jí v hlavě, *kde je?* V popelníku na umakartovém stolku ve Finnanově dávno opuštěném přívěsu ještě pořád hoří cigareta. *Neměla se sem vracet.* Kouř se malátně vlní a stoupá; skoro celá cigareta se už změnila v popel, a až…

On se otočí, podívá se na stolek, pak se jí zase zadívá do tváře.

„Až?" zeptá se. „Na co to myslíš, děvenko?"

Ona se podívá na cigaretu, upřeně se na ni dívá, popel, jen tenhle popel, žádný jiný, ani vyslovená slabika z nedořčeného slova, ne Ash, *až* dohoří, zbude popel. Nedostanou od ní nic, hajzlové.

„Táhni do prdele," řekne, a on ji znovu uhodí.

~ ~ ~

„Najdeme ho," říká jí do ucha ten, co ji drží. „Můžeš to usnadnit nám i sobě, ale tak nebo tak ho najdeme. Prosím."

Hodnej polda a zlej polda. Carter a Pechorin, tak se představili. Milý hošík a hrabě Dracula, pomyslela si pohrdavě a přestala na ně myslet, jenže oni si sundali tmavé brýle a ona uviděla, jak mají prázdné oči.

Do prdele s váma. Do prdele, myslí si. *Zabiju vás, hajzlové. A nenajdete ho.*

Rány ustanou. Už nic nevidí, to kvůli krvi a oslepujícím cirkulárkovým jiskrám bolesti, ale teď cítí, jak po ní šmatá, jak jí stahuje džíny a rve z ní tričko. S bratrem se viděla před půl rokem, ale vůně té vzpomínky je na ní silná; právě to k ní dovedlo lovce. Chystají se na apokalypsu. Většina nespřízněných se už upsala jedné nebo druhé straně, jen sem tam nějaká ta čerstvá krev, narozená v zapadákovech, věčně na cestách, náhončím unikla. Pokud ví, svobodu si zachovali už jen ona a Finnan a její bratr. A u sebe samotné ani nemá jistotu.

Zabiju vás, hajzlové.

Cítí, jak jí rukou vjíždí pod džíny; padá sama do sebe, je to jediný způsob, jak uniknout brutalitě andělů. On začíná hekat, prsty šátrají, sunou se.

Nenajdete ho.

Zato já ano.

Schovávaná

Když prošla čtvrtou branou, sebral jí z hrudi náprsní krunýř.

„Proč to děláš?“ zeptala se Inanna.

„Mlč, Inanno,“ pověděl jí, „zvyky města mrtvých jsou bez chyby. Nelze o nich pochybovat.“

Zkáza. Letmo zahlédne minulost nebo budoucnost, ozvěnu nesoucí se přes realitu, přes přítomnost… přes silnici: zabouchnutí dveří od auta, dva muži v černých oblecích stojí s rukama založenýma, v černých brýlích vypadají jako mouchy, a pokyvují na kohosi, kdo stojí tam, co teď ona, na jejího bratra Thomase. Ten obraz se překládá přes její vidění, jako by to udělal sim-svět na jejích čočkách, ale ona ví, že tohle nedělá žádná elektronika. Tyhle parchanty zná; jsou to její osobní démoni, andělé smrti, nájemní bohové. Nespříznění, ti hajzlové. Poznala by je na hony daleko. Poznala by je na měsíce daleko.

Vidina trvá jen vteřinku, ale stačí to, aby za ní mohla jít.

~ ~ ~

Asheville, pomyslí si a projede kolem dalšího Volkswagenu Brouka polepeného pacifistickými nálepkami. Měli by to překřtít na Haight-Asheville.

Je to divné. Celé dny projížděla městečky, kde vlály vlajky a u silnice byly místo všelijakého toho „K pronajmutí“ nebo „Obsazeno“ nápisy „Podporujeme naše vojáky v zahraničí“, a pořád šudlala s autorádiem, a přesto nacházela jen samou country, rozhlasové kazatele a klasický rock – a proto nic podobného nečekala. Ale možná to čekat měla, díky Jimovi a Janis a Jimimu jí mělo dojít, že pokud městečka uvázla v padesátých letech, zdejší větší město bude zase sjeté a bude se potácet v oparu z roku 1969. Jenom je tentokrát válka na Středním východě, ne v jihovýchodní Asii, a zdejší burani mluví o Arabácích a machometánech, ne o žlutých hubách; i tak to vypadá, že nikdy se nic nemění.

~ ~ ~

Odhadla, že ve městě je vysoká škola, a tahle oblast v centru, ohraničená čtyřmi ulicemi, to je malé intelektuálské a bohémské ghetto, samé hudebniny a kavárny, bary a bistra. V jedné zahradňačce trůní britský patrový autobus, okna a sedadla vyndali a nahradili stoly a židlemi, jeden velký evropský svéráz. Minula něco, co vypadalo na starý autoservis, ovšem teď to bylo pomalované šmolkově modrými a pestrými kytičkami a duhami – nějaká posraná komuna nebo družstvo nebo tak. Kluk v tričku s Che Guevarou, na stěně nápis Seru vám na Alamo, ale co Guantánamo? Kurva, to se pak není co divit, že tu skončil Tom, pomyslela si, vždyť to je, nebo spíš byl, novodobý hipík.

~ ~ ~

Odbočila do Univerzitní ulice a postavila motorku před bankou, pak si to celé obešla pěšky, řídila se šestým smyslem, jako kdyby si zase po dětsku hrála a bratr se jí posmíval: samá voda… a teď přihořívá.

Hrávali si na schovávanou mezi přívěsy v kolonii, jeden se vždycky schoval někde ve vypáleném autě nebo nádrži na olej, pouštěl informace tomu druhému do brýlí – to bylo ještě před prvními čočkami – a pomocí náznaků a nápověd špitaných éterem do sluchátek mu udával směr. Jako kdyby byli řízenými, teplem naváděnými střelami, které mají vepředu kamery, jako kdyby vypadli ze záběrů CNN z války v Sýrii.

„Hele, a teď už fakt přihořívá,“ říkal. „Už to fajruje ještě víc… ještě víc… a už hoří. Hoří doběla. Hoří *jako fangle!*“

Ozvuky jiné chvíle

Zkáza. Tentokrát je auto skutečné, parkuje na Univerzitní a jeho majitel – chlapík ve khaki šortkách – zabouchává dveře a míří na auto černým elektronickým klíčkem a zamyká ho. Jí se roztočí hlava, okolní svět jen víří. Klidně si tomu říkejte déjá vu, ale ona nemá rozhodně pocit, že by tu už někdy přesně v téhle chvíli byla, to spíš ví, že tu byl někdo jiný, že tu byl její bratr. Stejně jako předtím má ten hluboce znepokojující pocit, že stojí na tom místě, kde stál on. A stejně jako předtím periferně zahlídne dva muže v černých oblecích a s černými brýlemi a jeden z nich na jejího bratra ukazuje pomalým krčením ukazováku. *Pojď sem.*

Musí se přemáhat, aby se nesebrala a neutekla, i když ví, že tihle nespříznění, co si hrají na schovávanou a schválně a chladně si zvolili mafiánské klišé, tu teď zrovna nejsou, jsou tu jindy, jdou po jejím bratrovi, ne po ní. Cítí, jakou udělal Thomas chybu, pálí ji to v prsou, hoří to… jako fangle.

Auto je skutečné, okamžik bez významu, ale ona v něm ucítí ozvuk jiného okamžiku, toho, kdy její bratr vystoupil z auta, stál tam, kde teď stojí ona, a zrovna jako ona se otáčel…

Když prošla pátou branou, sebral jí z ruky zlatý náramek.

„Proč to děláš?“ zeptala se Inanna.

„Mlč, Inanno,“ pověděl jí, „zvyky města mrtvých jsou bez chyby. Nelze o nich pochybovat.“

~ ~ ~

A už je blízko. Cítí, jak se realita kolem ní natahuje dotenka, jako kdyby sám svět byl jen kůže, průsvitná, slaboučká, pod tím, co je skutečné, dole, vedle, za tím, se vlní Pergament. Šla cestou, kterou v čase vyryl její bratr, vrhala se vpřed a zpět v jeho stopě, jela na hřebenech vln a drala se ke zdroji, k místu dopadu, kde prorazil, jako když do oceánu dopadne kometa. A už je… tady.

Otočí se a zjistí, že se to na ni dívá.

Tetovací salon je celý vyzdobený psychedelickými motivy, jsou namalované přes pruskou modř dřevěného obložení stěn i přes fotky a nástěnky v okně. Na skle ve dveřích je logo, černě nakreslené oko, složité a staromódní, podobné rytině. Iris, tetovací salon. Tenhle podnik hledala. Pokud chce najít bratra, ať už sakra je, kde chce, anebo *kdy* chce, tohle… tohle jsou dveře, kterými musí projít.

Položí ruku na mosaznou kliku, sevře ji prsty, jemně, napjatě. Zarazí se.

~ ~ ~

Cink. Rozezní se zvonek nade dveřmi salonu, je mosazný jako klika, kterou znovu stiskla, tentokrát aby za sebou zavřela staré prosklené dveře, které se v marném sporu se zkřiveným futrem rozklepaly.

Když prošla šestou branou, sebral jí lazuritové žezlo a pásek z ruky.

„Proč to děláš?“ zeptala se Inanna.

„Mlč, Inanno,“ pověděl jí, „zvyky města mrtvých jsou bez chyby. Nelze o nich pochybovat.“

~ ~ ~

A korálkový závěs zarachtal a ona jím prošla do tmavé místnosti, tam byla žena v závoji, ta zvedla hlavu, na chvilku nechala práce, v ruce měla bzučící tetovací jehlu. Další ruka, která ji chytila za paži, ruka jejího pomocníka.

Když prošla sedmou branou, stáhl jí z ramen královský háv.

„Proč to děláš?“ zeptala se Inanna.

„Mlč, Inanno,“ pověděl jí, „zvyky města mrtvých jsou bez chyby. Nelze o nich pochybovat.“

„Cože?“ zeptala se Phreedom.

„Povídám, že dovnitř nemůžete. Madam Iris tu má zákazníka.“

„Mě přijme,“ řekla Phreedom.

Nahá a k zemi skloněná

Nahá a k zemi skloněná vešla Inanna do trůnního sálu Ereš z Velké Země, jež povstala. Pokročila od trůnu. Anunnaki, soudci podsvětí, vyšli ze stínů a obklopili Inannu a vyhlašovali nad ní rozsudky. Ereš z Velké Země na ni upřela oko smrti. Proslovila nenávistné slovo k Inanně,

vydala k ní výkřik viny, udeřila ji. A jak na ni dopadly rozsudky a pohledy, nenávist a vina, jak na ni padly temnoty, Inanna se zhroutila, a když opět povstala ze tmy, již jako mrtvola, kterou zvedli na rukou soudci podsvětí, kterou zvedli a pověsili co kus hnijícího masa, co mršinu pověsili na chladný hák na stěně.

~ ~ ~

Phreedom se klidně a nezaujatě podívala na ženu v závoji a nevšímala si pomocníka, který ji pořád držel za ruku. Připadalo jí, že Madame Iris vypadá spíš jako cikánská hadačka, jako nějaká laciná pouťová věštkyně a ne jako strážkyně prahu. Patří asi k těm idiotským Nezávislým. Radši vládnout připosranému tetovacímu salonu v kdovíjaké řiti, než být sluhou v Nebi.

Žena v závoji zahnala pomocníka mávnutím ruky, zákazníkovi jen něco špitla do ucha, a už mizel za korálky.

„Máš znamení, má malá bohyně," řekla. „Vidím ho na tobě… v tobě. Co ode mě chceš?"

Mluvila s přízvukem, Phreedom připadal evropský, ale přesně ho určit nedokázala. Byla to nedůsledná směska hrdelních tónů němčiny s románskými kadencemi, a tak si řekla, jestli to není jenom póza, asi jako ten závoj, jestli to není maska, která má vytvářet dojem záhadnosti za dva groše. Madame Iris. No jasně. Určitě je nespřízněná – moc z ní vyzařuje tak, až Phreedom mravenčí na kůži, je to něco mezi horkem a statickou elektřinou. To je ale věc. *Neser mě s tím švindlem, ségra*, pomyslela si Phreedom.

„Někoho hledám," odpověděla.

Sáhla do kapsy pro peněženku, vyndala z ní fotku, ale nezvedla ruku s ní ani do půli, když už žena přikývla.

„Thomas," řekla. „Je to tvůj milenec?"

„Bratr."

Hmmm, zahučela žena.

„Víš přece, že odešel. Sebral se, odešel do…"

„Do Pergamentu. Já vím."

~ ~ ~

Řekl, že ho nenajdou, ale našli. Našli ho a on jim unikl. Kdovíjak se jim vymanil, skočil sem a zase tam, psi mu chňapali po patách, ale dostal se až sem, do tetovacího salonu Madame Iris v centru Ashevillu, kde

hranice mezi realitou a Pergamentem je tak tenoučká, že skrz ni můžeš prostrčit prst a rozervat ji a udělat si dveře mezi tímhle světem a tím pod ním.

„Já vím, že odešel," řekla a od vzpomínky jí zakolísal hlas. „To neznamená, že nemůžu jít za ním."

„Je mrtvý," prohlásila Madame Iris.

„To neznamená, že nemůžu jít za ním."

Madame Iris na chvilenku zmlkla.

„Tam, kam se andělé bojí vkročit, co? Ale víš, že ta cesta nevede zpátky."

„To mi je jedno."

~ ~ ~

A Phreedom ví, že to je pravda. Pod žalem a vztekem, pod vší hořkostí, která ji pohání, je prázdno. Skutečný smutek, skutečný hněv jsou v té části jejího srdce, která byla vyříznuta. Bolest, kterou si hýčká, když v noci nespí a leží v nějaké hotelové posteli, je jenom… záskok za bolest, kterou by *měla* cítit, ale které není schopná, které už není schopná. Je jako kus mrtvého masa, pověšeného k odkrvení, zbavená důstojnosti, zbičovaná a vyvržená, uvnitř odumřelá. Patří do pekla, je jako mršina visící na studeném háku na stěně.

„Půjdu na druhou stranu," řekne Phreedom.

„Už tu jsi," na to Madame Iris, už nemluví s přízvukem, zvedne roušku a ukáže tvář, kterou Phreedom vídá v zrcadle.

Phreedom u bran pekla

Phreedom vkročí pod sprchu, zatáhne za sebou prosklenou zástěnu, zavrtí hlavou a roztřese si pod proudem vody vlasy, cítí, jak jí prach z cesty a pot z horka odtékají z těla, jak se jí vyčerpání vyplavuje z kostí. Zavře oči, uzavře mysl a všechno to nechává odtékat s vodou, všechny ty svinské vzpomínky, všechen prach totožnosti, ruce se samy od sebe starají o všechno to mydlení a drhnutí, potulují se po těle, s vojenskou účelností ji očišťují do posledního kousku. Pokud ji to těší, pokud jí dělá dobře teplá voda a její dotyk, horký a konejšivý dotyk na kůži, pak tedy jen abstraktně, odtažitě a mechanicky, jen jako by si uvědomovala nějaký předmět s cedulkou *požitek*, který vnímá pouze mimoděk.

~ ~ ~

Pochopte, kdyby byla plně při vědomí, mohla by si vzpomenout, jak se jindy sprchovala, jak se drhla a drhla, až jí dolů do odtoku s vodou tekly i krev a slzy, ale ať se drhla jakkoli, nemohla dostat špínu z duše, nemohla dostat z hlavy, ze srdce, z pochvy černou špínu toho mizerného anděla, nemohla ji dostat ze všech míst, kde se šťoural prsty a slovy a údem, a nakonec už jen seděla v koutku sprchy, objímala se rukama a krvácela z ran, které jí nadělal anděl, i z těch, které si způsobila sama. Pochopte, kdyby byla při plném vědomí, mohla by si na tohle vzpomenout.

A tak se Phreedom myje jako robot, s vojenskou účelností.

~ ~ ~

Před odchodem z hotelového pokoje se rychle přejede pohledem v zrcadle, upraví si řasenku a vlasy – pořád jsou trošku vlhké – a ujistí se, že těsný náhrdelník má utažený na krku a že talisman s kuřecí kostičkou sedí dobře, že jí visí přes tričko. Zatáhne zip kožené bundy, podívá se na hodinky a zjistí, že ručičky si dělají co chtějí, hodinová se točí rychleji než minutová, obě navíc obráceně, jen vteřinová správným směrem. Už si nasadila sluchátka, ale ta ještě mlčí a čekají, až ona se rozhodne, jaká hudba se hodí k její náladě.

~ ~ ~

S jízlivým a posměšným bodnutím palcem rozepne poutko na datablok, ťuká a posunuje sem a zase tam, až jí konečně na průhledovém displeji na čočkách naroluje to, co hledala.

Hotel California.

Eagles ji nikdy moc nebrali, ale teď položí ruku na dveře svého pokoje v Comfort Innu, rozrazí je, vyhlédne do nevzhledné chodby – a kdovíproč jí připadá, že takový trpký vtip se hodí. Thomas. Ten zasranej hipík Thomas; vždycky měl tuhle písničku rád.

Dneska by měl narozeniny.

Pak se za ní dveře zavřou.

Cvak.

ERRATA

Kniha života

„No tak nám o tý Knize něco řekni," povídá Jack. „O Knize všech Hodin."

Joey si posměšně odfrkne a jde k baru pro další rundu; Puck objímá Jacka kolem ramenou, ale zezadu na něj vyplazuje jazyk. Joey Pechorin má na sobě dlouhý, černý kabát a často upadá do zadumaného mlčení, a tak si nemůžu pomoct a někdy ho beru jako novodobou verzi jeho předků. Jeho rodina kdysi přišla z Ruska; tihle bílí Rusové odněkud z Gruzie sem přišli po revoluci a on se někdy chová, jako by měl v žilách krev kozáků, ba dokonce možná i krev opričníků Ivana Hrozného: půl pravoslavného mnicha, půl agenta tajné policie. Viděl jsem ho při rvačce – samozřejmě bránil Jacka, kterému se podařilo urazit nějakého mamlase zhuleného extází (*jasný latentní případ*, tak ho nazval) – říkal jsem si, čeho by asi byl schopen za jiných okolností. Puck ho vůbec nemá rád, ale Puck jenom žárlí, protože Jack a Joey jsou kámoši už tak dlouho. Chodili spolu na střední v nějakém sídlišti kdesi na maloměstě a jsou jako dvojka, kterou nic nerozdělí – Carter a Pechorin, Pechorin a Carter –, snad jedině možná přelétavý prcek Thomas.

~ ~ ~

„Tak jo. Knihu napsal anděl Metatron ještě dřív, než vznikl svět, a vlastně jsou v ní boží plány na… na všechno. Až na to, že jako slovo Boží to nejsou jenom plány. Tím chci říct, že jen nepopisuje realitu; určuje ji. Bůh řekne Budiž světlo, a bum ho, je světlo, a je to dobré, jak jinak. Řekne Budiž tohleto a budiž támhleto a celá realita naskočí a existuje a všechno to je dobré. Senzační. Jenže co se stane, když jeho hlas dozní? Po nějakém čase i ozvěna zmizí a zbyde zas jenom ticho, velké černé prázdno. Samozřejmě že za tím účelem má Bůh svého osobního tajemníka, který to všechno zapisuje, aby to bylo krapet

trvalejší. V kameni vytesané, podepsané a opatřené pečetí, tady to máte, panstvo, setříděné, tohle je realita, takhle vypadá, vypadala a vždycky vypadat bude. Ohraničená.“

Napil jsem se ginu s tonikem.

~ ~ ~

„Jenže pak se samozřejmě jeho nejvěrnější rozhodne vrazit šéfovi kudlu do zad a firmu převzít sám. Všechno se posere a v Nebi vypukne válka. Většina andělů zůstane s Tamtím, Kterýž Jest, ale dost jich přejde i k Luciferovi, takže výsledek nevypadá zdaleka tak jasně, jak byste řekli, a tak některým andělům prostě rupnou nervy a oni vezmou roha na Zemi. Buď to, anebo je sem někdo poslal, nebo mají tajné poslání a tak, protože každopádně mají s sebou Knihu. Možná Bůh opravdu padne. Možná se Lucifer brzy zmocní Knihy a přepíše si realitu podle svého. Ale ať je to, jak je to, Kniha se prostě ocitne na Zemi, je schovaná, anebo ztracená, a to po celé dějiny, jednoduše čeká, kdy ji někdo objeví. Je někde v knihovně a sedá na ni prach.“

„Takže když změníš, co je v Knize, změníš i realitu?“ zajímá se Puck.

„Přesně. Někoho můžeš vymazat z dějin, anebo ho přepsat někam, kam vůbec nepatří.“

~ ~ ~

„A co bude dál?“ ptá se Jack.

„Ještě jsem se nerozmyslel,“ já na to. „Teda určitě budu chtít, aby se za Knihou štvali jak andělé, tak démoni. Mohl bych to klidně napsat jako přímočarou dobrodružnou fantasy, no ne? Nějaký obyčejný člověk najde Knihu a ta ho zatáhne do velkého kosmického zápolení, a tak. Blonďatí a modroocí hrdinové, padouši zkažení do morku kostí, znáte to. Jenomže… mně to připadá trochu moc únikové.“

„A co je na tom špatnýho?“ nadhodí Puck. „Co je únikový, dobře se prodává. Já bych si to koupil. Kniha všech Hodin, napsal Guy Reynard. Paráda.“

„Válka není dobrodružství,“ namítnu. „Ve válce není žádná sláva.“

„Kecy,“ ucedí Jack.

Zazubí se, cvakne zapalovačem, zapálí si další cigaretu.

„Seš úplně mimo mísu, Guyi. Kurva, jasně že ve válce je sláva. Plamenomety a Agent Orange. Defolianty. Kurevsky nádherný. To je na tom ta největší hrůza, kamaráde.“

„Jacku, někdy mi děláš fakt starosti.“

„Na zdraví,“ zvedne sklenku.

Vyhledávač

Prstem jedu po toku Řeky vran a králů, přejíždím jím jemně po pergamenu Knihy a dívám se dolů, na skutečnou předlohu, dívám se dolů přes skleněnou desku, na které Kniha leží, skrz skleněnou podlahu lodního můstku pod mýma nohama, dolů skrz mraky a k valícímu se proudu hlíny a špíny; jsem vděčný za to, že takhle vysoko už hnilobný puch nevystoupá. Volnou rukou chytím slonovinovou rukojeť páky a zatáhnu. Hluboké hučení *Vyhledávače* maličko stoupne, je hlasitější, obludné turbíny ožívají a přestávají se loudat. Žádné zavrávorání, žádný zlom v setrvačnosti, a v téhle výšce se nedá ani spatřit, že by se svět pode mnou nějak posunul. O tom, že se pohybujeme vpřed, vypovídají jedině blyštící se světýlka displejů a ciferníků a ukazatelů, promítaná na sklo přede mnou. Jen ta svědčí o tom, že se tenhle Leviathan nebe zvedl z lhostejnosti a pomalu, po ještěřím, se sune oceánem mraků, že se šine po cestě, která pro mě byla vyznačena ve Knize všech Hodin, k severu, stále k severu, ke konci světa.

~ ~ ~

Vyhledávač je co do rozměrů a slohu cosi mezi parníkem a katedrálou; je to výrobek nějaké technologie, která výrazně převyšuje svět mého původu. Našel jsem ho ve městě tak křišťálově čistém ve své zkáze, jako kdyby je nikdy nikdo neobýval, kotvil mezi asi tak dvacítkou sobě podobných, v rozlehlých docích se šedými, lesklými sklady plnými ocelových kontejnerů a dřevěných beden, žoků sena obalených plastem, obrovských kol s vlákny z hedvábí nebo bavlny, s plechovkami s cukrem, s tabákem. Svým způsobem to byla docela všední scéna – doky či přístav jako každé jiné, na které jsem na cestách narazil. To jen ta černá řeka s nevýslovně odporným bahnem, a nad ní ty veliké, bachraté koráby nebes, vznášející se jako zepelíny a upoutané k zemi spirálovými

vlákny stříbrných žebříků, to kvůli nim se ten pohled naprosto lišil ode všeho, co jsem kdy spatřil.

~ ~ ~

Nemám ani ponětí, jak ty krámy lítají; kdybych jim měl přimyslet nějaká křídla, tak bych je popsal spíš jako ta křídla, která má venkovské sídlo, ne křídla letadel. Z hlavního trupu vycházejí příčné lodě, po každé straně tři, jako u křížů, které se používají v řecké nebo pravoslavné církvi. Zespoda trup vypadá jako převrácená krypta, jako hrudní koš nebo náprsní pancíř nějakého obrovského zvířete, klene se a rozevírá se do kolonádního mezisloupoví. Mezi sloupy jsou desky barevného skla a další pilíře. Vzhůru se tyčí věže s parapety, špičaté věžičky zakončené velikými kadidelnicemi chrlícími modrozelenou páru, zřejmě nějaký vedlejší produkt pohonu, po pravdě řečeno o tom nevím nic. Nevím nic o tom, jak se vznášejí ve vzduchu, lhostejné ke všem poryvům větru, nevím nic o tom, jak po dotyku té nebo oné páky hladce prokluzují vpřed nebo vzad, nahoru nebo dolů. Ale naštěstí nejsou ovládací prvky zdaleka tak neproniknutelné jako jejich konstrukční principy. Když jsem konečně zjistil, kudy se jde do skleněné mísy řídící kajuty, můstku, který visí ze špičky přídě jako postavení kulometčíka u nějakého bombardéru ze druhé světové války, docela s úlevou jsem pod schody vedoucími do toho na segmenty rozděleného bazénu, ve středu té skleněné mísy, která způsobuje závrať, spatřil jen hluboké, zelené kožené křeslo a půlměsíčný skleněný stůl a konzoli a pár kol a bronzových pák se slonovinovými madly. Experimentoval jsem s řízením ani ne týden, a už jsem se do toho vpravil; musím říct, že elegance a prostota těch zařízení mě docela nadchla.

~ ~ ~

A tak teď zase letím, zloděj za kormidlem dalšího ukradeného vozidla, za zády jsem nechal další karavan s rozmanitým, porůznu posbíraným zařízením, se vzpomínkami na moje, jak se zdá, věčné cestování. Musím uznat, že tentokrát jsem trošku litoval.

Víte, posledních pár století mi bylo čím dál tím obtížnější udržovat si vzpomínky na svět, který jsem nechal tak daleko za sebou, a teď mi dochází, že byla chyba začít sbírat všechny ty různé cáry a pergameny proměněných realit, jimiž putuji, z míst, kterým jsem začal říkat Záhyby. Sesbíral jsem tolik rodných a úmrtních listů, deníků a fotek, výstřižků a

tak dále, které dohromady patřily snad tisícovce rozličných variant, jimiž jsem byl zřejmě já – nebo Jack, Joey či Thomas –, bylo jich tolik a byly tak rozličné, a jak jsem do nich civěl, nejspíš se mi začaly rozmazávat hranice mezi tím, co jsem nebo co jsem byl, a tím, čím bych být mohl. Snad jsem si myslel, že najdu nějakou pravidelnost ve shodách a neshodách, jako kdyby přede mě nějaká vyšší moc tu cestu vyložila coby poučení. Nějakou dobu jsem pracoval na teorii, podle které všechny duše vykonají podobnou cestu, kdy se ubírají skrze světy a jiné možnosti, jiná rozhodnutí, takže když konečně dorazí k cíli, budou naprosto chápat, kdo jsou – tím, že porozumějí, kdo nejsou a proč. Ale teď… někdy bývám zmatený. Zapomínám, jestli tenhle úryvek deníku jsem napsal já sám, anebo některý jiný Guy Reynard nebo Reynard Carter nebo s jakým jménem jsem se to, krucinál, vlastně narodil.

2

VÁLKA PROTI ROMANTICE

Cesta mrtvého

Anděl vejde do Slab City po cestě mrtvého, Jornada del Muerto, která vede k severu od Kern's Gate v El Pasu po vyschlé rovině z natronu a uranu, soli, písku a prachu, a sotva dívka zvedne hlavu a uvidí ho, už ví, že to je anděl, protože i když je jí jenom patnáct a ještě nikdy neviděla nikoho z *nich,* z těch, kterým Finnan říká nespříznění, okamžitě pozná to, co ji učil hledat, tu zvláštní vrytinu, znamení jejich podstaty, které mají vyryté v sobě, ve svých slovech, ve svých činech, ve své existenci.

~ ~ ~

Skoro všichni v sobě mají nějakou vrytinu, vykládal jí Finnan, protože to platí i skoro pro všechny *věci.* Každá věc na světě má své skutečné jméno, své jméno v Kantu, v jazyce nespřízněných, a lidé nejsou jiní. Nemusí to být hmotné, i když někdy to někteří nosí v očích nebo na kůži, všem na očích, sedmimílový pohled, jizvu po ráně nožem, tetování. Jenže vrytinu, jméno, které jde přečíst a možná i užít, z toho činí to, že je velmi blízko povrchu, ba dokonce u některých i na něm; šrám na povrchu reality. Přijdete k tomu po svém, pokud k tomu kdy přijdete vůbec; možná při první souloži, možná když poprvé zabijete, každopádně to je vaše osobní vrytina, jste to *vy,* tajné jméno vyryté do vašeho vědomí přesně v tom okamžiku, kdy si náhle, bezprostředně uvědomíte: vím, kdo jsem. Je to jen chvilka, o dni jako kdekterý jiný, třeba dneska, 12. dubna 2014. To, co se ale toho dne stane, vás poznamená na celý zbytek života, říká Finnan, a možná i na delší dobu.

~ ~ ~

Samozřejmě že ona ještě vrytinu nemá, takže nemůže najisto vědět, jestli ji netahá za nos; a když jí to vysvětloval poprvé, taky mu to tím svým slovníkem holky s prořízntutou pusou pověděla. Jenže. Jenže od té doby ji Finnan učil číst utajená jména, vyčíst je ze zašilhání jednoho oka, ze sklonu brady, ze shrbení ramen, ze zaklepání kloubem ruky na stůl. Pro většinu to je jako domluvená, skrytá hláška mezi hazardními hráči, drobounký příznačný rys, který prozradí celý list, celou hru, ale pro některé je to znamení o trošku víc určující a o trošku víc určité. Nosí je jako auru a ono poblikává kolem nich, před nimi, když vejdou do místnosti, hlavy se otáčejí a hovor ustává. Skoro každý má nějakou vrytinu, jasně že má. Ale ne každý ji má vrytou tak hluboko, že prochází skrz něj a až skrz kůži samotné reality. Každý nemá Kant.

Takže ano, to víte, je jí jasné, že to je anděl. Ví, že to je nespřízněný. Sakra, vždyť ona by ho snad dokázala i *vyčenichat* z mrtvého pouštního vzduchu ještě dřív, než přešel nízký vršek Jesus Hillu a začal být vidět.

~ ~ ~

Je černý; nejdřív si myslí, že je to jen stín, ale to ne, slunce je na východě, ještě vychází, a on od východu jde, takže to není silueta. Na chvilku se zastaví na vršku kopce, stojí pod jedním ramenem velikého dřevěného kříže, jako by čekal, kdy ho oběsí, a poklidně si prohlížel obecenstvo, a i když se kolem něj tetelí vzduch, ona ho najednou vidí naprosto ostře, černé kožené šaty, černá kůže, dredy a bradka, hluboko zapuštěné oči. V jedné ruce něco drží, zřejmě maličkou, ale silnou knížku vázanou v kůži. Psi, uvázaní tu a tam k přívěsům svých pánů, vítají svítání štěkotem, kdesi má kdosi puštěné maličkaté rádio, na kterém hrají „Crawling King Snake“, a ona jasně uslyší, jak on zašeptal do větru: Finnane.

Jesus Hill

„Nikdy jsem nezažil, aby do Slab City někdo *přišel pěšky*,“ ozve se zpoza ní přátelský hlas.

„Brejtro, Maku,“ pozdraví. „Třeba… eee, třeba se mu kus odsud porouchalo auto… nebo tak něco.“

Docela jistě věděla, že se to pravdě ani neblíží, ale nechtěla s Makem zapřádat hovor o nespřízněných. Mac, to je prapodivná směska

staromódního křesťanského kazatele s vyblázněným feťáckým hipíkem, který to nikdy nedotáhl až k vysvěcení, protože je zkrátka až moc výstřední na každou ortodoxní víru. Místo toho si šel za posláním po svém, jedinečně. Začal malovat kopec.

~ ~ ~

Jeho poslání začalo, ještě než ona se narodila, ba ještě než se její rodiče rozhodli pro ten napůl kočovný život. Kam až sahá paměť zdejších, maluje Mac jednu stranu nízkého kopce, který se zvedá na jižním okraji Slab City, zdobí ho kousek po kousku bíle a růžově a kukuřičně žlutě a nebesky modře, zdobí ho obřími srdci a velikými květinami. Původně svoje dílo obnovoval, jak to jen šlo, ale jak běžel čas, začalo zabírat tak velkou část svahu a vyžadovat víc a víc barvy, že Mac skoro nestíhal zachraňovat, co novomexické počasí natropilo. Pak někdo navrhl, ať používá taky hlínu, a Jesus Hill nabyl úplně nových rozměrů. Když její rodina poprvé dorazila do Slab City přezimovat, už z toho byla trvalá adobová socha, mistrovské dílo křesťanského kýče v krajinářských rozměrech.

~ ~ ~

V teplých zimách svého dětství pozorovala, jak se to pořád rozrůstá, pamatuje se, jak si prohlížela dvoumetrovými písmeny napsané biblické slogany o lásce ke světu a spáse pro všechny. I když ji vychovávali v novopohanském duchu, vždycky ji ten pohled potěšil, když se sem vrátili s podzimem, po létě prožitém u chladnějších Velkých jezer v Kanadě, a vždycky odsud s trochou smutku odjížděla na jaře, kdy spolu s dalšími kočovnými rodinami jako tažní ptáci prchali před blížícím se vedrem mohavského léta. Mezi květnem a zářím Slab City patří jen nefalšovaným pouštním krysám, nekočovníkům, jako je Mac nebo Finnan, kterým se podle všeobecné shody stejně už ty zbytečky mozku vyškvařily dávno.

~ ~ ~

„Hele, mimochodem,“ ozve se. „Máma schrastila v Santa Fe nějakou barvu. Nějakej chlap, co pro něj makala, ji nechal ležet. Mám se tě zeptat, jestli by se ti hodila.“

„Jasně že jo,“ kývl Mac. „Jaká je?“

„Světle žlutá, jako skořápka od vajíčka… taková blivá, pro kopec ideální.“

Mac se zasměje.

„Než vyrazíme, přivezu ji sem. Možná, že než se zas vrátíme, stihneš obrovskej nápis ‚Ježíš tě miluje‘. Nebo něco podobně vkusnýho.“

„Tak mladá a už tak cynická,“ povídá Mac. „V braku je pravda, to si zapamatuj. Pán miluje plastovou Madonu, která fosforeskuje ve tmě, stejně jako miluje největší katedrálu – co, sakra, spíš víc, pokud znamená víc pro jednu z jeho ztracenejch oveček.“

„Béé,“ ona na to.

Okno ve tvaru srdce

Ale uzná, že dohadovat se s Makem o teologii nemá smysl; na to, aby mu jeden bral představu o promítání se toho nejvyššího do toho nejprostšího, je to moc hodný člověk. Samozřejmě je magor, ale přinejmenším výstřední, pokud ne rovnou nepříčetná je půlka lidí, co žijí v přívěsových koloniích, a dobrých sedmdesát pět procent obyvatelstva Slab City. Například její táta, který se pokouší najít Atlantidu regresivní hypnózou, díky níž se má údajně dostat k duševní databázi zážitků svých předvěkých inkarnací. Pak tu máme jejich nynějšího souseda, pana Willise, který si myslí, že by všichni měli kupovat, co zbude po NASA, a v samosprávných družstvech chystat kolonizaci Marsu. Už má vlastní skafandr. V přívěsových koloniích kolem Hořejšího jezera najdete fůru lidí, kteří jsou k podobné trhlosti výrazně „tolerantní“, ale ona jejich shovívavý přístup odjakživa nesnáší. Jasně, myslí si, že Mac a pan Willis jsou cáklí až hrůza, ale chová se k nim s úctou; vždyť sama taky nenávidí, když se k ní chovají jako k malé holce, a nesnáší, jak povýšeně mluví někteří kočovníci ze střední třídy s lidmi, které ona považuje za své přátele.

„Hele, už jde dolů,“ povídá Mac.

~ ~ ~

Rastafariánský anděl pomalu schází z Jesus Hillu, obchází nápis „LÁSKA“ a obrázek krvácejícího nejsvětějšího srdce, boty mu křupnou na citátu o liliích, rozvíří trochu prachu na nápisu „SVĚTLO SVĚTA“. Ona s Makem čeká u úpatí vršku, čekají, až dorazí dolů, ona stojí pod

širým nebem, snaží se vypadat znuděně, kope do uschlých drnů, Mac se vyklání z okna ve tvaru srdce, ze svého školního autobusu za pomoci různých krámů ze smetišť proměněného v chajdu, a drbe se na šedivém strništi. Černoch překoná posledních pár metrů svahu jedním skokem a přistane zatraceně blízko u jejího obličeje.

„Nemohli byste mi někdo dát trochu vody?“ zeptá se, zadívá se na Maka, pak se přesune pohledem k ní.

Je jako hora, hajzl.

~ ~ ~

„Mám auto… támhle na druhé straně kopce, na dálnici, porouchalo se mi,“ vykládá. „Že tady v poušti ale máte vzduch. Mám z toho děsnou žízeň.“

„Zajdu pro láhev,“ slíbí Mac. „Moh bych vám nabídnout i pivko, jestli chcete.“

„Ne… díky, voda mi úplně stačí.“

Dřevěná okenice ve tvaru srdce se zabouchne, Mac zmizí. Anděl se dívá přímo na ni.

„Jak se jmenuješ, mrně?“ zeptá se – a ona ho v tu chvíli nenávidí.

„Phreedom,“ odpoví. „Ale píše se to s P a h, ne s f.“

Má svoje rodiče, ty technohipíky, docela ráda – vlastně moc ráda, vážně –, ale dřív trošku žárlívala na bratra, Toma, že má normální jméno. Docela si i prošla fází, kdy slyšela výhradně na jméno „Anna“. Teď už z toho víceméně vyrostla. Je to dobrá metoda posuzování lidí, když se ptají po jménu a vy jim ho řeknete, sledujete, jak reagují, a vy u toho jen stojíte a tváříte se vyčkávavě – *no prosím, tak co jste chtěli poznamenat?*

„Vážně?“ usměje se. „Poslechni… Phreedom… neznáš tu poblíž někoho šikovnýho, kdo by uměl ledaco spravit… hlavně teda auta?“

Finnan.

~ ~ ~

„Jako opraváře? Automechanika nebo tak něco?“

„Přesně.“

Nelži andělovi, připomene si.

„A jaký auto to je?“

„Tady máte tu vodu,“ ozve se Mac, vyšel otevřenými předními dveřmi a podává neznámému láhev minerálky. „Co se děje?“

„Zrovna jsem se tady malé Phreedom vyptával, jestli tu nezná někoho, kdo by mi uměl opravit auto.“

„To bude pro Finnana,“ řekne Mac. „Ten chlap je hotovej čaroděj. Elektro, stroje, stačí si říct – co se pokazilo, to opraví. Má beton támhle, halda vlnitýho plechu a starejch pneumatik, to nemůžete minout. Fri vás tam dovede, žejo, Fri? Jsou s Finnanem náramný kámoši. Nemáš přece nic na práci, že ne, Fri?“

Podívá se na jednoho, pak na druhého, pak sklouzne pohledem k botám.

„Ne, vlastně ani ne,“ uzná.

Aby anděl uhnul pohledem

„Jak to, že jsi vzhůru, když všichni ostatní jsou ještě v posteli?“ ptá se anděl.

Jde tak dva kroky za ní, nechá se vést ten kousek k Finnanovu betonovému parkovacímu místu. Dívka si dává na čas.

„Jenom jsem šla Finnanovi nasbírat pár peyotlů,“ odpoví. „Říká, že když se to nasbírá brzy po ránu, má to nejsilnější *mojo*.“

„Nejspíš ti toho vykládá spousty.“

„Máte pěknej kabát,“ změní téma.

Kabát je dlouhý a černý, vysoký límec je zvednutý, kůže je odřená a zaprášená, jako by v něm obešel svět.

„Vypadá, že v noci na poušti by v něm bylo pěkně teploučko,“ dodá dívka.

„To nevím,“ pokrčí rameny. „Skoro nikdy se nedostanu takhle daleko od civilizace… bez urážky.“

„Žádná nebyla.“

~ ~ ~

Slab City je sto let za opicemi, to uznává. Přívěsové kolonie se začaly rozvíjet od padesátých let, tehdy to byl „domov budoucnosti“ a hodně lidí z vyšší střední třídy si pořizovalo přívěsy a karavany jako druhé domy. Jenže v posledních dekádách minulého století už tyhle rekreační vozy byly asi tak všechno, co si lidi chudí jako myši mohli dovolit jako *první* domy. Takže byly jisté přívěsové kolonie podobné spíš prázdninovým táborům, se vším příslušenstvím pro rekreaci, s

veškerým vybavením, jaké vám přijde na mysl – prostě tam sjedete, pronajmete si betonovou desku, *slab*, a na ní se napojíte na vodu a elektřinu a odpad, anebo ještě lépe, udělá to za vás místní zřízenec a vy už zatím vedete děcka na první hodinu tenisu. Jiné kolonie byly levnější a ošklivější a příslušenství tam bylo míň a míň. A Slab City, to je jenom urovnaný kus hlíny, kde si jednoho dne lidi začali stavět přívěsy. Nikdo tu nechce platit za elektřinu a za vodu, takže tu v podstatě bydlí jen ti, kdo si vystačí sami, nebo lidé v zoufalé finanční situaci.

~ ~ ~

„Jaké jste to říkal, že máte auto?“ zeptá se anděla.

„Červené,“ odpoví. „Pověz mi něco o Finnanovi.“

„Moc toho o něm nevím.“

„Mac říkal, že spolu kamarádíte.“

„On toho moc nenamluví.“

„Třeba něco skrývá.“

„Finnan nic neskrývá.“

„*Všichni* něco skrýváme.“

„A co teda skrýváte *vy?*“

Chlap se zastaví, ona se otočí, vrazí si ruce do kapes příliš veliké motorkářské bundy – zdědila ji po Tomovi, když odjel hledat… neví sama přesně, co… snad štěstí, co taky. Tak trochu je na něj za to pořád ještě naštvaná, ale… Ale nechal jí tady svou bundu a ona ji nosí s jeho nonšalancí.

Stojí tam a snaží se anděla přimět, aby uhnul pohledem.

~ ~ ~

„Dovedu si představit, jak to tvůj kamarád Finnan nazval… moje vrytina,“ prohlásí ten chlap.

Nahodil to slovo jako rybář, dívá se, jestli ona zabere. Uhne očima, podívá se na psa ležícího jak široký tak dlouhý před nedalekým obytným přívěsem. Pes se na ně pozorně dívá, nezvedne ani hlavu, zato zavrtí ocasem, až to zaduní do dřevěných fošen nízké verandy. Dívka se podívá zase na anděla.

„Moc dobře vám to nejde,“ zasměje se, vzduch kolem nich se tetelí, prach se točí v téměř nezřetelných vírech a proudech. Zvedne ruku, jako by si s větrem pohrával. A ve veliké dálce: vysoký, dutý tón podobný kodě písně hrané na flétnu z kosti.

„Nepokoušej se učit ptačího muže, jak má lítat, písklе.“

„Ptačího muže?“

„Jak nám Finnan říká? Andělé… bohové?“

„Nespříznění,“ odpoví. A on se na ni podívá, jako by mu sežrala babičku, pak ji odstrčí a vykročí k Finnanově betonu… jako by od začátku cestu znal. Ona spěchá za ním.

Pláň z kostí

„Neříkala jsi, že tvůj přítel toho moc nenamluví?“

Zní to úsečně.

„Nikdy mi nepověděl, co to znamená.“

„Nevědomost je požehnání.“

„Kecy,“ odsekne dívka.

Anděl po ní loupne očima a pes, kterého právě minuli, začne výt.

„To si myslel, že bysme nabrali i tebe?“ ptá se anděl.

„Nevím, o čem mluvíte.“

„Tak to ti tvůj přítel Finnan neřekl všechno. Někdy se ho zeptej, jaké je jít po cestě všeho prachu. Zeptej se ho na suchý vítr, který vane přes pole ztracených dní. Jen se ho zeptej.“

~ ~ ~

A cosi ucedí stranou a jí se najednou točí hlava, hlavu má plnou obrazů dlouhé, suché a prašné cesty, a po ní jde anděl, všude ve vzduchu kolem něj se točí prachové víry, vířící písek a drobný štěrk, tmavošedou a okrově rudou a vybělenou špínu za staletí, za tisíciletí, kdy… vidí jeho černé kožené boty, jak dopadají na ptačí lebku, vidí vnitřním zrakem celou planinu z kostí, celou poušť, není to Mohavská, je to někde jinde, někde daleko, hrozně daleko. A hlavou jí proletí slovo, tak docela mu nerozumí… prezident? parapet? poroben?… pergamen?

Potřese hlavou, aby to zahnala, aby zahnala obraz i drnčivý zvuk, ale i tak je jí… je jí zle.

~ ~ ~

„Já vím jenom to, co mě učil,“ vykládá. „Mojo a voudon a santeria, nic, co by se nedalo vyčíst i z knížek. A o vás nespřízněných vím jenom to, že někteří lidé dovolí, aby je mojo ovládlo, aby se jim kouzlo vrylo

do duše, až si, blbci, začnou myslet, že jsou nějaká nadřazená rasa, nějaký ‚živoucí projev božství', jasně že nějakou moc mají, jenže jsou tak kurevsky zahledění do sebe, tak kurevsky pokrytečtí, tak kurevsky…"

Slovo, po kterém pátrá, jí unikne; dokáže si jen znechuceně odplivnout na zem.

Svým způsobem to je pravda. To maličko, co jí Finnan řekl, je opravdu jen kuchyňská magie, zaříkadla, drobné rytiny ve světě. Dokonce i to slovo *nespříznění* mu jen ujelo, tehdy, jak se opil a začal se chovat hrozně divně a ona nedokázala poznat, jestli je smutný nebo zuří, na ni nebo na někoho jiného. Ale jestli si s ní ten hajzl chce hrát na schovávanou, tím hůř pro něj; ona si s ním může pohrávat taky.

~ ~ ~

„Jsou spravedliví nespříznění a padlí nespříznění," tvrdí černoch, „a jsou lidi, jako je Finnan, kteří si myslí, že můžou zůstat neutrální, že můžou couvnout před povinností a schovat se někde v zapadákově a modlit se, aby je nikdy nenašli."

„A to je vaše práce, co?" ptá se dívka. „Najít je?"

„Je na čase, aby se tvůj přítel rozhodl, na čí straně stojí. Na straně andělů, anebo na straně těch, kdo by…"

Nedořekne a mlčky si ji prohlíží.

„Prcku, ty nemáš ani ponětí, čeho jsou naši nepřátelé schopni. Nemáš páru, co s tebou démoni tohohle světa můžou provést, kdybychom my… nevytyčili hranice."

„Takže vy jste verbíř ve válce na nebi?" rozesměje se. „Hledáte ty, kdo se vyhnuli odvodům, a dezertéry? A to ho jako naverbujete násilím, anebo ho dáte na úsvitu zastřelit?"

„Přišel jsem ho nabrat," odpoví anděl. „Přišel jsem nabrat tvého kamarádíčka Finnana."

A Finnanův beton je už na dohled.

Stará fotografie

Vypadá to tu jako na staré fotografii, od písku odřený chrom a rezavá ocel a všechno zaprášené a zahnědlé. Starý přívěs Airstreamer trůní

vysoko na sloupcích červených cihel a na nosnících, je to střed většího komplexu z vylepšeného kovového šrotu.

Plachtovina, vlnitý plech, ba i staré kapoty z aut tvoří stěny a střechy kolem hlavní obytné části a nad ní, a do toho celého se leze po starém, rezavém žebříku.

~ ~ ~

Vzadu za tímhle průmyslově-gotickým letohrádkem jsou pneumatiky, navršené do stěn obklopujících ze tří stran otevřený dvorek, autoservis a dílnu. Ta má místo střechy obstarožní čtyřmetrový solární panel a s Airstreamem ji spojují dráty a kabely. Před tím vším stojí dva pískem vyhlazené vraky automobilů, asi jako dva kamenní lvi před vchodem do nějaké honosné radnice. A všude kolem se válí elektrikářské i mechanické náčiní a zařízení, staré i nové, rozbité i spravené, počítače, satelitní přijímače, vykuchané pračky a motorky poskládané z dílů.

~ ~ ~

Právě Finnan postavil motorku, na které odjel její bratr Thomas, prostě se jednoho dne sebral a odjel, nenechal vzkaz a s nikým se nerozloučil. Oba je znala dost dobře, aby věděla, že pokud jí někdo může odpovědět, tak Finnan. Finnan má odpověď na všechno. A tak se přiřítila k jeho betonu a začala házet na hliník jeho přívěsu jeden kámen za druhým, stála tam s rukama v bok, nadávala a řvala, ať vyleze, a chtěla vědět, kam se Tom poděl. Už to jsou dva roky, ale dodnes nevěří tak úplně, že Finnan neví přesně, kde Tom je. Zato se naučila mu důvěřovat v tolika jiných ohledech… naučila se mu věřit, že Tom měl důvod se takhle vypařit.

~ ~ ~

Zčásti je to tím, že viděla, co Finnan dokáže. Jeho beton, to je svého druhu skládka, a Finnan… Finnan je její hlídač a správce, muž, který umí vzít rozbitý procesor, ledničku, elektrický boiler a motor z autobusu – a vyrobit z toho přístroj, který mění splašky v čistou vodu, hnojivo a sterilní, netoxický prach. Ale on umí i jiné věci.

Phreedom si pořád ještě pamatuje, jak se Makovi stala ta „příhoda“ a jak ho našli na zemi, a než se stačila hnout, Finnan už byl u něj, jednu ruku mu položil na prsa a jen tak zběžně jí pohnul – nebylo to, jako když

se uzdravuje vkládáním rukou, to by neřekla, ale rozhodně to taky nebyla masáž srdce. Pokoušela se najít tep, ale žádný nebyl, to si pamatuje, vůbec ho nenacházela, dokud Finnan neudělal ten zběžný pohyb rukou… a bylo to.

A teď Finnan stojí ve své bráně z mrtvých aut, trpělivě na ně čeká, v ruce má hůl a v ústech cigaretu.

Finnan

Finnan vypadá tak na dvacet a vypadal tak, co ona pamatuje. Tvrdí, že mu je něco přes třicet, ale nikdo to neví jistě. Pořád jako by nosil jedny a tytéž šaty, stejná trička u krku na knoflíky, stejné nažloutlé plátěné kalhoty a stejné ošoupané sportovní boty do pouště, a vždycky je stejně zapatlaný stejným strojním olejem a pomádou, kterou si taky ulizuje špinavě blond vlasy dozadu. Je menší a hubený, ale svaly vypadají, jako by je vyrobili z ocelových kabelů, pod napjatou kůží na pažích jako by byly vidět do posledního vlákna, a ať už dělá na jakémkoli nejnovějším projektu, vždycky se hladce převalují.

~ ~ ~

„To je ten démon uvnitř mě," vysvětloval jí několikrát žertem, ale jen tak vědět, nakolik to byl opravdu žert. „Mám v sobě nějakou potvůrku," říkal, „a ta mi zřejmě sežere všechen podkožní tuk."

Ona ale ví jistě, že pod tím žertem se něco skrývá. Finnan vypadá tak zvláštně, jako by pořád byl na hraně, pořád se mírnil, jako kdyby se držel zpátky a nespaloval všechnu energii, jako by se držel zpátky, aby neudělal sám Bůh ví co. Pak ho poznala víc, za těch dlouhých večerů, kdy tu ještě byl Tom a kdy se spolu sjížděli, anebo když za ním v měsících po bratrově odchodu dolézala a snažila se z něj vypáčit nějaké odpovědi, a tehdy jí začalo docházet, že to svým způsobem není vůbec žádný vtip.

~ ~ ~

Všichni v sobě máme kousek z démona, myslí si, a kousek z anděla. Finnan o tom mluví jako o vrytinách, o tom, že každý má nějakou… schopnost najít uvnitř sebe Kant, otevřít zamčené dveře ve své hlavě a vypustit jej ven. Myslela si, že mluví v příměrech, ale jednoho dne před

ní přidržel ruku sevřenou v pěst, pak ji otevřel a ukázal jí dlaň, kterou pak honem zase zavřel. Možná to byl jen nějaký salonní trik, ale na tu chvilku vypadala jizva dost skutečně. Měla podivný tvar a jako kdyby ji někdo vyryl špičkou nože; moc dobře si ji prohlédnout nestačila, ale koutkem oka zachytila cosi, co vypadalo nejasně jako obrys oka – elipsa a uvnitř kroužek. Až na to, že z toho čouhaly do stran čtyři hrbolky.

Pak ruku otevřel znovu a už to bylo pryč, zůstala jen prací zhrublá kůže. Znovu ruku sevřel v pěst, protáhl si biceps a podíval se na svou paži, jako kdyby mu nepatřila.

~ ~ ~

Teď zrovna vidí, jak jsou jeho paže napjaté, svaly zasukované a žíly jako lanka, jedna ruka vyndá z úst cigaretu a odhodí ji, druhá sevře železnou tyč od zábradlí, kterou má jako hůl. Na horním konci hole je upevněná televizní anténa, míří dolů, na příčných tyčkách visí řetězy a talismany, je omotaná ostnatým drátem a na vršku má hlavičku z umělohmotné panenky. Finnan ten krám svírá, až se mu odkrvují klouby na rukou, svírá, jako by to bylo jeho jediné spojení s příčetností. Říká tomu disruptor. Kouzlo televizní generace, říká, kouzlo elektronického světa plného nanotechnologií a simwaru. Samozřejmě že všechna ta mojo, ta kouzla bývala z kůže a kostí a ze hřbitovní hlíny, ale jeden musí držet krok s dobou. Kant je dost mocný, i když ti ho jenom špitnou do ucha; a v době *bitmiker*, sledovacích nanosystémů, které lítají s větrem a které vdechujeme, které se vezou na prachu, který ochutnáváme, prostě dneska je Kant ještě silnější i jako pouhý šepot v hlavě.

Nevšimla si žádného zdroje, ale přesto disruptor, pokud posloucháte dost zblízka, hluboce hučí, jakmile ho Finnan sevře v ruce. Jako teď.

„Vida,“ řekne. „Dobré ráno, realito. Zajdeme dovnitř a promluvíme si.“

Kniha jmen

„Není o čem,“ namítne anděl.

Sedí s Finnanem za umakartovým stoleckem ve Finnanově přívěsu, jeden pije z láhve vodu, druhý z láhve pivo. Ona čmuchá v ledničce, hledá kolu, ale pořád je koutkem oka sleduje a pozorně poslouchá.

„Tvoje jméno je v knize,“ řekne anděl.

Ta andělova v kůži vázaná „kniha“ – ve skutečnosti palmtop desáté generace s nóbl obalem – leží na stole před nimi, otevřená a zapnutá. Na obrazovce řádek po řádku rolují sekvence složené ze čtyř různých symbolů uspořádaných napohled náhodně, a ona si volky nevolky vzpomene na počítačovou grafiku, kterou kdysi viděla v nějakém televizním dokumentu, vepředu se pomalu otáčel model dvojité šroubovice a za ním projížděla písmena A a T a G a C. Vzpomíná si, že ta písmena, to byly genové sekvence, čtyři základní stavební prvky, které se kombinují po délce šroubovice molekuly DNA a zapisují kód živého tvora.

Dívá se; a rolování zrychluje, až je na obrazovce jen šedá šmouha.

~ ~ ~

„Kniha se mýlí,“ na to Finnan. „S někým sis mě spletl. Možná bys mohl nakouknout do originálu. Aha, pravda, já slyšel, že jsi ho ztratil.“

Ušklíbne se.

„Škoda,“ pokračuje. „Nemůžeš ve vší vážnosti očekávat, že takováhle zlevněná kopie bude za něco stát. Známe ty písaře v Arattě, co vysekávali starej Kant do tabulek a…“

„Seamus Finnan. Narozen v Irsku dne…“

„To není mý jméno,“ nenechá ho dořící. „Ani moje jméno neznáš, kurva. Zasraný andělé. Udělejte si pořádek v tý posraný evidenci, než se někomu přijdete srát do života.“

Není to poprvé, co ve Finnanově hlase zachytila slabounký irský přízvuk, ale přesto ji to překvapuje. Jako kdyby v něm jméno až teď něco probudilo, a i když to popírá, ona najednou ví jistě, že jméno Seamus dostal při narození. Zrovna tak ale ví, že když Finnan mluví o jméně, nemyslí tím tohle. Mluví o něčem hlubším.

Anděl se předkloní a nahlíží do knihy, jako kdyby mu ta šmouha dávala nějaký smysl.

~ ~ ~

„Kniha se nemýlí,“ ozve se anděl. „Záznamy jsou úplné.“

„Malička černá knížka záborů tvýho pána, co?“

„Kniha nespřízněných,“ opraví ho anděl. „Je tu Konvent i Nezávislé mocnosti a ti, kdo se ještě neupsali. Všichni. Časy a místa předvolání a setkání. Protínajících se cest. Zúčtování.“

Přejíždí prstem po trekovací podložce a obrazovka bliká a sune se, stranou, nahoru, dolů, roluje, přeskakuje, rozhodně rychleji, než co oko stíhá. Pak anděl poklepe prstem a obrazovka se zastaví.

„Slab City, 12. duben 2014," čte anděl. „A jsme tu jenom ty a já."

„Bez mého skutečného jména mě odvést nemůžeš. Nemáš nade mnou žádnou moc, i tady u mého stolu sedíš jen proto, že jsem tě *pozval*."

„Však se *dáš* nabrat," na to anděl.

„Od tebe ne."

„Tak od těch druhých, od Nezávislých mocností."

„Myslíš si, že mě takový vyblázněný megaloman jako Málik pro svůj soukromý džihád potřebuje? To kurva tak akorát."

Dívka zvedne ze stolu Finnanův zapalovač a začne si s ním pohrávat.

„Až *oni* za tebou přijdou," upozorňuje anděl, „nebudou se chovat zdaleka tak… diplomaticky jako já."

„A já zas zdaleka tak pohostinně," na to Finnan.

~ ~ ~

„Tvou malou učednici znásilní a tebe odvlečou za ty mastné vlasy rovnou do pekla," varuje anděl.

Phreedom zamrká, cvakne zapalovačem, vyskočí plamínek.

„Jen ji nepodceňuj," řekne Finnan. „Ta se o sebe umí postarat."

„A co ji má ochránit před pekelnými psy? Křížek z kuřecí kostičky na krku?"

Prsty se jí zatoulají k talismanu, který jí vyrobil Finnan. Finnan vyfoukne andělovi do obličeje kouř.

„Víš… ptačí muži," prohlásí, „ten váš spolek druhou stranu nikdy neporazí, a oni zas nikdy neporazí vás, protože přes ty kecy jste všichni úplně stejní. No jasně, proč se píše *nespříznění* s malým n, a ne s tím strašně důležitým velkým písmenem? Zato Konvent velké písmeno má, K jako kurvy, co? Konvent a Nezávislí. Vsadím se, že mají právě takovouhle knížku. Mimochodem, jaký je skóre? Remíza pár chvil před koncem? Co? Čeká se na zlatej gól?"

„Tys nám nikdy nerozuměl, Finnane. Účelem boje není porazit druhou stranu, ale, jak vy říkáte, oddělit zrno od plev. A jestli k tomu patří nutnost spálit svět až na prach a oheň, co naplat, nejúrodnější pole jsou na popelu."

„Vy hajzlové. Já si odjakživa myslel, že jste nelidský. Zapomněli jste, odkud pocházíte.“

„Jsme *víc* než lidští, chlapče. Oba jsme přece viděli, co je *tam.* Víme, co by se dalo zbudovat na popelu tohoto světa. Nepotřebujeme tohle… neřádstvo. Můžeme spálit tu špínu a postavit lidstvu nový svět, svět řádu… Tam… v Pergamentu. Sám víš, že tenhle svět je k ničemu. Celý tenhle vesmír je… smítko prachu, šmouha inkoustu na povrchu Pergamentu.“

Poslední velké zaburácení na nebesích

Otočí se s povýšeným úsměvem k ní.

„Vaše dějiny, vaše realita, prcku, je přinejlepším… stružka, která se prodírá skrz to, co by mohlo být, a zatáčí se tak pomaličku, až to vidíte jen jako přímku táhnoucí se do nekonečna. A je hluboká jen tolik, aby někdo jako ty neměl ani ponětí o světech, které vedou rovnoběžně vedle obou stěn vaší reality. A i to je pořád ještě jen tenoučká čára jediného otisku prstu na Pergamentu.“

Prohlíží si anděla s kabátem pokrytým prachem pouště, pak se zadívá na Finnana, který má tvář umazanou od strojního oleje. O ničem z tohohle se jí nikdy nezmínil.

„Vzal jsem si králův groš jenom jednou,“ odpoví Finnan. „Stačilo to. Byl jsem tehdy úplnej idiot a už to znova neudělám. Už ne, kurva.“

„Víš, Finnane,“ vysvětluje anděl, „nám vlastně ani nezáleží na tom, jestli odsud odejdu s tvým srdcem, anebo s tvou hlavou; důležité je jenom, aby ses rozhodl.“

„Poslední velký zaburácení na nebesích,“ utrousí Finnan. „Kurva, tohle chcete, co? Probuď se, ptačí muži, ty party jsou už po smrti; Anunnaki, Athenatoi, Ásové… dávno je po nich po všech…“

~ ~ ~

„Co *ty* o tom víš?“ sykne anděl. „Byl jsi u toho, když tyhle *party* házely děti do pecí pro případ – čistě *pro případ* –, že by jim z nich mohli vyrůst sokové? Díval ses, jak Erra kráčí Akkadem a rozsévá zkázu za každým krokem? Byl jsi u toho, Seamusi Finnane? Jaké malicherné lidské války jsi zažil?“

Finnan oklepe popel na linoleum. Phreedom si hraje s magnety ve tvaru písmen na dveřích ledničky.

„Myslíš si, že chci, aby se vrátily staré časy?“ pokračuje anděl. „Myslíš si, že jde o stesk po *tomhle?* Jsme ve věku rozumu – a vybudoval ho Konvent. Tohle je válka proti tomu všemu. Proti bohokrálům a císařům.“

Zadívá se na ni.

„Proti těm náramným a romantickým lžím, které jsou podle všeho lidem tak drahé. Byl bych řekl, že to doceníš, Seamusi Finnane. Jenže tys u toho nebyl, že, když jsme ustavili Konvent, aby všechno to krveprolití ustalo?“

Seamus Finnan. Už dřív si kladla otázky o jeho minulosti, a klade si je dál. Králův groš. Takže on byl ve vojsku, ve válce? V Sýrii se bojovalo nedávno, ale ne, to asi ne, vždyť Mac o něm mluvil tak, jako že tu byl už dřív. Irák? Ještě dřív? Najednou jí dojde, že o jeho minulosti ví prd. A pokaždé, když jí s rukama zabořenýma hluboko v nějakém vedení nebo motoru vykládal o nespřízněných, nikdy si ho nepředstavovala jinde než tady.

~ ~ ~

„Ne, nebyl jsem u toho,“ připustí Finnan. „Ale znal jsem jednoho, co tam byl. Je to už dávno… možná ne dávno pro takové, jako jsi ty, ale určitě pro někoho, jako jsem já, kdo si pořád ještě pamatuje tvář vlastní matky. Dávno pro mě. Znal jsem někoho, kdo si prošel tím vším, kdo byl u toho, když se zakládal ten váš zasranej Konvent. A pověděl mi, že to je sračka nad sračku.“

Finnan se na něj usměje od ucha k uchu.

„A taky že šukal tvoji mámu.“

Dívka čeká, kdy se po něm anděl vrhne přes stolek, ale on jen dál sedí a s nevýslovným vztekem se na něj dívá.

Anděl chvilku sedí mlčky, Finnan zatím znovu potáhne z cigarety a napije se piva. Pak anděl stiskne pár tlačítek na palmtopu. Symboly začnou zase rolovat. Zadívá se na Phreedom, pak na Finnana, nato vyhlédne z okna na své straně přívěsu.

~ ~ ~

„Moje jméno v knize *je,* víš?“ říká černoch. „Ty ses možná nerozhodl, kam tě vrytina zavede… zatím, ale já tu jsem.“

Obrazovka znovu znehybní a je na ní vidět jedna matice z těch čtyř symbolů za druhou.

„Rád bys, Finnane, znal moje jméno, anebo ho mám říct té dívce, takže mě bude moct volat, až démoni…“

„Ani jeden z nás tvoje jméno znát nepotřebuje,“ skočil mu do řeči Finnan. „Mě to nezajímá. Ji taky ne.“

„A jaký to je – Dupynožka?“ plácne dívka a okamžitě jí je trapně.

„Jmenuji se…“

„Nepřidám se k vám, nebudu bojovat proti vám,“ štěkne Finnan. „Nenechám se pojmenovat, očíslovat, povolat, nabrat, spasit ani zatratit, a ty si můžeš…“

„Metatron,“ dořekne anděl.

Metatron

„Metatron,“ řekne anděl a ono to zabolí. Vysloví to velmi potichu, ale ona cítí ozvuky hluboko v lebce, je to, jako by jí do obou uší zapískali na tisíc psích píšťalek; na vteřinku, na míň, na zlomeček vteřiny cítí, jako kdyby ten zvuk nesl všemu v přívěsu včetně ní samotné živoucí informaci. Cítí, že když anděl pronesl to jediné, to přihlouplé slovo, zároveň je do ní i do všeho kolem ní otiskl. Na ten zlomek vteřiny se zdá být naprosto přirozené, naprosto logické takhle přemýšlet, a pak se pokoj roztočí, ale slovo už doznělo a ona se zase opře o ledničku a podívá se na Finnana, jestli tahle nová událost je dobrá, anebo špatná, i když vlastně to moc nepotřebuje, protože to už stejně ví. Špatná.

~ ~ ~

Finnanovi se vztek rozběhne celým tělem, drátky žilek na čele, kabely napjatých svalů na krku, pocukává v pažích a zaťatých pěstích. Oči jsou ale klidné jako vždycky, chladné, ledově modré, nikdy nemrkají.

„To je od tebe hezký, že ses představil,“ řekne.

„Přece jsi mě *pozval* dál,“ připomene anděl. „Holá zdvořilost.“

„Zdvořilost, to jo, ale nemusel jsi to pojmout tak… úředně.“

„Odjakživa si myslím, že slušnost je základem každých dobrých pracovních vztahů.“

„My žádný pracovní vztahy nemáme. A nikdy mít nebudeme.“

„Dobře, tak ‚poznej svého nepřítele‘.“

„Nejsme nepřátelé. Pozval jsem tě k sobě domů. Nabídl jsem ti pohostinství…“

„A já,“ prohlásí anděl, „ti z vděčnosti a oplátkou dávám svoje jméno. Jsem ti zavázán.“

~ ~ ~

„Nedlužíš mi vůbec nic.“

„Ale nějak ti pohostinnost *musím* splatit. Pokud mi tu možnost odepřeš, urazíš mě, a pokud mě urazíš, jsi můj nepřítel. Tak jak jsme na tom?“

„Zbavuju tě závazku. A pozvání beru zpátky. Vypadni z mýho domu.“

Phreedom si všimne, že některá magnetická písmena na lednici se uspořádala do slova – METATRON. Vypadá to jako jméno nějakého nejapného komiksového superhrdiny, napsané tu ve vší své nadutosti. Vypadá to neškodně.

„Vyháníš mě?“ ptá se anděl.

„Žádám, abys odešel.“

„Stačí říct slovo a jsem pryč.“

„Prosím,“ zavrčí Finnan.

„Tohle slovo ne, chlapče. Však ty víš, co jsem myslel.“

„*Já* vím, co tím myslíš, ty hajzle nafoukaná,“ vybafne dívka.

~ ~ ~

Finnan zavrtí hlavou. „Ať tě to ani nenapadne, Fri. Naučil jsem tě číst znamení, ale od tebe by z toho jména bylo jen obyčejné slovo… a díky tomu slovu by tě zatratili.“

„Jen nech děvenku, ať si to zkusí, ptačí muži. Ať si holátko zkusí první andělské zapípání.“

„Nevytahuj se na mě, ty parchante,“ vybafne Phreedom.

„Vynech ji z toho,“ žádá Finnan a napůl se zvedne ze židle. „A už kurva koukej vypadnout.“

Skloní hlavu, jako by se modlil nebo zaříkával.

„Poroučím ti tvým vlastním jménem, poroučím ti podruhé, a poroučím potřetí…“

„Metatrone,“ dopoví dívka.

Zlatavý, pálící zvuk ohně a rzi

Prázdná láhev v andělových rukou se roztříští, roztříští se i samy střepy, na umakartový stůl prší písek.

Metatrone, říká, znovu poprvé, sama ozvěna času.

Slovo jí ječí do tváře, zlatavý, pálící zvuk ohně a rzi. Anděl je bílý, Finnan zelený, její vlastní ruka je karmínová, zvedla ji ve snaze zastavit Kant, zabránit mu, aby jí rozmetal existenci na kusy.

Metatrone.

~ ~ ~

A jako by to jediné slovo měla říkat do konce dnů, navěky v tom jediném okamžiku, žít a znovuprožívat jeho rezonance. Vzduch před ní zkapalněl, jeho nepravidelný tok črtá znaky a symboly, ona všem okamžitě rozumí, všechny jsou vpletené do jediného živoucího slova, do toho jména. Sáhne do nejhlubší části značky vyryté do světa uvnitř Finnanova přívěsu, palcem a ukazováčkem ji chytí u srdce a zakroutí. Vyrobila svou první vrytinu.

Anděl zakloní hlavu a směje se, a vzlyká.

Finnan vyplivne špačka z cigarety na stůl.

Svět se vrací do normálního stavu… skoro.

~ ~ ~

„Teď půjdu," říká anděl, zvedá palmtop, vypíná ho a zavírá, vstává ze židle. Hlas má napjatý a po čele mu stéká jediná kulička potu, ale kolem úst mu pohrává slabounký náznak úsměvu.

„Vypadá to, že jsem se zmýlil," poznamenává. „Vypadá to, že nakonec jsem tu vůbec nebyl nabrat tvoji duši. Maličká Phreedom ti vykoupila trošku času."

„Třeba jí jednou prokážu stejnou službu."

„Nemyslím, že bys kdy musel. Ta je bojovnice; už teď se rozhodla, a to ještě ani nedostala jméno."

„Naši mi říkají Phreedom," odsekne. „Jiný jméno nepotřebuju."

„Mně otec říkal Henochu," utrousí anděl, „jenže kdo chodí s Bohem, brzy zjistí, jak málo se tahle lidská jména hodí. Phreedom ti možná říkají, proč ne, ale opravdu je to to, kdo jsi… je to to, *co* jsi?"

„Dokud budu naživu, tak ano," řekne Finnan.

~ ~ ~

„Tak ty ji budeš chránit, ptačí muži? Odsoudil jsi ji do pekla už toho dne, kdy jsi ji naučil, že bohové jsou skuteční. A až ji ti zpustlí naberou do náruče – protože právě takhle se teď rozhodla –, nejspíš ti za to poděkuje tím, že ti vyrve srdce.“

„Padej odsud,“ řekne Phreedom. „Padej už odsud, kurva.“

Prodere se kolem ní ke dveřím a otevře je, ale na prahu, ještě než začne sestupovat po žebříku, se zastaví. Finnan dojde k ledničce, vezme si lahváč, odšroubuje uzávěr, zvedne láhev… *na zdraví.*

Anděl svižně zasalutuje, asi jako to dělával John Wayne.

„Tak na viděnou,“ pozdraví.

Pole ztracených dní

„Jak dlouho tu Finnan bydlí?“ zeptá se Maka, jen co položila na zem u úpatí Jesus Hillu poslední plechovku s nátěrovou barvou žlutou jako vaječná skořápka. Mac se zazubí a pokrčí rameny.

„Dýl než já. A já tu jsem skoro čtyřicet let.“

„Tak kolik mu je?“

Mac pokrčí rameny a tentokrát se zasměje. Sundá si basebalovou čepici a podrbe se ve vlasech.

„Vypadá na takovejch dvacet. Ale řek bych, že mu bude přes stovku.“

Zase si čepici nasadí a zaculí se na ni s pečlivě vykalkulovaným nevinným výrazem.

„Jenomže víš co, ta moje paměť už nejni, co bejvala. Možná že sem Finnan přijel teprve včera.“

~ ~ ~

A ona si pomyslí, kdo to ten Seamus Finnan je, v jaké válce to bojoval a před jakou utíká, o jaké minulosti to nikdy nemluví, jakou budoucnost zavrhuje, a taky si položí otázku, jestli tím jediným slovem nepřijala roli, kterou on hrát odmítá. Andělovo jméno jí ještě pořád zní v hlavě a někde v koutku duše, v místě, které tam bylo vždycky, jen si ho teprve teď všimla, je něco, co by to nejraději spálilo, spálilo to úplně všechno.

~ ~ ~

„Ty víš, co je Finnan zač, že jo?“

„Ne. Ne, já jsem jenom takovej hipíckej poustevník vodvařenej na drogách; já nevnucuju Finnanovi svý tripy, on ty svý zase mně. Kdyby ke mně jednou přišel a povídá hele, vím, kde je pramen mládí, můžu tě do tý zahrady zavést, jo, to bych s ním možná šel, ale možná že bych tu taky zůstal a dál maloval ten kopec. Mám dojem, že cestu si budeš muset vybrat sama; nemůžeš jít cestou, co patří někomu jinýmu.“

„Takže ty ses ho nikdy nevyptával, odkud přišel nebo tak něco?“

Cesta všeho prachu, pomyslí si. *Pole ztracených dní.*

„Vždycky jsem měl pocit, že nechce, abych se vyptával,“ na to Mac.

~ ~ ~

Skoro každý má nějakou vrytinu, vyložil jí Finnan. Některým se zaryla tak hluboko, až zapomněli, že kromě toho znamínka existují taky nějací *oni sami*. Tak hluboko, že je vtesaná v samotné realitě a je možné ji vidět i ve vzduchu kolem nich, cítit ji z větru. V srdci mají díru, která vede až dolů do pekel, až nahoru do nebes, a to, co je na druhé straně, je tak jasné, tak temné, tak svinsky čisté, až se tím nechají ovládnout a ono to v jejich tělech chodí po světě. Andělé a démoni.

A ona ví, že říká pravdu. Ví, proč před vším tím svinstvem utekl. Neví ale, jestli před tím dokáže utéct ona sama.

Píseň neznámých zemí

„Určitě?“ ptá se Finnan.

Snáší se soumrak, a ona si založí ruce, v jeho posteli, v jeho přívěsu, v jeho světě. Poslední dozvuky andělova jména už potichají, ale ona pořád cítí to volání, Kant, píseň země, rytmus Finnanova dechu, cítí to ve vlastním tepu a ve vlastním dechu a ve vlastním krevním oběhu. Dotkne se ho na stehně a život se zatřepetá.

„Nic, co jsem kdy udělala, mi nepřišlo správnější. Chci, abys mi vrytinu udělal ty, a chci, aby to byla… svátost.“

Zavrtí hlavou. „Vrytinu neudělám já tobě. Tak to nejde… kurva, sama víš, že by mě za to mohli zavřít,“ usměje se laskavě.

„Jsme nespříznění,“ namítne ona, protože teď už to ví, ví, že mezi nimi cosi je, že mezi nimi vždycky něco bylo, víc než přátelství.

„Jsme jiní. Ostatní ať si…“

Přiloží jí prst na rty.

„Žádní oni, žádní my, jen ty a já, jasný?“

„Jasný.“

~ ~ ~

Chviličku leží mlčky a nic nedělají. Pak jí Finnan sklouzne rukou k zadku, skoro roztržitě, jako by myslel na něco jiného.

„Jak ty to cítíš… myslím Kant?“

„Jako kdyby mi do těla, až do kostí pálilo výboje milion tenoučkých drátků. Někdy to je jenom hluboký hučení, jindy jako kdybych se škvařil na elektrickým křesle. Kurva, někdy to je jako magnetická síla a všechny buňky ve mně jako by byly kousíčky železa, vytvarovaný interferencí různejch polí.“

„Mně to připadá jako písnička, jako kdyby mě něco volalo… nevím odkud. Jako kdyby všechno kolem mě i ve mně zvučelo.“

„Všechno je rozbité a tančí,“ ocituje Morrisona.

„Přesně tak.“

„Závidím ti.“

~ ~ ~

Obrátí se na záda, vyhlídne z okna, co vede k západu, rudozlatý západ slunce vypadá s těmi početnými světelnými pruhy skoro uměle, jako malované pozadí nějakého filmu z padesátých let, v Technicoloru nebo Cinemascopu – všechno to vypadá inscenované.

„Co myslíš, jak dlouho mi zbývá, než si pro mě přijdou?“

„Moc dlouho ne,“ odpoví on. „Připadá mi, že se chystají na konečné zúčtování. Nabírači teď nejspíš šmejdí po celém světě a jednoho po druhém chytají všechny poslední tuláky, poslední svobodné nespřízněné. Chtějí i mě, takže dřív nebo později budou chtít i tebe. Už teď hledají…“

Zarazí se, jako by si něco rozmyslel.

„Zkurvený andělé,“ ucedí. „Bože, zachraň nás od těch zkurvenejch andělů.“

„Možná…“ Dívka zaváhá.

„Možná v té válce musíme bojovat.“

„Copak, Phreedom, v tý zasraný slavný válce za krále a vlast? Že bysme jako spolu zachránili svět?“

„Možná.“

~ ~ ~

Zavrtí hlavou.

„Slib mi, že až si pro tebe přijdou, utečeš, prostě zdrhneš, kurva. Nedělej hrdinu, Phreedom. Nehraj to s nima.“

Ona si ale uvědomí, že tohle mu slíbit nemůže.

„Proč jsi mi neřekl nic o tom Pergamentu?“ chce vědět.

„Protože to jsou samý hovadský kecy,“ odpoví. „Pitomej sen. Tohle je realita, tady a teď, a všechno ostatní je jenom… kouř a zrcadla. Kant je realita, ale Pergament je jenom… mýtus.“

Jenže ona po hlase pozná, že lže. Kruci, vždyť sama cítí, jak na ni ta jiná realita naléhá, jak se do ní snaží prodrat. Kouř a zrcadla. Není kouře bez ohně – a za zrcadlem je jiná skutečnost.

„Můžeme,“ řekne. „Chci poznat svoje jméno.“

Převalí se na ni, hlavu jí položí na rameno, políbí ji na krk a prsty najde její poštěváček. Dívka z jeho dechu cítí trpkou chuť piva. Do pití se dal, sotva anděl odešel, měla mu v tom zabránit. Mohla mu v tom zabránit, ale neudělala to. Střízlivý by to možná neudělal.

„Dělej,“ pobídne ho.

A jiná ruka se vtiskne do ní a elektrickými prsty obemkne její srdce, čte si v ní, píše do ní, v půvabu i sprostotě taví svaté s hříšným, a on se k ní nakloní a zašeptá jí to do ucha.

Poloprázdná krabička cigaret

Probudí se v jeho posteli v jeho přívěsu ve Slab City, ale v novém světě, ve svém světě, a on tu není. Mac si přivstal a pracuje na svém Jesus Hillu, ale ona je ve Finnanově hradu z harampádí sama. Dokonce i vzduch se zbavil jeho sépiového živosvitu a ocelové duševůně. Rozhlédne se po jeho Airstreamu, hledá nějaké náznaky toho, kam odešel, papírek se vzkazem, nějaké rozloučení, jenže je tu jen poloprázdná krabička cigaret a na ní leží zapalovač. A spousta prázdných láhví od piva.

~ ~ ~

Zítra měla s rodiči odjet na sever, vypadnout odsud dřív, než pálící slunce přinese letní vedra k nesnesení, vypadnout do chladnějších,

přívětivějších míst. Neví jistě, jestli s nimi chce jet, ale ne proto, že by se tu chtěla ometat pro případ, že se Finnan vrátí; počítá, že se nevrátí už nikdy.

Kdepak, je v tom víc než jen to, že sem už nepatří. Pomyslí si, jak je to zvláštní, když člověk kočuje: ať byla, kde byla, všude si připadala doma. I když to vypadá nezvykle, je to tak. Ve Slab City nebo někde na severu, na cestách nebo na jednom místě, nikdy jí nepřipadalo, že by snad byla jinde, než kde by správně měla být. To se teď změnilo.

~ ~ ~

Vyhlédne z okna přes skládku a všimne si, že jedna motorka zmizela a z další někdo strhl těžkou zelenou plachtu a v zapalování nechal klíčky – pozvání, obětina. Slib mi, že utečeš, řekl jí, jenže to ona nemůže. Tam něco je, nabírá se to a chystá k válce, která spálí tenhle svět na prach a popel, a ona sice nechce dělat hrdinu – opravdu nechce –, ale to neznamená, že nebude bojovat. Do hajzlu s tím vším, pomyslí si. Do hajzlu s Finnanem. Taky neví všechno. Je jenom posranej strachy. Je jenom…

~ ~ ~

A vybaví se jí ten pohled na planinu z kostí, na těžkou botu, jak drtí ptačí lebku, a najednou ví, že ať je ten Pergament jakýkoli, ať už ten anděl v černé kůži a s knihou mluvil o čemkoli, o cestě všeho prachu, o polích ztracených dní, ona prostě ví, že Finnan dělá dobře, když se toho bojí. Jenže tak ona žít nedokáže. Pokud si motorku vezme, ne proto, aby utíkala před anděly a démony, ale aby je našla. Možná bude hledat i Finnana, a možná Toma, to ještě neví. Ví jen, že nebude čekat, až to k ní přijde.

Před odjezdem přerovná písmena na dveřích lednice, aby vzniklo slovo PHREEDOM, pak si ze stolu s umakartovou deskou, kam to odložila včera večer, včera večer, kdy ještě byla člověk, vezme šňůrku s kuřecí kostičkou, ten vúdúistický talisman, který má zahánět zlá *mojo*. Teď má v hlavě – a v těle a v krvi – jazyk andělů, takže pochybuje, že by talisman ještě potřebovala.

Jenže. Taky to může znamenat, že ho potřebuje víc než kdy dřív.

ERRATA

Deníky Reynarda Cartera – den nekonečný

Ve světě, do kterého patřím, se přívěsové městečko zvané Slab City nachází asi tak šest kilometrů za Nilandem, stranou od silnice 111, někde na východním břehu slaného jezera Salton Sea, v jihovýchodním cípu Kalifornie, všude kolem Sonorská poušť, Mohavská poušť je odtud o dost dál na sever. Říkají mu podle betonových základových desek pro budovy staré základny námořnictva, kterou armáda po druhé světové válce vyklidila. Ty betony dnes slouží jako parkovací místa pro karavany a přívěsy lidí, kteří se přesunují s ročními dobami, v létě do Kanady, v zimě do Kalifornie. Tažní ptáci.

Nové Mexiko a Jornada del Muerto od tohohle místa dělí celý stát Arizona.

~ ~ ~

Jornada del Muerto, Cesta mrtvého, vede k severu od Kern's Gate v El Pasu po vyschlé rovině z natronu a uranu, soli, písku a prachu až do Santa Fe, až do Los Alamos a k Trinity, kde rozbili atomy, ty ničitele světů. Je to úsek staré Královské cesty, Camino Real, po které Mexičané jezdili k severu, od Teotihuacánu do Země snů. A Peter Kern to určitě dobře věděl, když po svém návratu z Aljašky v době tamní zlaté horečky postavil celé předměstské sídliště a obdařil je impozantní branou z tepaného železa, jejíž dva košaté pilíře jsou vyzdobeny stříbrnými koulemi, svastikami a dalšími okultními okrasami a nad silnicí se spojují spíš jako vstup do čínské čtvrti než do předměstské obytné zóny. Anebo ještě přesněji, jako brána pekelná. Tahle brána tisíce dveří je otevřená, projet jí může každý.

Kdo by se odtamtud chtěl v mém světě dostat do Slab City, musel by ujít… kolik tisíc kiláků?

~ ~ ~

Odkládám mapy tohohle koutu tohohle světa, které jsem shromáždil, na umakartový povrch stolku ve starém přívěsu Airstream, pokrývají ho od kraje ke kraji: Nové Mexiko, Arizona, Kalifornie. V tomhle světě je Slab City celé překrývá.

Rukou psané stránky dívčího deníku – pokud to je deník – visí na dveřích ledničky, stránky errat se překrývají jako šupiny pohádkového tvora, drží je tam magnety ve tvaru písmen, právě takové, o jakých se zmiňuje. Snažím se pochopit, co se muselo odehrávat v její mysli, že přeměnila a vychýlila svět tak jistý, tak pevný, v kraj rafinovanosti, kde se odehrává její podivné vyprávění o andělech. Je možné, že stejně jako já nepochází odsud, že tenhle deník či povídka se svým přepracovaným světem je stejně jako já poutník po dlouhé cestě.

~ ~ ~

Cesta tohohle mrtvého, Guye Reynarda Cartera z Věčnosti, jak se teď sarkasticky přezývám, začala 527 světů jižně odsud. Jak dlouho to už putuji k severu? Nevím. Dny a týdny a měsíci a roky a stoletími a tisíciletími jsem to přestal měřit asi tak před dvěma stovkami světů. Dokonce i světy jsou k měření vzdáleností nevhodné; nepočítám totiž rozlehlé planiny z rozlámaných kostí, ani hráze s mramorovými vozovkami, které vedou přes mělké poklidné oceány bez přílivu a odlivu, místa, kterými jsem putoval přímou čarou desítky let, kdy jsem každé ráno měl stejný výhled jako včera. Jde o to, že pokaždé místa, ve kterých jsem se ocitl, dostatečně určovali jejich obyvatelé, takže bylo lze jít do knihoven nebo knihkupectví a vytáhnout si atlasy a encyklopedie a zjistit jejich hranice, jako to udělali oni. To jsou místa, která počítám mezi světy. Nepočítám rozlehlé prostory mezi nimi, které jsem musel přejít, abych se dostal z jednoho do druhého – Filigránská džungle, Odpolední záliv.

Jornada del Muerto

Tenhle svět je jeden z pouhé asi tak dvacítky světů, ve kterých jsem byl a které se podobaly mému domovskému dost dobře, abych mohl položit obrysy světadílů přes sebe a najít jen drobné odlišnosti – chybějící Irsko, Británii bez pevninského mostu spojujícího ji s Evropou, Kalifornii rozťatou katastrofou vedví. Další errata jsou vždycky v

encyklopediích či slovnících, ovšem za předpokladu, že jsou tyto světské texty k rozluštění – nacistické triumfy v Evropě, herci v prezidentských křeslech, Britské říše, nad kterými slunce nezapadá. Ale mě vlastně zajímají spíš podobnosti. Na některém světě nemusí existovat vůbec žádné křesťanství, a přece tu najdete svatou říši římskou, založenou Konstantinem, ba dokonce i křížové výpravy proti pohanům na Středním východě, kteří se odmítají klanět ukřižovanému Dionýsovi. Mona Lisa má kočičí oči, ale pořád ten proslulý úsměv.

~ ~ ~

Poslední náklad plesnivějících časopisů jsem nechal v kloubovém nákladním autě s přívěsem, zařízeném jako knihovna, asi tak o dvě stě světů zpátky, v kraji, kde půlměsíček slunce už nedokázal zásobovat jeho solární motor. Udělal jsem to jenom jednou nebo dvakrát, opustil jsem svoje záznamy z nekončící poutě do věčnosti, když jsem z toho či onoho důvodu nenašel prostředky, jak je s sebou vláčet dál. Ale v obou případech se mi povedlo zachránit třeba aspoň batoh plný poznámek, třeba shrnutí stoletých zážitků na stránce či dvou, třeba nákres náměstí v renesančním městě, kde jsem se na zhruba deset let usadil, než začala být prázdnota k nesnesení a než jsem i přes nechuť opouštět něco tak krásného pochopil, že je čas se pohnout dál.

~ ~ ~

Někdy dělám maličké oběti – zanechám na polici toho či onoho knihkupectví encyklopedii, kterou jsem si vzal v jiném světě – nebo se pouštím do složitých projektů – plním sklad stříbřitými počítačovými disky a skeny, čímkoli, co jsem vezl v jakémkoli fantastickém dopravním prostředku, který jsem sebral v jakkoli úžasně technologicky pokročilém světě. Samozřejmě že vždycky si nechám Knihu. Dokud mám Knihu, vím, po jaké jdu cestě, dokonce i ve světě, kde upjatí lidé ve starostenských oděvech, ti na olejomalbách v galeriích, mají blyštivá skřítčí křídla a rohy.

~ ~ ~

Slab City, Kalifornie. Přívěsové město se nachází asi tak šest kilometrů za Nilandem, na východním břehu někdejšího Salton Sea, v místech, kde nové, rozštěpené pobřeží Kalifornie vede jako rozeklaný jazyk od severu k jihu, od jednoho někdejšího pouštního města k

dalšímu, ze všech jsou teď přístavy, jen parkoviště přestavěli na přístaviště, mola s obchodními čtvrtěmi, které se drolí do Pacifiku. Někdy v noci postojím na místě, kde přervaná silnice končí na útesu nad mořem a kde cedule hlásá vzdálenost k městu, nyní podmořskému městu svatých – Diega nebo Franciska –, anebo k samotnému Městu andělů, jež teď pohltilo moře. Říkám si, že z Hollywoodu je teď nová Atlantida, jež se třpytí v hlubinách.

3

CELOU VĚČNOST, ANEBO NIC

Mlhavě, ale vášnivě

Asheville, 13. července 2017

Thomas pozoruje blonďatého študáka, jak pokládá sklenici na stůl, aby mohl do debaty s černovlasým kolegou zapojit i ruce. Ten druhý potřásá hlavou a ušklíbá se. Pozoruje zběsilá gesta nejbystřejšího z té partičky; celkem je jich šest nebo sedm, všichni na ježka a hladce oholení, ohození ponejvíc v módní červené, bílé a modré, samé značkové zboží, které se hrozně nehodí do baru v univerzitním městě, kde mají zahraniční piva a altrockovou atmosféru. Jediní, kdo díky koženým bundám a džínám zastrčeným do holínek vypadají, jako že sem patří, jsou ten frajírek, co se nese jako lev, a ten druhý, co se s ním dohaduje; ostatní jsou moc udělaní, budoucí orlové práva a fotbalisti. Hádají se o válce, nebo to tak zní, a frajírek – rozkošný případ nepřiznané homosexuální orientace, samé kradmé pohledy stranou – mele mlhavě, ale vášnivě o svobodě a demokracii a Thomasovi to přijde vcelku milé. Je to aspoň o trošku lepší než ti druzí, co používají výrazy jako třeba *pouštní negři.* Jack, kamarádi mu říkají Jacku.

Znovu nenápadně střelí pohledem k Thomasovi, zjevně mu unikne nit hovoru, a tak dokončí to řečnění jen máchnutím rukou. Thomas se na něj dál dívá a on honem zase uhne pohledem.

Ale však ty kurva víš, že to chceš.

~ ~ ~

„Ty ses snad úplně posral," říká Finnan. „Z toho přece smrděj démoni na sto honů. Stoprocentní, nefalšovaný démoni, co by radši

vlastní duši zaškrtili, než aby ji dostal Konvent. Nezávislý. Proboha, to ti nejsou dost zlý ty smradi, co sami sebe mají za anděly?“

„Já chci jenom cestu ven,“ namítne Thomas.

Pořád se dívá na študáka.

„A myslíš si, že Pergament je úniková cesta? Kurva, to je jenom smrt.“

Thomas se znovu zadívá na přítele.

„Ne. Smrt je *tenhle* svět. Smrt je sebevražedný atentátník v autobusu. Auto, co jede moc rychle po silnici. Je to támhle ten nešťastnej, roztomilej hajzlík, co stárne a tloustne a v padesáti ho zabije infarkt. Smrt je realita a Pergament je cokoli, je to… to, co začíná tam, kde realita končí. To jsi mi pověděl ty sám.“

„Tak to jsem možná říkal kraviny.“

Thomas si všimne, že slabounký irský přízvuk se objevuje, když se Finnan naštve, anebo když se ožere, jedno z toho. Znovu se zamyslí, jak to s Irem bylo. Odkud jsi doopravdy přišel, Seamusi Finnane? *Ze kdy* jsi doopravdy přišel?

~ ~ ~

Pohrává si s táckem.

„No tak. Do prdele, vždyť ty jsi odpadlík jako poleno. Huckleberry Finnan. Já si fakt myslel, že v tomhle budeš při mně. My dva, Butch a Sundance, a že bysme mohli…“

„Kraviny. Kurva, Tommy, kdybys mě aspoň jednou poslouchal. Je ti mizernejch dvacet a už si kurva myslíš, že víš, co je smrt. Po vrytině ti teče mlíko, a už si myslíš, že víš, co je Pergament. Do prdele, tohle není žádná hra. Nemluvíme tu o žádný bráně do Země Nezemě.“

Thomas přejede prstem ve žlábku táhnoucím se přes zrnitou desku stolu. Pomyslí na strom, ze kterého stůl vyrobili, na jeho kmen, který kapilárami natahuje vodu a minerály, jako… jako proudy času, rozmístěné do tenké kůry kolem vnitřních kruhů mrtvé hmoty. Jako Pergament, jejich svět je jediný proud. Posledních pár let přeskakoval z proudu do proudu, nahoru dolů, ze strany na stranu, hledal způsob, jak z toho úplně ven, jak se prodolovat na povrch, anebo dovnitř, do tichého, pevného dřeva. Země Nezemě? Usměje se.

„Druhá hvězda zprava a pak rovně až do rána.“

~ ~ ~

Finnan nějakou chvíli nic neříká.

„No tak dobře," prohlásí Thomas. „Tak dobře, omlouvám se. Vím, že to není žádná hra. Do prdele, Finnane, přece bych nežil v motelech a nepřeskakoval z dekády do dekády, kdybych nevěděl, že to je vážná věc. Nejsem hloupej. Jenomže… jaká se nabízí jiná možnost?"

Thomas byl na útěku už skoro dva roky a celou tu dobu neviděl sestru ani rodiče. Vzdát se pohodlí není až tak drsné, když jste to, čemu Finnan říká *nespřízněný*, ne až tak, jak by to jinak bylo; můžete použít spoustu… triků. Napije se piva, za které zaplatil úsměvem, a kolem Finnanova ramene se podívá na blond študáka. Můžete použít spousty triků.

Ale i tak, vůbec by neutíkal, kdyby k tomu nebyly dobré důvody.

„To budeme navěky jenom utíkat, Finnane? No ne, řekni? Slyšel jsi, jaký divný věci se dějou v Jeruzalémě. A v Bílým domě sedí fundamentalista, na první pohled ho tam posadili z Konventu, ať už o tom ví, anebo ne. Jak dlouho potrvá, než celá tahle cvokárna chytne plamenem?"

„Nevím," na to Finnan.

„Jak dlouho?"

„Nevím."

Směr apokalypsa

Thomas uchopí vizitku, která leží na stole mezi nimi, a začne jí otáčet mezi prsty, jako když si kouzelník pohrává s mincí. Otáčí ji pořád dokola a pak se podívá na Finnana, který se navalil na opěradlo z červené koženky a potřásá hlavou. Je tam jen jméno, logo a adresa – žádné telefonní číslo, žádný e-mail, žádné spojení. Dokonce ani není z inteligentního papíru, je to jen potištěná bílá kartička, jako by byla z minulého století. Jenomže – Thomas se rozhlédne – on celý tenhle posraný Asheville je anachronismus. Ne že by na tom bylo něco zlého. Právě na takových místech je nejsnazší přejít z jednoho času do druhého, jít s proudem podobností, přes záhyby společných rysů.

~ ~ ~

Jako na letištích, pomyslí si. Z jedné odbavovací haly do jiné – a nebýt mezi tím sám let, nevěděl bys, že ses někam dostal. Thomas si

zašel na záchod na mezinárodním letišti George Bushe v Texasu a vyšel na jiné toaletě v Mexico City. A na vedlejších silnicích v některých státech, na pouštních a horských silnicích můžete překročit celá desetiletí. Povedlo se mu strávit loňské léto schovaný v sedmdesátých letech, od komuny ke komuně, od července do května; sem se vrátil jen proto, že chce vidět Finnana a sestřičku Fri, naposledy před tím velkým krokem… stranou. Po železničních kolejích si jeden může jezdit jak chce, sem nebo tam, tam nebo zpátky. Vybrat si rok, jakýkoli. Koncem dne stejně přijede nákladní vlak, který je buď rovnou přejede, anebo je nabere a hodí až na konečnou. Směr apokalypsa. Lepší je vypadnout z kolejí úplně.

~ ~ ~

„Tetovací salon Madame Iris," říká Finnan. „Kurva, Tome, nemáš ani to nejmenší ponětí, s čím si zahráváš."

Thomas odloží vizitku na stůl. Logo, to je černé, stylizované oko, ze kterého do stran vycházejí přímky i křivky, podobá se oku na pyramidě, co je na dolarovce, anebo Hórovu oku, co ho mají tady po okolí nakreslené na všech New Age krámech s fetem… a přece se od obou zásadně liší.

Smrdí to nespřízněnými na sto honů. Cítí to až v kostech prstů, když se vizitky dotýká, rezonuje to v něm, rozumí si to s jeho duší. Chápejte, Thomas je jeden z nich, z nespřízněných. Jeden z těch, co jim říkají andělé, anebo démoni, anebo bohové. Z ptačích lidí, kteří svým Kantem vyzpívají ranní svět k existenci. Zjistil to před třemi lety a od té doby je na útěku.

„Tak jak to je, narodil ses jako nespřízněný, nebo ho z tebe udělali?" zeptal se Finnana jednou v noci, ještě než měl sám u sebe jistotu, když ještě cítil jen takové mravenčení v kostech. Nejasný pocit. Jeli na peyotlu, oba, byli v poušti za Slab City a svět vypadal jako sen, ve kterém on najednou začal být jasně při smyslech.

„Kurva, copak vím, Tome?" odpověděl Finnan. „Nejsem si jistej, co z toho. Možná kousek od obojího."

Napadne ho, jestli to byla náhoda, že potkal tohohle cáklého poustevníka v polorozpadlé jeskyni ze šrotu, s mladou tváří a starýma očima, anebo jestli ho spíš Finnan nějak nenašel, jestli to bůhvíjak nevěděl dřív než on a jen nečekal, kdy Thomasovi dojde, co je zač. Jestli

na něj nedohlížel, zatímco andělé Konventu a jejich nepřátelé chodí po světě a sbírají svá vojska.

„Je to naše úniková cesta," řekne. „Cesta ven z celý tý idiotský zasraný války. Do Pergamentu. Všechno nebo nic," prohlásí. „Celou věčnost, anebo nic."

~ ~ ~

…zasraný války?

Hlas toho študáka nezní dost silně, aby rozuměl celé větě, ale tón a pohledy na ně upřené nesou víc než dost informací, víc než dost hrozby. Thomas si počká, až ten černovlasý jestřáb uklidní svého podsaditého fašistického kámoše – ten přihřátý lev samozřejmě jen sedí, vyhýbá se všem střetům, vnějším nebo vnitřním, které by mohly vzejít z jakéhokoli skutečného činu. Nechce přece, aby si lidi mysleli… cokoli. Thomas počká, až kamarádi toho balvana uklidní – *nech to bejt, vole, kašli na to* – a až se zase začnou utloukat tupými názory, nato se přikloní k Finnanovi, mluví teď tišeji, vážněji.

„Sem nepatříme, Finnane. Ani jeden. A všichni to víme; všichni to cítíme. Máme vrytinu hluboko v sobě, vypálenou, maličko jsme zahlídli, co je tam, a taky… však víš, co je po tom, a nemůžeme to dostat z hlav."

Thomas se nespřízněným stal v devatenácti, sjetý peyotlem v Mohavské poušti, uviděl věčnost v zrnku písku, a co uviděl, nelíbilo se mu, obrovské a prastaré mocnosti pohybující se pod okolním světem, asi jako svaly pod hladkou kůží nějakého pantera krčícího se ke skoku. Ne Bůh, něco staršího, něco studenějšího. Letmý pohled na šupiny a peří.

Finnan dopije pivo a vytasí z kapsy dvacku, hodí ji na stůl a vstane.

„Bůh ti pomoz, Tomíku. Nevíš, co děláš. Bůh ti pomoz."

„Kterej?" zajímá se Thomas.

Jenže; Finnan se rozloučí a jde pryč a prodírá se ke dveřím a na sluníčko; Thomas si zase sedá, že dopije pivo, a pokukuje po tom blonďatém študákovi u vedlejšího stolu – a pomyslí si, že to *přece ví:* to, že si zahrává s ohněm.

Jenže má celý Pergament, tam se může schovat.

Mrkne na hodiny nad barem – poslední dobou nenosívá hodinky, při jeho způsobu života to nemá cenu. Je pět pětačtyřicet nebo tak. Kam teď, pomyslí si, kam?

Vyber si rok, kterýkoli.

Hlas Boží

Hlas Boží má jméno – Metatron –, ale to je vymyšlené jméno, zvolené jméno; není to jméno, se kterým se narodil, a dokonce to ani není první jméno, ke kterému se uchýlil, když opustil to, které mu dali matka s otcem, tehdy, když ještě byl člověk. A je zbytečné říkat, že to taky není jméno, které má na pasu. Pas podal namalované paneně sedící v budce, když se přihlašoval k odletu linkou KLM z amsterodamského letiště Schiphol do Newarku, a pak taky celníkům a lidem z imigračního, a úředníkům v New Yorku; podle pasu je Enoch Hunter, poctivé, přímočaré jméno, nad kterým se nikdo nebude pozastavovat. Cestovat dneska do Států coby Enki Nudimmud, to by byla holá pošetilost. Kdo proklouzává skulinami v realitě, musí se chovat rafinovaně; a vzhledem k… k situaci na Blízkém východě rozhodně nechce upoutávat pozornost na svůj původ. Bylo by legrační, kdyby samotného architekta nové křížové výpravy zabásli podle Zákona na obranu domoviny a prováděli s ním, jak tomu říkají, „motivické profilování“. Oklamal by detektory lži i drogy pravdy, ale ztrácel by tím čas a svádělo by ho to říct jim prostě všechno.

„Chcete znát pravdu?“ zeptal by se jich možná. „*Opravdu* chcete znát pravdu o té svojí válce s terorismem?“

A pak by špitl jediné slovo a oni by viděli všechno, Propast mrtvých duší a démony Nezávislých mocností, jak chodí v lidských podobách, a anděly, jak prosí o život na Al Džazíře. A Málika v Damašku, ve středu toho všeho, jak vrývá šaríju a nenávist k Západu do svých následovníků. Skutečný Kant pod vší tou rétorikou.

~ ~ ~

Charlotte, 13. července 2017, čtvrt hodiny před polednem. Šest hodin před tím, než se ten Messengerovic kluk sejde s tím Irem.

Bere si pas zpátky od strážného, přikývne a usměje se na něj, předkloní se k retinálnímu skeneru, palec položí na snímač. Strážný přejede prstem v rukavici po neexistující klávesnici, chviličku se dívá skrz něj, data mu rolují po čočkách; Metatron to sleduje jako odraz na jeho panenkách, mnohoznačné poblikávání světa vytaženého ze vzdálené databáze – rodný list a potvrzení o občanství, výpis z trestního rejstříku, daňové záznamy. Všechno se to valí úhledně a v pořádku, a jak taky jinak. Enoch Hunter je Afroameričan, svobodný, profesor na

Severokarolínské univerzitě, bydlí v kampusu v Ashevillu, specializuje se na antropologii a archeosociologii, daně platí, zákonů dbá. Metatron si vkládá pas do vnitřní kapsy černého koženého saka, odhodí dredy a na strážného *Pěkný den* se vytasí s *Vám taky.*

~ ~ ~

Ne že by pas byl falešný. Ne že by Enoch Hunter vlastně neexistoval. Tahle totožnost je konstrukt, ale neprůstřelný, pevný jako z mahagonu. Tu a tam, na přesném místě v čase a prostoru, v tomhle koutečku Pergamentu, je Enoch Hunter stejně skutečný jako ten strážný, má stejné vzpomínky na dětství a dospělost, má je ve vlastní hlavě, jsou i v hlavách jiných a v okolním světě, mezi přáteli a příbuznými, zanechal stejné stopy, jaké zanechávají všichni lidé. Metatron si pamatuje vlastní pařížskou přednášku. Pamatuje se na večeři s kolegy v rybí restauraci, na to, jak se nasmáli. Až na to, že to je všechno dočasné. Jen co vyjde automatickými dveřmi, které se tichounce odsunou a pustí ho na severokarolínské sluníčko, rozplyne se Enoch Hunter v poli pravděpodobnosti, odkud přišel, a bude zapomenut stejně rychle, jako byl stvořen. Metatron z kapsy vyndává drobný palmtop v pouzdře z kůže, otevírá ho, a Enoch Hunter přestává existovat a realita se vrací k tomu, jaká byla a měla by být. Teď už v Paříži žádná konference neproběhla. A ani na letu KLM ze Schipholu do Newarku, ani na lince Northwestern z Newarku do Charlotte nemají nejmenší záznam, že by kdy byznys třídou letěl nějaký Enoch Hunter.

~ ~ ~

Carter a Pechorin čekají na parkovišti před letištěm; jeho statisti. Carter vypadá jako cosi, co byste získali, kdybyste venkovského kluka ze Středozápadu oženili s elfí princeznou – vlasy jako kukuřičné šustí a drze vyfrčená brada, ale štíhlý jako proutek: spíš do gymnastiky než do ragby. Pechorin má slovanskou, hranatě oblou tvář, vysedlé líce, tváří se poklidně, kočkovitě. Oblečení jsou jako mafiáni, vymydlení, ordinérně američtí andílci, vzory efektivity. A jak by taky ne: Metatron jim sám dal vrytiny.

Ostatních pět sebittů za nimi nejspíš pojede v nějaké neoznačené dodávce, jako záloha pro případ, že by démoni zjistili jeho přesuny, že by zachytili jeho brázdu, vlnky v Pergamentu, vytvořené tím, jak

proklouzával z jednoho místa a času na jiná. Je to nepravděpodobné, ale možné to je vždycky.

„Rád vás konečně poznávám, pane," začne Carter, seskočí z kapoty auta, kde seděl, a napřáhne ruku ke stisku. Ani Carter, ani Pechorin si nijak nepamatují, jak vrytinu získali, samozřejmě, a teď si nepamatují ani nic moc jiného. Sebitti nefungují moc dobře, když jim v tom brání lidství.

Metatron mu roztržitě stiskne ruku, musí pozorně sledovat znaky rolující na jeho palmtopu. Carter mu otevře dveře, on vklouzne na zadní sedadlo a pořád se dívá na obrazovku.

„Jestli tomu dobře rozumím, měli jste se stopováním toho chlapce jisté potíže," ozve se.

„Je dost šikovnej, hajzlík," odpoví Carter.

„To byl odjakživa," kývne Metatron. „Nebo mohl být."

Thomas Messenger, pomyslí si. Prohlíží si znaky na své elektronické knize života. Metatron přemítá, jestli ten kluk opravdu ví, co je zač, co jsou všichni zač. Nebo by mohli být.

„Ale my ho stejně dostanem, pane," slibuje Carter. „Stejně ho dostanem."

„To já vím. Je vyřízený."

Jablka zlatá a listy zelené

V Uruku, pod stromem, který má jablka zlatá a listy zelené, seděl Tammúz, milenec Inannin, seděl oděn do svých *me*, lenošil nehybně na svém trůně. Inanna upřela na Tammúze pohled smrti, promluvila proti němu slova tichá v hněvu, promluvila na něj křikem hanby, výčitek:

„Odveďte ho! Odveďte Tammúze pryč!"

~ ~ ~

Ugallu jej chopili za stehna, rozlili mléko ze sedmi jeho máselnic, rozbili rákosovou píšťalku, na niž pastýř hrál. *Ugallu*, kteří neznají jídla ani nápoje, kteří nepožírají žádné obětiny a nepijí z žádných úliteb, kteří nepřijímají žádných dárků ani pozvání, uchopili Tammúze. Přinutili jej vstát; srazili jej dolů. Bili Inannina manžela, sekali jej sekyrami.

~ ~ ~

Tammúz bědoval. Vzpínal ruce k nebi, k bohu spravedlnosti, Šamašovi, a prosil jej: Ó Šamaši, můj švagře, jsem manžel tvé sestry. Přináším smetanu, přináším mléko do domu tvé matky, do domu Ningalina. To já přinesl potravu do posvátné svatyně, to já přinesl do Uruku svatební dary, To já tančil na svatém klíně, na Inannině klíně. Šamaši, jsi bůh spravedlnosti a slitování. Proměň mé ruce v ruce hada. Proměň mé nohy v nohy hada. Pomoz mi prchnout před démony; nedovol jim, aby mě chytili.

~ ~ ~

Šamaš ve své slitovnosti vyslyšel pláč Tammúzův, proměnil Tammúzovy ruce v ruce hada, proměnil Tammúzovy nohy v nohy hada. Tammúz prchl před démony a oni jej nemohli chytit. Uklouzl jim, vymanil se z jejich sevření a pryč a dál a níž, dolů do věčných vyprávění o proměnách, metamorfní, mýtický Tammúz, Dumuzi, unikl z Arkadie do luk Elusijských. A dodnes malý pastýř, král, Dumuzi, běhá přes kukuřičné pole v matčiných bílých šatech, Tammúz, pod rouškou jako nevěsta, jako kněžka nebo jako kurva, jeho pokožka pod hedvábím je hladká a zlatavá a leskne se jako gazela na slunci. Zastaví se, napije se z potůčku, loven, živ. Spatří odraz a vzhlédne. Tmavý muž, stín, snad nějaký přítel nebo bratr – anebo něco úplně jiného – stojí na protějším břehu, za vodou.

Kdo jsi?

Umrlá útěcha

Blesk. Potoky přetékají po průtrži, sytý okr mezi zelení, přetéká, hnědá hřezne ze stružek, rudé ruiny přetékají v místech, kde by měla vést silnice. Den zmatněl hustými mraky letních bouřek, ale přesto je kdovíproč pořád až moc jasný, prudký nepozemským světlem, modrozeleným, šedomodrým, asfalt odráží nebe, nebe odráží asfalt. Chlapec na silnici, chlapec na útěku si proti tomu lijáku zvedá límec promočeného kabátu z ovčí vlny a říká si, jestli vůbec někde je archa pro tuhle novou úmluvu, pro tenhle zmařený konvent. A jestlipak tenhle příval zkapalněné záře – *bílý záblesk* –, ten elektrický plamen nad předvěkou krví země, tahle druhá potopa… pobije další syny andělů? Prsty jedné ruky si odhrne dlouhé vlasy z čela, druhou ruku natáhne se

zdviženým palcem, doufá, zatím podle všeho marně, že si někoho stopne.

~ ~ ~

Básník, bohém a běženec Thomas má pořád na krku stříbrný křížek, polozapomenutý článek dětské víry, zahrabaný pod korálky nového věku, věku dospělosti, věku znovu objevené, projevené, vyjevené totožnosti. Cítí to v prstech, za dřevěným amuletem, v koženém kouzelném sáčku, který mu Finnan dal v jiné době a na jiném místě, o jeden svět dál. Je v Severní Karolíně. Jenže není rok 2017. Na to nakašlete. Vyberte si rok, kterýkoli rok. Dejme tomu 1971. Nový věk. Noví bohové… anebo ještě starší. Křížek chladí, má ostré hrany, kovově kontrastuje se svými hrubými, organickými bratříčky. Thomas si vytřese liják z vlasů, odfrkne si, kůň, zasměje se do nebe, otevře mu ústa. Kdyby mu troška té pověry zbyla, říká si s pokrčením ramen, stejně by tahle situace volala spíš po svatém Kryštofovi. A vůbec, on má teď vlastní talismany.

~ ~ ~

Hrom. Píše si do deníku. Spánek je temná útěcha od snů dne, spánek v cizím objetí. Sex je hra. Sbalit v baru, soulož v motelu. Probudit se. Probrat se. Počkat. Pryč. Vždycky je to stejné, myslí si, v jednom motorestu po druhém; ten říká, že jsi bítnik, onen zas, že jsi teplouš, tamten ti neříká nijak, jen se dívá a suchými rty, suchými ústy popíjí pivo, upíjí z tebe. Dlouhé vlasy – *hele, mánička* – a hipícké placky – *kam jedeš, do Kanady, anebo do Mexika?* – a ustřižené vypasované na půl žerdi spuštěné džíny zařízнuté do zadku – *co že ses tak vyfik, máničko.*

A úplně stačí počkat si, až odejde se všemi kamarády… a počkat si, až se pak vrátí sám.

~ ~ ~

„Táhni do hajzlu. Prostě… tumáš, tohle si vezmi a zmiz.“

Pokrčí rameny. Nechystal se říkat si o peníze, ale když mu je nabízí… projede si prsty hřebínek tvrdých chlupů, co mu roste od pupku dolů – změní polohu, péro se mu uvelebí do přirozené pozice, natáhne si džíny a zapne je, knoflíky a pak i pásek. Venku už je zase vidět. A v motelovém pokoji už, poté, co byla přitažlivost ukojena, zase hoří v

buranské tváři, ve tváři ještě zarudlejší vztekem, odpor a nechuť. Thomas jen lhostejně pokrčí rameny.

„Kniha říká, že je hřích lehat s mužem, jako by to byla žena. Tak pomlč o tom, že jsi s mužem lehal, jako kdybys *ty* byl žena.“

Umrlá útěcha, víc pro něj nemám, pomyslí si.

„Ty zasranej uhejbáckej pacifistickej hipíku,“ ucedí on, „je mi na blití, jen se na tebe podívám.“

„Ale jo. Jen si poslu ž.“

A Thomas cítí pod košilí, na prsou, hluboko mezi korálky, psí známky… studené, s ostrými hranami, kovové. *Víš hovno.* Tenhle Thomas je v devatenácti válečný veterán. Je mu devatenáct, ale starý je jako válka sama.

Obleče si kabát a vyjde ven, do potoků průtrže, která za ním maže stopu. Když půjdu v průtrži dost dlouho, pomyslí si, možná voda smyje moji pachovou stopu.

Jenže to by musela smýt jeho pachovou stopu i z kůže samotného Pergamentu, a v té je zažraná pořádně hluboko.

Lvice a gazela

Jeho srdce, srdce pastýře, Tammúzovo srdce bylo plné slzí. Tammúz se potácel po stepi, klopýtal a padal, a vzlykal:

„Stepi, rozezvuč se žalem nade mnou! Raci v řece, smutněte nade mnou! Žáby v řece, plačte pro mě! Ach Sirtur, matko, vzlykej nade mnou! A jestli ona nemůže nalézt pět bochníků, jestli nemůže najít deset bochníků, jestli neví, kterého dne jsem zemřel, pak ty, stepi, jí to pověz, pověz to mé matce. Na téhle stepi bude matka nade mnou lkát. Na téhle stepi bude nade mnou truchlit má sestra.“

A na té stepi ulehl mladý pastýř ke spánku, Tammúz na ní ulehl ke spánku, a jak ležel mezi poupaty a sítím, snil sen.

~ ~ ~

Tassili n’Adžer nebo Lascaux, 10 000 př. Kr. nebo dnes.

V savaně panuje suchý, rozpálený a sluncem vybělený den a vysokými travinami se krade lvice. Štíhlý jelen zahýbá nozdrami, když ve vzduchu zachytí pach dravce, pak zamrká dlouhými řasami nad hlubokýma, tmavýma očima. Na nebi lenivě krouží supi. Když se

rozhlédneme, uvidíme stádo zubrů, jak se pasou na širém nebi, a přes to všechno, přes tu vizi stepi, jako přízraky tančí, uklánějí se a loví pružní vesničané s měděnou kůží a tmavými vlasy. Vedle (za nimi? nad nimi?) leží pes schoulený do klubíčka, podivná postava ve zvířecí kůži, maska se zobákem a k tomu něco, co je buď péřový plášť, anebo křídla. Všechno je nehybné, přichystané v jednom okamžiku.

~ ~ ~

„Ta zvířata na jeskynních malbách," vykládá, „nemají žádné ohrady, hranice, parametry, perimetry. Nezáleží… nezáleží na tom, *kam* poběží, ale *že* poběží."

Na okrové kresbě se antilopa ohlíží přes rameno, oči má vytřeštěné, nozdry rozšířené, vidí a cítí vlastní zlatavou, vrhající se smrt. Lví zuby se jí dotýkají na krku, drápy se boří do lopatek.

„Žádný podklad, jak vidíte, žádný rámec, žádná země pod nohama. Jen se podívejte, jak se třeba tihle dva bizoni překrývají…"

„Ale Tomíku, malíři určitě prostě došlo místo."

„Ne. Ne, je v tom něco víc. Jako kdyby tam neexistoval prostor."

~ ~ ~

V savaně panuje suchý, rozpálený a sluncem vybělený den a vysokými travinami se krade lvice. Štíhlý jelen zahýbá nozdrami, když ve vzduchu zachytí pach dravce, pak zamrká dlouhými řasami nad hlubokýma, tmavýma očima. Na nebi lenivě krouží supi. Všechno je probuzené, probrané, ostře si uvědomuje napjatost situace. Když se rozhlédneme, uvidíme stádo zubrů, jak se pasou na širém nebi, a přes to všechno, přes tu vizi stepi, jako přízraky tančí, uklánějí se a loví pružní vesničané s měděnou kůží a tmavými vlasy. Každou skupinu udržuje při životě pocit sounáležitosti. Vedle (za nimi? nad nimi?) leží pes schoulený do klubíčka, podivná postava ve zvířecí kůži, maska se zobákem a k tomu něco, co je buď péřový plášť, anebo křídla. Je znám jako šaman z Lascaux.

Nesvázána rámcem a rozměry, postava se otáčí a vykračuje z okamžiku ven.

Tassili n'Adžer nebo Lascaux, 1916 nebo dnes.

Žlutý papír a hnědé čáry tužkou

„Tomíku, někdy nažvaníš víc kravin, než je zdrávo. A nejmíň z polovičky nevím, o čem to vykládáš.“

Seamus nahlédne do malého skicáře, kterého si chlapec cení nade všechno, ba dokonce, jak si myslí, nad to, jak si kdokoli z nich cení čehokoli, víc než všech oškubaných, orvaných fotografií milých a matek a medailonků a hodinek po tátovi a než všech balíčků hambatých karet a vůbec; a pomyslí si, jak je ten kluk pitomý, vážně je, ale svým způsobem mu rozumí. Seamus se dívá na kresby, nad kterými kluk strávil tolik času, kterým věnoval tolik péče, když byli minulý měsíc v Lascaux, ačkoli mohl radši za štětkama a vyhazovat si z kopýtka, stejně jako každý kluk jeho věku, co se nechal zfamfrnět těmi kydy a jde bojovat za krále a vlast někoho jiného. A tohle všechno Seamus vidí, když se podívá do malého skicáře, na ten žlutý papír a čáry hnědou tužkou. Ovšem tenhleten Tommy…

~ ~ ~

Tommy natáhne ruku, vezme mu sešit a potřese hlavou.

„Seamusi, ty nemáš žádnou duši, fakt že ne.“

Jenže ten chlapec studem rudne, kdykoli se pokusí hrát tu starou hru mladých kluků, jasně, jako třeba když si sprostě nadávají, ale s pomrkáváním a pošťouchnutím loktem, protože *no co, vole, dyť ty víš, že to nemyslím zle.* Chlapec si s tím nějak neumí poradit – je moc plachý, tak to je, a má v sobě moc z mladého gentlemana, i když se stříbrnou lžičkou v hubě se teda rozhodně nenarodil, a ne že by ze sebe dělal jeho lordstvo, pana Povýšeného. Prostě je… je to hodný kluk, kterému se stýská po matce a po domově, jako všem ostatním, jen to víc dává najevo. No jo, někdy dostane od ostatních kluků z praporu kamarádů co proto, to dostane, stejně jako dostával doma, a kde by byl, kdyby ho Seamus nebránil jako vždycky?

~ ~ ~

Seamus se doloudá ke dveřím zákopu, kde kromě bahna a bahna a zas toho zapičeného bahna je vidět už jenom nahoře modrý kousíček nebe, to když se člověk přikrčí, aby se díval ve správným úhlu, i když je fakt, že ty zkurvený stropy jsou tu tak nízko, že se krčíte tak jako tak. Sáhne do náprsní kapsy blůzy pro cigaretu, vytáhne jednu gauloisku ze

zmuchlaného paklíku – no jo, je to svinstvo zajebaný, ale co má jeden dělat, když vlastní už všechny vykouřil a proviantťák je křivej jak britskej politik, to teda jo, a zrovna si ji vkládá do úst, když –

BUM!

~ ~ ~

„Boha jeho zajebanýho!“

Tommy ječí jako zasraný mrně a je kurevsky tma, ale Seamus cítí, jak ta zapičená hlína padá všude kolem něj.

„Boha jeho zapičenýho, zajebanýho! Do piče zasraný! Ty zapičený zkurvený Skopčáci!“ Seamus leží na zemi, ruce si drží na hlavě – proboha, vždyť ani neměl přilbu! – a dokonce si ani nepamatuje, jak do těch sraček spadl, ale je rád, že v nich je, to si kurva pište, a prozatím v nich taky zůstane, díky, madam, a taky…

„Jéžiš. Tommy, není ti nic? Nekoupils to, že ne?“

Chlapec se zajíká jako pes, lapá po dechu, jako by se topil, sedí hned kousek od Seamusova lokte, rukama si drží kolena a kouše se do kalhot, trhavě dýchá a kňučí jako zraněné zvíře; když se ho Seamus dotkne na koleni, trhne sebou.

Podívá se na Seamuse a jako by viděl rovnou skrz něj, oči má vytřeštěné, nozdry rozšířené, vidí a cítí vlastní zlatavou, vrhající se smrt.

Dumuziho sen

Probudil se ze sna, stále rozechvělý tím viděním, promnul si oči, byl zděšený. Dumuzi zavolal: přiveďte ji… přiveďte ji… přiveďte mou sestru Geštinannu. Přiveďte mou sestřičku, moudrou pěvkyni tolika písní, písařku tabulek, jež ví, co slova značí, mou sestru, která umí číst mé sny. Musím s ní mluvit, vypovědět jí svůj sen. A tak Geštinanně vylíčil svůj sen, řka:

„Sestro, naslouchej mému vidění.“

~ ~ ~

„Vidím sítí vyrůstat všude kolem sebe, husté sítí kolem sebe, rychle rostoucí v mém snu. Vidím rákos s jedním stonkem, chvěje se větrem, rákos se dvěma stonky, jemuž vezmou jeden – a pak i ten druhý. Pak jsem v hájku a stromy rostou všude kolem mě, strach roste s nimi,

vysoké stíny mě pohlcují. Vidím, jak lijí vodu na můj posvátný krb; dno mé máselnice rozbité odpadá. Vidím svůj šálek padat z háčku.

~ ~ ~

Rozhlížím se všady a nevidím svou pastýřskou hůl. Nemůžu ji nikde najít a můžu tomu jen přihlížet, když se orel vrhá do salaše a uchvacuje nebohé jehně. Vidím sokola, jak chytil vrabce na ohradě ze sítin. Sestro, vidím tvoje kozly, jak za sebou v prachu vlečou lazuritové korálky, tvoje ovce, jak drásají zem rozbitými kopyty.

~ ~ ~

Sestro, máselnice leží nevšimnuta a do rozbitého šálku nikdo mléko nenalije. Dumuzi už není; pastýřova ohrada, jako prach, je větru odevzdána.“

Velký bílý lovec

BUM!

Thomas se zachvěje, znovu sebou trhne, když pocínovaný hrnek spadne z háčku – z rezavého hřebíku zatlučeného do dřevěného sloupku a pak zahnutého nahoru –, když hrnek spadne a rachtá a řinčí a z bedýnky mu srazí plechovku s černým krémem na boty. Ucukne, odsune se ke stěně zákopu, zády ke stěně, ke vzpěrám z hrubého dřeva, mezi kterými jsou tak veliké mezery, že po každém dopadu granátu jimi crčí dovnitř hlína, a –

~ ~ ~

BUM!

„Už je to dobrý, prcku, no tak, uklidni se, klídek, už nám nic nehrozí, ať si Skopčáci dělaj, co chtěj – boha jeho zapičenýho! Jéžiš, já se skoro posral, no jo, a viděls jak jsem se tvářil, jasně, ale teď už je všecko v pohodě, to víš, báli jsme se všichni, a všichni se chcem z týhle piče dostat živý, ale – tak klid, klid, malej, hele, koukej, upustil jsi ty svý malůvky, tumáš – jo, Tomíku, já vím, já vím, no tak, malej, nebul jako škvrně po mamince, no tak, klid – *ššš* – správně, správně, správně – *šššššš* – já vím, Tomíku, já vím, je to svinstvo zajebaný, jenom samý svinstvo zajebaný, jenže – jasně, správně, správně, správně, malej,

Tomíku… no tak, copak jsem tvý sestřičce Anně neslíbil, že na tebe dám bacha?“

~ ~ ~

A Seamus sevře nešťastného chlapce do náruče a pořád na něj mluví, mluví na něj a kolíbá ho jako matka batole, a není to kurva moc chlapský a není to kurva moc hrdinský a není to moc kurva jako když ty naši kurva statečný hoši útočej na koni a šavličky se jim na slunci blejskaj a oni posekaj všechny Huny, to všecko s tou zkurvenou elegancí, a do piče s tím, s tím svinstvem zapičeným zajebaným a s každým zmrdem, co se vám bude snažit vykládat, že to je takhle, Jéžiš, kdyby si tak moh pořádně dáchnout, jenom se schoulit někde v koutku a všechno to poslat do piče, jenže nemůže, nemůže, nemůže…

„Jéžiš, Tomíku, no tak Jéžiš, už je to dobrý. Neměj strach, malej. Však já tě dostanu živýho a zdravýho dom, i kdybych na tom měl pajšl nechat.“

Tassili n’Adžer nebo Lascaux, Somma v roce 1916 nebo –

~ ~ ~

BUM!

„Boi! Sakra, neříkal jsem, ať jseš zticha? Zatracený čmoudi!“

Keňa.

Rok si vyberte.

Lovec hodí ručnici domorodému chlapci – po domorodém chlapci? – do strany, aby ji mohl chytit, ale se vší silou zklamání, kluk sebou škubne a zapotácí se dozadu, pak se srovná. Lovec se na svého *boi* ani nedívá, jen si hryzne dolní ret a vyhlíží přes vysoké traviny.

„Dobít.“

Velký bílý lovec s brunátnou tváří si narovná světle hnědý klobouk, prodlouží dlaní jeho krempu, stíní si oči před sluncem nad savanou. Je dobrý střelec a strefil by se, nebýt toho zatraceného kluka. A toho zatraceného slunce. To zatracené slunce ho taky pěkně štve.

Tam ve vysoké trávě je gazela Thomsonova – mizernej Tomík, říká jí – a skáče, vysoko a daleko, jeden elegantní skok po druhém, slunce ji zachránilo, běží, běží, běží.

Somma.

„To se povedlo, chlapče. Zatraceně povedlo.“

Thomas polekaně vyskočí, skicář mu upadne, tužka málem taky, chystá se sešit zvednout, ale zarazí se, tužku si dá do kapsy, narovná se a salutuje, snaží se dělat tolik věcí najednou, že všechno dělá špatně.

„Pane,“ hlásí se.

„Uklidněte se, Messengere,“ říká kapitán Carter.

Na vteřinku se na Thomase usměje s jakousi shovívavou povýšeností, ale rychle ji z obličeje odstraní, odvrátí hlavu, zase se podívá, teď má vytrčenou bradu a pohled tak naléhavý, až Thomas sklopí oči.

Carter si dřepne pro skicář, nalistuje Thomasovu kresbu. A zdola se na něj podívá – modré oči s pronikavými plameny. Thomas se cítí nesvůj, odhalený.

~ ~ ~

„Svatý Šebestián, co? Mantegna?“ odhaduje Carter, stoupá si se sešitem v ruce, ještě chvíli si kresbu prohlíží a pak skicář vrací. Na žluté stránce šedé linky zachycují mučedníka v klasické pozici, jedno hadovitě zakroucené rameno se smyslně sklání k pozvednuté kyčli, tvář je obrácená ke straně a vzhůru. Paže jsou za zády připoutané ke korintskému sloupu, měkká, stínovaná kůže je probodaná šípy. Thomas si vezme nabízený sešit za roh a mlčky přikývne. Carter skicář pustí a Thomas ho zavře.

„Vy jste to poznal?“

Thomas je sice v rozpacích, ale přesto ho pochvala potěšila; kreslil totiž po paměti, takže ho překvapilo, že kapitán dokázal určit předlohu.

„Sám se trochu klasikou zabývám,“ odpoví Carter. „Jak to ten Mantegna říkal? Díla dávných mistrů jsou dokonalejší a krásnější než cokoli, co nabízí příroda.“

Samozřejmě. Magor Carter je proslulý svou posedlostí starověkem.

„Nevím, pane, jestli bych s tím souhlasil,“ řekne Thomas už trochu uvolněněji. „Nemyslím jak s tím, jestli to řekl, pane, myslím s významem. Pochybuju, že bych s tím souhlasil.“

~ ~ ~

Carter přikyvuje. Nepřítomně se rozhlíží, dojde ke stěně, kde visí zrcátko na holení, sundá si čepici, přičísne si plavé vlasy a zase si čepici nasadí. Vypadalo by to jako marnivost, jenže Thomas si všimne, že oči v zrcátku sledovaly víc jeho než kapitánův vlastní odraz. Vyhlídne ze dveří zákopu, ale odsud není vidět nebe, jen pytle s pískem na stěně protějšího okopu.

„Chtěl… chtěl jste něco konkrétního, pane?“

Carter se otočí zase k němu, ty oči ho propátrávají, jako by hledaly slabinu, jako když si dravec prohlíží kořist.

„Jenom… jenom jsem se doslechl, že jste měl menší… krizi,“ říká Carter.

Thomas se kousne do rtu.

„Už jsem v pořádku, pane.“

„To je dobře. Dobře. Jen jsem se chtěl ujistit.“

~ ~ ~

Chvilku jen mlčky stojí.

„Víte,“ ozve se pak Carter, „máte opravdu nadání.“

Ukáže kývnutím na skicář, který Thomas pořád drží v rukou.

„Děkuji, pane.“

„Tak svatý Šebestián, hm? Zajímavá volba.“

Thomas neodpoví. Příběh křesťanského legionáře, kterého jeho velitel dal popravit, protože odmítl jeho nemravné návrhy, je příběhem o ctnosti a cudnosti, ale přitom jej už stovky let zachycují smyslné obrazy svázaného a zkrouceného těla, božského v odevzdání, do jehož hladké a polonahé kůže pronikají šípy. Ze všech těch extatických mučednických smrtí je Mantegnův námět buď tím nejvíceznačnějším, anebo není víceznačný vůbec. Proto Thomas neříká nic.

„Zajímavá volba,“ zopakuje Carter a odejde ze zákopu.

Historické předměty

Můj bratře, řekla Geštinanna, prosím, nevyprávěj mi takové sny. Tammúzi, nelič mi takový sen. Sítiny, jež rostou všude kolem tebe, ano, ty sítiny rostoucí hustě kolem tebe jsou tví démoni, kteří tě dostihnou a napadnou. Rákos s jedním stonkem, jež se chvěje, to je tvá matka, jež pro tebe truchlí. Ach bratře, a rákos se dvěma stonky, jemuž vezmou

jeden a pak i druhý… Tammúzi, ty stonky, to jsme my dva. Nejdřív jeden z nás a potom druhý bude ztracen.

~ ~ ~

Oxford, 1936

Profesor Samuel Hobbsbaum – pro přátele Sam – se zastaví u psacího stroje Olivetti, prst má napřažený, jen se dotknout hladké křivky páčky, která posunuje jezdec… a pak najednou plácne dlaní do plochy mahagonového psacího stolu, protože čerstvý větřík z nějakých dveří v dálce mu rozvířil poznámky a jednu stránku vyhodil do vzduchu zlomeček vteřiny před tím, než by ji byl stihl chytit. Profesor ucedí nadávku, srovná si klínové kresby a nadrásané zlomky překladu, dá na ně těžítko a teprve pak se vsedě na židli sehne a zvedne neposedný list. Plynové světlo poskočí na stěně, poskočí ve větru.

~ ~ ~

„V hájku; vysoké stromy všude kolem tebe jsou strašliví ugallu, kteří se na tebe vrhnou v ovčíně. Oheň udušený ve tvém posvátném krbu znamená, že z ovčína bude studený a prázdný dům. Pokud je spodek máselnice rozbitý a nakřivo, znamená to, že ugallu tě zajmou. Tvůj hrnek spadne z háčku; to znamená, že padneš do bláta, do klína své matky. A když zmizí tvoje pastýřská hůl… pak, Tammúzi, svět bude chřadnout pod ugallu. Orel uchvátí z ovčína jehně – to ti ugallu rozdrásá tváře. Sokol polapí nešťastného vrabce na rákosovém plotě – ugallu ten plot přeskočí a zmocní se tě.“

~ ~ ~

Kolem stěn studovny profesora Samuela Hobbsbauma jsou samé historické předměty – některé skutečné, jiné jen repliky –; místnost je podestlaná časem a kulturou, chaosem se vyrovná samotnému psacímu stolu, regály a police v knihovnách, registračky, všude, kde je sebemenší místečko: sádrové reprodukce alabastrových váz, obřadně rytých do procesních vlysů; válcovitá pečetidla, která kdysi převalovali přes tabulky z vlhké hlíny, aby po sobě zanechala reliéfní vzor; stéla, na které stojí vítězný *ensi* nad mrtvolami padlých nepřátel a je dvakrát větší než oni; vítězný král štírů na desce; zarámovaná černobílá fotografie, detail sochy mladičkého krále, jehož mírná, kulatá tvář a důstojný úsměv člověka nutí pomyslet na kúroi a na buddhy z mnohem mladšího

sochařství, a jenž drží v ruce stavební plány chrámu nebo paláce. Kalendář na stěně ukazuje měsíc červenec 1936, ale je pozadu, protože Sam už ho pár měsíců zapomíná obracet. Dějiny starověku pro něj znamenají právě tolik jako soudobé události, a možná i víc.

Vichrům na pospas

Fénická slonovinová rytina, barvená zlatem, na ní mladík – snad Adónis, nebo možná nějaká polovědomá reference na zobrazování jeho mýtu –, natažený na zádech, od pasu nahoru nahý, podepřený na lokti, hlavu má zvrácenou dozadu, je zachycen v okamžiku smrti, lvice mu právě svírá zuby na hrdle, stojí nad ním, objímá ho jako milence. Tahle je jeho nejoblíbenější, je tak mnohoznačná, tak smyslná, důvěrnost oběti a zabijáka, dravce a kořisti zachycuje téměř eroticky.

Lvice je jedním ze zvířecích vzezření Inanny, Dumuziho manželky, jež ho odevzdá démonům, kteří s ní přišli z podsvětí, aby sama mohla být svobodná. A přece jej Inanna miluje. I když jej odsoudí, znovu se v příběhu objeví jako vlastní sestra, Geštinanna, aby se jej mohla pokusit zachránit. Dumuzi má sestru a švagra, Geštinannu a Šamaše, a oba se jej pokoušejí zachránit. Jenže v nelogickém víru mýtů je Geštinanna zároveň Inannou, která jej především zatratila, a Šamaš by mohl být bezejmenným přítelem, který se jej snaží zachránit, ale nakonec jej zradí.

~ ~ ~

„Tammúzi, vidíš moje kozy, lazuritové vousy se jim vlečou v prachu. Moje hlava zavíří vzduchem, moje vlasy mávnou, jak lkám. Vidíš, jak moje ovce drásají zemi rozlámanými kopýtky. Ach Tammúzi, slzy mi vymelou tváře žalostí pro tebe.“

A podívá se na něj vytřeštěnýma očima, mrkáním zažene slzy, které jí plní srdce, Phreedom natáhne ruku přes dřevěný stůl v horském motorestu a vezme bratra za ruku.

Nechápe. Stejně jako Finnan nepřestala myslet lineárně; pořád si myslí, že tohle je prostý příběh o nich třech, celý proměněný tím, že se dotkli věčnosti, dotkli se Pergamentu, a tak všichni prchají před anděly a démony, prchají přes Ameriku ze státu do státu. Myslí si, že možná, pokud vydrží prchat dost dlouho, dvě soupeřící frakce nespřízněných se jednoduše vybijí mezi sebou a oni jednoho dne budou moct pozvednout

hlavy ze zákopů, ve kterých se skrývají, a na světě nebude žádný Metatron ani jeho Konvent andělů, ani všichni ti ostatní, co jsou v nekonečné vzpouře proti němu.

Jenže Thomas cestoval tak dlouho, proklouzl tolika skulinami v realitě, v Pergamentu, že si začíná uvědomovat, jak hluboko ten příběh sahá. Ona si myslí, že prchají před smrtí, on ale ví, že v ohebné a mnohotvárné realitě Pergamentu se nemusejí obávat věci tak drobné a dočasné, jako je smrt, ale spíš zapomnění. Andělé chtějí svět, který bude stálý, a dějiny jisté a pevné. Neposlušní nespříznění nemají místa v příběhu, který Metatron vepisuje do své malé knihy života. Ten rok, anebo jiný, dřív nebo později, později nebo dřív, je jejich budoucnosti dostihnou. Musejí kličkovat, bok po boku, tam a ven. Celou věčnost, anebo nic.

~ ~ ~

Dumuzi v Sumeru, Adónis pro Řeky a Adonai Tammúz ve všech městských státech Fénicie, ve všech hříšných městech, tak hanobených v Bibli pro mravní úpadek, pro přepych a změkčilost, pro zločiny smyslnosti. Dámu, *dumu-zi*, dítě, blyštivé nemanželské dítě, Thomas, klučík gnostických gospelů, dvojče Kristovo, mladší bráška, přítel a příbuzný, kozlečina k jehněčí vlně. Jak jen pro něj ženy jeruzalémské plakaly! Kolikrát a na kolika místech zemřel a znovu se zrodil, a pod kolika jmény? Jako klučík, jakmile orfičtí zasvěcenci začali předříkávat, spadl jsem do mléka.

Dumuziho příběh, na tisíciletí zapomenutý, mohl být ztracen navěky. Jenže místo toho, v klínovém písmu ukrytý pod zemí, nebyl Dumuzi mrtev, ale jen schován a Sam převypráví jeho příběh, z klínů jej převádí do latinky, klapavé klávesy jeho psacího stroje jej tisknou černým inkoustem na bílý papír. Sestra nemůže Dumuziho zachránit, protože je to zároveň manželka, která jej už odevzdala peklu, ale možná to zvládne Sam, který ten text z vykopávek vrací na denní světlo, překládá pro moderní dobu motorových vozidel a megalomanů.

~ ~ ~

„Máselnice nehybně spočívá,“ řekla Dumuziho sestra, „a žádné mléko neprýští do rozbitého hrnku. Dumuzi je mrtev.“

„Pastýřova ohrada, jako prach,“ řekl, „je větru odevzdána.“

A malér je v tom, pomyslí si Sam, že i sám Dumuziho příběh je rozbitý na kusy a větrům odevzdán. Překlad je z nezbytí vlastně rekonstrukcí, zaplňuje mezery tam, kde hlína popraskala, v poznámkách pod čarou doplňuje významy pro slova, která nemají v angličtině odpovídající obdobu. Jsou *ugallu* „démoni“, anebo spíš „vojáci“? V jedné verzi příběhu jim Inanna svého milence odevzdá, aby zaujal její místo v podsvětí; v jiné je Dumuzi odvedenec na útěku. A možná existují i další verze, stále pod zemí, čekají na vykopání. A možná, že pravý Dumuzi se nedá najít v žádné verzi, ale někde mezi nimi, v proměnách.

ERRATA

Pergament

Talmud, midráš a pseudoepigrafy židovského mýtu – a pozdější zdroje – se do jednoho shodují, že nebes je sedmero. Nejvyšší ze všech je Araboth, kde duše spravedlivých sedí před Trůnem božím, anebo se procházejí mezi ofanim a serafim. Nohy kladou do ranní rosy, jejíž mocí budou mrtví jednoho dne opět oživeni. Pod tím je nebe Machonon s tesanými rybníčky, mlhavými jeskyněmi, komnatami větru a dveřmi ohně. Když za sebou dveře zavřeme, přešli bychom do Maonu, kde v noci zpívají a ve dne mlčí andělé. V Zebulu bychom mohli kráčet po ulicích města Salem, kde kníže andělů, Michael, koná oběti ve chrámu, u jeho oltáře. A níž. V nebi Šekachim melou mlýnské kameny a vyrábějí manu pro ústa zbožných. V Rakii jsou měsíc, planety a hvězdy nehybné, pevně stojí jako smítka prachu v paprscích slunce. Avšak slunce samo má domov ve Villonu. A Villon je Velín. A Velín je Pergament.

~ ~ ~

Připadá mi to jako zajímavá shoda, že i Angelo S. Rappaport, autor laciného paperbacku o mýtech starověkého Izraele, knížky, kterou jsem si položil rozevřenou a stránkami dolů na psací stůl, uvedl do závorek za tradičnější *Villon* i jeho alternativní přepis a překlad toho přepisu: Velín a Pergament. Nijak to nekomentuje, prostě to předkládá jako abstraktní odbočku, i když popisuje první a nejbližší nebe jako rouško nataženou mezi naším světem a tím druhým tak, aby andělé strážní mohli nakukovat okny v ní a sledovat lidstvo, sami neviděni. Dole na světě stáda jdou za pastýři údolími až do ohrad, ale andělské oči je sledují z vlastních dolin, zastíněné záhyby Villonu, Velína, Pergamentu. Tenké slupky mezi věcností a věčností.

~ ~ ~

Venku zachází slunce, míří nalevo ode mě, k západu, jeho rudé světlo hoří na cihlově červených taškách střech terasových domů hluboko dole, a komíny a věže měst, která se táhnou po svazích kopců, vrhají stíny vzhůru, stíny jsou neskutečně vysoké, vzpínají se k nebi jako cedry na nějakých přímořských horách. A břeh moře by to klidně i mohl být, co já vím, tam dole pod mraky; v takovýchto dnech Rift vypadá jako sám okraj kontinentu, protože sklouzává do oceánu mraků a mohyl. Jen v jasných dnech je vidět, jak daleko dolů sahá terasovitý svah s pásy ornice přimknutými k bokům, se silnicemi klikatícími se po vrstevnicích strmých svahů, a tu a tam s vrstvami měst jako povlakem. Jen v jasných dnech můžete vyhlédnout k severu, přes rozlehlý záliv, a pátrat po protější straně širokého údolí, po náznaku horského vrcholku zahaleného tam v dálce do mlh, a jak tak dovolujete pohledu, aby klesal postupně níž a níž, jaksepatří vám dojde, že dna byste se taky nemuseli dobrat vůbec.

~ ~ ~

Mapy tohohle záhybu Pergamentu jsou podivné, ukazují svět nikoli shora, ale z pětačtyřicetistupňového úhlu. Při pohledu na jih a dolů, pohledem poledního slunce vprostřed zimy. Počítám ale, že to je logické, aspoň pro lidi žijící na diagonále, žijící na schodišti bohů. Také ale jde o to, že když se podíváte na mapu, uvědomíte si, čím je určována jejich orientace. Cesty vedou napříč, zleva doprava, zprava doleva, jako ve hře na hady a žebříky, od políčka k políčku, jen občas vedou vzhůru nebo dolů v serpentinách a klikatinách, širokých a mělkých, to tam, kde se snaží vyšplhat z jednoho hřebenu na druhý. Tu a tam je černě zanesena svislejší trasa, a jak mi došlo, veliké kabiny lanové dráhy se tam lopotí na skřípějících kladkách do svahů hor nebo dolů z nich.

Šikmo seseknutý spád jejich perspektivy

Je to především rolnická kultura, systém se zakládá na obdělávání půdy na terasách, průmyslu jen trocha, lomy a doly, nějaké ty chemické závody, různé další technologie. Nepodceňoval bych jejich důmysl, zdá se mi ale, že už pouhá energie nutná k cestám nahoru určitě lidi, kteří tu kdysi žili, musela v mnoha ohledech zpomalit – co se výbojů či obchodu a komunikací ve všech podobách týče – a přinutit je k rozvrstvené

existenci. Ve venkovských krajích jsou vesnice roztažené jako prádlo na šňůře, jako vrstvy sedimentu, odhaleného po sesuvu, jako dlouhé, tenké, zelené a šedé mramorové žilky lampou osvětlené civilizace v zemině a skále. Tratě, které vedou mezi nimi, jdou někdy po ošidných a jindy po širokých římsách, ale téměř vždy spojují města ležící stejně vysoko; červené střechy viditelné dole pod klenbou stromů nebo světla zahlédnutá trhlinami ve skalách vysoko nahoře mohou být daleko sotva víc než půl kilometru, ale klidně i půl světa. V plochém světě by město mohlo mít kolem sebe potroušených tucet vesnic, které zásobují jeho trhy zemědělskými výrobky a touhou, ale tady se všechna města mohou stýkat vlastně jen se svými bezprostředními sousedy na stejné výšce dál k východu nebo k západu.

~ ~ ~

Ale jak říkám, ne, nepodceňoval bych jejich důmysl. Ta města, co tu mají – ta, co jsem viděl –, jsou pozoruhodná, jako by vzešla z představivosti Breughelovy nebo Grimmerovy, ne díky středověké nebo renesanční architektuře, ne díky své malebnosti a malířské velkoleposti – i když i to vše mají, mají své hrady a své kostelní věže, slavnostní brány a kupole, mosty a opěrné pilíře –, ale díky šikmo seseknutému spádu jejich perspektivy. Jako na těch turistických mapách starých měst, kde jsou významné budovy nakreslené z čelního pohledu, aby zabloudivší cizinec poznal proslulé věže nebo starověké paláce a mohl k nim zamířit, i města v Riftu vykládají své stavby všem k nahlédnutí; jejich ulice za ulicí za ulicí se jako police za policí za policí hmoždí do kopce nebo valí dolů z něj. Andské vesnice nikdy nehnízdily na svazích tak, jako města v Riftu, jež se valí dolů jako vodopády a jež se napřahují k nebi jako lesní požár. Člověk by byl hlupák, kdyby zdejší označil za zaostalé.

~ ~ ~

A to jsem z kultury Riftu viděl pouhý zlomeček; nedomýšlím si ani na okamžíček, že když jsem viděl jejich nakloněnou Neapol nebo jejich vzestupně padající Řím, znám celý jejich svět. Místopis Riftu možná těm lidem omezil povědomí o plném rozsahu jejich světa, ale já mám Knihu, která mě sem přivedla, a její mapy ukazují města Riftu, o kterých lidé z těchto končin nemají ani ponětí, daleko na západ nebo na východ, tisíce kilometrů do kopce nebo z kopce. Vidím jasně, že proti některým z nich jsou ta města, kde jsem zatím byl, úplní trpaslíci; římsy tam níž, hlouběji

v Riftu, vypadají na to, tedy přinejmenším na mapách v Knize, že jsou kilometry široké.

~ ~ ~

Slunce už skoro zašlo. Na osmi hodinách – a tím myslím úhel, ne čas – skoro zapadlo za hořící rubáš mraků. Mezi jabloně nějakého sadu vedle stavení z červených cihel, stavení s věžičkou, kolem kterého vede nízká, bílá dřevěná ohrada vyznačující příkrý, náhlý sráz za ním. A za tím? Za tou římsou, kilometry daleko a dole, je záře zapadajícího slunce příliš silná, než aby bylo cokoli rozeznat, a ještě vzdálenější nízké terasy se mění v rozplynulou impresionistickou šmouhu. Je to překrásné.

Zvažuji, jestli tu nahoře nezůstat a nepodívat se i na svítání – noci jsou krátké, nebude to trvat dlouho –, ale pak se přistihnu, jak zívám a usoudím, že je čas si odpočinout. Mám v plánu zítra podniknout první zkušební let s křídly, a nejsem už tak mladý, jako jsem býval mírně řečeno; měl bych se na to nachystat.

4

VRYTINY OSUDU

Svého druhu sestra

Inanna, lítá bohyně války, jejímž tancem je postup dvou bojových linií blíž k sobě. Inanna, pták Bouřlivák se lví hlavou, bohyně jarních přeháněk, které potřebují ovčáci, aby se pastviny zelenaly. Inanna, Ninana, vládkyně datlových hájků, která přijala svého milence Dumuziho Ama'ušumgalannu u brány do sýpky, když měli svážet úrodu. Inanna, Ninnina, ochránkyně běhen, *královna-sova.* Jakmile vešla Inanna do Kuru, praví se nám, žádnou krávu nepřeskočil býk, žádnou kobylu hřebec, a žádnou dívku na ulici neobskočil mladík. Mladík spal ve svém pokoji, dívka spala ve společnosti přítelkyň, říkají starobylé báje. Inanna, bohyně večerní hvězdy, bohyně ranní hvězdy, královna nebes, jež ukradla Tabulky osudu. Odhodlaná, ctižádostivá Inanna. Dívenka, která ukradla svět.

~ ~ ~

„Přejdu na druhou stranu," prohlásí Phreedom.

„Už tady jsi," na to Madame Iris, která přestala mluvit s přízvukem, spustila roušku a ukázala tvář, na kterou se Phreedom dívá v zrcadle. Ta žena nevypadá o nic starší než ona, ale Phreedom neví jistě, jestli na tom sejde; pořád ještě přemítá, jestli se dívá na vlastní budoucnost; že se nedívá na vlastní minulost, to ví. Třeba je to tak. Nespříznění nejsou uvězněni v čase jako všichni ostatní. Aby se člověk úplně oddělil, jako to udělal její bratr, k tomu je potřeba skutečná dovednost, anebo zoufalství, ale možná právě tohle karty ukazují pro Phreedom.

„Vy jste…"

„Ne," odpoví Iris. „Vím, co si myslíš, ale mýlíš se. Nejsem tvoje druhé já, vzdálené dvacet vteřin do budoucnosti; nejsem tvoje

alternativní já o krůček vedle. Čas není tak prostý. Čas v Pergamentu není tak prostý.“

Vpřed a zpět. Bok po boku. A je tu taky… nahoru a dolů, to Phreedom ví, mrtvé světy pod jejíma nohama, prázdnost nahoře – anebo mimo a uvnitř, kdo ví – a to vše dohromady tvoří Pergament. Tahle žena tedy není její budoucnost ani verze z paralelního toku…

„Tak ale kdo jste?“ chce vědět Phreedom.

~ ~ ~

Ereš, Eris, Iris z Velké Země, královna podsvětí. Pradávní lidé umístili svá nebesa vysoko nad viditelnou oblohu – a právě tak peklo pod známou zemi. Tam v půdě budou ti, kdo nemají syny, kteří by mohli dávat zápalné oběti předkům, žít jako žebráci, zato malé děti, minulé a milované, si budou hrát se zlatými hračkami, dárky rodičovského zármutku. Asyrský kníže, navštívený viděním, kdysi popsal démony dlící za stěnami temného města mrtvých. A Ereškigal, jež jim všem vládne, ženu ve smutečním odění, která si vlastními nehty drásá kůži, rve si vlasy a navěky pláče nad mrtvými. Za celý svůj neradostný život si nikdy nehrála jako jiné děti; byla poznamenána pro svou úlohu a jejími jedinými dětskými písničkami byly žalozpěvy.

~ ~ ~

„Řekněme, že jsem svého druhu tvoje sestra. Záleží na tom? Záleží vůbec na tom, jestli jsem tvoje vzdálené druhé já, anebo… co já vím. Chceš se probít na druhou stranu? Tak mě ber jako svou… nohu mezi dveřmi. Ano, jsem tvoje součást. Jenže já jsem součást spousty lidí.“

Madame Iris si zase spustí roušku přes obličej, ale k přízvuku se nevrátila a její slova znějí upřímně.

„Jsem ta tvoje součást, která se živí prachem a popelem ve tmě, která umřela, která je mrtvá, a která mrtvá *vždycky* bude.“

„Fajn,“ na to Phreedom. „Tak to mi pomůžeš.“

Zvířecí kůže, okrem pomalovaná

Jehla bzučí, kvílí jí na rameni, chvílemi je zvuk hlubší, odporný, jako kdyby se dřela o kost, a Phreedom se trochu dělá zle, i když si v žádném případě nenechává dělat první tetování. Bolest – ta tělesná – je jasně

zřetelná a zvláštní, jehla se pohybuje tak rychle, že Phreedom necítí jednotlivá drobná bodnutí, jen tlak a štípnutí, ostrá, ale vymknutá masa pocitů se jí přesunuje po rameni, po kůži a pod ní, a stékající pramínek lechtá, tady hřeje, tam chladí. Iris odtáhne jehlu, lehce se rozbodaného místa dotkne sterilním tamponem z bílé vaty, který černající krev míchá s inkoustem v sytý, špinavý karmín, tampon pak upustí na ocelový podnos, který má za sebou na pultu. Z podnosu se kouří.

Na pultu jsou lahvičky a v nich víří inkoust. Třpyt a vinoucí se víry. Možná nanotechnologie, pomyslí si. Doslechla se, že andělé poslední dobou používají špičkové technologie na výrobu vrytin; není důvod, aby druhá strana zůstávala pozadu. Ale klidně to taky může být i obyčejná, staromódní magie.

Jehla se znovu dotkne pokožky. Bolest – ta tělesná – pro ni není nic, jeden z mnoha prahů, které musí překročit.

~ ~ ~

„Je ti jasné, že vrytina, která tam už je, se tím neodstraní, jen zastře?“ ptá se Madame Iris. „V srdci pořád budeš holčička, která se toho dozvěděla až moc, která ovládla moc nebes a vzdala se jí, aby mohla jít za svým bratrem do podsvětí. Nemůžeš změnit svůj…“

„*Osud?*“ nadhodí Phreedom. Otočí hlavu a vzdorně se zadívá na svou dvojnici. „Já na osud nevěřím. Všechno se dá změnit.“

„Pravda. Ale zjistíš, že čím se něco v Pergamentu zdá více změněné, tím to je stejnější… pod povrchem.“

A jehla se zakousne do kůže, vrývá nové znamení přes staré, i když tohle znamení, které je nové pro ni, přirozeně je starší než sám svět, převzaté z knihy napsané před tím, než začaly existovat dějiny.

Phreedom sebou bezděky škubne náhlým návalem pochybností. Bolest – ta tělesná – nemůže vypálit to v ní, čeho by se chtěla zbavit. Ale možná jí pomůže najít to, co ze sebe ztratila. Čas se mihotá s bzučící jehlou a –

~ ~ ~

Kniha leží otevřená na pultu před ní, vlastně je to kroužkový blok s lesklými snímky, které vypadají, jako když si historik pořídil kopie starodávných dokumentů. A nakonec právě to jsou, reprodukce vrytin dávno mrtvých nespřízněných, tajných jmen, která kdysi nosívali, druhých já, kterými bývávali – jmen, jež se do nich vpálila, když se

poprvé dotkli toku sil probíhajících realitou a Pergamentem, když se poprvé probudili do světa a do své role v něm. Křivky a spirály, tečky a kroužky, písmo, jež vypadá jako diagramy kolidujících subatomárních částic, přesné, hutné, dokonalé popisy duší svých vlastníků, vepsané do Kantu.

Phreedom listuje stránkami, poznává všechny znaky a zápisy i přes to, že za celý život viděla jen tři takové šifry: jednou, když jí Finnan na své dlani nabídl letmý pohled do vlastní duše; podruhé, když jí tatáž ruka do tkáně načrtla vlastní znamení a ona se na ně užasle zadívala; a potřetí, když našla bratra v motorestu ve vrchovině, kde se schovával, a on si rozepnul košili a ukázal jí, že je také poznačený.

Listuje vazačem se jmény mrtvých bohů, s dějinami světa před světem – Anu a Mummu, Ninchursag a Adad, Enlil a Enki, Sin a Dumuzi a…

„Inanna," říká.

Madame Iris jí položí ruku na rameno.

„Ano, sestřičko."

~ ~ ~

Jehla bloudí po ní, skrz ni, a ona ji cítí v myšlenkách, tvar, kterým je – anebo byla – je znovu vytvářen, znovu utvářen, tu nová čárka, tam oblouček. Její duše je vlhká hlína, tabulka v ruce knězově, který do ní otiskuje klínek přiříznutého rákosu, vypisuje mýtus klínovým písmem. Je to měkké dřevo, do nějž hrotem nože vyřezávají runy. Je to zvířecí kůže, okrem pomalovaná, plátno poznačené olejem za světla svíček, vlhká sádra v katedrále, potřísněná oslnivým práškovým indigem smíšeným s vaječným bílkem na umělcově štětci. Její duše je příběh, převyprávěný inkoustem a zlacením, na iluminaci středověkého pergamenového rukopisu.

„Vlastní duši změnit nemůžeš, Phreedom," říká Madame Iris.

Jenomže, pomyslí si ona, právě tohle se děje. Cítí to. Cítí to druhé já, jak se do ní vtiskuje. Cítí tu proměnu. Tady a teď, děje se to, ona se stává něčím jiným, někým jiným.

Madame Iris potřese hlavou.

„Změna je iluze," prohlásí. „Čas? Prostor? Tyhle věci necháváš za sebou. Co se Pergamentu týče, byla jsi Inanna odjakživa."

Z Velkého nahoře to uslyšela, jak to přichází z Velkého dole. Z Velkého nahoře to Inanna uslyšela, jak to přichází z Velkého dole. Neměla ponětí, co to je, ten zvláštní zvuk rozechvívající jí zemi pod nohama, ale věděla, že ji to volá zpátky, pryč od vesnice a od *edinu* bohatého poslední dobou jídlem a proslulého hrnčířským zbožím po celé zemi mezi řekami. Pryč od otce, od *ena*, který se postaral, aby jeho princeznička měla nejpěknější *šugurru* ze všech okolních vesnic. Pryč od půvabného snoubence, Dumuziho. A pryč od jejího kněžského učitele, který má seznam ponurých *me*, pravidel a měřítek, tříd, soustav, jež stanovují její svět v celé jeho neolitické složitosti jako nekončící neopodstatněnou taxonomii světa.

~ ~ ~

„Panství je prvním *me*," říká učitel a hladí si dlouhé, naolejované kučeravé vousy. „Druhým je samozřejmě božství, dalším vznešená a věčná koruna."

Dál zpěvavě předříkává. Královský trůn, vznešené žezlo, královské odznaky, vznešená svatyně. Pastýřství a království.

„Trvalá hodnost vladařky je desátým *me*," vykládá, „a právě to, má mladá Inanno, by se tě mělo dotýkat nejvíce. Jedenáctým je úřad kněžky *Nin.* Posloucháš?"

„Ano," přikývne a dívá se skrz něj, ven ze dveří, a pak pokračuje v seznamu sama, jen znuděným, zpěvavým hlasem. „Kněžské úřady *išib, lumach* a *gutug.* Proč se to musím učit?"

On jen potřese hlavou.

„Patnáctým *me* je pravda," říká. „Šestnáctým sestup do podsvětí."

Ona ale naslouchá zvuku, který vychází právě z tohoto dolního světa, a ví, že ten starý hlupák ho ani neslyší. Přes všechnu učenost a řeči o *me* nemá ani tuchy, jak hluboké obrazy leží pod tímhle vesnickým světečkem se zavlažovanými políčky a stavbami z hliněných cihel, s hrnčířským zbožím a kovovými výrobky, které nakupují od lidí ze severu. Ale ona to *slyší.*

A hodlá si najít někoho, kdo jí poví, co to znamená.

~ ~ ~

V *abzu*, v hlubině pod světem, se mocnosti přeskupují. Šepot, hlasy předků, možná samotných Anunnaki. Cítí, jak zvuk uvnitř ní sílí, křičí jí v srdci tak hlasitě, až teď ví, že je jako *on*, že je něco, co patří mimo všední svět. Právě ten zvuk ji k němu dovedl. Zasměje se.

Muž něco z opileckých dřímot zahuhlá a ona překousne ten zvuk v ústech a letmo se podívá na chlopeň stanu. Pořád je to Enki, veliký bůh Enki s Tabulkami osudu, skutečným *me*, do kterého nejsou vyryté prázdné kněžské obřady, ale sama skutečnost. Opravdu, veliký bůh. Jednu ruku má přehozenou přes prsa, ten bůh, který tak lehko podlehl měchu na víno a pěkné holce. Usměje se, dál se hrabe v jeho ranci –, v hromádce oškubaných kožek, celých pokrytých zvláštními znameními – a hledá jeho tajemství, tajenou moudrost.

Ví, po čem se pídí – tabulky, válečky hliněných pečetí, jako v tom příběhu o ptákovi bouře, Anzu, který je jednou ukradl – ale on tu má jen samé hadry…

A je dost chytrá, takže když on se převalí na břicho a ona spatří vrytinu, černou na černé kůži zad, podívá se do hadrů znovu. Ano. Slyší to, jak to volá do okolního světa, zvláštní zvuk sil ležících vespod. Slyší to v opileckém brebentění spícího boha, jako kdyby se pod tím huhláním valila řeka hlasů, stoupala, klesala, zatáčela. Hluk začíná a končí. A ona se podívá na znaky na hadrech a vidí… tvary zvuků.

Naše osudy nejsou vepsány na hlíně, ale na kůži, pomyslí si. Pohladí mu nepřítomně paži a napadne ji, jestli je její úmysl opravdu tak rozumný. Možná není, pomyslí si. Ale je tak nesmírně její.

~ ~ ~

„Inanna,“ sykne Phreedom skrz zaťaté zuby. Snaží se přichytit jediné totožnosti, buď bohyně z mýtu, kterou jí právě vyrývají do těla, anebo dívky z neolitické vesnice, jejíž skutečný osud je zakopán pod tím příběhem. Zjišťuje ale, že je dost těžké vymotat z toho chaosu vlastní vzpomínky, natož se rozebrat ve splynutí archetypu se skutečností, které tvoří její druhé já, Inannu. Teď nachází vzpomínky o travnatých stepích, o tom, jak se jí dvořil mladý pastýř, jak nabírala vodu ze studně, jak se učila hrát na *lilis* a na *mesi* – a na *alu*, to byl její nejmilejší hudební nástroj. Je Inanna, vyhlíží ze dveří pokoje, v němž ji nudný kněz učí být hodnou princezničkou. Je Inanna a putuje do města v horských jeskyních, kde duše mrtvých jedí prach a muži nosí veliké černé pláště z peří, podobné supím křídlům. Je Phreedom a vyhlíží ze dveří hotelového pokoje, a je Inanna a stojí na holém svahu kopce a dívá se do černé trhliny ve skále, do trhliny v samotném Pergamentu, do dveří vedoucích ven z reality.

A předává služebné vzkaz. Pokud do tří dnů nevyjdu ven, jdi pro pomoc.

Když jdete do pekla, není vůbec od věci mít záložní plán.

Záznamník

Comfort Inn, Marion.

Jako dopis v láhvi, poslední zápis v deníku ztraceného badatele, anebo monolog pro kameru, natočený ve sklepě, zatímco venku padají bomby, i znaková paní bude posledním vzkazem, který Phreedom pošle skutečnému světu, a její prsty ji splétají pečlivě, tančí v simwarové rukavici a ona se dívá, jak skřítek vzniká ve virtuálním vidění. Virtuální skřítčice, standardní UI rovnou ze zrnitých zásob zlevněných dat, načtená s jejím hlasovým profilem, převrstvená povrchovým skenem jejího těla, mapovaná podle nahého odrazu v zrcadle – nahá až na rukavice napojené na datablok, který je zase připojený na její čočky. Prsty tančí v rukavici, a v čočkách zase tančí vidění, obraz promítaný před ni. Základní síť a odstín kůže, otáčí se to, spojuje, vrstvy přibývají ven i dovnitř, multifasety falešných tkání, replika jí samotné ve skutečné velikosti. Znakopaní, tak jí říká, elektronický golem, virtuální homunkulus. Každá dostatečně rozvinutá technologie, vzpomene si otráveně, je nerozeznatelná od magie. Starý bonmot, neví už, kde ho slyšela.

~ ~ ~

Obejde vestavěný generátor osobnosti. Tohle není nějaký nešikovný, levný záznamník, samé úsměvy a prostota, *Phreedom se vám teď nemůže ozvat, chcete zanechat vzkaz?* Kreténské sračky. Skutečnou autonomii mít nebude, ale kradený PR modul, který napojila, je prvotřídní, něco jako mívají ředitelé velkých a zlých korporací, aby mohli odrážet všechny nepříjemné otázky na otrávené řeky a ohniska chorob. S UI toho dneska můžete udělat spoustu, když máte peníze… anebo když deset let sledujete, jak vaše hackerská crackerská matka mrzačí síťové světy firem kvůli nějaké dávno prohrané ideji. Phreedom by nejspíš dokázala vytvořit sim-skřítka, který by kandidoval na prezidenta a prohrál by jen proto, že by vypadal až moc lidsky.

Tohle ale až tolik komplexní být nemusí. Úplně postačí, když to za ni bude umět plakat, protože ona to za sebe udělat nemůže.

~ ~ ~

Phreedom se napojí na síťosvět Museo Nacional de Antropología v Mexico City. Ověří si, že její falešný vstup do simsvatyně pořád funguje, a připraví si uploadovacího průvodce. Přes čočky jí roluje menu okružních cest: Cheopsova pyramida; Teotihuacán; Parthenón; Enlilův zikkurat. Z virtuální turistiky je poslední dobou velký průmysl; je o moc levnější než ta skutečná a můžete navštívit i místa, která už tisíce let neexistují.

Skřítčice prochází syntézou, tvář se jí teď křiví posedlým drmolením, kvičením a blábolením, jako dementní dítě puštěné rychloposuvem, probírá se lingvistickými algoritmy, fonémy se generaci za generací vyvíjejí ve zvuky řeči, morfémy se spojují ve slova, slova se látají v gramatiku, jen co se nahodí Chomskyho uzlina. Pořád to ještě nedává smysl, i když to už od glosolálie přešlo k jazyku, k mluvě v náhodných spojeních a v různých řečech, ke sflikovaným nesmyslům, jež slouží jen jako cvičení. *De lieuw zit in de bus. Ou est le loup-garou?* Jenže, jak se říká, kdo se chce dobrat k umělé inteligenci, musí prodělat umělé idiotství.

~ ~ ~

„*Qué pasá?*“ ptá se skřítčice. Jsem tady. „*Perdón; no entiendo.*“

To je ale fofr, tahle instalace, myslí si Phreedom. Znovu se ponoří do simu, lusknutím prstů přepne instalační rozhraní na tichý provoz, vybere doplněk knihovny vzorků, který sebrala z nějakého ilegálního CAD softwaru – je to cosi jako archiv geometrických a matematických modelovacích nástrojů, který si zapojíte do záznamníku, pokud děláte v architektonickém ateliéru, jehož tiskový mluvčí by s klienty a dodavateli rád mluvil o technických specifikacích, a to přesně i rychle naráz. Až na to, že kromě všech těch kleneb a volut a eliptických půdorysů má tahle knihovna ještě jeden, velice nezvyklý rys, který do ní naprogramovala sama.

Tvář avataru se teď probírá základními projevy citu, to modul emočních reakcí generuje její repertoár radosti, znechucení, vzteku, překvapení, strachu a smutku. Phreedom se podívá na černý okultní znak, který se vznáší ve vzduchu před ní. Jako replika jejího znaku to není zcela přesné, ale dost podobné, aby mohla skřítčici vtisknout kousínek své duše. Jak zjistila, dělávali to za starých dob i u soch,

tenkrát, než se všichni nespříznění sešli na tom svém malém Konventu a skoncovali s modlami, než spálili terafim v templech. Vytvořili bytost z hlíny, aby stála v chrámu, vtiskli jí malou a hrubou kopii své vrytiny a ona pak mluvila místo nich. Záznamník.

Vloží svůj znak do nejhlubší paměti skřítčice a ona se na chviličku přestane šklíbit a šíleně šeptat, cukne sebou, zamrká a podívá se na ni, skoro jako by byla s to vnímat. Bůh ve stroji, pomyslí si Phreedom.

Každá dostatečně rozvinutá technologie je nerozeznatelná od magie.

Chrám páně Ililův

Když se po třech dnech a třech nocích Inanna stále ještě nevrátila, paní Šubur pro ni zapěla v troskách žalozpěv, zabušila pro ni do bubnu ve shromážděních, kde se scházejí nespříznění, a poblíž domů, kde sídlí bohové. Dřela si kůži na očích, na ústech, na stehnech. Oděla se v prosté žebrácké šaty ze špinavé pytloviny a pak, zcela sama, vyrazila ke chrámu páně Ililově v Nippuru. Vešla do svatostánku a zvolala k pánu Ililovi.

Zabušila do bubnu. Phreedom cítí, jak se jí příběh vrývá do života, jak je její vlastní život stále víc pohřbený pod inkoustem. *Poblíž domů, kde sídlí bohové.* Urputná pýcha a ukrutný žal. Ztracená nevinnost. *Dřela si kůži na očích, na ústech, na stehnech.* Vzpomínky, skutečnosti, překrývající se v nových spojeních, jako v jednom z těch snů, kdy jiné vaše já žije v jiném čase nebo místě, má zcela jinou minulost, ale přesto má ono matné povědomí, čím jste byli, když jste bývali vzhůru, a čím možná budete zase… ve snu o jiném životě, kde nevíte jistě, který život je skutečný a který je sen. Už ani netuší, jak dlouho tu je. Hodinu? Den? Týden?

Tak takovéhle je umírat, pomyslí si. Cesta bez návratu. Ale ještě jí kousíček zbývá, trošička z Phreedom zbyla.

Další vzpomínka: Vytahuje z kapsy bundy rukavici, navléká si ji a zapojuje ji do databloku. Sluchátka, zdířky přídavných zařízení, loga jí rolují před čočkami – je pevně zapojená…

~ ~ ~

„Enlil," říká skřítek-průvodce. „*En* znamená pán, *lil* znamená… inu, obvykle se to překládá jako *vichry* nebo *nebesa*, ale máme tu i starou teorii váženého pana profesora Samuela Hobbsbauma, podle níž se to

možná vztahuje k chetitskému slovu *ilil*, což je prostě *bůh* nebo *bohové.* Ze stejného semitského kořene pochází hebrejské *Elohim* i arabské *Alláh*, takže překlad Pán všech bohů působí vcelku trefně.“

Průvodce na okružní výpravě se dobrotivě a moudře usměje, pro všechny se chová, jako by vzdělaný odborník otevíral nevzdělanému zákazníkovi svět plný divů, i když jeho vyzpěvovaný výklad není o moc interaktivnější než ty staré nahrávky, které se spouštěly tlačítkem na panelu; umí vysvětlit, když se někdo zeptá, spřádá starodávné mýty s obratností herce, reaguje, odpovídá… ale nic si nepomyslí o faktu, že jeho jedinou zákaznicí na téhle exkurzi je poblikávající ženský stín oblečený do pytloviny, který nepokrytě pláče, když on ukáže na oltář, na zdobné podstavce lamp, na vousatou sochu v téhle chabě osvětlené maketě vnitřní komory starodávného chrámu Enlilova, který kdysi stával v Nippuru a jenž nyní obnovený stojí tady, v simsvětě virtuálně reálného Sumeru.

~ ~ ~

„Stejně jako Zeus nebo Jupiter,“ vykládá průvodce, „byl i Enlil brán jako otec bohů, král nebes. Jenže – a tím se o sumerské společnosti dozvídáme cosi opravdu ohromujícího – pro ten dávný lid byla politika na nebesích jen odrazem politiky pozemské, a tak, na rozdíl od bohů řeckých nebo bohů Říma, nebyla Enlilova moc zdaleka naprostá.“

Znakopaní dojde až k soše, vůbec si ho nevšímá, ale on šlape za ní, pořád žvaní, uchvácen vlastním vyprávěním, jako by to byla jedna z mnoha turistek, která prochází kolem upřených očí a dlouhých kučeravých vousů z kamene a jde se podívat zblízka na ten podivný posvátný artefakt z pradávných dob.

„Bezpochyby znáte všechny ty příběhy o Diovi či Jupiterovi, kteří unášeli dívky a plodili s nimi každou chvíli a neustále polobohy. A nikdy nepadnou žádné otázky. Nikdo nic nenamítá proti… ohavnému chování Krále bohů. Zajímavé ale je, že známe jeden podobný mýtus ze Sumeru, kde Enlil narazí na dívku, jež se koupe v potoce… zmocní se jí…“

Znakopaní se na něj zvláštně podívá, prudce a na chvilenku, jako kdyby nějaký prchavý vjem pod povrchem simu narazil v jeho lascivních eufemismech na cosi nevkusného. On přesto dál vykládá.

„A zde je Enlil nakonec předvolán před shromáždění bohů, je takříkajíc obviněn ze zneužití pravomoci a vyhnán, svržen z trůnu… až do samotného pekla.“

~ ~ ~

„Je opravdu ohromující pomyslet si, že tisíce let před Athénami měli Sumeřané demokracii, a nejen v podobě shromáždění starších v městských státech, ale i mezi samotnými bohy. A ani sám král bohů nebyl povýšen nad zákon. Mohl být odvolán, souzen za své zločiny a potrestán. Samozřejmě že v mýtu si nakonec najde náhradníka, který jde do pekel místo něj, ale…“

Znakopaní, paní Šubur, mu nenaslouchá. Pod jejím hladkým povrchem peláší všechna neuroagens po virtuálních stezkách, jež vytvářejí vzor starší než kameny, které simuluje tohle virtuální prostředí kolem ní.

„… měl být nakonec zcela vyhlazen monoteismem, je vskutku ironické. A přece, i přes všechno obrazoborectví židovsko-křesťanské tradice a také islámu, se dá říci…“

V její hlavě třídenní odpočet z tisíců vteřin dospívá ke konci. A symbol, okultní znak, znamení schované v jejích archivech se aktivuje, okno do věčnosti se otevírá.

„… podíváme na tvář Enlila, na jeho dlouhý kučeravý plnovous, na jeho kruté oči, nemůžeme si pomoct a musíme pomyslet na Boha, kterého známe tak…“

A paní Šubur začne kvílet.

Truchlení paní Šubur

„Ach otče, pane Hile,“ plakala paní Šubur, „nevydávej svou dceru smrti a zatracení. Nechal bys snad své skvělé stříbro ležet navždy zahrabané v hlíně? Snesl bys, aby tvůj vzácný lazurit kameníci rozdrtili na úlomky pro stavbu, aby tvůj voňavý cedr nařezali tesaři na stavební dříví? Nedovol, aby královnu nebes, svatou kněžku země, krutě zabili v Kuru.“

Sama ta slova se vyrývají Phreedom do tkání a do paměti, jako kdyby si do databloku načítala písničku. Jako když se lisuje deska, vypaluje CD, ukládá soubor… vrývá duše. Cítí, jak se její staré já přepisuje, jak její paměť… uvolňují, archivují, přerozdělují. Jako programátorka chápe, co se s ní děje, ale přesto je to nejpodivnější, co kdy zažila.

Právě takhle se ale Thomas dostal z tohohle světa a do Pergamentu. Pokud chce za ním, musí umřít. Musí být odepsána z dějin a vepsána do mýtu.

Jehla se zakusuje hluboko do kůže a také do kůže světa. Škubne sebou – a rázová vlna obletí svět.

~ ~ ~

Arecibo, Portoriko.

Pape Eli svírá holčičku, silou jí rozevře ústa, ona sebou mrská, zmítá se, ječí, drásá jeho i sama sebe nehty, rve si prosté lněné šaty i kůži pod nimi, oči má obrácené v sloup. *Abiku*, který ji posedl, vztekle vříská, ona hodí hlavou ke straně, uvolní si ústa, aby mohla povolávat duchy jmény, jež on nezná, nejsou to ani Chango, ani Ellegua, ani Oggun, ani Yemaya… žádný z oríšů, které *brujos* vzývali od těch dob, kdy sem jejich jorubské předky přivezli jako otroky. „Ilil!“ ječí děvčátko. „Sin! Enki!“

Ostatní *santeros*, kteří stojí za ním v *asientu*, pustili bubny, přestali zpívat, děsí je, že snad tu dívku si jako koně osedlalo cosi temnějšího než jakýkoli duch santeríe, nějaký tvor z jiných říší, který zná pouze vlastní zuřivost a smutek.

„Ilil,“ ječí holčička, jako kdyby se snažila povolat nějakého loa z něj, jako by zuřila, že jí neodpovídá. A Papa Eli cítí, jak se v jeho strachu pohnul nějaký duch, jak se v něm cosi pokouší jí odpovědět, a povolává všechny oríše, co jen zná, aby s tím bojovali.

~ ~ ~

Ililův chrám, Nippur.

Znakopaní padne na kolena před sochou, ústa má otevřená, kvílí v jazyce, který není jen brebentěním její dětské idiocie, není to angličtina ani španělština, francouzština ani holandština, v něž se ten jazyk vyvinul, není to C# ani Java ani ObjArt ani žádný z konstruktových kódů, ve kterých je sepsaná, není to strojový kód vestavěný do jejích binárních bitů, které tvoří její kosti a tkáně. Je čiřejší, preciznější než matematika, poetičtější než lidské písně. Je to jazyk, ve kterém byl sepsán svět.

„Otče, pane Mile, tvoje dcera! Snesl bys, aby…“

Jazyk se rve rovnou skrz sim, přetváří jej v – *skvělé stříbro ležet navždy zahrabané v hlíně* – trosky jeho samotného, v tenhle Ililův chrám – *nevydávej smrti zatracení* – a při jejím zpěvu se socha chvěje – *vzácný lazurit kameníci rozdrtili na úlomky pro stavbu* – a vzduch se bortí – *voňavý cedr nařezali tesaři na stavební dříví* – a paní Šubur

zpívá, zpívá *sukkal* Inannina, skřítčice vytvořená Phreedom – *krutě zabili královnu nebes, svatou kněžku země ve smrti, v Kuru.*

A píseň probíhá tím podsvětím ve vlnách.

~ ~ ~

Liverpool, Anglie.

„Neboť Bůh ti káže," hromuje otec Lyle a udělá dívce na čele křížek. „Majestát Kristův ti káže! Bůh Otec ti káže! Bůh Syn ti káže! Bůh Duch svatý ti káže!"

Jenže holčička pořád vrčí a plive.

„Baalzebaale, kníže knížat! Eliale, bože bohů!"

„Svatý kříž ti káže!" přeřvává kněz to rouhání, s ním i matčiny vzlyky a otcovy modlitby, a pak –

„Eliale! Pane pánů!"

„Víra svatých apoštolů Petra a Pavla a všech ostatních světců ti káže! Krev mučedníků ti káže! Slovo zpovědníků ti káže! Zbožná přímluva všech svatých ti káže!"

„Seru na tě!"

„Neposkvrněnost všech mystérií křesťanské víry ti káže!"

A kněz nad ní drží Bibli, jako cihlu, kterou se jí chystá rozbít lebku, povolává všechnu sílu své víry, moci někde v něm, hluboké jako staletí.

„Eliale!" vřeští dívka.

A jemu se zachvěje ruka, protože ucítil, jak se v něm pohnula moc, která je hlubší než ta staletí.

Sídla bohů

„Enlil Enlil Enlil Enlil…"

Průvodce se v kubistickém vraku simu zacyklil jako nějaká videoartová instalace ze staré školy; prostory rozbité, z křivek jsou úhly, sim se rekonfiguruje kolem paní Šubur, přizpůsobuje se a přijímá formu zvuku v materiálních rezonancích. Její žalozpěv je hmotný, aspoň v tomhle světě z informací, a klouže jako úhoř ze světla, mrskající sebou ve vodě, jako chřestýš z ohně, lezoucí po písku, víří vlny hořícího, tekutého prachu. VR, to nejsou jenom kostry a mapovací textury; tenhle svět má své částice, virtuální předobrazy pseudoatomárních struktur a reakcí. Je hrubšího zrna než realita, ale i tak je jemnější než hrubý povrch papíru nebo žmolkovité hroudy hlíny a kamene, které můžete

opracovávat jedině vlastními prsty, anebo dláty, anebo kusem rákosu přiříznutého do klínu.

Pokud realita je informace, svět vepsaný na Pergament, pak tohle je nejlepší médium všech dob, když ji chcete přetvořit, když se chystáte na invokace, které jsou základem magie. A sim, který vytvořila Phreedom, její znaková paní, paní Šubur, je kurevsky výkonné zaklínadlo.

~ ~ ~

Takže. Někde mimo čas a ne tak docela ve věčnosti někdejší pán všech nespřízněných dumá na trůnu, nehybný jako kámen, tichý jako rozbitá socha ve skleněné vitríně Bagdádského archeologického muzea, tesaný obraz, který je teď jeho jedinou přítomností ve skutečném světě, v konečných formách času a prostoru.

Ve skutečnosti jeho chrám leží už věky v troskách, je rozvalený, kameny, jež ho tvořily, jsou buď pohřbené pod tisíciletým prachem a hlínou, anebo použité k jiným stavbám, stavbám římských chrámů, muslimských mešit. Přežívá jedině v Pergamentu. Celá civilizace, kterou vybudoval, byla ještě před stoletím naprosto zapomenutá. Všichni bohové mají svá sídla, ale všechna sídla posléze padnou, a když se tak stane, bohům místo domu zbude jen jejich minulost, žijí ve snách archeologů, na okrajích kulturní paměti, v Pergamentu. Ale nyní, když invokace zní ozvěnou v jiné paměti, se Enlil rozpomíná, jaké je být uctíván, jaké je, když se k vám někdo vztahuje s modlitbou.

~ ~ ~

Bývával Otcem bohů. Bývával králem: tehdy, když město, které viděl růst, dosáhlo dostatečné moci, aby se dotklo území ovládaných jinými, jemu podobnými, takže si uvědomil, že není sám. Byl králem, když město znamenalo městečko, v němž se chatrče staví natrvalo, když nespřízněných bylo ještě tak málo, že někteří mohli růst na světě a vládnout říším, o pár set let nato umřít a nikdy nezjistit, že jsou i jiní jako oni. A i když se městečka stala městy, a města státy, i když zjistil, že jiných podobných je bez počtu, brzy si uvědomil, že i tak je mocnější než oni, že je králem králů. A když jeho tělo posléze zemřelo, nádobu měl už přichystanou.

Používal Kant dost dlouho, aby věděl, jak na něco vložit vrytinu, jak do ní dát něco málo ze sebe, jak ji přimět, aby místo něj mluvila. Umělci pracovali podle jeho pokynů a ve všech ohledech i cílech vytvářeli jen větší obdobu hliněných figurín, které všichni jeho *lugalové* nosili s sebou a kterým říkali *šabti*, ti, kteří odpovídají. Ale jak se tak belhal o holi a trousil zaříkávadla, jak nacházel znělou frekvenci kamene a nutil jej

zpívat v dozvukové komoře chrámu, věděl, že bude králem ještě po nějaký čas. Od šabti k terafim, dál bude rýt a tesat svou duši do jedné nádoby po druhé, někdy do kamene, někdy do hlíny, někdy do tkání. Oněch nádob, oněch vrytin budou tisíce, budou pracovat naráz, budou napůl samostatné, ale stále spojené, zůstanou jeho součástí. Chrámy a paláce s křídlatými, heraldickými, hybridními podobami *karibu* coby strážci, se sochami, jež vypadají urputně a znějí drtivě, když se v nich pohne jeho duch a ony pronesou jeho slova. Lidé mají dobré důvody, proč si představují cherubim s plamennými meči odlétajícími od úst; jazyk, to byla strašlivá věc – pro ty, kdo jím nevládli. A on vládl jazykem všech nespřízněných nejplynněji.

No ovšem, bývával králem. Bývával Otcem bohů. Než přišel Enki a jeho Konvent.

~ ~ ~

„Co si myslí, že pro ni mohu udělat?“ zeptá se bytosti poblikávající před ním, napůl zformovaného obrazu služebné nesoucí vzkaz, toho kousíčku – *sukkal* –, který tu Inanna zanechala, aby za ni orodoval.

„Jsi pán Ilil,“ na to paní Šubur.

Jenže tenhle někdejší otec bohů, dlouhovousý vládce zástupův nebeských, nemá v nynějším, Jedinými pravými bohy ovládaném světě pevnou oporu. I jeho vlastní duše je, podobně jako jeho chrám, rozbitá a pohřbená, a přežívá jen v podivných fragmentech patriarchálního archetypu, tu a tam, v nevědomé duši toho nebo onoho muže, v laskavém pohledu *bruja* nebo přísném hlasu kněze. Je tu nový Bůh-Otec s vlastním chrámem, s vlastním příběhem, a Nil je už jen poznámka pod čarou v textu o něm, je jen cihlou v sídle nového pána.

„Moje dcera prahla po Velkém vnějšku,“ odpoví mrzutě. „Inanna prahla po Vnitřních hlubinách, a ona, která přijala *me* Kuru, se vrátit nemůže. Z Temného města není návratu.“

Nepomůže jí.

V Temném oku

„Nepomůže jí,“ ucedí Znakopaní sama k sobě a sim Enlilova chrámu v Nippuru se kolem ní hroutí a ona odchází z trosek do ploché a jednotvárné písečné roviny, a její žalozpěv ještě stále zvučí v závitech mraků na nebi. Rozhlíží se po té vizuální metafoře kyberprostoru, je chladná jako sfinga, jako by čekala, kdy se jí otevře další možnost, ale uvnitř ní se už nahazuje další rutina. Phreedom má záložní plán.

~ ~ ~

Pak odešla paní Šubur do Sínova chrámu v Uru. Čas poblikává zároveň s bzučením jehly a Phreedom se chvěje s ním. Vnitřním zrakem zase vidí, jak se s bratrem perou v karavanu, který zrovna zajíždí do přívěsové kolonie ve Slab City, rovnou do vražedného horka Mohavské pouště; širokým obloukem zabočuje kolem parkovacího placu se spoustou krámů, kde se na věži z cihel tyčí lesklý Airstream, a před ním stojí chlap s potrhlou holí, omotanou dráty a nahoře zakončenou televizní anténou, jako nějaký moderní kouzelník; dívá se na něj z okna, mlčí, a Tom ji praští do ruky. Sjíždí se peyotlem vedle táboráku, je tam i Tom a jeho nový přítel, právě tenhle cvoklý, pošahaný moderní šaman, Finnan, a ten jim vykládá divoké zkazky o bozích a andělech, o světech za světem. Ona hází na Finnanův Airstream kameny, nadává mu, chce vědět, kam odešel bratr. Dívá se na divnou značku na své ruce a zná ji, rozumí jí. Nadává andělovi, který si přišel pro něj, protože on nechce bojovat, ta válka, co oni chtějí, není jeho. Sedí rozkročená na Finnanovi, nahé tělo na nahém těle, zná ho, zná sama sebe, probudí se a on je pryč. Je sama.

~ ~ ~

Paní Šubur vypustí jediné slovo a na nebi se rozlijí černá mračna jako olej na vodě, tekutá tma se nadouvá a uhlazuje, a pak ji tu a tam probodávají maličké tečky hvězd. Nad hlavou se jí z ničeho rozevře měsíc, bílá zornice v černém oku. Sin, tak se v dávném mýtu jmenoval bůh měsíce; pokud Ilil je už jen rozlámaný úštěpek svého někdejšího já, pak možná Sin je tím spíš jenom stín. Jenže bohové a bohyně, již si do znaku vzali měsíc, žili ve stínech odjakživa, domovem jim byly iracionální a křehké sny, a v denním světle se vytráceli, jako když voda proteče mezi prsty. Pokud někdo dokáže přežít to, že je zapomenut, pak bůh snů.

~ ~ ~

Je s bratrem na svahu kopce, drží ho, on pláče. Plive do tváře nespřízněnému s dlouhými, tenkými prsty, které se jí svírají na hrdle. Vzlyká ve sprše, voda jí teče všude po těle, křičí na Finnana v kostele, protože jí nedal žádné odpovědi, nic, nic, žádná popření, žádná ujištění, ani lži, a ona prostě ví, že to on pověděl andělům, kde je její bratr, chápe to podle toho, jak klopí oči, provinilé oči ve stínu. Jede na motorce po

dálnici, rychleji, rychleji, zabouchává za sebou dveře, odtahuje korálkový závěs. Odhrnuje si roušku z tváře. Zmítá se v sevření exorcisty. Má mezi zuby *brujovu* ruku a zahryzává se do ní. Křičí, když se na ni vrhnou soudci podsvětí, jejich spáry ji rvou jako tetovačova jehla, strhávají z ní kůži, jméno, osobnost.

Paní Šubur vešla do chrámu Sínova v Uru, vstoupila do svatyně.

Koláž z pavučin

Chrám Sínův nemá žádný popularizační sim, který by mu dal tvar, nemá virtuální stěny, ani podlahu ani střechu, žádné světlo lamp neposkakuje na naprogramované sádře, nikde žádný reliéf ani barva. Ale rozměrově vzato je prostor, jenž hostí prastarého měsíčního boha, o mnoho bohatší, je to abstraktní prostor entit a vztahů, určený jedničkami a nulami, mozaika bitmap ze skenovaných černobílých i barevných fotografií, skladišť se stovkou stěn, tabulek s texty a překlady, klíčovaných, indexovaných, odkazy opatřených. Sin žije v síti z názvů článků a ze jmen autorů, v katalogizovaných muzeálních skladištích, v popisech artefaktů a expedic, uložených v souborech, které jsou rozmístěné po serverech na celém světě. Sínovo sídlo, to je pavučinová koláž informací.

~ ~ ~

Paní Šubur nemůže stanout před jeho tváří a oslovit jej, ale může jej povolat složitými dotazy, napůl autonomními pátracími agens, která se rozletí po síti a pak přirolují zpátky a nesou mihotavé soubory záznamů, které ona zpracuje. Pátrá po něm, asi jako kriminalista-psycholog pátrá po mozku, který se skrývá za akty případu, ve zprávách ze soudního lékařství a výpovědích svědků, skrytý někde v cárech faktů, *me* schované ve mně. Buduje si jeho profil a u toho dál odříkává mantru.

„Ach, otče, pane Ilile. Jasný stříbrný voňavý cedr zlomená dcera vyřezaná ze vzácného lazuritu, zavražděná svatá kněžka nebes, zavražděná v Kuru, kámen pro kameníka, dřevo pro tesaře, pokrytá prachem Kuru. Ach, otče, pane Ilile…“

~ ~ ~

Sim se kolem ní zhmotňuje.

Mrtvý, zatuchlý špalek kamene a poklidná moře prachu stříbrného jako popel, poklidná jako smrt, věčně padající černou propastí prostoru;

Sínovo ztuhlé znamení zatáčí tancem kolem světa, veselého, jako je měsíc drsný. Země se odívá do šatu modrého oceánu a nebe, vyšívaného hnědou a červenou, žlutou a zelenou půdy a listoví, do plyše mycelií, do kožešin života; její drapérie z kontinentů se lesknou zlatými záblesky penízků měst. Měsíc je ve srovnání s tím nahý, jeho jedinými šaty jsou stíny, které vrhá sám na sebe.

Tančí na píseň Znakopaní.

~ ~ ~

Pavučinová koláž z: vakuového ticha mezi hvězdami; bílého šumu syčícího do kosmonautovy vysílačky; bílého šumu ze slunce, ostrého jako stíny na jeho skafandru, a nikde žádný vzduch, aby ho promáčel; zvlněných steziček na noční hladině moře, mostu až k obzoru, mostu pro mladé milence jdoucí po pláži; z přílivu oceánů i hormonů; ledově šedých očí divokých kojotů vyjících ve zvířecím vytržení; zatřepotání křídel nočních můr, které se míhají vzduchem a črtají svou cestu na pozadí zářícího světla. Ženy menstruují a muži se mění ve vlky; krev teče za Sína. Měsíční světlo, bez řádu; Sin září ve tmě.

Pole iluzí

Phreedom si vzpomíná, jak kradla pivo rodičům z ledničky, a taky se pamatuje, jak kradla ayahuasku Finnanovi, jak si listovala jeho deníky, když nebyl doma, a hledala tam odpovědi, které jí odmítal poskytnout, když se ptala. Kdo jsi? Co jsi?

„Kdo jsem?“ ucedí, ale odpovídá jí jenom bzučení jehly.

Narodila se v rodině Messengerů v posledních letech dvacátého století po Kristu a rodiče, aktivisté, jejichž politické postoje se zrodily ze smrti starých ideálů kdesi mezi 11. zářím a Guantánamským zálivem, jí dali jméno Phreedom.

Vyrůstala s genocidou a džihádem, s počítačovými prvky zabudovanými do oblečení a s přístupem k internetu pro všechny, a s UI a s VR, a s muži v čistých kombinézách, co tahají mrtvoly z metra, zkrátka s celou tou CNN apokalypsou. Věšela se na paty svému bratru Thomasovi, a jeho praštěnému příteli Finnanovi, poslouchala, jak si vykládají pobláznění kraviny v poušti pod měsíčkem, a každou chvíli prohodili něco, co je přimělo se odmlčet a podívat se na ni, jako by si až teď uvědomili, že tam je.

Sjeli se, oddělali se ayahuaskou nebo peyotlem, až jim okolní poušť připadala jako svět iluzí.

~ ~ ~

Znakopaní vykládá Sínovy obrazy jako tarotové karty k věštění, hledá význam v juxtapozicích a řadách. Zatímco Enlil, bůh nebes a bouří, rozsudků vyslovených ostře a jasně, jako blesk, a se znělou silou hromu, je od povahy odcizený, je v Pergamentu tulákem, ztraceným a plačícím po slavných časech, Sin je tady jako doma. Králové a tyrani přicházejí a odcházejí; není příliš divu, že Enlil musí být tak zastaralý – ve světě, kde zákony mohou být vysloveny vzdušnými údery nikoli ptáka bouře, ale nezachytitelného bombardéru, černého jako vrána, majestátního jako orel. Zato Sin byl odjakživa bůh ticha a stínů, negativních prostorů. Pokud bývával člověkem, a jako nespřízněný jím musel kdysi být, pak se jeho minulost už dávno rozpustila ve snovém světě iluzí, elizí, elips.

Znakopaní má v sobě vryté všechny vzpomínky po Phreedom, a tak se pamatuje, jak Tom mluvil o Polích iluzí, o rozmáchlé končině věčnosti, jež se rozkládá daleko mimo skutečnost, daleko za obzor, k němuž se nikdy nedostanete, ať jdete, jak dlouho chcete, a přitom je blíž než stín pod vašima nohama.

~ ~ ~

Pamatuje se, jak kradla ayahuasku a jednou večer – vlastně to bylo už po tom, co bratr odešel – se sjela tak děsně, že s ní Finnan musel praštit o zem, aby ji nezasáhl blesk, který na sebe přivolala. Bouřka zuřila na obloze i v jejím srdci.

„Co jsem?“ zeptala se ho, chytila ho za špinavé tričko, strčila do něj, přitáhla se k němu, když se vedle ní snažil postavit, zpívala do bouřky hlasem, od kterého jí krvácely bubínky, slovy, která nedokázala udržet v hlavě. A teprve když bouře ustala, otočil se k ní a zadíval se na ni tak, jako kdyby to byla ta nejidiotštější otázka, jakou kurva kdy slyšel.

S tím bleskem to samozřejmě byla šťastná náhoda, ale po tom se začal otevírat, po troškách, a neochotně jí vykládat o Kantu.

„Chci vědět všechno,“ řekla.

„Kdo je zvědavý, bude brzy starý, nebo rovnou mrtvý, to snad víš,“ odsekl Finnan.

„Jo, ale jinak většina zvířat dojede spíš na nevědomost,“ namítla.

Phreedom se pokouší si tu vzpomínku udržet, ale ona je tekutá jako jazyk, který tehdy večer uslyšela.

~ ~ ~

Znakopaní nedokáže z přelétavých zlomků všude kolem rozpoznat, jestli pod tím skutečně něco je. Bůh měsíce je příliš nepostižitelný. Zdá se jí, že snad zahlédla koutkem oka mihnout se nějaké vědomí, ale zmizelo to tak rychle, jak se to objevilo. Jediná zpráva, kterou jí zanechá, je zaslechnutá ozvěna.

„Moje dcera prahla po Velkém vnějšku," říká Enlilův hlas. „Inanna prahla po Vnitřních hlubinách, a ona, která přijala *me* Kuru, se vrátit nemůže. Z Temného města není návratu."

Nepomůže jí.

Bohové předků

„Za dávnejch časů," vykládal jí Finnan, „bohové byli, kam ses podívala. Jak povídám, kdybys chtěla vědět, kolik bohů tehdy bylo, tak se stačí mrknout na Irsko; ostrůveček, ale duchů pořád plno, div nepraskne. Jéžiš, to jo, ale půlka těch zajebanejch světců – to bejvávali pohanský bohové předků a všichni ty skřítkové a víly, do jednoho, co jsou asi jinýho než bohové, který přišli o slávu a sklouzli do šera a zbylo jim jenom kouzlo, když přišlo křesťanství a je vyhnali z domovů? Tak si to vybrali, víš, když přišli andělé. Podepiš to, anebo vodpal. A tak se některý přidali a byly z nich svatý Brigity a tak podobně, a některý museli do vršků. Jéžiš, dovedeš si to představit? Z krále všech Tuatha-de-Danaan – z Cuchullaina s rusýma vlasama, z Luda se stříbrnýma rukama, z Brana třikrát požehnanýho, z Dagdy, co měl zlatý kotle a bojový psy větší než chlap – sklouznout na srandovního pána Sidhe, co se schovávají v norách pod zemí, a nakonec až k zajebanejm viktoriánskejm skřítkům. Zajebaný leprikóni a hrnce se zlatem. To mě poser: soumrak Keltů."

~ ~ ~

„Za dávnejch časů," vykládal jí Finnan, „nebyli bohové vůbec žádný. Jenom lidi, co žili a umírali a vysnívali si přihlouplý historky k táboráku, aby jim všem bylo trochu teplejc, když byla noc studená. Podívali se na západ slunce a sami pro sebe si pomysleli, no když je něco taková krása,

tak tam prostě něco *musí* být. Pohřbívali mrtvý do země a nesnesli pomyšlení na to, že tam jen tak hnijou, a tak si sami řekli, že pod zemí je kraj, kde všichni mrtví žijou dál jako my. Anebo že to je někde daleko na Severu. Anebo u pramenů nějaký veliký řeky, v horách, na nebi, to je jedno. Ale když pak spousta dobrodruhů a badatelů prochodila celou zem, našel snad někdo něco jinýho než lidi, sice pomalovaný a oblečený do kůží, co tančili při měsíčku jako pošuci, ale přece jenom lidi? Ale zabránilo jim to v něčem? Ne. No co, řekli si, když Nebe žádný není, tak si ho kurva postavíme sami. Když nejsou bohové, tak se na ně vypracujeme svépomocí, urveme si hvězdu z nebe a budeme ji kurva nosit jako korunu a budeme do prdele už bohové sami. A tak si vymysleli jazyk místo žebříku a šplhali se nahoru po svejch vlastních slovech, až to dokázali. Až na to, že z nebe těch hvězd sundali až moc, víš, až bylo samá díra a nemohlo se samo udržet, no a tak jim jednoho dne nakonec nebe padlo na hlavy tak fest, že je to zarazilo rovnou do země, tak hluboko, že po nich zůstaly čouhat jenom ty koruny na hlavách. Jasně, našli se takový, co jim pořád z těch sraček trčely i krky, takže se mohli rozhlížet po troskách Bábelu a přečíst si pár slov napsanejch na tý suti, ale to bylo tak všecko, a takhle dopadli, a takhle taky dopadáme dneska, jsme po krk v dějinách, v lidským rodu, a nemáme v tom na vybranou o nic víc než ty mrtvý ubožáci, co je všichni naši předci pohřbili do země.“

~ ~ ~

„Za dávnejch časů,“ vykládal jí Finnan, „bohové najednou měli po krk těch keců, že neexistujou, se kterejma se museli potýkat po celou věčnost předtím, protože když jeden neexistuje, nic ho tak jako nenutí, aby ráno lez z postele; znáš to, vlastně nemáš nic na práci – a tenhle druh nezaměstnanosti samozřejmě snižuje sebeúctu, pokud nevede rovnou k depresi. A tak se jednou všichni sešli a dohodli se, že si tuhletu existenci chtěj prubnout. Už pěknejch pár tisíc let u toho sledovali lidi, zevnitř jejich hlav, protože žili v lidský představivosti, a zdálo se jim, že lidi maj všelijaký různý zážitky – žijou, umíraj, šukaj, truchlej, lověj, chlastaj – sakra, dokonce i to utrpení je aspoň nějakej zážitek, a pro boha, kterej dostává leda tak obnošený cáry snů a přeludů, je to zkrátka lepší než nic. Samozřejmě že většina lidí má představivost tak ubohou, že bohové neměli ani páru, od čeho jsou. Mysleli si, že to bude samá hrdinská epika, bitvy a zápolení, statečnej boj za dobrou věc, dobro proti zlu.

Jeden je musel fakt litovat, protože na skutečnej život nebyli přichystaný, troubové nešťastný. Co tohle má kurva bejt, říkali si, když konečně přišli na to, jak se dostat ven z našich hlav a opatřit si vlastní kebule, když se sebrali z podlahy a oprášili si ty ukradený těla a rozhlídli se po světě. Co to kurva je? Kde jsou všechny ty velký hrdinský výpravy a věčný tajemství? Kde jsou věštby a symetrie, zápletky, témata? Kde je smysl? No jasně, jasně že po čase si to některý z nich zamilovali, tenhle náš šílenej svět; ale některý, jak to říct, některý se pořád prostě pořád snažej ho předělávat, aby byl, jakej by svět podle nich *měl bejt.* Samozřejmě jsou to šílenci, a dřív nebo pozdějc si to jeden z nich přihasí a pokusí se tě zatáhnout do nějakýho toho svýho plánu na vybudování říše. A samozřejmě že když nejsi s nima, jsi proti nim, aspoň co se jich tejče. Takže si nech poradit a drž se od nich co nejdál.“

~ ~ ~

„Víš,“ odpověděla mu, „to, co říkáš, vlastně nikdy nesedí. Do prdele, Finnane, když už takhle kecáš, to se aspoň nemůžeš snažit o důslednost?“

Thomas se zasmál, tak spratkovsky povýšený umí být jedině starší bratr.

„Důslednost,“ odfrkl si. „Seru na důslednost.“

„O důslednost nejde,“ povídá Finnan. „Kde jde o Kant, nejde o důslednost. Nemůžeš vypovědět celej příběh, úplnej příběh, a doufat, že zůstaneš důsledná. Nejlepší, na co se zmůžeš, bude… souvislost a srozumitelnost. A jak se jedná o ty zajebaný nespřízněný, nejspíš by ses neměla snažit ani o tohle. Věř mi, když mají dojem, že jsi přišla na to, o co běží – jako kdyby něco takovýho jako *vědět o co běží* mohlo existovat –, sesypou se všichni na tebe jako ty zkurvený vrány na bojiště. Protože o tohle jim jde. O úhlednou, jednoduchou odpověď na to všechno.“

„A ty si myslíš, že žádná taková není?“ chtěla vědět.

Zavrtěl hlavou.

„Tu nemá dokonce ani kniha, aspoň co jsem slyšel.“

„Jaká kniha?“

„Kniha všech Hodin.“

„Co je Kniha všech Hodin?“

„Jo tohle,“ povídá Finnan, „to je úplně jiná pohádka.“

Rukáv krve a koptu

Narodila se v rodině neolitického náčelníka a jeho ženy, kněžky, v posledních letech dvacátého století před Kristem a rodiče, jejichž kosmologie se hroutila náporem nových myšlenek kdesi mezi Eufratem a Tigridem, jí dali jméno Ninanna Belili. Vyrůstala s rolničením a rybařením, s hliněnými hrnci a sýpkami pro všechny, a s matematikou a písmem, a s muži se srpy v rukou, co nosili domů zrno z polí, zkrátka s celou tou sumerskou revolucí. Flirtovala s mladým pastýřem, Dumuzim, chtěla po něm, aby jí zpíval o Enkim v jeho *abzu*, hluboko pod zemí, žádala to od něj tak zasněně a vášnivě, až se zarazil a podíval se na ni a zeptal se, kde že to je a na co to myslí.

~ ~ ~

„Kdo jsem?“ ptá se dívka, která bývala Phreedom. Tetování už pokrývá většinu její paže, rukáv krve a koptu, jako kdyby vrazila ruku po rameno do něčeho velikého a chorého a sevřela tomu srdce, bojovnice nebo chiruržka. Úplně ztratila přehled o čase, tam někde ve spletité složitosti inkoustu, který jako pavučina pokryl její kůži, ve vířících znacích paměti a totožnosti někoho jiného. Iris na ni mluví, ale Phreedom její slova neslyší. Inanna slyší. Inanna teď naslouchá ušima půjčenýma od Phreedom, a přikyvuje, odpovídá, jenže dívka, která bývala Phreedom, je teď němá a hluchá, uvězněná kdesi hluboko sama v sobě.

Co z ní zbylo, to si myslí, že možná to až tak dobrý nápad nebyl.

~ ~ ~

Narodila se jako Inanna, královna nebes, kněžka země, v posledních letech dvacátého světa, a příběhy jejích rodičů, boha měsíce a matky-země, se ztratily při zrodu nových mytologií, někde mezi nikdy a teď. Vyrůstala s osudem a předurčením, s epickými hrdiny a archetypalními rolemi pro všechny, a s dějinami a zákonem, a bohové okrem namalovaní vytahovali mrtvoly svých titánských předků z chaosu, zkrátka celá ta geneze podvědomí. Popíjela se starým bohem moudrosti, s Enkim, poslouchala, jak žvaní o tom světě jistot, který vytváří pro všechny, jak plánuje uspořádané místo, čas, prostor. A když se svalil, přemožen chlastem, v bezvědomí, vzala mu jeho *me*, plány jeho velikých úmyslů, Vrytiny osudu, a utekla do tmy.

~ ~ ~

„Smělost,“ říká Madame Iris. „Pokud jediné slovo vystihuje Inannu, sestřičko, pak je to smělost. První bohyně, která se sebrala a rozdala si to s patriarchy v jejich vlastní hře, to byla Inanna. Mateřství, to je snadný archetyp pro nespřízněnou. Dívka, matka a baba, že? Panenská princezna, královna a kněžka, čarodějnice a věštkyně. Tak to bývá. Hezoučké role, úhledně svázané a zabalené. Sudičky a lítice, norny a múzy, grácie a gráie. Všechno to je dobré, ale tyhle úlohy toho moc nenabízejí, pokud jde o… charakter. Jenže Inanna… Inanna tuhle hru hrát nehodlala. Inanna měla vlastní plány. Ovšem, jen ať si mají ten svůj Konvent, ať si vepíšou všechny muže, ženy i děti do té své knihy života, a svážou nás všechny svými idejemi o osudu, o předurčení. Jenže jakmile někdo dospěje ke svému osudu, příběh, který pro něj sepsali, je u konce. Mrtví jsou svobodní.“

Iris přejede prsty po lesklém obrázku se znakem nespřízněných a podívá se naproti, na paži Phreedom… paži Inanny… na tom nesejde. Není to její nejlepší dílo, ale bude to muset stačit; bylo by to lepší, kdyby mohla pracovat podle originálu, jenže – zavře kroužkový sešit – bude muset stačit i kopie.

ERRATA

Kniha života

Anděl známý jako Metatron, člověk kdysi známý jako Henoch, bůh kdysi známý jako Enki, vloží ruku na hotelovou knihu hostů, položenou na pultě, usměje se na recepčního a špitne slovo, po kterém ten člověk padne k zemi jako podťatý a ztratí vědomí. Už je to pár let, co musel naposledy užít jazyk, ale nezapomněl ho a je tomu rád. Tak to má být. Nakonec, je přece hlas Boží.

V hale nikdo není a za prosklenými tabulemi a za dveřmi, u kterých jsou regály s brožurami pro turisty, kde se píše o Malém Švýcarsku a o aleji Blue Ridge, stojí jen pár nákladďáků a karavanů. Dokonce i u Taco Bell naproti přes silnici je pusto, zaměstnanci v levných a nevkusných stejnokrojích vysedávají venku na schodech, čučí do dálek a povídají si.

Odhrne si černé dredy z tváře a odhodí dozadu dlouhý šos černého pláště, aby mohl z kapsy snadno vytáhnout drobný, v kůži vázaný palmtop. Ten položí na pult, na hotelovou knihu. Nemusí pátrat po podpisu, aby zjistil, že tu oba byli, to pískle i ten její uprchlý bratříček. Ví, že ta holka má někde a někdy s bratrem sraz, nijak daleko odsud a od nynějška. Všechno to je v jeho knize.

~ ~ ~

A právě to mu vlastně dělá starosti; právě proto sem přišel osobně. Protože podle nespřízněných, které vyslal, aby kluka přivedli, Thomas Messenger zemřel při pokusu jim uniknout. A podle týchž nespřízněných měla jeho sestra Phreedom umírat na ztrátu krve v katatonické strnulosti, s duší narušenější hůř než tělo. *Je ze hry venku*, říkali. *Ptáček má zlámaná křidýlka. Konec.*

Jenomže to není konec. Anděl Metatron to ví, protože anděl má svou knihu života, své záznamy o tajných schůzkách a výměnách informací, o křižujících se cestách, propletených osudech, o sudbách seslaných, když

byl svět ještě flíčkem špíny pod jeho nehtem. Pokud kniha života říká, že se dva nespříznění mají setkat, někde a někdy, nijak daleko odsud, tak ti dva nemůžou být mrtví.

~ ~ ~

Palmtop se nahodí, po obrazovce rolují piktogramy; trochu přežité, v téhle době VR čoček a chvějivých obrazů, ale on odjakživa používá trochu staromódní metody. Rád se dotýká starých kožených knižních vazeb, hladkých plastových kláves, špíny pod nehty, prachu na holínkách. Je koneckonců Pán Země – En Ki, jak kdysi psával svoje jméno klínovitými hroty rákosu do hlíny, tehdy, když býval pouhým nízko postaveným písařem, který prosazoval zákony svého pána a celou věčnost zapisoval, co mu diktují. Ostatní nespříznění honem honem přijímali úlohy válečníků, hrdinů, králů, předváděli, jak panují nebi, tím, že z něj povolali bouřku.

~ ~ ~

Hromy a blesky, pomyslí si. Jestřábi a orli. Za starých časů jeden nemohl ujít sto mil, aby nenarazil na nějakého samozvaného boha vší oblohy a všech nebes, boha vzduchu a grácie, vzdušnosti a grácií. Podle nich šlo při budování civilizace hlavně o to, aby se dostali co nejdál od hlíny, ze které se zrodili. Pro Enkiho, řemeslníka a technologa, otce zavlažování a zemědělství, byla civilizace z hlíny udělaná. Matematika a písmo se zrodily ve tvarech vmáčknutých do mokré hlíny. Dokonce i teď, když je Metatronem, když mezi ním a tím někdejším životem leží čtyři tisíce let, písař v něm se stále rád něčeho dotýká rukama.

Zamračí se.

Tabulky osudu

Poblikávající displej palmtopu se zastaví na obrazovce plné kudrlinek a arabesek, piktogramů, které neznázorňují věci, ale síly, vektory, pohyb hadího jazyka, který vyšvihne ven a ochutná vzduch, napětí v plecích lva, který se chystá ke skoku, to všechno je sestavené do tabulky, do řad a sloupců, jako nějaká dětská hádanka, a čeká to na pero, které by cosi zakroužkovalo, našlo slova napsaná pozpátku i popředu, hlavou vzhůru, úhlopříčně. On to vlastně čte všemi směry, tuhle stránku,

odleva doprava jako latinku, zprava doleva jako v hebrejštině, shora dolů jako čínštinu, a taky po spirále zvnějšku dovnitř, k ústřednímu piktogramu, jako Sumerové za jeho mládí.

Arattské písmo se dokonce dá číst diagonálně, od dolního levého rohu k pravému hornímu, anebo od pravého k levému. Ale není to původní text. A nedává to smysl, ať to čte jakkoli.

~ ~ ~

Všude kolem sebe cítí, jaký má dívka strach. Cítí, jak se chlapcův podpis propaluje tlustou knihou hostů. Palmtop by to všechno měl zachycovat, mapovat okamžik, zachycovat jeho proudy jako stonky řebříčku padající do hexagramů. Jenže v textu po nich dvou není ani stopy. Ještě přede dvěma týdny to bylo jasné, dost jasné, aby se u těch dvou nabíračů zastavil a hodiny se jich vyptával, co přesně si pamatují. Je chlapec mrtvý? Je dívka vyřízená? Vědí to jistě?

„Tohle jediné je jisté," řekl jim tehdy a držel jim knihu před obličeji.

Nyní se na knihu dívá a mračí se. Osud se nemění.

~ ~ ~

Jazyk má v jádru aglutinační gramatiku. Nepotřebuje všechna ta spojovací slovíčka, všechna ta „od" a „k" a „pro" a „podle". Nepotřebuje celý ten exoskelet předpon a přípon obklopujících slova. Jde čistě o to, jak slova pospojujete, jedno za druhým a za dalším, až na to, že text na obrazovce není ani tak lineární tvrzení, jako spíš mapa všech možných významů; není určen k tomu, aby byl čten jedním směrem, řádek po řádku, o nic víc, než byste dokázali porozumět obrazu, kdybyste ho rozřezali na proužky a pak po každém přejížděli očima a četli jednotlivé tahy štětce, jeden po druhém, a čekali, kdy se význam vyloupne.

~ ~ ~

Ať už na sebe vezmou jakoukoli podobu, v kůži vázané knihy života, hliněných tabulek osudu, anebo zákoníku vytesaného do kamene, ať už jsou *me* zakódována v jakémkoli médiu, z podstaty musejí být o trochu strukturálně složitější, aby zachytila nehoráznou hustotu významů v jazyce nespřízněných. Každé tvrzení s sebou nese vlastní kontext, implicitně vyjádřený v mezerách mezi slovy. Kant vrytý do obrazovky však nemá žádné mezery, význam vykvétá od ústředního piktogramu

ven, do stran a pak zase zpátky, a kontext je stejně explicitní jako sám text.

Je to strojový kód reality. Musí být precizní.

A Metatron má starosti, protože mu poprvé za svůj dlouhý, předlouhý život nerozumí.

5

POLE ZTRACENÝCH DNŮ

Křižovatky, 1937

Osamělá vrána vzletěla z kukuřičného pole, zamávala křídly, skřehotavě zakrákala a vznesla se do bezmračného modrého nebe; suchý vítr dral zrna z klasů a rozhazoval je do vzduchu kolem něj a on vyšel ven, na popraskaný asfalt křižovatky, sundal si ze zad modrou kytaru, přiložil prsty na ty správné pražce, na ty naprosto správné pražce, a zahrál akord. *Brzy je to tu*, pomyslel si, *fakt brzy to tu bude*.

~ ~ ~

Od prvních hrdelních zavrčení na americkém jihu za dob Velké hospodářské krize se blues rodilo proto, aby samo pro sebe vytvářelo nové legendy, mezi nimiž se Robert Johnson tyčil nejvýš a nejpyšněji, jako nějaký vúdúistický loa, zachycený na okamžíček na staré, zrnité černobílé fotce, jako sám Pán Eleggua, který stojí na křižovatce v zaprášeném šedém trojdílném kvádru a s širákem na hlavě. Blues bylo vždycky odvrácenou, temnou stranou gospelu, byla to hudba ďáblova, hudba vytvořená z bolesti a z krutého, krutého smutku, a bluesman byl prazvláštní hrdina, vrah, nevěrník, který pátrá po posledním akordu, který uzavírá smlouvu s ďáblem a pekelné psy má v patách.

~ ~ ~

Je jistá historka, jistá legenda, podle níž, když vezmete kytaru na křižovatku a tam zahrajete – přesněji řečeno, když tam zahrajete dost dobře –, nakonec přijde ďábel, stane vám za zády, poklepe vám na rameno a kytaru vám vezme. Nesmíte se otočit a podívat se na něj – ďáblovi se nikdy nedívejte do očí –, jen si kytaru zase vezměte, až vám ji přeladí, a od té chvíle budete hrát to nejhořkosladší blues, jaké jste kdy

hráli… od té chvíle až do okamžiku, kdy zemřete a démoni přijdou odvléct vaši zatracenou duši do pekel, kam patří.

~ ~ ~

A tak, jednoho rozpařeného letního dne s pekelným větrem, se muž s modrou kytarou vydal na dlouhý špacír z města, skrz kukuřičná pole, až na křižovatku, kde rostl starý strom ztěžklý duchy všech, koho na něm oběsili, a ti duchové byli jako vánoční ozdoby, anebo jako divná zlatá jablíčka. Muž sem přišel jako na schůzku s ďáblem, anebo s jakýmkoli starobylým africkým bohem – bohem křižovatek, bohem písní –, který dnes nosí tuhle křesťanskou masku. Ten starý obchod s duší však už byl uzavřen, před dlouhou, předlouhou dobou a daleko odsud. Dnes tu nenabízel nic na prodej, jen přišel hrát blues a ještě jednou – naposledy – splatit dluhy, než jej konečně dostihnou pekelní psi, kteří jdou po jeho stopě už staletí.

Osamělá vrána vzletěla z kukuřičného pole, zakroužila nad sedmi muži v elegantních černých oblecích, kteří už přicházeli, přicházeli z cesty všeho prachu, a leskli se jako tekuté světlo, které se kolem nich vlnilo, jako se vlní vzduch nad asfaltem o horkém letním dni.

Psi královského úřadu

1971.

Thomas se krčí ve křoví. Slyší je, jak se prodírají podrostem, a snaží se nezajíkat se, z plna plic lapá po vzduchu, déšť mu stéká po tváři, do úst. Nemůže si odplivnout, vytřást si déšť z vlasů. Nemůže vydat jediný zvuk. Svírá psí známky jako růženec, se kterým se modlí.

Basebalové pálky lámou větve, rozhazují promočené listí, nohy čvachtají v blátivých loužích a psi štěkají. Je jich sedm, velcí těly, malí srdci, a zlí jsou jako ti němečtí ovčáci, díky kterým ho stopují. Měl mít víc rozumu a nejezdit stopem; měl to zahlédnout na očích už těm čtyřem, co seděli na ložné ploše pickupu, promoklí a opilí vlastní bídou, toužící po něčem, po čemkoli, na čem by se vybili. Měl si všimnout úšklebku toho, co seděl vepředu, mezi řidičem a spolujezdcem, a který se zaklonil a prohlížel si ho ve zpětném zrcátku.

Jakže se to jmenuje? Jack? Nasrat na to, stejně jdou po něm.

~ ~ ~

Jeho sestra sotvaže promluvila, když Dumuzi vzkřikl:

„Má sestro! Běž! Rychle! Uteč do kopců! Nekráčej pomalu jako šlechtična. Sestro, uteč! *Ugallu*, jichž se lidé bojí a jež také nenávidí, jsou už ve člunech. Přicházejí. Nesou si dřevěné klády k uvěznění rukou; nesou si dřevěné klády k uvěznění nohou. Sestro, uteč!“

„Vidíš je?“ zeptala se.

„Přicházejí,“ řekl Dumuziho přítel. „Velicí *ugallu* s dřevěnými kládami na krk přicházejí pro tebe.“

„Rychle, bratře! Skloň hlavu do trávy. Tvoji démoni si pro tebe přišli!“

„Sestro má, nepověz nikomu, kde se skrývám. Příteli můj, nepověz nikomu, kde se skrývám. Skryji se ve trávě. Skryji se v křovinách. Skryji se mezi stromy. Skryji se v příkopech v Arali.“

„Dumuzi,“ řekl přítel, „jestli někomu povíme, kde se skrýváš, nechť nás tvoji psi sežerou, tvoji černí ovčáčtí psi, vznešení psi královského úřadu nechť nás sežerou!“

A Geštinanna utíkala, prchala před *ugallu*, běžela do kopců, a Dumuziho přítel s ní.

~ ~ ~

Úplně jiné století.

Thomas se krčí v trávě. Slyší je, jak se prodírají kukuřičným polem k němu, a snaží se nezajíkat se, z plna plic lapá po vzduchu, pot mu stéká po tváři, do úst. Jizvy od biče ho na zádech hrozně bolí, až si pomyslí, že nejspíš zase krvácejí, ale nemůže zakňučet. Drží si na prsou dřevěný křížek a modlí se k dobrotivému Bohu, jenže dobrotivý Bůh tvrdí, že klíčem ke spáse je utrpení, a Thomas tedy rozhodně utrpení zná, a ne že ne, určitě je zná, a Pánovi muži mu určitě způsobí takové utrpení, jaké zažil sám Hospodin, ale přesto Thomas pochybuje, že by pro něj měl i nějakou spásu. Kdepak, pro Thomase ne.

Pažby ručnic lámou stonky kukuřice, rozhazují zelenavě zlaté listy, nohy rozkopávají hlínu v suchém horku a psi štěkají. Je jich sedm, velicí muži v síle, malí v laskavosti.

„Tak vylez, prcku. My si tě najdeme.“

~ ~ ~

Malý *ugallu* oslovil velkého *ugallu*.

„Ty, *ugallu*, který nemáš otce ani matky, ty, který nemáš sestry ani bratra, manželky či dítěte, který létáš po obloze a jako strážný se kradeš po zemi, kdo se držíš člověku při boku, kdo neznáš slitování, neznáš dobra ani zla, pověz nám, kdo kdy viděl, aby měla duše zbabělcova klidu? Neměli jsme hledat Dumuziho v domě jeho přítele. Neměli jsme hledat Dumuziho v domě jeho švagra. Ne. Měli jsme hledat Dumuziho v domě jeho sestry, v domě Geštinannině.“

Maličké, miloučké a růžové

Představili se: pan Pechorin a pan Carter.

„Ale klidně nám tykejte a říkejte Vlade a Růžo,“ říká Pechorin.

Dívali se jako draví ptáci, jeden tmavý, druhý plavý, černý sokol a zlatý orel.

„Růžo mu jenom říkáme,“ ozval se roztržitě Carter, ten blonďatý, a očichával rádio. „Nejmenuje se tak.“

„No ale jeho jméno taky není Vlad,“ řekl Pechorin.

„Je to zkráceně Růžička… protože tak je má rád, víš?“

„Maličké, růžové a miloučké,“ řekl Pechorin a vycenil zuby; na úšklebek to bylo příliš milé a na úsměv příliš chladné.

„A proč tobě říkají Vlad?“ zeptala se dívka, odhrnula si tmavě ryšavé vlasy z očí a vyhrnula si límec motorkářské bundy, čehož pak – hned, jakmile to udělala – začala litovat. *Působí to moc nápadně*, pomyslela si, *a zakřiknutě.*

Nechal její otázku být a místo odpovědi jen velmi mírně naklonil hlavu ke straně, jako zvídavý pes. Jako hladový pes.

„Kde je?“

~ ~ ~

„– paranoidní velikášské iluze,“ řekl Carter a kroutil knoflíkem na rádiu, probíral se útržky klasického rocku a country, šumy a skřeky, syčením, uřvanými reklamami a Šílenými šlupkami z šedesátých let na Rádio AWZ, 104.5, a nakonec se rozhodl pro orchestrální sladidlo, které jako by z reproduktorů kanulo.

„Není to… tuhle znám, ne?“ povídá Carter.

„Nevím,“ pokrčila rameny. „Trochu povědomá mi připadá.“

Pechorin pořád kroužil jako sup. Tak co, děvčátko? Co si myslíš, že jsi?

„Je to… no ne, jak se to jmenuje?“ ozval se ten druhý. „Tu písničku znám.“

Přeskakovala očima z jednoho na druhého. *Jste vůbec skuteční, lidi?* myslela si.

„Tak plná sama sebe,“ řekl Pechorin. Naklonil se k její tváři. „Myslíš si, že jsi něco extra? Že jsi lepší než ostatní? Že jsi někde tam nahoře s těma…“

~ ~ ~

A slovo, které použil, proťalo realitu a zanechalo ji měkkou a otevřenou, jako chvějící se tkáň, a hrnek čaje Earl Grey na stole před ní jako by se *posunul* v to nejčernější espreso, jaké kdy viděla, černější než elegantní obleky těch dvou, černější než kožená vazba knihy, kterou tamten položil na stůl vedle hrnku… černější než peklo; a za chvilku po tom, co to vyslovil, se už na to slovo vůbec nepamatovala, cítila jen v hlavě, kde ho zaslechla, nějakou prázdnotu, a ve vzduchu, kudy prošlo, nějaké vlny.

„Takovéhle,“ řekl, „je být nespřízněný.“

„Dál,“ vyzvala ho. „Pověz mi všechno.“

Carter luskl prsty. Samozřejmě. To je ono.

~ ~ ~

„– to plavat,“ dořekla. Zvedla si kávu k ústům, ale těsně před nimi se zarazila, držela si hrnek skoro až u rtů, aby cítila hořkou vůni páry, to hutné černé aroma. Čekala.

„Určitě,“ řekl Carter. „Určitě jsem tu melodii poznal. Ale je to nějaká cover verze.“

„Tak kde je?“ zeptal se najednou, jakoby mezi řečí, Pechorin.

Jen se usmála a zavrtěla hlavou. Nevěděla to, a i kdyby, stejně by jim to neřekla; ať se jdou bodnout; ona v té jejich zasrané blbé válce nejede, v té jejich kurevské pitomé hře, a nedá se do ní zatáhnout.

„Myslíš si, že jsi dar Boží, co?“ povídá Pechorin s úšklebkem, a ona mu taky úšklebkem oplatila, ta jeho ironie jí připadala naprosto idiotská. „Zas jedno pískle ochutnalo božství. Myslíš si hned, kurva, že jsi znovuzrozený Mesiáš?“

„Víš,“ ozval se Carter a najednou se k ní nakláněl právě tak blízko jako Pechorin, a mluvil tiše, ale rázně. Ukázal bradou na rádio. „Originál ukřižovali.“

Jeho dlouhé, tenké prsty

Ugallu škodolibě tleskali. Přišli hledat Dumuziho do domu Geštinannina.

„Pověz nám, kde je tvůj bratr,“ vykřikovali.

Geštinanna odmítala mluvit.

Nabídli jí dar vody. Zavrhla jej. Nabídli jí dar obilí, ona jej však zavrhla. Vyzvedli ji do Nebes a svrhli ji dolů na Zemi. Geštinanna odmítala mluvit. Servali jí šaty. Lili jí dehet do pochvy. A Geštinanna odmítala mluvit.

~ ~ ~

Pechorin překročil dívku, jen na chvilku se podíval dolů, jak leží na podlaze nahá a samá krev a špína, zlámané a zkroucené končetiny se ještě chvějí. Začenichal. Pořád tam byla, někde, někde hluboko zakopaná, tak hluboko, že na ni nedosáhli, ať sahali do její duše jakkoli hluboko. Podíval se na Cartera, který si olizoval z dlouhých, tenkých prstů rudé a bílé flíčky.

„Myslím, že tady ho nenajdeme,“ řekl.

„Kdo kdy od počátku času,“ řekl malý ugallu k velkému ugallu, „znal sestru, která by zradila bratrovu skrýš? Pojď, půjdeme hledat Dumuziho do domu jeho přítele.“

~ ~ ~

Ugallu šli k Dumuziho příteli. Nabídli mu dar vody a on si jej vzal. Pak mu nabídli dar obilí. Vzal si jej.

Seamus Finnan odklopil víčko zapalovače, přejel palcem po kolečku a plamínek přiblížil k cigaretě, která mu visela z úst. Pořádně, zhluboka natáhl. *Kristapána, Tome, do čeho ses to zas kurva dostal, chlapče? A ode mě se čeká, že tě z toho vysekám, do prdele.* To nedokázal. Ale musel. Vzhlédl k té věci, co si říkala Carter, upřel na ni pohled, zabořil do ní zrak, jako by ji páral, otevřel ústa a chtěl na toho hajzla vypustit další nadávku.

A anděl jím znovu praštil o stěnu, rukou mu sevřel krk, cukal sebou napětím, vrčel, plival, celý žhavý, celý *říčný* mu rozdrtit hrtan, zlomit mu vaz.

„Kde je," syčel. A pak vedle něj stál Pechorin. A pak začala skutečná bolest.

~ ~ ~

„Dumuzi se skryl ve trávě, ve křoví a mezi stromy," řekl. „Nevím, kde."

Ugallu hledali ve trávě, ve křoví a mezi stromy, ale Dumuziho najít nemohli.

Předklonil se na židli, dávil, plival krev. Pechorin se podíval na hroudu zaoblených, rudých komor a trubic, kterou držel v ruce. Na jeho srdce.

„Opravdu máš tohle zapotřebí? Jsi koneckonců jeden z nás, bůh nebo netvor, anděl nebo démon. Ať si vybereš kteroukoli stranu, pořád budeš jako my… nespřízněný. K čemu potřebuješ tohle… tělo?"

Byl teď uvnitř prázdný, dutý. Bolest už vůbec nic neznamenala. Nic neznamenalo nic.

„V příkopech v Arali," řekl mezi kašlem. „Skrývá se v příkopech v Arali."

Příkopy v Arali, zákopy na Sommě

Ugallu polapili Dumuziho v příkopech v Arali. Zbledl, začal plakat, vykřikl:

„Sestra mi zachránila život. Přítel způsobil mou smrt. Pokud dítě mé sestry vyjde na ulici, ať je v bezpečí; žehnám tomu dítěti. Pokud dítě mého přítele vyjde na ulici, ať je ztraceno; proklínám to dítě." A Tammúz chrlil kletby, proklínal přítele a přítelovo dítě a slova visela ve vzduchu, teď už ano, jako zakotvená ve věčnosti, jako jsou znaky ve tvaru klínů vtisknuty do hlíny, polapené ve chvíli hutné jako dým války, mraky a bouře a Seamus nemohl dělat nic jiného, než tam stát a naslouchat a mlčky se ve smutku dívat, jak ostatní mládenci nesou toho nešťastného kluka, který kope a ječí, a vzlyká a nadává, nadává, Seamus nic podobného v celým zasraným životě neslyšel, to jo, a oni ho vlečou zákopem, jako zvíře, kurva, nohy mu drncají po zemi, a pak ho hodí do

krytu, a Seamus je zase s mládenci, s kamarády, kteří to museli udělat, museli udělat, jasně, nechtěli mu ublížit, ale museli mu ublížit, museli mu do hlavy vtlouct trochu rozumu, protože jinak to nejde a jestli se nesebere, jestli se kurva nesebere, mohli by ho kurva zastřelit za zbabělost, a to Seamus nedovolí, to nepřipustí, protože by si to nikdy neodpustil… a tak jde do krytu s ostatními mládenci a neposlouchají nadávky chudáka Tommyho.

~ ~ ~

Ugallu obklopili Dumuziho. Svázali mu zápěstí; svázali mu krk. Bili Inannina manžela. Dumuzi pozvedl svázané paže k nebi, k Šamašovi, bohu spravedlnosti, a vykřikl: „Ach Šamaši, můj švagře, jsem manžel tvé sestry. To já jsem přinesl potravu do svatostánku, to já jsem přinesl do Uruku svatební dary. To já líbal svaté rty, tančil na svatém klíně, Inannině klíně.

Ať se moje ruce a nohy promění v nohy gazely. Ať prchnu svým démonům. Dovol mi prchnout do Kubireše!“

~ ~ ~

„Kriste na nebi, Tommy, do čeho ses to chlapče navez? Co jsi proved?“

Chlapec se podívá na Seamuse očima tam prázdnýma, tak zlomenýma a zděšenýma, že mu to jednoduše zlomí to zasraný srdce, vidět kluka takhle, a skřípe zuby a polyká, a utře si nos, to všechno, protože kdyby něco nedělal, tak by se kurva rozpad na kusy, to jo. Prokrista, vždyť ho zastřelej, to teda jo.

„Jenom jsem se šel projít, Seamusi. Bylo tam tak hezky, tak hezky, sluníčko svítilo a tráva tak jako lítala v tom mírným větru, jako když… a žádný granáty, Seamusi. Vůbec nikde žádný granáty.“

„Kurva drát, Tommy. Mluv sakra rozumně. Co to vykládáš? Granáty a kartáče a kulky pořád pršej jak zjednaný.“

„Nepršelo, tam na poli ne. Ale víš, byla tam řeka, a já nemohl přes ni, a tak jsem se musel vrátit. Pro… pro něco… abych mohl na protější břeh. Mohl jsi jít se mnou, Seamusi. Můžeš otevřít dveře a pustit mě ven a můžeš jít se mnou a můžeme přes tu řeku a můžeme…“

Seamus vyhlídne ze vchodu toho pojebanýho krytu, kde stojí s tou pojebanou puškou a jenom kurva čeká, kdy se k oficírům donese, že

tomu klukovi pořád šplouchá na maják. No jasně, tuhle fobii maj jenom oficíři, oni ostatní jsou zkrátka jenom moc zbabělý, než aby stříleli.

„Když já nevím, Tommy," říká, „já chlapče nevím, jestli s tebou můžu tam, kam jdeš, hele."

~ ~ ~

Šamašovi se zželelo Dumuziho slzí. Ruce a nohy mu proměnil v nohy gazely. Dumuzi prchl svým démonům, prchl do Kubireše.

Dumuzi, *dumu-zi*, blyštivé dítě, unikl. Tammúz unikl. Z toho prastarého sumerského textu, z *Dumuziho snu*, přeskakoval, od mýtu k mýtu, jen aby byl polapen znovu, v *Nejtrpčím pláči*, polapen a spoután řetězy, a probouzel se pod vycházejícím sluncem, které se ho znovu a znovu snaží zachránit. Budí se ze svého snu, nahý a raněný, a v téhle či oné verzi příběhu je zajatcem domobrany, je dezertérem nebo se skrývá před povolávacím rozkazem, vedou ho zpět k potrestání. Vymaní se a prchá, do polí, jež se táhnou do věčnosti, snaží se uniknout, smrti, válce, z mýtu do reality nebo z reality do mýtu.

Dumuziho zajetí

„Pojďme do Kubireše," řekli *ugallu*. A šli po cestě všeho prachu, až dorazili do Kubireše. Dumuzi však prchl svým démonům, prchl přes pole iluzí až k domu staré Bilulu. Vkradl se do domu staré Bilulu a promluvil k ní.

„Stařeno. Nejsem pouhý smrtelník. Jsem manžel bohyně, Inanny. Naliješ mi vodu k pití? Nasypeš mi mouku k jídlu?"

~ ~ ~

Prohledává police a skříně v chalupě, hledá něco k jídlu, protože hladoví a je tak znaven útěkem, tak prochladlý a promoklý a unavený, že už sám přesně neví, před čím prchá, a šaty má tak špinavé, že když je stáhne a chce je rozložit k ohni, aby uschly, zadívá se na ně a nepoznává v nich ani vojenskou blůzu, ani ovčí kožich, ani hadry uprchlého otroka, ale prostě jen šaty. Vrátí zaprášenou černobílou fotografii staré ženy na krbovou římsu, ale dopadne další náboj z děla a fotografie spadne a roztříští se na podlaze, a on se pudově okamžitě schoulí. Slyší údery

jejich basebalových pálek a tlukot jejich křídel a krčí se a jí prsty fazole z kovového kotlíku.

~ ~ ~

„Pojďme ke staré Bilulu," řekli *ugallu*. A šli přes pole iluzí, až došli k domu staré Bilulu. Stará žena nalila Dumuzimu vodu a nasypala mouku a pak odešla z domu. Ugallu se dívali, jak odchází, a pak vešli dovnitř. Jenže Dumuzi prchl svým démonům, a prchal přes pole iluzí k ovčínu své sestry, Geštinanny.

Geštinanna našla Dumuziho v ohradě a zaplakala. Pozvedla ústa k nebi. Její smutek zahalil svět k obzoru jako cár zašpiněné pytloviny. Dřela si kůži na očích, na ústech, na stehnech.

~ ~ ~

A dveře se hlučně rozletěly a on vyskočil ven oknem rozbitým po měsících palby z moždířů, vyskočil zpátky do rozvířené hrůzy země nikoho ve Francii a utíkal blátem a deštěm horského lijáku v Severní Karolíně a padal přes dřevěnou ohradu v zasněženém Wyomingu a snažil se vstát, ale oni přeskočili ohradu ovčína a zdvihali basebalové pálky a pažby pušek a starobylé kyje, a on se držel sestry a ta pro něj plakala.

A andělé se na křídlech snesli z nebe, říšské orlice, jestřábi války.

Válka ideálů

Asheville, 13. července 2017

Thomas se dívá, jak se lítací dveře baru zavírají za Finnanem, a znovu obrací pozornost k blonďatému vysokoškolákovi, co sedí u stolu na protější straně. Teď zmlkl, jako kdyby se něco prodíralo jeho nevědomím a snažilo se doplížit do jeho mysli, takže se dokáže jen pokoušet, aby na to nemyslel. Kristepane, pomyslí si Thomas, je rok 2017, nejsme sice zrovna v nejpokrokovějším kousku světa, ale seber se. Jsou na světě důležitější věci než to, s kým nebo s čím bys chtěl spát. Jenže ten nebohý milý lvíček s andělskýma očima jenom pije pivo a každou chvíli se na Thomase zadívá, a vždycky zrudne studem a uhne očima, uvízl v historce, kterou vykládá sám sobě, historce o tom, kdo je, kdo by měl být.

Ale stejně na něm něco je, ten zasněný, odtažitý pohled, ty náznaky možností. Mohl by to být hadrák v kožených džínách a orvaném tričku, anebo anglický aristokrat ve fraku a se slamákem, a pořád by to sedělo. Má v sobě nějakou bianko eleganci, jako by vlastně nesešlo na tom, kde vlastně je, protože ve skutečnosti tam není.

~ ~ ~

Thomas se už chystá to vzdát, když tu pět z těch studentů vstane, sundají bundy z opěradel židlí, hodí si je přes ramena nebo složí přes ruce. Trochu se kymácejí, jsou opilí, ale pořád mluví hodně nahlas o tom, že dneska večer se jde na mejdan, a plácají zbylé dva po zádech a jdou ke dveřím. Z útržků vět a obdivných frází se Thomas domyslí, že někteří z nich skončili na škole a vstoupili do armády. Koneckonců, Amerika je v nebezpečí a v sázce je svoboda a demokracie ve všech loutkových státech po celém Blízkém východě a na severu Afriky. Chabý světový řád je třeba udržovat.

Na malém televizoru, pěkně uhnízděném v rohu nad barem, ukazuje CNN další nahrávku neblaze proslulého Amara al-Ahmadího Málika, další výpady na videu, dole běží překlad, výčitky za tu nebo jinou ukrutnost. Co zabili Alhazreda, staví se tenhle do role hlavního padoucha, a i když je zvuk ztlumený, slyší Thomas pod jeho vzteklými výpady znělost Kantu. Málik v Sýrii, Mašaích v Severním Iráku, Chalífa v Íránu – Thomas netuší, jestli jsou opravdu všichni napojeni na tu „teroristickou síť“, ale jedno ví. Všichni jsou nespříznění.

~ ~ ~

Thomas zprávy poslední dobou sledoval a klade si otázku, jestli ti čerství branci, rozjásaní a rezolutní, mají sebemenší ponětí, do čeho se to zapletli. Objevují se historky, dost divoké historky z Damašku, Bagdádu a Teheránu, a Thomasovi všechny napovídají jediné. Ať už jde o vojenskou základnu v Jerichu, kterou v noci obklíčí zpívající děti a kterou je den nato potřeba vyklidit, protože všichni američtí vojáci v ní se do jednoho zbláznili, anebo o „sebevražedné atentátníky“, kteří se nazí a vytřeštění vpotácejí do kavárny, krvácejí od nápisu vyřezaného do těla a vybuchnou v záblesku bílého světla, ačkoli ti, kdo přežili, se dušují, že na jejich těle neviděli žádné pásy s trhavinami, kdepak, lidičky, ani jednu nálož, jen ten divný nápis – zkrátka ať je ta historka o čemkoli, Thomasovi napovídá, že válka nespřízněných už začala

naostro. Pořád ještě neví jistě, jestli prezidentu Freemontovi a jeho koaličním spojencům došlo, že jsou na straně andělů, ani jestli ta hrstka démonů stojících za chaotickou, rozhádanou směskou teroristických buněk a frakcí, jedná sladěně, anebo jestli spíš nebojuje mezi sebou stejně urputně jako proti Západu. Kdovíproč to všechno působí příliš nápadně, příliš jednoduše, než aby to byla pravda. Stejně pravděpodobné je, že nespříznění patřící ke Konventu i jejich nepřátelé z řad Nezávislých mocností jsou na všech stranách a to, že se společnost propadá do anarchie a krutosti, používají k zamaskování jiné války. Thomas ale nehodlá vystrkovat hlavu, aby zjistil, jak to je.

Vizitku tetovacího salonu Madame Iris si strčí do kapsy, vyloví krabičku cigaret, jednu cigaretu z ní vysune.

~ ~ ~

Tmavovlasý přítel je u baru, zašel pro další piva, Jack se lví hřívou sedí a dívá se do prázdna. Vypadá na přesně ten typ chlapíka s hranatou bradou, co by se upsal do války ideálů. Thomas si nemůže pomoct, zatouží po něm. Vyklouzne z kóje, doloudá se k němu a poprosí o oheň. Zatím se nic dít nebude, jeho kamarád je pořád tady, ale navázat kontakt může, může dát nevyslovený signál otevírajících se možností. Natáhnout potlačovanou touhu tak akorát, aby ho sem možná přivedla později zpátky.

Kluk se tváří nejistě, ale na prosbu přikývne – *nojo, jasně* – a šátrá v kapse. Vytáhne zapalovač, odcvakne kryt, škrtne. Thomas si pevně přidrží jeho ruku, zapálí si, usměvavě a pevně se mu dívá do očí.

„Díky… ee?“

„Jack,“ povídá kluk. „Jack Carter.“

Už žádní bohové

Na sobě měli šedou syntezbroj jako všichni andělé, jenže na tak vychrtlých figurách vypadala jako kostra, a černé, šikmé oční stíny na maskách jen zesilovaly nepřirozenost jejich vzhledu a připomínaly Thomasovi řezby z vykopávek v Predionici, podivné hlavy s mandlovýma očima, rovnými nosy, ostrými rysy, stylizované do skřítčí, mimozemské, kočičí elegance. Jako u paleolitických ptačích figurek vyřezaných do mamutích klů i je zdobily motivy vln, spirál a svastik; a

vysoké, ocelově šedé, postříbřené zbraně, které třímali – něco mezi kušemi a kopími – vypadaly stejně jako nadměrné a nádherné obří sekyry z hrobek a jeskyní rozhodně příliš veliké, než aby byly určené k jinému než rituálnímu užití.

Thomas si rukama objal kolena, byl nahý a třásl se.

„Proč?“

~ ~ ~

„Už žádní bohové,“ řekl tvor – on, ona, nebo snad ono? – „už žádná spojenectví a vendety, už žádné královské domy, dynastie… žádné panteony.“

Tvor si podruhé přidřepl a prověřil pevnost pout na Thomasových rukách, vzal si řetězy jako opratě, do obou rukou, zkoušel, co vydrží. Sklonil hlavu ke straně, prohlížel si obojek na jeho krku, pak spokojeně přikývl.

Přejel si vyzáblými prsty po prsou, po vrytině vypálené do kůže, po znamení nespřízněných, po svém jménu, příběhu, zapsaném jazykem bohů. Skoro jako by v tom dotyku byla touha a něha.

Tvor zvedl ruce, sundal si přilbu, zadíval se na něj křišťálovýma, modrýma očima zářícíma pod chomáčem zcuchaných plavých vlasů.

„Dumuzi… Tammúzi…Thomasi,“ řekl.

~ ~ ~

„Svojí přirozenosti neunikneš,“ řekl. „Jsi jako já, jako my všichni. Možná si myslíš, že jsi člověk, možná sníš o tom, že jím jsi, ale ve skutečnosti jsi jen nástroj… zbraň.“

Špitl jediné slovo a Thomas se zachvěl a ucítil, jak se okolní realita přesunula, uviděl, jak před ním anděl klečí v černém obleku, ne v šedé zbroji, v šedé vojenské uniformě se zlatými epoletami, v kostkované košili.

„Takové je být nespřízněný,“ pokračoval anděl. „Opravdu si myslíš, že bychom tě nechali, aby sis pobíhal, kde chceš?“

Thomas se od něj odvrátil, zadíval se přes pole k západu, kde tekla řeka, na jejímž protějším břehu rostla zelená a zlatá tráva. Elysejský opar ve slunci byl tak blízko, až to bolelo. Utíkal celým časem, snažil se uniknout do věčnosti, jen aby jej polapili na konci dějin, na konci toho, co se děje s ním.

~ ~ ~

Otočil hlavu a podíval se za nespřízněného, přes jeho rameno a do výšky, na modrou oblohu za jeho zády. V dáli, na obzoru, se mračila tmavá oblaka, bouřková mračna, anebo oblaka války, to nevěděl jistě. Tady, v tomhle světě mimo svět, tady na polích iluzí, na iluzijských polích, na cestě všeho prachu, v tom někdy nebývá rozdíl. Pokud se chystá bouře, pak se jistě chystá i válka. Pleskající křídla kovově lesklých bouřňáků bude brzy slyšet po celém kraji, přehluší všechny písně, všechen smích lijákem ohně a krve a krup a světla a vody a hrud bláta a kamenů vrhaných mezi poryvy, a Thomas věděl, dobře věděl, že to bude, jako by se na ně hroutila sama nebesa. Přichází bouře. Přichází válka. A řeka duší zhoustne mrtvolami, těly pastýřů i králů, a vrány, jež poletují nad poli, z nich budou hodovat. Z celých dějin udělali síto k oddělení zrna od plev, mlýn, jenž namele nejhrubší zrno v měkkou, bílou mouku.

„Ještě jedna, poslední veliká válka, a pak nastane věčný mír," řekl anděl.

„Veliká válka," zopakoval Thomas nenávistně.

Ztracený bůh starověku

Ugallu přeskočili rákosovou ohradu. První *ugallu* ostrým drápem poškrábal Dumuziho na líci. Druhý *ugallu* uhodil Dumuziho přes druhou tvář jeho vlastní pastýřskou holí. Třetí *ugallu* rozbil podstavec máselnice. Čtvrtý *ugallu* shodil hrnek z háčku. Pátý *ugallu* roztříštil máselnici. Šestý *ugallu* rozbil hrnek. Sedmý *ugallu* vzkřikl:

~ ~ ~

„Vstaň, Dumuzi! Sirturův synu, Inannin manželi, Geštinannin bratře! Prober se ze sna! Ovce ti berou, jehňata lapají! Tvé kozy pochytali a kůzlata jsou v pasti! Teď sundej posvátnou korunu z hlavy! Teď sejmi všechna *me* z těla! Upusť královské žezlo na zem! Sejmi posvátné sandály z nohou! Odejdeš s námi nahý!"

~ ~ ~

Ugallu uchvátili Dumuziho. Obklopili jej, byli všude kolem, a svázali mu ruce, svázali krk.

A vedli jej, Dumuziho, Tammúze, Thomase, a otrocký obojek ho řezal do krku, až na to, že to nebyl otrocký obojek, byl to hrubý provaz, na kterým toho zkurvenýho negra voběsej, to teda jo, lidi, a už ho hodili přes větev a z blůzy mu servali epolety a seržant si oklepal prach z široké krempy klobouku a odvrátil se, nedíval se na něj, jak se vypíná na špičky, namáhavě se snaží vytáhnout výš, ale provazy ho drží na dřevěné ohradě, na kříži ve studeném sněhu, ruce má za zády, sloupek ho dře do jizev od bičování na zádech, ale jeden z nich, Carter to je, mu vkládá cigaretu do úst a ptá se, jestli chce zavázat oči, a slibuje, že to bude rychlé, to teda rozhodně, a jemu je to líto, Bože, tak líto, a Tommy se křikem dožaduje Seamuse, jenže Seamus odvrací hlavu, jak jinak, protože je mu z toho všeho zle, jak jinak, a zapřísahá se, že tímhle to všecko končí, že tohle je konec služby Seamuse Finnana v tý zajebaný válce, do který mu je hovno, a Thomas…

A Thomas cítí provazy na zápěstí a táhnou ho pryč z reality, toho uprchlého boha, táhnou zpátky do věčnosti, kam patří, do věky trvajícího okamžiku jeho smrti.

Podívá se stranou, k řece, která je teď tak blízko.

~ ~ ~

Máselnice nehybně leží, do rozbitého hrnku nikdo nelije mléko. Dumuzi už není; ovčín, stejně jako prach, byl větru odevzdán.

Sebitti

Když Nebe, král bohů, otěhotněl Zem, podle sumerského mýtu mu Zem porodila sedm bohů zvaných Sebitti. Když před ním stanuli, rozhodl o jejich osudu. Povolal si prvního a vydal mu rozkazy – kdykoli půjdeš v davu, nebude nikoho, kdo by se ti rovnal – a promluvil ku druhému – hoř jako sám bůh ohně, plaň jako plamen – a řekl třetímu – ty choď mezi nimi, lov je s krutou tváří lva, a kdo tě spatří, nechť padne k zemi v děsu – a oslovil čtvrtého – i horstva prchnou před tím, kdo ponese tvoje strašné zbraně – a nakázal pátému – duj jako vítr, až do samých konců země – a poručil šestému – choď nahoře, choď dole, a na své pouti nikoho nešetři. Sedmého naplnil dračím jedem a neřekl než toto: u země drž vše živé.

Metatron se rozhlédne po sedmi mramorových sloupech své Síně záznamů – je to jen pustá černá rovina táhnoucí se na vše strany až k obzoru. Každý sloup má svou osobitou vrytinu, znak vytesaný do kamene.

~ ~ ~

Bylo sedm sebitti a bylo sedm *ugallu*, stejně jako bylo sedm planet, sedm dnů. Bylo sedm mudrců, kteří přišli po řece do Sumeru a přinesli moudrost a civilizaci z jakéhosi vzdáleného světa prapodivných božstev, z hor, kde sídlil Enlil, pán vichrů, anebo z hlubin – z *abzu* –, z vodních hlubin, kde sídlil Enki, pán země, kde sídlil u pramene všech řek světa, jak se tvrdí. Bylo sedm Anunnaki, sedm soudců podsvětních, a sedm zbraní měl bůh Nergal, v pozdějších mýtech známý jako Irra, jejž Řekové znali jako Ára, samotného boha války, sedm zbraní, jež kráčely a hovořily jako lidé. Samo jejich jméno znamenalo prostě Sedm. Sebitti.

Sedm proti Thébám, pomyslí si Metatron. Sedm samurajů. Sedm statečných.

V egyptské mytologii bytost nemá jedinou duši; má jich sedm, sedm stránek, sedm archetypů, a jedině jejich spojení vytváří jedince.

~ ~ ~

A sedm bylo i jich, jich, kteří přišli společně do Uru nebo do Chaldeje, aby se přihlásili ke Konventu: Rapiu byl léčitelem v Akkadu, Mika přišel ze Sýrie; Adad byl tehdy nedaleko Háranu, mezi Chetity. Rafael, Michael, Azazel. Ostatní přišli porůznu z celého Středního východu. Uriel, Gabriel a Sammael, než ho museli… vystřídat. A samozřejmě Metatron. Metatron, který býval bohem jménem Enki, který býval člověkem jménem Henoch, než se oddělil od toho, co v něm ještě bylo lidské.

Sedm archandělů. Sedm nájemných bojovníků. Dobrá parta. Odjakživa bylo dost žádoucí mít je na své straně, když se válčilo.

Odedávna si myslel, že dokážou pracovat za kulisami, uzavírat dohody a přijímat zákoníky, tvořit pakty a kontrakty, budovat cosi jako skrytou říši, budovat… spravedlnost. Spravedlnost, milosrdenství a moudrost. A jejich pánové si jeden po druhém začali uvědomovat, kdo tu vlastně velí, kam všechno spěje, a buď se vydali na dlouhou cestu do Pergamentu, pryč k existenci tvořené jen sny a vzpomínkami, anebo složili slib sami. Klekli před trůnem a dovolili mu, aby přetvořil jejich

vrytiny, svázal je k archetypu, k *me*, k nové totožnosti s novým osudem. A Metatron je pečlivě upravoval, vedl jejich osobnost sem nebo zase tam, sochal jejich duše, aby to už nebyli bohové osobní slávy, individuální moci, ale služebníci vyššího práva, andělé houfců nebeských.

A když vyšli do světa, vyšli jako jeden ze sedmi.

~ ~ ~

Sedm jich teď stálo před ním, v zkrvavené, zablácené zbroji, a všichni vypadali jako zadýchaná, provinilá psiska, která si s nějakým nevinným tvorečkem krutě pohrála víc, než měla dovoleno. Dva stáli vepředu, ti zdaleka nejkrvavější a nejzablácenější, jen o trošku drzejší než ostatní, stáli vepředu s přece jen trošku větší osobitostí. Jenže každé mužstvo má své hvězdy, tohle není výjimkou. Má své Gabriely a Michaely, ty, které vyšlete, když chcete město obrátit v sutiny.

„Hotovo," hlásil ten, který si říkal Carter. „Je po něm."

„Určitě? A ta holka?"

„Je mimo hru," povídá Pechorin. „Ptáček má zlámaná křidýlka. Konec."

Přikývne, propustí je, Síň záznamů se zaleskne a mizí. Koneckonců je to jenom sim, poradní místnost, kterou používá, když chce na tyhle novodobé sebitti (originály to nejsou, takže na velké písmeno nemají právo) patřičně zapůsobit. Někdy ji používá jako útulek, když chce mít klid ke zkoumání vrytin ve své knize, když hledá příští nezbytný výpočet, ale vcelku je síň na jeho vkus trochu moc okázalá. Vyhlédne z okna haly, přes střechy ke vzdálené, jemné litinové krajce Eiffelovy věže, která jen trochu vyčuhuje za komínem; realitu má radši, vždycky to tak bylo.

Takže kluka zabili a holku zlomili, pomyslí si. Kdovíproč však Metatron necítí jistotu. Napadne ho, že možná by si to měl osobně prověřit, navštívit svoje sebitty v Severní Karolíně. Ten kluk, to máme první popravu nespřízněného za… zadlouho. Pergamentem se rozběhnou vlnky, následné otřesy. Tihle pěšáci jsou moc mladí, než aby to znali, zato Metatron byl u toho, když rozřezali na kousíčky Tiamat, on to ví. Konvent je víc než prostá dohoda, vrytina nespřízněného je víc než pouhá rytina, protože oboje je vepsáno do samotného Pergamentu – a jediné škrábnutí v Pergamentu může poskvrnit celé dějiny: krev a atrament.

Ne že by ale čas byl přímka vedoucí od minulosti k budoucnosti.

V odlesku oceli na zapalovači

Carter drží zapalovač, dlaní druhé ruky chrání plamínek, spustí dlaň níž, až se dotkne plamene, pak ji zase odtáhne, jen co ucítí spáleninu. Opakuje to. Opakuje to nějakou dobu. A nakonec už jen drží dlaň nad plamínkem a čenichá spálenou tkáň. Připomíná mu to nějaké jiné místo a dobu, jinou totožnost, která mu už v mysli uniká. Kdysi se na pohovory těšíval. Cítíval se po nich vyčištěný, věděl, že jeho svazek s Konventem pomazání posílilo, že jej beránci krví omyli dočista, že odevzdal vzpomínky nadřízeným a beze zbytku se odevzdal blaženosti. Po každém úkolu se cítil osvěžen, obnoven, když vycházel z nějakého toho hotelového pokoje nebo prázdné kanceláře, kterou si jejich nadřízený zvolil za základnu. Byl zbaven břemene hříchů, byl ve stavu milosti a věděl, že cokoli udělal, udělal s úspěchem a pro vyšší dobro, pro Konvent. Takhle to cítíval, a sám netuší, proč už to tak necítí.

~ ~ ~

„Co to kurva děláš?“

Pechorin mu srazí z plamene ruku.

„Pro Krista zkurvenýho. Co to do prdele vyvádíš?“

Carter zaklapne zapalovač.

„Kde jsem k němu přišel?“ ptá se. „Nemůžu si vzpomenout, odkud ho mám.“

Pechorin krčí rameny.

„Sejde na tom? Seber se, kurva. Padej do auta.“

Pechorin obejde auto, pípnutím odemkne centrální zamykání, nastoupí si za volant. Carter sklouzne z kapoty a otevře dveře na svojí straně. Zarazí se, mrkne na popálenou dlaň, kůže je rudá a samý puchýř, ale už se hojí; vidět to není, tak rychle to nejde, ale už teď bolest slábne. Takové je koneckonců být nespřízněný, říká si. Jsou to léčitelé, v jádru ano, ať už jde o jejich vlastní tkáň, anebo o rozervanou kůži reality, Pergamentu.

Tak znělo jedno z prastarých jmen, která jim dali lidé, jak se dozvěděl: *refajim…* léčitelé.

Jenže jak si nasedá na místo pro spolujezdce, na černou, čalouněnou koženku, rozpálenou slunkem, cosi v koutě jeho mysli ví skoro – ne úplně – jistě, co se skrývá pod jeho neklidem. Neuvědomuje si, že popálenina byla jen pokusem konkretizovat matný pocit ublíženosti, zraněnosti nebo nemoci, který se ho drží i přes to, že Metatron mu pošeptal slovo, jež mu vyčistilo hlavu od všech vzpomínek na krutosti, jichž se dopouští. Nevzpomíná si, jak stál a s hrůzou se díval na dívku ležící v louži tmavého výtoku, jak se mu klepaly ruce při pomyšlení na to, co provedli. Nevzpomíná si, že když pěstí bušil znovu a znovu toho zbabělce do obličeje, nechtě na něm viděl svoje vlastní modré oči a plavé vlasy, jako kdyby tloukl vlastní odraz. Nevzpomíná si, jak si vzal zapalovač v chabé naději, že to kluk pozná skrze chvějivé světlo, jež na ně Metatron vložil, že to pozná a bude vědět, odkud vítr vane a že má utéct. Kdepak. Ať je rána v jeho duši jakkoli hluboká, Metatron ji vyčistil důkladně. A jemu Kant stále zní v hlavě, očista pořád pokračuje, pomalu, metodicky. Ale ne dokonale.

~ ~ ~

Pechorin ho chytí za ruku, prohlíží si škody, ale Carter jen civí na vlastní odraz v odlesku oceli na zapalovači, snaží se přijít na to, co vlastně cítí a proč se kurva necítí tak, jak by se cítit měl. Pechorin nastartuje, odrazí od krajnice a zapojí se do provozu. Ostatních pět jede za nimi, o něco dál, v neoznačené dodávce, ve zpětném zrcátku jsou vidět. Vidí, jak se smějí, jak jeden otevírá pivo, jak pohodlně sklouzávají zpátky do těch prázdných a povolných osobností, ve kterých vedou své všední životy, dokud nepřijde další úkol. Carter se zapře do sedadla a zavře oči, slunce mu prosvěcuje víčka, červené a oranžové šmouhy teček a žilek, abstraktní plátno krve a ohně.

Vybaví si chlapcovy oči, sytě oříškově hnědé, se zelenými, smaragdovými a nefritovými skvrnkami; pamatuje si, jak na něj narazili v baru, olíznutí rtů, nahoru ohrnutý nos, kaštanové vlasy po ramena, ví, že mu zapaloval cigaretu. Měl ho pozvat na mejdan.

„Vypadáš teda dost jetě,“ ozve se Joey.

Jack se na něj podívá, Joey má na sobě černou koženou bundu. Kdovíproč – spíš bůhvíproč – ho najednou vidí v kvádru. Ale hovno, Joey by si oblek nevzal ani za zlatý tele.

„Taky že jsem dost jetej,“ odpoví Jack.

Řeka vran a bohů

Po řece zhoustlé bryndou války, hustší – vší tou krví a mrtvolami z bouře – než dehet, kterému se podobá, pluly orvané šaty a rozmlácený nábytek, otevřené kufry a rozházené, nasáklé papíry, zmuchlané hadry od oleje a umělohmotné pytle. Pevně svázané a skrývající nějaký neznámý artefakt; olejomalby v rámech, panenky a medvídci, černobílé fotky manželek a milých a cibule po tatínkovi a kukačky po dědovi a klavíry a tříkolky a balíčky karet s obrázky nahotinek, a hliněné hrnce z Hacilaru, Hassuny nebo ze Samaří, všechny se vzorky ptáčků a rybek, zvířat a lidí, všechny býčí hlavy, dvojbřité sekyry a maltské kříže z Tel Halafu; a zahliněné lebky mrtvých, kdysi uchovávané s mušlemi místo očí, které byly zdrojem veškeré té starodávné keramiky v protoneolitickém Jerichu; a valily se tam všechny nahromaděné artefakty dějin, obracely se dokolečka dokola ve zvlněném, zvířeném neřádstvu, a mezi těmi věcmi a nesení na nich, nad nimi a pod nimi se převraceli a převalovali potáciví mrtví, valili se s řekou, která kdysi tekla čistá a lahodná po celou věčnost ke vzdálenému městu na pokraji všeho. A z řeky zvuků a zření, která se dřív hnala blyštivě a burácivě a bublavě do hlubin – řeka života a řeka mrtvých, již překračují všichni ti, kdo touží vejít z času a místa vlastní existence do věčnosti – z té teď byl líný had špíny, na němž se vrány krmily mrtvolami králů.

~ ~ ~

A Thomas klopýtne při pokusu přeskočit zkroucený kořen, klesne na kolena, ruce natáhne před sebe, plácne sebou do bláta na obličej, zkroutí si zápěstí a zaskučí, ale hned si za ten zvuk vynadá. Nedaleko za ním – ne *dost* daleko za ním – se ozývá vzteklý křik, křik opilý zlovolnou radostí, a oni se prodírají mezi stromy a skrz křoví k němu. Vymaní se vratce z vlhkého objetí bažiny, utíká dál. Utíká ven z lesů, utíká před těmi vidláky, před pekelnými psy, před anděly, před lvem, a taky před zhoubným hromem a bleskem, který prudce vrazí do stromu vedle něj – vysoký strom se osvítí, v chorobné záři je strašidelný, tajemný. Utíká ven z lesů a přes pole, traviny mu bičují obličej, zase do lesů, klouže, klopýtá, po svahu dolů, padá, plácne sebou do rozbouřené řeky, černé, hnědé, rudé vší hlínou, co do ní splavila bouře, řeka se vrtí, víří a vleče ho v sevření dolů, topí ho.

~ ~ ~

Je suchý, horký a sluncem vybělený den na savaně a lev se pomalu loudá vysokými travinami. Štíhlý mladý samec gazely Thomsonovy zacuká nozdrami, jen co ucítí dravce, podívá se na nás a pak dlouhé řasy nad hlubokýma tmavýma očima zamrkají. Na nebi líně krouží andělé. Když se rozhlédneme, uvidíme se na širé obloze pást stádo zubrů – a přes ně, ve dvojexpozici, se na té vidině stepi jako duchové rýsují mladí muži v olivovém a v khaki, kouří cigarety, hrají karty a popíjejí. Pes stočený do klubíčka leží vedle podivné postavy (za ní? před ní?) ve zvířecích kůžích, která má masku se zobanem a je oblečená v něčem, co je snad plášť, snad křídla. Všechno je nehybné, strnulé v okamžiku.

~ ~ ~

A ačkoli víme, že až ten okamžik skončí, pak beze stínu pochybnosti – vždyť v nelítostném žáru tohohle letního poledne nejsou žádné stíny, leda snad ty nejmenší pod našima plahočícíma se nohama – víme, že pak přijde zhouba, která tenhle klid roztříští – protože tak se to děje, vždy v životě, anebo navěky ve věčnosti –, zároveň také víme, že někde a někdy Tammúz unikne. Tammúz uniká ze všech dob a ze všech hrobek. Přesto jej oplakáváme; naše slzy patří tomu ztracenému bohu starověku, stejně jako ztracené době našeho mladého věku.

A on stále utíká, přeskakuje, je spoutaný, polapený v okamžiku, a zase odpoutaný v mýtu, utíká přes pole ztracených dnů, daleko od cesty všeho prachu, a po proudu řeky vran a králů, řeky zvuků a zření živých i mrtvých, a všude kolem něj rostou poupata a sítí, a tráva a keře a stromy, a vlčí máky.

ERRATA

Strazza Ce La Daidalii

Vyjdu z krčmy do záře pozdního odpoledne na Strazza Ce La Daidalii – jak jsem si ji nazval, nestydatá to slátanina morfémů ze tří nebo čtyř různých jazyků, kterým jsem se přiučil na cestách. Pokřtil jsem ji tímhle hybridním, vymyšleným obratem, jednoduše proto, že mi připadá příjemným románským způsobem popisný, jeho intonace je plynnější, vhodnější k téhle civilizaci v podobě vodopádu. Vyjdu na mramorové dlažební kostky náměstí s kavárnami a restauracemi, kde jsou čtyři velkolepá schodiště; dvě vedou od krajního konce s balustrádou dolů, ze severovýchodního a severozápadního rohu, rovnoběžně se strmou stěnou, a sbíhají se na menším odpočívadle, načež se ovšem zase rozcházejí do stran, a pak pokračují dolů k jihovýchodnímu a jihozápadnímu rohu dalšího náměstí; druhá dvě schodiště to opakují na opačné straně, vedou vzhůru podél zadní, jižní stěny náměstí až na malé odpočívadlo, kde mění směr a pokračují výš. Strazza Ce La Daidalii tak pokračuje dál, nahoru i dolů, dost dlouho, náměstí nad náměstím a zase náměstí, to nejhořejší a to nejdolejší se ztrácí v mlze, anebo prostě v oparu atmosféry, která rozptyluje světlo ve vodnatě modré, až konečně v dáli dokonce ani s dalekohledem nerozpoznáte začátek od konce. Sendvičové sídlo, ulice usazenin, náměstí za náměstím, strada a plaza, tak jsem to nazval strazza. Nemám ponětí, jak tomu asi říkají místní, protože jejich abecedu z pištiteček a vřeštičárek neumím číst.

~ ~ ~

Odložím espreso na červenobílou šachovnici ubrusu z voskovaného plátna, na jeden ze stolků v rustikální kavárničce, ve které jsem se rozhodl ubytovat, než se můj nejnovější plán takříkajíc odlepí od země,

vyloudám se na dlažbu náměstí a prohlížím si své dokončené vlastnoruční dílo.

Zdá se, že tu jen pokračuji v dlouholeté tradici; podle toho, čeho se dohaduji z fotografií v obchodech pro turisty, nejsem v žádném případě první, kdo si tenhle Jákobův žebřík, tuhle schodišťovou stradu vybral jako startovací plochu. Staré černobílé fotografie, lesklé barevné snímky, kresby uhlem, olejomalby, modráky – knížky pro turisty ukazují fantastická udělátka, která za staletí vytvořily mysli nějakých rádoby Daidalů, postavená se vzdornou vervou. Představuji si, jak se po stranách náměstí scházejí davy, jak se tlačí na schodech, těch nahoru i těch dolů, jak lidé vykukují z balkonů a zpoza okenic, starci bafají z dýmek a potřásají hlavami, dívenky omdlévají nad elegantním, odvážným, smrti se nebojícím a jasně pomateným letcem, a nějaký klučina tvrdí matce, že on to taky jednou zkusí – bez ohledu na to, co jim říkají celé dějiny –, že se aspoň *zkusí* dotknout nebe.

~ ~ ~

Ať už tihle lidé byli jakkoli svázáni geografií Riftu, určitě o létání snili od prvního dne, kdy se jeskynní člověk zadíval na orla, jak krouží, jak se ve spirále vznáší na vzdušných proudech, anebo se vrhá dolů na kořist. Jak by se mohli podívat na ptáka a neuvědomit si, že kdyby i oni dokázali jednoduše vystoupit z nakloněné roviny jejich existence, byla by to závažnější revoluce a okamžik dějinnější než objev ohně? Možnost putovat vertikálně, prosvištět kolem všech těch měst a vesnic, jež leží mezi jejich vlastním zapadákovem a bájnými městy v dálavách, vysmát se kukaním celníků a mýtu vybíranému u bran ve vesničkách bez vlastního průmyslu – pak by se obchodu nekladlo v cestu už nic než náhoda. Možnost sami se podívat na to, o čem zatím jen slyšeli díky řetězu šuškandy, běžící od úst k ústům, o čem jim vykládali obchodníci jako ve hře pošli to dál, jen díky řečem o Okraji, který je předaleko nahoře, anebo o Údolí tam dole, o místech, ze kterých rozlehlost a rozdílnost udělala báje, o těch legendárních, fantastických krajích, tak nemožně, neuvěřitelně… rovných.

A tak jeden Daidalos po druhém, přinejmenším tedy v tomhle nevelkém kousku Riftu, přicházeli sem, romantičtí šílenci financovaní obchodníky, kteří si hýčkali představu světa svobodného obchodu, a pokoušeli se vzlétnout.

~ ~ ~

O jedno náměstí výš jim postavili pomník, okázalou bronzovou plastiku z lopatek a soukolí, strojů s netopýřími křídly, které strmí vzhůru z rozbité masy postrojů, stylizovanou lidskou postavu náraz vymršťuje ven a nahoru, paže se zdvihají k nebi, jako kdyby se pilot katapultoval z vraku letadla, ba spíš jako kdyby i v okamžiku, kdy se stroj hroutí, kdy se tříští dole na kamení, duše letce odlétala v jedné explozi, jako motýl zrozený z kukly ze zkroucené mědi a železa. Stejně jako v mém nesmírně vzdáleném světě, i tady se podle všeho většina nefunkčních konstrukcí inspirovala u zvířat, samé opeřené a okřídlené stroje, kloubovité konstrukce z tenké látky a s dlouhými švy, stroje poháněné pedály pro nohy i pro ruce, vybavené hydraulickými písty posilujícími pohyby svalů až do osmimetrového či většího rozpětí, buď mrtvé váhy, které určitě hned svištěly k zemi, anebo zase lehounké drobnosti, které sice k úžasu a jásotu diváků plachtily vzduchem, jenomže pak se nevyhnutelně objevila nějaká strašlivá trhlina a lidé začali křičet a vzdychat a veliký sen posledního Daidala se rozpadal.

V knihách se najde i pár zobrazení mužů a žen, kteří vzletěli do nebes a kroužili, dokud nezmizeli za mraky, protože kdovíproč nebyli s to se dostat do stejných vzestupných proudů, kterých využívali ptáci, aby doletěli zpátky domů. Jeden dva se vrátili pěšky, asi tak po desítce let; prošedlé a zestárlé je vídáte na fotkách a vedle jsou jejich usměvavé snímky z mládí, na těch starších třímají páky, na těch novějších svírají hole. Aspoň se jim vedlo líp než balonoletcům, které do posledního odtáhly nějaké neúprosné proudy a které už nikdy nikdo nespatřil; ba ani ty nejvýkonnější řiditelné vzducholodě, pokud si obrázky vykládám správně, nebyly s to překonat silné sestupné proudy vzduchu a příčné toky, jejichž schémata nakreslili stárnoucí letci, aeronauti i meteorologové. Kdyby tomu bylo jinak, mohl mít můj vlastní létající stroj rozumnější podobu.

Leonardovský let

Vsunu chodidla do třmenů, zapnu popruhy a pořádně je utáhnu, upevním kovové spony a nohy docvaknu do křehkého kloubového rámu exoskeletu. Ten je vyroben z materiálu, kterému knihy ve světě, do nějž

patří, říkají synt, a který neznají nikde v Riftu, aspoň tedy v těch jeho místech, která jsem navštívil. Ani já sám nevím jistě, jestli je to plast, nebo kov. Leskne se jako chrom a je půvabně pevný, stříbřitě svítí v časně ranním slunci, ale celý složitý přístroj váží méně než hrst písku a vítr by ho stejně snadno odvál, kdyby nebyl připoután k železným kanálovým mřížkám, kterými je tu a tam poseté mramorem dlážděné náměstí. Proti němu hliník působí dojmem olova, a tak si myslím, že pokud to vůbec je kov, tak je to slitina adamantia a cavoritu, pevná jako ten první, vzpírající se přitažlivosti jako ten druhý. Zabralo mi sto let, než jsem se naučil s tím zacházet, a naštěstí jsem si vzal zásobičku syntu s sebou, na tu dlouhou, úhlopříčnou cestu po Riftu, tolik, kolik mohl těžkopádný povoz pobrat.

~ ~ ~

Přitahuji si složené popruhy, vsouvám paže do postroje, naposledy sklouznu očima ke svému poslednímu dopravnímu prostředku, odstavenému na silnici, která vede pryč ze strazzy, k východu, podsaditý valník, na kterém dřepí starodávný přívěs Winnebago, obklopený baldachýnem stanových plachet, s dřevěnou verandou, kterou jsem postavil sám, s přístavkem. A obrovské pětiprsté waldo zapražené do něj je jako ruka obřete a hraje roli volského zápřahu. Kdyby na tomhle světě byl někdo, kdo by se díval, jak jsem s tím vjel do města, praštěný cikán a kočovník, jehož maringotka je sama cirkusová zrůda, co by si asi tak pomysleli? Musím uznat, že jsem se zčásti naučil libovat si v bizarnosti strojů, které jsem při putování po cestě všeho prachu nahromadil, které jsem si vzal na tomhle nebo tamtom světě a vylepšil k vlastním účelům. Bude trochu smutné zanechat tu valník i tu absurdní, plazivou vymyšlenost, která ho tři století táhla po horských silnicích a cestách; jenže to nekonečné kličkování cesty po Riftu mě odvádí dál a dál od cesty, kterou se chci dát. Jsem už takhle dost mimo trasu, a jestli chci pokračovat dál po cestě vyznačené pro mě v Knize, musím obětovat pohodlí svého vlekoucího se obytného přívěsu pro cosi… honosnějšího.

~ ~ ~

Zapnu si přezku na pásu létajícího stroje a uvolním západky, které drží hrudní držák otevřený; pomalu se ze stran kolem mě sevře, je měkký a čalouněný, jako když dítě uchopí prsty míček na basebal, ale pevný jako jedna žebra navíc. Podpůrné západky mi vyskočí z podpaží a

zamknou se mi nad rameny, balíček kovových svalů, které generují energii a pohánějí zásobníky na stlačený vzduch, ze kterých se mi nad hlavou rozvinou zatím ještě složená křídla. Natočím dolů prsní pancíř a upevním ho pásky, zapnu ho na západky u pasu. Neodolal jsem pokušení odlít ho do tvaru blýskavých hrudních pancířů, jaké nosili vojáci ve starém Řecku nebo Římě, anebo jistý anděl ze vzpomínek na můj domovský svět. Trochu mi to odstává od prsou – a kvůli tomu celý exoskelet vypadá ještě víc serafínsky –, protože jsem pod něj zabudoval menší přihrádku; skrčím se, zvedám Knihu, zasouvám ji do otvoru na pravé straně a zavírám za ní dvířka. Tu jedinou si beru s sebou. Nasadím si brýle na oči, kyslíkovou masku na ústa. Nemám ponětí, jaká atmosféra je na modravém nebi za Riftem – nejspíš jsem už tak hrozně nízko, že jen sama váha vzduchu by mě měla rozmačkat, takže fyzikální zákony v tomhle světě jsou evidentně víc než jen trochu nevědecké, ale nehodlám nic riskovat.

~ ~ ~

Nakonec, na sám konec vsunu ruce do připojených a kloubových rukavic, které mi visí u pasu, vyháknu je a upevním si je na zápěstích, ujistím se, že všechny jacky a konektory drží pevně, a pak cvaknu vypínačem na pásku, který tomu šílenému vehiklu oznámí, že jsem připraven, takže může přenášet pohyby mých prstů po dlouhých drátech, jež vedou k ramenům; popojdu, v nepotřebném, ale nevědomém gestu rozpřáhnu paže, roztáhnu prsty doširoka, dlaněmi dolů, a dvanáctimetrová stříbřitá křídla se roztáhnou nade mě a přede mě a kolem mě a já cítím, jak se pod nimi hýbe vítr; cítím to při pohybu každého prstu, zvedá mě to, stačí jen mávat prsty a úvazy waldokřídel podle nich mávají, a nohy už nemám na zemi, vykopnutím uvolním všechny kotvy a ony odpadnou a já najednou stoupám.

A Strazza Ce La Daidalii se rozezní mým smíchem a já stoupám k nebi Pergamentu, je to můj smích a můj let a smích a let všech snílků z Riftu, všech podle padlých letců, jejichž jména nikdy nebudu znát, těch Leonardů z tohohle koutu věčnosti. Taky jsem to tu mohl nazvat Strazza Ce La Ikarii, kvůli všem těm pádům, jenže to by bylo… nedostatečně zapálené a všechny by je to urážel o. Daidalos vzletěl, a jeden každý z nich také, z nich, kdo se smáli před starci s dýmkami, kteří jen vrtí hlavou.

Vznáším se na jejich smíchu, na jejich halekavé radosti, ta je vzduchem pod prsty mých křídel. Je mi jedno, kdo se dívá, duchové tohohle opuštěného místa z balkonů, anebo andělé v oknech na nebi.

Letím.

6

VÁŠEŇ KAŽDÉHO TOMÁŠE

Ukřižovaný pastýř

Najde ho v kostele, jak sedí v jedné z dřevěných lavic a mezi nohy si položil umělohmotnou tašku; když změní polohu, v tašce zacinká. Tohle je poslední místo, kde by čekala, že ho najde, ale nejspíš zčásti právě proto je tady. Že by vůbec nečekala, že ho najde tady. Loupne po ní očima, změří si, jak se k němu blíží, pak sáhne do tašky a vytáhne láhev piva. Ani se na ni nepodívá a o hranu lavice před sebou urazí víčko. Ode dveří vpravo za oltářem k nim vykročí kněz; Finnan jen cosi zadrmolí a on se zastaví, otočí se a vyjde dveřmi zase ven.

„Já myslela, že na tyhle hovadiny nevěříš," začne ona.

„Taky že ne. Ale je to pěkná představa, no ne, Fri? Vykoupení."

„Mluvíval jsi jinak."

„Jinak? A jak teda?"

„Za svý zasraný hříchy si umřu sám, díky za nabídku," napodobí jeho přízvuk.

„To jo," kývne on. „A tak to nejspíš bude. A ten přízvuk dost kurvíš… mimochodem."

Sedne si do lavice vedle něj.

~ ~ ~

Pokud vidí, na jeho těle nejsou žádné modřiny, zato je bledý a vypadá nemocně. Vlastně je skoro bílý, a když ona natáhne ruku a dotkne se ho na tváři – on sebou cukne a uhne pohledem –, zjistí, že je studený jako mramor.

„Co se ti stalo?" chce vědět.

„Anděl mi vzal srdce, to se mi stalo. Sáh dovnitř a prstama ho vyrval. Copak o to, já cejtil, jak tam ty trubky předělává, jak napojuje tepny na

žíly a žíly na tepny. Všechno je to pospojovaný, pěkně úhledně, teda jako až na tu pumpičku, ta je pryč. Takže jak vidíš, musím teď pořád v duchu odříkávat menší mantru, aby krev tekla. A tím se spotřebuje hodně tepla. Všimla sis toho někdy, když jsi používala *mojo*? Je na to nějakej vědeckej výraz, žejo?“

„Negativní entropie.“

„To je von,“ přikývne. „Někdo by to měl prozkoumat, nemyslíš? Nakonec… co když to nejni vůbec žádná pojebaná magie? Třeba se všecky ty kraviny daj bezvadně racionálně vysvětlit.“

„Třeba,“ připustí ona.

„A to by bylo fajn, no ne? Mohli bysme se dozvědět něco o tom, co s náma hejbe, jen kdyby si ty zajebaný idyjoti v jednom kuse nehráli na vojáčky, kurva.“

„Na vojáčky?“

Posměšně zasalutuje.

„Seržant Seamus Finnan se hlásí do služby, pane!“

~ ~ ~

„Myslím, že ty zajebanci se už chystaj,“ povídá on. „Ani ti nedaj na vybranou. Kdepak, pokud nejsi s nima, zhebni. Jenže zabít všechny nespřízněný, to má svoje následky, víš? To, na čem jsme závislý, to *mojo*, sahá fest hluboko pod realitu. Přestřihneš jedno vlákýnko, jediný vlákýnko… Ale jim je to jedno. Serem na to, říkaj si. Klidně tenhle zajebanej svět spálíme a načnem si novej.“

Dá si další lok.

„Kristepane,“ povídá, „pořád žijou v tom zkurveným neolitu. Než se znova oseje, pole se vypálí.“ A další hlt.

„Ale zabíjet ho nemuseli. To teda ne. Když zabijou nespřízněnýho… no, to už jsem říkal… vznikne docela kurevsky velká…“ (máchne rukou, hledá slovo) „…trhlina v Pergamentu. A na tomhle světě jsou místa, kde… kde to nejni zrenovovaný zrovna kvalitně. Některý dny jsou hotový díry.“

Takových dnů mívám spousty, pomyslí si ona.

„Však víš, co hlas anděla dokáže,“ pokračuje on. „Tak si představ, co to nadělá, když zakřičí.“

~ ~ ~

Vzpomíná si, jak to slyšela až v kostech, jak se probudila uprostřed noci a pořád jí ten zvuk zněl v lebce, zvučel v uších. Rázová vlna bratrovy smrti.

„Tak co, kurva, zabiješ mě nebo jak?“ ptá se Finnan.

Podívá se na něj, jak tu sedí, bledý a žalostný, a přistihne sama sebe, jak vrtí hlavou. Na to nemá srdce. Ví, že kdyby toho pro anděly měla víc než ten zlomek slova, tu slabiku z místního jména, kterou jí Thomas vnutil, než měla čas ho přerušit, kdyby měla cokoli víc než to *Ash* –, andělé by to z ní dostali taky. Ashton? Ashbury? Neví toho pro ně dost, ale Finnan toho zjevně věděl dost. Pochopila to z toho, jak od ní odvrací zraky. Dívá se do země, stranou, kamkoli, jen ne na ni.

„Ne,“ odpoví, „jenom jsem chtěla vědět…“

Neví, co že to chtěla vědět.

On zvedne hlavu ke krucifixu a ukáže na něj láhví.

„Tak co myslíš, byl tendlenc jeden z nás?“

Hadrová panenka nebo strašák do zelí

Pucka ukřižovali na poli za městem, jedné říjnové noci ho svlékli donaha na kopci, kde studený vítr srážel teplotu div ne až k mrazu – samozřejmě ne doslova na kříži, ale nechali jeho tělo viset, přivázané provazy za zlámané paže k plotu z ostnatého drátu, a pak ho skoro k smrti utloukli pažbami brokovnic, lebka se mu prolomila dovnitř, zlomenina se táhla od zátylku až k levému uchu. Nechali ho tam viset s rozpřaženýma rukama, jako vojáka z první světové, co uvízl v drátěných překážkách v zemi nikoho a kterého skosila nepřátelská palba, a on tam visel osmnáct hodin, bezvládný jako hadrová panenka nebo strašák do zelí, až ho, pořád ještě jen umírajícího, našli. Z komatu se nikdy neprobral.

~ ~ ~

Čistě abyste věděli, jak to bylo a že nebude žádný šťastný konec. Puck – můj mladý hřebec, štíhlý samec – nevstal z mrtvých po třech dnech pobytu v hrobce a jeho vražda nás nijak nespasila z našich hříchů, ani pro mě, ani pro něj nikde žádný život věčný. Puck – Thomas Messenger, jak ho pojmenovali rodiče – navzdory těm svým zeleným vlasům a drzým rtům cherubína a pomrkávajícím, dlouhým a černým

řasám, se kterými vypadal jako nějaké věčné děcko, jako Petr Pan, zemřel, jako umíráme všichni, bez vzkříšení, bez zázračného znovuzrození. Dodnes si pamatuji dotyk jeho nohou, chloupkatých jako slupka broskve, pod dlaní, šimrání chmýří na prsou, špičku růžku vmáčknutou do mého boku, když do mě trkl hlavou, to kozlí děcko. Jenže Pan je mrtev. Veliký Pan je mrtev. A my bychom pro něj měli plakat, jako ženy oplakávaly Tammúze v Jeruzalémě, plakat nad jistotou a nepochybností toho, že tu není.

~ ~ ~

„Jeho duše odešla na lepší místo," řekl kněz, a já svým způsobem souhlasím; zmlklá tma, kde dřív býval život, jenže byl sfouknut jako mihotající svíčka, takže zbyl jen proužeček dýmu – žal ostatních –, který stoupá podobný kadidlu k nebesům, může vypadat jedině milosrdná ve srovnání s tím, co cítil, když na něj pršely rány, když mu po tváři tekla krev a v hlavě zněly výčitky. Rád bych věděl, kolik z nás si dokáže představit tu hrůzu a bolest, které pozvolna ustupují, jak tělo odchází, odchází ze světa, a nakopává se šok – stejně jako jejich bagančata nakopávají jeho žebra – a vědomí choulící se do klubíčka je jeho jedinou obranou. A pak pomalý sešup do bezvědomí, a nakonec i do nicoty.

~ ~ ~

V té době, kdy ještě byl při vědomí, nevím, co bylo horší: agónie tělesných muk, anebo děs nad jejich naprostou nenávistí, nad jejich mravní jistotou, že on se nachází dost daleko za hranicemi toho, co jsou ochotni přijmout, aby si zasloužil nejen smrt, ale smrt tak surovou, tak nelidskou, že by i serafové, kteří vypálili Sodomu, před ní sklonili hlavy ve lhostejném uznání? Jaké to asi je, říkám si, poučit se o plných možnostech nenávisti, když ono ponaučení do vás vtloukají lámáním kostí na dřevě a rvaním kůže na kusy na ostnatém drátu?

Dočasný svět

Ležíme na zádech, on si uvelebil hlavu u mě na rameni, dívá se mi přes prsa nahoru, do širého nebe, na zlatý měsíček slunce, na stříbrný měsíc s dolíčky. Křídla si složil vedle sebe jako paví ocas, já jsem ta svá rozprostřel doširoka a naplocho na provlhlou trávu se silnými listy,

ležíme, jaké bychom spadli z hvězd, neteční k polednímu žáru, lhostejní k různým těm *csss* a *tsss* od ostatních studentů, kteří mašírují po kampusu z té přednášky na onen seminář.

~ ~ ~

„Zasraný buzíci," slyším jednoho utrousit, a Puck zvedne ruku, jako by ta slova chtěl zakroužkovat, malátně a líně, královské mávnutí, po třetím okruhu už má ruku zaťatou do pěsti, jeden prst z ní trčí nahoru, nenucenější už to gesto ani nemůže být.

„Ráčej si políbit prdel, mladej pane," zavolal za tím sráčem, ten si nikdy nenechá ujít šanci chovat se jako spratek. „Ráčej si políbit a vylízat."

Položím mu dlaň přes ústa, směju se, on se mi do ruky mrštně zakousne.

„Hele…"

~ ~ ~

Svět, dočasný svět – přinejmenším tenhle kousek trávníku před univerzitní jídelnou – patřil tehdy o polední pauze nám. Dočasný svět nám patřil, i když jsme jej přehlíželi, *protože* jsme jej přehlíželi, já měl batůžek pod hlavou místo polštáře, on ten svůj pohodil stranou, a dál ležel osamělý kroužkový blok s poznámkami z přednášek a jeho stránky se převracely a přeletovaly tam a zase zpátky v prstech teplého srpnového vánku, který byl asi zapálenější pro studium než my. Vytáhl jsem jeden nestydatě lenivý prst ze sevření mezi jeho zuby a cvrnkl jsem ho do boltce.

„Jau. Ty šmejde."

~ ~ ~

„No tak mě nekousej, hubeňoure."

Natočil hlavu na mých prsou tak, aby na mě mohl upřít ty nejnevinnější laní oči, tak, aby se jeho úsměšek, viděný shora, uličnicky zkroutil; řasy mě šimraly na kůži, jak zamrkal, a pak mi skousl bradavku. Zanadával jsem tak nahlas, že podvrťák, který kousek od nás prohledával zbytky svačin po studentech, zvedl hlavu, natočil ji ke straně, našpicoval uši a upřel na mě zvědavé oči.

Štíhlá a robustní

„Srovnáno se štíhlou – dolichocefalickou – elfí lebkou, ba dokonce i s robustní – tedy brachycefalickou – lebkou některého z gnómských plemen hrubé a opičí rysy jasně označují snědého okroida jako rasový typ, který je třeba zařadit vůči civilizovanějším rasám mezi *odlišné a podřadné.* Usuzujeme, že okroid se nachází kdesi v půli cesty mezi moderními lidskými plemeny a jejich troglodytskými předky, jako jsou astralopiték nebo Pithecanthropus Titanus, takzvaný člověk pekingský.“

~ ~ ~

Starý bombastický Samuel Hobbsbaum, s hojnými bílými vousy a působivou pevností podsadité postavy, zavřel knihu a položil ji na pultík. Jeden prst pořád držel na žlutém papírku s lepicím okrajem, kterým si pasáž založil.

„Když čteme, co napsali archeologové devatenáctého století,“ řekl, „v moderním kontextu těžko můžeme nebýt otřeseni rasismem, který je v tom nejen implicitně ukryt, ale vlastně i beze studu a explicitně přítomen. Pro nás je otroctví odpudivá představa, a přece…“

Znovu otevřel knihu.

~ ~ ~

„Právě z tohoto důvodu o okrového Afrítána musí pečovat jeho elysínský bratranec, jako je třeba pečovat o dítě, neboť Afrítán je bezpochyby pouhým děckem ve srovnání s nadřazenými elfy; jeho divošství je pouhou divou pudovostí mládí, schází mu rozum i sebeovládání, a jeho pověry jsou nezkrotnými rozmary dětinské imaginace. Bez vědy a matematiky, bez historie či filosofie – ba i bez pojetí pokroku, širšího než pouhé střídání ročních dob – je jako všechny děti uvězněn ve věčné současnosti, odsouzen řídit se svými nejbezprostřednějšími obavami a touhami, a tudíž ničeho netuší o etice a mnohém dalším. Je otrokem svých vášní a tím také zůstane, dokud jej kulturní člověk nevezme pod ochranná křídla a pevnou rukou jej nepovede a neovládne a nedovede na jeho místo ve společnosti. A je tedy zřejmou a jasnou povinností osvícených Elysínů, aby vášním vydaným divochům přinášeli tuto kázeň rozumu.“

~ ~ ~

„Tento cyklus přednášek bude právě o vášních," řekl Hobbsbaum po odmlce. „O vášni a rozumu, a o politice těchto dvou fundamentálních rysů lidské existence, jak je brali umělci, filosofové, idealisté a ideologové elysínského hnutí 19. století. Vášeň a rozum. Romantismus a racionalismus. Budeme přemýšlet, kde se vlastně v kolizích a koluzích těch dvou idejí stala estetika devatenáctého století politikou století dvacátého. Kde se z romantismu stal fašismus? Kde se z racionalismu stal komunismus? A můžeme to vůbec vyjadřovat takto zjednodušujícími výrazy?"

Studenti metafyziky

S Puckem jsme se poznali jako studující politologie hned prvního dne prvního ročníku na Severomanituské státní univerzitě, a jak jinak, hned první týden jsme začali studovat i jeden druhého, i když jsme zpočátku neměli valnou jistotu o tom nimravém pocitu na jazyku, o té štiplavé žádostivosti, kvůli níž si olizujete rty a zamyšleně se dotýkáte konců horních zubů; zkrátka nevěděli jsme, jestli to nebo letmé pohyby prstů a zachycené kradmé pohledy znamenají víc, jestli něco z toho znamená víc než jen naše vlastní toužebné přání. Pátrali jsme jeden na druhém po jistotě, kterou jsme sami nebyli s to vyjádřit ničím přímočařejším než stejným pokyvováním nebo úsměvy, jaké jsme měli i pro kdekteré jiné spolustudenty a ne moc známé známé.

~ ~ ~

Druhý týden jsme se ocitli oba na stejném semináři a zjistili jsme, že jsme zapleteni do debaty stejně urputné jako pošetilé, že chrlíme opovržení na očividně absurdní myšlenky toho druhého; zakleslí do sebe pohledem jsme se nevěřícně zajíkali a vrtěli jsme hlavami a pálili po sobě urážky, až to skoro vypadalo na rvačku. Vedoucí semináře, postgraduální student, se nás marně pokoušel vrátit k tématu, ale prudký proud zesměšňování mezi námi se nedal narušit, a třebaže v tom vitriolu hádky bylo víc posměchu než debaty, jak jsem upíral oči do té naštvané tváře, dokázal jsem stejně myslet jen na to, jak bych se s ním rád vyspal, a v tom zuřivém pohledu jsem viděl, že on si myslí totéž.

~ ~ ~

A později, když jsme vyšli z učebny a pořád se hádali, pořád si zahrávali, po tom, co jsme proseděli hodiny v univerzitní jídelně, pili kafe, já černé a hořké, on s mlékem a oslazené (pořád jsem řečnil, ale všímal jsem si, jak si do toho sype jedno, dvě, tři, čtyři balení cukru), po rozpravách o hloupostech, jako by to byly ty nejzásadnější věci na světě, a po tom, co jsme kdovíjak došli až k němu do pokoje, jsme se do sebe zaklesli i fyzicky a stali jsme se studenty tvarů a toků toho druhého.

~ ~ ~

Studovali jsme skloubení svých spletitých složitostí, sklon polibku, ohyb krku, svah šíje dolů až k prvním zvrásněním obratlů, kde porost vlasů ustupuje kůži, vlnění páteře v kontrapunktu, bok pozvednutý k jedné straně, aby se trup vyklenul a druhá ruka mohla pohodlně vklouznout kolem pasu, jako by nikde jinde ani být neměla. Prohlížel jsem si hrotité špičky jeho růžků a uší. Prohlížel jsem si rozpustilý smaragd jeho očí, orientální nefritové tóny jeho kůže. Nakrčil obočí nad klenutím mých křídel a přestali jsme studovat.

Prosebníci

Dřevoryt, karikatura gnóma, pocházející ze středověku, poskytoval dokonalý obrázek vraha dětí a přenašeče moru, kvůli zbytkovým křídlům pod blůzou vypadal jako hrbáč, pytel plný dětských mrtvolek měl přehozený přes rameno, v ruce svíral měšec. Právě tenhle obraz gnóma, nevábného a pokřiveného, podnítil pogromy a pronásledování, a také nacisté na počátku dvacátého století na něm výrazně stavěli. Tenhle obraz dal křižákům důvod cvičit se ve svých dovednostech cestou do Svaté země a zbavovat města jejich původního gnómského obyvatelstva. Gnóm jako lichvář, jako vrah – a samozřejmě taky, až u kořene, gnóm jako ten, kdo zavraždil Krista.

~ ~ ~

Ne že by moc sešlo na tom, že i sám Adonais byl gnóm. Středověké fresky a retábly, ikony a krucifixy zachytily Syna Jovova se světlou pokožkou a štíhlého, jako bezchybného andělo-satyrského mesiáše, na kříži mívá křídla doširoka rozprostřená, dlouhé rohy sklání v mukách. Od prvních pokroků mezi bezvěrci, přes obrácení císaře Instantina na

víru až po růst církve za dob Svaté říše rýmské, stále víc se křesťanství oddalovalo od svých gnómských kořenů, učedníky kreslili bílé, ne kobaltové, a vina se přesouvala z Rýmanů na gnómy. Dětské mrtvolky a měšec, to byly připomínky Vraždění neviňátek, které nařídil zlý gnómský král, a třiceti stříbrných, které dostal gnóm za zradu Krista.

~ ~ ~

Krejčí a lichváři, klenotníci a zastavárníci – gnómům se v Elysinu nabízelo jen několik povolání, a často takových, od kterých bolely oči a bodalo v rukou, kde záda úpěla nad složitostí hodinového strojku nebo účetnictví, nad jemnými manipulacemi se složitým vzorem, skoro jako kdyby negnómská kultura dovedla uprchlíky přijmout jedině jako naprosté prosebníky, odevzdané symbolickým úlohám intrikánů a lakomců.

~ ~ ~

Ve ztemnělém přednáškovém sále se ozývalo *cvak* a *vrrr* a *klep*, jak diapozitivy defilovaly jeden za druhým, a na plátně se objevil modernější snímek, černobílá fotografie výkladní skříně gnómského obchodu v Berlíně ve 30. letech, výloha byla rozbitá, na dveřích načmáráno *Hobben raus.* Uslyšel jsem Pucka, jak na židli vedle mě utrousil tiché a neúplné *no kur…* a v celé místnosti bylo skoro naprosté ticho, jen se všichni vrtěli a zakládali ruce, unikali do nepříjemného pohoršení.

Pobavený, pozorný, přitažlivý

Podíval se přes rameno, já mu vzal cigaretu z pusy a držel jsem ji mezi dvěma zdviženými prsty jako mírové znamení ze šedesátých let, a pak jsem ruku otočil a cigaretu si vzal a pomalu a zhluboka jsem natáhl dým rovnou do plic a držel ho tam, a držel jsem dech a oči jsem měl přivřené, útrpné blaženství zlého nikotinu, které jsem si nechal líbit poprvé za až moc dní. Pak jsem mu cigaretu vrátil do úst, ucítil jsem na prstech mírné nakrčení rtů, slabounký náznak polibku, a vydechl jsem.

„Požehnání," řekl jsem.

~ ~ ~

„Zdravíčko,“ on na to. „Já myslel, že jsi s tím přestal.“

„Taky že jo. Může tě to zabít. Hroznej zlozvyk.“

„Žij rychle, umři mladej,“ prohlásil. „Aspoň po tobě zbyde hezká mrtvola.“

„Blbý kecy. Já už se těším, až ze mě bude starej praštěnej dědek, co řve na děti a mlátí je hůlčičkou po hlavách. Bezva zábava. Co to vlastně piješ?“ Posadil jsem se k němu k baru, na kožené polstrování stoličky. Přišoupl jsem si k sobě pivní tácek, až byl půlkou nad okrajem dřevěného pultu, cvrnkl jsem do něj palcem a málem jsem ho nechytil mezi palcem a ukazovákem, skoro mi uklouzl, musel jsem se po něm natáhnout, aby nespadl na zem.

„J.D. a kolu,“ řekl.

„A to víš, že J. D. neznamená James Dean? Ha…?“

~ ~ ~

Hlavu nakláněl ke straně, díval se mi přes rameno ke dveřím, ten výraz jsem poznal okamžitě, byl pobavený, pozorný, přitažlivý, a já s jízlivým pohledem zavrtěl hlavou, protože jsem ho dobře znal. Ohlédl jsem se a po šipkách jeho chtíče jsem se zaměřil na ty dva, chumáče blond vlasů trčely zpod barevně sladěných basebalových čepic od Abercrombieho a Fitche; být ještě víc WASP – což znamená bílý, andělo-satyrský a protestant – už snad ani nejde. Zlatá orlí křídla jim trčela zpod šedých mikin od Gapa, spíš než bílou lůzou zaváněli univerzitou a vypadali hrozně vymydleně, ramenatě a rovně, a tak jsem se nedivil, že můj Puck, puckovitý až do posledního dechu, od nich nemůže odtrhnout oči.

„To zrovna, vole,“ povídám mu. „Skoti jak vyšitý. Kristeadonaisi, vypadaj jak dva zadáci, co přišli rovnou z basebalu.“

„Já zadáky rád, vole,“ na to Puck.

~ ~ ~

Pomaličku a jistě, neskrývaně otáčel hlavu a sledoval je, jak jdou k baru a poroučejí si piva. Puck ve své chamtivosti neznal studu; leda tak se v lovu vyžíval, ať už jako dravec, nebo jako kořist, a já si všiml nepochybujícího výrazu na bradě a obočí, i když oči nemhouřil, naopak, poulil je, takže vypadal zranitelnější. Kus lva, kus gazely, mírně rozevřené rty, chřípí se téměř dme, jako by ty dva dokázal do sebe nadechnout, sebrat si je v chemickém proužku vůně šamponu a potu.

„No teda, cejtíš všechen ten testosteron, vole?“ řekl procítěně.

Curtius, E.: *Griechische Geschichte* (1857-67), sv. 1., str. 41

„Od Aischyla dál bývá Prózie zachycována jako dekadentní, zženštilá a změkčilá přepychem – ve srovnání s mladými a dynamickými městskými státy v Řecku, a zdá se, že tato xenofobie byla dominantním přístupem ve starořečsku. O to je tedy pozoruhodnější, že řečští spisovatelé i po celé klasické období dále přijímali jako obecnou vědomost to, co jim předali jejich předkové, totiž že nejstarší z jejich měst – Augos, Thétés a Korónus – založili osadníci z Eglyfu nebo z Fonestéseie. Teprve v osmnáctém a devatenáctém století toto hodnocení zpochybnili historici a archeologové, protože, jak nám líčí Ernst Curtius…

~ ~ ~

‚Je nemyslitelné, že by Kaninijci jako takoví, kteří všude bázlivě ustupovali před Helliony, zvlášť když s nimi přišli do přímého styku a když byli daleko od svých domovů, a kterými jako národem Hellioni pohrdali natolik, že v krajích se smíšenou populací, jako byly Solemnis nebo Cifrus, brali sňatky s nimi jako hanbu; opakuji, je nemyslitelné, že by takovíto Fonestésijci kdy zakládali knížectví uprostřed hellionského osídlení.‘“

~ ~ ~

Procesí tisíců vojáků v lesklé zbroji se valilo za slavnostních fanfár mezi kamennými sloupy tyčícími se k obloze, nad celou podívanou se zvedaly městské brány, opatřené titánskými secesními sfingami, a v pozadí lenošil císař na balkonu, uvelebený mezi pohodlnými polštáři a na koberečcích se složitými vzory, obklopen otrokyněmi, jež toho na sobě neměly o mnoho víc než šperky a průhledné hedvábí, a jež ho ovívaly palmovými listy a jeho korpulentní velebnost krmily ovocem, ze kterého mu kapala šťáva na dvojitou bradu.

~ ~ ~

Seděli jsme ve tmě, v zadní řadě Přednáškové auly katedry filmu a médií a na plátně před námi poblikával Griffithův historický spektákl *Intolerance*, a Hobbsbaum vykládal a jeho přednáška byla jako vždy chimérou médií, textu a ilustrací, anotací a citací – říkal tomu *míšení*, intertextuální exegeze dějin. Minulý týden to bylo *Zrození národa*, a jak členové Klanu v bílých hábitech cválali na hřebcích do města ovládaného vzbouřenými otroky, dychtivými znásilňování a vražd, mně se myšlenky zatoulaly a z jakéhosi podivného důvodu jsem si všímal elegantního osvalení koní v pohybu, choreografie toho, jak v sevřené formaci objížděli roh dřevěného venkovského domu, jak vířili prach pod dunícími kopyty, až se mísil s dýmem od palby z pušek. Čeření čilých svalů a šlach pod kůží, předvěká nádhera pohybů těla.

A okroidi prchali před ušlechtilými rytíři ve vzdouvající se bílé látce.

Stejný pokoj, stejný prostor

„Moje," hlásil, prosvištěl kolem mě, křídla se mi duhově zableskla do obličeje, přistál na posteli u okna, dopadl na ni, převalil se, matrace zavrzala, rozhodil rukama nohama do hvězdice, zčásti aby se protáhl, zčásti aby potvrdil svůj územní nárok, a pak ležel na dece, drze vyzývavý, spratkovský, čekal na můj odpor. Hodil jsem si věci přes místnost na druhou postel, ošklíbl jsem se na něj v hraném pohrdání.

„Nech si ji. Ženy a děti napřed. Smrade."

Hodil po mně polštář, já uhnul, chytil jsem ho, otočil jsem se a…

„Hele, jsem skoro metr velikej, ty magore… *úúúf*!"

„To jo. A pořád házíš jako holka," já na to.

Ukázal mi zdvižený ukazovák a zlomyslný ksichtík – *to víš, ty vazoune, vyhul si* – a kýchl si.

~ ~ ~

Pak jsme seděli v novém pokoji, usazovali jsme se v novém domově, další rok na univerzitě byl na spadnutí. Dívali jsme se na sluncem zalitou detektivku z Kalifornie, v níž hrdina rozkopl počmárané dveře a mířil pistolí do všech stran v pokoji plném vylekaných členů gangu v červených kožených bundách a s páskami na čelech, byli to samí Espritánci až na jediného okrového chlápka v pěkném obleku, který měl hubu plnou zlatých korunek a prsty plné zlatých prstenů a všude haldy

sáčků s bílým práškem – které sem propašovali kočovní zemědělští dělníci z Pixika, jejichž rodiny samozřejmě držel tam doma jako rukojmí nějaký zlý drogový baron – a na stole před okroidem ležel otevřený kufřík plný peněz. Kamera najela na okroidovu ruku, jak sahá pro vystřelovací nůž, a pak zase detail na hrdinovu tvář, na jeho zdviženou ruku se zbraní, která míří někam mimo záběr.

„To radši pusť z hlavy," povídal.

~ ~ ~

Puck vybaloval věci z kartónové krabice, kterou držel pod jednou rukou, sázel je na dřevěný prádelník stojící v jednom koutě pokoje, byla to nesourodá sbírka utěrek a učebnic, toaletních potřeb, lahviček s voňavkou a sprejů laku na vlasy, tub s pěnou nebo gelem, balíčků lubrikantu a kondomů, žloutnoucích knížek s oslíma ušima a přelámanými hřbety, zavánějících zaprášenými antikvariáty, kde je koupil. Prohrabával jsem se jimi, všímal jsem si, které mám a které nemám, a co jsem mezi nimi čekal a co ne. Pak jsem si probral sbírku kolínských. Lahvička.

„Tahle je prázdná. Nic v ní nezbylo."

Pokrčil rameny – jasně, ale je to pěkná lahvička.

~ ~ ~

Okrový parťák toho policajta teď stál v nějakém honosném sídle v LA, vystrojený v kožené bundě z nóbl butiku, na očích páskové brýle, v hlubokém utajení jako dealer, cílem operace je dostat toho bílého hada v obleku od Armaniho, toho obchodníka, který teď stojí před ním. Zrovna jsme u okamžiku, kdy polda z protidrogového, ohozený jako pasák, odhalí padouchovi svou skutečnou totožnost, odhodí falešný žargon a „pouliční" chování, přejde od přátelských vulgarismů k těm nepřátelským, zableskne se odznak, objeví se pistole. Polda teď mluví s přízvukem a žargonem zákona, úřadu, zahodil hollywoodské černošské výrazivo a může už vypustit dříve potlačovanou odpověď na to, co mu předtím říkal ten v kvádru: „…takhle si mezi sebou říkáte, ne?"

„Mně nikdo *ogře* říkat nebude," povídá a složí chlápka ranou pěsti, ve které pořád svírá pistoli.

Breasted, J.: *Memfická teologie* (1901), str. 54

„A přesto právě tento slabý a dekadentní Východ byl skutečným rodištěm demokracie, nikoli Řecsko ani Římská republika, a to dokonce nikoli až v pozdnějších obdobích říše Papylonské nebo Azurské, ale v dřevních dobách Šumeru a Arkadu. V nejstarších dobách toho „kraje mezi dvěma řekami“ – Mezopotámie – nacházíme plně rozvinutou demokracii v podobě *nespřízněných*, shromáždění starších, místních i federálních, kteří hlasovali o všech závažných záležitostech a jejichž zákonodárné pravomoci sahaly dokonce až po sesazení z funkce a vyhnanství – za znásilnění – Elliala, krále Nixuru, města, jež bylo v oné době hegemonem volné federace šumerských městských států. Porovnejte si to s bezuzdnými choutkami Dea, otcovražedného autokrata a chronického sexuálního násilníka, jehož zločiny tak chápavě zapsali ve svých dějepisech Hésiodos a Ovidius.“

~ ~ ~

„Vyrazíme večer někam,“ navrhl Puck, přiklonil se, zašeptal mi to zblízka do ucha, jevištní šepot s výdechem dost silným, aby mě pošimral v uchu, až se mi po páteři rozběhlo chvění, od něhož jsem musel potřást hlavou jako promočený podvraťák, co vytřásá z kožichu déšť, a zašeptání znělo dost hlasitě, aby student před námi sykl přes rameno, pšššt, a afektovaně si přiložil ukazovák na rty. „Pivko sudové a teplí hošové,“ nevšímal si ho Puck. „Cejtíš se na krapet zhýralosti a zvrhlostí?“ A protože jeho zlomyslnou lest skrývala tma v přednáškové aule a dřevěná lavice rozrytá pery a táhnoucí se před námi do šířky, vklouzl mi rukou mezi stehna a jazyk svíral mezi zuby.

~ ~ ~

„A co filosofie?“ vykládal Hobbsbaum. „Ve své práci o eglyfské teologii, ve své analýze jejich *Weltanschauungu*, tvrdí… cituji… je tu zcela postačující základ pro tvrzení, že pozdější pojmy, jako je *noos* a *logos*, u nichž se dosud soudilo, že se do Eglyfa dostaly ze zahraničí mnohem později, tu existovaly už v této rané éře. Takže řečská tradice o původu jejich filosofie v Eglyfě je bezpochyby podstatně pravdivější, než se v poslední době soudilo. Ale samozřejmě,“ pokračuje Hobbsbaum, „že to mu nebrání, aby nám líčil, že… eglyfština neměla terminologii nutnou k vyjádření systému racionálního myšlení a rovněž

si nevypracovala schopnost tuto nezbytnou terminologii vytvářet, jako řečština. Eglyfané mysleli v konkrétních obrazech.“

~ ~ ~

„Jablíčkově zlatá,“ řekl Puck. „Myslím tvoje kůže.“

„Žlutá jak pochcaná sláma,“ já na to, a on mě strčil do ramene a nasadil výraz, která znamenal a) že mojí skromnosti nevěří ani omylem a b) že bych si měl přestat vyžebrávat další kompliment a spokojit se s tím, co mi už řekl. Došel k zrcadlu na šatní skříni, začal si špičkou rohu vybírat špínu zpod nehtu, načechrávat si vlasy, které teď na začátku podzimu byly modrozelené, sezónnost, kterou jsem se na něm, co ho znám, naučil mít rád. Puck vždycky vypadal nejlíp na podzim, když mu vlasy ztmavly a ladily s odstíny akvamarínu na jeho křídlech.

„Jo, vlastně máš úplnou pravdu,“ povídá. „Fakt nevím, co na tobě vidím, šusťáku. Bylo by mi o moc líp bez tebe.“

„Ale běž, ty couro, jsi beze mě v jednom kuse.“

Vypnul jsem profesorův pozvolný a rozvážný hlas z mikrokazety a přelistoval jsem na čistou stránku v bloku.

„No a tak jdeš, anebo ne?“

„Přijdu tam za tebou,“ slíbil jsem.

Konkrétní obrazy, abstraktní sdělení

„Muž, který byl obětí vraždy,“ prohlašoval mluvčí policie před všemi kamerami a diktafony, „se otevřeně hlásil k homosexuální orientaci. Zřejmě oslovil dva podezřelé v místním baru, kam, jak známo, chodí hlavně gayové, a pak s nimi odešel, dle všeho s úmyslem mít pohlavní styk s jedním z nich, případně s oběma. Přesto jsme zatím bezpečně nezjistili, zda měl útok homofobní podtext. Prozatím jako primární motiv vedeme loupež. Tím se však nijak neoslabuje otřesná brutalita tohoto činu. Jen je zatím příliš brzy jej zařazovat mezi *zločiny proti skupině obyvatelstva*.“

~ ~ ~

Do rohu stránky s nadrásanými poznámkami a čmáranicemi, nakreslenými takovou tou starou čtyřbarevnou propiskou, co se dá přepínat na červenou a zelenou a modrou a černou, si Puck překreslil

detaily z letáku, který někdo připíchl na studentskou nástěnku se vzkazy na katedře afríto-amourikanismu a který zval na demonstraci proti shromáždění Elfí národní strany. Dělal jsem si z něj legraci, že tam chce jít jen proto, aby mohl okukovat všechny ty venkovské pořízky s vlasy jako kukuřičné šustí, očima jako šmolka a kovbojskou chůzí.

Seděl jsem na posteli, díval jsem se na list s pavučinami zapsaných citátů a myšlenek, odkazů a nápadů, karikatur a kreseb, jako kdybych z toho mohl vyčíst nějaké sdělení, stačí, když u toho budu sedět dost dlouho.

~ ~ ~

„Policie dnes vydala prohlášení," řekl reportér, „podle něhož byli v případu Thomase Messengera zatčení čtyři podezřelí. Dva muži, jedenadvacetiletý Russell Arthur Henderson a Aaron James McKinney, jehož věk ještě přesně neznáme, jsou zatčeni pro podezření z vraždy, únosu, násilného přepadení a loupeže. Jejich přítelkyně, jejichž jména policie zatím neuvedla, byly obviněny ze spoluúčasti na trestném činu. Oběť je nadále v kritickém stavu. V místní nemocnici v Poudre Valley udržují mladíka na kyslíkových přístrojích a jeho příbuzní a známí u něho dnem i nocí bdí. Jak dnes velmi dojemně řekl jeho strýc: Je malý, ale má velké srdce, mysl i duši, které se z něj někdo pokusil vymlátit. Prozatím je jeho osud v Božích rukou."

~ ~ ~

Konkrétní obrazy, naškrábal si na spodek stránky, ale jeho vlastní čmáranice byly stále roztržitější a abstraktnější a nepozornější. Hustá mazanice z tiskacích písmen, kladených pořád a pořád přes sebe různými inkousty, ruční práce, práce perem, črtal tam dokola a dokola pár slov, spíš tvar než zlomek významu. Pod tím si něco zapsal rukopisem tak ubíhajícím, tak stísněným, tak položeným, že to vypadalo jako těsnopis, jako náhlý výron inspirace, načež písmo zcela ustoupilo geometrickým klikyhákům a podivným anatomickým detailům. Nakonec jsem se vzdal pokusů to přečíst.

Vášeň Thomase Messengera

„Nemůžu si pomoct," řekl. „Jako motýl přitahovaný ke světlu."

„Můra,“ já na to. „Chtěl jsi říct jako můra přitahovaná ke světlu.“

„Motýli jsou hezčí,“ namítl a realitu zahnal mávnutím ruky. „A vůbec. Vím, s kým dneska půjdu domů.“ Mrkl na mě, dal mi letmou pusu, poplácal mě po rameni, pak sklouzl z barové stoličky a došel k těm dvěma, pomalu a s rozmyslem, ze zadní kapsy bokovek vytáhl orvanou krabičku marlborek, vyndal z ní cigaretu a přidržel ji jako otázku, jako výzvu. Když mu ji jeden z nich připálil, nejdřív *cvak*, potom *fššš* a nakonec *klap*, jak se zapalovač zavřel, Puck po mně na chviličku střelil pohledem a pousmál se.

~ ~ ~

„Takže otázka zní,“ řekl Hobbsbaum, „kdo definuje, co je *reálné*, racionální, kdo to vymezuje, kdo to odlučuje od romantického – a jde o ty, kdo prostě definují romantické jako cosi, co je *vyloučeno* z racionálního? Když kolísáme mezi racionalistickou idejí rozumu jako osvoboditelé od smyslových vášní, a na druhé straně mezi romantickým pojetím vášně jako úniku před proskripcemi a preskripcemi dogmatického, zákonodárného intelektu, neuniká nám vlastně skutečnost, že jak romantismus, tak racionalismus, a také všichni ti fantasté a realisté z oněch škol myšlení vzešlí, vlastně čerpají sílu právě z onoho aktu rozčlenění, rozlišení, jenž se zakládá a živí na vyloučení, jež sami vytvořili, a na strachu z Odlišného a touze po Odlišném, které toto odloučení vnuká?“

~ ~ ~

Když se oddáme snadnému fantazírování, měli bychom teď Puckovu duši zachytit jako čiré světlo podřimující v milosti Krista Adonaise, nebo se uchýlit k nějakému podobnému povrchnímu, sentimentálnímu nesmyslu… jenže můj Puck byl plnokrevný a hrdý, a pro něj, pro nás nebylo tělo pastí, z níž je třeba se osvobodit, ale nádherným skloubením tkání a tekutin. Mysl měl stejně nečistou jako já ústa, a když jsme souložili, šeptal jsem mu do ucha sladké sprostoty a on mi dal svaté pomazání spermatem. Kdepak, Puck nebyl dělaný pro nějakou nebeskou sféru, ale pro nejzemitější ze světů – a jakýkoli ráj bez pachu potu a semene by pro něj byl hotové peklo, sterilní a otravné, bez šmrncu a špíny. Radši bych se pek na rožni než zpíval na kůru, říkával. Však mě znáš, Jacku.

~ ~ ~

Jenže bigotní lidi vždycky ty, koho nenávidí, berou jako mravně pokleslé, jako kdyby si popletli svou vlastní estetiku znechucení a strachu se skutečnou mravní kritikou, jako by si racionálně zdůvodnili reakci, která je emocionální, a svoje mravní jistoty pak vnucují velmi vášnivě a sami sebe ustavují, ať už rafinovaně, nebo surově, jako arbitry rozumu. Na stránkách www.buhnenavidibuzny.com nějaký náckovský zmrd jménem Phelps udělal v gifu animačku Pucka, upravenou podle snímku z novin, jak se usmívá a plameny pekelné stravují jeho duši ve věčném zatracení, a to si pište, že tyhle plameny jsou o moc žhavější než ty cigarety, kterými ho pálili ti dva vrazi, kterými ho mučili, když prosil o život.

A to je realita. To je pravda, biblická pravda.

ERRATA

Pan je mrtev. Veliký Pan je mrtev

Plútarchos v díle De Defectu Oraculorum líčí, jak za vlády císaře Tiberia cestující na jisté lodi z Řecka do Itálie uslyšeli z dálav, až z ostrova Paxu, hlas, který volal jméno jejich kormidelníka: Thamus, Thamus, Thamus. Ten se měl, až budou proplouvat kolem ostrova Palodu, naklonit přes bort a zavolat třikrát:

„Pan je mrtev. Veliký Pan je mrtev.“

A příběh říká, že když to vykonal, uslyšel onen námořník, jak se ozvalo veliké naříkání, ne jedním hlasem, ale mnoha hlasy.

Křesťané si to vyložili jako symbol smrti všech pohanských bohů, právě v době, kdy jistý mladý židovský pacifista a anarchista umíral na dřevěném kříži, s hřeby v dlaních a chodidlech a s trnovou korunou na hlavě. Ale i sám ten příběh je jako hlas z Paxu, slabý a vzdálený a možná i špatně pochopený, pokud tedy jméno toho kormidelníka má větší význam, než se dohadovali církevní teologové.

„Tammúz, Tammúz, Tammúz, převeliký bůh je mrtev,“ křičeli zasvěcenci při každoročních mystériích jiného mrtvého a vzkříšeného boha obilí a vína, chleba a vína.

~ ~ ~

Ve studeném říjnu 1998, sedmého těsně po půlnoci, v Sherman Hills východně od wyomingského města Laramie, byl jedenadvacetiletý student politologie jménem Matthew Shepard přivázán k laťkovému plotu, zbili ho a popálili, svlékli, zmlátili pažbou pistole a nechali umřít. Po osmnácti hodinách, v šest dvacet dva ráno, jel po silnici Snowy Mountain Road cyklista, který si všiml čehosi, co ze začátku měl za strašáka. Jiného strašáka, skutečného strašáka, později vozili po ulicích studenti Coloradské státní univerzity, na alegorickém voze o dni, kdy školu navštěvují bývalí žáci, a tomu panákovi na krku visela cedule *Jsem*

gay a pod tím na košili černě napsaná slova *jako poleno*, a dělo se to jen pár kilometrů od nemocnice v Poudre Valley, kde Shepard umíral a kde 12. října sedm minut před jednou odpoledne zemřel, aniž by předtím jedinkrát nabyl vědomí.

A na stránkách www.buhnenaviditeplouse má reverend Fred Phelps odpočet, kolik dnů si už Matthew Shepard odkroutil v pekle, a pod tím je Matthewova animovaná tvář v plamenech.

~ ~ ~

Apoštol Juda Didymos Tomáš, ten proslulý nevěřící Tomáš, podle všeho odvozuje dvě ze svých jmen ze slov znamenajících dvojče – aramejsky *te'oma* a řecky *didymos*. Podle popisů byl dvojníkem mrtvého a vzkříšeného boha, a možná jím i byl, protože Tammúz – který se do řecké mytologie dostal jako Adónis, syn Myrrhy, přes Fénicii, kde mu říkali prostě Adon, anebo Adonai, Pán – zkrátka Tammúz stojí za *christem* tak blízko, jako by byl jeho stín, a kdybychom viděli jeho tvář zblízka, nemohli bychom přehlédnout rodovou podobu. Jenže protože náš zrak rozostřuje zářivá ukradená růžicová svatozář slunečního boha Hélia, musíme mžourat a naklánět hlavy a nahlížet skrz dva tisíce let krve a vína, abychom vůbec zahlédli skromného pastýře Tammúze, jenž zemřel rukou vojáků dvě tisíciletí před tím, než se ten bůh, Adonai, syn Mariin, narodil ve chlévě v den Mithrových narozenin. Ne že by sešlo na tom, který pastýř zemřel ve kterém miléniu na kterém kopci; vždycky se najdou tací, kdo budou oslavovat smrt obětního beránka, v Babylónu, Jeruzalémě nebo ve Wyomingu, a tací, kdo budou s to jen hlasitě zpívat žalozpěvy, ne za vášně toho či onoho, ale vposledku pro ně pro všechny.

~ ~ ~

„Pan je mrtev," řekl Jack. „Veliký Pan je mrtev."

Dívám se na něj, ať je to jakkoli těžké; sedí na posteli, drží v ruce stránku s nadrásanými poznámkami, jako kdyby tím, že je pochopí, měl snad pochopit všechno. Nevím docela jistě, jestli mě vnímá; v posledních několika měsících se uzavřel sám do sebe natolik, že bych se na něj klidně mohl dívat zpoza okna v jiném světě. Ani Joey se k němu nedostane.

Dívám se na něj, ať je to jakkoli těžké; rohy má polámané, kde bývala zlatavá křídla, zejí kauterizované rány, a já nevím, jak to mohl dokázat, aniž by ztratil vědomí. Roztřesu se při představě toho

bezrohého, bezkřídlého stvoření, které jako by vypadlo z rytiny, na níž nějaký středověký mnich zachytil ďábla. Všude samá krev.

Siréna sanitky ječí a blíží se a Joey na mě kývne a projde kolem mě ke dveřím – *zůstaň u něj*.

Jack odloží stránku s poznámkami a vezme si zapalovač, položený na životopisu Johna Macleana, pohozeném na posteli vedle něj. Začne si se zapalovačem pohrávat, odklapne kryt, zase zavře, otevře, zavře, *cvak, klap, cvak, klap*.

„Jak to jde s knížkou?“ ptá se.

Cvak, klap, cvak, klap.

„Dobře,“ odpovídám.

Cvak, klap, cvak, klap, cvak…

„Vrazil jsi do toho tu hořící mapu? Bez hořící mapy to není ono. Každej epos začíná hořící mapou.“

Krčím rameny.

Klap.

Let do věčnosti

Letím nad Pergamentem jako stín smrti a teď mám strach. S křídly ze syntu se vznáším nad světy a světy světů jako velkolepý anděl, na vlastní oči jsem viděl tečičky lidí, lidských i nelidských tvorů, jak se hemží tam dole, po tváři té velké rafinovanosti. Vím, *vím to*, že tahle věčnost není neobydlená. Už to vím. Není neobydlená, dokud tam nepřijdu.

Vznáším se nad mraky, s brýlemi a maskou, jako nějaký škaredý chrlič, zastavím se, uhnízdím se na skleněných volutách nějaké pohádkové věže, a podívám se dolů na lidstvo, přiblížím si je v brýlích a vidím, ach Bože, vidím davy lidí, kteří přináležejí k těmto světům. Deset tisíc let jsem si nepromluvil s živou duší, měl jsem jen vzpomínky na rozhovory, na hádky; samotě jsem příjemně uvykl, ale teď, když vím, že tam jsou, nesním o ničem jiném než o tom, jak mezi ně sletím, s úsměvem napřáhnu ruku, rozpřáhnu náruč, vrátím se mezi lidstvo.

Když se to stalo poprvé, když jsem poprvé uviděl v téhle pustině jinou živou duši, byl jsem tak přemožen dojetím, že jsem oslepl slzami smíchu a skoro jsem ani neviděl, kde přistávám. Snesl jsem se dolů, řičel radostí, přehlušoval všechen křik strachu nebo úleku, a přistál jsem, a blábolil jsem a strhával jsem si brýle a odhazoval je.

Svět na chvilenku zmlkl, jen než moje hrůza rozervala vzduch.

~ ~ ~

Je to kvůli Knize, anebo kvůli mně? přemítám. Vím jen, že když jsem sestoupil, když jsem se po spirále dostal na zem, ba i když jsem se snesl střemhlav a odevzdal se přitažlivosti v naději, že předhoním jakoukoli sílu, která mě pronásleduje – viděl jsem jejich tváře, jak se zvedají ke mně, oči, jak se upírají, ruce, jak ukazují a tahají za rukávy, dlaně, jak zastiňují oči, ústa rozevírající se v bezhlesém úžasu. A pak byli pryč.

A od té doby je to vždycky stejné. Snáším se k zemi pomalu, někde, kde není živé duše kromě osamělého oráče na poli nebo rybáře na jachtě, přibližuji se v tichu a modlím se, aby se to už nestalo. Zdá se, že rádius mého vlivu je pokaždé jiný, ale výsledek je vždycky stejný. Dívám se, jak koutkem oka zpozorují můj stín, otáčejí se, zvedají hlavu a rozhlížejí se. Hrábě vypadnou z ruky. Na chviličku se zvedne hlaveň kulovnice, pak se zase skloní. Zahoří cigareta. V hrdle zmizí doušek piva. Pes zaštěká, ale nikdo si ho nevšímá. A pak, jakmile se dostanu příliš blízko – jednou, jenom jednou, jsem už stál na zemi a šel jsem ke starému muži a byl jsem tak blízko, že jsem se skoro mohl dotknout strniště na jeho tváři –, pak se objeví… záblesk, zatetelení, jako se chvěje vzduch nad rozpálenou silnicí v horkém dni. A oni jsou pryč, zmizí, obrátí se v prach.

Je ze mě Smrt, ničitel světů.

~ ~ ~

Je to kvůli Knize, anebo kvůli mně? přemítám. Je to tím, že jsem tak cizí jejich realitě, takže nemůžeme v dosahu vnímání toho druhého ani existovat, takže celý svět plný matek a otců a dětí a přátel a nepřátel a civilizací musí být vyčištěn, abych mohl projít? Tomu nemůžu uvěřit, neodvažuju se uvěřit. Určitě je to kvůli Knize. Mám strach, že se rázová vlna rozšíří až do mého vlastního světa, zaplaví jej od kraje ke kraji, rozpučí jej doširoka, až se dotkne krajů těch jiných světů, kterým jsem si navykl říkat Pergament, mám strach, že ta rázová vlna je aurou samotné Knihy, kterou rozpoutala moje drzost a která mě zatratila a odsoudila k věčné samotě v roli jejího strážce.

Uvažoval jsem, že ji zničím, anebo někde nechám ležet. Možná by stačilo poodejít o jeden dva světy, abych unikl jejímu tichu, překročit nějakou hlaholící řeku a ocitnout se zase mezi živými. Ale pak co?

~ ~ ~

K tomu není důvod. Žádná stopa, žádný náznak. Kde jsou strážci prahu? Kde je prastaré proroctví, válka, kterou je třeba vybojovat, tyran, kterého je třeba svrhnout? Prázdné světy Pergamentu nenesou žádná vlastní sdělení, jen ozvěny mé znechucené dychtivosti.

Nicméně je tu jedna možnost, nad kterou teď dumám. Já sám jsem vyznačen v Knize, jako okultní znak na vazbě, a začínám si s tím lámat hlavu. Pokud existuji jen díky jejímu vlivu, je tam můj znak proto, že já jsem, anebo jsem proto, že je tam znak?

A tak teď stojím na studeném, šedém skalním výběžku, pode mnou se porostem prodírá tmavá řeka. V listoví kousek ode mě se skrývá nějaká pošetilá viktoriánská socha, prerafaelitský andělíček, a já se dívám na mladíka, který v dálce sedí pod jabloní a čte si, a pak otevřu Knihu, přelistuji na stránku s mapou ve správném měřítku, vezmu do ruky pero a zaznamenám drobné… vylepšení. Opravu. Křížek. Zanesl jsem ho do Knihy.

7

ČERNÉ A STRAŠNÉ

Anděl Metatron

Do Eridu šla paní Šubur, a vstoupila do svatostánku, do chrámu Enkiho.

„Zemřelo stříbro v Kuru, ó otče jasný pane Enlile,“ zvolala, „tvé vonné dřevo dcera pokrytá vzácným lazuritem prach rozbitého kamene v podsvětí zaříznutý do svatého cedru, podsvětní kněžka pro kameníka vydaná smrti, pro tesaře nebes…“

Ťukne do pár kláves, znovu načte obrazovku; text roluje, roluje, mizí přesně jako předtím, zase nesmysly, tytéž odkazy na Ilila a Šubur, matně povědomé, ale dávno zapomenuté… a taky na něj samotného, jako Enkiho, ne jako Henocha nebo Metatrona – ba dokonce ani ne jako Ea –, ale jako Enkiho. Upřeně sleduje obrazovku, snaží se zmatený text rozluštit a dostat z něj příběh… že by nějaký chrámový záznam legendy, předávané z generace na generaci? Klepne do klávesy se šipkou, text odjede stranou.

„Co se stalo?“ řekl otec Enki. „Co má dcera udělala? Inanna, královna všech zemí a svatá kněžka nebes. Co se stalo? Jsem znepokojen. Jsem zneklidněn.“

Pozorně sleduje piktogram, který je teď uprostřed obrazovky, okultní znak, který by tam prostě být neměl, znak nespřízněného, pohřbený po právě tolik tisíců let jako jeho staré jméno. Neměl by tam být, ale je tam.

Inanna.

~ ~ ~

Otec Enki si vybral hlínu zpod nehtu na levé ruce a z hlíny pak utvořil kurgarrua, tvora bez pohlaví. Otec Enki si vybral hlínu zpod

nehtu na pravé ruce a z hlíny pak utvořil kalaturrua, tvora bez pohlaví. Kurgarruovi dal pokrm života. Kalaturruovi dal vodu života.

Přejede palcem po trackpadu, klikne doprava, vybere si překlad textu; znamení se rovnají do překrývajícího se šachovnicového vzoru, v němž jeden znak odemyká druhý a klade se přes něj, zapadá na místo do nové sady permutací.

Enki, v moudrosti svého srdce, vytvořil člověka. Vytvořil krásného, bystrého mladíka a nazval jej Kouzlo.

Je to stejný příběh, ale v jiné verzi. Už si vzpomíná – Inannin sestup do podsvětí v Sumeru, Ištařin sestup později, v Babylónii. Mladá, prudká královna nebes se rozhodne, že zkusí dobýt i podsvětí. Enki musí v jedné verzi poslat hezkého mladíka – a v té druhé hned dva –, aby oklamal Ereškigal, takže ta ji propustí. Ani jedna verze moc přesně nezachycuje, co se stalo doopravdy. Doopravdy byla Inanna ctižádostivá mrcha, která si úplně zasloužila, co se jí stalo. Prokurvila se až na vrchol a za sebou zanechala stopu z odhozených milenců. Jednou se mu dokonce pokusila ukrást *me*. Necítil k ní ani tu nejmenší sympatii, a když vyjela proti Ereš z Kuru a přišla o život, byl moc rád, že zmizela na okraje reality a že si ji pamatují jen tu v nějakém mýtu a tam zas v nějaké legendě. Tehdy už plánoval Konvent, který měl sjednotit všechny nespřízněné pod jediný zákon, a ukončit všechny spory a sočení; o jednu mocichtivou holku míň, rovná se o jeden problém míň.

Proč by se sakra pokoušel ji vytáhnout z Pergamentu zpátky k existenci?

~ ~ ~

Všechny ty boje ho už unavovaly. Unavovalo ho dělat vezíra jednomu megalomanovi za druhým, Enlilovi, Mardukovi, Ninurtovi, Adadovi, Baalovi tomuhle nebo onomuhle. Chtěl jenom mír, a takových jako on bylo dost, takže když podepsali Konvent, vážně se zdálo, že to bude fungovat. Nespříznění se s tím jeden po druhém smiřovali, chápali, že jejich budoucnost spočívá v tichých říších, skrytých královstvích. Ať si lidé vybudují vlastní svět, ať si vládnou sami, jen sem a tam s troškou připostrčení, nějakou tou vizí, hlasem shůry. I když někdy to bylo dost nepokryté; když se jej mladí z kmene Habiru, který si vybral, aby vytvořili nové náboženství, ptali na jméno, Enki jim ho řekl. *Ejjah ašer ejjah,* prohlásil tehdy. Žádné tajnosti a záhady. Ea, tak mu říkali v Babylónii, v zemi, odkud přišli předkové těch kluků. Že to nakonec

zapsali jako *Jsem ten, který jest*, to bylo jen svědectví, že plán se slibně rozvíjí; staré vyprávění o bozích, o obrech mezi lidmi, upadá v zapomnění, smazávají je. V novém světě budou bráni jako služebníci, ne jako vládci. To je jejich nový začátek, nové zahájení.

A tak se z Rapia stal Rafael, z Adada Azazel, z Šamaše Samael, a z Enkiho byl Henoch a pak Enoch a pak Metatron, anděl-písař, který sepisuje knihu života, který promlouvá za Boha, jediný, komu je dovoleno vejít za Roušku a pohlédnout na Slávu božstva, jehož jméno nesmí být vysloveno, na jehož Tvář nesmí pohlédnout nikdo kromě jeho prvního ministra, jehož slovo uslyšíte jedině z úst mluvčího. Metatron, nejvěrnější služebník jediného pravého Boha. Tak se to vypráví, a svým způsobem je to pravda. Až na to, že všichni nespříznění před Ním dřív nebo později stanou, vkročí za Roušku a pohlédnou do Jeho úžasné a nevýslovné záhadnosti.

„Jediný pravý Bůh," poví jim všem a ukáže k prázdnému trůnu.

To je středobod Konventu, důvod, proč si vlastně začali říkat nespříznění. Kdepak theos nebo deus, žádní netžer nebo dingir, ásové ani bohové. Nespříznění. Někteří z nováčků si myslí, že to je složenina podobná slovu nemrtví – ne-spříznění, bez příbuzenstva, protože nechali za zády příbuzné, dějiny, lidskost, když se to cosi, co je v nich, dotklo mocností nad realitou a změnilo je navždy. Ve skutečnosti se tak však říkalo shromážděním starších, kteří vládli městům a vesnicím neolitického světa, v němž se oni narodili. Ti nesměli věnovat svou přízeň nikomu, museli být nestranní – a slovo *demokracie* tehdy ještě nebylo po ruce.

Pro Metatrona, pro všechny nespřízněné, je Nebe republika, jejímž budováním strávili tři tisíce let.

~ ~ ~

Jenže vždycky se najdou tací, kdo sotva uvidí prázdný trůn, zatouží na něj usednout. Někteří říkají, že Konvent je nespravedlivý, nezákonný, zkorumpovaný, že ho tvoří starci, kteří nechápou, jak se okolní svět mění, byrokrati a intelektuálové, patriarchální elita. Vždycky se najdou aktivisti a radikálové, filozofové s velkolepými plány, politikáři, co mají dost kuráže a prohnanosti, aby se zkusili prosadit. Metatron to moc dobře ví; kdysi, kdysi dávno jedním takovým sám byl. Většinou jsou ale jen přesvědčeni o vlastním předurčení, které si až pak odůvodňují nějakým revolučním žvástem. Staří nespříznění, kteří se ke Konventu

odmítli připojit, protože by pak museli dělat, co jim jiní nakazují, i ti noví, kteří si tyhle temné, romantické vzbouřence romantizují… Metatron je bere podobně jako ty fanatiky zakutané někde v horách Ameriky nebo Afghánistánu, v pouštích Alžírska nebo džunglích Konga. Ať už jde o bílé šovinisty nebo islámské teroristy, ať už citují Druhý dodatek, anebo Marxe, ať mluví o rasové čistotě, anebo o šarí'i, všichni si myslí, že bojují za dobrou věc, za svatý džihád, a jak je jejich boj náramný. Skutečným bojem ale je revoluce, která začala před tisíci let a pořád probíhá, boj za to, aby moc byla vyrvána z rukou zabijáků jim podobných a vepsána do stránek knihy, do právních postupů.

Ale kdepak oni. Nosit zbraně je jejich Bohem dané právo, a každý majetek je krádež, a árijská rasa se zrodila k vládě, a pokud žena podvede manžela, kterého jí jiní vybrali, ukamenovat. A pokud si Konvent myslí, že má právo svazovat ruce někomu, kdo byl tak očividně zrozen pro slávu, pro vznešenost, no tak to je Konvent vedle.

Metatron byl veškerým bojem unaven už tehdy, když teprve spřádal první plány na Konvent. Tři tisíce let poté je pořád unaven, protože všichni démoni a ďáblové, co by radši vládli v Pekle, než sloužili v Nebi, se seskupují a sbírají síly. Je unaven, protože se pořád rodí nová krev, jako ti dva Messengerovic spratci, co si myslí, že můžou utéct a schovat se, jako kdyby jedna ze stran byla ochotná nechat se potulovat samotářské nespřízněné, jak se jim zlíbí – copak policista nechá nabitou zbraň ležet na stole před psychopatem, otočí se a čeká, kdy to schytá?

A unaven je taky proto, že mu dílky skládačky začínají zapadat do sebe – Thomas a Phreedom Messengerovi, Seamus Finnan, Inanna – tak, že to svým způsobem dává smysl.

Co se stalo? ptá se obrazovka. Jsem znepokojen. Jsem zneklidněn.

„Do čeho ses to zapletla, dívenko? Do čeho ses to zamotala?"

Stvoření pozemská

„Tak tedy, Inanno," začne Madame Iris. „Chápeš…"

„Ne," ona na to.

Smete si šupinky zaschlé krve z paže; rychle se to hojí, protože si tichounce notuje mantru. Vzor jí pokrývá celou paži od ramene k zápěstí, rukáv příběhu, Inannina příběhu, ale i když je to teď její součást, pořád je to jen část. Necítí se na to, aby si říkala Inanna. Ještě ne úplně.

Ale na druhou stranu, ta její součást, které říkali Phreedom, je nyní natrvalo pozměněná, zásadně přeměněná tímhle… přepsáním duše.

„Říkej mi… Anna," rozhodne se. Moderní jméno pro moderní svět.

Je to trochu znepokojivé… a víc než trochu:' má tři soubory vzpomínek, které se strkají a dožadují její pozornosti – ona jako motorkářské dítě informačního věku, jako princezna malého města v nové době kamenné, a jako… něco jiného. Ta třetí existence je krapet nejasná, rozhozená, nesoustavná; je to existence mrtvých, tkání zbavených bytostí ve snech a legendách, stínů a odrazů reality. Tři tisíce let plynutí a prolínání v kolektivním nevědomí lidstva, v Pergamentu. Tři milénia, anebo tři dny, tři eony, kdy byla pouhým příběhem, vyprávěným znovu a znovu a s každým líčením proměňovaným, tříštěným, užívaným, využívaným, zneužívaným. Obnovovaným.

Jenže jak jste jednou v Pergamentu, jste tam nadobro. Stačí jí přivřít oči a už vidí tetovací salon, jaký doopravdy je, a byl, a vždycky bude: dům mrtvých. Kolem ní se ve stínech pohybují bytosti. Ereškigal, Ereš z Velké země, stojí mezi ní a korálkovým závěsem, kudy vede cesta ven.

„No tak teda Anno," říká Madame Iris. „Chápeš, že mi teď patříš?"

~ ~ ~

Sešit s rytinami leží otevřený na pultu před ní. Svým způsobem je to smlouva, stejně jako Konvent. Snad tu je v těle vzteklé dívky, je v něm spoutaná jehlou Madame Iris, ale stejně tolik je v tom sešitě, svázaná do jeho stran, svázaná na celou věčnost do Irisiných rukou, a Iris měla tři tisíce let na to, aby studovala znak Inanny, jako když anatom pitvá mrtvolu, botanik zkoumá rostlinu, archeolog luští starověký text. Iris teď zná její znak, její tajné jméno, a nejspíš líp než ona sama, a než se zeptáte tak ano, dává jí to nad ní moc. Dokonce i lidé chápou, že když znáte něčí tajné jméno – jméno anděla, boha, nespřízněného můžete si jej podřídit své vůli.

Najednou vidí vlastní tělo, jak visí na háku, a Madame Iris kolem něj krouží, prohlíží si je, obkresluje si znak stále zářící na její studené tkáni, črtá prstem v prachu, kreslí barvivem na zvířecí kůži, čmárá po papyru, po plátně. Tohle byla její práce: archivářka duší. Dokonce ani nespříznění nežijí věčně; jsou to stvoření pozemská, z uhlíku a vody; dokonce i bohové potřebují hliněné nohy, aby mohli chodit po světě, a tak musejí svá těla přinést k ní, aby jim je hlídala, a ona si je stáhne, pečuje o kůže, chrání znaky. A oni mají jistotu, že i kdyby všechny

jejich terafim rozbili, šabti roztříštili, kdyby jejich lidské avatary pobil nepřítel, v jejím městě mrtvých, v horské jeskyni severně od Sumeru, severně od Akkadu, severně od Aratty zůstanou jejich duše v bezpečí, aby mohly jednou zase ožít. To byla jediná jistota vprostřed všech válek a krevní msty, spojenectví a zrad; Kur stál nad těmi malichernými šarvátkami, se všemi stranami zacházel stejně, nešlo jej uplatit ani ho vydírat. Ereš byla dokonale nedotknutelná.

~ ~ ~

Inanna věděla, že Konvent by tohle ukončil. Viděla Enkiho plány, opila ho tak, že o nich nepokrytě vykládal. Už žádní božští králové. Už žádné modly. Žádné říše. A věděla, že pokud chce tenhle svůj skrovný plán uskutečnit, musí změnit město mrtvých v peklo, v jehož pecích budou hořet duše všech starých bohů, kteří by se postavili proti nim. Slyšela to v plynutí sil, na něž jsou všichni nespříznění napojeni, ve hmotném zvuku přeskupujících se sil, jako kdyby se jí nějaká obří a prastará síla přesunovala hluboko pod nohama, jako když se pod kůží protahují silné svaly. Díky tomu synestetickému smyslu, který ji i ostatní podobné odlišuje od obyčejných lidí, slyšela tvary věcí příštích. A to se téhle královničce nebes, kněžce země nehodilo do plánů.

A tak vyrazila do Kuru. Myslela si, že Ereš na to bude mít stejný názor. A kdyby ne, že se tam aspoň dostane první, než přijdou andělé s ohnivými meči, s jazykem blesků bičujících z úst, a jejich slova budou rozbíjet podsvětí a měnit temný dům v ohnivé inferno.

Jenže Ereš měla vlastní plány.

Posledním, na co si jako Inanna vzpomíná, jsou Annunaki, kteří se po ní vrhají, sápou se po ní, prsty jí svírají srdce, a Ereš stojí před trůnem, paži má napřaženou, prst ukazuje, na rtech má slovo, které ji zabilo.

~ ~ ~

„Proč?“ zeptala se. „Mohly jsme jim v tom zabránit. Mohly jsme vzkřísit toho pitomého Býka nebes, a všechny rohaté bohy a hadí duchy, které zavraždili, protože před prázdným trůnem by nepoklekli. Mohly jsme…“

„Udělám to,“ přikývla Iris. „Věř mi, sestřičko. Nemám v úmyslu dovolit tomu chlapeckému klubu, aby proměnil Pergament v… ve

věznici kříženou s hřištěm. [Tady si s vrcholným pohrdáním odplivne.] I když po tom tak touží.“

Iris přejde na druhou stranu místnosti, vloží ruku na sešit s rytinami, a Anna vyhlíží ven, za korálkový závěs, k proskleným dveřím tetovacího salonu a ke světu plnému světla, jenž je za nimi. Mezi ní a dveřmi není nic, jen to, čím teď je. Nemůže odejít.

„Pochop mě, sestřičko,“ říká Iris. „Oni mají svůj Konvent, my máme ten náš. Oni si myslí, že jejich nepřáteli jsou jenom ti… anarchisti. Nezkrotní, neovladatelní divoši, se kterými se nedá pracovat. Vidí tisíc odštěpených frakcí, které se navzájem nenávidí aspoň tolik, jako nenávidí Konvent, a podle nich to jsou pořád ti staří bitkářští bozi, bozi lační osobní moci, trpce želící ztracené slávy. Takhle to chceš, Anno? Inanno? Phreedom?“

Anna ta jména cítí jako jehly. Proč sem přišla? Co vlastně chce, a proč si myslela, že to najde tady? Zčásti je Inanna – ctižádostivá, kurážná Inanna –, která lační po moci, to ano, která by ráda porazila muže v jejich vlastní hře. Zčásti je Phreedom – zasmušilá, zarputilá Phreedom –, která hledá stejný únik před smrtí, jaký našel její bratr, únik do Pergamentu, která chce porazit i tu hru samotnou. Jenže obě tahle já jsou nahá, při průchodu do Pergamentu je svlékli, okrájeli a odhalili hlubší, čistší pohnutku ležící pod tím, chladnou touhu mrtvých.

Iris promlouvá k téhle její části.

„Vzpomínáš si, co jsi mi řekla?“ *Zbortím tyhle dveře a vzkřísím mrtvé, aby se krmili z živých, až bude po světě chodit víc mrtvých bohů než živých.*

Chce spravedlnost, anebo jen pomstu? Neví jistě. Ale zato ví, ano, ví, že teď *patří* Iris, tělem i srdcem i duší, pozemské stvoření přetvořené rukou smrti.

Anna si smete poslední zbytečky černorudého prachu seschlé krve a tetovací barvy, smete je z Inannina znaku, navždy vrytého do její tkáně, a ví taky, že kdesi hluboko v ní je cosi, co je a navěky zůstane Phreedom.

Duch ve stroji

Ach stříbrně lazuritu jasný zavražděna ve vonném kameni – pokrytá vzácným prachem tvého cedru kněžka dcera v Kuru Hile…

Vyťuká povel, obrazovka má znehybnět, ale text se pořád hrne, probíhá dalšími překlady, dalšími permutacemi. Tak by to být nemělo. Kniha by se takhle v žádném případě neměla chovat; kdyby to nebylo nemožné, snad by si pomyslel, že se do palmtopu dostal nějaký virus, ale to prostě nejde. Není totiž připojený k jiné síti než k samotnému Pergamentu.

Znovu se přehodí na Enkiho repliku: *„Co se stalo? Co má dcera udělala? Jsem znepokojen.“*

To je sakra pravda, pomyslí si Metatron, jsem zneklidněn.

Recepční leží v bezvědomí na podlaze, ale začne ze spánku něco huhlat a Metatron se nakloní přes pult a podívá se na něj. Všimne si, že na monitoru za recepčním pultem roluje text. Z mužových sluchátek se line sotva slyšitelné šumění, slabounké, chvěje se a potácí zároveň s jeho rty.

„Nedovol, aby tvou dceru zavraždili v Kuru,“ huhlá recepční.

~ ~ ~

Přidřepne si za pultem, poslouchá, jak spící recepční špitá totéž pořád dokola, vezme si do ruky jedno sluchátko a dívá se na ně, jako by to byl hmyz, který se chystá rozmáčknout. Metatron sjede rukou po kabílku dolů, až k databloku připnutému na kapse u saka, vedle štítku se jménem, odepne přístroj, vezme muži sluchátko i z druhého ucha, pomaličku se postaví, odhodí si dredy přes ramena, zasune sluchátka na správná místa, nejdřív levé, pak pravé, naklání při tom hlavu, nejdřív doprava a pak doleva.

„Nejvyšší čas,“ ozve se hlas té Messengerovic holky. „Co mám kurva dělat, aby sis mě všimnul?“

„Phreedom,“ řekne.

„Tak trochu, ale ne docela,“ odpoví hlas. „Phreedom je mrtvá, víme? Já jsem její… záznamník. Snad se pamatuješ na šabti. Ne? Ti, kdo odpovídají. Sám jsi je vymyslel, kurva.“

Pudově, nevědomě se rozhlédne po postavě nějakého šabti, i když ví, že to je pošetilost. To bylo tehdy a teď je teď. Doba se mění. Technologie se mění. Dokonce i magie se mění.

„Šabti jsou proti Konventu, děvče. Jeden by řekl, že ses touhle dobou už poučila.“

Z toho, že mluví do prázdna, se cítí trochu rozrušeně.

„Polib si,“ odpoví dívka. „Vypadám na to, že by mi to rvalo žíly?“

On na to odpoví sarkastickým mlčením.

„Hele, a nasaď si i čočky, kurva,“ poradí mu dívka. „Vzpamatuj se, vole, máme jedenadvacátý století.“

~ ~ ~

Znakopaní, duch z jejího stroje, sedí na kraji postele, prohlíží si ho a on zkoumá pohledem ji. Musí obdivovat, jakou pozornost věnovala Phreedom detailům; motorkářská bunda je odřená a zaprášená po cestě, rezavé vlasy se vlhce lesknou, jako kdyby zrovna vylezla za sprchy; uvnitř všech ametystových kamínků náhrdelníku se tetelí světlo, nachové a bílé. Docela pokrok, oproti ručně zhotovovaným hliněným šabti jeho mládí.

„Já jsem se… upgradovala,“ povídá to. „Napadlo mě, že se udělám trochu víc prezentábl, když už to tu mám na hrbu.“

Při řeči se její rty pohybují. Občas v hořkém pousmání vycení zuby. Mrká.

On zamrká taky. Není na tyhle VR čočky vůbec zvyklý, a i když je pořádně propláchl v mističce s čisticím roztokem, kterou měl recepční za pultem, marná sláva, pořád má pocit, jako by si natáhl cizí spodní prádlo, nebo vzal cizí zubní kartáček, prostě mu to je trapné. Má rád hlínu, tkáň hmotného světa, ale až tak moc ne.

Zavře dveře pokoje, stále pronajatého na její jméno, a vejde dál, prohlíží si levné grafiky na stěnách, dveře do sprchy.

„Palác to zrovna není,“ povídá. „Pro královnu nebes nic moc.“

~ ~ ~

Samozřejmě mu teď už došlo, co se děje. Není to poprvé, co se nějaký nespřízněný pokusil změnit si vrytinu, převzít totožnost někoho mrtvého, aby unikl naběračům a utekl do Pergamentu. Nikdy to nefunguje podle plánu. Tak ptáčátko si někde sehnalo kopii Inannina znaku a přerylo si ho přes ten vlastní. Chce přelepit jeden příběh jiným. Její bratr nejspíš udělal totéž; proto se na ně kniha nedokáže zaměřit, nedokáže křížovým porovnáním určit jejich osudy tak přesně, aby nalezla místo, kde se časem musejí setkat, někde nedaleko odsud. Samotné jejich osudy jsou sestříhané, složené do cizích, spojené s dušemi nějakých mrtvých nespřízněných, které program bere jako cosi neurčeného, nedefinovaného. Jako dělení nulou, kvůli němuž je rovnice neřešitelná.

Až na to, že ta holka teď podle všeho své chyby lituje; co je to za život, být mrtvá.

„Tak kde je teď?“ ptá se. „Kur jsme vypálili před třemi tisíci let. Poslední dveře do Pergamentu jsme zavřeli brzy po tom.“

„Sám víš, že v Pergamentu není čas tak jednoduchý,“ odpoví replika Phreedom. „Věčnost si hodin a kalendářů tak moc nevšímá.“

„Kde je?“

„Všechno pěkně jedno po druhém,“ na to ona. „Mám pro tebe obchodní nabídku.“

„Konvent s kriminálníky neobchoduje.“

„Konvent se to nemusí dozvědět.“

Strašlivá nevinnost

Enki, v moudrosti srdce a z hlíny pod nehty, vytvořil kurgarrua, hezkého mladíka, bystrého mladíka, kouzelného. Enki, v moudrosti srdce a z hlíny pod nehty, vytvořil kalaturrua, hezkého mladíka, bystrého mladíka, kouzelného.

Metatron zavře palmtop, chvilku si sám sebe prohlíží v zrcadle na komodě, váhá, jestli dělá to nejlepší, pak se otočí.

Dva andělé stojí jako vojáci, a taky to vojáci jsou, ruce mají za zády, nohy skoro u sebe, hlavy zdvižené. Výraz „pohov“ nikdy nezněl ironičtěji, aspoň co se Metatrona týče. Oba jsou mladí a pohlední, černé obleky, učesané vlasy – jedny blond jako kukuřičné šustí, druhé smolně černé – a vypadají spíš jako potulní šiřitelé slova Božího než jako lovci, zabijáci, násilníci. Mají prázdné, nemyslící pohledy všech idealistů, v očích jen tu a tam trošička chladné vášně, poblikávající lesk nějaké velkolepé pravdy, kterou vidí tisíc metrů daleko, kouzlo krásy. Cherubím, cherubíni. Carter a Pechorin. Společné mají jedině ty modré oči, i když u Cartera je to modř nebe nad pouští nebo teplého oceánu nad pláží, zatímco u Pechorina spíš barva antiseptické ústní vody a neonu v noci. Právě ta podobnost určuje to, jak jsou odlišní.

Oba totiž v těch očích mají jakousi strašlivou nevinnost, čistotu. Proto je přiměl, ať nosí tmavé brýle.

~ ~ ~

Kurgarruovi dal pokrm života, kalaturruovi dal vodu života. Metatron sáhne do kapsy a vyndá dvě lahvičky s tmavou tekutinou. Víří za sklem a vypadá jako inkoust, anebo olej, kdyby tedy inkoust nebo olej byly živé. Zázraky moderní technologie, pomyslí si. Nanotechnologie jsou o moc rychlejší než ty starožitné, pracné metody, jež užíval, když nespřízněné přejmenovával a vázal ke Konventu. Položí ty dvě titěrné lahvičky na komodu, vytáhne třetí, odšroubuje uzávěr – vždycky s sebou nosí bohatou zásobu bitmiker, jak jim říká – a do té inkoustovité temnoty ponoří nehet na prstu. Vzpomíná si, jak přejmenovával sám sebe, tehdy dávno, když na to měli leda tak nach a purpur dovážený z levantského pobřeží; barvu plášťů pro římské císaře, šarlat a purpur děvek babylónských, barvířství bylo tak neodmyslitelně spojené s přímořskými městy, Sidónem, Tyrem a Byblosem, že celá ta oblast se jmenovala podle slov pro barvu – *po-ní-ki-jo* v Mykénách, *kinnahu* mezi domorodci, Fénicie a Kanaán. Tehdy museli barvivo smíchat s krví nespřízněného a obřad vedoucí k jeho… posvěcení trval devět dnů. Teprve pak bylo nadáno mocí potřísnit ne jen šaty, ale i duši.

~ ~ ~

Metatron škrábne nehtem toho blonďatého po prsou, čárka sem, jiná tam, samé přímky jako v čínské kaligrafii. Anděl jen stojí, věrný a oddaný, i když mu Metatron předělává a krájí duši na kousky. Jeho autorita a jeho dedukce se nedají zpochybňovat. Anděl by nalehl na vlastní ohnivý meč, kdyby to písař Konventu jen naznačil. Metatron na něm pracuje a anděl si začíná tichounce notovat, nejspíš sám neví, že to dělá; je jako dítě, co si přikryje uši dlaněmi a brouká si la la la, neslyším tě. Začíná sebou cukat.

Metatronovi je na chvilenku líto, že na něj musí kreslit ty černé linky zkázy, ale máme je přece všichni, no ne, pomyslí si; taková už je povaha Konventu. A anděl je nakonec hlavně nabírač. Kolik životů tenhle milý mladík zmařil, kolik spáchal vražd, ne-li horších věcí? Všechna ta vyděšená nebo paličatá neviňátka, jako je to písklе a její bratr, tvorové, kteří dokonce ani nechápou, proč jim bylo dovoleno žít. Blíží se válka a Metatron si nemůže dovolit luxus soucitu, ani k těmhle bytostem, ani k jejich obětem. Účel světí prostředky, říká si… poslední dobou dokonce moc.

~ ~ ~

Je to jako předělávat desku s tištěnými spoji, domýšlí si Metatron. Andělův znak, to je jemná spleť propojení, která on dotyky nehtu přetíná a znovu napojuje, kříží, plete. Kdyby to zkazil, mohl by z chlapce být blábolící idiot, anebo taková ta živá loutka, jaké vídáte v každém psychiatrickém ústavu, která obsesivně a kompulzivně špacíruje ke dveřím, ale pak se otáčí a vrací se, a ví, že někudy cesta ze zajetí vede, jenže už nechápe, co jsou dveře jiného než cesta *dovnitř.*

„Jak ses jmenoval?“ ptá se. „Myslím než ses upsal.“

„Jack, pane. Jack Carter.“

Hlas má zahuhlaný, roztřesený. Nejspíš je pro něj strach dost exotický zážitek. Metatron se zadívá na toho druhého. Ten je klidný, diskrétní jako vakuum.

„A ty?“

„Pechorin… Joseph Pechorin. Pane.“

„Potřeboval bych, abyste pro mě udělali jistou věc.“

Sytější než sytý nach

„Pojďte,“ řekl Enki kurgarruovi a kalaturruovi. „Pohlédněte ke branám Kuru. Jděte do podsvětí. Sedm bran se před vámi otevře, a vy proklouznete dovnitř jako mouchy skulinami.“

„Univerzitní ulice v Ashevillu,“ říká Metatron. „Tam se vám ten kluk ztratil, nemám pravdu? Ano. Tentokrát ale budete přesně vědět, kam jít. Ta dívka nechala dveře otevřené.“

Teď pracuje na tom tmavovlasém a zároveň jim vydává pokyny k akci. Její první část bude dost lehká, dokonce i pro idioty, jako jsou oni dva. Kluk utekl, ale Phreedom zanechala stopu horkou a zasmrádlou jako hořící guma. Určitě si to všechno od začátku plánovala. Najít toho, kdo pomohl uniknout jejímu bratrovi, a pak si u něj koupit vlastní kůži. Plnou imunitu pro ni i pro bratra. Takovou dohodu nabídl záznamník, šabti, ta nástavba, co Phreedom po sobě zanechala a co je teď vlastně víc Phreedom než Phreedom sama, po tom, co si to pískle nechalo provést od Ereš. Musel simskřítčici rozebrat na části, aby získal vrytinu, ale teď ji má, má tu Messengerovic holku, ten útržek kódu, všechno, co z ní zbylo. Mohl by to prostě vymazat jako čáry křídou z tabule a z ní by zbyl jenom flák masa na podlaze tetovacího salonu v Ashevillu. Jenže je tu něco mnohem cennějšího, co si za to může koupit.

Ereš, pomyslí si Metatron.

~ ~ ~

„Tam ji naleznete,“ pravil Enki, „královnu podsvětí. Ereš z Velké země, jak sténá, pláče, jako žena při porodu. Její tělo nebude zahalené žádným plátěným rubášem. Obě její ňadra jsou nahá; bude celá nahá, nahá až na tmavé vlasy, jež se jí vlní kolem hlavy jako sítiny, královně města mrtvých.“

„Cílový objekt se jmenuje Ereš,“ říká Metatron. „Je nebezpečná. Byl jsem u toho, když klečela nahá před andělem a drásala si ňadra a vzlykala a rvala si vlasy i s kořínky, ale jakmile se dost přiblížil, jediným slovem ho rozbila na prach.“

Nechat to písklе a jejího bratra nepoznačené a nesvázané, to odporuje všemu, čím se Konvent vyznačuje, ale Ereš je příliš lákavá kořist, než aby si ji nechal ujít. Ačkoli si nespříznění v Konventu říkají andělé a jejich nepřátelé ďáblové, Metatron moc nevěří na dobro a zlo, anebo přinejmenším na *Dobro* a *Zlo*. Skutečnost, na rozdíl od příběhů, na rozdíl od těch tmavých flíčků otištěných na vybělenem papíru, není nikdy černá a bílá. A co víc, dokonce i tyhle znaky, jako znaky, které přepisuje na duších andělů, jsou tvořené inkoustem, který není doopravdy černý; je to jen sytější než sytý nach.

Jenže.

Pokud se něco dá popsat jako černé, i když to není čerň naprosto neosvětleného prázdna, pak je to ten výtvor prázdnoty, který se vydává za duši paní Ereš. A pokud se něco na celém světě dá popsat jako zlo, je to Ereš.

~ ~ ~

„Když bude plakat, Ach, můj vnitřek, plačte s ní, Ach, tvůj vnitřek,“ radil Enki kurgarruovi a kalaturruovi. „Když bude plakat, Ach, můj vnějšek, plačte s ní, Ach, tvůj vnějšek. Potěší ji to. Ereš na vás shlédne a bude ráda, že vás vidí.“

„Ale nezabijete ji,“ říká Metatron. „Aspoň ne hned. Povíte jí, že cítíte stejnou bolest jako ona, stejnou nenávist, stejný vztek. Povíte jí, že se chcete přidat k houfcům pekelným.“

Tmavovlasý přikývne, na rtech se mu objeví slabounký náznak krutého úsměvu. Ten se na tohle hodí; už před tím, než na něm Metatron začal pracovat, měl v duši pramálo empatie. Jeho vrytina byla už tak ze

samých přímek, ostrých úhlů, a Metatron jen to, co tu už bylo, přetvořil do lepší, temnější škrábaniny, sečmáral stopu stínů do pevnější hrozby. Ten druhý byl jiný, Pechorin led, on oheň, jenže Metatron, řemeslník do morku kostí, ví, že i na něm odvedl dobrou práci. Možná nevydrží napořád, ale prozatím má ten tvor, který býval Jackem Carterem, na tváři dravci škleb a je stejně divoký a posedlý, jako je Pechorin chladný a nemilosrdný. *Kurgarru* a *kalaturru,* jeden se div nerozsype, druhý se dívá jako socha, jeden psychotik, jeden psychopat.

Ereš se budou moc líbit.

~ ~ ~

„Až se uklidní,“ řekl Enki kurgarruovi a kalaturruovi, „její nálada bude příznivější. A až vám nabídne dar, přimějte ji, aby přísahala přísahou velikých bohů.“

Metatron o krok poodstoupí a prohlíží si své dílo. Vlastně neudělal nic jiného, než že teď jsou víc sami sebou, přinejmenším na čas. Nakonec… nechce poslat do pekel dva rekruty natrvalo. Kdepak, pouto se po nějaké době opotřebuje a jejich vlastní vrytiny vystoupí na povrch, ale tohle by mělo vydržet dost dlouho, aby ji to oklamalo, aby uvěřila, že jsou to právě takové poškozené duše, jaké potřebuje, když chce způsobit pád Konventu.

„Ereš je ze staré školy. Pokud ji přimějete, aby vám nabídla pohostinství, nic vám pak neodmítne, pokud ji o to požádáte.“

„Pozvedni hlavu,“ řekl Enki. „Pohlédni na měch na víno, který visí na háku na stěně, a řekni, má paní, chtěl bych tento měch, abych z něj mohl pít.“

„Uvidíte… no, prostě něco, co dřív byla ta Messengerovic holka. O ni si řeknete. Povíte Ereš, že kromě té holky nic jiného nechcete. Že máte… žízeň. Takovéhle žízni ona rozumí.“

„Požádejte jen o Inannino tělo. Rozdrobte nad ní pokrm života. Polijte ji vodou života. A Inanna povstane z mrtvých.“

„A až vám ji dá…“

Metatron zvedne z komody lahvičky, podá je andělům, každému jednou rukou, jako když otec v prastarých dobách dával synům meče.

„Pak použijete tohle.“

Trůnní síň královny pekel

Kurgarru a *kalaturru* si vyslechli Enkiho slova a pak vyrazili do podsvětí. Sedm bran se před nimi otevřelo a oni vklouzli dovnitř jako mouchy skulinami, vstoupili do trůnní síně královny pekel, Ereš z Velké země. Našli ji, jak sténá, pláče, jako žena při porodu. Její tělo nebylo zahalené žádným plátěným rubášem. Obě její ňadra byla nahá; byla celá nahá, nahá až na tmavé vlasy, jež se jí vlnily kolem hlavy jako sítiny, královně města mrtvých.

~ ~ ~

Dva padlí andělé stojí jako pouhé obrysy ve dveřích, jeden rozhrnuje korálkový závěs levou rukou, druhý pravou, rukama bohů, osudu, pomocnýma rukama. Držením těla je každý zrcadlovým odrazem toho druhého, jako by byli dvěma polovinami téže bytosti, a svým způsobem to právě tak je. Služebníci Konventu mají jen omezenou autonomii. Zeptejte se kteréhokoli katolického kněze, poví vám, že je pouhým prodloužením Hospodinovy vůle; právě proto se jim nakonec říká andělé, protože řecky *angelos* znamená… *posel.* Anna, Inanna, Phreedom, z rodiny poslů, Messengerů, je poznává, i když jim nevidí do tváří, a cítí, jak se jí po páteři rozbíhá vlna mrazivé nenávisti. Má vlastní plán, teď ale neví, koho zradit: Ereš, anebo Enkiho? Svým způsobem by je ráda přivedla k pádu všechny. Byla by ráda, kdyby všichni zaplatili.

Ereš si ty dva chvíli prohlíží, pak se usměje a beze slova jim pokyne, ať jdou dál.

Vchodové dveře do salonu se pořád ještě pomalu dovírají; usadí se až skoro u zárubně, nedovřou se docela, ale zvonkem pohnou.

Cink.

~ ~ ~

„Ach, můj vnitřek," sténala Ereš z Velké země, a oni sténali s ní, Ach, tvůj vnitřek. „Ach, můj vnějšek," sténala Ereš z Velké země, a oni sténali s ní, Ach, tvůj vnějšek. „Ach, můj žaludek," sténala Ereš z Velké země, a oni sténali s ní, Ach, tvůj žaludek. „Ach, moje záda," sténala Ereš z Velké země, a oni sténali s ní, Ach, tvoje záda. „Ach, moje srdce," sténala Ereš z Velké země, a oni sténali s ní, Ach, tvoje srdce. „Ach, moje játra," sténala Ereš z Velké země, a *kurgarru* a *kalaturru* sténali s ní, Ach, tvoje játra.

~ ~ ~

Ten blonďatý žvaní; fantazíruje jako cvok, rázuje po místnosti, jako kdyby něco hledal, nahoře nebo dole, v lahvičkách s barvivy nebo ve vzoru na stěně. Otočí se, huláká na Ereš. V očích má oheň, ve slovech plameny, a ten hořící hoch vykládá královně mrtvých o všech hrůzách a krutostech, které spáchal ve jménu Konventu, o všech živých duších, které odkrágloval, o všech roztřesených nespřízněných nemluvňatech, kterým rozbil hlavičky a jejichž krev si už nikdy nesmyje z rukou. Někdy mluví nesmyslně, plive neúplné, nesouvislé věty, pokouší se vyjádřit cosi příliš naléhavého, než aby se to dalo sestavit do věty. Prsty si pročesává vlasy, až je má stejně neučesané jako to, co říká, dlaněmi si tiskne spánky k sobě, jako kdyby měl v hlavě cosi, co se snaží vymáčknout ven. A Anna si uvědomuje, že to je smutek. Druhý jen stojí, hlavu má skloněnou, oči ve stínu. Toho sem lítost nepřivedla, to je Anně jasné. Klidně ať si věší hlavu a místo kápě má tmavé vlasy; ona tu sadistickou tvář dobře zná.

„Já prostě… cítím se tak svinsky… jako když je všechno…“

Anděl se zarazí, zmlkne.

„Ztracené,“ dořekne.

Ereš mu to zbaští, rochní se v tom zběsilém přívalu lítosti padlého anděla, který se tolik podobá jejímu vlastnímu žalu, žalu kohokoli.

Vinný měch na háku

Ereš z Velké země se zastavila. Podívala se na ně.

Anna stojí v zadní části místnosti, u stěny, jako komorná čekající na příkazy. Je teď pasivní; nemůže dělat nic, jen čekat, jestli se koncovka rozvine tak, jak si naplánovala. Je od povahy pletichářka, jako Phreedom i jako Inanna; v obou životech vždycky hledala způsob, jak porazit ve hře osud, hledala mezery v času a prostoru jako Phreedom, hledala mezery v Enkiho zákonech jako Inanna. Proto před těmi tisíciletími ukradla tabulky osudu; věděla, že Enki je zase získá; jen se na ně chtěla maličko podívat, jestli tam nenajde… únikovou cestu. Čekala tři tisíce let. A tak teď nechá anděly a královnu mrtvých, ať procházejí tahy, které jsou v nich vepsané tak hluboko, že skoro nic jiného dělat ani nemohou.

„Kdo jste, že mi tu sténáte, úpíte a vzdycháte?“ zeptala se. „Jste-li bohové, dám vám požehnání. Jste-li smrtelníci, dám vám dar, tekutý dar ze stále plynoucí řeky.“

~ ~ ~

„My si však přejeme něco jiného,“ odpověděli *kurgarru* a *kalaturru.*

„Dám vám dar obilí,“ řekla Ereš, „dar z polí zralých ke sklizni.“

„A přijmeš nás u sebe jako své vlastní?“ ptá se tmavovlasý anděl.

Až doteď mlčel, ať si přípravnou práci odvede ten druhý, ať Ereš přesvědčí, že jsou oba opravdu a důkladně padlí. Anna pochybuje, že tenhle by první část vůbec svedl. Teď sedí na židli, kde ji tetovali, hlavu má skloněnou dopředu, drží si ji v dlaních. Ráda by věděla, jestli se vůbec někdy sebere z toho, co se mu stalo.

„Ale ano, maličký. Teď jste moji,“ říká Ereš. „Patříte sem jako kdo jiný.“

„My si přejeme něco jiného,“ řekli *kurgarru* a *kalaturru.*

~ ~ ~

„Tak mluvte! Co si přejete?“

„Žádáme o starobylé právo azylu.“

„A já vám dávám své pohostinství,“ řekla ona. „Nabízím vám řeku krve, která ukonejší váš vztek. Nabízím vám žeň duší, které nakrmí váš žal. Co chcete?“

Je to starý obchod, který ďábel nabízí duším, jež dojdou ke branám pekla. Naprostá moc v zatracení smrti, v osvobození od života, od smutku, od utrpení vlastní bolesti, anebo od empatie, utrpení od bolesti druhých. Přetvořit výčitky ve vášeň, v moc, která vám získá…

„Cokoli chcete,“ říká. „Cokoli.“

„Jen ten vinný měch, co visí na stěně,“ odpověděli.

~ ~ ~

„Tělo patří Inanně,“ řekla Ereš z Velké země.

„Ať patří královně nebo králi, to jediné chceme.“

A tmavovlasý zvedne hlavu, pomalu, natočí ji, zadívá se jí do očí, a zvedne ruku, pomalu, natočí ji, ukáže jí přes místnost tam, kde stojí opřená o zeď Anna.

„Máte rozmařilé záliby,“ říká Ereš. „Párek lokajů, co by chtěl hodovat na královně.“

Na tváři má jízlivý, pobavený úsměv, otáčí se k Anně a klouže po ní pohledem nahoru dolů, hodnotí ji, zvažuje cenu a bezcennost, hanbu, kterou by jí ti padlí andělé způsobili, a tu, kterou by zase ona mohla způsobit druhým divokou mocí zneuctěných. Tmavý anděl jde přes místnost k ní, zastaví se před ní, napřáhne ruku, přejede jí dlouhým, tenkým prstem po tváři.

„Je celá vaše," říká Ereš.

Tmavý anděl přikývne, spokojeně zavře oči, užívá si tu chvilku, kdy se pouhými několika slovy vše zpečetilo.

„Můžu si s ní dělat, co chci?" ptá se.

„Cokoli," říká Ereš.

A tmavý anděl sahá do kapsy černého saka.

„Jacku, [ten plavý sebou škubne a vzhlédne] ukaž dámě, jak umíme být vděční."

Dala jim Inannino tělo. *Kurgarru* na mrtvolu nadrobil pokrm života. *Kalaturru* mrtvolu pokropil vodou života.

Inanna povstala

Plavý anděl – Jack – skočí jako puma, jako když se zableskne, jedna paže švihne dolů, sekne sice ne drápem, ale přesto se rozletí karmínový, nachový, skoro černý inkoust, na závojem nepokryté Erešině tváři, na očích, na ústech se udělá skvrna jako od Jacksona Pollocka. Ereš se odpotácí dozadu, jako kdyby ji polili kyselinou, je oslepená, drží se za tvář a skučí.

Všechny lahvičky na policích se tříští. Skleněné korálky v závěsu se tříští, prší do předpokoje jako prach. Prosklené dveře salonu se rozletí ven. Lahvička v ruce tmavého anděla vybuchne, ale to už dlaní bije Annu přes tvář, hází jí do obličeje moderní medicínu svého pána, tmavý atrament a krev, její i andělova krev se mísí tam, kde se střepy zaryly do jejích i jeho měkkých tkání, kde se zachytily mezi jeho dlaní a její lící. A ji bolest pálí v obličeji, na lícní kosti, na spánku, žhnoucí migréna, která jí roztíná lebku, vrtá díry do mozku. Celá levá polovina těla jí ochrne, a jako oběť mrtvice ztrácí rovnováhu, padá. Bolest ji roztíná vedví. A díky tomu se cítí živá.

~ ~ ~

Plavovlasý anděl tiskne dlaň Ereš na ústa, druhou paží jí nasadí zámek na krk, tříská s ní o stěnu, vší silou se jí snaží bránit, aby vydala jakýkoli zvuk, ale i tak němý křik královny mrtvých stále zní Anně v uších, odráží se po místnosti, rozbíjí sklo v zarámovaných obrázcích se vzorečky, s draky a keltskými uzlovými vzory, se všemi kmenovými nebo tradičními tetováními, která zdobí stěny. Skleněný prach dopadá na Annu ležící na podlaze.

„Vstávej," říkají tmavovlasý.

Druhý řve v jazyce nespřízněných, snaží se přehlušit ztlumené lkaní Ereš, svázat ji slovy tak, jako ji znehybňuje rukama. Ereš se odstrčí od zdi, odrazí anděla, až se otočí dokola, praští s ním o rám dveří, a Anna vidí andělovu ruku, vidí, jak se její hřbet vybouluje; slyší praskání kosti. Dokonce i když bitmikry tu čubku, tu královnu podsvětí, oslepily – a jistě ji pálí v mozku stejně, jako pálí Annu, Inannu, Phreedom –, i když je Ereš zbavená rozumu chaosem, který v ní řádí, i její zvířecí zvuky prolétly andělovou rukou jako hřeb, rozbily ji, roztříštily.

„Vstávej."

~ ~ ~

Černý inkoust se řine z rozbitých lahví na policích a na pultě, proudí v potůčcích po dveřích skříněk a po stěnách, jako déšť po okně, kane sem nebo tam, črtá opilecké úhlopříčné čáranice, vytváří znaky a znamení, které ona poznává. Kapky se valí nahoru, vzdorují fyzikálním zákonům, poslušné vlastních, vnitřních zákonitostí. Jiné dopadají na zem a odpařují se, syčí to a kouří, šlahounky plynu se vinou do vzduchu, kolem andělových nohou, šátrají a hmatají.

„Vstávej."

Třpytivé kapky jí jako hmyz ubíhají po rukou; zvedá se ze země. Bolest se teď přesunula do přední části hlavy, doprostřed čela, je žhavá, doběla rozpálená. Zrak jí přeskakuje mezi skutečným světem a fotonegativem, černá je bílá a bílá černá. Černé obleky andělů září, její rytíři v oslnivé zbroji, co ji přišli zachránit. Svět denního světla tam venku za dveřmi je černý jako bota, černý jako smolná smůla. Zvedne se na kolena.

„Vstávej."

~ ~ ~

Zvuk Erešina vzteku je teď všude kolem nich, odráží se od stěn, od stropu – místnost jím ožila, ožila i černým barvivem, inkoustem, který se vleče a teče a kreslí čáry, neznámý a nezkrotný, všude, kam se Anna podívá.

Hrozí, že je pohltí, tenhle pokoj oživlý říční řečí, ale i v jeho chaosu – tmavý anděl se nad ní hrbí jako zupák a řve, ať vstává, a druhý je zabraný do zápasu s Ereš, při kterém vrhají jeden druhým sem a tam, mlátí o stěny, o pult, srazí židli – tmavý anděl ji odrazí stranou, ani se po ní nepodívá, a pořád na ni huláká, nemusí se na to vůbec nadechovat – i v tom chaosu Anna cítí, jak jí všechno v hlavě zapadá do řádu, do jednoduchého logického imperativu.

Musí vstát.

Oživlé stíny se ve vzduchu kroutí, jsou štiplavé a dusivé, ale převalují se přes ni, stejně jako přes zdi, některé se rozlijí a naplní místnost svým zběsilým vztekem, jiné se omotají kolem plavovlasého anděla a bičují ho. Vidí, jak se mu na kůži vytvářejí věty, kletba – nezapomenutý osud – jez chléb vyoraný z brázdy – nic k jídlu, jen hlína – nic k pití, jen co svede stružka – nic k sezení, jen schody na prahu – opilí i žízniví tě budou bít do tváří.

Musí vstát dřív, než Ereš prolomí andělovu ruku a andělova slova, co ji vážou, než zlomí i anděla.

„Vstávej," řve na ni tmavý anděl. Mohl by ji jednoduše vytáhnout na nohy, ale ona ví, že to by k ničemu nebylo. Musí to udělat sama. Položí pravou ruku na pult a přitáhne si levou nohu pod sebe, takže teď už klečí jen na jednom koleni. Svět poblikává – černá, bílá, černá, bílá – v rytmu tepů jejího srdce. Cítí pod rukou pult, je pevný, a ona ho využije, jeho hmoty, struktury, spíš jistoty, hmotné reálnosti.

A dovleče se zase do kraje živých.

Inanna povstala.

Strnulá mezi věčností a touhle chvílí

Inanna povstala.

V místnosti bylo ticho. Stojí, rozkročená – ne tak pevně, jak by mohla, ale dost pevně – tetovanou ruku napřahuje, dlaní nahoru, ruce rozpřahuje, aby zastavila svět. Na paži se jí vrytina dá do pohybu, pod kůží se míhají černé stopovky, lesknou se nachem, purpurem, bitmikry

písaře Konventu dokonstruují a rekonstruují její životní příběh – vlastně příběh jednoho z jejích životů. Inannin příběh je pořád její součástí, a totéž platí i u Phreedom, ale jako všechny příběhy se i ony převyprávěním pozměnily. Dala vlastní tělo kdysi mrtvé nespřízněné, ale duši jí vrátili. Ta rytina, která je Phreedom, se vynořuje jako morfující vzor, jasný a umístěný uprostřed – mírně změněný, toho si všimne, zkrášlený lehkým dotykem čehosi jiného, ale pořád v zásadě její – a bitmikry dál převíjejí její tkáně, její zjizvenou, poskvrněnou duši, načítají to, co do nich zakódoval Metatron. Zkoumá změny, hned jak se objevují, zprvu má obavu, že písař Konventu do nich vložil vázací kouzlo, aby ji k sobě připoutal. Ale to ne, poznává vlastní práci. A stejně jako ona předtím vytvořila rukou v rukavici, napojenou na virtuální realitu, simskřítčici, tak i UI stvořený duch Znakopaní vytvořené Phreedom znovuvytváří ji, prostřednictvím rukávu z bitmiker, napojenou na Pergament.

~ ~ ~

Anunnaki, soudci podsvětí, uchvátili Inannu, když se chystala odejít z podsvětí.

V místnosti je klid. Ona stojí s napřaženou paží, s paží zabořenou po rameno do Pergamentu, a drží okamžik v nehybnosti. Tmavovlasý anděl se pořád krčí na podlaze; ten druhý svírá Ereš, po hřbetu ruky mu stéká krev, skrz pokožku trčí úlomek kosti. A ona to drží, jako když dotykem prstu pozastavíte simsvět.

Není to snadné. Černé barvivo Madame Iris, Ereš z Velké země – černá krev jejich předků, pánů nebes i země, *anu* a *ki*, tekutá paměť samotných *Anunnaki* – visí ve vzduchu, strnulá mezi věčností a touhle chvílí, ale ona musí nasadit vše, co může, aby se vydržela soustřeďovat na slovo ve své hlavě, které to vše drží strnulé v čase. Tyhle chomáčkovité stíny, to jsou cáry nespřízněných, kteří zemřeli dávno předtím, než někoho vůbec napadlo vytvořit Konvent, před tím, než se narodili Enki, Inanna, ba než sama Ereš. Jsou mocní, staří jako první slonovinový kolík na vrhání oštěpů, možná starší, a pokud reagují na její vůli, pak jedině díky své chladné odtažitosti od vlastních dávno zapomenutých snů o životě… protože vlastní život už dávno nemají.

Drží svět nehybný ve své hlavě, jako matematik rovnici na tabuli nebo buddhistický mnich mandalu ve vnitřním zraku, mantru v ústech; a drží jej i ve vzoru na své paži, v tom rozhraní mezi Pergamentem a jejím

tělem, které je stejně tak služebnou, paní Šubur, jako bohyní Inannou, jako simskřítčicí zvanou Znakopaní i Phreedom z rodu Messengerů, která ji naprogramovala.

~ ~ ~

„Nikdo neodejde z podsvětí nepoznamenán," řekli.

V místnosti je šero. Ta látka je všude, na stěnách, ve vzduchu, překrývá je všechny čtyři, a ona cítí rozum v ní, vnímá ho zpětně v pocitu, který se jí plíží po kůži. Zvykla si nakládat s UI, s psychologickými modely, definovanými modulovými díly nebo abstraktními sítěmi, spojovat je vizuálními nebo lingvistickými symboly, kdovíkolikátá generace metakódu, která už je od základních bytů a bitů stejně daleko, jako se architektonické plány vzdálily atomové struktuře materiálů, jež budou použity ke stavbě domu. A zvykla si nakládat i s Kantem nespřízněných, s jazykem, proti kterému strojový kód vypadá jako… jako kdyby ty architektonické plány nakreslil šílenec ve svěrací kazajce, držící tužku mezi zuby.

Ale tohle je něco, s čím ještě nikdy do styku nepřišla. Je to vnímání schopnější než jakákoli UI, ale přitom uzavřenější ve vlastní abstrahované logice než nejmechaničtější programy. Je to vědomé, ví i to – zrovna cítí, jak ji to propátrává, analyzuje –, ale čeho si to je vědomé, co to cítí? Snad jedině jistotu vlastní pravomoci nad realitou. Inkoust, atrament, krev dávno mrtvých nespřízněných, je tak namočený v Kantu, že je jím samotným, plynoucím jasným jazykem. A ona má ruku po rameno v Pergamentu, ovládá jej, a ta látka reaguje automaticky na její kroky, hledá koherentní rozlišení; jako by potřebovala vyrovnat dvě strany složité rovnice, v níž je jedinou proměnnou.

~ ~ ~

„Pokud si Inanna přeje vrátit se, musí opatřit někoho, kdo zaujme její místo v podsvětí."

V místnosti je samá pevná hmota. Ona se musí prodírat hustým, strukturovaným prostorem a časem, které ji zaplňují, jako kdyby se brodila tekutým pískem, a při tom se stále musí soustřeďovat na slovo, které to tak drží. Stačí jí, když odsud zmizí dřív, než se ti ostatní utrhnou. Dostala, o co jí šlo; jakmile vyjde ze dveří, je volná. Konvent se jí ani nedotkne. A budou se muset vypořádat s královnou mrtvých. Aspoň doufá. Pomaličku couvá od Ereš i anděla, který ji pořád svírá…

ale jen tak tak. Jenže je tu ještě ten druhý anděl – krčí se na podlaze a ona o něj skoro zakopne, a vzduch se na chvilku rozechvěje životem, nádech, mrknutí oka, ale ona pak chvíli zase chytí – a vidí, jak druhý anděl hrbí záda, obrací hlavu k Ereš, z kapsy se mu vynořuje ruka s nožem. Znovu se podívá na druhého anděla, na jeho roztříštěnou ruku, bolestnou nadávku vepsanou v obličeji. Pochybuje, že to anděl přežije, ale vlastně mu stačí vydržet, než se k nim dostane ten druhý s nožem; musí jen vydržet tu chvíli, kterou ona svírá, a tu, co nevyhnutelně přijde po ní, až ji pustí. A jí stačí sebrat to, pro co si sem přišla, a vyjít ven.

Černá látka se začíná hýbat, prolézá trhlinami v její vůli, jako tekutiny protéká mezi prsty. Nelíbí se jí… logika téhle koncovky. Myslí si, že by měla zůstat mrtvá, zůstat tou zjizvenou a zneuctěnou dutou bytostí, kterou je teď. Ona s tím nesouhlasí. Pravou ruku má pořád před sebou, jako nějaký pobláznění král, co poroučí moři, druhou rukou sahá za sebe, k pultu, a pod prsty ucítí sešit s rytinami, pořád leží tam, kde ho Madame Iris nechala.

A pak utíká, a tmavý anděl se otáčí, sápe se, a Ereš slovem proráží dlaň, kterou má na ústech, a černá látka se hrne k ní, a anděl s vlasy jako kukuřičné šustí padá od královny mrtvých a řve ohnivá slova, nůž se zahořuje ženě do hrdla a Anna, Inanna, Phreedom proletí závěsem a vrhá se skrz dřevěný rám roztříštěných dveří a pryč z tohohle koutečku pekel, zpátky do reality, za ní krev a plameny, vykvétají jako cimbuří na černém karafiátu.

V šatech ze špinavé pytloviny

Když Inanna vyšla z podsvětí, *ugallu*, podsvětní démoni, se jí drželi po boku, byli kolem ní jako sítí, malí i velcí, byli kolem ní jako plot z tyček. Před ní kráčel jeden, který třímal žezlo, i když nebyl žádným vyslancem. Za ní kráčel jeden, který třímal kyj, i když nebyl žádným bojovníkem. *Ugallu*, démoni, kteří neznají potravu, kteří neznají nápoje, kteří nejedí žádné obětiny, nepijí z úliteb, kteří nepřijímají dary. Neznají lásku ani vášeň, nemají a nelíbají děti. Žijí, jen aby odervali manželku z manželovy náruče, aby odervali dítě z otcova klína, aby uloupili nevěstu z ženichova lože. Démoni se jí drželi.

~ ~ ~

Anna přejede jedním prstem přes reprodukci Inanniny rytiny, sleduje příběh v jejím vzoru k završení. Už to není její příběh, anebo ne docela, ale má k němu pořád dost blízko, aby jí to dělalo starosti. Není už ani jen Phreedom; má paměť Znakopaní o tom, jak v hotelovém pokoji uzavřela dohodu s Metatronem, ne vizuální paměť, spíš zvláštní, kubistické a mechanické vědomí simu; a je v ní něco maličko, co napořád zůstane Inannou, intrikánskou, ctižádostivou Inannou, takže jí dá dost velkou námahu použít sešit jen k tomu, k čemu jej potřebuje. Některé večery si jím listuje, zkoumá znaky mrtvých bohů a ví, že má v rukou moc, za jakou by ji Metatron zabil, imunita neimunita. Ví, že má dovednosti potřebné k tomu, aby tyhle znaky svázala s novými těly; kurva, vždyť ona by si mohla vybudovat armádu VR bohů a poslat je, ať rozmlátí a rozpářou Konvent. Zároveň si ale klade otázku, kolika takovým ztraceným duším už Madame Iris dala nová těla, a kde teď jsou a co by si takové bytosti asi pomyslely o holce, která prodala jejich paní, aby si zachránila vlastní krk. Možná by jí ti všichni byli vděční, že je osvobodila, ale zrovna tak dobře by ji za to mohli nenávidět.

Narovná se a jde od prádelníku zpátky k oknu motelového pokoje. Venku po nikom není ani stopy, vidí jen nízký dřevěný plot kolem parkoviště, za ním dálnici, kde sem a tam, k severu a k jihu frčí auta, a za dálnicí pole, vysoké rostliny se vlní ve větru, ale ona stejně ví, že tam jsou. Kdo ví, kde jsou, ale určitě tam jsou.

Ta její část, která se jmenuje Znakopaní, sim, vědomí ve virtuálním těle, je slyší popraskávat až v Pergamentu.

~ ~ ~

Venku před branami paláce čekala paní Šubur, v šatech ze špinavé pytloviny, a uviděla Inannu ze všech stran obklopenou *ugallu,* a vrhla se na zem před Inanninýma nohama.

„Jdi dál, paní Inanno," řekl *ugallu.* „Vezmeme si místo tebe paní Šubur."

„Ne," vykřikla Inanna. „Paní Šubur je mi neochvějnou oporou, je to má *sukkal,* která dává moudré rady, voják, jenž mi stojí po boku. Zapamatovala si moje příkazy a zanotovala za mě žalozpěv mezi troskami. Zabušila za mě do bubnu na shromážděních, kde se scházejí nespříznění, a kolem domů bohů. Drásala si oči, ústa, stehna. Navlékla žebrácké šaty ze špinavé pytloviny a sama vyrazila k chrámu pána Ilila v

Nippuru. Šla do chrámu Sinová v Uru, do chrámu Enkiho v Eridu. Zachránila mi život. Nikdy vám paní Šubur nevydám.“

„Tak tedy jdi dál,“ řekl *ugallu.* „A my půjdeme s tebou do Ummy.“

~ ~ ~

Otevře si další pivo, otvírák má na kroužku u klíčů, posadí se k prádelníku, k sešitu se znaky, který leží otevřený na Inannině znaku. Teď se liší od toho, který má vytetovaný na paži, najdou se shody, podobnosti, ale i odlišnosti, a někdy se mění. Pak cítí, že s rytinou se mění i ona sama. Někdy je to jako horečka, hoří hněvem dívky, která se kdysi zapřísáhla, že je všechny pobije, že je *všechny kurva pobije*, jindy je to, jako by to z ní vysálo všechen žár a ona byla zase mrtvá, chladná a mrtvá. Někdy zjistí, že se dívá do zrcadla a neví, kdo tam pod kůží je, pokud tam vůbec někdo je, vidí sama sebe, jak stojí v odrbané kožené motorkářské bundě, vidí se ve špinavé pytlovině, jak si drásá nehty tvář. Rozbila už spoustu hotelových zrcadel, řvala na ně. Na levé paži má popáleniny od cigaret, jak si připomínala, že je naživu. Nemá zrovna jistotu, jestli je vrytina, kterou do ní načetly Metatronovy bitmikry, opravdu stabilní, a nemá tuhle jistotu ani sama o sobě.

Zato ví jistě, že to za to stálo.

Sešit je otevřený na rytině Šamaše, a ona si ji pozorně prohlíží. Dumuziho přítel, který se tak moc snažil jej zachránit, ale marně. Bezpochyby je to Finnanův znak, jen je prostší, hrubší, jako… prototyp, jako původní podoba příběhu, který znovu a znovu vyprávěli po staletí, který byl s každým dalším cyklem složitější, příběhu, do kterého se tak nerozumně vepsala sama.

Zalistuje stránkami sešitu, až najde znak, který hledala, znak Inannina milence, pastýře, kterého Sumeřané znali jako Dumuziho, a Babyloňané jako Tammúze. Dívá se na něj a přemítá, jestli ten znak, který si pamatuje z Thomasových prsou, jak tehdy v tom motorestu v horách rozepnul košili a ukázal jí ho, jestli vždycky vypadal takhle, anebo jestli se její paměť změnila s jejím znakem, pod jehlou.

Dveře vedoucí z reality ven

Ve svatostánku v Ummě měl na sobě Šara, syn hrdé Inanny, šaty ze špinavé pytloviny. Uviděl Inannu všechnu obklopenou *ugallu* a vrhl se jí k nohám do prachu.

„Jdi dál do svého města, Inanno," pravil *ugallu.* „Vezmeme si místo tebe Saru."

„Ne," vykřikla Inanna. „Nevezmete si mého syna, Saru, jenž mi zpívá hymny, jenž mi stříhá nehty a pročesává mi prsty vlasy. Nikdy vám Saru nevydám."

„Tak tedy jdi dál," řekl *ugallu.* „A my půjdeme s tebou do Bad-tibiry."

~ ~ ~

Přidá plyn a nechá motorku řvát tak, jak chce, aby řvala, vztekem proti těm zkurveným nespřízněným, andělům a ďáblům, proti všem těm hajzlům do jednoho. Nejradši by byla, kdyby všichni pochcípali. Nejradši by si prohlížela jejich rozmlácené a krvavé mrtvoly. Ať se rozsápou navzájem. Ať si navzájem vyrvou srdce. Ať ďáblové shoří a andělé se zřítí. Ať všechny ty zmrdy ukřižují, zaslouží si to, a zaslouží si to každý bůh. Phreedom se chystá zdrhnout z jejich světa, přenechat jim ho. Vykrouží na motorce natěsno serpentinu na silnici vysoko v horách, jako kdyby doufala, modlila se, aby stroj přestala ovládat. Ale vzpamatuje se, zase se narovná, nakloní se na opačnou stranu, další zákruta stejnou rychlostí. Od pneumatik odletuje suť.

Černé auto jede za ní, drží se za ní blízko, ale ona ho nevidí, omezuje ji přilba i to, že upírá zraky tisíc metrů dopředu.

~ ~ ~

Ve svatostánku v Bad-tibiře měl na sobě Látarak, syn hrdé Inanny, šaty ze špinavé pytloviny. Uviděl Inannu všechnu obklopenou *ugallu* a vrhl se jí k nohám do prachu.

„Jdi dál do svého města, Inanno," pravil *ugallu.* „Vezmeme si místo tebe Látaraka."

„Ne," vykřikla Inanna. „Nevezmete si mého syna Látaraka. Je to král mezi lidmi, má – pravá ruka a má levá ruka. Nikdy vám Látaraka nevydám."

„Tak tedy jdi dál,“ řekl *ugallu*. „A my půjdeme s tebou až k velké jabloni v Uruku.“

~ ~ ~

Přibližují se k ní, zrovna když vjíždí do tunelu, když mění směr a snaží se předjet karavan, jede tak rychle, až se řidič poleká a škrtne si bokem auta o cihlovou stěnu, zaječí to a vyletí jiskry, a on strhne rachotící auto na druhou stranu, rozječí i protější stěnu, vjede rovnou do cesty štíhlému černému vozu, který zakličkuje, ťukne do něj, až se chromové nárazníky rozletí do vzduchu. Ona to vidí ve zpětném zrcátku. Vidí, jak se ti hajzlové předklánějí, za volantem sedí ten tmavovlasý, druhý vedle něj, zkrvavenou ruku tiskne na přední sklo, v důlcích očí mu poskakují plamínky, a ona ví, že už nepracují pro Metatrona, a nepracují ani pro Ereš; dělají pro něco, co má jedinou snahu a jediný podnět, totiž surovou estetiku patřičného zakončení, osudu vepsaného a svázaného, věčného a neměnného. A ona jim to teda kurva nedá.

Na konci tunelu se silnice ostře stáčí doprava, ale ona s motorkou nezabočí; vletí přímo do svodidla, přeletí přes řídítka a do vzduchu, skrz listí a větve a zlámané kosti a rozervané tkáně a dveřmi vedoucími z reality ven, do Pergamentu.

Vysokou trávou

V Uruku, pod stromem se zlatými jablky a zeleným listím, seděl Tammúz, Inannin milenec, zářil ve všech svých *me*, nehybný lenošil na svém trůnu. Inanna upřela na Tammúze pohled smrti, promluvila proti němu slova tichá v hněvu, vršila na něj křik potupy, výčitek:

„Vezměte si ho! Odveďte si Tammúze! Zalijte ho čirou vodou a pomažte ho sladkým olejem. Oblečte ho do šatů z šarlatu a ať píšťaly z lazuritu hrají. Ať za něj všechny děvky nahlas zanotují žalozpěv. Vezměte si ho.“

~ ~ ~

Leží na zemi, dívá se do modrého nebe, na nemožný měsíček slunce, na větve stromu, které strakatí zlatavé světlo zelenými skvrnami, a na bratrovu tvář. Pokouší se ji zadržet, jenže ona už drmolí kouzla, která potřebuje, aby jí dala sílu, už se zvedá, jednou rukou se ho drží za krk,

druhou sahá do kapsy bundy. Je to stránka vytržená ze sešitu, znak Tammúze, a ona mu jej ukáže, podá mu jej a zároveň vysouká zlomenou ruku z rukávu. Musí si setřít krev, aby mu mohla ukázat, kde se jeho a její příběh protínají, tady v Pergamentu, na konci jeho příběhu a na začátku toho jejího. V Uruku, pod stromem se zlatými jablky a zeleným listím…

Vynadá mu, idiote zasraná, blbče, srabe.

On vrtí hlavou. Ona nerozumí. Všechno bude v pořádku.

~ ~ ~

Slyší je přicházet vysokou trávou, ty věci, které stvořil Metatron, které zničila Ereš a které strojové duše tisíce dávno mrtvých nespřízněných vyslaly, aby zavřeli dveře a nechali je zapečetěné uvnitř jejich osudů. Nůž už vyndala z kapsy, šátrá s ním levou rukou a máchá jí, hledá místo, správnou kombinaci znaků a znamení. V Uruku, pod stromem se zlatými jablky a zeleným listím…

Stačí jí, když se odsekne, když odsekne tu svou malou část, a nemusí to tak proběhnout. Může přepsat příběh, změnit ho. Copak on to nechápe?

On vrtí hlavou. Ona nerozumí. Teď *jsou* příběhem. Andělé, démoni, na nikom z nich nesejde; teď to je *jejich* příběh. Bude to v pořádku.

„Ty se vždycky necháš chytit," říká bratrovi.

„A vždycky jim uteču."

„Zabijou tě, znovu a znovu a znovu."

„A já tu pořád a pořád budu," odpovídá, pod stromem se zlatými jablky a zeleným listím.

~ ~ ~

Ona teď drží v ruce cár kůže, zlámaným tělem se opírá o strom, oslepená krví a slzami. Ti dva tvorové stojí za ním, ale všichni tři jen čekají, čekají, co ona řekne, co řekne v okamžiku slunečního svitu a bolesti, jenž se táhne celou věčnost. Stačí mu, když se odsekne, když odsekne tu svou malou část a pak se z toho můžou oba dostat. Víc toho kurva ani udělat nemusí. Ona si kouše dolní ret a snaží se narovnat, ale je moc slabá, moc rozlámaná a zraněná, než aby dělala cokoli víc, než tam jen ležela. Ale je naživu a je volná, kdežto on ne, ačkoli by mohl, mohl by, kurva, jen kdyby ji poslouchal, aspoň projednou kdyby poslouchal, co mu říká.

On upustí nůž.

„Do hajzlu s tebou,“ řekne ona, a ruce démonů se sevřou na pažích jejího bratra a vlečou ho pryč od ní, do rozmazané šmouhy slunečního světla a zeleně.

On vrtí hlavou. Ona nerozumí. Bude to v pořádku.

ERRATA

Pod stromem se zlatými jablky

Slunce pozdního letního odpoledne vrhá dlouhé stíny a já jdu trávou ke klimbajícímu, kývajícímu mladíkovi se zelenými vlasy a řídkou kozí bradkou, a s dětskými růžky, růžky věčného dítěte, kterému hlava poklesává, až rozcuchané vlasy povlávají. Leží opřený o strom, spí nebo sní, ve vířivé spirále kouře, která se vine od ledabylé ruličky papíru, vetknuté mezi ukazovákem a prostředníkem ruky položené na klíně. Sjetý Pan v zelených maskáčích, vrstvy korálků pod klimbající hlavou, něco ze včerejška, něco z našich dob, a něco ze dnů, které se poztrácely mezi tím. Jeho tvář je povědomá, ale bez místa v mojí paměti, změněná růžky, zmateně se blížím, mžourám, jako bych chtěl jeho totožnost zjistit v rozmazané šmouze, která je ostřejší než jasný pohled, až jsem pár metrů daleko a můj stín se pokládá na toho sadového šotka.

Přiloží si papírovou trubičku líně ke rtům, olízne si je a hned natáhne, drží ten kroutící se kouř chvilku v rozšklebené puse a teprve pak ho natáhne hluboko do plic, a já ten pohyb poznávám, konečně ho poznávám v zapomenuté tváři.

„Puck," povídám. „Thomas."

~ ~ ~

„My se známe?" zeptá se, zamrká, zamžourá proti nízko stojícímu slunci. Jméno přijal bez otázek, jen s mírnou zvědavostí v polopřivřených očích a se zdvižením obočí, nevyptává se, proč mu tak říkám, jen kdo jsem, že ta jména znám.

„Reynard," odpovídám, ale nevím jistě, jestli to tomuhle rohatému ozvuku z mojí minulosti něco říká.

Je to můj Puck, pro Jacka samec a pro Joeye *teplouš?* Anebo je to jen nějaký analogický avatar, ulitý ze stejné formy v tomhle změněném

světě hluboko v Pergamentu, jablko spadlé ze stejného stromu, stejně šťavnatě trpké v tom, jak se labužnicky špičkou jazyka dotýká rtů?

„Reynard Lišák?“ ptá se. „Sám Král zlodějů a nikdo menší.“

Nemám ponětí, jestli mluví vážně, ale to jsem neměl nikdy.

„Já…“

Je to tak dávno, co jsem se cvičil v hovoru s někým jiným než sám se sebou, že je mi zatěžko složit věrohodnou větu.

„K službám, můj pane,“ říká on, zamává rukou, nesmírně puckovský pohyb, ohýnky z popela se rozletí. „Co pro tebe můžu udělat? Potřebuješ někoho, kdo by řídil vůz na útěku? Však víš, jak rychle umím prchat. Anebo potřebuješ, abych rozptýlil pozornost stráží, až se ty ve tmě tmoucí vkradeš do paláce a ukradneš korunní klenoty Bohu světla? Rozptylovat pozornost umím dobře, však víš.“

A i když to na beton není Puck, kterého jsem znal, Puck to je rozhodně.

„Myslím,“ ozvu se, „myslím… že bude nejlepší, když… začneme… od začátku.“

~ ~ ~

Vykládá mi, že se narodil pod špatným znamením, že ho jako malého ukradli cikáni, že ho vychovávali vlci v divočině, že utekl od cirkusu, že koupil ďáblovu duši a prodával prdelku na ulicích v Nebi.

„A tvůj životní příběh?“ ptám se, načež on odpovídá:

„Který?“ odpovídá otázkou. „Bojoval jsem proti zákonu a vyhrál jsem. Zastřelil jsem šerifa a jeho zástupce *taky.* Pak jsem…“

Zvednu ruku.

Má v očích vychytralý lesk, který popírá nevinnost jeho úsměvu, a já vím, že nebude možné oddělit fantazírování od faktů; když se tak na něj dívám, ztrácím i víru, že *vůbec nějaká* fakta jsou.

„Pamatuješ se na Jacka?“ chci vědět. Pokud je tu něco, co spojuje tohohle Pucka s mou dávno ztracenou realitou, pak snad jen nebohý, bláznivý Jack.

„Na Jacka Flashe?“ povídá.

~ ~ ~

Jack Flash?

Pomyslím na Jacka s plamenem vlasů a rozesmátýma očima, na vášeň pro Pucka hořící mu v duši a v hlavě, když… to bude určitě on.

„Já myslel, že Jack Flash je po smrti," řekne Puck.

Ale to není pravda; Thomas je po smrti, já jsem po smrti, pokud je tohle místo, Pergament, tím, za co jsem je od začátku měl, ale Jacka jsem tam zanechal živého, před… před deseti tisíci let? Deset tisíc let, dávno se obrátil v prach. Dívám se na tohohle Pucka. Zdá se, že v Pergamentu čas není tak jednoduchý.

„Nevím," odpovídám.

„Kamaráde," na to Puck. „Jack Flash je můj vzor, do prdele."

Odcvrnkne joint, vzduch samá jizva od jisker.

„Jestli je Jack naživu," povídá, „tak ho chci zpátky."

Olízne si rty.

Rozbitá sedmička

Pět jich stojí v řadě, lenivě, neklidně, bez Cartera a Pechorina za ně nemá kdo mluvit, ani nevědí, kdy přišli o oheň a o led. Ten úplně vlevo pořád pošilhává po dvou sloupech s příslušnými rytinami; nepříjemné připomínky. Metatron vysvětluje, že nebylo potřeba, aby se do toho pletli i oni ostatní. Oběť byla nezbytná, ale nemohl si dovolit je ztratit všechny, Konvent si to nemohl dovolit. A není třeba se znepokojovat; Carter s Pechorinem se brzy vrátí.

Ve skutečnosti je to ale tak, že už jen z toho skučení a otřesů, co se prohnaly Pergamentem a rozvířily všechny nespřízněné na téhle straně věčnosti, už ze smrtelného křiku, co vydala Ereš, ale ještě víc z hořícího, oslepivého záženu světla, který přišel po tom, a z ohlušujícího, mrazivého ticha v jeho stopách, Metatron hravě pozná, že ti dva se nevrátí nikdy. To ale ostatní nepotřebují vědět. Až se vyskytnou dva vhodní noví adepti, prostě jim tu a tam vylepší duše, přejmenuje je a sváže k sedmičce jako náhradníky. Nebudou se jmenovat Carter a Pechorin, ale tahle lidská jména stejně nemají žádný význam. Jeden anděl ohně je jako všichni andělé ohně. A jeden anděl ledu je jako všichni andělé ledu. On přesto poskytne rozbité sedmičce ujištění, jaké potřebuje, poslepuje trhliny v jejich celistvosti.

Nejsou to jediné trhliny, se kterými si musí dělat starosti.

Podle zpráv na netu prý našli úžasnou skrýš s klínopisnými tabulkami, uloupenými z Bagdádského muzea starověku na začátku Středovýchodní války. Půl století pak ležely zapomenuté a nepřeložené

za rozličných neklidných a diktátorských režimů, teď je ale našli američtí vojáci při zátahu na překupníky kradených artefaktů, z jejichž prodeje se financují nikdy nemizející teroristické buňky, jejich členové sem proudí ze Sýrie, Íránu, z Jemenu a Saúdské Arábie. První zkusmé překlady, jak mu napovídá text rolující v čočkách, naznačují, že jde o zcela neznámý epos, který líčí dobytí podsvětí bohem války. Dali tomu název Ereškigalina smrt. Je to jen jeden z racionálnějších a pochopitelnějších důsledků. A podle jeho rešerší se v dějinách Indie objevila nová sekta, nějací thugové, uctívají bohyni smrti zvanou Kálí, kterou to podle všeho vymazalo, ale změny pokračují. Procento úmrtnosti nemluvňat. Supi shlukující se do vzorů. A to je jenom začátek.

~ ~ ~

Víc ho zneklidňují jiné trhliny. Dalo se čekat, že Erešina smrt naruší časový svět, ale protože se po většinu psaných dějin lidstva nenápadně schovávala do koutečků a růžků, změny jsou z valné části malé. Kam se to hrabe na ten rachot, když Marduk rozsekal na kousky Tiamat; říká se tomu neolitická revoluce. A vypadá to, že Pechorinova smrt neměla následky skoro žádné. Zato s Carterem je to jiné. Ten andílek ohně, ten nýmand, ten pěšák ve válce proti nezávislým mocnostem, věčným nepřátelům Konventu, zanechal stopu trosek po celém Pergamentu a ve světě psaném čárami a pevnými tvary jistoty, stopu naprosto neodpovídající jeho bezcennosti.

~ ~ ~

Folklór a pohádky, Jack Obrobijce, Jack a fazole. Městská legenda z Londýna osmnáctého století – Jack Pérák – mluví o démonu s ohnivýma očima, který nemožnými skoky přelétal ze střechy na střechu. A znovu Londýn, doba ale viktoriánská, zabiják masakrující prostitutky ve Whitechapelu. Calico Jack, pirát z Karibiku. Celý nový hudební směr, který si jako modlu vybral odporného gaunera s oranžovými vlasy a v potrhaném oblečení, který má vlajku a kterému se teď říká Union Jack. V balíčku, kde jich bývalo osmačtyřicet, je teď karet dvaapadesát. Objevily se stovky let staré hračky, panáčci s péry na podrážkách. A to všechno způsobil ten nýmand, ta nula. Je to, jako kdyby miliony jiskřiček z jeho tříštící se duše zažehly lesní požáry všude, kam dopadly.

Metatron těch pět propustí a začne přemýšlet o operaci k nápravě škod. Aspoň že si už teď nemusí lámat hlavu s Messengerovými.

Nevyhnutelný příběh toho kluka při příštím setkání se sestrou odsoudil ke zkáze, no a ona sama… inu, je z ní jeden z mnoha menších démonů, kteří nenávidí svět za to, co jí provedl. A pomsta je jako motivace mnohem předvídatelnější než ctižádost.

Zato Jack…

Metatronovi ve sluchátkách zaskučí slova najednou slavné rockové kapely.

„I was born in a crossfire hurricane…“

DRUHÁ KNIHA

Podvečerní listí

EKLOGA

PÍSEŇ SÍLENÍ

O králích a bitvách

Skrčení v krčmě, dva mladí sokoli jmény Chrom a Násilí špehují staré prohnané lišácké Sílení, které spí, s žilami napuchlými vínem ze včerejška a loňska jako obyčejně. Věnce sklouznou, sjedou mu z hlavy, skulí se stranou. Těžký pohár na víno visí na oblýskaném oušku.

Přiblíží se k němu, zkusmo, dokud jim třepotání křídel za jejich zády neposílí ustrašená srdce; to Jehla, nejstatečnější z rytířů náhody, je přišla posílit. Starý pán je až moc často popichoval příslibem písně, a oni se teď po něm vrhnou, svážou ho jeho vlastními vavříny. Teď už poulí oči a krabatí obličej, pomrkává pod krvavě rudými fleky od moruší, rozmazaných na jeho čele a spáncích, směje se jejich lstivé intrice, křičí.

~ ~ ~

„Proč všechna ta pouta? Pusťte mě, chlapci. Dost jste se projevili, stačí, že jste měli odvahu to zkusit, víru, že máte dost síly, abyste mě udrželi. Dobrá, tak jste si tedy písničku zasloužili. Jdeme na to. Poslechněte si, co chcete.“

Přeskakuje pohledem z Chroma na Násilí a zpátky, a pak na Jehlu v její adamantiové zbroji a na její křídla. Odhodlaný oheň v jejích rysech; uvnitř ní probíhá zápas, zápas mezi osudem a svobodou, znakem vyrytým v jejím srdci, jménem chovaným v srdci. Mrkne.

„Pro tebe mám schovanou jinou úplatu.“

A nato začne.

~ ~ ~

„Když jsem kdysi zpíval o králích a bitvách, bozi ze syntu mě tahali za ucho a říkali mi tohle: ‚Učiteli, i když má pastýř ovce tučné a

vykrmené, píseň musí zpívat štíhlou.‘ A tak teď, mí skřítci, když na vás tak mnozí naléhají a chtějí vám vyjádřit svou chválu, velebit vaše četné skutky a nudné války, budu místo toho hloubat, s touhle štíhlou píšťalou uříznutou z rákosu. Hloubat o venkovské idyle, a položím píseň do polí… jako naše nejstarší příběhy, jež se opovážily plést se do takového verše, jaký páni hanobí, nestydatého a nestydícího se, jenž sídlil v lesích s grošovaným světlem.“

Nevypadají nadšeně, ale Sílení pokrčí rameny, je pastýřem vlastního osudu.

„Žvaním jen tehdy, mám-li zaručené bezpečí. Nezapomeňte, skřítci, pokud jeden, jeden jediný bude o vás číst ve vytržení, pak všechny vaše tamaryšky a všechny lesy budou zvučet a zpívat o vás, o vás. A slunce nebude milovat žádnou stránku víc než tu, na níž bude napsáno vaše jméno.“

A Chrom a Násilí odloží zbraně, přikyvují na souhlas a naslouchají příběhu o jiné slávě než o své vlastní.

~ ~ ~

„Nuže tedy, pokročme dle vůle bohů, vy panenské pohřební hranice, s hudbou srpu, ale zazpívejme si píseň o maličko vážnější. Skrovný živý plot a tichý tamaryšek nevyhovují každému vkusu; pokud už musíme zpívat o lese, ať je ten les hoden i konzula.

Teď už jistě vidíte fauny, jak tančí na rytmus, jak dovádějí s divokými tvory lesů, a zasmušilé duby, jak se sklánějí a kývají hlavami. Zhoubné srázy se nikdy tak neradovaly z toho, že je zalévá slunce, ani volná cesta se neleskla tak hladce rozkoší melodií Orcheových písní. Neboť Sílení zpívá.“

Chvilkové ticho

Posledom.

Temné moře se dole tříští, pomalu a rytmicky se rozbíjí o pláž, kde cinkají a břinkají řetízky a talismany rozvěšené po celém drátěném plotě; a nahoře, ve vřavě modročerných prašných mraků, krouží racci, vykřikují nemilosrdné stížnosti na kvílící studený vítr: a přes to vše slyším zvonky z hadrářovy káry, co sváží cáry a kosti, jde to z dálky,

protíná to vše ostatní, a já se otočím k Jackovi, leží vedle mě, jen abych uviděl jeho zavřené oči a cítil se trochu bezpečnější.

„Jsi vzhůru?“ ptám se.

Něco zadrmolí.

„Jsi naživu?“ upřesním a dloubnu ho prstem do boku.

~ ~ ~

„Tak něco,“ odpoví a zasměje se. Pohladím ho po ruce, po studené hladké kůži, a vklouznu mu rukou do dlaně. Jack mi ji stiskne, ale jinak je stejně nehybný jako země pod námi. Mrtvý Jack, záhadný Jack, který dýchá, jen když potřebuje promluvit, zosobněné chvilkové ticho, ticho chvilky natažené do věčnosti. Ležím stulený vedle něj a nemůžu si pomoct, očekávám přirozené zvedání a klesání prsou od normálního dechu, pravidelný rytmus tepu srdce. Napětí z očekávání, nesoulad mezi tím, jak se vše mělo a jak se… má, na to jsem si nikdy nezvykl, a nevím jistě, jestli si zvyknout chci. Jackova jinakost mě podněcuje; hladovím po tajemství jeho nehybnosti. „Proč mi neřekneš, kdo jsi?“ vyzvídám.

„Jsem Jack.“

~ ~ ~

Usměje se, nakrčí obočí, jako by chtěl říct: co bys chtěl slyšet víc?

„Víš moc dobře, že na tohle jsem se…“

Přiloží si prst k modrým rtům, umlčí mě.

„Žádné vyptávání,“ řekne. „Žádné vyptávání a žádné lhaní, jo?“ Chviličku se na něj mlčky dívám, pak pustím jeho ruku a vstanu, smetu si písek z kalhot. Tím se mezi námi otevře volný prostor, jak fyzicky, tak… esteticky; je na tom něco nemístného, já mám černé kalhoty, bílou košili, a ten krásný muž leží na písku nahý. Vzpomínám si, jak jsem před lety viděl nějakou starou francouzskou malbu, v knize, co starý pan Hobbsbaum koupil od hadráře, aby mě i další omladinu vzdělal ve výtvarném umění – impresionisti a tak; byli tam starší pánové v nóbl černých kvádrech, posedávali na pikniku s nahou ženou, a nikoho podle všeho netrápilo a nikomu nebylo trapné, že ona je nahá a oni oblečení. Co to mělo znamenat? Byla to modelka, anebo kurva, kterou si zahálčiví boháči najali? Já i ostatní děcka jsme se tomu hlavně jenom pochechtávali, ale vzpomínám si, jak se ta paní upřeně dívala někam ven z obrazu, jako kdyby někoho vyzývala. Co je na tom obrazu špatně? „Netvař se tak mrzutě,“ povídá Jack.

~ ~ ~

„Měl bych se vrátit," já na to. „Už je nejspíš po poledni."

„Nech toho; a nebuď takový ublížený. Zdrž se ještě chvíli. Sotva jsi přišel."

„Jenom když mi povíš, kdo jsi."

Beru si sako a navlíkám si ho.

„To nemůžu," odpoví a štrachá se na nohy.

Otevře ústa, jako by se chystal vysvětlovat, pak jen zavrtí hlavou.

Záhadný Jack, mrtvý Jack, neochota mluvit o minulosti – ba i jen připustit, že nějakou měl – jen posílí moji frustraci, pobídne touhu, až je z ní chtivost.

„Ty mě nemáš rád? Ne, na to neodpovídej."

Dívám se za linii křížících se ocelových hrotů a zákrutů ostnatého drátu, a myslím na dějepisné učebnice, na pláže za války, zaminované, aby se nepřítel nemohl vylodit – jenomže tahle zábrana, na které cinkají řetízky od hodinek a od klíčenek a co já vím, neslouží proti cizím vojákům, ale proti něčemu méně hmatatelnému. Zadívám se na líné šedé vlny, nenávidím se za to, co jsem řekl – *ty mě nemáš rád* –, a i když to mělo být ironické, i když vím, že to není doopravdy a že čím víc ho sevřu, tím víc mi unikne, jsem příliš slabý, než abych si v tom zabránil. Chci prostě vědět, proč mi nedovolí, abych se k němu přiblížil.

„Tome," řekne.

Spojené státy anachronické

Anna skopne stojánek motorky, podívá se přes parkoviště k motorestu a bowlingové dráze, jsou tady v jedné a téže budově, schované v lesích kousek za obchodní silnicí č. 70, za reflektory osvíceným basebalovým hřištěm, kde se nadšeně hemží malí hráči a jejich rodiče, snad před zápasem nebo už po něm. Spíš po něm, řekne si. Už je skoro večer, sedm nebo tak, divila by se, kdyby všechna ta drobotina teprve teď začínala se zápasem. Ale nedá se to poznat, všichni se tam melou a brebentí, dětský smích se nese jako štěbetání ptáků, pod tím je slyšet hlubší burácení hrdých otců v basebalových čepicích, a spousta mamin, kterým se děti motají pod nohama, Mami, mami, mami!

~ ~ ~

Cítí něco, co nedokáže tak docela uložit do slov a vět, tesknění po jejich všedních životech, smutek nad tím, co, jak ví, na ně všechny čeká, hořkost nad bezpracnou banalitou té scény – nad něčím, co sama nikdy neměla –, nad radostí z té absurdní prostoty životů, v nichž nejsou žádní démoni, kteří ji poslední dobou pronásledují. A taky údiv nad tím, že ti lidé kdovíjak přehlížejí podvečer – Podvečer –, který se začíná rozkládat nad jejich světem, plížit se zpod stínů pod stromy. A hrůza z toho, že jim známý svět se už začal rozpadat, a že oni do něj pořád přivádějí děti. Copak se nedívají na zprávy?

Nic nového nedávají ve zprávách na televizorech v baru U Ivana – je to sportbar s grilem, kde podávají hlavně stejky, podnik typický pro tuhle část Pergamentu, maskovanou jako jižní státy Severní Ameriky. Státy. Stát. Stav. Stav blažené nevědomosti, stav venkovské zbožnosti a vlastenecké víry, zdrženlivosti a zásadovosti, nezamykají si tu auta, zdarma a snadno poskytují úsměvy každému, dokonce i cizí holce v motorkářské bundě a s hustou, černou řasenkou, která je jejich životnímu stylu tak naprosto cizí. Servírka, která ji zavede do kuřácké kóje – starých zlozvyků se těžko zbavuje – je opravdu ráda, že ji vidí; není tu ani náznak té atmosféry, která jako by říkala *hipíky a pankáče tu nemáme rádi.* Kecy. Lidi se vždycky nebojí toho, co neznají; někdy si všechno cizí prostě vygumují ze života a žijí ve světě jen takovém, jaký zvládnou.

~ ~ ~

U Ivana na televizorech tedy nic nového, ani na velké ploché obrazovce za barem ve tvaru podkovy, ani na menších obrazovkách v rozích. U Ivana není nového nic, jen samý basebal, fotbal, závody série Nazcar, a karaoke. Kurva. Karaoke. Podívá se na papír z fotokopírky, co visí na tmavém dřevěném obložení v kóji, je tam program – sakra, dneska je dvanáctého, určitě. Ušklíbne se sama pro sebe a přemítá, co si tu bude muset přetrpět… nejspíš „Stand By Your Man“, anebo „Achy Breaky Heart“ nebo podobné sračky. Zasraný sráděry. Jenomže si už objednala.

Dva mladší kluci vytáčejí pupkatého ožralu, který sedí u baru nedaleko její kóje – *hele, zkus to, nedělej fóry, tak co…* pak se jeden z nich, ten blonďatý… vypadá matně, ale nepříjemně povědomě… otočí k ní… *pověz mu taky, ať něco zazpívá.*

Ona se usměje a napije se Horské rosy, škoda, že není opilá jako oni.

„Jen do toho,“ poradí starému pánovi, ať se přidá k zábavě, ať využije pohostinnosti, kterou mu místní omladina nabízí.

A starý pán si otře hřbetem ruky hustý, bílý, horský vous, zazubí se, všichni hvízdají a tleskají, a on sleze ze stoličky a jde k mikrofonu.

Píseň Sílení

Zpívá o pochmurné prázdnotě a o semínkách, o tříštění a třídění a scházení, o semínkách země a vzduchu a moře a o tanci teček, o planutí, o plynutí plamenů. Zpívá o počátcích všech věcí v oněch původních silech sil, a jak mladý zakřivený svět nabyl tvaru, jak rozložil svoje konvoluty a vyjevil se v evoluci, ve zjevení vlastní dráhy; jak jeho tvrdý krunýř zapečetil věčná nikdy v hluboké černomodři oceánu a svět získal trošku po trošce v krátké době tvar; o užaslé zemi, která sledovala novorozený, zářící úsvit, a o přepršká deště z mraků vysoko na nebi; o době, kdy poprvé začaly rašit lesy a živoucí tvorové se potulovat, daleko široko, neznámou a neznající divočinou na pahorcích.

~ ~ ~

Zpívá o prvních dárečcích neobdělané země: o náprstnících v každém údolíčku, o usměvavých akantech promíšených planými liliemi, a o divokém břečťanu, který se zatoulá všude; o volcích, co se nebojí žádného lva, ať je jak chce silný; a o našich vlastních kolébkách sílících měkkými, hladivými květy; o rozkládajícím se hadu mezi jedovatými rostlinami, o vůních azuru dýchajících z každého živého plotu.

~ ~ ~

Zpívá o divukrásné dívce sbírající zlatavé citrusové plody; zpívá znívá o mechem potažené křehké kůře kolem stračích sester fotonu, nutí je skákat ze země do výše, kam sahá topol. Zpívá o tom, jak se racci zatoulali nesení shovívavými proudy, a jak ho jedna ze sester hudby vedla do hor eonů, jak před ním vzcházel sbor slunce; jak k němu promluvil pastýř, pěvec božských veršů, s květinami a trpkou petrželí vpletenými ve vlasech:

„Vidíš ty píšťaly z rákosu? Vezmi si je. Hudba ti je dává, jako je kdysi dala zjizvenému starci, aby skládal rýmy, aby odvlekl jasany

zakořeněné hluboko v čase, odvlekl dolů z kopců. Za jejich pomoci vyprávěj o zrození šklebivého lesa, pýše všech hájů Opylonových.“

~ ~ ~

Zpívá o pozdější době, kdy jsme se konečně všichni naučili číst chválu hrdinů a o skutcích předků a vědět, co je mužnost, o tom, jak obilí zaplaví pole zlatým, blyštivým zrnem, jak bude rudnoucí hrozen nepěstěn těžce viset na révě, a pevný dub nasákne smolou, co je medu půl a půl rosy.

Modré jako žilky v mramoru

Položí mi ruku na zátylek a otočí si mě, abych se díval na něj. Odvrátím se.

„Tome, podívej se na mě.“

Podívám se.

Jack je štíhlý a elegantní, mrštný jako kočka, všechny obrysy jeho svalů jsou jasně vidět; klikatí se kolem nich žíly, modré jako žilky na mramoru, nad nimi průsvitná bílá kůže. Písek mu poprášil tělo i plavé vlasy, které sebou ve svižném větru od moře mrskají sem tam. Je nahý, omete si písek z kyčle – a já jako vždycky zjistím, že je těžké se mu dívat do očí, ale ještě těžší kamkoli jinam. Na zjizvenou pravou ruku, která vypadá, jako by mu někdo dlaní probil hřeb. Na jizvy táhnoucí se po prsou, znamení nějaké strašné doby utrpení, týrání nebo pokání. Další otázky. Vyrůstal jsem s posledomskou představou „slušnosti“, černý oblek a kravata, a i když jsem Jackovi poblíž už nejmíň dva roky, pořád je mi trapně z jeho nahoty – a jemu zřejmě z mých otázek. Stojí tam, klidný jako jeho tělo, jako nějaký mimozemšťan nebo anděl, který nemá ani ponětí, co je ta lidská záležitost nazývaná sex.

~ ~ ~

Našel jsem Jacka před dvěma lety, vyplaveného na břeh moře jako ty kusy dřeva, ležel tváří dolů, napůl zakrytý černozeleným slizem chaluh, studeného a mrtvého. Bylo časně ráno, přicházel jsem po hliněné cestě od města, podívat se na stříbrný rozbřesk nad mořským obzorem, a uviděl jsem ho tam ležet. Nejdřív ze všeho jsem si všiml, že racci se ho bojí. Obcházeli ho v kruhu dobře čtyřmetrovém, křičeli a pleskali křídly,

jako by chtěli zahnat vetřelce. Pak jsem uviděl paži nataženou až do nízkého příboje, s pěstí zaťatou jako v posmrtné ztuhlosti. A pak jsem si všiml mřížoviny jizev, byla sice zpola zakrytá trhanci a bublinami na řasách, *a*le táhla se mu po prsou a mně došlo, že je jako my, jako my ostatní v Posledomu – poznamenaný jehlou a zjizvený nožem.

Jenže Jack je trochu jiný. Zatímco my všichni máme jen vzpomínku na tetování a kosočtvereček růžové jizvy na rameni nebo na stehně, Jack má celou hruď pokrytou filigránskými rytinami.

~ ~ ~

„Tome," říká, „jsi mladý a já… já nejsem. Viděl jsem, co je tam venku."

„Ale jdi," já na to. „Mluvíš, jako kdybych byl…"

„Mladší než já," skočil mi do řeči.

Nevypadá na to. Aspoň ne moc. Kůži má hladkou, neoholené vousy jako chmýří, vypadá nanejvýš tak na pětadvacet, a mně bylo v měsíci úmoru sedmnáct. Zadívá se na jednoho racka, vzdychne si a pokračuje.

„Já to vím, Tome, věř mi; vím, že nejsi nějaký přiblblý mládě. Zblbneš, leda když se mi podíváš na zadek. [Sarkastický úsměv.] Ale ty netušíš, jakou škodu může trocha znalostí nadělat. Kdekdo může přijít k úrazu."

„A kdo? A kvůli jaké znalosti?"

Jestlipak jsi *jim* pověděl, chce se mi se ho zeptat, jak to, že žiješ a chodíš si, i když nedýcháš, i když ti netluče srdce? Jestlipak jsi *jim* pověděl, jestli jsi vůbec člověk, jestli jsi kdy byl člověk, protože já to teda nevím?

„Jak to, k úrazu?" ptám se dál. „A kdo? Komu jsi tím ublížil?"

„Nech to plavat, Tome," řekne tiše. A já vycouvám a sklopím oči.

~ ~ ~

Racci se rozprchnou, když kloužu po duně dolů a blížím se. Nikde žádný rozkladný pach, jen palčivá vůně soli a chaluh, hutná tak, že je cítit na jazyku; to tělo není nafouknuté a nerozkládá se, takže moc dlouho tam určitě není. Mrtvolu vidím poprvé, takže mám strach. Smrt je ze starého světa, z měst. Tady je Posledom, tady se neumírá, nikdo vám ze života nezmizí, pokud k tomu není pádný důvod. Proto jsme tady. Proto jsme odešli z města. Tady aspoň lidi odcházejí, jen když se k tomu rozhodnou. Zváží to na vahách. Spočítají si to. Smrt je náhodná,

nesmyslná věc, patří k chaosu ve městě, které se rozpadá támhle na mysu, naproti přes záliv. Tělo vyplavené na pláž.

Krčím se k němu, odhrnuji zbytky a zlomky, vsouvám ruce pod hladký trup a převalím ho na záda. Tělo je zcela nepoškozené, spíš socha než mrtvola, stavba erotického poklidu. Mám sucho v krku, našponovaný šourek, erekci, srdce mi tluče – těžko poznat rozdíl mezi vlastním strachem a touhou. Určitě je to nechutnost, ale co s tím můžu dělat, znáte to, a navíc mi tehdy, na tom vzdáleném místě, říkávali, že to nevadí… sem tam.

Pěst se pomaličku rozevírá, v ní je něco stříbřitého a hranatého, zapalovač, a on ho svírá jako talisman.

Prosté potěšení z dobrého, poctivého jídla

Sevře zapalovač do dlaně.

„Co si dáš k pití, zlato?“

„Horskou rosu,“ ona na to.

Kdyby si tak mohla dát pivo – propána, jak ráda by si dala pivo –, jenže ona řídí, motorku má venku na parkovišti, a na motorce se nemůže jeden obětovat a nepít… ne že by vůbec měla někoho, kdo by ji odvezl domů. Ne že by vůbec měla nějaké domů, leda tak zas nějaký pokoj v motelu. Je to vlastně klika, že tady v okrese McDowell mají suchý zákon, i když kdo ví, jak se to rýmuje s tím, že u Ivana prodávají pivo, lahváče i čepované – kurva, dokonce tu mají i Guiness, Finnan by měl radost – a v obchodě u benzínky naproti, vedle Comfort Innu, je celá stěna ledniček napraných pivem, Budweiser a Miller a Coor a co já vím co ještě. Bože, jak by si dala pivo. Ale nejde to; a mimochodem, ne jen proto, že řídí.

~ ~ ~

„Už jste si vybrala?“

Objedná si *fillet mignon* a před tím ještě salát Caesar, a když se prohryže tou kopou krutonků pocákaných salátovým dresinkem, když zbaští všechno to zelené, co si líně napichuje na vidličku, která se každou chvíli zastaví ve vzduchu, protože New Jersey Devils dali další gól, zkrátka když dojí salát a odloží příbor pěkně vedle sebe na ubrousek, aby jí ho nevzali a měla ho i na hlavní chod, přijde servírka s

žebírkem, obrovským flákem červeného masa, k němu je na talíři halda brambor a červené cibule. Vypadá to dobře a podle jídelníčku je to specialita podniku; proto je jí krapet trapné, když musí servírku zavolat zpátky a říct jí, že je jí líto, ale objednala si něco jiného.

Za patnáct, snad dvacet minut dostane svůj *fillet mignon.* Další omluvy a dobrosrdečné úsměvy z obou stran – *dáte si další sklenici?*

„Jasně, díky."

Servírka jí dolije ze džbánku z průhledného plastu.

Přírodní řízeček chutná skvěle.

~ ~ ~

Po jídle se uvelebí na židli, břicho má nacpané k prasknutí. Prosté potěšení z dobrého, poctivého jídla. Poctivé, to je v tomhle koutečku Pergamentu důležité slovo. Všechny jídelny, které minula, než našla tenhle podnik, byly dokonale sladěné s terénem, s časem i prostorem – Hardee's a Wendy's, Taco Bell nebo Pizza Hut, a taky restauračka stylizovaná do padesátých let jménem Moondoggy's. Nakoukla i do jídelníčku před japonskou restaurací a zjistila, že i tam nabízejí v zásadě stejné jídlo, jen s jiným masem – osmažené garnáty s rýží, anebo osmažené kuřecí s rýží, anebo osmažené hovězí, anebo garnáty i kuřecí, kuřecí i hovězí, hovězí i garnáty. Žádná polévka miso, žádná tempura, žádné suši.

Ani podnik U Ivana není tak docela kosmopolitní, ale koho to tankuje? Stejk jim jde, dělají ho připálený zvnějšku a krvavě rudý vevnitř, a hovězí je dobré, prvotřídní, z plemene Angus, co chovají na farmách s bujnou travičkou, v krajině, která má víc vláhy, než byste čekali, pokud líp neznáte tu vrchovinu uhnízděnou za Blue Ridge.

Poslední dobou jí hodně červeného masa; nemůže se ho nabažit.

Pohladí si rukou plné břicho, které se už maliličko vybouluje.

~ ~ ~

A dojde jí, že v druhé ruce drží zapálenou cigaretu, krabička marlborek leží na stole vedle stříbrného zapalovače, položila ji tam, ani sama neví, vůbec nemá tušení, že ji vyndala z kapsy bundy, že z ní vycvrnkla cigaretu, že ji vytáhla palcem a ukazovákem, že ji otočila a vložila si ji mezi rty, že cvakla zapalovačem a pak ho zase pohybem palce zavřela. Rozhlíží se po popelníku, drží si toho svinského nikotinového démona daleko od těla, jako kdyby měla špičky prstů

umazané od sraček a naléhavě potřebovala navoněný ubrousek. Rukou přivolá servírku. Ta přinese popelník, utře ho, položí na stůl. Díky.

Drtí cigaretu o sklo.

Prsty pudově bubnuje na stole, rozhlíží se po baru, potřebuje rozptýlení, aby se toho démona zbavila. Starý pán pořád zpívá; kupodivu žádná country, jak čekala, něco mnohem bluegrassovějšího – no, takže vlastně to country je, jenže podstatně folkovější a bluesovější, pravější.

Jasné jehly jazyka

A vypráví o pohřební hranici, co přetvořila kameny v lidi, když král Vrána kraloval se všemi krákoravými, chraplavými ptačími lidmi na svém sněmu, vypráví, jak proměn deus spáchal krádež, a o jeho mučení na skalách Kavkazu, a při řeči o králi mršin a o jestřábích bojovnících se dívá na Jehlu. Vypráví o osudu a svobodě, o zlodějích ohně.

Zpívá pro Chroma a Násilí, o tom, jak Argotnauti volali, křičeli na ztraceného hýla, ztraceného u studánky, křičeli „Kam jsi šel“, až se jim ozvěnou od pevného břehu vracelo *Žel! Žel!*, až znovu odrazili na moře z jasných jehel jazyka, zanechali zem, a všechny tělesné věci i padlého přítele. Pracuje s věrností bratří ve zbrani. Pracuje se svými kouzly.

~ ~ ~

Ti dva mladí, jeden plavý, jeden tmavý, pozorně poslouchají jeho sentimentální zpěv o válce na cizím území, o starém vojáku, který ztratil svou zaječí pacičku, ztratil přátele, ztratil víru, a šel hledat nějaké jiné kouzlo do náruče děvky. Ona si to nedokáže zařadit, může to být o druhé světové i o Vietnamu, o Koreji i o Iráku, Íránu, ba dokonce i o tom nepojmenovaném – neurčeném, jménem neomezeném – infernu přestřelek, které teď zrovna zuří po celém Blízkém a středním východě. O tom, co běží ve zprávách, ale U Ivana to nikdo nesleduje.

„Psí známky a růžence. Mrtvoly v pytlích do věnce. Dodávka přímo na váš práh. Psí známky a růžence. Složené vlajky vlastence… z ničeho děvka nemá strach.“

Blonďatý kluk se pořádně, ale pořádně napije piva. Namáhavě polyká. A ona si všimne, že má na krku řetízek z drobných ocelových kuliček.

~ ~ ~

„Ach, ne, štěstí,“ zpívá Sílení a ostatní v hospodě se přidávají.

Zpívá, aby ukonejšil ty, kdo se teprve smiřují se ztrátou lásky k bílému býku, ty, kdo by byli spokojenější, kdyby nikdy nebyla žádná stáda.

„Jaká zběsilost se zmocnila vaší duše? Měňavé dcery zaplnily pole s falešné lásky bučením, ale ani jedna z nich neprahla po spojení tak nekalém, po páření tak zvěrském, i když se jí plece chvěly od pluhu a prsty nahmatala růžky, hladké, dotýkající se jí na čele. Ne, štěstí, teď se touláš divočinou, ale on leží na sněhobílém boku pod měkkými květy hyacintů a pod tmavými cesmínami, žvýká bledou trávu, sleduje nějakou jalovici skrze stádo.“

~ ~ ~

Vypadá to, že celý podnik ztichl a poslouchá jeho zpěv. Tu a tam ještě někdo prohodí pár slov, ale prsty se přikládají na rty, lokty dloubou, ba někdy věty končí v půli, krky se natahují, lidé nakukují přes rameno, vyklánějí se z kójí nebo se velebí na sedadlech, až koženka tlusťošsky vykvikne.

Zpívá o venkovském klukovi a jeho sestře, kteří přišli o tátovu farmu, a jak se ona musela dívat, jak jejich bílého býka odvádějí na jatka, a bratra pak našla pod jabloní, kde si vystřelil z hlavy mozek brokovnicí. Život je krutý a smrt přináší klid.

Co je dneska kurva přirozené?

„Tak co, zdržíš se ještě chvíli, nebo ne?“ ptá se Jack.

„Cože?“ Nutím se vrátit se v duchu do současnosti.

„Propána, jsi tu jen pár hodin a už utíkáš. Nemusíš chodit, no ne?“

Vklouzne mi rukou kolem pasu, pročísne mi vlasy, zatahá mě za ucho.

„Ne… vlastně ani ne,“ odpovídám. „Ale asi bych měl. Je kolem oběda. Asi mě čekají.“

„A je tam zle?“

„Ani se na mě nepodívají. Víš, vlastně ani nejde o to, že by to měli za nemorální. Podle mě si spíš myslí, že to je… nepřirozené. Ze všech, kdo by to měli chápat, zrovna oni.“

Zasměje se.

~ ~ ~

„A co je dneska kurva přirozené? Měl bys zůstat se mnou, víš… myslím natrvalo.“

Nechci jít domů. Chci zůstat s ním a on chce, abych zůstal – jenže to nestačí. Jack… Jack *nepotřebuje*, abych s ním zůstal; tohle prostě odmítá poskytnout a paličatě trvá na tom, že pokud za ním přijdu, přijdu svobodně, z vlastní vůle. Nebude se mě snažit přemlouvat. Někdy si myslím, že ten studený mrtvý Jack je nějaký upír, že shání někoho, kdo by strávil věčnost po jeho boku.

„Prostě to není správný,“ říkám. „Je to moje…“

Nedořeknu, jen ucedím něco jako že se o mě odjakživa starali. A koneckonců nemuseli. Vždyť ani neznali mě nebo moje rodiče.

„Nemáš k nim žádnou povinnost,“ říká on. „To sám víš. Nemáš žádnou povinnost k nikomu.“

Ale já chci slyšet, že mám povinnost *k němu*, že *musím* zůstat.

~ ~ ~

Jack se podrbe na bradavce.

„Udělal jsem z tebe vyvrhele, co?“

„Udělal jsem ho ze sebe sám,“ krčím rameny, ale lžu a vím to. Nejsem žádný vzpurný puberťák, a vím, že kdybych ho nepotkal, ten krok od dítěte k dospělému bych udělal přesně tak jako všichni ostatní. První zkusmý polibek s hezkou dívkou, která má slabost pro ty citlivější kluky – možná v pátek v tanečních, možná by to byla Mary-Jane; když jsem byl mladší, někdy se na mě usmívala. Otázka, prstýnek, smlouva duší. Zašel bych za hadrářem a sehnal bych si, co bych potřeboval k postavení našeho vlastního domku. Obdělával bych půdu, možná bych nastoupil v Posledomu jako učitel, až by šel starý Hobbes do důchodu. Pořád bych pokukoval po měkké kůži na zátylku Sama Finnegana. Pořád bych si ho honil nad starými časopisy s fotkami herců, jejichž okázalé hollywoodské vily teď leží potopené na dně modrého Pacifiku. Ale žil bych ve lži.

~ ~ ~

Všechno se změnilo, když jsem našel Jacka. Anděla, inkuba, hedvábníčka Jacka. Dobří lidičkové v Posledomu nikdy Jacka nepřijali, a pokud já ano, pokud jej já víc než jen přijmu, co naplat, jsem pak jako on. Jiný.

A teď se často cítím, jako bych šel po mostě nad strží, na jedné straně je Posledom a hadrář a říkají mi, že patřím k nim, že patřím *jim*, a na druhé je Jack a neříká nic, jen natahuje ruku, abych věděl, že jsem vítán. Ale já prožil většinu života v Posledomu a je těžké prostě opustit všechno, co jste znali, i když se vás přátelé jeden po druhém zřekli, a i když si lidé, co vás vychovali, myslí, že byste potřebovali nějakou léčbu. Pořád je tu ještě hadrář a pořád je tu ještě Posledom.

Kéž bych měl dost síly, abych udělal sám ze sebe vyvrhele.

Paradox patriotů a pacifistů

Zpívá o dobytku nebo o duších jako o movitém majetku v polích iluzí, v iluzejských polích, a o prastaré moci, rohaté a halasivé, které se všichni klaní.

„Teď uzavřete, vy nymfy, vy nymfy stvoření, uzavřete lesní mýtiny, vždyť co kdyby někde váš zrak padl na potulné kroky toho býka; třeba, přilákán zelenější travou jiných pastvin nebo vůní vlastního stáda, a veden stopami dobytka, by mohl jednoho dne přijít domů, vrátit se, do stájí, do zahrady.“

~ ~ ~

„A musíme se dostat zpátky do zahrady.“

Tak tuhle zná. Joni Mitchellová. Rozhlídne se po zklidnělých obličejích, přemýšlí, jak k tomuhle můžou mít nějaký vztah. Hipísácká muzika ze 60. let sem prostě nepatří. Tohle je maloměstský svět, který je rozpolcený vedví, jedna noha v jedenadvacátém století, druhá někde kolem roku 1950. Sim připojení na VR a jablečný koláč. Jasně, technologie je moderní, většinou, ale ideologie je jedno velké retro, a to úplně jinak než třeba mladí z velkoměst s patkami vlasů a kroužky v nosech. Všimla si, že ze všech domů a kostelů třepetají vlajky, dokonce že na stromech jsou přivázané žluté stužky. Ví, že na takovýchhle

místech se o válce – vlastně spíš o válkách – nezačíná. Rozhodně ne s pochybnostmi.

Prohlíží si je, snaží se s tím rozporem nějak vypořádat. Chlapík v kostkaté krátké košili, s armádním tetováním na rameni, pokyvuje do rytmu hipísácké muziky. Servírka si potichu prozpěvuje text staré písně, pěje s ní dokola.

Tenhle paradox patriotů a pacifistů je jí naprosto cizí.

~ ~ ~

Jak bychom měli vyprávět ten příběh, co vypráví on, o třepetavých řasách tmy, ten opožděný příběh, ten po-běh o bílých bedrech opásaných štěkavými obludami, o ztrápených červencových lodích stažených dolů, hluboko do vírů, tažených k tonutí, jejichž rozechvělé námořníky rvou psi? Anebo co zpívá o všech proměnách slzavých končetin? Anebo o té hostině darů, tom hojném jídle, co všichni přichystali? Anebo o jejím letu na křídlech muk, vysoko nad prastarým domovem a pryč, do pustin a pouští?

~ ~ ~

Odsud nevidí žádná okna, ale podle času ví, že venku je určitě tma. Možná právě takhle se tady Podvečer rozbíhá, jemnou změnou prostředí, atmosféry. Dny jsou jisté, jasné a světlé, ale soumrak, to je jiná, to je úplně jiná. Kurva. V těchhle jídelnách a motorestech, včetně těch, kde si můžete, jen co stáhnete okýnko auta, objednat rovnou nějaký mastný levný žvanec, co jste měli sto kilometrů odtud, ve stejné krajině s pečlivě očíslovanými dopravními značkami, které porcují svět na uspořádané trasy, někdy zapomíná, že je v Pergamentu.

Dojde vám to, až když sjedete z hlavního tahu na silnici, která není na mapě, která vás zavede do pouště ze rzi, anebo když zapnete v motelovém pokoji CNN a oni tam hlásí, že Atlanta je pod vodou, anebo že gerilové války na Středním východě se vedou samopaly proti plamenným mečům.

Zkáza, zánik, zoufalství

Myslím, že jejich nenávist zhoršuje to, že ho potřebují. Po dvanáct let před tím, než ho vyvrhlo moře, jsme trpěli a přežívali. Hadrář nám

přiváží základní věci, které si neumíme vyrobit sami – léky, součástky strojů, nepropustné látky a tak. Skoro by se dalo říct, že to je venkovská idyla, poklidná, stabilní společnost, která si vystačí sama a které je jedno, co se děje ve městech. Jenže Posledom je město tvořené bankovními úředníky a advokáty, a osobními tajemníky a pokladními a kadeřníky a zástupci tisíce dalších povolání, zaměstnání, profesí, které už nejsou k ničemu. Máme domy, které se opotřebovávají, a generátory, které se rozbíjejí. Je jedenadvacáté století a my nejsme Amišové ani hipíci nebo tak něco. Když jsem dospíval, naše mechanické městečko doba pomaličku mlela ke zkáze, zániku, zoufalství, i když je hadrář pomáhal udržovat. Děti mají krátkou paměť a dospělí jsou vycvičení mistři sebeklamu, ale já se pamatuju.

~ ~ ~

Pamatuju se, jaké to bylo bez teplé vody celou zimu, jaké bylo žít při svíčkách v domě s okny zatlučenými fošnami. Pamatuju se na vztek a zlost, které to plodilo, a na odplaty – zúčtování –, způsobené pak zase jimi. Pamatuju si časy, kdy celé rodiny na sebe řvaly a hulákaly na ulicích, načež někoho honem poslali pro hadráře. Pamatuju se, jak zastavoval rvačky, jak hlasitě odsuzoval výtržníky, jako nějaký starodávný horlivý kazatel. Nevěděl jsem proč, ale z hadrářových pohrůžek mi docházelo, že nejhorší, co by se kdy komu mohlo stát, by bylo vyhnanství, vyloučení ze společnosti. Až později mi došlo, co všechno může Podvečer způsobit.

Pak ale přišel Jack, shůry seslaný opravář se znalostí šroubků a matiček, znalec strojových tajů. Posledom ho potřebuje, možná ještě víc než hadráře, ale stejně by ho nejradši všichni hodili zpátky do oceánu, odkud přišel.

~ ~ ~

Myslím, že to je jeho podivností, jeho jinakostí; zřejmě jim připomíná, že věci nejsou, jaké se být zdají, že i když jsme v Posledomu schovaní jako tretky pod hadrářovým pláštěm, všude jinde se realita trhá na kusy a rozlétá se jako suché listí, že po světě chodí mrtví a ve městech a na krajích měst živí mizejí do tmy. Přišel od moře, od východu, jako Podvečer.

~ ~ ~

U mola, které trčí do moře z dun, které ukazuje přes hladinu k rezavě rudému, hnědému a zlatě skvrnitému mysu a k betonovým kostem napůl pohřbených obrů, se racci perou o zbytky jídla; mršina nebo úlovek, to z dálky nepoznám. Další se k nim snášejí ze střechy Jackova plážového obydlí, toho vyhořelého doupěte, nepravidelně krákají a přidávají se do pranice.

Jack stojí a za zády má šedobílou budovu, kdysi víkendovou vilu kohosi z města. Dům stojí na hranatých pilotách, průčelím obrácený k moři, samé vyrovnané, čisté linie balkonů kolem dokola, prázdné rámy oken a posuvných dveří; vypadá jako bunkr. Předsunuté postavení nebo palebný srub.

„Zůstaneš?“ ptá se Jack naposledy.

Vrtím hlavou a on mi věnuje zlomyslný úsměv.

„Dneska nebo jindy,“ povídá.

„Musím už jít.“

Návrat zlatého věku

„Teď přišla éra sykavek,“ zpívá, „a sám čas otěhotněl. Veliký sled století se rodí poznovu. Vzor příštích století se shoduje s osudy rozhodnutými Sudičkami, jež říkají vřeténkům: točte se. Panenská spravedlnost je zpátky, vláda Vrány se navrátila, a když je volba konzulem, vůdcem, slavný věk se rodí a procesí slavných měsíců vykračuje vpřed. Pohleďte na svět, rozkolísaný vahou nebes, jež jej tisknou shůry.“

Starý pán se v jednu chvíli při zpěvu otočí k ní; vteřinu se mu vydrží dívat do očí, pak uhne pohledem, neví jistě, co tam spatřila – něco opilého, ale moudrého. Odloží mikrofon na vršek přístroje na karaoke. Už ho nepotřebuje. Celý bar ztichl, vytrženě, uneseně mu naslouchá. Ona vstane, upustí padesátku na talířek k účtence. Je pozdě. Je čas jet.

~ ~ ~

„Zažehnáme poslední stopy hříchu,“ zpívá, „a jak ten zmizí, osvobodíme svět z dlouhé noci strachu. Podívejte, jak všichni zpíváme pro nadcházející století. Neboť novorozeně nového věku přichází, přichází shůry k nám, ze sytě modrého nebe, do širokého kraje, a přichází z moře, tady, teď.“

A Chrom a Násilí se dívají jako jestřábi, jak Sílení dává Jehle dar.

„Skrze toho chlapce, který se teď zrodí," zpívá, „skrze něj železná rasa zahyne a zlatí lidé znovu vzejdou světu. Tak požehnej jeho zrodu, neposkvrněná panenko: tvé vlastní Jablko se konečně ujímá vlády."

Když odchází, starý pán ji zadrží, ruku jí položí lehounce a opatrně na nacpané bříško.

~ ~ ~

„S bohy se bude scházet," zpívá Sílení, „smísí je s hrdiny minula. A oni sami jej budou sledovat, jak převezme tento svět podrobený pradávnou ctností, tradicí jeho předků. Kde slabé stopy předvěké zrady přetrvávají, tam se odvážíme na moře v lodích, vystavíme hradby kolem měst, vyhloubíme hluboké brázdy ve spálené zemi. S novým tajfunem u kormidla další loď Argot vyrazí, aby nesla vyvolené reky.

Budou další války," zpívá, „a veliký Achilleos bude opět vyslán do Tróje."

Ona couvne, obejde ho. Tohle nemusí poslouchat. Ví to. Venkovní svět, tam v uzavřených městech tohohle státečku ve Střední Americe, se rozpadá na kusy. A že je těhotná, to ví taky.

~ ~ ~

„Započni," zpívá, „chvíle je blízko, započni, milý potomku bohů, skvělé dítě Radosti. Vydej se na svou přeslavnou dráhu, a až z tebe věk udělá usedlého muže, obchodníci se vzdají moře a lodě z borového dřeva neponesou zboží. Každá země bude rodit to, co potřebuje. Půda nebude trpět pod motykou, réva hákem; dubový oráč konečně uvolní jařma na svých býcích. Vlnu nikdo nebude učit, jak předstírat tu nebo onu barvu; naopak, sám beran na louce promění své rouno, teď v lahodně rudé, nachové, pak zas v šafránově žluté; beránci skotačící na pastvinách budou odění do šarlatových kožíšků."

U baru se ten plavovlasý kluk naklání a souká bankovku do skleničky na tuzéry, kterou dávají kolovat po baru. Otočí se a podívá se po ní, když zrovna otevírá dřevěné a prosklené dveře baru U Ivana, a ona spatří, jak se mu v očích zrcadlí oheň. Nejspíš má čočky, průhledový displej a na něm mu nějaký zpravodajský kanál ukazuje explozi, k níž došlo kdesi v tom rozesraném světě. Anebo má prostě v očích oheň.

Nezbývá nic než

„Pro mě,“ zpívá, „nezbývá nic než poslední dny dlouhého života a dech, který nevystačí, abych vypověděl tvoje skutky. Ani hlučné píšťaly Orcheovy, ani krása linií Opylonových mě však nepřezpívají, ani s pomocí otce, ani s bratrem po boku. Ba ani Pan, kdyby byla Arkádie soudcem, kdyby se mnou soupeřil, Pan, i kdyby byla Arkádie soudcem, by jen uznal porážku.“

~ ~ ~

Vyjde do tmy na parkovišti a tma se před ní rozestupuje. Podvečer. Záplava černoty, něčeho hmotnějšího než stín, méně hmotného než silueta, plyne to ve větru jako tekutina nebo prach, rozmazává to svět kolem ní do temnící šedé šmouhy. Reflektory na basebalovém hřišti už někdo zhasl, sotva že vidí nekrytou tribunu díky jedinému světlu na sportovní hale, podobnému majáku ve tmě. Děti i rodiče jsou už dávno pryč, jak jinak.

„Tak tedy započni, chlapče, s úsměvem započni poznávat matku, která tě sem přivedla po deseti měsících muk. Započni, chlapče. Každý, kdo se neusmívá na rodiče, bude shledán nehodným, bohem paluby, nebo bohyní na posteli.“

~ ~ ~

Dveře se pomalu zavřou, písnička linoucí se pořád zevnitř se ztlumí.

Večer víří kolem ní, ale kdovíjak se jí nedotýká, droboučké částečky tmy se točí ve vírech vzduchu, tančí a uskakují před rukou. Jsou všude, aspoň to tak vypadá, hrnou se s tmou, chtějí změnit svět, odcizit ho samotný sobě, jenže polehoučku a mazaně, noc po noci ho postupně odvedou od toho, čím býval. Lidé tomu říkají andělíčci nebo bitmikry. Podvečer. V některých bublinkách reality, kde se na dlouhém útěku zastavila, se to lidé dokonce pokoušeli vysvětlit. Tajný vládní nanotechnologický experiment, který se nepovedl. Boží hněv, vylévaný na svět. Možná je v celém Pergamentu jediná, kdo ví přesně, co jsme zač.

~ ~ ~

A ve sportbaru U Ivana, kde dělají ty dobré stejky, Sílení zpívá.

„To všechno, co jsme kdysi dávno sepsali, se všichni na pokyn našich vavřínů naučili zpaměti, všechen šťastný tok toho, co jsme slyšeli od zadumaného slunce,“ zpívá. A Sílení zpívá, až uchvácená údolí zvučí ozvěnou do nebe, a vypráví pastýřům:

„Povídejte své příběhy o ovcích, a jděte, a sežeňte je, a zavřete do ohrady.“

ERRATA

Zvěstování o znecitlivění

Přejede si rukou po bříšku v půli těhotenství, ale dál se dívá na obrazovku televizoru, přepíná ovladačem z programu na program a hledá CNN nebo něco jiného, co je anglicky a ne španělsky. Ale propána, cokoli, jen ne Fox. Trošku překvapivě najde BBC World News a s nimi se spokojí. Leží na posteli, sleduje, jak moderátorka zpovídá zpravodaje, který je někde v poušti za Bagdádem.

„… nyní. Podle Spojených rozvědných zdrojů nicméně tyto útoky nejsou dílem jedné konkrétní teroristické skupiny, ale výsledkem činnosti podstatně volnější sítě sdružených frakcí…“

Není to protimluv, „sdružené frakce“?, pomyslí si.

„… pravdy na zvěstech o tom, že Spojenci používají nanotechnologické zbraně?“

„Prozatím víme jistě, že Američané používali tyto takzvané nanity celý loňský rok pro rozvědnou činnost, ale…“

To je mi kurva novina, říká si. *My tenhle humus provozujeme už… odjakživa.*

Zadívá se na tetování na své paži. Už tři měsíce je stálé. Už necítí tu mihotavou nejistotu, jestli je Phreedom nebo Inanna nebo něco mezi tím.

Sluchátka a datablok leží na toaletním stolku vedle televize, v koutě Pergamentu, kde VR neexistuje, je to šrot jako každý jiný. Má v nich ale nahranou muziku, to jo, takže úplně nanic to není; někdy si položí sluchátka na břicho a hraje dítěti Sex Pistols nebo něco od Clash. Do hajzlu s klasikou; její dítě bude rebel, kurva drát. Nejvíc kope na Rolling Stones.

~ ~ ~

Přejede jí rukou po břiše, jemně po něm roztírá gel, usměje se na ni a nevázaně konverzuje, ptá se jí, jestli je nadšená a jaké má plány do

budoucna, určitě je moc šťastná, a že teď to asi bude maličko studit. Přejede jí po nagelované kůži snímačem, krouží jím a propátrává obrazovku – a ona ji prohlíží taky a žasne nad tím maličkým, plně vyvinutým fetálním obrysem uvnitř ní, schouleným pohodlně do klubíčka.

„Rohy žádné nevidím," povídá doktor, „takže asi ráda uslyšíte, že Antikrist to není."

Zasměje se, ale nějak nervózně. Po tom, co se stalo na té potratové klinice v Nové Anglii, je hodně porodníků na nervy a hodně nastávajících rodičů propadá panice. A ona si pomyslí, že by to neměl tvrdit tak jistě, kurva.

„No ale křídla taky nikde," pokračuje on. „To je poslední dobou dost nezvyklé, mimochodem. První, co jsem viděl za dlouhou dobu. Stoprocentně normální."

Nechce to slyšet. Nechce slyšet nic o tom, čemu říkají „míra kojenecké úmrtnosti". Nechce nic slyšet o dětech, které otevřou pusu a místo breku začnou s prvním nádechem vřískat proroctví. Nechce nic slyšet o těch zasraných věštných znameních a předzvěstech a divech, co jich je dneska za groš kornout.

„Je to kluk, anebo holka?" ptá se.

„Chlapec. Už jste mu vybrala jméno?"

Měla bys mu říkat Phuturum, řekl jí Finnan. *Psáno s P a H.*

„Uvažovala jsem o něčem hezkém a normálním," odpoví ona. „Třeba Jack."

~ ~ ~

Skalpel jí rozřízne břicho, ale ona to vlastně necítí, protože se vznáší v anestetickém oparu; celou dolní polovinu těla má znecitlivělou od epidurálky, od jehly, co jí vrazili do páteře, když se nahrbila dopředu, když vy hrbila záda a nastavila jim obratle; a teď už ani nevidí, co dělají, protože roušky jí zahradily výhled na vlastní zkrvavené, otevřené tělo, na vyholené stydké ochlupení a na cévku v močovém měchýři, takže jen přemítá, jak velká jizva jí zůstane, a cítí jen matně nějaké tahání a strkání – žádnou bolest, jen to podivné šoupání sem a zase tam někde ve střevech. Ne že by jí jizva vadila, ale ví, že dělají patnácticentimetrový řez, že z celé operace nejdelší dobu zabere odstranění placenty a membrán a sešívání všech vrstev dělohy a svalů, tuku a pokožky. Četla si o tom, jak jinak, anestetizovaná Anna, Anna Anestézie, protože si

myslela, že by k tomuhle dojít mohlo, je přece ještě dost mladá a jsou tu všechna, všechna a všechna rizika, jako je trvalá jizva, infekce nebo krevní sraženiny jako při kdejaké jiné operaci, anebo utlumená funkčnost střev, ztráta krve nebo poškození orgánů v blízkosti dělohy, třeba močového měchýře, a co slezina, je vlastně dost blízko dělohy?, ani vlastně neví, no a co, kdo kurva ví, k čemu ta slezina vlastně je, hlavně aby ji omylem nevyndali, ale to je k smíchu, Anno, potrvá jenom deset minut, než odsají všechnu plodovou vodu a oddělí chlapečka od ní a začnou ji zase dávat dohromady, sešívat ji pěkně do kopy, úhledně a natěsno, Annu, Phreedom, Inannu, Annu, Anestézii…

~ ~ ~

Přejede jí rukou po břiše, hrubou a mozolovitou rukou po hladkém břiše, a ona mu na ruku přiloží dlaň a přidrží si ji tam, přesně na jizvě nad krajem bikin. Jeho prsty, jeho ruce jsou teď pevné, kůže ošlehaná věkem, a ona prsty přejede po kloubech na jeho ruce dolů, až k prohlubni mezi palcem a zápěstím, a přes ohřebovaný kožený náramek a přes žebrování svalů na předloktí s jemnými černými chloupky, a pak – jen co změní polohu, aby byla nad ním a blíž k němu – přejíždí po bicepsu a tricepsu, vyboulených desítkami let těžké práce a tvrdých rvaček, má je teď pevné, jako horník nebo boxer, vůbec ne jako ten klučina, kterého kdysi znala, jako ten hodný a milý Don, který se tolik podobal Tomovi, když ho poznala, a tolik Finnanovi, když zestárnul, ale teď je sám sebou.

Odežene jí z ucha bzučící mouchu.

„Co máš za lubem?“ ptá se pobaveně.

„Nic,“ odpoví ona.

Tohle bylo něco jako jejich mantra, po celou cestu skrz tu bláznivost, ve kterou se změnila realita, od té doby, co se seznámili, bylo to při evakuaci New Yorku. Když ji našel totálně převálcovanou herákem a ubrečenou, protože přišla o Jacka, protože jí ho vzali. Ono je totiž jedno, jak moc je svět zesraný na doby, lidi se pořád drží byrokracie, jako kdyby na ničem jiném nesešlo. Co budeme dělat teď? ptala se vždycky. Nic. Co tu můžeme ztratit? Nic.

Vytáhne se výš, sedí mu už na sudovitém hrudníku, dívá se dolů na jeho šedivějící spánky. Možná by se znepokojovala, že se jí začne vzdalovat kamsi do stáří a úpadku, jenže on jí teď připadá silnější než kdy dřív. Dokonce i ty šedivé vlasy mu jen dodávají vzhled vůdce vlčí

smečky, co se chystá vrčením srovnat do latě každého povýšence, který jo dost pitomý, aby si něco zkoušel. Starší věk mu sekne podstatně líp, než mu slušelo mládí, vypadá s těmi vousy jako nějaký prošedivělý templář. Stárnoucí rytíř.

„Don Kojot," utrousí ona.

Přejede jí hrubýma rukama po hrudníku, obklíčí jimi ňadra.

„Kolik je hodin?" chce vědět.

Ona se podívá na budík stojící na nočním stolku u postele, rudé LED displeje náhodně poblikávají, samé vodorovné i svislé čárky, které neznamenají vůbec žádné číslice.

„Na chlup Apokalypsa," odpoví mu. „Koho to sere?"

Ten okamžik dokonalosti

„Mě to teda sere!" vyštěkne Metatron.

Dva novokřtěnci před ním stojí zpitoměle a zasmušile, a on se na ně mračí. Tyhle náhrady za Cartera a Pechorina jsou prostě horší. Jako všichni ti nespříznění bojovníčci jsou to ne o mnoho víc než zbraně, které mají dost iniciativy na to, aby věděly, že mají zabíjet, a Metatron jich všech má plné zuby. Existuje tisíc způsobů, jak se můžou lidé probourat skrz stěny v jejich mysli a zachytit droboučký odlesk Pergamentu, tisíc různých krizí a katastrof, které tu hranici můžou nabourat natolik, aby páčidlo zasazené na vhodné místo rozlousklo jejich hlavy, takže se mrtvé duše můžou vhrnout dovnitř a skrz ně. Všichni básníci a proroci, kteří vidí věčnost v zrnku písku, a matematici, kteří náhodou narazí na geometrii nebes, a přesto si zachovají duševní zdraví. Jenže kde tihle tvorové berou své velkolepé okamžiky náhlého osvícení, satori, oslepující záblesky prohlédnutí? Ve veliké slávě války. V tom, že zůstanou poslední naživu na poli plném odervaných údů. Anebo v… *kráse* džungle vykvétající napalmem. Tehdy vykročí na chviličku z reality, a když se do ní zase vrátí, něco si z druhé strany přinesli. Zlomeček věčnosti zachycený v jejich vzpomínce na ten okamžik dokonalosti.

~ ~ ~

Tak nejdřív je tu Henderson. Nová IRA. Našel svoje znamení při bombovém atentátu Rudé ruky z Ulsteru, spatřil věčnost, když stál u

záclonek na okně předměstského přízemního domku a sledoval ženu, jak nakládá dozadu do auta psa, zabouchává dveře, pak jde ke dveřím na straně u řidiče a na chviličku se na něj dívá, tvář má prázdnou, jak zvládá emoce – zůstane u přítelkyně nějakou dobu, říkala, jen na nějakou dobu – a pak nastupuje, zabouchne dveře, klíč v zapalování. Ne že by ji miloval, i když ji miloval vřele. Spíš to bylo tím, že v tom okamžiku ji nenáviděl dost, aby v té chvíli, kdy mu dvojité sklo vybuchlo do obličeje, zachytil celou surovou estetiku toho okamžiku.

Zrodila se strašlivá krása.

~ ~ ~

A pak tenhle MacChuill. Sloužil u Královských skotských ženistů, cihly a malta britské říše, pošlete je, kam chcete, postaví vám most, anebo ho vyhodí do vzduchu. Jeho minulost je poněkud zamlžená; když ho našli, žil v džungli na Borneu a o nespřízněných nebo Pergamentu nevěděl zhola nic; zapomněl i mluvit anglicky, o řeči andělů ani nemluvě. Metatron pořád ještě neví, z jaké války se tam zatoulal, ale ví, že ten chlap strávil nějakou dobu v lágru pro válečné zajatce, díval se, jak jeho kamarády jednoho po druhém mučí a popravují, až zbyl právě jenom MacChuill. A pak začal MacChuill svým věznitelům zpívat, začal zpívat na ně, rval hlas z vyschlého hrdla, jako by s ním rval ven i vlastní duši, jako by jim ji házel k nohám místo rukavice: zkuste si mě zlomit, kurva. Kdepak, řeč andělů nezná vůbec, tenhleten. Zato má v hrdelním hlase nějakou zahuhlanou rezonanci, od které se při jeho řeči podlahová prkna rozechvějí podzvukovými frekvencemi.

Voják, skotský voják.

~ ~ ~

A pak tu je Finnan. Seržant Seamus Finnan. Přihlásil se, že bude bojovat za krále a vlast proti německému císaři, anebo spíš že bude dohlížet na mladšího brášku své milované snoubenky, který se dal na vojnu spolu s pěti kamarády ze školy a taky s nespočetnými dalšími mladíky, co měli hlavy plné vznešených, pošetilých snů. Byl dospělejší a o moc mazanější, a tak se velice rychle stal seržantem a klidně ho mohla v armádě čekat kariéra, nebýt toho, že musel střelit bratříčka své lásky do srdce za dezerci tváří v tvář nepříteli.

Seamus Finnan, rudý ve tváři a opilý, kterého Henderson a MacChuill vtáhli v bezvědomí do skladiště, nohy se mu vlekly

bezvládně, táhli ho jako pytel cementu. Metatron jim dal jasný rozkaz nezabíjet ho, neublížit mu, jen ho sem přivést, a oni z něj evidentně div nevytloukli duši.

„Koho to sere?“ řekl Henderson. „Je to nula.“

Finnan. Skrčí se u té bezvládné kupky, prohlíží si jeho ruku, jako kdyby z ní četl budoucnost, až na to, že samozřejmě čte jeho minulost, čte jeho znak. A pokud Metatron čte znak správně, zdá se, že seržant Seamus Finnan našel svůj zlomeček věčnosti při pokusu o sebevraždu, pár let po tom, co zastřelil kluka, kterého slíbil chránit. Podle všeho se rozhodl, že život a boj prostě nejsou nic pro něj. A podle všeho se mu nepovedlo to provést pořádně. Metatron zakroutí rukou, aby viděl líp; ano, je tu jasné znamení smrti, a ne smrti duše, té symbolické, ale doslovné smrti. Je to tu, stejně zřetelně, jako kdyby to někdo napsal černou na bílém. Seržant Seamus Finnan nezemřel v zákopech na Sommě, ale někdy později a vlastní rukou.

Metatron se podívá na ožralého, zmláceného muže, je v bezvědomí, ale zcela jistě je naživu.

Záhada, ale on vysvětlení brzy najde.

„Umýt a pak zavřít,“ poručí Hendersonovi. „A až se probere, řekni mi.“

To pískle a její bratr jsou dávno pryč, jedna na dlouhém vandru v Pergamentu, druhý po smrti, neškodný duch strašící na krajích reality, jedna smrt pohřbená mezi tisíci dalších. Neexistuje žádné přímé spojení mezi Finnanem a Ereš, ale možná, jen možná, ten Messengerovic kluk věděl, co má Ereš za lubem, s jakými zvrácenými silami hraje, a jaké zvrácené síly vypustilo to, že ji zabili.

A možná, jen možná, to pověděl svému starému příteli, Seamusi Finnanovi.

1

KOVÁŘOVA KLADIVA

Až do kraje skrytů

„Na konec světa jsme přišli,“ pravil desátník Powers, jak tak se Slaughterem táhli své omámené, zbědované břemeno. „Až do kraje skrytů a do končin člověkem nepoznaných.“

Rozhlédl se po tomhle světě, z něhož tak velká část byla někde za kulisami – vzdálené dunění hunské dělostřelby, nebe jen jako modrý pásek nad zákopem. Připadalo mu to jako scéna, dekorace z fošen a pytlů písku, místo rekvizit tu jsou spící vojáci, tak vzdálení realitě, tak vzdálení humanitě.

„Vůdci vydali rozkazy,“ říká Smithovi. „Přivažte toho troufalého vzpurníka k tyčícím se skalám nerezavějícími, neoblomnými řetězy. Ukradl vám vaši pýchu, vzácný oheň, dal jej darem lidem všem, takže jejich řemesla teď vzkvétají. Za takový zločin je jedině správné, že zaplatí bohům, že se naučí milovat tyranii vůdců a skoncuje se svými lidumilnými způsoby.“

~ ~ ~

Smith pajdá za vojáky, řinčí u toho řetězy, jde pomalu, protože má na nohou plíseň od vlhkých bagančat, a myslí si, že by měl být úplně jinde. Je jenom vojín, a ještě u Sheffieldského kamarádského pluku, tak co mu do toho kurva je? No co?

„Powersi, Slaughtere,“ povídá. „Svou povinnost k vůdcům jste splnili, vaše úloha je dohrána, avšak já nesnesu, aby byl bratr a pán přivázán k tomuto skličujícímu srázu silou.“

A před Smithem, mezi Powersem a Slaughterem, se táhnou zajatcovy vysoké boty, klapou na prknech lávky; Powers a Slaughter se na

chviličku zastaví, jen aby ho trochu přizvedli, líp si ho chytí v podpaží, a pak už ho zase vlečou zákopem dál.

„Ach, Bože, musím se zocelit," povídá Smith, „a statečný být sdostatek, abych tento čin dokonal; bylo by vážné váhat nad výrokem vůdců."

~ ~ ~

Ať je jakkoli nerad – ale ne až tak nerad, jako ten přímočarý a zrádcovský titán –, nemá jinou možnost než kladivem přitlouct tvrdé bronzové řetězy v téhle drsné pustině, bez jediné postavy smrtelníka, beze zvuku lidského hlasu, rozpukané bílými plameny slunce, přece ví, že květ zajatcovy krásy bude zničen.

„Budeš se těšit na temný plášť hvězd, až světlo přikryjí," zašeptá, „a tě šit se na slunce, až rozežene námrazy rána. Ale vždy budeš nést břemeno nynější bolesti, protože tvůj osvoboditel se ještě nezrodil."

~ ~ ~

Smith má dojem, že tohle jsou plody vší lidumilnosti. Pán, jenž pohrdal hněvem pánů, a dal pracujícím lidem více slávy, než bylo třeba, je odsouzen, aby střežil tuhle chmurnou skálu, stál beze spánku a vzpřímen, a vzdychal a bědoval – bez konce. *Panská vůle,* pomyslí si Smith, *je jako moje koleno: těžko ji ohnout.*

„Všichni králové," ozve se, „jsou nejneoblomnější, když je jich moc čerstvá."

Poraněná, promarněná krajina

Seamus si všimne, že Powers a ten druhej žvaněj jako nějaký pojebaný milostpaní, to teda jo, a je to skoro srandovní, a taky že by se kurva smál, jen kdyby mu nedalo tolik námahy rozmyslet si, kam šlápne, najednou je to dost facha, protože svět se kolíbá a vlní a jeho břicho a hlava vlastně taky, jenomže jindy a jinam, a ti dva nafrněný hajzlové, Powers a Slaughter, ho táhlou rychlejc, než stíhá. To si pište, že kdyby ho pustili, dokázal by jít sám, kurva drát, až tak vožralej kurva není.

„K čemu to otálení a nesmyslná lítost," slyší Powersův jedovatý hlásek. „Proč neměli bychom nenávidět pána, jejž všichni páni nenávidí nejvíce? Zradil nás, náš poklad dal prostým lidem."

„Pouto bratrství je podivné,“ povídá Smith někde vzadu.

„Souhlasím, ale copak by ses zprotivil rozkazům? Nebojíš se toho ještě více?“

~ ~ ~

„Vždy nemilosrdný a hrdý,“ povídá Smith.

„Pro tohoto slz neroním; nic to neřeší. Neplýtvej časem.“

A pojeb tebe i tvojí zasranou mámu, ty pičusi jeden, myslí si Seamus. *Já to věděl vod začátku, že seš kokot.* Znovu předsune levou nohu, snaží se o ni opřít, ale kdepak. Ta pravá ho teď vůbec neposlouchá – určitě to je vod toho, jak ho ten zmrd kopnul –, slyšel prasknutí, jasně, a teď ho haksna kurevsky bolí – ale stejně by dokázal jít sám, jen kdyby ho ty zajebanci pustili, určitě. Až tak vožralej kurva není.

„Nenávidím dílo svých rukou,“ povídá Smith.

„Proč nenávidět vlastní zručnost? Vždyť ona jeho neštěstím není vinna“

~ ~ ~

„Přesto bych byl raději, kdyby ten úkol jinému připadl.“

„Vše je samá svízel, až na vládu pánů; svoboda je jen pro vůdce samotné.“

No ale možná že von až tak vožralej je, myslí si Seamus, protože jak voba dva blábolej, to je děs, Krista pána. Co to kecaj vo pánech a vůdcích? Vo čem si to ty dva cintaj pentli? Že by kecali vo vévodovi z Masakrlandu… pardon, ze Sunderlandu… vlastně Řezníkovi z Cumberlandu… nebo je ze Sumerlandu… ále, to je fuk, kurva!… co ten s tím má co dělat? Jéžiš, ale stejně neměl kapitánovi vychlastat všechnu whisku, protože teď je kurevsky vyřízenej a ani mu to pořádně nemyslí, natož aby rozuměl těm hubám zasranejm, co jim div nevypadne při řeči pant.

„Já vím,“ povídá Smith. „A proti tomu nic říct nedokáži.“

~ ~ ~

A seržant Seamus Finnan se na blátě pokouší posunout levou nohu dopředu, a snaží se vymanit vlastní mozek z oparu krve a whisky, ve kterém se koupe, ale kdepak. Je v prdeli, a celej svět je v prdeli s ním, a on jen ví, že ho žluč pálí v krku, a že smrdí whiskou a sračkama – i když, kristepane, je to pořád lepší než puch z mrtvol – a že cítí hrubý

pracky těch dvou vojenských policajtů, Powerse a Slaughtera, co mu div nevyrvou ramena z kloubů, jak ho táhnou tou pustinou, tou zkurvenou, poraněnou, promarněnou krajinou, plnou jizev od zákopů a okopů, plnou boláků po kráterech; a pak ho hoděj do krytu a on tam leží ve tmě a touží jen po tom, aby se svět přestal motat, Ježíši Kriste všemohoucí, aby se ten zajebanej svět už přestal motat.

Neoblomný klín, hrozivý hrot

Cítí, jak ho Smith zvedl, opřel ho o dřevěné vzpěry krytu, teď se zády opírá o něco pevného, co se ale pořád vlní, a snaží se zvednout hlavu, snaží se zvednout ruku a vytřít si z očí krev a bláto, podívat se tomu hajzlovi do očí, jenže ruka neposlouchá a jenom sebou tak nějak plácá ve vzduchu. Cítí, jak mu Smith sevřel zápěstí. Ujede mu noha, padá, skládá se, jenže stěna za zády ho nepustí.

„Nuž pospěš a nasaď mu pouta," říká Powers. „Chceš, aby kapitán viděl, jak marníš čas?"

Seamus rozmazaně sleduje, jak Smith zvedá v rukou želízka, chce tím gestem říct: *Hele, tady to je, tak drž hubu a nech mě makat.*

„Vlož mu je na ruce pevně a rázně," pokračuje Powers. „A udeř kladivem. Přikovej ho ke skalám."

Seamusovi povolí nohy a Smith ho musí vzít za klopy a zase narovnat a opřít o dřevo.

~ ~ ~

Seamus zase zvrací, plive krev a žluč, a dívá se na Powerse a na Smithe a zase zpátky, a pak na Slaughtera, co jen stojí ve vchodu a mlčí, červený límeček na blůze, vykukující zpod pláště, má celý usviněný od Seamusových zvratků; dobře mu tak, zmrdovi. Co bys taky chtěl za pecku pažbou do břicha, ty zajebanej policajtskej pičusi.

„Hotovo; a je to dílo poctivé," říká Smith.

Seamus má už trochu jasnější hlavu, ne o moc, ale dost, aby věděl, že tu něco nehraje. Že tu kurva něco svinsky nehraje.

„Jen udeř více. Pevněji. Ať pouta nikde nejsou volná," říká Powers.

Seamus sleduje, jak se jeho rty pohybují, a i když vidí dvojmo a vůbec je na tom bledě, ví jednoznačně, že pohyby rtů nesouhlasí se slovy. No to teda jo, něco tu kurva dost svinsky nehraje.

Cítí, jak se mu na zápěstí zacvakl studený kov, jak mu někdo zvedl ruku nad hlavu a drží ji tam. Co to do piče má bejt? Nohy mu podjedou, zase klouže, jenže pak zařve, protože mu bolest projela ramenem, na kterém visí celou vahou. Kristapána, takhle to bolí, když si vyhodíte rameno?

„Ten dovedný je dosti," povídá Powers. „Uměl by uniknout, kde jiným by to nebylo lze."

~ ~ ~

„Ano, leč pohleď, jeho ruka," namítá Smith. „Je připevněna neuvolnitelně."

Seamus zaskučí, snaží se zase postavit na třaslavé nohy. To si teda kurva pište, že je připevněná.

„A nyní pevně sevři zde. Ať poučí se, že je hloupější pletichář než vůdci."

Rád by po nich střelil nějakou nadávku, rád by se jich zeptal, co to kurva plácaj, jaký vůdci, jaký kurva vůdci, ale i jazyk má moc toporný, nedokáže utvářet slova, leze mu z rozbitých rtů jenom nějaké skučení. Má to snad bejt nějaký tajný oranžistický heslo pro něco? Jéžiš, tady by jim ty kecy přece byly nanic, když První dublinskej bojuje s Oranžistama ze Sestatřicátýho ulsterskýho bok po boku a taky s nima bok po boku umírá… ale počkat, co to předtím říkal? Prokristapána, o čem to ten zajebanec žvaní? Vážně řek, že král může jít do prdele? To neřek, že ne?

~ ~ ~

„Nikdo mi nemůže nic právem vyčítat… až na něj," vykládá Smith, zvedá Seamusovi i druhou ruku a zacvakává mu želízko i na ní a zvedá mu ji až nad hlavu. Další cvaknutí – a Seamus visí jako loutka a paže ho svinsky bolí. Do piče, asi se zbláznil, anebo to je tou whiskou, anebo mu vymlátili ten zajebanej mozek z hlavy, anebo to všecko najednou, ale on teď vidí, co není, nebo slyší, co není, nebo oboje, protože svět se zkrátka pomát. Ten vůl – Smith – taky podle pohybů rtů říká něco jinýho, než on slyší – Kriste pane, ví to docela jistě –, a to nejde. Už předtím viděl, jak Powers jednoho mukla skopal do čtverečku, ale tohle nikdy. Ježíši, takovýhle svinstvo by tak Frickové udělali vojákovi, kterýho by přistihli na špatný straně od drátů.

Powers přijde blíž k němu, sáhne si za záda a vytáhne z pochvy bajonet. Podá ho Smithovi. Kriste pane. Ježíši Kriste.

„A nyní prožeň mu hrozivý hrot neoblomného klínu do hrudi.“

Pane na nebi, Ježíšku na tom zkurveným, zajebaným křížku.

„Běda. Běda,“ praví Smith. „Prométhee, truchlím nad tvým trápením.“

Prométheus

Seamus se podívá dolů, na hrot bajonetu, který má přitisknutý na prsa. Zbláznili se? Určitě se mu to zdá. Určitě se mu to v opilosti zdá, je mimo kvůli kapitánově whisce a je přímo v noční můře. No jasně, a co je dneska za den, kdo je premiérem, kde jsem, co tu dělám? Jenže i když je opilý a sotva se vzpamatovává z pořádné nakládačky, moc dobře se rozpomíná. Ví přesně, jak daleko je zákop od řeky Ancre, že je 28. června, že tomu šéfují Lloyd George a Haig; všechno to kurevsky dobře sedí, až na ty řeči a na ten hrot bajonetu, takže ví jistě, že se to fakt děje, tady a teď. Nemůže pochybovat, že se to vážně děje. Ale rozhodně by pochybovat měl.

Smith tam drží bajonet snad celou věčnost.

„Váháš snad a truchlíš nad nepřáteli vůdců?“ ptá se Powers. „Měj se na pozoru, abys jednou sám sebe nelitoval.“

~ ~ ~

„Takový pohled těžko je mi snést,“ říká Smith, ale podle pohybů rtů spíš řekl *Je mi to fakt líto.* Ježiš, ale jak se u toho tváří… propána, právě takhle se tvářil Seamus, když se chudák Thomas zcvoknul a Seamus s chlapáka museli… museli se pokusit ho mlátit, aby zas dostal trochu rozumu, a pak, když šel pryč, Seamus zachytil vlastní odraz v mrňavém zrcátku na holení, co viselo na stěně na háčku, a vypadal kurva právě takhle. *Je mi líto, že tohle musím udělat.* Je to výraz člověka, který sám sebe ujišťuje, že nemá vůbec na vybranou.

A bajonet mu vjede do prsou, protne kůži a tkáň a kost a srdce, projde skrz naskrz a vrazí do dřeva za jeho zády.

„Nechť dostane, co zaslouží,“ povídá Powers – a Seamusi Finnanovi celý svět doběla oslepne bolestí.

Jasně, určitě je to zlej sen. Musí bejt, kurva.

~ ~ ~

„Nuž dej mu řemeny kol boků.“

Jeho svět je oslepivě bílý. Bolest mu prochází přímo středem prsou jako v těch zajebanejch cvičnejch plynovejch komorách, kde trénovali, jak se bránit proti yperitu, na což pak naštěstí nedošlo, ale viděl lidi, co ta schytali, Kristapána zajebanýho, který si nenasadili masky a schytali toho ani ne plný plíce, stačila půlka nádechu, a už se zajíkali, zalykali, jako teď on, s tím pálením v plicích, v srdci, v krku, jako kdyby se z něj něco pokoušelo vylézt ven.

„Sám vím, co je třeba. Neobtěžuj mne.“

Blizzard utrpení mu skučí v hlavě, bolest je tak syrová, že ji slyší, přímo ji kurva slyší, až to přehlušuje jejich vzdálené hlasy.

„Budu tě obtěžovat, jak chci, ba víc. Postup níž. Sevři mu silou stehna.“

Slyší z dálky dunění děl, zvonění kovu na kovu, buší mu to v uších jako kladiva.

„Není to žádná práce lopotná. Již skoro mám ji hotovou.“

Zmar. Zmar. Zmar. A pořád to skučení přibitého zvířete někde v něm.

„Utáhni okovy těsně, co to jde; musejí obstát před pátravým zrakem.“

„Způsob tvé mluvy,“ slyší Smithe, „se hodí ke tvé postavě.“

~ ~ ~

„Sám buď si změkčilý, však nevyčítej mi mou pevnou sílu vůle.“

„Jděme už. Jeho údy poutá síť.“

Slyší hlas, syčí to blízko, až jemu u ucha, překonává to hurikán šumu i jeho vlastní hlas – Ježíši, není to skučení, není to vzlykání, není to nářek, není to křik. Co to je za zkurvenej zvuk?

„Nu tak? Buď hrdý,“ říká Powers. „Teď zkus si plenit božskou moc a dávat dary pomíjivým. Jak mohli by tě tvoji lidé dělní ukonejšit v tomto bědném stavu? Zdá se, že mylně jsme tě s orákuly rovnali; anebo jen jsi předem neviděl, jak uniknout osudu tomuto.“

A Seamus cítí, že se jeho rty otevírají, a slyší, jak mu z nich vychází zvuk, zvuk tisíce rozbouřených řek.

Kryt na Sommě, 28. června 1916

Smith couvne od toho bláznivého Ira připoutaného ke kovovému rámu pryčny v koutě krytu, který se tu válí mrtvý pro svět, ale něco blábolí v opileckém deliriu. Nikdy nic podobného neslyšel, vloží mu to do srdce strach z Boha, sakra; už pár těchhle Irčanů slyšel mluvit tou jejich gaelštinou, takže ví, že takhle to nezní. Tyhle kluci od Královskejch dublinskejch střelců maj zpěvavej, měkkej přízvuk – aspoň tedy ty, co sloužej pod Finnanem a co je po těch jatkách na Gallipoli přeložili od sedmýho k prvnímu, nebo se to aspoň říká. Jsou to hlavně studenti z Trinity College. Mohli z nich bejt důstojníci, ale radši šli bojovat s kamarádama. Můžete si říkat, že to jsou běloručky mezi dělňasama, ale tenhle Finnan je výjimka. U něj je to spíš obráceně. Kdo ví, jakou řečí to mluví, ale mírný přízvuk irských kamarádů to není. Je to něco… jiného.

Powers toho chlápka ještě naposledy nakopne bagančetem do břicha, pak se otočí na patě a vykráčí z krytu a Slaughter jde hned za ním. To je celá vojenská policie, myslí si Smith. Rozseknutej ret a malinovka z nosu, pod očima modráky na tejden – nechali ho pěkně zřizenýho, to jo. Až se probere, bude ho všecko bolet, a nebude to jenom kocovina od toho, jak to přepísk s ohnivou vodou.

~ ~ ~

Ale stejně je ten chudák oddělanej, myslí si Smith. Kdyby jenom vylábal oficírskou whisky, mohlo by to ještě projít. Samozřejmě by mu sebrali štráfky, bylo by veliký haló a polní soud a dostal by flastr – nejspíš ne basu, ale převelení na nejhorší úsek fronty –, ale pokud jsou ti jeho irský kluci aspoň trochu jako Smithovi Sheffieldský kamarádi, tak potřebujou něco, aby přestali myslet na to, co udělali… a co ještě udělat musej… a to je jasný každýmu, nejspíš dokonce i kapitánovi. Jsou na světě horší věci, než když seržant lohne svýmu kapitánovi whisky a podělí se o ni s vyděšenejma mladejma klukama, o který se jenom snaží postarat, co nejlíp umí.

Jenomže teď ho obviněj z podněcování ke vzpouře, a to je úplně jiný kafe. Už tak je dost zle mezi irskejma klukama, co se doslechli o tom Velikonočním povstání tam u nich doma, ještě aby se jejich seržant potácel a řval jako raněnej medvěd o těch jejich republikánskejch mučedníkách – MacDonaghovi a MacBridovi, a o Connollym a

Pearsovi. *Proč kurva bojujeme za Brity, když voni u nás doma zabíjej syny Irska?* Tak to už je zrada, ať se na to koukáte, jak chcete.

Smith zavrtí hlavou. Je mu toho chlápka líto. Vážně jo. Jenže takovýhle řeči si zrovna koledujou o popravčí četu, zvlášť když jsou vojáci ze všech těch řečí o velký ofenzívě celí pryč.

~ ~ ~

Finnan se převalí na záda, volná ruka bezvládně žuchne, začne jí lapat, jako by lovil neviditelnou světlušku, a Smith odskočí. To huhlání na chvilku přestane, pak ale znovu začne, a hlasitěji než dřív. Angličtina to není, to je jasné, a jestli to není ani irština, tak co to teda kruci je? Smith trošku zná skopčáckou řeč – *Scheisser* a *Hande hoch* –, ale ani ta není tak hrdelní a hnusná jako tohle. Latina nebo řečtina? To asi ne. Nebyl ani náhodou moc dobrej žák, nedotáh to na místní gympl, ani omylem ne, ale i tak mu toho narvali do palice dost, třeba učitelé, anebo Magor Jack Carter – sakra, copak se tomu nedá utéct? – se všema těma svejma řečma o hrdinech z Homéra. Jo, naposlouchal se toho dost. Dost toho blbýho Takcituse a toho Vigília, nebo jak těm pičusům nadávali. Takže ví, že ani tyhle řeči to nejsou.

Vstane, poodejde od něj dál. Nejspíš jen tak blábolí, pomyslí si. Depka a chlast a kopanec do hlavy. Nic víc.

Ale stejně je mu z toho divně, z toho divného blábolení a nepovědomých zvuků. A je jich až moc. Až moc na jednu hubu.

~ ~ ~

Žaludek má jako na vodě, bojí se, otočí se a dojde mu, že Powers a Slaughter stojí hned před krytem, čekají na něj, strohé siluety před vchodem, hranaté trupy s ostrými špičkami nahoře. Kšiltovky potažené červenou látkou, na ramenou pušky, jejich hlavně ukazují vzhůru – dokonce i tlusté vycpávky v jejich kabátech vypadají hranatě –, hranatá jsou ramena, celé se to nálevkovitě rozšiřuje od pásků až dolů k lemům kabátů. Jsou ze samých přímek, není na nich nic zakřiveného. Ohlédne se po Irovi, který tam leží s rozpřaženýma rukama na podlaze krytu, ruka v želízku trčí, levá noha sebou cuká, jako kdyby se ve spánku snažil vymanit se z nějakého rozbouřeného močálu. A pořád to pekelné huhlání. *Kde teď jsi?* pomyslí si Smith. *Kde jsi v tý svý hlavě?*

Ale to není jeho věc. On tu je, jen protože Powers na něj vyštěkl, ať sebere ty želízka, co jim při rvačce upadly. Toho chlapa je mu líto, tím

víc, že Powers mu určitě nenasadil pouta sám hlavně proto, aby ho mohl terorizovat o něco dýl, po tom, co ho ožrala, jak kolem sebe mlátil, složil pěstí na zem, i když je takovej chlapák. Ale to není Smithova věc.

„Jděte," povídá Powers. „A nestarejte se. Ten nikam neuteče."

Síť z drátů a řetězů

Jiná doba, jiné místo.

„Nikam neutečeš," říká Henderson, rukou svírá Finnanovu bradu, pak ji pustí, odhodí mu hlavu znechuceně dozadu, otočí se, jde pryč, doznívají jeho kroky – boty na betonu – a plesknutí plastu – visící pruhy?

Finnanovi se hlava skulí do strany a dolů a tam zůstane bezvládně viset. Je na kovové židli, napůl skrčený, napůl vzpřímený, drát se mu zařezává do zápěstí, má ho obtočený do smyček stejně natěsno jako garotu na krku. Totéž platí o kotnících na nohou. Nejen že ho připoutali k židli drátěným pletivem. Ruce má za zády a za opěradlem židle, je svázaný jako zvíře v jakési síti z drátů a řetězů, zamotaných a křížících se, takže kdyby pohnul jedinou částí těla, určitě se tím na jiné pořeže.

Drátěná síť se do něj zakusuje skoro stejně surově jako vzpomínky.

Kašle, skučí, napuchlé oči otevírá tolik, aby viděl kovový hák ve svých prsou a kruh ze soli na podlaze kolem sebe – přesto to nechápe; tak trochu si jen myslí no kurva, mám v sobě zabodnutej řeznickej hák, ale zbytek jeho vědomí má tak napilno se vším tím bušením a vytím, že se věcí tak titěrnou, jako je fyzická bolest, nenechá rušit. Ví jenom to, že bušení a vytí je v jeho hlavě, sílí v něm, rozevírá se.

Zvedne mu to hlavu, oči se protočí, je vidět bělma, otevře mu to ústa a vyjde to ven.

~ ~ ~

„K božskému nebi a k rychlým křídlům větru zpívám, a k řekám a jejich pramenům; ke všem mílím vln moří usměvavých volám, k zemi, matce nás všech, ke slunečnímu kotouči, jenž vše sleduje. Hle, pane. Pohleď, jak trpím v rukou pánů."

Skomírající, zdušený hlas z jeho hrdla vrčí na jakési frekvenci, která rve zamlžený vzduch na jatkách, rozcinkává krystalky ledu, shazuje je ve sprškách ze zmrzlých mršin, které visí všude kolem něj, řada za

řadou, a všechny se houpou na hácích a na kolejnicích, skřipec po skřipci, mrazem obílené kusance pohupujícího se masa. Finnan na ně řve, jako když revolucionář káže davu, slyší slova, co se mu hrnou z úst, ale sotva že jim rozumí. Jako by mu v jednom uchu něco plácal tlumočník, zatímco do toho druhého huláká zajatý Hun, až na to, že Finnanův hlas je tím i oním naráz.

„Pohleď na ty nevzhledné řetězy, které mi přichystal nový vládce požehnaných! Běda, sténám. Pohleď na ta muka, jimiž budu sužován po věky, polapen v neštěstí! Kdy se dočkám konce? Běda, sténám. Běda pro strasti nynější i budoucí."

~ ~ ~

Cení zuby a roztahuje chřípí, slyší slova vycházející z jeho vlastních úst, cítí, jak se prodírají ven z té čerstvé rány v jeho prsou, jak mu prskají ze rtů. *Co to kurva kecám? Kde se to kurva bere?*

„Povím ti, co vše předvídám," řve na Hendersona. „Žádné zlo nezastihne mě netušeno. Vím přesně, co se stane, a naučím se domoci se osudu. Ponesu svou sudbu bez starosti, nepovím ti však, co bys slyšet chtěl, a nezdržím se mluvit o svém stavu."

Ječí to do vzduchu kolem sebe. A sám vzduch se tím zvukem rve na kusy.

„Ke zkáze jsem byl spoután, že jsem smrtelným lidem přinesl dar. Ukradl jsem zdroj ohně, odnesl jsem jej kradí v duté holi, abych byl učitelem všech řemesel a umění pro smrtelníky, a zvětšil jejich blahobyt. Platím tu cenu vší svou bolestí – upoután pod nebesy, v řetězech."

~ ~ ~

A Finnan s bělmem místo očí huláká, zaříkává, jek stoupá z místa, jež leží hlouběji v něm, než sám se byl podívat skoro stovku let, a tady, v téhle kostnici, daleko od bahna na Sommě, daleko od dob krve a bláta, kdy poprvé ucítil, jak jím ta nelítostná věc proniká, cítí řeznický hák jako neoblomný hrot, jenž mu vjíždí do prsou a probíjí se srdcem a kamenem v pochmurných horách Kavkazu, probíjí se až do samotného Pergamentu.

Zčásti je při vědomí, zčásti je pořád Seamus Finnan. Ale ztratil se v blizzardu bílé bolesti a v kletbách boha spoutaného řetězy.

„Pohleď, jak ten nešťastný pán," řve, „ten nepřítel vůdců, hanobený všemi pány, kteří kráčejí v síních nebeských, je spoutáván, že příliš miloval dělný lid."

A tam kdesi v Podvečeru jeho slova probudí k životu odpověď, čekající v nočním vzduchu plném prachu, jenž plyne jako stín, a ona zamává křídly.

Vojenská nemocnice v Inchgillanu, 1917

Sedí a vyhlíží z okna, sleduje racky, jak krouží nad studeným, šedým mořem a nad šedými skalami, a snaží se zmizet z vlastní hlavy, z vlastního těla, co tu sedí a co je dřevěná židle tlačí do zadku a dřevěný stůl do lokte, a prsty se tiskne ke skřípajícímu sklu posuvného okna, jako kdyby se v něm mohl rozpustit a zmizet, zmizet. V tomhle velikém baráku táhne a i kdyby ho kdovíjak vyparádili obrázky magnólií a dole v přízemí bíle lesklým dřevěným obložením, a nablýskaným linoleem na podlaze, nijak se tím nezamaskuje, že tu jsou všichni kurva úplně sami, všichni šílení a zmrzačení a slepí a roztřesení, jsou sami v domě, co dřív byl Inchgillanským ústavem pro choromyslné, a ještě dřív zapšklým starým zámečkem nějakého zapšklého starého zemana. Koho to do pice mohlo napadnout poslat nás na tu zajebanou *rekonvalescenci* zrovna na Skotskou vysočinu, žasne Seamus, abysme tu seděli a třásli se zrovna tak zimou jako tím zasraným zákopovým šokem… aha, počkat, vlastně se tomu tak už neříká, už to jsou *nervové obtíže* a taky *úzkostné stavy* a *hysterie* nebo zase ta zajebaná *neurastenie*, anebo tam prostě napíšou to zkurvený DZN, *diagnóza zatím neurčena*, protože ono to není tím, že bysme si to přinesli z těch zkurvenejch zákopů, můžeš si za to sám, milej zlatej, protože jsi neměl dost kuráže; seš prostě zbabělec a šlus. Jenom ty pojebaný oficíři trpěj poválečnou depresí, jasný? Takže jenom je můžou poslat do Craiglockhartu, aby si hráli ten zapičenej badminton a kriket a psali si ty svý zkurvený básničky.

Ne že by jim to měl za zlé. Kdepak, nemá nic proti těm nešťastným troubům, co museli vydávat blbé rozkazy, anebo se sami zastřelit; jsou všichni na jedné lodi, ovšemže jen někde pod kůží, někde v hlavách. A tenhle Sassoon… ale co, Seamus mu přeje jenom to nejlepší. Docela jim nahnal strach tou svojí deklarací v parlamentě, to teda jo, je to ve všech

novinách, a Seamus by moc rád viděl, jak se ty zajebanci tvářili, když se to tam nahlas četlo. To teda jo, to by moc rád viděl.

~ ~ ~

Seamus usrkne čaj, fakt k neuvěření, jak se ta převařená a přeslazená hrůza, co dělají sestry, podobá čaji u armády. Jedna kostka za maminku, jedna za tatínka, jedna navrch a ještě jedna pro štěstí. Sladké to je, jak to jenom jde, a horké dvakrát tolik. No jasně, sestřičky jsou moc hodný a milý, to jo, a chtěj těm ubohejm zdeptanejm chudákům, co skončili v jejich péči, co nejvíc pomoct, ale… Marná sláva, Seamus má i tak pocit, že jsou jako nějaký hodný, ale přisleplý babky, co dávají cukrátko řvoucímu děcku, protože k nim vztahuje ruce, akorát si nevšimly, že ty ruce k nim vztahuje, protože si podřízlo žíly nožem na chleba. *Propána, zlatíčko, co jsme to ale nadělali za nepořádek? Ale teď už si nemusíme lámat hlavičku, sestřička to uklidí, jak jinak, takže už se netrap.* A zatímco krev chlístá a chlístá, prostě vám dají ten zasranej čaj a řeknou: *tak tady to máme, vypij to hezky do dna, no vidíš, hodný chlapec.*

Hodný chlapec. Jenže mezi nimi nezbyl chlapec ani jeden, kurva.

~ ~ ~

Rozhlédne se po ostatních: Peake sedí u stolu v koutě, píše si do notesu, co má na okrajích ty spousty kresbiček, samé tváře s očima ukrytýma pod kápěmi a s nosy jako skoby, kruté karikatury snobů a lokajů; Kettle a Duggan mastí žolíky se dvěma lapiduchy u stolu uprostřed místnosti; ten nový sedí u jiného okna, a taky kouká ven, jako kdyby byl Seamusův odraz v zrcadle, do prdele, jenže má tmavé brýle a kolem očí se mu rozbíhají měkké, růžové jizvy po yperitu. Jestli je slepej, diví se Seamus, tak na co kurva brejlí z okna ven? No ale možná se kouká z okna právě proto, že ten svět, co tam je, vidět nemůže, napadne Seamuse. Kdyby ho viděl, třeba by teď seděl u sebe v pokoji a bál by se vyjít ven, jako některý jiný. Jako ty ubohý pojebaný chudáci, co seděj a jenom se třesou. Krista pána, jeden z nich neslyší ani slovo z toho, co mu řeknete, kromě slova „bomba“, zato když mu to povíte, tak vyskočí a schová se pod postel. Pak se kurva není co divit, že valnou část pacientů tady v Inchgillanu Seamus moc nevídá. Jo, ale zato je slyší. Slyší je celou noc.

Ale ne, ne, panstvo, nic takovýho jako zákopovej šok neexistuje.

~ ~ ~

Seamus zase usrkne čaje a zase se zadívá oknem ven; nechce na to myslet, protože když myslí na ostatní, myslí sám na sebe. A pak má ty závratě, začne mít pocit, jako že ho to všechno tiskne k zemi, a slyší to šeptání, podobá se to studenému větru, křídlům a ranám kladivem. Ne, říká sám sobě, *na tohle nemysli.*

Fouká do hrnku, nadechuje z něj páru, cítí, jak ho to hřeje v puse a v nose, ta vůně je tak důvěrně známá, jako…

Jaká tajná vůně?

Škubne hlavou, trochu nadskočí, horký čaj mu vyšplíchne na ruku. Nic tam není, jen se ozvalo zaplácání křídly, racek se vrhl dolů, přistál, vykračuje si venku po římse a upírá na něj černý korálek oka. Zakřičí, ten hrubý zvuk přehluší vzdálené tříštění vln o skály. *Jaká ozvěna se to ke mně nese, smrtelná či božská, či z obou spletená?* Ne. Ne. Drž hubu, ty pičusi.

Zase se zadívá na racka, nenávidí ho, nesnáší, má toho zmrda plný zuby, ale netuší proč. Kurva, je to jenom racek, jenže… *který jiný cíl jej přived do pustin sem, než aby stal se svědkem mých muk?*

Drž hubu. Ježíši Kriste, drž hubu.

Pták zatřepe křídly, pořád na něj upírá pohled, a on cítí, jak se mu dělá husí kůže, to teda jo; ctí, jak mu srdce tluče… *ptačích křídel třepotem…* a na římse už je další racek, kurva, a další, a on vstává, nohy židle zaskřípou, pryč od skla… *běda, běda…* no kurva, kurva drát, co to má bejt, co to je, co *to poblíž slyším?* A myslí si Ježíši Kriste a Panenko Marie, jenže slyší jenom, jak *vzduch šustí tichým čeřením křídel…* a pak prohodí hrnek sklem, hodí ho po těch zasranejch rackách, po světě tam za oknem, po *všem, co plíží se sem…* a zmocní se ho hrubé ruce lapiduchů… *tak strašlivé…* jenže už předtím ucítil jiné sevření, chladný kov, který se svírá a řeže do duše, a tepání ptačích křídel a ostrý ptačí křik sílí do sboru chrčivého krákání nad skalami, jako když se vrány perou o… Ježíši, to ne…

Sbor

Studivý vítr se prodírá do hlubokých jeslí jeskyně lebky, hromuje v odlehlých ozvěnách kovaného kovu. Bohoproud bezesných vzduchu snů

vane kolem krbu, odrozený oceány, svádí sváry, neshody a neschody do bose se scházejících křídlatých. Ti se zavrtí ve tmě v jeho hlavě, vetknutí v jeho hladové hlavě, vemlouvavá přímluva vítězí nad vůlí stvořitele. Bitmikry se zvedají, strhávané a nesené na vozech křídlovětrů, spěchají k jeho skále…

Finnan se dívá, jak Podvečer vplývá plastem zalátanými trhlinami ve dveřích do jatek, černé pěšinky prachu ve studeném vzduchu, poskakují kolem splývavých sprch ledu padajících z mršin, ovíjejí páru z mrazicí skříně, kroutí se kolem jeho zamlženého dechu, blíží se k němu, blíží. Odkloní hlavu, ale drát ho řízne do zápěstí. Bože, cítí, jak se dotýkají jeho myšlenek.

„Neboj se ničeho. Pššt," tiše ho konejší, šumšeptají mu do uší.

Hlas se ozve znovu.

„Běda, běda, běda, přeběda. Pohleď, pohleď na mě, jak spoután jsem, jak mučen jsem těmi neoblomnými řetězy. Na nejvyšším výběžku skály držím stráž a nikdo nezávidí mi."

~ ~ ~

Vidí, vědí, mluví s jasnou předpovědí, strachu mlhu v očích plněných slzami. Vidí jeho tělo, skácené na skalách.

On třese hlavou, snaží se pročistit zvuk, dobrat se logiky vlastní situace; na chvilku od něj černý prach poodlétne, vyhne se jeho hlavě. Jmenuje se Seamus Finnan a píše se rok… 2017. Do prdele. A do prdele. Cítí drátěné pletivo přitažené nejpevněji na krku a na zápěstích. Zavrtí se. Kroužící bitmikry znovu zavíří a dotknou se mu obličeje, jako pátravé prsty, chutnají jeho mysl. Jsi Seamus Finnan, říká si. Jsi Seamus Finnan. Přesto cítí, jak ho jejich hmyzí intelekt zkoumá a šátrá, jak pracuje na vzpomínkách spoutaných v jeho hlavě stejně jako on je spoutaný na židli, jak je osvobozuje.

„Vskutku," syčí ony, „noví kormidelníci řídí nebesa a vůdci posílili sevření novými zákony, které potlačí ty staré. Pracují s tím, co bývalo tak neznámé… neznají vlastní jméno, stav, neznají vlastní osud, obří orákl uvězněný ve vlastní mysli, a ten, kdo kdysi viděl všechno, oslepl."

A Finnan cítí, jak se ten hlas, který není jeho, znovu rve ven z něj.

„Ach, kdyby mne tak poslali dolů, v krutých a nerezavějících poutech pod zemi, kde nenávist hostí všechny mrtvé, do dolů z dehtu, do nepřeklenutelné hloubi, z níž žádný pán ni nikdo jiný nemůže se radovat.

Pohleďte na mne teď. Pohleďte, trpím jako hříčka větrů, důvod k smíchu pro mé nepřátele.“

A stejně jako bitmikry ve vzduchu kolem něj, i jezero jazyka hluboko v něm plyne.

~ ~ ~

„Kdo z pánů,“ zpívají bitmikry sborem, „je tak chladnokrevný, aby se mukám smál? Kdo nemá soucitu ke tvému neštěstí? Jen vůdci. Jejich tvrdohlavá vůle bude vždy nenávistně napřena na syny nebes, a nepřestanou, dokud se jich srdce nenasytí… nebo jejich moc nesevře v rukou jiný.“

Rozumí tomu. Cítí, jak jím to proudí, no ovšem, cítí to stejně, jako když se tenkrát vztyčil v zákopu na Sommě mezi Dublinskými kamarády a vyřvával o revolucích a rebeliích. Jistě, snažili se to z něj vypálit všemi dráty elektrického ohně, ale Seamus ví, on ví, kurevsky dobře ví. To Konvent mu to všechno provedl.

„Snad se mnou hrubě zacházeli?“ povídá, „snad jsem i spoután, ale pořád mě kurva potřebujou, no ne? Ty zajebaný hajzlové, ty vládci nebes si myslej, že jim odhalím spiknutí, že jim ukážu, jak je jednoho dne někdo zbaví veškeré moci a vlády? No tak to ne, nedostanou nic z těchto rtů, při všech svých kouzlech medových, kurva, a já se teda neposeru ze všech jich hrozeb, biče ran, dokud mne neosvobodí a nezaplatí za to, co mi způsobili.“

~ ~ ~

Bitmikry se zachvějí a couvnou. Přestrašený prach, prohnaný obavami, se před jeho mrazivým hněvem rozechvěje.

„Jsi chrabrý,“ řeknou, „nepodvolíš se ani těmto trpkým strastem, mluvíš však příliš volně, bez zábran. A nám… dělá starosti tvůj osud. Vidíš snad konce tomu souživému stavu? Kdy má přijít? Synové Koruny jsou těžko na dosah, a srdce mají příliš hrubá, než by názor lehce změnili. Vůdci jsou hrubí, vzali zákon do svých rukou, vzali zákon sami do sebe.“

„I tak,“ říká Seamus Finnan, „nakonec, jednou, budou rozdrceni, tvrdím, a když jsou s to svou mysl otevřít, sami to vidí; a laskavě, mile a upřímně, polknuvše tu svou zajebanou pýchu, přijdou sem, ke mně.“

Bouře mu pořád zuří v mysli a ta jeho část, která stále je Seamusem Finnanem – ta, co nehraje nějakou zasranou roli, co mu určily nějaké ty

zkurvené mocnosti, ne, to ne, už ne –, ta část najednou chápe, co se tu děje, že je přivázaný drátem k židli na nějakých promrzlých zajebaných jatkách, něco kovového ho probodlo skrz naskrz, do něčeho, co má za zády, a bitmikry se sápou po cárech jeho srdce a odlupují vrstvy jeho osobnosti.

Není to ovšem poprvé, co je u výslechu.

Svoboda malých zemí

Inchgillan.

„Byl bych rád," povídá doktor Reynard, „abyste věděl, že mně můžete povědět všechno. Úplně všechno."

Sedí si za stolem, kouří cigaretu a prohlíží si papíry ve složce, co má před sebou – Seamusovy armádní záznamy se všemi vyznamenáními a tresty, ani ždibec pravdy v tom není, kurva, myslí si Seamus. Jasně že se tam píše, jak se upsali s Thomasem a vůbec všichni Dublinský kamarádi, ale nestojí tam, jak mašírovali kolem Liffey a všechny holky je doprovázely k lodi, všechny vedle sebe, bohatý holky kluků z Trinity i chudý holky chlápků, jako je Finnan – i když rozhodně teda měl kliku, že si našel holku, jako je Anna, Thomasova sestra, holku hodně nad svoje poměry – píšou to tam snad? Píšou tam, jak si vysloužil seržantský štráfky u Gallipoli, a jak jeho četu převeleli od sedmýho k prvnímu, ale stojí tam taky, jakej to byl masakr, když se brodili ke břehu od starý dobrý lodě *Řeka Clyde*, naložený každej třiceti kilama výstroje, a kosily je ty zasraný fricovský mašinkvéry, bylo to tak hrozný, že pak museli z Prvního dublinskýho a Prvního munsterskýho udělat jeden prapor, „Dubsterskej", tak málo jich zbylo, no jo, a proto taky pak První museli vybudovat skoro odznova? Stojí tam snad, jak na Sommě, co tam přijeli, celý zkurvený tejdny jenom čekali, čekali pod nekonečnou zajebanou dělostřeleckou a minometnou palbou, a chudák Thomas se zcvoknul a ten anglickej zmrd, ten kapitánek – Carter, Carter se jmenoval, pičus – vydal rozkaz – zbabělost, dezerce před nepřítelem –, to tam je? A že Seamuse obvinili, ale pak to stáhli, to tam určitě je. Ale píšou tam, jaký měl možnosti, a píšou o tom, jak nenucené mu to ten hajzl kapitán předložil, žádný buď a nebo, *polní soud, anebo ze zákopu a běž, starouši*, kdepak, to spíš *zítra jdou chlapci do toho, mimochodem, s tebou, anebo bez tebe?* Jak by mohl kluky nechat jít bez něj? A ten

zajebanej Viktoriin kříž, co pak dostal za to… Ježíši, za ten zkurvenej děs.

„Prostě mi to povězte," vykládá doktor, „tak upřímně, jak můžete, a jakkoli chcete."

„A co byste jako rád slyšel, doktore?" zeptá se Seamus.

„Něco o tom… Zločinu, při kterém vás chytili. Tady se to popisuje dost vágně, ale mně se zdáte být, s odpuštěním, zahořklý. Cítíte se pokořený, uražený, že? Vím, jak bolestné jistě je o těch věcech mluvit, ale prosím… povězte mi to."

~ ~ ~

Mluvit o tom bolí zhruba tolik, jako to držet v sobě, myslí si. *Jsem vyřízenej, ať udělám, co udělám.*

„No tak já to řeknu takhle," začne Seamus. „Když ty mocnosti začaly tuhle zkurvenou válku – ty rozhádaný zkurvený držky mizerný –, tak u nás doma nebylo kam plivnout pro samý lidi, co si mysleli, že to je to pravý. Že teď vyletěli ty zajebaný havrani z londýnskýho Toweru, jestli mi rozumíte. No a co, kurva, říkám si já. Naše válka to kurva nejni. Jenomže, víte, jeden kamarád – moc hodnej kluk, to teda jo – pořád vykládal, že jako musíme toho kajzra skopat z trůnu a bojovat za ‚svobodu malejch zemí' a tak, ale samozřejmě tu byli i jiný, co říkali, takže hovno, sérem na to. Je čas přejít k činu, říkali. Radši skopeme ty zasraný Brity tady z toho jejich trůnu. Víte?"

Seamus si na židli narovná záda a čeká, co doktor na to.

„Jenomže moje hodná stará máti mi jednou říkala, vlastně nejspíš mi to řekla stokrát, byla to poctivá ženská, to jo, ale to si pište, že jak se jednou něčeho chytila, mlela vo tom pořád… no zkrátka mi v jednom kuse říkala: Seamusi, povídala, hrubou silou se nikam nedostaneš. Seamusi Padraigu Finnane, jestli to chceš někam dopracovat, mysli hlavou."

„Rozumná rada," říká lékař.

„No jasně. Jenže to zkuste vysvětlit těm zajebanejm králům, co vládnou světu… nebo co ovládaj srdce mladejch kluků. Ježíši, dyť my… koukejte, tam, co jsem výrost, nikdo neměl čas na… jako ty vychytralý hajzlové… ty pojebaný intelektuálové, co si sedej u krbu v těch zkurvenejch klubech a plánujou lidem budoucnost, i když nemaj ani štipec předvídavosti v těch svejch… zabedněnejch palicích. A pak se seznámíte s jedním tichým klukem z univerzity, co má rád poezii a

takový ty hovadiny a je to moc hodnej kluk, sice krapet hoša, ale jeho sestra, to je jiná.“

Finnan se frajersky zazubí.

„No prostě vám dojde, že ty idyjoti s velkejma ídejema jsou stejný hajzli jako ty ostatní. Zkurvený války a revoluce, všecko stejnej ksindl. Jenom různý způsoby, jak se chlapi můžou zabíjet.“

~ ~ ~

„No ale samozřejmě že jsem se nemoh vytasit s takovejma slovama, aby mě *vzdělaný mladý páni* poslouchali, no ne? Copak jsem moh někoho z těch zatracenejch idyjotů přimět, aby mě poslouchali?“

A Seamus se rozpomíná, jak se mu Thomas a jeho kamarádi z Trinity vysmáli, a přitom si ani neuvědomovali, kolik přezíravosti v tom je. Jasně, na to, aby ho to moc zasáhlo, je moc velký chlap, o životě toho ví víc, než kdokoli z nich kdy vědět bude, ale vzpomíná si, jak to zabolelo, když věděl, že jejich posměšky jsou tak kurevsky blbý, když venku, mimo ty jejich tichý nádvoří, číhá svět, kterej jen a jen čeká, kdy mu celý rozesmátý vběhnou přímo do tlamy. *Ježíši*, povídá Anně, *jak já se snažil tomu klukovi vtlouct trochu rozumu do hlavy… jenže on už je rozhodnutej*.

Jinak to prostě nešlo.

„Zkrátka, než byste řek Jack Flash, už jsem v tom jel s nima, tu radu od mámy jsem měl hluboko v sobě, ale nechal jsem si navlíct královský sukno, podepsal jsem to, nastoupil k Sedmýmu pluku, ke Královskejm dublinskejm, šel jsem bojovat za všechny ty pány a vůdce tý zkurvený Anglie, který byly, a to se vsaďte, šťastný jako blecha, že zas našli jednoho Ira, co ho můžou poslat na smrt. Bojoval jsem za toho vašeho zajebanýho krále a za vlast, no jo, sloužil jsem jako seržant v tý vaší zasraný armádě a kvůli mejm zajebanejm rozkazům skončili císařovi chlapi zahrabaný v jámách zákopů, černejch jako smůla, někde ve Francii. A jakou odměnu jsem dostal, že jsem pomáhal těm vašim zapičenejm tyranskejm pánům? Co to kurva bylo za tu báječnou odměnu? Kam se kurva poděla všechna ta ‚svoboda pro malý země‘, když jde o Irsko? Kolik svobody maj lidi, co skončili v internačních táborech?“

„Víte,“ povídá doktor s opatrnou účastí, „existuje určitá… choroba, která provází moc, jistý… nedostatek důvěry.“

~ ~ ~

„Chcete vědět, proč jsem tak kurevsky zahořklej? Já vám to řeknu.“

Nakloní se přes stůl, nejistě sáhne po krabičce woodbinek, co tam leží, a doprovodí to letmým pohledem na lékaře – *nevadí?* –, a doktor přikývne a máchne rukou – *jistě, poslužte si, prosím.*

Vezme si z krabičky cígo a doktor zvedne veliký stolní zapalovač a cvakne. Seamus si připálí a potáhne.

„Víte, já říkal klukům, když jsme teda skopali císaře z toho trůnu a v celý Evropě už to je v pořádku a všichni si můžou vládnout sami, bez Hunů, a už se taky rozdělily všechny ty zapičený metály, tomu, a tomu a kdekomu, kdo se kurva bude starat o nás, no ne? O Dublinský kamarády, co padli na Sommě pro větší slávu Anglie, o celou jednu pobitou generaci – a proč? Že by proto, aby mohli začít zase odznova, jenže teď už všichni nejlepší, nejstatečnější umřeli v těch zajebanejch zákopech, takže jim nebudou dělat potíže? A ne jenom ty zkurvený Feniáni, ale taky bolšáni, všechno to bojovalo za ‚svobodu pro malý země‘, za to, aby se slabý zbavili tyranie. No ale tak proč kurva nestojíme za to, abysme měli svobodu i my?“

„Lloyd George slíbil, že po válce znovu nastolí otázku samosprávy a…“

„Hovno! Možná jsem jedinej, kdo to chápe, ale mám už prostě po krk bojování za ty vaše pojebaný lordy v parlamentě a za to panstvo na venkovskejch sídlech. Víte, co jsem proved za zločin? Pokoušel jsem se zachránit lidi před záhubou, zkázou a zničením.“

„To myslíte ten Viktoriin kříž? Kolik raněných jste ten první den odvlekl zpátky k britským liniím?“

„Na to seru! Zachránit jsem se je snažil tím, že jim kurva řeknu pravdu.“

Ví o tom, že se mu třesou ruce, až se popel z cigarety rozletuje. Ten zasranej metál. Kristepane, ani se nepamatuje, jak se zpátky do zákopů dostal, už vůbec nemluvě o tom, co mu pak vyprávěli, jako že běhal celou noc sem a zase tam a nosil mrtvý a raněný a někdy i jejich kusy. Kolik, propána, kolik že jich to bylo? Říkají, že pryč byl vždycky jenom pár minut, že se pro ně vracel jako holub do holubníku, jako kdyby přesně věděl, kde kdo z nich leží v blátě, jeden každej, kurva.

„Na to seru. Snažil jsem se je zachránit tři dny před tím, ale nešlo to. Nešlo to, do pice. Snažil jsem se jim… říct celou pravdu. Takže vy se

ptáte, proč jsem zahořklej a mám srdce obrácený naruby, a proč je mi tak smutno, a proč vypadám jako troska. Tak si pište, že za to můžou ty vaši zasraný páni a vůdcové, co nemaj v srdci ani krapet soucitu. Tohle zajebaný… mučení je jejich vina, kurva drát.“

Doktor si posune brýle výš na nose a pak zavře složku.

„Je pravda,“ povídá, „že člověk by musel mít srdce z kamene, nebo ze železa, aby neměl soucit s vaším utrpením. Nebudu vám… vykládat, že… že chápu, čím jste si prošel. Už jsem toho tady v Inchgillanu viděl dost, abych věděl, že konejšivé řečičky moc nepomáhají, pokud tedy pomáhají vůbec.“

Potáhne z cigarety.

„Ale pomoct vám chci, Seamusi. Věřte mi. Chci vám pomoct.“

A Seamus žasne, kde ten pičus vzal přesvědčení, že 150 zajebanejch voltů rovnou do jazyka mu jako má pomoct.

„Chci vám pomoct v boji s tou poruchou.“

Druhé město říše

„Chci vám pomoct v boji s těma hajzlama,“ řekl po jedné odpolední hodině ekonomie, po tom, co ostatní dělníci odešli, celí rozohnění těmi novými myšlenkami a slovy, třeba *proletariát* a *imperialismus.* Maclean se na Seamuse podíval ne moc zvědavě, ale i když Seamus při řeči škobrtal, nepůsobil Maclean vůbec blahosklonně, nezahlížel na něj z pozice intelektuála nabušeného vědomostmi z knih, který se rozhodl říct těm ubohým nevzdělaným masám, co potřebují. Kdepak, jen si sundal brýle a trpělivě čekal, až to Seamus dopoví, a pak přikývl.

Seamus sám pořádně nevěděl, co se chystá udělat, a najednou zjistil, že otevírá klapačku a jde to z něj ven, sám netušil, proč stojí na místě, když už se všichni ostatní šourají ven, a Maclean si sbírá poznámky a strká je do kožené brašny. Ne že by se rozhodl na místě; spíš nějak zjistil, že to rozhodnutí, sem tohle slovo, tam tenhle skutek, udělal už dávno, aniž by sám něco tušil.

~ ~ ~

„Žádný člověk na celém světě,“ říká Maclean, učitel a revolucionář, jak tak stojí před Nejvyšším soudem v Edinburghu. „Žádná vláda mi nevezme právo promluvit, právo protestovat proti křivdám. Nejsem zde

tudíž jako obviněný; jsem zde, abych obvinil kapitalismus, poskvrněný krví od hlavy až k patě.“

Za to dostal pět let. Za pobuřování. Propustili ho po osmi měsících nekončících protestních pochodů.

A teď Seamus poslouchá toho svářeče, co promlouvá ke svým kamarádům, všichni sedí U Saracénovy hlavy, popíjejí černé a ležák, a on mluví o tom pacifistovi, co mezi dělníky v muničních závodech organizoval hromadné neplacení nájemného, a o holkách z Neilstonské fabriky, a jak s ostatními z CWC zavalili sál, div se Lloyd George neutopil ve výtiscích *Rudé vlajky*, když přijel „spucovat“ radikály od Clydu.

Muir a Shinwell, Kirkwood a Gallagher. Maxton, Stewart, Johnston, Wheatley. Odborářští mluvčí. Poslanci. Učitelé. Kazatelé. Samá jména, která tihle chlapi vyslovují s úctou. Ale John Maclean, z toho už je hotová legenda, kurva.

~ ~ ~

Poldové se na ně vrhnou jako válečná jízda, mávají nad hlavama těma pitomejma kusama dřeva, a jeden je už na schodech před glasgowskou radnicí a v ruce má papír; aha, to určitě bude ten zákon proti pouličním výtržnostem, chce jim ho přečíst. No co, vole, pomyslí si Seamus, my ti ukážeme výtržnost. A kolem něj se melou koně a dělníci, co před nimi ustupují, ale neutíkají, jen to obíhají dokola – hodně z nich jsou bojem zocelení veteráni – a berou si kovové tyče a láhve z auta zakrytého plachtou, tu teď stáhli, dvacet nebo třicet jich leze na korbu, vracejí se, teď už jsou ozbrojení, necouvají a perou se. Že je Glasgow druhý město říše? No aby z něj nebylo přesně to místo, kde se říše začne hroutit.

Náměstí krále Jiřího, Glasgow, 31. ledna 1919. V dějepisných učebnicích, co ještě nejsou napsané, se tomu říká Krvavý pátek.

~ ~ ~

„Chci vám pomoct v boji s těma hajzlama,“ řekl Seamus, když už seděl v Macleanově učebně čtyři týdny a poslouchal, jak ten pán vykládá zásady socialismu tak, že tomu rozumí i Seamus, a když už dva týdny mlčky postával vzadu na výborových schůzích na Bathské ulici, kde Maclean a Gallagher a další debatovali o blížící se stávce, a když už předtím kdovíkolik zkurvenejch měsíců makal s ostatníma imigrantama

v loděnicích, držel hlavu sklopenou a pak se po nekonečné štrece tramvají vracel do toho zasraného pronajatýho brlohu v Dennistounu. Po Inchgillanu si nějakou dobu myslel, že… že se prostě sebere a vypadne. Že uteče z Irska a před vším, co Irsko znamená. Uteče před válkou i šílenstvím, co se z ní zrodilo. Jenže to nedokázal. A nakonec se jednou večer zdržel, vzal si Macleana stranou a cítil, jak v něm plameny sílí, když mu vyprávěl, co viděl, co dělal, o co se snažil, ale bez úspěchu. Chce jim pomoct. Co pro ně může udělat?

Pátek, krve svátek

A tak Seamus Finnan stojí na Jiřího náměstí, velkolepé průčelí radnice má před sebou, Gallagher je na jedné straně a Kirkwood na druhé od něj. Jsou jako lvi z kamene, ti dva, to jo, a Seamus stojí mezi nimi, tyčí se do výšky jako ta zasraná tvář války, kterou tu všichni tak dobře znají – Irové, kteří stejně jako on přišli sem na „rudou“ Clyde za prací, jenže žijí v bídě a ubohosti ve východní části města; a taky rodilí Skotové, z valné části veteráni světové války, kteří taky přišli domů a našli jen těžkosti. Jasně že by měli být nepřátelé, Skotové a Irové, co jim přišli krást práci. Ale to ne. Jsou tu spolu, stávkují za čtyřicetihodinový pracovní týden, aby mohli mít práci *všichni*, těch šedesát tisíc chlapů z oceli a ohně a elektřiny, dělníků z loděnic, co nýtují nebo svářejí, dělníků z elektráren, lidí z roztaveného železa a z uhlíku, kovářů oceli, prapodstata toho světa, který *teprve vybudují*. *A* nad nimi nad všemi dneska vlaje rudá vlajka. Dneska začíná revoluce. Přidá se k pokřiku.

„A oni říkají, *nemyslíte si, nemyslíte si, že jste zašli moc daleko?* No to je pravda, já na to. Snažil jsem se vysvětlit klukům, co šli na smrt, že to jde i jinak. Dával jsem jim naději, slepou naději jako lék, a s klukama jsme prostě celý to příšerný ráno prvního července seděli a modlili se. Tímhle myslíte to, že jsem zašel moc *daleko?* Ptám se já. Že jsem se snažil utišit jejich hrůzu těma vašima zasranejma lžema?“

~ ~ ~

„Jenomže to nebylo všecko. Dal jsem jim rozkazy, no ne? *Kupředu!*, to jsem jim poručil, kurva, a taky že šli. A pak zas *Pal!*, a milý zlatý, měli jste vidět, jak to kurva lítalo. Pal? Já vás napálím, kurva drát!“

A podívá se přes hlavy davu, na jízdní policajty, co držej ty zatracený hole v rukách, co zahradili boční ulice všude kolem náměstí, vpravo i doleva – Severní i Jižní Frederickovu, Hannoverskou a Královninu, všecky si je pojmenovali po těch svejch zajebanejch králích a královnách, po pánech a vůdcích, co nás poslali chcípat, jako kdyby ty zasraný němčourský padouši včetně císaře nebyli s Windsorama tak prokřížený, že jim degenerace leze ušima.

A koně se obracejí a frkají, nervózně čekají na útok, v zimním vzduchu se jim sráží dech, A Seamusovi taky, jako by byl kůň, nebo aspoň koňská síla. Teď přišel ten den a ta chvíle.

„Napálím jim celou salvu pravdy, to jo, to jo, to, co člověka pálí v srdci, co hoří v tvojí krvi i v mojí, co plamenem svařuje lodě, na kterejch si vybudovali tu říši, co vytápí jejich panský sídla a svítí elektrickým světlem, zatímco my žijeme ve špíně a s plynem a ve sračkách, kurva.“

„Jaká obvinění teď proti nám jejich lordstva vznášejí? Proti Irům v lágrech po celé Anglii, ve Walesu, ba i tady ve Skotsku?“

Výkřiky: *Hanba! Hanba!*

„Jaká obvinění mají proti vašemu Johnu Macleanovi? Čeho se tolik bojí, že donekonečna žvaní o německém spiknutí, anebo zase bolševickém, a o dalších kravinách, a zavírají nás do vězení na neurčitou dobu? Kdepak, žádný rozsudek, žádná doba trestu, když jde o obranu jejich pitomé říše. Ale když se jim to hodí, prostě si *možná* toho bratra nebo jiného propustí, jako pustili mě. Kvůli čemu se tak vylekali tam ve Whitehallu a v Buckminsteru, mají snad strach z ohně v naší krvi, ohně v našich rukou, z ohně v našich očích?“

Nadechne se, aby mohl mluvit ještě hlasitěji.

„Pobuřování!“

~ ~ ~

Šedesát tisíc hrdel křičí, hlasy buší do vzduchu jako pěsti. Zvedne ruce, dlaněmi dopředu, utiší je.

„K čemu je to dobré? ptají se mě. Copak nechápeš, že válka je důležitější než pár irských životů? Nechápeš, že nemáš nejmenší šanci? Nechápeš, že tohle je – a přesně tyhle slova ty zasraný hajzlové použili, v těch zasranejch zákopech na tý zasraný Sommě – nechápeš, že to je *vážná chyba?* Vážná chyba.“

Na chvilku na to zapomeňme, povídá Magor Jack Carter tehdy před třemi roky… Kristepane, připadá mu to jako třicet. *Určitě vám to*

všechno bude připadat stejně… nepříjemné jako mně. Všichni chybujeme, starouši. Démon alkohol s lidmi provádí divné kousky, seržante, a nutí je říkat věci, které vlastně nemysleli vůbec vážně. A ještě v tom bylo něco, co neříkal, skryté poselství pod rozvážnými slovy. Armáda může tuhle… chybu docela dobře přehlédnout. No považte, můžu vás těmihle dveřmi klidně pustit ven, jen když budete ochoten spolupracovat.

Měl toho zmrda na tom místě a v tu chvíli uškrtit, to teda měl.

Kladiva od rudé řeky Clyde

„Vážná chyba," říká Seamus. „To je náramně snadný, upozornit druhýho na vážnou chybu, když vy sám neležíte uprostřed všech hrobů, *všech* těch chyb. Jedna velká chyba je nejvážnější ze všech. A já vám povím, v čem ta vážná chyba spočívá – a je to jejich chyba, kurva! V tom, že si myslej, že budeme pořád snášet, co nám provedli, co nám prováděj a co nám budou provádět vždycky, bratři, pokud si budou myslet, že jim to projde. Když celou generaci pošlou chcípat na cizí bojiště pro prázdný slova.

Když jim po návratu nedají nic, *nic*, jenom zkurvenou špínu a ponížení. To je ta jejich zasraná vážná chyba."

Dav běsní vztekem nad tou nespravedlností. A ramena spravedlnosti sedí na koních v bočních ulicích všude kolem nich, hole mají přichystané a čekají nejspíš na pokyn k útoku.

~ ~ ~

„No jistě. Jasně že jsem udělal vážnou chybu. Věděl jsem, co dělám, a nepopírám, že jsem se k tomu sám rozhod. Zvěd bych pušku znovu, i když ne za ně, ale za ty kluky, co tam umírali."

Kristepane, nikdy by ho nenapadlo, že ho potrestají za tu lež, za to, že se k nim všem vrátil a smál se s nimi, usmíval, modlil, mlčky se dělili o cigarety, to ráno, co čekali na svítání, a Seamus tam seděl a cítil se prázdný a sám, tak opuštěný, jako kdyby už přelezl přes kamení Frickům do palby, jen aby dobyl nějaký blbý vršek, o který pak zase přijdou, a měl ostnáč zaseklý do těla, Kriste, teď ne… a viděl je všechny… teď ne… za sebou a pod sebou… Ježíši… rozptýlené…

~ ~ ~

„Proč?“ křičí. „Za svobodu pro malé země? Anebo za Anglii, mamon a jeho panstvo?“

Jeho křik dostoupí vrcholu, on ho pak nechá trošku odeznít.

No a ne? Není tohle podstata všeho? Kladiva kováře Héfaista vyrábějí stroje, díky kterým Mamon řídí říši, tu surovou říši ovládanou asi tak stovkou vůdců, vévodů, pánů a ministrů bez tváře.

Nasadí mírnější tón, hlas rozumu.

„Jenže bratři, soudruzi, jak oni rádi říkají, držme se při zemi.“

Ukáže doprava, do Severní Frederikovy, k těsným řadám mužů v uniformách tmavých jako noc, jako by upozorňoval na jalovost situace.

„Prosím,“ vykládá Seamus jen maličko posměšně, *„utišme se.* Promluvme si o tom, co je teď. Minulost, jak se říká, je za námi. To bylo včera a měli bychom myslet na dnešek.“

~ ~ ~

„Ale proč jen plakat nad naším dnešním trápením. Ne. Vyjádřeme soucit se *všemi,* kdo teď úpí pod imperialistickým jařmem, ve Skotsku, anebo v Irsku, nebo v Anglii. Nebo na celém světě; dneska zničí jeden život, zítra jiného bratra. Když tvrdí, že to je pobuřování a že nemáme nejmenší šanci, odpovídám tohle: oni nevědí, z čeho jsme kovaní, bratři, že jsme muži z ocele a muži z ohně. A já říkám, že kladiva od rudé řeky Clyde zvučí nahlas a jasně a odzvánějí konec říše!“

Pak uslyší klapání koňských kopyt na dlažbě, policajti útočí, hole švihnou, zapálené, ale mírumilovné shromáždění se mění v krvavou řež. Je pátek, 31. ledna 1919, jsme na Jiřího náměstí, ve druhém městě říše.

ERRATA

Černé slzy

Metatron projde řeží nedotčený, vyhne se drancovníkům, překročí střepy z výloh, figuríny podobné mrtvolám s usekanými končetinami, kusy skla. Někde za ním vybuchne auto, ale on si toho sotva všimne a jde dál, rozmlácenými dveřmi vejde do nákupního střediska. Vyřítí se proti němu nějaká žena, je do pasu nahá, celý trup má pomalovaný sprostými nápisy rudou rtěnkou, má basebalovou pálku, on se jí vyhne, chytí ji za paži, otočí ji, přitáhne si její ucho k ústům a špitne do něj drobné kouzlo. Ona znehybní, pustí pálku, svalí se na zem, brečí a vzpomíná na dítě, které nikdy neměla, trpí žalem, který jí zrovna vložil do hlavy. Tečou jí černé slzy, ale on ví, že je nezačernila řasenka.

Je to obtížné. Není zabiják, není krutý, jenže všechno se komplikuje. Hrozně se to komplikuje.

~ ~ ~

Za chůze luskne prsty v rukavici, vyžádá si tím zprávu od Hendersona, jak to pokračuje s Finnanem, text mu roluje po čočkách, přes jeho vizi americké apokalypsy, při níž obyčejné lidi posedl amok, samá převrácená auta, zdobné fontánky plné moči a plechovek od piva, a všude černý prach bitmiker, který se mísí s dýmem z vypálených budov. Sakra. Ale aspoň jedna věc jde podle plánu. Ten Ir se poslušně vrací do minulosti, Metatronovy bitmikry mu rejdí v hlavě a v duši, otravují uzamčené vzpomínky, spřádají je do příběhu, který na něj, který do něj chce Metatron vepsat. Je to ale už dávno, co prováděl vázací akt takovéhle úrovně, kdy ošmikal duši až na kost, aby se dostal k nejhlubšímu archetypu. A on není krutý, Metatron není krutý, jenže udělat se to musí. Svět je v plamenech a Finnan určitě ví, kdo ty požáry zakládá, *co* je zakládá. Anebo přinejmenším to bude vědět Prométheus.

~ ~ ~

Je to starý příběh, možná nejstarší vůbec – ten o zloději ohně –, a Metatron si jej pamatuje už z dob, kdy sám byl dítětem. Titán, který bojoval na Diově straně a s ním svrhl zlého Krona, pak ale krále bohů zradil, ukradl mu oheň a dal jej lidstvu. Anděl, který byl Vojvodou Zástupů, ale pak se obrátil proti vládci a v tomhle jiném mýtu přinesl lidem ovoce, jež způsobilo jejich pád, ovoce poznání dobrého a zlého. Šejdíř jménem Vrána, který ukradl oheň z jeskyně Starších a za trest jej spálili, až zčernal. Mezi nespřízněnými je to legenda o samotném jazyce, o řeči nespřízněných, ukradené z jakési neolitické jeskyně s malbami, kde poskakují stíny od ohně a kresby hlinkami od prvního ze všech šamanů, prvního ze všech nespřízněných, prvního z lidí, kdo vkročil do Pergamentu a nevěděl, jestli padá, anebo letí, zatímco Slovo v něm znělo a měnilo ho v… kdo ví, co to je, co z nich dělá nespřízněné. Pravda se ztratila dávno před tím, než se Metatron narodil jako Enki v údolí menší řeky severně od Zagroských hor, ale otec mu tu historku vyprávěl, jak ji vyprávěli jemu, a za ta tisíciletí, co je naživu, se přesvědčil, že to je víc než jen mýtus. Prométheus je archetyp, který mají všichni pohřbený kdesi ve snech. Jde jen o to, jak ho dostat ven.

~ ~ ~

Překročí rozbitý televizor a vejde do obchodu s elektronikou, regály podél stěn jsou prázdné a vyrabované, na zemi se válejí cedulky Výprodej, pokladna je rozpáraná a převrácená, na pultě leží trocha drobných. Tady jsou bitmikry nejhustší; jako by šel dýmem, až na to, že ten dým mu uhýbá z cesty, drží se od něj, jako by věděl, že může znamenat hrozbu. Bitmikry netouží po tom, aby je tvůrce přeprogramoval, hlavně ne teď, když už ochutnaly svobodu.

Nespřízněný leží rozvalený u stěny v zadní místnosti, vedle malé mřížky ventilace, kterou se hrne černý dým. Samozřejmě. Potrubí a kabely, metro a kanály; bitmikry je používají stejně, jako nespříznění používají vedlejší silnice a tranzitní prostory na letištích, výtahy a prázdné kanceláře, skládají prostor a čas kolem podobných jevů. Zeměpisná blízkost není důležitá, když cestujete přes Pergament; jde o morfologickou blízkost. O souhlasnost.

Nespřízněný je od hlavy k patě v černém, chlap jako pevný stín. Metatron si k němu přiklekne, položí mu ruku na ústa, jestli najde dech. Pomalý a mírný, ale je tu. Doufá, že ho lékařský tým zachrání, a především lituje, že ho vůbec vysílal, jenže, sakra, sám všechno zastat

nemůže. Měl jenom najít zdroj a podat hlášení, pak by vyslali partu. Omezování rozsahu škod, myslí si Metatron. Požárničení; nic jiného poslední dobou neděláme.

Utrousí slovo a stěna za mužem se trochu zaleskne, rozmlží se, jako kdyby se na ni koukal jen koutkem oka. Když se obraz zase zaostří, ventilační mřížka už tam není – nikdy tam nebyla – a vidět je jen prázdná bílá omítka. Bitmikry, odříznuté od ústředního velení – ať je to kdekoli a cokoli – se chaoticky rozvíří a Metatron si sundá rukavici a položí muži ruku na čelo. Cítí mechanistické mozečky těch drobků, jak se mu pod kůží zmateně a ve strachu hemží. Cokoli je ovlivnilo, cokoli je posedlo, to je teď už pryč a on cítí, jak jsou opuštěné. Pomalu, postupně se začínají hrnout přes mužovu tvář k Metatronově ruce, lezou na ni, špitají, a on je vleče zpátky do záhybu. Zvenčí je slyšet střelbu.

Duchové

Na ulici je čilý letní ruch, lidi vyšli na nákup nebo na pozdní procházku, vrhli se do sobotního městského víru, přátelé si povídají v kavárnách a barech, prohrabávají se policemi v obchodech s hudbou, zastavují se a poslouchají pouliční muzikanty. Sim-vyvolávači stojí před obchody s rychlým občerstvením, třeba veliký kreslený býk v basebalovém dresu, anebo rozesmátý klaun, vyřvávají, co je dneska za speciality, za nabídky jídla pro celou rodinu, lákají na merchandisingové zboží související s popovými hvězdami a jejich televizními pořady, s disneyovkami a simwarovými hrami. Tu a tam se najde nějaký blábolivý starý prorok, načmáranou cedulí hlásí, že konec světa je tu, chrlí na kolemjdoucí proudy šíleností, spřádá velkolepé teorie o spiknutí v OSN nebo o tom, že svět potají ovládají ještěři, vzali to ten z Bible a onen zase ze zpráv, jenže nikdo je nebere o nic vážněji než před Válkou. I když se hodně mluví o zmizelých lidech a nepokojích, i když je doba dost rušná, i když na ulicích Evropy probíhají boje mezi anarchisty a neonacisty, i když se obléhání Jeruzaléma změnilo v krvavou hrůzu, i když v Africe probíhá genocida, a i když jsou tu i další historky, bližší, skoro z domova, o tom, jak města na Středozápadě ovládají milice, a že z New Yorku vyhnali muslimy, i tak se zdá, že život si běží dál.

Nikdo si moc nevšimne auta, které zastaví před vypálenou troskou toho, co bývávalo tetovacím salonem, a toho, že z něj vystoupí dva muži

v černých oblecích a s černými brýlemi; dokonce ani tehdy, když jeden z nich si brýle sundá a pod nimi má důlky bez očí, zaplněné plameny. Carter a Pechorin vyvlečou chlapcovo bezvládné tělo z kufru auta a nesou ho do ruiny salonu Madame Iris, ale nikdo si toho nevšímá. Zdá se, že i smrt si běží dál.

~ ~ ~

Položí tělo na židli, couvnou, stojí tam v ruině budovy, orvané až na začernalou cihlu, prach víří kolem nich. Vypadají jako sochy v chrámu, jak tak obstoupili to tělo svalené na trůně. A svým způsobem právě to jsou, nádoby z tkáně tvrdé jako kámen, obleky z kůže, jež na sobě má cosi, co je vnějšímu světu stejně cizí jako všichni ti mrtví, co obývají zprávy z dalekých míst a časů. Bitmikry jim proudí těly, jsou spokojené s rozlišením téhle drobné inscenace. Thomas Messenger je mrtev. Ereš je mrtvá. A Carter a Pechorin, i když si špacírují po světě, jsou mrtví taky. Duchové nespřízněných, kteří zemřeli před více než deseti tisíci let a jejichž duše se rozptýlily v krvi a inkoustu a v jakémsi nanitním vědomí, z toho mají pramalé uspokojení. Smrt je přirozený stav, ke kterému spěje každá živoucí bytost.

Bitmikry se ze svých dvou hostitelů stahují, plameny v Carterových očích zaprskají a odumřou, obě těla se svalí, složí se na podlahu jako panáci. Metatronovi kopiníci už posloužili svému účelu; už nejsou potřeba, a tak je zahodili jako kusance masa, jako pouhé přítěžky chladné příčinnosti, přichycené v rozvíjejícím se logickém systému, kterému rozhodně nemůžou porozumět.

~ ~ ~

„Nejde o to, že bychom to mohli ty nebo já chápat," říká Pickering.

Carter do sebe hodí zbytek portského a položí sklenku na zelený koženkový povrch stolku. Jeden číšník k němu vykročí s tázavým pohledem, Carter přikývne a on mu vezme sklenici.

„Ještě jednou totéž, prosím."

Podívá se na Pickeringa. Už ztratil přehled, kolikrát se o tohle od příměří hádali; vypadá to, že při každé návštěvě v klubu to skončí u tohohle, Carter pokládá pořád dokolečka dokola stejnou otázku, snad hledá nějakou příčinu toho všeho, snaží se vyvrátit sám sobě, že žádná příčina nikdy nebyla, že všechny ideály jeho mládí se válejí mrtvé na Sommě s dalšími třiceti tisíci oběťmi velké ofenzívy. Jenže Pickering je

jako kámen, pořád vykládá, jak nezbytné bylo zakročit, aby se německý militarismus zastavil. Všechna ta stará rétorika, od *maličké Belgie* až po povinnost velkých států.

„S tím se nedokážu smířit," odpovídá Carter. „Je mi líto, ale prostě mi žaludek nebere všechny ty kydy o širších souvislostech a jak není naše práce zpochybňovat rozhodnutí těch nahoře, a hlavně je potřeba ležet a zakousnout se do polštáře a myslet na Anglii."

Zarazí se, najednou se začervená od prchavé představy, co se mu usadila v hlavě, pak si odkašle a máchne rukou.

„Podívej, Pickeringu, pokud ani ty, ani já nejsme s to na tyhle otázky odpovědět, co si asi má myslet obyčejný člověk z ulice? Teď, když se vybabral z toho pekla na zemi a…"

~ ~ ~

„Není ti něco, starouši?"

Pickering se předkloní z křesla, nadzvedne se na lokti, na tváři má polekaný výraz. Carter se třese, a třese se pořád, i když mu už číšník nalil portské do křišťálové sklenky a zase odešel. Carter se dívá na toho chlapce, je mu zle strachem a vinou a strašlivým zmatkem. To není on. Není to ten Messengerovic kluk. To nejde. Jen jeho slabá mysl podlehla sugesci. Jen si jeho svědomí našlo způsob, jak mu ublížit, a využilo jeho hrozného stavu, té zatracené řecké nemoci. Chlapec s kaštanovými vlasy a tmavýma očima, klidný a dost podobný, aby to vykřesalo jiskru vzpomínky příliš úděsné, než aby byla jen přelétavá. Četl Riversovo dílo o spojení mezi potlačováním vzpomínek a halucinacemi, takže trochu ví, jak ten mechanismus funguje, ale tím to není o nic méně nepříjemné, vidět tvář chlapce, kterého jste nechali popravit za zbabělost, vidět ji na těle číšníka, který vám dolije sklenici portského v londýnském klubu pro gentlemany, jednoho sychravého nedělního odpoledne. Sem smrt nepatří; po Picadilly se neválejí mrtvoly, natož nepatří k pěknému mladíkovi v úpravném bílém sáčku.

„Promiň," polyká žluč. „Promiň, měl jsem dojem, že vidím někoho, koho jsem znal… ve Francii… někoho, kdo tam umřel."

Zasměje se, se sevřeným hrdlem, neklidně.

„Trochu mě to vyvedlo z míry, víš? Nejspíš vypadám, jako kdybych viděl ducha, co?"

„Neměl bys tolik myslet na minulost,“ radí Pickering. „Říkávali ti Magor Jack Carter, protože jsi toho tolik napovídal o Homérovi a tak. Záleží jenom na budoucnosti, starouši.“

„Budoucnost se staví na troskách minulosti a bydlí v ní minulí duchové.“

„V tom případě,“ povídá Pickering, „by asi nejvíc potřebovala exorcistu.“

2

PROMÉTHEUS NALEZENÝ

Zápisky Jacka Cartera, 1921

17. března 1921. Přípravy ve Tbilisi skončily včera pozdě večer, dnes vyrážíme, je nádherné, svěží ráno. Po staré gruzínské vojenské silnici jedeme podél řeky Aragvi k severu, ke svahům hory Kazbek. Nebe jasné, světlo ostré – dobré znamení, protože zdejší počasí není tak náchylné k náhlým změnám jako počasí v Alpách. Pěkný čas – ale i nečas, když jsme u toho – spíš vydrží čtrnáct dnů než jeden den, a že tedy pěkné počasí budeme pro cestu přes vysoké průsmyky a příkré hřebeny až do středního Kavkazu potřebovat.

~ ~ ~

Archeologickou část naší výpravy tvoří jen profesor Hobbsbaum a já; najali jsme si několik místních s mulami a také horského vůdce, ale hlavní částí expedice je ozbrojený doprovod, který Hobbsbaum uznal za nutné dát dohromady, směska žoldáků, jsou tu bílí Rusové, Gruzíni i nacionalisté z Osetie, a pro dobrou míru je to doplněno několika našimi chlapci. Nemám páru, u kterého pluku tihle Britové sloužili – neptal jsem se –, ale přísahal bych, že jsem je viděl u vojenského soudu ve Flandřích… nějaké obvinění z drancování, myslím. Trochu by mě překvapilo, kdybych zjistil, že to jsou dezertéři.

~ ~ ~

Když se dívám na jejich velitele, „kapitána“ Pechorina s rasputinovským vousem, jizvou a přivřenýma očima, nevolky mě napadá, jestli s Hobbsbaumem necelíme horšímu nebezpečí od našich krajanů než od rudých nebo od místních banditů. Naši vojáci častěji chlastají než jedí a hádají se častěji než chlastají. Zdá se, že tak to chodí

v celém zdejším kraji. Místní bělogvardějci jsou chronicky neukáznění a jejich spojenectví s nacionalisty bývají křehká; Hobbsbaum mi tvrdil, že vytyčená trasa je „teď zrovna bezpečná“, ale mám jisté pochybnosti. Rudá armáda se kdykoli může sebrat, prohnat se jejich frontou a znovu tyhle k porážce odsouzené republičky dobýt.

~ ~ ~

No co, kdyby nic jiného, dobrodružné to bude jistě; jen doufám, že tam nejdeme pro semtele. Neměl jsem to srdce vyjádřit své pochybnosti před profesorem, ale zřejmě i on sám si uvědomuje, jak je to absurdní. Hledat ztracené město Aratta na Kavkazu. To už bychom rovnou mohli hledat Prométheovy okovy!

Deník Jacka Cartera, 1999

Drahý N., *stojí v dopise.* Dneska mě potkalo opravdové štěstí. Probíral jsem se bazary v Bogazkoy a narazil jsem na pozoruhodnou hliněnou tabulku s raným klínopisným textem, velice relevantní k tématům, o něž se zajímám. Je maličká, ne větší než dlaň, ale drobounké znaky do ní vtištěné mají veliký význam. Nejenže přesně popisují, kde je třeba hledat Severní město starých Sumeřanů, ale činí tak jazykem, který je se sumerštinou spřízněný, ale rozhodně se od ní liší. Možná jsem tím prokázal, že jsem se při svých pracích o spojení mezi Sumerem a Arattou nemýlil. Je pravda, že v textu není Aratta výslovně uvedena, ale pojednává se tu o Severním městě, prapůvodní domovině. Takže je tu i druhá možnost, o níž se skoro neodvažuji přemítat.

Každopádně jsem poslal telegram svému někdejšímu studentu Carterovi a naléhal jsem, ať mne urychleně vyhledá v Tbilisi. Zažijeme ohromné dobrodružství!

Nevím, kdo je N., ani jak se můj dědeček, taky Carter, dostal k tomuhle dopisu. Ale připadá mi správné, když vyprávění začne záhadou nevysloveného jména.

~ ~ ~

Ale začíná to opravdu tady? Pro Hobbsbauma možná, ale pro mého dědečka to jistě začalo 5. března v Bagdádu, telegramem od Hobbsbauma z Ankary.

NASEL ARATTU STOP MEL PRAVDU STOP PRIJED DO TBILISI ICO NEJDŘÍV STOP NASE ROSETTSKA DESKA STOP.

No a pro mě to myslím začalo dopisem, který poslal babičce, a já si vzpomínám, že mi ho jako malému ukazovala, když mi vyprávěla o tom ztraceném dobrodruhovi, otci mého otce, který je tím důvodem, proč jsme všichni Jackové. Kapitán Jonathon Carter. Magor Jack Carter. Právě tenhle dopis ji vytrhl z domova v Irsku a vyslal ji přes oceán do nového domova, v Americe. Protože to bylo naposledy, co se jí ozval.

~ ~ ~

7. března 1921

Má nejdražší Anno! *[přímo ho vidím, jak to píše v nějaké hospodě v přístavu]*

Píšu ti tento dopis ve chvíli, kdy jsem už zase na pochodu. Vím, že jsem slíbil se do měsíce vrátit, ale starý pan Hobbsbaum mi poslal nesmírně zajímavý vzkaz, v němž tvrdí, že nalezl Arattu. Určitě jsem tě povídáním o ní už strážně nudil hodněkrát, ale jestli má profesor pravdu, mohlo by jít o nejúžasnější objev od doby, kdy Schliemann vykopal Tróju. Lásko, vím, že tebe mlhavá minulost děsí, ale tohle by mohla být nová Rosettská deska, nový klíč k celé ztracené kultuře. Proto za Hobbsbaumem jednoduše musím.

Přiznávám se ale, že jedna věc mě udivuje: proč si se mnou dal schůzku ve Tbilisi, když telegram poslal z Ankary? Očekával bych, že expedice do Severní Anatólie začne někde tam poblíž! Mohu jen předpokládat, jestli Samuel nezjistil, že rozřešení nějaké záhady se nachází v Gruzii. Ze Tbilisi zřejmě zamíříme na jih k jezeru Van nebo k Araratu, což jsou nejpravděpodobnější místa, kde se ono město může nacházet.

Každopádně, Anno, zítra vyplouvám podél kaspického pobřeží v Persii přes ázerbájdžánskou Astaru k řece Kur a do Tbilisi. Prosím, odpusť mi tuhle poslední výpravu před tím, než se usadím. Omlouvám se, že ti píšu tak narychlo a ve spěchu. Sama víš, jak velice tě miluji, má nejdražší, ale také jaký jsem blázen do ztracených měst a pradávných civilizací. Slibuji, že u tebe budu brzy.

S láskou tvůj Jack. *Tak to končí.*

~ ~ ~

Anebo možná příběh – tenhle, můj příběh – začíná ještě jiným dopisem, podstatně nedávnějším, z jedenadvacátého května 1999, doručeným mladíkovi, který jen hledal nějaké ty odpovědi, jako odkud jsem se vzal a co že mi to tak hořelo v krvi, když jsem jako pětiletý seděl babičce na klíně a poslouchal, jak mi vypráví o jediném muži, kterého kdy milovala. O tom hrdinovi ze Sommy, jehož tvář viděla na mém obličeji. No jasně, řekla by tím svým mírným a zpěvavým tónem, máš jeho oči, modré jako nebe a zrovna tak plné snů. A jeho blond vlasy, tak jemné a tak měkké.

Drahý pane Cartere, *píše se tam,* bohužel vám musím oznámit, že se mýlíte. Opravdu jsem byl v jižní části Kavkazu v oné době, o které se zmiňujete, bohužel si však nevybavuji, že bych se tam kdykoli ve válečné době či po ní setkal v Vaším dědečkem. Samozřejmě že ta doba a to místo byly velice zmatené a matoucí, takže je možné, že se naše cesty nakrátko střetly; nemohu to vyloučit. Nicméně Vás můžu ujistit, že na této výpravě jsme spolu nebyli. Nemohl ho tehdy doprovázet jiný Josef Pechorin? Je mi líto, že nemohu tuto epizodu z dějin Vaší rodiny nijak osvětlit, ale mohu poctivě prohlásit, že do Aratty jsem nešel.

Věřím Pechorinovu popření? Proč by říkal „ve válečné době či po ní“, když se Hobbsbaumova a Carterova expedice odehrála v roce 1921? Leda by snad mluvil o úplně jiné válce. Ne, nevěřil jsem mu. Věděl jsem jistě, že přede mnou něco skrývá, a tak jsem pátral dál.

Pořád ještě nevím, kdo mi to poslal balíček s časopisy a poznámkami, přepisy a překlady, něco v angličtině, jeden dva rusky, mnoho v jazyce, který… který se nepodobá ničemu, co znám. Ale díky tomu jsem se dozvěděl o druhé expedici.

Druhá expedice

2. září 1942. Řekli mi, že Samuel Hobbsbaum byl zatčen. Mladý esesák, Strang, popsal útok na varšavské ghetto, psy, střelbu, tu nenucenou – ne, *uváženou* – brutalitu. Je jen otázka času, říkal, než tábory nucených prací vyřeší „židovskou otázku“. Jeho slova mrazila a tón právě tak, ale jeho taktika na mě nepůsobí. Mám vlastní obavy. A vlastní placatici. Z vrzání, skřípání a natřásání tohohle zásobovacího vagonu je mi zle; cítím, jak se mi ruka s perem chvěje. Ale to nic není.

Ani Strangovy hrozby nic nejsou. Hrozím se pomalého střízlivění své vlastní mysli.

~ ~ ~

Samozřejmě že mi vzali láhev a před začátkem výslechů si počkali, než mě rafne delirium tremens. Stenograf zapisuje naprosto bez zájmu všechno, co říkám. Strang stojí u stolu, nad mými rameny, listuje papíry. Pechorin stojí za ním. Jsou tu jisté mezery, které je třeba zaplnit, povídá Hun. Chceme vědět všechno. Podíval jsem se na Pechorina a on mi pohled zpříma oplatil, chladně a mrtvě. Sepište to, řekl. Chtějí, abyste to sepsal. Myslím, že tehdy jsem omdlel.

~ ~ ~

Dřevěný stůl je na jedné straně rozklepaného vagonu přišroubovaný k podlaze. Dali mi židli. Strang se po chvíli vrátil a položil na stůl štos papírů – mé staré deníky, Samuelovy poznámky, zápisky jiných lidí, všechno se to týká výpravy z jedenadvacátého. Nemůžu na tyhle věci myslet, nemůžu o nich mluvit. Co po mně chtějí?

~ ~ ~

Zeptal jsem se Stranga, ale ten mi nic nepoví. Pokouším se rozpomenout na posledních pár dnů, na poslední místo, kde jsem byl, ale po dvaceti letech zapomínání… Byl jsem v Turecku před týdnem, anebo to je rok? Míň? Smradlavý nákladní prostor rybářské lodě… cítím to ze sebe, někde v tom smradu ze silného alkoholu. Vzpomínám si na hlasy s hrdelním přízvukem. Rusové? Pechorin! Do hajzlu s ním! Pamatuji si, jak Pechorin stál se mnou, stejně bezcitný hajzl, jako když jsem ho spatřil prvně. Něco mi pověděl.

Ach Bože. Vracíme se tam.

Nemůžete, anebo nechcete, pane Cartere?

Přepis je datován 5. zářím 1942, 15:40, Rostov na Donu.

„Povězte mi něco o Arattě.“

„Není co.“

„To není tak docela pravda, že? Povězte mi něco o Arattě.“

„Mluví se o ní v sumerských textech, jako je třeba Enmerkar a pán Aratty. Podle nich je to město daleko na severu. Jeho obyvatele berou Sumeřané jako vzdálené příbuzné. A taky… jděte do hajzlu!“

„Povězte nám něco o vaší výpravě do Aratty. Co jste tam našli?“

„Nenašli jsme nic. Výprava byla k ničemu.“

„Odmítáte spolupracovat? Možná bychom si mohli udělat menší přestávku.“

~ ~ ~

15:46

„Tak nám povězte, co jste našli v Arattě. Proč se o tom tolik bráníte mluvit?“

[zdušený hlas]

„Hlasitěji.“

„Táhněte k čertu.“

„To půjde stěží, pane Cartere. Nuže. Proberte si ty materiály na stole a pak mi povězte, co tam chybí. Zaplňte mezery, pane Cartere.“

„Zeptejte se Pechorina. Byl tam.“

„Zeptali jsme se a také nám poskytl hodně informací. Ale jeho paměť je trochu… narušená. Co přesně se vám v Arattě stalo?“

„Nic.“

„Něco vám ukážu, pane Cartere.“

~ ~ ~

„Podle toho, co nám řekl pan Pechorin, jsou tyhle zápisky přepisy sumerských textů o Arattě. A tohle jsou chetitské texty o Arattě. A tohle je arattská tabulka, kde se píše o ‚Největším městě Severu‘ – to musí být Aratta, že?“

„Nejspíš.“

„Nicméně tady ty přepisy, kde Hobbsbaum používal latinku i azbuku najednou, ty nejsou v sumerštině, ani v chetitštině, ani v jazyce té arattské tabulky. Nerozumím jim.“

„Já taky ne.“

~ ~ ~

„A ty znaky, tady dole pod písmem, anebo tady, na zadní straně listů, ty křivky a tečky, co to je? Nepodobají se žádnému jazyku, co znám. Klínopis to není rozhodně.“

„Není.“

„Co asi tak znamenají?“

„To vám nemůžu říct.“

„Zvláštní. Přesně tak to řekl i Pechorin. Nemůžete, anebo nechcete, pane Cartere?“

Kosti obrů

6. září 1942, 16:20, Majkop

„Víte, pane Cartere, od mnoha lidí jsem slyšel chválu na práci vašeho židovského přítele o prehistorické severní Anatólii.“

„Proto jste ho strčili do lágru?“

„Jeho články spojující Aratťany se Sumeřany, v nichž srovnal sumerštinu s maďarštinou a dalšími jazyky z uralo-altajské skupiny, jsou… jedinečné. Jako první teoreticky našel rasové spojení mezi Aratťany a Sumeřany, jako první zjistil obchodní spojení mezi prehistorickými populacemi na Dunaji a v Anatólii, že? Mělo mi ale dojít, že Žid nikdy neřekne všechno.“

„Tohle je všechno.“

~ ~ ~

„Nevypadáte dobře. Skleničku na uvolnění?“

„Nepotřebuju.“

„Ale chcete. Ne? No prosím. Jak jsem říkal. Souhlasil jste s profesorem, že Aratta byla starší kultura, že Jericho a Catal Huyuk možná byly jen pobočky říše, vybudované ze dřeva a kůže a kosti, místo hlíny a kamene. Ne? Pak jste se vydali hledat Arattu a našli jste ji. Našli jste pozůstatky starší kultury. Kosti obrů, abych tak řekl.“

„[smích] Pozůstatky! Pozůstatky?“

~ ~ ~

Odkládám ty stránky s výslechem na podlahu a prohrabuji se krabicí od bot a hledám stránku z deníku, kde je o tom zmínka. Dědeček si nepsal deník do sešitu, ale na volné listy. Na stránky vytrhané z hotelových bloků s hlavičkami, na kancelářské papíry, á čtyřky, dopisní papíry, na kousíčky linkovaných stránek z bločků.

Pozůstatky, *píše na stránce, kterou pokládám vedle výslechu jako další dílek skládačky…*

Nikdy jsem v duchu nezapochyboval, *píše*, že ty zlomky arattštiny, které se dochovaly, umisťují tuto řeč i sumerštinu do uralo-altajské (též turánské) skupiny jazyků, a že původ Sumeru leží v Arattě. Všechno však ukazuje k jezeru Van jako jedinému možnému umístění města. Jít ho hledat do středního Kavkazu byla prostě šílenost. A pořád je.

~ ~ ~

Záhadou mi je, že Pechorin ví. Určitě ví, leda že by… je možné, že jeho paměť opravdu utrpěla? Mluví ze spaní, a ne rusky… huhlá si nějaká zpěvavá a nepříjemně povědomá slova. Ale možná to platí jen pro jeho sny; když je vzhůru, hlavně mlčí. Ale ať už pracuje pro nacisty, anebo je jejich zajatcem stejně jako já – nedokáži jeho pohnutky vůbec rozpoznat –, když se na mě podívá, vidím stejné chladné oči, jaké vídám v zrcadle. Snažil jsem se utopit vzpomínky na expedici v alkoholu a hašiši. Třeba to jen zvládl líp.

Musím s ním mluvit o samotě, zjistit, kolik si toho opravdu pamatuje. Zná význam slov, která trousí ze spaní? Opravdu neví, do čeho se řítíme? Mám strach, že tomu náckovi navykládal snůšku lží, jen aby nás dovedl zpátky na to Bohem zapomenuté místo.

Nechrne spící bohy spát

Pechorin všechno popírá.

Drahý pane Cartere, *stojí v dopisu ze 4. srpna 1999,* prohlédl jsem si kopie dokumentů po vašem dědečkovi, které jste mi poslal, a chci se omluvit, že jsem lhal. Prosím vás o odpuštění a také o důvěru, ale buďte tak laskav a nebuďte ze spánku záležitosti, na které by bylo lepší zapomenout. Ať ten zlý sen zůstane, kam patří, v minulosti, v šeru, tmavý a zapadlý. Co jsem živ, denně lituji rozhodnutí a úsudků ze své minulosti. Ale co asi můžu na svém životě změnit po padesáti letech v gulagu? Co teď můžu udělat nebo říct, abych se vykoupil? Ať jen sloužím jako varování pro jiné, pro vás. Nechme spící bohy spát. Nepátrejte po pravdě, abych ji nemusel ukrývat pod lži. Prosím, nechme tu záležitost být – v žádné Arattě jsme nebyli.

~ ~ ~

A přece:

20. března 1921. Sotva jsme opustili pevnější podklad staré vojenské silnice, a už se počasí změnilo k horšímu. Slunce se zahalilo bouřkovými mraky a hory kolem nás zase mlhou a plískanicí, a šedé srázy skal před námi se zdají být ještě více skličující než kdy jindy. Jdeme proti proudu řeky Terek k severu a k západu a stále výš.

~ ~ ~

Moje podezření, že mi profesor něco tají, stále sílí. Vypadá ustaraně, jako kdyby se za chůze neustále trápil nějakou myšlenkou. Pokud bych něco měl vědět, byl bych radši, kdyby se mi svěřil, než aby mě nechal tápat v nejistotě. Většinu cesty tráví s Pechorinem, který, jak se ukázalo, je sám cosi jako lingvista, i když ne že by to na něm bylo od pohledu poznat.

~ ~ ~

Pechorinovi muži vypadají pořád jako hrdlořezové, možná i víc, ale myslím, že jeho jsem podcenil. Vypadá sice jako divoch, ale nuance jeho řeči i zvyky prozrazují vzdělání a dětství strávené mezi elitou. Tuším, že to je klasický nihilista, jistý si vlastní zkázou, který si romantizuje svůj život i smrt, a raději skrývá vlastní původ za pohrdavým mlčením. Nicméně v těch očích je nelítostný intelekt, pokud se kdy rozhodne ho použít. I když to ale snad zní malicherně a záštiplně, ten muž se mi dál opravdu nelíbí. A vůbec mu nevěřím.

Tabulky osudu, Kniha mrtvých

10. září 1942, poblíž Karačajevska. Od hořících ropných polí v Majkopu jsme vyrazili k východu s tankovými prapory SS a od hlavního proudu jsme se oddělili někde u Čerkaska; pak jsme postupovali nehostinným venkovem podél řeky Kubáň k samotnému Kavkazu. Náš vojenský doprovod tvoří vybraní muži z divize SS „Wiking“, celkem je jich dvanáct a velí jim Strang. Všichni se nejistě ošívají v ukradených uniformách NKVD – pro tyhle německé holínkové šviháky jsou ty stejnokroje moc neelegantní.

~ ~ ~

Vypadá to, že celá armáda trpí nedostatkem paliva a munice. Strang tvrdí, že Himmler se víc stará o tajné, esoterické rysy ofenzivy než o všední záležitosti, jako je ovládnutí ropných polí. Já zase slyšel, že nejužší nacistické kruhy si vzaly do hlav pár dost divných nápadů, ale připadá mi k nevíře, že by Hitler vsadil tak moc na úspěch jedné malé výpravy, i kdyby opravdu objevila ztracené město árijských předků. Ano, byl by to pro ně nejvýznačnější doklad o rasové nadřazenosti. Ale ani náckové určitě nejsou tak šílení, aby vkládali tolik víry v pouhé symboly; Strang určitě jen zakrývá selhání jejich vůdců.

Leda že by jim to Pechorin řekl. Bože můj, kdyby se ta slova, ten jazyk dostal do úst Hitlerovi!

~ ~ ~

Prohlížím si úhledný tisk na čisté bílé stránce, tak odlišný od potrhaných cárů, mezi kterými leží. Times New Roman, dvanáct bodu. Překlad z němčiny, udělal ho pro mě jeden starý přítel, lingvista, který… kterého jsem do toho vůbec neměl zatahovat. Dřív jsme o tom spolu žertovali, o mém bestseleru s praštěnou konspirační teorií. Nacisté a starověké artefakty. Sám ničemu z toho nevěříš, říkával. Nebo jo?

Odložím papír vedle zápisu z dědečkova deníku.

Všechno klape, *píše SS-Sturmbannführer Strang.* Nákladní auta jsou naložená, muži přichystaní. Všichni jsou spolehliví, silné děti otčiny. Oberführere, myslím, že nejen najdeme Arattu a s ní konečný důkaz o tom, že Sumeřané ukradli moudrost a učenost velkolepé árijské civilizaci, která tu byla před nimi, ale také že ten poklad, o kterém mluví Pechorin, sebereme Rusům rovnou před nosem. Uznávám, že o jeho povaze mluví poněkud nejasně. Tabulky osudu. Kniha mrtvých. Když o tom vykládá, vloudí se mu do očí prázdnota. Samozřejmě, je to Slovan. Moc dávných předků není jeho rodovým právem. Je naše, Oberführere, a já ji přivezu zpátky do Německa, kam patří.

~ ~ ~

Jednou jste se mě zeptal, jestli Pechorinovi věřím. Není na tom tak, aby nám mohl lhát, a co víc, působí, jako by po spolupráci toužil přímo chtivě. Tvrdí, že teď už tabulky téměř úplně rozluštil, a prý není nejmenších pochyb, že onen jazyk je árijský. Ten Angličan, Carter,

pořád trvá na tom, že jde o nějakou zparchantělou řeč z nějaké obskurní odnože uralo-altajské skupiny, jako kdyby ti zakrslí žlutokožci z Asie mohli být otci tak velkolepé kultury. Ten člověk je blázen – asi to přeháněl s tureckým hašišem. Někdy si myslím, že jsme ho měli nechat v tom smradlavém brlohu, odkud jsme ho vytáhli. Kdybychom nepotřebovali, aby nás dovedl do Aratty, přísahám, že bych ho už byl zastřelil.

Čas kočovníků

23. březen 1921. Pokud nesněží, pak prší; pokud neprší, pak sněží. Suť na nižších svazích je pryč, tady jsou skály a sníh, a my míříme z údolí Tereku do Severní Osetie. Jde to pomalu a já lituji, že jsem se k téhle pobláznění výpravě přidal. Tabulka – ano, *konečně* jsem ji viděl – je pozoruhodně podrobná, to ano, ale otřáslo mnou, a to to říkám mírně, když mi Hobbsbaum pověděl, jak ji „přeložil“.

~ ~ ~

Tvrdit, že jde o jeho „volný“ výklad, by bylo ještě laskavé. V podstatě tvrdí, že máme před sebou původní jazyk, zdroj jazyků uralo-altajské skupiny, předka arattštiny i sumerštiny. Teď mi dochází, že v touze prokázat své teorie hodil rozum přes palubu a udělal z nás obou idioty. A přesto v něj stále *chci* věřit. Jak ale můžu nečinně přihlížet té šílenosti, tomu bláznivému nápadu, že předpotopní civilizaci smetla potopa nikoli vodní, ale ledová? Dobou, o které mluvíme, totiž není neolit, ale paleolit. Nejsem v archeologii ani lingvistice zběhlý ani z poloviny tak jako Hobbsbaum, to je pravda (moje studium poněkud neurvale přerušili Němčouři), ale i tak vím, že pokud se mluví o něčem takovém, jako je prapůvodní uralo-altajský jazyk, mluví se o době dávno před tím, než lidstvo postavilo první hliněné vesnice na březích Tigridu a Eufratu, dávno před tím, než zbudovalo hradby Jericha nebo včelí plástvi podobné komůrky v Catal Huyuku. Civilizace doby ledové, kterou zničila buď právě doba ledová, anebo záplavy, jež přišly s jejím koncem? Směšné.

~ ~ ~

28. března 1921. Včera večer jsme si s Hobbsbaumem povídali, vysedávali jsme, popíjeli a smáli se, oslavovali jsme nález, který by znamenal, že naše životy stály za to, i kdybychom na místě umřeli. Zatím jsme ještě pořád nenašli Arattu; a nevěřím, že ji kdy najdeme. A ať si Hobbsbaum říká, co chce, už nevěřím ani tomu, že jsme ji kdy vůbec hledali. Když neústupně tvrdí, že tabulka mluví o onom městě, šibalsky se při tom usmívá. O jakém jiném místě by mluvila? Jaké jiné Velké město Severu ve sféře sumerského vědění existovalo? Někdy mám pocit, že trousí narážky, že se mě snaží dovést k logickému závěru, k němuž sám dospěl už dávno, ale nechce ho vyslovit rovnou, protože to by bylo přiznání šílenosti. Teď ale vím, že hledáme něco jiného, staršího. Vím to tak jistě, protože jsme to už našli.

~ ~ ~

Jeskyně je celá pokrytá klínopisem, v jazyce, kterému Hobbsbaum říká turánština. Není to sumerské klínové písmo, ba ani arattský klínopis soudobý se sumerštinou, ale úplně jiný soubor znaků, z nichž některé se shodují s těmi na tabulce a jiné jsou evidentně starší. Když se na to člověk podívá, jako by na stěnách jeskyně sledoval celé dějiny jednoho písma, stylizaci z piktogramů v symboly, ve slabičné klínové písmo. I když přesnější výraz by byl spíš „runové písmo“, protože mu scházejí příznačné klínové tvary písem vtiskávaných do hlíny rákosem. Hobbsbaum je celý bez sebe, dělá si hory poznámek. Musím přiznat, že já sám jsem příliš ohromen, takže na nápisy jen poulím oči. Pane na nebi, možná jsme našli nejstarší psaný jazyk na světě – a vytesaný do kamene!

Pechorin se jen zakabonil a řekl, že samozřejmě jeho lid měl písmo dřív než kdo jiný na světě. Ten chlap je arogantní jako Hun.

Hobbsbaumovy poznámky

Hobbsbaumovy zápisky si nechávám stranou od ostatních papírů, leží na psacím stole u mě v pokoji, schované v deskách, jaké se dávají do registraček. Pořád mám fotokopie a překlady, i když skeny jsem si už z laptopu smazal. Vím, že poznámky patří k tomuhle příběhu, ale nemůžu se přimět, abych se na ně znovu podíval, protože když to udělám,

dovedu myslet jedině na svého dobrého přítele, který je teď zavřený, aby si neublížil.

To, co teď pokládám na podlahu, je svého druhu univerzální dílek do skládačky.

~ ~ ~

E-mail: jack.carter@miskatonic.edu, 4. 10. 1999, 14:45:

Jacku, to, jak jsi chtěl, abych se na to podíval, mi přišlo celé zkomolené. Můžeš to poslat znovu? Vypadá to úchvatně. Pokud to působí dojmem směsi latinky a azbuky, možná tvůj dědeček nebo profesor nebo kdo prostě používali symboly k záznamu fonémů. Jsou nad samohláskami diakritická znaménka? Protože jestli jsou, řekl bych, že rozhodně půjde o nějaký jiný jazyk, zapsaný v jakési rané ‚fonetické' abecedě. Že by nějaký kavkazský dialekt nebo tak něco? Prostě bych to moc rád viděl. Víš, zmínil jsem se o tom svému poradci a on říkal, že Hobbsbaum byl v tomhle oboru docela průkopník. A že prý kdyby se nepřidal k nacistům, byl by o dost slavnější.

~ ~ ~

Když jsem ten e-mail dostal, trochu jsem pátral. Vždyť než jsem se pustil do řešení téhle hádanky, pořádně jsem nevěděl, co to ta „fonetika" je. A že naše abecedy, latinka, azbuka, alfabeta – vlastně přesně nezachycují zvuky, které vydáváme. Písmeno „c" může znít „k" nebo jako „s", anebo jako „č" nebo i „ts", podle toho, odkud jste. A jsou zvuky, jako je „š" nebo nosové „th", které v latince ani nemají vlastní znak. Jenže lidé, kteří studují tyhle zvuky, tyhle fonémy, a to, jak vznikly, je dokážou přesně zařazovat, a tak k jejich zápisu užívají jakousi speciální abecedu. Jedno písmeno vezmou odsud, jiné odtamtud, řeckou *thétu*, severský *thorn*. Dokážou pak zachytit, jak zvuky znějí, třeba dyšné „h", nasalizované, anebo zase zadržené v hlasivkové štěrbině. V takovém zápisu už chybí jenom výška tónu a důrazy.

~ ~ ~

Hobbsbaumovy zápisky jsou psány přesně touhle poskládanou abecedou. Ale kromě diagonálních čárek a umlautů nad tím či oním písmenem tu najdeme nad písmem i další fajfky a vlnovky, které stoupají a klesají, jako hlas sílí a tichne při vyprávění. Výška tónu a důrazy. Pauza na zdůraznění… *šepot.*

Jako by nepřepisoval psanou řeč, ale mluvený projev, jako antropolog naslouchal starci, který vypráví u ohně, a v poskakujícím světle plamenů škrábal tak rychle, jak dovedl, a snažil se udržet s ním krok a používal jakýkoli znak nebo čmáranici, která mu ke zvukům přijde patřičná. Jako by přepisoval mluvený projev v celé komplexnosti, co nejlépe dovede. Tak Hobbsbaumovy zápisky působí.

A pak tam jsou nákresy, přímé kopie písma, které nám zanechali předkové a na které v roce 1921 narazila ta miniaturní, zapomenutá výprava. Přemítám, jestli měli stejný pocit jako já, když se na ně dívali.

Strach.

Panská rasa

12. září 1942. Deset kilometrů jižně od Tyrnyauzu. Dneska Stranga lechtal prst na spoušti. Přiložil mi hlaveň lugeru ke spánku a nadával mi německy – *Schweinhund, Scheisser* a tak dále. Protože je víc vědec než voják, věděl jsem, že mu ta uniforma nesedí stejně nepříjemně jako jeho vlastní bizarní hypotéza. Stresovaný, strhaný Strang se snaží silácký strmět. Slaboch polapený ve vlastních výmyslech o síle. A tak jsem ho popichoval a on mi dal hlaveň pistole k hlavě. Pechorin, neproniknutelný jako vždy, mu připomněl, že jedině já je můžu dovést k cíli. Poslouchal jsem tón jeho hlasu, mírný a přesvědčivý, tichá, smrtící hudba. Pamatuje si to. Teď to vím jistě. Ten hajzl.

~ ~ ~

„Vy si opravdu myslíte, že jsme našli ‚velkolepé árijské město, ze kterého vzešly všechny civilizace'?"

„Vím, že jste podnikli výpravu, po které profesor nepublikoval ani čárku a vy jste zmizel z povrchu zemského. Myslím, že jste to našli, pak jste nález ukryli, zametli stopy a dvacet let popírali, že o tom cokoli víte. Proč? Protože to nezapadalo do vašich židomileckých představ."

„Pěkná historka."

„Nechtěli jste, aby se svět dozvěděl pravdu o arattské nadřazenosti. O panské rase, která vládla světu dávno před tím, než slabé a dekadentní rasy z Východu vybudovaly své pyramidy a zikkuraty."

[Carter se směje.]

~ ~ ~

E-mail: jack.carter@miskatonic.edu, 5. 10. 1999, 14:53:

To je fór, že jo? Měl by sis najít holku nebo koníčka nebo tak něco, Jacku. Mimochodem, jak dlouho ti trvalo, než jsi to dal dohromady? Třiadvacet stránek pseudonostratických keců! O co ti jde? Jacku, ať ti jde o cokoli, na mou duši se nejspíš napojuješ na rasovou paměť nebo masové nevědomí nebo vyšší sféry nebo co já vím, jak tomu chceš říkat, protože vím, že o těchhle věcech nemáš ani páru. Tak povídej, Jacku. Odkud jsi to doopravdy vzal? Kdo tě do toho navez?

~ ~ ~

„Nepokoušejte mě, pane Cartere. Důkladně si to promyslete. Mám tabulku. Mám Pechorina. Vy jste zbytný luxus. Nepotřebuju vás, abyste mi město *našel*, jen abyste mi předem řekl, co mám čekat. Slyšel jsem pana Pechorina mluvit ze spánku a slyšel jsem vás křičet."

„Mám černé svědomí."

„V tom bude něco víc. Něco jste viděl, Árjové něco měli a díky tomu vypadaly všechny pozdější civilizace ve srovnání s nimi barbarsky. Takže ještě než vám vpálím kulku do mozku, povíte mi, co jste našli."

„Pošlete stenografa pryč a já vám řeknu všechno o tom slavném Severním městě pradávných předků. A nechtěl byste si poslechnout pár slov v jejich jazyce? Hmm? Je jedinečný, víte? Ale pochybuji, že byste to snesl."

„Pane Cartere, já…"

[nesrozumitelné]

„Myslím, že… že už… už můžete jít, Sturmmanne."

Jazyk Uru, ur-jazyk

E-mail: jack.carter@miskatonic.edu, 7. 10. 1999, 14'-48:

A teď tu o Sněhurce, Jacku. Ty kecy o papírech po dědouškovi, co jsi našel na půdě, ti nežeru. Promiň, jsem chtěl říct ty, co ti je poslal záhadnej cizinec, co nenechal zpáteční adresu. Myslíš si, že jsem spad z višně? Ha, ha. Moc vtipný, Jacku. Sám víš, že blbci už toho nažvanili o takzvaných tajemstvích dávnověku dost, takže není potřeba na tu hromadu přihazovat další švindl.'

Ale musím uznat, že ten, kdo ti to vyrobil, odvedl dobrou práci. Dostal jsem se s překladem asi tak do půlky první stránky, než se ten text prozradil tím „napsáno na čele“. Že jako mám napsáno na čele, že jsem blbej, co? Přečti si, co jsem zatím přeložil, a pak mi zkus s vážným obličejem říct, že to není podvrh.

~ ~ ~

E-mail: jack.carter@miskatonic.edu, 11. 10. 1999, 14:53:

Jak chceš. Tak za prvé. Nostratické jazyky, to je idiotská teorie, kterou v 80. letech vymysleli potrhlý Rusáci. Podle ní stejně, jako se dá většina jazyků vysledovat až k přímým předkům, jako je indoevropština nebo uralo-altajština, i tyhle protojazyky lze sledovat zase dál do minulosti. Jak IE, tak UA, ale taky afroasijské jazyky a drávidština a vůbec půlka jazyků na světě prý vychází až z nostratického jazyka. A idiotská teorie je to proto, že tak daleko zpátky žádný jazyk nevysleduješ ani omylem. Je to konstrukt vybudovaný na jiných konstruktech – jeden veliký domeček z karet.

Za druhé. I kdyby kdysi nostraticky mluvil nějakej fousatej kmen, co se potuloval po půlce světa, muselo by to být tak někdy před 15 000 lety, zhruba osm tisíc let před vynálezem písma. Tak kde přesně to děda Carterovic našel?

Za třetí. Ty skeny, co jsi mi poslal, jsou tak óóóhromně autentický! Co jsi s tím proved, zmuchlal a pokecal kafem? Nejvíc se mi líbily skvrny od zaschlé krve na poslední stránce. Já žasnu.

~ ~ ~

E-mail: jack.carter@miskatonic.edu, 12. 10. 1999, 14:01:

Jacku. Já čumím. Neodolal jsem a kouknul jsem se na tu tvoji „nostratičtinu“ kousek dál. Kurva, to je dílo. Jako jazyk to úžasně drží pohromadě, i když je to švindl. Gramatika, hláskové změny… i když to všechno je jeden velkej fixl, dává to smysl. Teď chci vědět, kdy a proč ses toho tolik dozvěděl o lingvistice, anebo kdo v tom s tebou jede. Se svojí představivostí bys měl psát bestselery. Kurva. To ty bys měl dělat doktorát, ne já.

~ ~ ~

E-mail: jack.carter@miskatonic.edu, 13. 10. 1999, 14:44:’

Tobě straší na věži, Jacku. Chvílema nad tím nevím, jestli se mám smát, anebo se poblít. Jedna věc je vymyslet jazyk, ale přece jenom…

Ty tam kurva píšeš o genocidě, a to už není sranda.

Ať se s Jackem Carterem stalo, co se stalo

E-mail: jack.carter@miskatonic.edu, 13. 10. 1999, 15:26:

Jacku, jsem na str. 17 a posílám ti, co jsem zatím přeložil. Nevím, kde jsi to sebral, ale je to pravý, žejo? Kurva, Jacku, ale ono to pravý být nemůže. Nemůže. Ale najednou tomu věřím, sám nevím proč. Jestli je to fór, tak tě zabiju, Jacku, fakt že jo. Přísahám bohu, že tě zabiju. Rozervu ti krk a nachčiju ti do něj. Ha ha. Dělám si srandu. Ale rozumíš, žejo? Pošlu ti víc, až to bude přeložený.

~ ~ ~

Teď už mi dochází místo na podlaze, takže když na ni položím tenhle e-mail, další dám přes něj. Těch pár posledních jsem mohl vytisknout na stejný list, ale kdovíproč mi připadá, že patří každý zvlášť. Ten další je krátký. Text vypadá titěrně, tak sám na bílém papíru. Napsaný je v 17:08, jen hodinu a půl po tom předchozím.

Jacku, stojí tam. Popadni, co jsem ti poslal, a spal to. Spal to. Spal to všechno.

~ ~ ~

V tu chvíli už jsem měl přečtené, co mi poslal, a taky většinu dědečkových deníků. A začínal se mě plíživě zmocňovat pocit na zvracení. Sám jsem si začínal klást otázku, jestli mě od začátku nevodí za nos nějaký úchylný zasraný srandista. Takže když jsem otevřel první e-mail v doručené poště a přečetl si tohle, nezpůsobilo mi to náhlý otřes, nenaskočila mi husí kůže, nerozběhl se mi mráz po zádech. Jen jsem si uvědomil, že strach mám už i tak.

Čekaly na mě dva další e-maily, a to jsem se do doručených díval sotva před deseti nebo patnácti minutami. Další byl datovaný v 17:11.

Jaguář9 Jacku, stálo tam. Popadni, cosem ti posral, a SPAL TO.

~ ~ ~

Nevím, co se mu odehrávalo v hlavě, anebo možná spíš to vím, ale ne dopodrobna. Nevyznám se v lingvistice, ani ve fonetice. Nemůžu se podívat do Hobbsbaumových poznámek a přeložit si ty klikyháky, rozvinout je do zvuků, přesných zvuků, do jazyka zapsaného tak přesně, jako by vycházel z něčích úst – z úst něčeho. A tak nevím, jaká přesně slova mu zněla hlavou. Mám jenom ten překlad.

Poslední e-mail, 13. 10. 1999, v 17:13. Dívám se na něj, leží na podlaze, na tom všem, co se tam válí, mezi stránkami, které jsem ještě správně neumístil, vedle Hobbsbaumových poznámek v pořadači, a snažím se nemyslet na něj, uklidněný sedativy, nadopovaný až po oči.

Dochází mi, že to musím vědět. Musím dojít až na konec, do Aratty nebo prostě někam, kam došel můj dědeček, ať to bylo, co to bylo, a ať se s Jackem Carterem stalo, co se stalo.

Mám peníze, které mi dědeček odkázal, teď je z nich letenka a fůra cestovních šeků, a svého času jsem se něco natrempoval, takže vím, že to dokážu. Jenomže z toho posledního mailu jsem strachy bez sebe.

Iaggua říš aghu po Pád nic osm typ ospal a spal to spal to spal to spal to spal to spal to spal to.

Beru si ploché reklamní sirky z Holiday Innu a jednu přitisknu k černému škrtátku, škrtnu a jasným plamínkem si připálím cigaretu. Poslední dobou kouřím hodně.

ERRATA

Opové na Stepi soumraku

Ti tvorové se toulají v tlupách a my s Puckem chodíme s nimi, pozorujeme je z dálky, Puck má Knihu všech Hodin otevřenou na klíně, abychom moc nesešli z trasy, já mám sešity, studuju je a snažím se najít logiku v chování těch opích sběračů a mrchožroutů, duchů našich dávno mrtvých předků, anebo možná vzdálených příbuzných, výhonků nějaké paralelní evoluce v jinosvětě Pergamentu. Jsou někde mezi zvířetem a člověkem, zjevně jsou s to rozpoznat rizika a šance při setkání s dravci a potravními konkurenty, poznat silné a slabé a rychlé a mrtvé. Nepřijímají jen otupěle to, že se s nimi táhneme na povoze taženém desetinohou věcí, kterou jsem předtím používal jako křídla. Ze se za soumraku zastavujeme tam, kde oni, a za rozbřesku vyrážíme za nimi. Ale taky před námi neprchají. Skučí a nepřátelsky a varovně na nás hulákají, občas po nás hodí kamenem, ale máme dobré jídlo, které nám můžou ukrást, a neznamenáme pro ně žádnou poznatelnou hrozbu, a tak si zachovávají mírnou zvědavost, která je odlišuje od ostatních kmenů hominidů, co žijí na pozvolných svazích podhůří hory Zapomnění.

Sleduji je a cítím se jako antropolog, který byl požehnán možností studovat zástupce druhu Homo habilis v přirozeném prostředí, až na to, že svět, kterým putujeme, se spíš než úsvitu lidstva podobá jeho soumraku.

Kosti dávno mrtvých civilizací se válejí všude kolem nás a ti opové, co hledají bobule a ovoce v podrostu, všichni s hladkou měděnou kůží a útlí, vysocí a štíhlí, vypadají stejně jako moderní lidé, jako kdekterý člověk, který kdy vykročil do ulic města ve značkovém obleku.

~ ~ ~

Poslední dobou si vybíráme cestu divočinou bez lidí, abychom se vyhnuli otázkám těch, jimž by člověk s rohy připadal poněkud…

výstřední, anebo kdo by považoval to, že nemáme ocasy, za legrační znetvoření. A taky, a to je důležitější, abych nemusel dřít jako posedlý, čmárat a vepisovat lidi do Knihy, než se k nim přiblížíme; anebo abychom Puck nebo já nemuseli běhat sem tam, nakukovat do benzínek nebo motorestů, vracet se s počty a souřadnicemi k tomu druhému, co znuděně a neklidně čeká s perem přichystaným nad stránkou. Puck je sice rychlý, ale jako průzkumník někdy trochu nespolehlivý, a párkrát se stalo, že sotva jsem vešel dovnitř, hostinský nebo pumpař se vypařili, když jsem k nim vešel s Knihou v ruce. Od té doby se odmítám spoléhat na přesnost jeho faktů a počtů. Ještě mnohem horší ale bylo, když jsem na průzkum šel já a když jsem se vrátil, zjistil jsem, že Puck si roztržitě listuje nebo Knihu používá jako omalovánky, má ji rozloženou před sebou na povozu, kope nohama, jazyk vystrkuje jedním koutkem úst ven a nadšeně si čárá pastelkou.

Projdeme kolem purpurového pásu pouště, káravě se podívám na Pucka, on krčí rameny.

„Mně se purpurová líbí," povídá rozpačitě a mrzutě.

~ ~ ~

Ale aspoň jsme přišli na to, že vliv Knihy je dočasný; zdá se, že světy umlčené tím, že jimi projdeme, se pak vracejí k normálnímu chodu, lidé se za mnou zase objevují, pokračují ne od místa, kde zmizeli, ale dělají to, co by dělali, kdybych do jejich všedního života tak surově nevstoupil. Puck si jednou odběhl zpátky pro nějakou cetku, kterou si vzal u řeky Terpentýny, a vrátil se celý nadšený a hlásil, že pustá vesnice, kde si ten náhrdelník z kostiček zapomněl, už zase kypí životem. Vybíral jsem mu broky ze zadku, kam mu je napálil nějaký vyděšený statkář, kterému to stvoření, co se začalo prohrabovat haldou šperků na nočním stolku jeho dcery, určitě připadalo jako sám Satanáš. A ulehčené jsem si vydechl.

Tak to vypadá, že nejsem anděl zapomnění, odsouzený, aby vyhubil vše, na co narazí a nestihne to poznamenat do Knihy všech Hodin. Spíš se suneme Pergamentem jako jakési rybí oko, které zvětšuje, obrací, pokřivuje vše, na co se zaostří, ale jeho účinek je jen iluzorní a dočasný. Přesto myslím na ty trosky, co jsem zanechal za sebou, a přemítám, jak si je tamní obyvatelé vysvětlí, ty letouny, parní vozy, rotochody, které jsem nakradl v jednom světě a odložil v jiném, knihovny, co jsem zaplnil poznámkami a deníky načmáranými nerozluštitelným, cizím, anglickým jazykem. Myslím na chlupaté lidi z Gernsbackova města, kteří ve

vznášedlech přijedou na Stříbrný most, kde se vytvořila dopravní zácpa a všichni troubí a shlukují se okolo toho zjevení, okolo dodávky Volkswagen. Anebo na Amišům podobné obyvatele Jahodových polí, shluklé kolem mohutného autopavouka, který se náhle objevil uprostřed jejich políček jako ztroskotaná mimozemská loď.

Teď se tedy snažíme minimalizovat následky našeho vpádu, jak to jen jde, a asi deset let nebo tak nějak jsme nepotkali živou duši, dokud se neobjevili tihle opové.

~ ~ ~

Sem tam jsme je zahlédli zhruba v té době, kdy se na druhé straně Stepi soumraku objevila hora podobná monolitu. Tady na Stepi každý den černé noční mraky zmizí z nebe a odhalí slunce, které už klesá k obzoru, a s každým pomalým západem slunce zase zaplní nebe mraky, nachové a růžové a zlatavé, takže se pomalu stmívá k pouhé hodině noci, načež to celé začne znovu. Opové se objevili v dálce jako potulující se tečky, a já jsem vstal z čalouněného sedadla na povozu, stáhl si rukavice a nasadil brýle, abych si je prohlédl, zamával jsem na Pucka, ať je rychle, ale honem, zanese do Knihy, bylo jich aspoň deset, ne, dva, čtyři, šest… deset… patnáct. Patnáct.

Po první tlupě jsme jich zpozorovali ještě hodně, šli rovnoběžně s námi, anebo nám křížem přes cestu. Bylo jich málo a byli roztroušení na tak velikých kmenových územích, až mě napadlo, jak často se asi potkávají. Jednou jedinkrát jsme byli svědky toho, jak na sebe dvě tlupy narazily, a došlo jen ke krátké výměně siláckých pokřiků a urážek, po níž do vzduchu vyletělo pár klacků, načež se beze slova a znechuceně dohodli, že si půjdou každá tlupa úplně jiným směrem.

Ale všechny ty kmeny se k nám chovaly se stejným hrubým strachem, nebo snad vztekem, než jsme se dostali ke svahům hory Zapomnění a Puck zpozoroval tuhle tlupu, vedenou jedincem, jenž podle Puckova ujišťování vejde ve známost jako Jack.

Za námi před námi

Jack se mezi ostatními vymyká jako tulák, zlotřilé a zlobivé dítě, kojot samotář v deštěm bičované tmě, dívá se na ně moudrýma hltavýma očima, čeká ve tmě, aby udělal nájezd na to, co ostatní mají za smetí,

anebo se plíží za jinými zvířaty, jako by jim chtěl ukrást útržky jejich tajemství, krade triky jiných šelem a ráno se tím pak chvástá. Když jsme ho uviděli poprvé, vypadal prostě jako stonavý mladík, který sbírá odpadky nezvyklými způsoby, dává jiným samcům jiskřivé kamínky, aby je se samicemi vyměňovali za sexuální přízeň, přidává se k samicím, když se sejdou k vybírání blech a klevetám, urážlivě s nimi flirtuje, ale po prvním útoku hned utíká. Ale po čase to vypadalo, že tenhle omega chlapec mezi alfa samci zřejmě díky kouzlu a uskokům získal postavení, které je úplně mimo obvyklé stádní řády ostatních tlup, a vytvořil roli, která proměnila celou společenskou strukturu toho opího klanu.

~ ~ ~

Toulá se daleko mimo obvyklé trasy, které při shánění potravy používají ostatní, a vrací se s dárky, s náhrdelníky z těsnění a oříšků a klíčků, které vyhrabal někde v odpadky prosycené půdě, anebo s houbami a bylinkami, které vedou k orgiím, při kterých se sjedou a zvracejí a chechtají se a zavládne chaos. A i když výš postavení samci ho po ránu, kdy mají kocovinu, zahánějí kameny, podle všeho jdou za ním, při jeho skákavém, toulavém tanci na okraj. Kdykoli podsaditý vůdce v odpoledním rozbřesku vstane a rozhlédne se po kraji, nejdřív se zřejmě vždycky zadívá tam, kde sedí ten, jemuž říkají Jack, kde se Jack šťourá v zubech stéblem trávy a vesele si trylkuje, zpívá.

A to je, myslím, nejjedinečnější vlastnost, která ho odlišuje od příbuzných.

Jack si zpívá.

~ ~ ~

Zatímco ostatní používají složité zvuky jen proto, aby si získali přízeň a závazky uvnitř společenství, vrkají spolu nebo se chechtají, nebo na sebe nepřátelsky křičí, tenhle sběrač omamných látek a lesklých kamínků, fetišů, si zpívá v rafinované mluvnici, podle všeho splétá zvuky do seřazeného příběhu, jako kdyby vyprávěl čarovný příběh o tom, kde byl a co viděl. Vím jistě, že pokud to není jazyk, tak jeho základ určitě.

Někdy přemýšlím, jestli neodpovídá zemi – protože tady na úpatí hory Zapomnění se ozývají zvuky, které jsou… někdy znepokojivé. Občas jdu za tlumeným drnčením k jeho zdroji a najdu kus drátěné ohrady chvějící se ve větru, anebo jdu za nečekaným zabrnkáním až k

modré steel kytaře zaražené do svahu haldy odpadků, s ještě vibrující poslední strunou. Jsou tu vrzání a skučení, šelestění hlíny, která se kdesi sesouvá, a někdy, za soumraku – tehdy se ty zvuky kdovíproč zdají být nejsilnější – to zní skoro hudebně, takovým atonálním, modernistickým způsobem.

Jack zpívá nejhlasitěji za soumraku, obejde ty ostatní, schoulené, a často se vytratí, někam na kraj jejich světa, a zpívá si a dívá se do tmícího se nebe, jako by je oslovoval.

~ ~ ~

Ostatní samozřejmě nemají ani ponětí, co to vlastně dělá, ale někdy je zastihnete, jak poslouchají, s nedůvěřivou úctou, s ustrašeným respektem naslouchají tomu kavčímu, ptačímu muži doby snů.

Šarlatánský spasitel, hrdinský hlupák, důvtipný darebák, podvodný pokoutní prodavač lží a iluzí, skořápkář inscenovaného zpěvu, jímž je okouzluje. Myslím si, že ničeho netušíce jdou za ním na cestu do jeho vlastní mysli a skrze Pergament. Žádný z jiných kmenů, s nimiž jsme putovali, nešel za námi kolem hory Zapomnění tak zblízka, cesty všech se stočily k východu nebo k západu, jako kdyby tyčící se hora znamenala nějakou děsivou moc, k níž by se nemělo chodit moc blízko. Zato Jack má podle všeho chuť je vést k ní. Někdy si myslím, že vlastně jde on za námi… jde za námi před námi, pokud to dává nějaký smysl.

Připomíná mi Jacka, kterého jsem znával; chápu, proč ho tak Puck nazval. Ale, stejně jako sám Puck, i on vypadá, jako by ho nakreslili širším štětcem než toho drzého kluka z mých vzdálených vzpomínek, jako kdybychom v Pergamentu všichni tíhli k vlastní podstatě, nacházeli zvláštní jednotu s myriádami variací našich duší, ve shodnostech nebo v hlubších vzorech napovídaných rozpory. Hinduisté tvrdí, že v každém těle je pět duší. Staří Egypťané jich rozlišovali sedm. Nevím jistě, jestli nemáme nekonečný počet duší rozptýlených po celém Pergamentu, anebo snad jednu duši roztříštěnou na nespočet kousků.

Že by právě to leželo na konci naší cesty, říkám si, na poslední stránce Knihy všech Hodin? Místo, kde se všechny variace rozluští, kde všechna naše mnohočetná já splynou do jediného, dokonalého platónského tvaru? A jakého asi Jacka najdeme tam? Co má tenhle Jack společného s tím mým, s Puckovým Jackem? Lesk v oku? Nečekaný úsměv? Anebo jen jméno, jen slovo?

Musím uznat, že mě to moc netrápí. Dívám se na tohohle Jacka a myslím na Jacka z mých vzpomínek, a pokud je jedno jediné slovo, které je shrnuje oba, tak nejspíš slovo *palič*.

3

O MAMONU A MOLOCHOVI

Jumpin‘ Jack Flash

Vyskočím z roztříštěných dveří kabelodi a za mnou celá konstrukce skřípe a kroutí se, paprskové nádrže ve tvaru vzducholodí praskají a z nich hřezne ven sinalá nechutná modrozelená pára orgonem syceného aerosolu. Osobní vagony praskají, pukají, nemalá váha plavidla ztrácí rovnováhu, gyroskopy se zbláznily. Jak se raněná kabeloď kácí na menší aerovlak, kabely a dráty praskají a kroutí se, jiskry se řinou z mých holínek z hadí kůže v elektrickém oblouku. Vybuchuje druhá bomba.

Je rok 1999. Kurva, vždycky je rok 1999.

~ ~ ~

Dopadnu do podřepu na ocelový nosník, černý plášť se kolem mě vlní, aerovlak rozráží signalizaci a výhybky, kroutí se a motá a vykvétá plamenem. Nahoře kabeloď, Železná dáma, zvedá nos k nebi, ta scéna – a ty rozměry – připomenou *Hindenburg* nebo *Titanic.* Modrá aura popraskává na mých rukavicích, cítím, jak mi vstávají vlasy – (pár dnů nebudu potřebovat pomádu), a v ústech mám chuť ozonu. Ale ten elektrošok mě nakopnul, cítím se fakt čile.

~ ~ ~

Jack Čiperka, Jack Blesk. Cvaky cvak, cvaknu zapalovačem, zapálím špalíček dynamitu. Hodím a znovu skočím. Z nosníku na traverzu, z traverzy na příčku, dopadám a exploze shodí obloukový žebřík, ten prší dolů v kouscích na znýtované ocelové panely mostu, který nese kabel přes řeku, do Terminálu. Podívám se k Terminálu, pískovcové věže a stěny a komíny, palácová velkolepost skla a kovového mřížkoví střechy, podobá se to nějakému obrovitému viktoriánskému skleníku. Kabeloď, zahalená vlnícími se oblaky orgonem

nasycených plynů, jimiž prošlehují plameny a proletují šrapnely, se nevyhnutelně řítí přímo k němu. Paráda.

~ ~ ~

Třetí bomba je načasovaná prostě dokonale, odpálí Cavor-Reichovy orgonotryskové motory krátce před tím, než kabeloď ztratí poslední hnací sílu tlumenou inercí, a pošle tu třistatunovou ohnivou kouli dolů a dopředu, skrz prosklenou síťovinu střechy Terminálu. Paráda všech parád.

Vím, že nemám moc času, než dorazí hlídači, a tak vytáhnu z pouzdra či-pistoli, Curzon-Youngblood Mark I, oblíbenou zbraň gaidžin-nindžů. Moderní značky a modely mají svoje výhody, ale originál se odměňuje za dovednost a péči, kterou do něj vložíte, přesností a výkonem, jakým se mu žádná jiná zbraň nevyrovná. V rukou profesionála je to smrtonosná krása.

Modrým odstínem svých májabrýlí sleduji ten masivní Molotovův koktejl postavený u řeky Clyde a krásnou ohnivou květinu, kterou vyrobil z Terminálu. Otřes a úžas, vy zmrdi, otřes a úžas.

Adamantium k vojenským účelům

Doktor Reinhardt Starn si prohlíží policejní záznam na obrazovce laptopu i vězně na protější straně psacího stolu. Popis podezřelého: středně vysoký, štíhlý, běloch, věk zhruba 20 až 25 let. Odbarvené vlasy, alternativní oblečení. Starn před sebou vidí člověka, který si pečlivě pěstuje image rebela.

„Chápete, proč jsem tady?“ ptá se.

Odpověď žádná.

„Jsem klinický psycholog a pracuji pro úřady jako znalec. Mým úkolem je rozhodnout, jestli jste s to stanout před soudem. Chápete přece, že podle nich jste zabil nějaké lidi, že?“

Odpověď žádná.

Policejní záznam toho o minulosti neříká moc: podezřelý z účasti na případu „Spartacus“, chycen při útěku z místa činu. Vyslán na psychiatrické vyšetření a k výslechům. Možná člen anarchistické teroristické buňky – tak to tvrdí záznam, ale Starnovi připadá ta představa novodobých skupin typu Bader-Meinhofová přinejmenším nepravděpodobná. Jeho subjekt je spíš vlk samotář než týmový hráč.

Podezřelý odmítá uvést jméno, říká mu obrazovka. Žádná shoda s archivy policie… jeho profil DNA není vůbec v databázi. Takže žádné záznamy na sociálce, myslí si Starn. Žádný bankovní účet, žádný pas, nemůže legálně pracovat a nemůže pobírat podporu v nezaměstnanosti – nemá přece papíry.

Nemá papíry. To se člověk musí narodit v divočině a musí ho vychovat vlci, aby dneska neměl papíry.

~ ~ ~

„Nevadí, když vám položím pár otázek?“ ptá se Starn. „Dobrá. Pokud vím, říkáte si Jack Flash. Můžu se vás zeptat, jaký to má význam?“

„Jack Obrobijce, Jack Rozparovač, Jack Pérák, jasně, Jack kluk, kluk křížů a piků a srdcí a kár, a taky kyjů a mečů a pohárů a mincí. Jacků jako macků. Jack je tu v cuku.“

„Hmm. Ale Jack Flash… to je z písničky, ne? Rolling Stones… Jumpin‘ Jack Flash.“

„He’s a gas, gas, gas… húúúúmf… Jack Flash fleš chceš flash gordon flash harry flash jdeš pleš… hřeš – chceš?“

Starn pohybuje prstem po trackpadu na laptopu, minimalizuje jedno okno, otevře druhé, poznamená si první dojmy. Subjekt vykazuje některé klasické řečové symptomy schizofrenie – hra se slovy, fixace na symboly, nejasné významy –, ale působí koherentněji a reaguje lépe, než by se dalo čekat. Je si vcelku vědom sám sebe. Jde snad o hraniční osobnost – sociopata předstírajícího psychotickou poruchu?

„Ale to není vaše pravé jméno, že?“ říká Starn.

~ ~ ~

„Ále, však to znáte, někdy člověk měl něco z dřívějška, ale už to nemá.“

„Snad nebude vadit, když vám prozatím budeme říkat Jacku. Můžeme?“

Jack si měří doktora přes stůl, je studený jako vyhaslý čvaňhák v darmošlapově puse, ale vlastně ho trochu naštvalo, že poslali takového amatéra. Myslel si, že si vysloužíaspoň dobrého pinterovského psycholingvistu; s těmi je vždycky zábava. Ale to ne. Každý tik, každý cuk, každé slovo, co řekne a co neřekne, toho robotického opičáka prozrazuje. Každý letmý pohled od poznámek k podezřelému, každé

odkašlání, důrazy a pauzy v jeho řeči… dokonce i z jeho pachu jsou cítit skryté strachy a perverzní potřeby.

„Paráda," říká Jack.

~ ~ ~

Říká si, že ten felčar třeba je vlastně mistr utajování a umění debatního boje, a že hraje rafinovanou habaďúru. Podcenit nepřítele není nikdy chytré, ale sakra, tenhle hajzl mu moc šancí nedává. Co to znamená? Nepochopili, koho tu mají? Jeden by si myslel, že nikdy neslyšeli o Jacku Flashovi. O adamantiu k vojenským účelům. O nejlepším psychozabijákovi. Qu'est-ce que kurva c'est?

Urazil by se, nebýt hlídače za jednostranně průhledným sklem. Aspoň že se ho kurva bojej.

Záblesk zoubků ostrých jako břitvy

Pechorinův (bioformní) status: všechny základní funkce v homeostatické rovnováze; psychofyziologie a kinestetické smysly utlumené; citově-logické reakce potlačené; reflexivní/zvykověbehaviorální reakce potlačené; ego uzavřené; id uzavřené; naprosté duševní uzavření.
Pechorinův (bioformní) status: operativní přemostění osobnosti dokončeno.

Poznámka: Subjekt sedí klidně, uvolněně, prohlíží si agenta (dr.) Stárna, očima občas zabloudí k pozorovacímu zrcadlu *(Analýza:* subjekt vycítil přítomnost bioforma. *Řešení:* minimalizovat funkce bioforma, prohloubit trans).

Akce: psychický kontakt navázán; předběžný sken zahájen.
Detekovaný příběh:

Jack se dívá do zrcadla, na vlastní odraz, a na to, co je za ním. Pod odbarvenými vlasy a drzým chováním je pořád podoba – odraz, stín – chlapce, kterým býval, knihomola po uši ve snech, ospale pomíjejícího okolí, Narkissa nebo Endymiona, Kama Krišny ve svém lotosu. Dovolí pohledu, aby se rozostřil, pozoruje zrcadlo: nad ním a kolem něj poletují listy, rudé, zlaté, oranžové, podzimní listy, ohnivé listy, hořící listy, listy vyrvané z knih; existence hoří, černý dým z kadidla stoupá do modré věčnosti. Celý svět by měl vzplanout, myslí si, to by byla krása, kurva.

Jack se zazubí; záblesk zoubků ostrých jako břitvy.

~ ~ ~

Akce: soustředit se na příběh; sken centrální identity.

Jde po trávníku, letní slunce ho hřeje do zátylku, horko hladí jako ruka, jde ke knihovně z červených cihel, ke svatostánku dobrodružství.

„Hej, Jacku," zavolá na něj někdo zezadu.

„Co je, Joe?"

„Kde jsi byl celej tejden?"

Nikde, myslí si. Prostě zas jeden poztrácený, poslední letní den jeho mládí, a on ho většinu strávil v knihovně, daleko od spolužáků, šťastný o samotě, ve vybájených říších, radši než v realitě složené z bytovek a rvaček mezi partami.

„Držel jsem se stranou," odpoví.

Jack ví, že je divnej kluk, zvláštní, samotář, ale je mu to jedno. Má v hlavě celou věčnost, která mu dělá společnost.

Podstata spiknutí

Starn se snaží nevšímat si pocitu, že ho sledují; to k práci patří, ale stejně je z těch sledovacích zrcadel vždycky nesvůj, jako kdyby mu někdo četl noviny přes rameno. Nakonec, vždyť mají videokamery. Když chtějí, aby se tomu člověku takříkajíc dostal do hlavy, mohli by ho taky nechat, ať se činí. Policista za sklem stejně nemá kvalifikaci na podobné věci.

„Třeba bychom si mohli trochu popovídat o vás," navrhuje, „ale nejdřív bych rád zjistil, jestli dobře chápete, kde jste a co se s vámi děje. Můžete mi říct, kde jste?"

„Ale vy to víte."

„Jistěže. Jistěže. Jen se chci ujistit, že to víte i vy."

„Ve výslechové místnosti, hluboko pod zemí, na tajné základně říše, která se rozkládá od úsvitu času přes věčnosti a až do myslí všech robotických opic na světě."

~ ~ ~

Starn se rozhlíží po výslechové místnosti. Vysoko na jedné stěně je zamřížované okénko, sluníčko jím prochází a jsou v něm vidět smítka

prachu. Třetí patro není přesně co, k čemu by mu sedělo označení „hluboko pod zemí“.

„Robotických opic?“

„Loutek na provázkách, co se houpou a hloupnou a uzlují se na uzlinách v mozku. Tak nás ovládají. Víc pro ně nejsme – robotické opice, opičáci, golemové, mizerní vojáci Říše.“

„Říše?“

„Říše nikdy neskončila. Jenom se ukryla. Vidět se to dá, jen když zavřete oči.“

~ ~ ~

Vězeň se usměje, sáhne po papírovém kelímku s kávou, napije se.

„A vy si myslíte, že tohle všechno je… součást Říše?“

„Já to vím a vy to víte taky. Jenom nevíte, že to víte. To už je podstata spiknutí.“

Samozřejmě, přesně tenhle druh projevu by se dal čekat od politického aktivisty, myslí si Starn. Vídá slogany napsané na zdech a plakáty, co rozvěšují všichni ti neobolševici a džihádisti. Přesto si Starn nemyslí, že by tenhle „Jack Flash“ mluvil o téže říši jako všichni členové odštěpeneckých frakcí, bojující proti Pax Britannica.

„Myslíte si, že i já jsem součást toho spiknutí?“ ptá se.

„Čím míň lidí to ví a čím víc jich v tom jede, tím je spiknutí lepší. Tohle je prostě vrchol spiklenecké dokonalosti: jedou v tom všichni a neví to nikdo.“

„Podle vás jsou součástí spiknutí *všichni?*“

„Já určitě.“

~ ~ ~

Starn se zadívá na poznámky na obrazovce.

Subjekt vykazuje typické symptomy akutní (1. stupeň) schizofrenie – mesiášský komplex, apofenie, představy o tom, že někdo vysílá myšlenky a ovládá cizí mysli, auditivní velitelské halucinace. „Robotické opice“: narušení osobnosti, odcizení sobě samému.

Subjekt si externalizoval nejistoty do podoby agresivní vnější síly – spiknutí. Vidí sám sebe jako „tajného agenta“? Velikášské/paranoidní bludy. Bezpochyby schopen vraždy. „Spartacus“ = vzbouřený otrok. Oběti = ředitelé, průmyslníci = spiklenečtí vůdci? Vysoce komplexní blud.

Otázka je: hraje to?

„Mohl byste mi o té Říši, o tom spiknutí povědět víc?“

Kali Yuga

Říznu to s aeromotorkou kolem rohu ve třicetistupňovém úhlu k zemi, od rotodisků odlétají jiskry, jak si škrtnou o kočičí hlavy. Stroj zařve, když popoženu paprskový motor až do turba. Snese to. Tohle je Jaguár Silver Shade, 1951, jediná aeromotorka, jakou firma kdy vyrobila. Nejlepší, co kdy britské fašistické strojírenství vyprodukovalo. Takhle se buduje impérium.

Přes střechy přilétají ornitoptéry, vrhají se nízko do vedlejších ulic v docích jako hejno mechanických netopýrů nebo motýlů nebo dravců, blýskají a švihají stříbřitými křídly. Jejich palebná přehrada rozbíjí všechno, co je za mnou, déšť – krupobití – kulek buší do ulice a vyvrhuje mraky úlomků z dlažby a cihlových zdí, z beden a plastových pytlů na odpadky. Jako by po mně šlo celé peklo, ale co, vždycky si vedu nejlíp, když je na mě štvanice.

~ ~ ~

Přesvištím přes popraskanou plochu nějaké dávno zavřené loděnice, prorostlou plevelem, střílím přes rameno, zasáhnu pilota první toptéry či-paprskem doprostřed čela, rovnou do šesté čakry, do místa, kde se mu už nikdy neotevře třetí oko, ***adžňa***. Toptéra se vztekle zakymácí, vrazí rovnou do těch dvou, co letí za ní, a já vypálím párkrát nazdařbůh, zasáhnu paprskovou nádrž čtvrté. Chaotická směska tří promotaných toptér se za mnou zaryje do země, střepiny lítají, a já to stihnu do úzké uličky mezi dvěma sklady. Pilot čtvrté toptéry, destabilizované dírou v nádrži, se pokouší to otočit, nepovede se mu to, vletí se strojem do cihlové zdi skladu, exploze nadobro vyhladí poslední oprýskávající pozůstatky malované reklamy nějaké dávno zapomenuté firmy. Ještě z toho nejsem venku.

Čtyři ze zbývajících toptér vzletí nad střechy, další mě pronásleduje úzkou skulinou mezi budovami, špičkami křídel se div nedotýká stěn, ze zbraní pořád pálí. Musím obdivovat pilotovu zručnost a odvahu; nezabrání mi to ale prohnat mu či-paprsek čtvrtou čakrou, statečným, ale popleteným srdcem. Přes všechno je to hajzl hlídačská. Jakmile vyletím ven, ostatní toptéry se vrátí, pomstychtivě po mně pálí. No a? Co jsem měl čekat?

~ ~ ~

Kalí Yuga je tmavý svět, svět na kraji, gnostický vězeňský svět šíleného, slepého tvůrce, svět lží, pravdy skryté v hedvábných rouškách Máji, iluze. Vy to tak třeba nevidíte, ale věřte mi; jsem archón anarchie. Vím, o čem mluvím. Realita je prolezlejší chorobami než laciná děvka, až na to, že tyhle nemoci nejsou od toho, že by roztáhla nohy kdekomu.

Vykroužím s aeromotorkou obrat o 180 stupňů, zahájím palbu na poslední toptéry. Jedna, druhá, třetí, čtvrtá. Jeden pilot se dokonce dostane z ohnivé koule ven, točí se ve vzduchu, gyroskopy zbroje jsou v tahu a pomocné motorky ho ženou rozhodně špatným směrem. Zřítí se na zem mně u nohou s křupnutím, od kterého je mi mírně nevolno. Přesto mu skopnu helmu a zadívám se do očí podobných zrcadlovým kuličkám, jen abych věděl, že je po něm. A i když má všechny kosti v těle zpřelámané, včetně lebky kulaté jako meloun, v mozku mu pořád poblikává zbyteček toho astrálního loutkáře. Zkurvený mozkočervi.

~ ~ ~

„Jack Flash," sykne ta věc. Zní to jako bílý šum, jako vysílačka. „Zlý kluci nemaj právo spát."

„Vypadni z mý hlavy," říkám a přiložím mu hlaveň či-pistole rovnou k lebeční dutině. „I když vlastně… vypadni z *jeho* hlavy."!

A rozstřelím ji.

No jo, realita má pár pěkně hnusnejch parazitů, a já jsem homeopatickej, sociopatickej lék. Jsem anděl asasín, vyzbrojenej veškerou mystickou technologií Říše, ukradenou v dominiích Orientu a Indie. Udělám vám jehlovou zbraní akupunkturu. Přestavím vám obývák feng-šuej tříštivou pumou. Jsem agent změny, spiritista a sandinista.

Společnost a já… řekněme to tak, že spolu moc dobře nevycházíme.

Vojáci říše, děti Sídliště

Akce: Posílit psychickou substrukturu. Najít centrální identitu.

Detekovaný příběh:

„Kurva, jak mě to tady sere," říká Joey. „To mi povídej," on na to.

Jack se rozhlíží po budovách Sídliště – nahrubo načrtnuté krabice, co postavil nějaký dodavatel, kterého evidentně rajcovala omítka s oblázky. Vyhlazovací tábor duše. Dost dobré pro přebytek proletářů, asi tak. Kdo by se kurva divil, že už zase řádí gangy.

Guy si hraje s průkazem, od Státní bezpečnosti, proplétá ho mezi prsty na jedné ruce. Jack ho pozoruje. Guy je magnet na holky, hladký jako žralok ve vodě. Joey je mizera, čert v černé, hulí a tváří se naštvaně a nepřátelsky. A Jack? Jack se na ně vždycky nalepí a hraje divnýho, co má hlavu plnou velkejch idejí.

„Nic jinýho nejsme, jasný?“ povídá Joey a zase zabafá, pak podá žváro Guyovi. „Zkurvený číslo a nic víc. Příště si nás nejspíš označkujou známkama jako nějaký blbý čokly. Nebo čipem do ucha. Jak ty zkurvený čokly, co je učej bejt zlý, co je chovaj pro tu zajebanou armádu těch sviní.“

„Vojáci říše,“ říká Jack.

Přenos dat: Místo – Sídliště; Období – dospívání.

~ ~ ~

Akce: Posílit místo. Konkretizovat dějiště.

Sedí na cihlové zdi a všichni jsou znudění a zakyslí. Proti nim je jednopatrové nákupní centrum… vlastně tam moc obchodů není, levná jídelna, sázková kancelář, trafika, smíšené zboží a hospoda. Víc toho na Sídlišti není. Víc toho není na žádným zasraným sídlišti.

„Vždycky se můžeš věnovat zločinu,“ nadhodí Guy.

„To jo,“ souhlasí Joey. „Co třeba vykrást nějakej barák, šlohnout auto, nebo ho spálit. Nebo bysme se mohli zavést jako drogový dealeři. Lichváři. Ale stejně bysme pořád byli zajebaný hlídací psi. Jasný? Víte, co tím myslím?“

„Že bysme i tak hlídkovali, jenom na kraji společnosti,“ na to Jack. Joey přikývne, ucedí něco o *zasranejch robotech.* „Zbraně,“ povídá Jack a upřeně se dívá na graffiti na roletě sázkové kanceláře. „Jsme zbraně.“

„Možná,“ pokrčí rameny Guy a divně se na něj zadívá. Ale on je na to zvyklý.

Vítáme vás v Seigonu, stojí na roletě, a on ten pocit zná. Mohl to klidně napsat sám, jenom by napsal jméno Saigon správně. A on osobně by asi radši zvolil *Vítáme vás v pekle.* Odjakživa sní o tom, jak právě tohle napíše na směrovku na silnici k městu.

~ ~ ~

Akce: Posílit imperativ; Posílit místo. Konkretizovat dějiště.

Silnice je asfaltová, ale hrubá, oprýskaná a popraskaná, proráží skrz ni plevel, a je pokrytá celými pokoleními nápisů, tagů, jmen kapel, obskurních značek místních gangů, vytvořených z písmen propletených jedno do druhého. Ve šlahounech stěny z ostružiníků, kterou se musejí prodrat, aby se dostali dolů k silnici, se zachytily zmuchlané stránky z

pornočasopisů a novin. Jinak se k silnici nedostanete – prostě se vynořuje ze zarostlých dun a zase mezi nimi mizí, nejvýš tak ve stometrové dálce, jako kdyby okolní svět k ní někdo upustil náhodou, jako kdyby někam kdysi vedla, jenže pak to „někam“ odnesli. Ne že by silnice tady, na travnatých, písčitých vršcích na druhé straně za poli a říčkou a vodovodním potrubím, přes které museli lézt, ne že by tu vypadala nemístně. To spíš okolní krajina jako by nepatřila k ní. Jako kdyby někdo ten předchozí svět vyškrábal, tenhle postavil přes něj, jenom zapomněl vymazat tenhle kousek staré reality.

~ ~ ~

Pronést proud myšlenek.

Akce: přesměrovat digresi. Konkretizovat dějiště.

Jack má hrozně divný dojem, že tady už byl, je to dávno, když byl menší. Rozhlíží se po prázdných sprejích, plechovkách od barev a plastových taškách, a… „Koukej na tohle.“

Nějaký betonový válec, skoro dva metry v průměru a necelý metr vysoký, na vršku to má kovový poklop. Jack cítí v ruce sprej, ten, se kterým obyčejně přidává svoje jméno k ostatním. Cítí, jak jeho prst tiskne trysku, slyší syčení a vidí, jak se jeho ruka pohybuje… a nemá ponětí, co to napsal, proč to napsal.

ET IN ARCADIA EGO.

„Co to má jako kurva bejt?“

„Nevím. Do prdele, fakt nevím.“

Ale slyší, jak mu odkudsi špitá do ucha nějaký hlas.

Řeka hlasů

„Víte, kdo je na druhé straně zrcadla?“ ptá se Jack.

„Nevím,“ na to Starn. „Policista, který má zrovna službu. Je to obvyklý postup.“

„Však vy víte, že vás pozorujou stejně, jako sledujou mě.“

„Neřekl bych, Jacku. Ale chystal jste se mi povídat o tom Spiknutí. To proto jste zabil… kolik jich to bylo? Myslíte si, že jde o jakýsi… komplot proti vám?“

„Obětní beránci a spasitelé, kamaráde. Když chcete ovládnout myšlení lidí, potřebujete monstrum nebo mesiáše, nějakou obětinu, co umlčí hlasy.“

~ ~ ~

„Hlasy?“

Starn se zadívá na hodinky a neví neví, jestli tohle bude s to uzavřít včas.

„Všechny ty hlasy v hlavách, řeku hlasů v našich hlavách, co se nám snaží říkat, co máme dělat.“

Ale to je nápadné, až příliš přímočaré. Ano, sluchové halucinace jsou klasickým příznakem rozvinuté schizofrenie, psychotického zhroucení osobnosti, jenže přesně s tímhle se dokáže vytasit kdejaký sobecký vrahounek, díky důkladné znalosti hollywoodských filmů a bulvárního tisku, vytasí to, když se chce dostat z té bryndy, kam vlastní vinou zapadl. Nešlo o to, že mě žena podváděla a já ji nenáviděl. Ani o to, že můj šéf byl hajzl, co si zaslouží chcípnout. Nešlo ani o pojistku, ani o fet, ani o to, že mě to násilí tak rajcuje. Můžou za to hlasy v mojí hlavě.

„Vy slyšíte hlasy, Jacku?“

~ ~ ~

„To my všichni, ne? Hlasy duše, hlasy předků, příbuzných a přátel, nepřátel a démonů, duchů z hlavy, duchů ze stroje. Chcete mi říct, že neslyšíte vlastní maličký příběh, když myslíte sám k sobě? Že jste nikdy nepokračoval sám v hlavě v hádce s přítelem? Nikdy neležel v posteli a nemyslel hlasem někoho jiného, abyste získal jiný pohled, jiný přístup? Všichni slyšíme hlasy, doktore. Jenom si většina lidí hodně stáhne hlasitost.“

Jack se předkloní.

~ ~ ~

„Víte, kdyby bylo hluku moc, robotické opice by nemusely slyšet loutkáře. Pejsánek by nemusel slyšet hlas svého pána, kamaráde. Takže ty hlasy musíme umlčet. Ale pšššt. Slyšet je můžete, stačí se zaposlouchat.“

„A tyhle hlasy vám říkají, abyste…“

„Poslouchejte. Je to jako spát v řece, v řece hlasů, pobublávajících, pohřbených pod šuměním listí. Narkissos spí a sní o nás všech.“

Starn si narovná záda. Narkissos? Mladík, který se zamiloval do vlastního odrazu na hladině řeky, a tou láskou se utrápil. No co, aspoň je to originálnější než ďábel nebo bůh.

Analýza: subjekt klade odpor; nutný laterální přístup.

Akce: vystopovat zdroj osobnosti-konstruktu jménem „Jack Flash“.

Imago detekováno:

Vlasy v barvě ohně, ne plavé, ale žluté, oranžové, rudé. Jack si vzpomíná na fotku z krabice mléka, ztracený chlapec se jmenoval Šandy Thompson – a měl vlasy jako kukuřičné šustí. Jack si uvědomí, že duch toho kluka straší v jeho představivosti už od dětství. Od dětství měl tohohle hrdinu pro příběhy, které si vymýšlel na pokraji spánku, modlu, idol, který zastupoval všechny jeho touhy, všechno, čím toužil být. Flash Gordon. Jack Obrobijce. Podívá se do zrcadla na to, co ze sebe udělal, a pod tím vším vidí fotku na krabici od mléka, ztraceného chlapce, zlatého chlapce.

Analýza: kompenzační bájení; narcisistická fixace.

~ ~ ~

Akce: posílit kontext vtisku; zjistit umístění imprintu.

Detekovaný příběh:

Nechávají kola ve vysoké trávě vedle okresky, u nich nechali i balíčky se svačinou a láhve džusu, co jim daly mámy, přejdou jako provazochodci po veliké ocelové trubce nad polem a nad říčkou, seskočí do vysokých, travou zarostlých dun. Je to tu ohrazené, pozemek patří chemické továrně, která je na druhé straně vršků, takže jim to tu připadá tak nějak záhadné, mimo jejich všední svět. Zdá se jim jasné, že by toho ztraceného kluka měli hledat právě tady. Byl to Guyův nápad, jak jinak. Tvrdí, že tu už byl. Jack si představuje, jaké by bylo chlapce najít a stát se hrdinou.

„Tak jdem,“ povídá Joey a prodírá se pichlavým křovím.

~ ~ ~

Je trochu vylekaný, ale i nadšený z toho, že nezákonně vnikli do tohohle zakázaného území, do téhle krajiny s měkkým pískem pod nohama, do té země-nezemě na kraji jejich maloměstské existence. Mohli bysme se ztratit taky, pomyslí si. Jde za Joeym a Guyem, poškrábe se, vyjekne, jde dál, a říká si, co když ten Thompsonovic kluk našel tajné místo, kde celý svět je jenom z měkkého písku, co vám prokluzuje pod nohama, vy přes něj kloužete a najednou jste někde…

kde se dějí dobrodružství. A představí si Sandyho, představí si sebe sama jako Sandyho, jako cosi na způsob Petra Pana, ztraceného a šťastného, někde pryč, ve věčnosti snění.

~ ~ ~

Prodere se posledním kouskem ostružiní dolů na popraskanou asfaltku, která je v tenhle suchý letní den samý prach. Guy už tam stojí, v místě, kde silnice mizí v dunách.

„Pospěš si," zavolá.

„Zavři klapačku, *Reynarde,"* popíchne ho Joey trapným křestním jménem, které tak nenávidí, protože… no protože *nikdo* se nejmenuje Reynard. Je to pitomé jméno.

„Sklapni ty, *Narkózo,"* povídá Guy, to mu to vrátil, Joey tu přezdívku dostal, protože ve třídě hrozně často usíná, ale když mu Guy řekl, že je narkoleptik, nevěděl, co to je. Proto tu přezdívku nesnáší.

Jména jsou důležitá věc, myslí si Jack. On sám přezdívku nemá, ale kdyby měl, tak nejradši Flash, jako Gordon Flash z černobílých seriálů, co je dávají v telce každou sobotu dopoledne, když je svátek. To by bylo boží.

Hnízdiště

Navlékám si kožené kalhoty (cca 1770, 10. pluk císařských pruských husarů), černou kozačkou košili (cca 1890, armáda Velké futuristické republikánské aliance), vysoké boty z hadí kůže (cca 1920, Texasští konfederační Rangeři) a blůzu (cca 1850, Královnin čínský pěší sbor, 2. tibetský pluk). K levému boku si připevním japonskou katanu a k pravému připnu či-pistoli Curzon-Youngblood, zasunu dvě vyskakovací dýky do pochev, na každou holínku jednu. Natáhnu si bomber (cca 1940, Královský východoindický letecký sbor, vyrobeno z kůže posvátných krav, lemované nejkvalitnější kůži yettiho) a přes to přetáhnu ještě plášť (cca 1900, Svobodní partyzáni Kdovíkudu). Ruksak, který si hodím přes jedno rameno, tíží vahou výkonných trhavin – tyček dynamitu a černých baňatých bomb. Nakonec si vezmu černé rukavice z kozlečiny a kolem krku si omotám bílý hedvábný šátek. Elegance je asasínovou nejvražednější zbraní.

Druhé město říše tam venku se zase jednou dopotácelo doprostřed kousavé podzimní noci, silnice a chodníky jsou přikryté pohyblivou vrstvou mulče a břečky, špinavé měšťanské domy v Hnízdišti, všechny ty činžáky a opuštěné kostely, jsou zalité sopečnou září halogenových

lamp. Vykročím na rozlehlou kostru lešení, která se táhne Hnízdištěm jako síť nějakého obřího nepříčetného pavouka, chytím kovovou tyč, zhoupnu se, chytím, zhoupnu se, skáču a houpu se, až jsem nad tím vším, stojím na střeše budovy, která kdysi patřila k Univerzitě. V tomhle potrhlém světě je zima, ale já jsem pěkně obalený, ozbrojený a obrněný, a nebe je natřené do báječně nachové barvy. Je mi parádně.

~ ~ ~

Tady na střeše titánské gotické věže Univerzitní knihovny, na temeni pahorku, na němž je postavené Hnízdiště (a do kterého je *vestavěné* Hnízdiště – v opuštěných tunelech podzemky a šachtách, kde najdou útočiště ti nejzoufalejší), vám víc než výhled vezme dech, už jen jedno, studený vítr skučící od východu. Pode mnou je to, co bývávalo prostou sítí činžáků, ale teď je to zasuté sto let rostoucí spletí lešení a lávek, přístavků a přívěsků z vlnitého plechu. Celé ulice jsou zastřešené a zastavěné. I mapu samotného pekla by bylo lehčí nakreslit. Zadívám se k okrajům toho bludiště zlodějů a zrádců.

Kolem Hnízdiště se vine široký pruh zeleně, Kelvinbridgeský park, lemuje ho na třech stranách, severní, východní a jižní, září svým říčním břehem plným pobořených fabrik a padlých viaduktů, na severu jsou skleněné paláce Botanické zahrady, na jihu majestátní nádhera Kelvinbridgeského muzea, zaplaveného světlem pro potěchu chodců a návštěvníků. Zato k západu rušná a hlučná Byreská ulice vytyčuje krajní hranice území, kde se kluby a kavárny westendských intelektuálů mísí se zastavárnami a krámky s pornografií.

~ ~ ~

Kdysi tahle zdmi obehnaná zóna pode mnou hostila blaženost Bohemie, auru Akademie, ale to bylo před tím, než Mosely zrušil státem financované školství. Teď ji tvoří hlavně doupata a skrýše mých milých kolegů budižkničemu, a tak se Hnízdiště stalo azylem pro všechny radikály a revolucionáře, kteří se vyhýbají jařmu Gild, jež na šíji tíží stále víc všechny obyvatele Říše, obou pohlaví. A všech rebelů toužících bojovat proti systému, všech rádoby anarchistů a asasínů, co trpí stejným velikášským bludem, totiž že činy jednotlivce mohou změnit běh dějin. Jako já.

Nad hrstkou silných světel, která vyznačují městské ulice a budovy, se nebem míhají aerovlaky, jedou na Kabelu, vydechují ocasy modrozeleného orgonového aerosolu, supí do tmy. Vždycky mi připadá ironické, že v takové prudivě prudérní zemi je největším zdrojem energie síla, kterou poprvé spoutali tantričtí učitelé v Tibetu, energie

nyní známá jako *kundálíní,* kterou jsme ukradli a přejmenovali na „orgonovou energii“, ta kosmická, mystická, sexuální síla.

~ ~ ~

Vylovím z kapsy stříbrné half-hunterky, odklapnu víko, kolikpak máme, zase ho zaklapnu, vrátím hodinky na řetízku do kapsy. Začátek představení se blíží. Ve tmě se sune ***Železná dáma****,* obrovská a královská, obryně nebes, sune se k městu, kde vznikla, k tomu druhému městu Říše, a veze Prvního ředitele Parlamentní komise královny Alžběty, vládkyně Britských ostrovů a kolonií, císařovny indické a paní Orientu, svrchované ochránkyně Pax Britannica. Starouš Powell už je trochu v letech, ale je pořád stejně nebezpečný jako dřív, jestli ne víc.

Nedělá mi ale starosti on sám, jde o toho mozkočerva, kterého nosí v hlavě, o ten ubohý sen, o ten mem, který ho tahá za provázky, který tiskne tlačítka, který klade ty hnusné zárodky do všech prázdných myšlenek všech nenávistí naplněných hajzlů, kteří jsou moc blbí, než aby chápali, co se děje. Jazyk je živý, přítelíčku, informace je intelekt, je v nás, vědomá, vzhůru. Říkejte si jim bohové, anebo démoni, jsou to archonti našeho světa, ti zkurvení mozkočervi, plozené projevy, jikry jazyka, živící se novinami a našimi strachy a touhami. Ideje se jenom nerodí, přítelíčku. Množí se. A za každým dobrým demagogem je zlá idea. Já to musím vědět; sám jsem legenda.

Znovu se mrknu na hodinky. Je čas.

Je čas, aby se obryně nebes seznámila s Jackem Obrobijcem.

Kaledonský sen

„Vy berete svět jako velice nepřátelské, hrozivé místo, že? Máte pocit, že do něj nepatříte? Proto žijete ve vybájené skutečnosti, kde jste hrdinou. Ta skořápka, která se jmenuje Jack Flash, je jako… jako druhá kůže, viďte?“

„To si myslet musíte, no ne? Jak jinak, co by vám totiž zbývalo? Fakt, že tenhle svět opravdu ovládají Mamon a Moloch, že jej *doslova* ovládají bohové chamtivosti a násilí, kteří vás všechny tak zfetovali, že ani nevidíte, jak vám ho mění před očima.“

„Mamon a Moloch, Jacku? To jsou ale…“

„Mýty? Metafory? Co pro vás znamená slovo Guernica, doktore?“

Starn pokrčí rameny, zavrtí hlavou.

„Co by pro mě mělo znamenat?“

~ ~ ~

Jack znechuceně odvrátí hlavu.

„John Maclean,“ pokračuje. „Genocida Arménů. Lorca. Říká vám cokoli z toho něco? My Lai?“

„Jacku, jedním ze symptomů schizofrenie je takzvaná apofenie. To znamená, že všechno na světě je nabité významem, je to součást nějaké vyšší pravdy. Vidíte souvislosti, které nejsou. Z toho paranoia vychází: někdo nebo něco přece za tím vším musí být. Bůh nebo ďábel. Vláda. Nebo ta vaše Říše, ne?“

„Mamon a Moloch,“ povídá Jack.

„Přesně tak.“

~ ~ ~

„Neodpověděl jste mi. Co pro vás znamená Guernica?“

„Nic. Co to je? Jméno člověka? Města?“

„Kurva, a to si myslíte, že já jsem blázen?“

„Potřebujete pomoc, Jacku. Potřebujete si připustit, že jste nemocný, abychom vám pomoct mohli. Copak nevidíte, že tu Říši jste si vymyslel, abyste dodal ospravedlnění svým obavám, své nejistotě, své hanbě, své sebelítosti?“

„Tutéž otázku bych mohl položit já vám. Vám všem. Však vy víte, co to jsou psychózy, doktore. Měl byste poznat symptomy. Velikášské bludy. Náboženská mánie. Paranoidní násilí. Mně to dohromady připomíná společnost.“

~ ~ ~

Starn přejede prstem po trackpadu, myš se sune přes obrazovku, ale nedělá to kvůli ničemu konkrétnímu, jen se chce něčím zaměstnat a přemýšlet. Ví, že pohled schizofrenika na svět nikdy není zcela nesmyslný; udělal si renomé pojednáním o paranoidních bludech jako symbolických ztvárněních nepřátelského světa. Jenže tenhle schizoidní pacient má až příliš přesnou představu o hranicích mezi výmyslem a realitou. Nehraje to, ale zároveň není ve své psychóze úplně polapen. To ví Starn jistě.

„Mluvíte o Mamonu a Molochovi, Jacku, ale já myslím, že mluvíte o něčem jiném a že to dobře víte. Mluvíte o Říši, ale podle mě víte, že není skutečná.“

„Jak skutečné jsou vaše sny, doktore?“
„Sny nejsou vůbec skutečné, Jacku.“
„Ale já ano.“

Propast

Akce: ověřit hypotézu o schizofrenii; hledat její počátek.
Detekovaný příběh:

„Jacku, tobě fakt jebe, člověče. Jebe ti fest.“

Lapá po dechu, mne si červené šmouhy na místech, kde se mu prsty vmáčkly do krku, ale zubí se. Dokázal, co chtěl.

„Neříkal jsem ti, že mě nemůžeš zabít? Ze dostaneš strach a vycouváš dřív než já.“

„Jo, ale to nedokazuje ani hovno.“

Jack to nedokáže docela přesně určit, ale někde hluboko ví jistě, že to něco dokazuje. Možná je cvok. Někdy mívá divný nápady, že je mimozemšťan nebo android, Lucifer nebo Ježíš… a tohle zasraný mrňavý město mu někdy připadá jako samo peklo, nebo jako by ho tu kurva přibíjeli na kříž. Má ale dost rozumu, aby věděl, že to jsou jen přeludy, zrovna jako ten Jack Flash, co si ho kreslí do učebnic a co se mu o něm v noci zdá, ten, co má vlasy jako oheň.

Má ale taky dost rozumu, aby věděl, že ty přeludy něco dokazují, že má v hlavě něco, co se kurevsky snaží něco dokázat.

Nemůžeš umřít.

~ ~ ~

Pokouší se chápat, co se mu to jeho bláznivé, rozesrané vnitřní já snaží sdělit, ale hlava mu to prostě nebere.

Blbosti, myslí si. Každej umře. Mohl by vzít tu zajebanou školní vázanku, udělat si z ní oprátku a pověsit se na lustrháku, kdyby chtěl… anebo aspoň kdyby na to měl koule. A chce to vědět. Chce vědět, co je tam za smrtí. Chce vědět, jestli jsou ty kydy o věčnosti pravda. Ale určitě nejsou, co? Není ani nebe, ani peklo, ani bůh, ani ďábel, ani andělé.

Mne si krk. Dokázal, co chtěl, předvedl Joeymu, že nekecá, že na všechno sere, že by klidně moh přijít až k samotný Smrtce a plivnout jí do ksichtu, kurva, klidně by jí i sebral tu kosu. Jenomže žádná Smrtka není, a hotovo.

A najednou – je to tím kyslíkovým dluhem – má lehkou hlavu – je to tím přívalem kyslíku, co se vrací do mozku – a svět je najednou nějaký rozmazaný a nejasný a…

~ ~ ~

Guy se nad ním sklání.

„Jacku. Prober se, Jacku. Zatraceně. Seš dobrej?“

Leží na zemi, rozcapený, dívá se do nebe, do jasně modrého nebe, širokého a prázdného, jen zlatý měsíček slunce přes ně vrhá matné světlo, a pod zády má hlínu, sytou a tmavou zeminou a zelenou hustou vlhkou trávou, přes ruce mu vítr žene zlaté a oranžové listí.

A pak se Guy nakloní až k němu, vážně jo, a vypadá o moc starší, než by vypadat měl, jako kdyby to byl on, ale jinej on, jako by byl pod povrchem dospělejší, a velice tiše zašeptá.

„Vstávat, Jacku Flashi.“

~ ~ ~

Jedním rázem se probere z toho mrákotného stavu, ve kterém byl, kus vzpomínek, kus snu, v němž upadal do spánku, a teď se rozhlédne po ložnici, ale nic tu není. Vlastně tu ve tmě je jenom hmatatelné, viditelné *nic.* Nic, které mu právě uprostřed noci špitlo jméno do ucha.

Pohybuje se to po pokoji, studená a mrtvá bytost… vlastně ne, *nebytost,* propast, která se dívá do něj.

Vyleze z postele a obejde si místnost, spíš než vylekaný je uchvácený. Nerozsvítí, co kdyby tím ten pocit – ten tělesný pocit – nicoty zahnal? Jako kdyby duch stál nad hrobem se svým jménem, jako kdyby sen vešel do jeho hlavy a z ní do světa – ne, jako by sen vyšel ze světa do jeho hlavy. Možná to je jen jeho představivost, ale ta nevypadá takhle. Tohle připomíná spíš představivost někoho jiného.

A najednou se z ničeho stane něco. Stane se z něj on.

A Jack Flash těká v tkáni nového těla, a ví, že to je dobré.

„Paráda,“ povídá.

Říše nikdy neskončila

Zaťukání. Dveře se otevřou a Starn se zadívá na policistku, to vyrušení ho otrávilo. Inspektorka tam jen stojí, v ruce má velkou hnědou složku, mlčí a čeká. Starn přikývne.

„Promiňte, musím na chviličku odejít.“

Vyjde z místnosti, tiše za sebou zavře.

„Něco jste zjistili.“

„Jak se to vezme. Když jsme prohnali jeho fotky mašinou, něco se objevilo. Ale nevím jistě, jestli vám to nějak pomůže.“

Podá Starnovi složku.

„Našli jste shodu? Vědět, jak se jmenuje, by mi moc pomohlo, paní inspektorko. Anebo cokoli, co by mi naznačilo, odkud pochází.“

„Jenže právě v tom je ten háček. Z tohohle se upřímně řečeno moc nedozvíme, odkud ie.“

~ ~ ~

Starn otevřel desky. Uvnitř je jen vytištěná stará černobílá fotografie. Tvář pozná okamžitě, i když je snímek u krajů oválného rámečku rozmazaný a vyšisovaný doběla. A i když on má na hlavě kšiltovku a na tváři výraz právě toho *sebeovládání,* které jeho dvojčeti ve výslechové místnosti tolik chybí. Vlasy přistřižené kolem uší. Rty stisknuté do úsměvu, který je jen mírně ironický, odtažitý. Oči se dívají naléhavě.

„Na první pohled příbuzný,“ hádá Starn. „Kdo to je?“

„Kapitán Jack Carter,“ odpoví inspektorka. „Důstojník britské armády. Ztratil se někde na Kavkazu pár let po první světové válce. Jeho snoubenka se vystěhovala do Ameriky. Nenašli jsme žádné sourozence. Abych pravdu řekla, mohla by to být jen shoda, jenže…“

„Jenže co?“

„Jeho podřízení o něm věděli svoje. Říkali mu Magor Jack Carter. Což mi připadá jako slušný popis toho našeho chovance. Jak říkám, může to být jen náhoda…“

~ ~ ~

„To všechno máte v záznamech? Já mám dojem, že je to už krapet prošlé zboží, ne?“

„Poslední dobou toho máme v záznamech hodně, pane doktore. Máme informační věk. Jeden nikdy neví, kdy se mu bude hodit třeba i ta nejbezvýznamnější informace.“

Starn roztržitě přikývne. Dneska je snadné být paranoidní. DNA. Software pro identifikaci rysů obličeje. Bezpečnostní kamery. Průkazy. Všechno dohromady to vytváří právě ten svět, kterého se bojí jeho pacient, svět neustálého sledování, podezřívání, kontroly. Když za ním kamery lezou po celém městě, proč by oni – ti záhadní Oni – nemohli

mít podobné technologie, co mu vlezou až do hlavy? Špehování myšlenek mikrovlnami, tak něco. Takhle schizofrenik přemýšlí. Zasune snímek zpátky do desek.

„Tak já na něj to jméno zkusím, uvidíme, jak zareaguje. Za pokus to stojí.“

„Ještě něco.“

„Co?“

„Nějaký stařík přišel na policejní stanici v Particku – sice to vypadalo jako projev senilní demence, ale prostě že prý ho viděl v novinách a poznal ho. Říkal, že jako by z oka vypadl chlápkovi, se kterým bojoval ve Španělsku… předpokládám, že mluvil o druhé světové, i když já si myslela, že v ní Španělsko bylo neutrální.“

Starn krčí rameny.

„Já se v dějinách moc nevyznám.“

Inspektorka se usměje – *vím přesně, co tím myslíte.*

„No nic, nemluvila bych o tom, ale služebukonající policista ho bral aspoň natolik vážně, že nám sem poslal jméno.“

„Noa?“

„No a ten dědek tvrdil, že náš člověk se jmenuje Jack Carter.“

~ ~ ~

Starn znovu otevře desky, podívá se na fotografii, líně si na ni poklepává prstem. Vojáček z nějaké dávno minulé války, z dob velké říše. *Říše nikdy neskončila.* Ale ta podoba je úžasná, napadne ho. Určitě to bude jeho dědeček nebo pradědeček. Prastrýc?

„Víte určitě, že neměl sourozence?“

„Já jen říkala, že jsme žádné nenašli. To není totéž.“

Lékař přikývne, ruku už má na klice, celý horlivý pustit se zase do pohovoru. Inspektorka položí na dveře ruku, pokývne – *čistě mezi námi, neoficiálně.*

„Co si zatím myslíte? Hraje to, co?“

On zavrtí hlavou.

„Na to je moc brzy. Nemůžu to říct jistě.“

Policistka pořád drží dveře. Starn ví, že při zatýkání toho chlapa přišlo několik lidí k úrazu. Jeden cestou do nemocnice zemřel.

„Nebojte se,“ říká. „Nenechám ho, aby ošidil kata, paní inspektorko.“

Ona dveře pustí, on stiskne kliku, pak se zarazí.

„Inspektorko, slyšela jste někdy o něčem, co se jmenuje Guernica?“

„Mám dojem, že ne. Proč?“
„Zmínil se o tom.“
Psychiatr zavrtí hlavou.
„Nejspíš to není nic důležitého.“

ERRATA

Tady se stalo něco zlého

Dívám se na zemi pod svýma nohama, prstem rýpnu do tenké vrstvy prachu, smetu ho z hrubého konce betonové desky, a pak se podívám na Pucka, který cloumá keřem, snaží se ho vytrhnout z kořenů, ostře, rázně škube celou vahou těla dozadu. Vrstva ornice je tu obzvlášť tenká, kamenné sloupky a špice z rozteklého plastu čouhají mezi křovím ještě zřetelněji než tam vzadu. Musíme po nerovném terénu jít opatrně, pneumatické závěsy povozu naštvaně syčí, jak musí vyrovnávat hrboly spáleného čalounění nebo kupek drátů, které jsou teď zahalené jenom mělkou pokrývkou prachu. Když jsme se dostali do téhle části Stepi, napadlo mě, že se pohybujeme po krajině pokryté troskami budov, které se kdysi tyčily nad ní, ale teď se rozdrolily až k základům. Teď mi spíš připadá, jako by se budovy měly objevit pod, troskami, jako by se krajina jenom převrátila vzhůru nohama. Rozkopej prach, a brzy tvoje nohy narazí na rezavějící ocel nebo znetvořený plast, kámen, beton, cihly, kost.

„Tady se stalo něco zlého," říká Puck. „To ti povídám."

~ ~ ~

Nejsem si jist. I když je v půdě tolik sutě, spálené, zkroucené k nepoznání, stejně se tu nemusela odehrát katastrofa o nic víc než na kdejaké skládce. Je tu řada možností, které Puck odmítá brát v úvahu. Hora Zapomnění se tyčí nad námi, pořád je dost vepředu, ale trochu víc doprava – a přes své rozměry tvarem víc než trochu připomíná pahorky obvyklé v oblastech starodávných civilizací, kde se města stavěla na troskách měst a vrstvy se po staletí postupně hromadily, až zůstala opuštěná a větrům na pospas vydaná boule na obzoru, podsaditá, zahrabaná hmota čekající na archeology, aby z ní dolovali vědomosti. I když… tvar neodpovídá přesně, ale kdybyste vzali takovou planinu a

vystavěli města mezi pahorky a nechali ta města právě tak žít a umírat, až by planina byla plná a změnila by se v náhorní rovinu a na té pak zase stavěli města a tak dál a dál, vysoké pahorky na pahorcích, pak možná, že po věčnosti dvou byste dostali horu Zapomnění.

~ ~ ~

Pokouším se to vysvětlovat Puckovi, ale už při první větě stihne zívnout a obrátit oči v sloup a hrát si s prsty a hrabat patou a přenášet váhu z nohy na nohu a vybírat si smutek zpod nehtů a hrát si s vlasy a nakonec se podívat na naprosto neexistující hodinky, kolik je, a tak to se zkroušeným povzdechem vzdám a nabídnu alternativní vysvětlení.

„Nejspíš je to jedna veliká skládka," povídám. „Odpadky, firma Věčnost. Šťastné smetiště na nebíčku."

„Kydy," na to Puck. „Stalo se tu něco zlého." A zase se snaží vyrvat ten keř z hlíny. „Jen se podívej na Jacka."

Jack sedí na zemi snad sto metrů od nás, rukama si drží kolena, pohledem nepřítomně propátrává oblohu, ale každou chvíli se zadívá na Pucka, kradmým, ale neklidným pohledem provinilého psa. Především Jack nás sem zavedl svým nehorázným vytím, a podle všeho tím, jak zběsile ryl v hlíně a potom se zděsil a utekl do bezpečné dálky, přesvědčil Pucka, že pod tím křovím je nějaké děsivé tajemství. Anebo, jak říká Puck, že se tu stalo něco zlého.

~ ~ ~

„Nepíchneš mi?" ptá se Puck.

Jdu k němu a k tomu jeho křoví a jednu ruku strčím do hustého listí a větviček a chytím se silnější větve, pak se pořádně rozkročím a zapřu se, napočítáme do tří a zatáhneme.

„Raz, dva, tři, *hmmmf*. Raz, dva, tři, *hmmmf*."

Na třetí trhnutí něco zaskřípe, na čtvrté praskne, a na páté už šustí hlína, jak se skrz ni zvedají kořeny, které se rozbalují a vylézají ze země. Najednou mi to připomíná, jak se vyndává zanedbaná bonsai z kořenáče; poznávám, jaké je vytahovat kořeny z drátěného pletiva, kterým prorostly, tahavý a trhavý pocit, jako když se hřeben zasekne ve zcuchaných vlasech. Na poslední záběr keř vyletí ze země, snad až na pár silnějších kořenů na té straně, kde taháme, takže můžeme vidět, co je pod ním. Potvrzuje to moje podezření.

Keř vyrostl z hlíny naváté na umělohmotné tašce, která se někdy v minulosti zachytila na ostré oceli mřížky, která kryje nějaký odtok. Kořeny keře nakonec nevyhnutelně prorazily tašku a hnaly se dál, do mřížky. Je to úplně všední, jen kdyby tu díru v zemi nenaplňovaly až po okraj lebky, asi jako skleněnky v zavařovačce.

Musím uznat, že možná, možná se tu skutečně stalo něco zlého.

Krčma

„Nikdy o něm nemluvíš," říká Don.

„A k čemu?" odpoví ona a otevře dveře.

Když vejdou, hlasy na chvilku utichnou, kapuce jim zastiňují tváře, pláštěnky halí těla. Otočí se pár tváří, zkoumají ty zastíněné cizí lidi, asi jako místní v saloonu z westernu nebo v putyce z hororu. Poutníci ve fantasy sáze vešli do krčmy. Templáři na slavné tajné výpravě do Svaté země, kteří se zastavili v herberku a neradi by ukázali, že pod plášti mají lesklou zbroj. A oni dokonce s těmi disruptory – dvoumetrovými čikopími, která zastanou práci kuše a kopí a pušky – na podobnou roli vypadají. Až na to, že jejich pláště jsou z nepromokavého syntu a zbroj pod nimi je motorkářský kožený oděv, říká si Phreedom. Až na to, že jediný směr, o který jim jde, je *pryč*. Pryč od reality. Pryč od nespřízněných. Pryč od bitmiker. Prostě *pryč* a hotovo, kurva.

Jenže ať jdou, kam jdou, jako by se nikdy pryč nedostávali. To je ta potíž s Pergamentem; když má čas tři rozměry, můžete jet tři desítky let, jen abyste se ocitli přesně v tom dni, kdy jste vyrazili, anebo přinejlepším v nějakém, který se mu úplně podobá.

„Jdeme," řekne ona.

~ ~ ~

Shodí kapuci a Don taky. Místní se vrátí k pivu a hovoru, uspokojilo je, že ti dva tak hladce přijali roli záhadných cizinců. Sem a tam, tam a sem po nich někdo hodí očkem, ale Phreedom ví, že takhle to chodí, takhle ten obřad probíhá. Ten scénář už obehráli na cestě po Pergamentu tisíckrát. Propátrává hospodu, hledá nějakého pořízka, co by po ní vyjel, když si objednává u baru pití, který by vyvolal rvačku a dostal na budku. Všimne si místního pracháče, sedí v kóji v zadní části hospody, spousta zlata, nažehlený oblek, kolem kamarádíčci; latinoamerický drogový

baron, dobytkářský magnát z Divokého západu, pasák z ghetta nebo kmotr, vždycky se najde nějaký padouch s příběhem hezky zabaleným a napasovaným na situaci, do které vlezli, který jen čeká, kdy to nějaký katalyzátor rozpoutá, nýmand jeden. Někdy se s Donem sázejí, jak dlouho potrvá, než se je pracháč pokusí buď najmout, anebo vyhnat z města.

„Patnáct minut," odhadne Don. „Co myslíš ty?"

„Minuta," na to Phreedom.

~ ~ ~

Don ukáže na prázdný stůl, nahrubo tesané dřevo, místo židlí lavice, spíš by se hodil do svačinového koutku v parku než do hospody, ale tady to všechno vypadá tak nějak lajdácky, jako tolik podniků, kam cestou pryč zapadli; kóje vzadu jsou z laminátu, s koženkovými sedáky jako v jídelně, bar samý dub a mosaz, jako v saloonu, ale na stolech vikslajvantové ubrusy, s velikými kostkami, jako v nějaké evropské kavárničce, láhve od vína jako svícny, anebo jako vázy. Na mozaikové podlaze piliny. Za barem neon, na stěnách plynové lampy. V rozích visí od stropu televizory. Legrační piáno na vyvýšeném stupínku po jedné straně – mechanické udělátko, cosi mezi mládětem klavíru a pianolou, válce se otáčejí a ten krám se probrnkává zabijačkou verzí skladby „My Way". Minulost je nová budoucnost, pomyslí si Phreedom. Zítřek vypadá nějak loňsky.

Přikývne, a jen co se Don usadí na lavici, odhrne si pláštěnku a loví peněženku.

„Jedna minuta?" ujišťuje se Don.

Ona se usměje.

„Měříš."

~ ~ ~

Pět vteřin. Stojí u baru, objednává si dvě piva, vmáčkla se k němu na volném místě hned vedle toho hromotluka, toho ožralého kolohnáta, který se na ni podívá, jak se tak kolem něj mačká k pultu, který si ji prohlídne od hlavy k patě, pak se zaculí na svoje kamarády, na ty kolem pracháče. Osm, devět, deset vteřin. Otáčí se a civí na ni.

„Hele, kočko…"

Ona ho uhodí, pěstí přímo do obličeje, přerazí mu nos, krev se mu rozstříkne na bílou košili, ona si přehodí disruptor z levé ruky do pravé a

zatočí jím trošku jako Bruce Lee, rána zasáhne chlapa do tváře, a ona stojí sama, nohy má rozkročené, disruptor drží vodorovně, namířený přímo dozadu do kóje, kam zrovna dopad ten pořízek, rovnou k nohám hlavního pracháčova poskoka. Šestnáct, sedmnáct, osmnáct. Pracháč se zadívá dolů, na červené víno, které stéká ze stolu k němu do klína, sklenička se převalila a koulí se. Dvacet jedna, dvaadvacet, třiadvacet. Jeho židle zaskřípe, jak ji odstrčil dozadu, gorily si stoupnou před něj, aby na něj nemohla pálit, sahají po vlastních zbraních. Dvacet šest, dvacet sedm, dvacet osm, dvacet devět. Ona se od nich odvrátí, pomalu a s rozmyslem si dává disruptor do podpaží, bere si ta dvě piva, každé do jedné ruky. Kromě té hlavní sázky s Donem uzavřeli ještě jednu vedlejší, o to, které pivo jí teď z ruky ustřelí.

Třicet dva. Sklenice v její levé ruce se rozlétá. Phreedom se usměje.

Třicet tři. Ani se neobtěžuje pohledem na to, jak je Don z lavice kosí, jen si řekne barmanovi o další pivo, počká si na ně, pak to nese ke stolu.

„Jedenačtyřicet," hlásí Don.

„Můj rekord."

Vklouzne za stůl, opře si disruptor o jeho desku hned vedle Donovy zbraně. Sáhne do kapsy, ale když loví ven zapalovač, Don ji chytí za ruku.

„Nikdy o něm nemluvíš," povídá. „Ani o jednom z nich."

Uvolní si ruku a zapálí si.

„Nemůžu změnit to, co se stalo, kurva," odpoví. „Nic z toho, co se stalo."

Potáhne.

„Škoda."

4

KRONOVY KOSY

Peterhead, 1920

Vaše žádost byla vyslechnuta a zaznamenána, stojí v dopise, *a v nejbližší době obdržíte odpověď… jakmile budou v předmětné záležitosti plně zjištěna fakta… uspokojivě zváženo…* a další podobné kydy, ale Seamus je teď moc slabý, než aby to četl, leží na posteli bez deky, nahý a prochladlý, ty jejich trestanecké hadry rozhodně nosit nebude, a je ztahaný, to teda jo, ne ze dřiny v lomu, protože to teda taky kurva dělat nebude, ale od těch nekonečnejch zajebanejch rvaček. Krk ho bolí od té trubičky, kterou ho krmí, zbytek těla samá modřina od všech pranic před tím; a dnešní modřiny se teprve vybarví, samozřejmě. Nechá si dopis od ministerstva vnitra proklouznout mezi prsty. Zajebanci. Tři měsíce nucených prací, tak se tomu vznešeně říká. Ať si to nazvou, jak chtěj, je to kurevsky těžká rachota a při ní se koukáte do hlavně Lee Enfieldky nějakého občanského gardisty. A on už v tom je dva měsíce. Je 25. října.

A tak tam leží a dívá se nahoru a skrz mříže do čistého nebe, na ptáky, a přemýšlí, jestli bude po něm dřív, než těm zajebancům docvakne, že není normální kriminálník, ale politický vězeň. Venku se ozvou kroky. Nahoře zakrouží vrána.

~ ~ ~

„Podívej, musím teda říct, že jsem fakt smutnej, když tě vidím v takovýmhle stavu, jenže…“

Skloní hlavu k patám lůžka. Je to jeden z kluků, svobodník Donald O’Sheen MacChuill (matka irská katolička, otec skotský protestant, jak si Seamus vzpomíná – u dublinskýho to vždycky bylo hodně smíchaný a MacChuill byl asi ten nejsmíchanější ze všech –, mluví gaelsky, *Šerpu* umí nazpaměť, ale odmítá uznat, že by v tom byl rozpor). MacChuill

tam stojí, v plný výstroji, i s batohem a přilbou, s puškou na zádech, a samozřejmě taky s idiotským úsměvem od ucha k uchu, a s velikánskou dírou v obličeji, kde míval oko, s tou zející černočervenou dírou, uprostřed který jsou tvrdý bílý úlomky a měkká šedivá hmota. Ale Seamuse to už neděsí, to teda ne, protože ví, že to je jenom blud, a třebaže všechny ty elektrošoky v Inchgillanu s tím ani nehnuly, aspoň se o tom od doktora něco dozvěděl, protože on mu vykládal o výzkumech toho chlapa v Craiglockhartu a o tom, jak se musíme postavit svým démonům a tak. Tenhle doktor Reynard nakonec nebyl špatnej chlap. *Takové zranění,* říkal, *takové děsivé zranění… tenhle MacChuill určitě zemřel na místě. Určitě netrpěl. Chci, abyste na to nezapomínal. Ze nemohl trpět.* A po tom už Seamus přestal řvát, když ho MacChuill navštěvoval.

„Ale hovno," povídá.

~ ~ ~

Seamus se opře na loktech, potřese hlavou. Od hladovky je hrozně zesláblý, určitě to je tím, a navíc jeden z těch svých záchvatů neměl už nějakou dobu, ale co by to asi mohlo být jiného než jeden z těch zajebanejch bludů, co ho dřív tak děsily? Jéžiš, jenom doufá, že zas nezačnou všechny ty nesrozumitelný řeči, to blábolení, co se na to dostal z armády… jak tomu Reynard říkal? Glosalálie? Ne, spíš asi glosomálie.

„Krista jeho," povídá. „Co zas?"

„Ale no tak. Takhle se mluví se starým kámošem?" namítá MacChuill. „Ráčej prominout tu nevomalenost, ale já za nima přijel dost z dálky na tom rychlokřídlém ptáku, řídě jej pouhou vůlí svou."

Ukáže na vránu, která se teď špacíruje po okenní římse, pozoruje ho a tmavé oči se jí lesknou zlatým slunečním světlem, jako by v nich měla oheň. Seamus se zachvěje, ale není to zimou, i když je nahý jako palec. Moc by si dal cigaretu, ale tady žádné nejsou, dokonce ani mimo samotku ne. Napadne ho, jestli i vybájená cigareta člověka tak pěkně nakopne, protože jestli jo, mohl by si říct MacChuillovi. MacChuill vždycky měl nějakou ušetřenou, to teda jo. Hulil jako zjednaný. *Jako komín vod fabriky,* tak to říkal. Ale copak tak nehulili všichni?

~ ~ ~

„Tak ty ses přišel podívat, jak dostávám do těla, co?" ptá se Seamus. „Stavil ses jen tak, zjistit, jak se mi vede, a politovat mě? Je to kus cesty,

kámo, přijít přes tu řeku, co vodnesla pryč tvojí duši, celou tu cestu až vod tý díry v zemi, zasypaný kamenama a hlínou, až z lůna tý zajebaný matičky Země, kamaráde. Mimochodem, kurevsky nerad ti to říkám, ale synku, seš mrtvej a zahrabanej.“

Cítí, jak se ho zmocňuje vlna závrati, zatouží, aby dokázal prostě jen tak poklidně žít a vidět jenom to, co doopravdy je.

„Poslal mě sem soucit, seržo, tak je to. Ale i když jsme nebyli bráchové, nikoho jsem si nevážil víc jak tebe… hele, mlč, neval na mě ty kecy, jo? Víš moc dobře, že říkám pravdu. Lichocení mi nikdy moc nešlo.“

Obejde lůžko a posadí se na matraci vedle Seamuse, který se absurdnosti toho všeho skoro směje, to teda jo, a taky skoro pláče.

„Víš co? Mám dojem, že bys tu potřeboval krapet píchnout,“ povídá duch. „Aby nikdy nikdo nemoh říkat, že jsi měl věrnějšího přítele, než je starej dobrej MacChuill.“

Vizitace, vize, výjevy

Jéžišku, jen se na mě podívejte, myslí si Seamus, celý zkroucený bolestmi.

„Zato ve mně jsi teda měl přítele na hovno,“ povídá. „Spíš jsem byl přítel pro ty naše vůdce, pomáhal jsem jim budovat tu jejich zajebanou krvavou Říši na zpřelámanejch mrtvolách všech…“

Seamus se zadívá na tvář z profilu, zleva, na tu zdravou stranu, a myslí na kluka z města na západním pobřeží Skotska, kde skoro všichni makají v kamenolomu. Když mu bylo dvanáct, přestěhovali se do Irska, rovnou doprostředka Dublinu, protože mámě se stýskalo po domově a otec, černá ovce rodiny, zvysoka kašlal na zednáře a Oranžistickou lóži, i když všichni bratři chtěli, aby se tam k nim dal. MacChuill nejspíš po tatíkovi trochu té paličatosti zdědil, nechal si i jeho chraplavý přízvuk, nechal si ho po celý život, který měli zakrátko promrhat. Když ho Seamus poznal, skoro tomu klukovi slovo nerozuměl. A když měl ten chlap v sobě pár guinessů, tak to teda, Kriste pane, mluvil, Jéžiš, pak mluvil, jako kdyby půlka tý zajebaný abecedy přestala existovat.

„Hele, víš,“ říká MacChuill. „Hele, víš. Seš mnohem chytřejší než já, seržo, ale… ale i tak mě napadlo, že menší rada by ti bodla.“

~ ~ ~

Zadívá se zpříma, upřeně na Seamuse, nešikovný pokus nasadit na rozbitém obličeji vážný výraz. MacChuill, nejstarší ze všech ubohých Seamusových strašidel, první, kdo ho navštěvoval už ve tmě v krytu, tehdy, když se probudil a pověděli mu, co provedl, když tam celý rozklepaný seděl hodiny a hodiny, rozhlížel se po mrtvolách narovnaných v zákopech všude kolem, a kapitán candal pořád dokola o pochvalách, tragédiích a metálech. Seamus si vzpomíná na všechna ta noční navštívení, na ty vizitace, vize, výjevy, a taky jak se tolikrát probral ve tmě a viděl MacChuilla s rozflákaným okem, přesně tak, jak ho předtím viděl nataženého na bojišti, mezi všemi ostatními uprostřed kráterů a rozstřílených pahýlů po stromech, Seamus tam tehdy stál jako zkoprnělý, uvízl v ostnech německého drátu a… *Ne. Nemysli na to.*

~ ~ ~

„Hele, víš… třeba by ses měl zamyslet nad tím, co tady děláš, a vymyslet nějakej novej přístup, protože von ten velkej šéf mezi panstvem je taky novej, a když budeš pořád jenom tak nezdvořile blafat na vůdce, který, jak dobře víš, sedej vysoko nad tebou na svejch trůnech, tak tě jednou uslyšej – možná ne dneska, ale jednou určitě – a až se to stane, ty maléry, v kerejch seš teďka, Seamusi, budou vypadat jako úplná prča. Nojo, život nejni spravedlivej, a ten tvůj, no, to je jedna velká mizérie, ale pokud se chceš z týhle zoufalý bídy dostat, budeš se muset přestat vztekat.“

Seamus se pokouší vstát, odejít od něj. Přízvuk, to je MacChuill, výběr slov, to je MacChuill, ale v tom hladkém plynutí jeho řeči, v jejím rytmu je něco, co není úplně v pořádku, dokonce i u stvoření, co nepatří do tohohle světa, ale do světa za ním.

„Hele, víš, víš přece, když ti tohle povídám, vypadám jako ten tvůj starej dobrej kámoš, ale seržo, je ti snad jasný, že kdo je mrtvej, má na všecko úplně jinej pohled.“

~ ~ ~

Seamus se pokouší vstát, ale nohy ho neposlouchají; snaží se zvednout, sevře ruku na železné tyči v hlavách lůžka, ale cítí jen studený kov ve dlani. Srdce se mu třese, dýchá namáhavě. Jasně, je na to moc slabej.

„Seržo,“ vykládá MacChuill, „ty teda fakt nejseš takovej ten pokornej a krotkej, nejseš ten typ, co se dá utáhnout na mrkev na klacku, ale stejně… seš moc divokej, jazyk máš moc nabroušenej, a taky jsi za to zaplatil. Neměl by ses vzpírat vrchnosti, leda bys chtěl dostat po držce eště víc. Sám víš, že nám vládnou surový, bezohledný tyrani.“

Položí Seamusovi ruku na rameno, soucit sám.

„Hele, já už pudu. Uvidíme, jestli se mi povede tě tohodle utrpení nějak zbavit. Ale nesmíš mluvit tak nahlas, tak drze. Dyž seš tak chytrej, seržo, měl bys vědět, že za tak pyšný slova tě potrestaj. A to teda fakt nikomu neprospěje.“

Neznámý vojín

MacChuill na chviličku opustí Finnanův zlý sen, dá si pěkně pauzičku, je to dřina, hrát ducha někoho jiného. Stačilo pár minut a už je dezorientovaný. Na chviličku skoro slyšel, jak na něj volá irská matka, když si hraje na ulici – *Donalde! Mladej pane MacChuillovic, mazej dom, ale v tý chvíli.* Jenže to není on, nikdy to on nebyl; je to složenina z něj – Donalda MacChuilla – a nějakého O’Sheena, co sloužil ve Finnanově četě. MacChuill jaktěživ nebyl v Dublinu… pokud si pamatuje.

Ale ne že by si toho pamatoval moc.

Dýchne si do dlaní, zamne si je, snaží se zahřát, ale ta zima není jen od jatek, pomyslí si. Zadívá se na toho chlapa přivázaného k židli dráty a řetězy a ví, že dělá něco špatného. K tomuhle se andělům tedy rozhodně neupsal, a i když tomu chudákovi v ledačem lže, něco maličko v něm si na nic nehraje… nelže mu, že s ním má soucit.

MacChuill se ohlédne ke dveřím s umělohmotným závěsem, Henderson tam stojí a krutě se usmívá. Rozhlédne se po poražených mršinách dobytka, po červeném mase, bílém tuku a kostech a námraze.

~ ~ ~

Kdepak, k tomuhle se jim neupsal, ani náhodou. Když ho našli, jak žije jako divoch v barmské džungli, ztracený a zbavený všech myšlenek a paměti na tolik desítek let, a to tak důkladně, že jim ani nedovedl říct, jak se tam dostal, kdo je, a věděl jen své jméno a hodnost a číslo, tehdy mu řekli, že je něco zvláštního, něco povzneseného nad běžnou úroveň

lidstva. Že ho válka proměnila v cosi podivného a bezvěkého – v nespřízněného, tak to říkali. A taky mu pověděli, že ho potřebují. A jemu to všechno přineslo takovou úlevu, že se tomu nejdřív jenom smál. Nabídli mu… ujednocení a uspořádání… prostý smysl života… možnost sloužit vyššímu dobru. *Nejvyššímu* dobru, Říkali. A MacChuill, neznámý vojín, který se dávno ztratil svému pluku ve válce, na jejíž jméno se ani nepamatuje, polkl a skoro plakal hrdostí, protože věděl, že je zase tam, kam patří, je zase ve vojsku, že teď už není jen vojákem vlastní vznešené Říše, ale… nejvznešenější Říše ze všech říší.

Pověděli mu, že v Nebi je rozpoutána válka. Věčnost tě potřebuje.

~ ~ ~

Jenže oni ho přivedli do nového světa a do nové války, do války nového typu. Války o srdce a mysli všech lidí na celé planetě, aspoň to tvrdí. Do války o duše, jak říkají, do války, jejímž bojištěm je cosi, čemu říkají Pergament. Dějiny, říkají. Mýty, říkají. Nejsou to už jen nějaké vzdálené končiny za mořem; tohle je válka mimo samotnou realitu a uvnitř lidských hlav. Nebe, tvrdí mu, je jako ostrůvek oddělený od obrovských kontinentálních mocností mořem snů. Temné kontinenty, pradávné mocnosti. Těm metafyzickým výkladům tak docela nerozumí, to ani nemusí; je výtvorem Britské říše, takže ví naprosto přesně, co tím mysleli. Už nejde o žádný německý militarismus ani o vzbouřence v Indii – žádní Mau-mau, ani Zuluové, ani jedna z těch divošských a necivilizovaných ras –, ale pořád je to ono: maličký národ se snaží šířit osvětu mezi primitivními a brutálními pohany. Pořád je to boj proti cizím ďáblům.

Tak mu to říkají.

~ ~ ~

Jenže tenhle chlap, pro kterého ho s Hendersonem poslali, tenhle Finnan, tenhle odpadlík, co se vyhýbá vojenské službě, nevypadá na to, že by mohl Konvent vážně ohrozit. Skoro se ani nebránil, jen jim oběma nadával, ani když se do něj Henderson, ten hajzl s kamenným srdcem, pustil pěstmi a kopanci. A teď, když se MacChuill chvíli procházel ve Finnanových snech, když si nasadil tvář nějakého nešťastného kluka jménem O'Sheen, když zfalšoval historku někde v půli mezi tím, co bylo a co být mohlo, když se pokusil *vytvořit si s ním vztah*, jak k tomu dostal rozkaz, je malér v tom, že ten vztah opravdu má. MacChuill sklopí oči k

muži svázanému na židli, s hrudí rozervanou hákem, dívá se, jak přes něj leze černý prach, leze do něj, a cítí přesně tu spřízněnost, kterou měl podle rozkazů předstírat. Chtěl by toho člověka osvobodit od utrpení, pomoct mu. Kdyby promluvil s nadřízenými, tak určitě…

„Nic ti nevyčítám, kamaráde," zasípe vězeň; odpovídá nějakému neslyšnému hlasu ze vzpomínek nebo halucinací. „Protrpěli jsme si to všecko spolu, synku. Ale teď…"

Hlava mu na chvíli klesne, pak ji zase zvedne.

„Nech mě samotnýho. Netrap se tím. Je nepřesvědčíš; to není tak snadný. Hlavně si dej bacha, nebo do toho sletíš sám."

MacChuill natáhne ruku, dotkne se zajatcova ramene, vrací se do jeho snů.

Další svého druhu vzpomínka. Další rekonstrukce minulosti…

Časy se mění

Seamus podá cigarety vojákům, jednu si vezme sám, rozškrtne sirku, podrží ji nejdřív jednomu, pak druhému. Bez přemýšlení ji sfoukne a pak si sám zapálí jinou zápalkou; stará vojenská pověra: když zapálíš jednu, německý odstřelovač to uvidí, když druhou, zamíří, když třetí, *prásk*, někdo je mrtvej. Nikdy nezapaluj stejnou sirkou třetí cigaretu.

Opře se o zdobné, malované kování mostu Kelvinbridge, povoz mu za zády rachotí po kočičích hlavách, dole se bíle zpěněná voda žene přes nějaký přírodní jez, z mělké řeky trčí kameny. Tak v Maryhillských kasárnách se našli nějací samozvaní vzbouřenci. Přesně toho se Lloyd George bojí, jasně, bojí se toho tolik, že když po Krvavém pátku dorazily do Glasgowa tanky a město se proměnilo v pevnost sevřenou železným stiskem, ruce, co držely zbraně, nebyly skotské. Jsou to už dva týdny a vojáci v Maryhillu jsou pořád zavření v kasárnách, protože co kdyby sympatizovali s odbojnou Clydeside, co kdyby to nahlodalo jejich loajalitu. Vojáky, kteří hlídkují na ulicích, aby se zachoval klid, sem poslali premiér a král, posraní strachy, aby z Rudé Clyde nevzešla všeobecná revoluce.

Ale to jsou už čtyři roky. Casy se mění. Maclean umřel, zdraví mu podlomil jeden pobyt ve vězení za druhým, neustálé hladovky a výprasky. Dal na ulici kabát žebrákovi a dostal zápal plic. Jasně, celé

město ho oplakává, aspoň se zdá, někdo je smutný, někdo zuří – jako tihle dva. Seamus jim říká, aby se nechovali tak idiotsky.

„Dáváš druhejm lepší rady než sám sobě," namítá ten, co mu říkají MacChuill. „Dělejte, co vám říkám, a ne to, co já dělám, he?"

~ ~ ~

Co na to asi tak může říct, no co, když fakt je takovej idiot? Krista pána, jakej je idiot, je už tak profláknutý, že ho ti dva, když ho minuli v ranním šeru, poznali a oslovili jménem. Šel by dál a dělal, jako že nic, myslel by si, že jsou opilí a možná se chtějí poprat, už už čekal, kdy zasviští flaška, ale pak na něj zavolali znovu, oslovili ho soudruhu a on věděl, že to nemyslí jako nadávku.

Tak se zastavil a otočil se a pozdravil je. Jasně, doopravdy byli oba opilí, zlískaní jako dogy, z pusy jim smrdělo whiskou, neudělalo to moc dobře vzpomínkám zasutým hluboko pod jeho myšlenkami. Na konci noční směny je utahaný a nemá moc síly bavit se s těmi dvěma glasgowskými vojáky na vycházce, nachlastanými, no jasně, ale oni si jenom chtějí popovídat, nic víc. Chtějí si jenom promluvit s někým, kdo znal Macleana, takže to skončí jako jeden z těch letmých okamžiků sentimentální přívětivosti, jak se vám to v tomhle městě stává i s naprosto cizími lidmi, samé to *tě vidím* a *jak je*, zdejší podle všeho jsou s to otevřít srdce komukoli.

~ ~ ~

Povědí mu, že by jim rádi pomohli, a on si vzpomene, jak řekl totéž Macleanovi, v době, kdy to vypadalo, jako že jeden chlap navíc může něco změnit.

„V žádným případě nám to nerozmluvíte," povídá desátník MacChuill. „Heleďte, víte, když se do toho dá i armáda, tak i ty velký vůdci budou muset poslouchat."

Zápal jim nechybí, to tedy ne; tohle u lidí obdivuje, obdivoval to odjakživa, jenomže si už nemyslí, že by utrpení mělo někdy skončit, že kdy jeho nešťastní bratři dosáhnou osvobození. Co jim má říct? Nenamáhejte se; byla by to marná námaha. Ale ještě pořád je v něm něco, co říká *kdo se nesnaží, ničeho nedosáhne.* Ale i tak. Myslí teď na Irsko, co se zrovna vybabralo z dvouleté krvavé občanské války, je rozdělené, rozpolcené. Samosprávu tam mají, to jistě. Ale Sever je pořád britský, takže… Kriste pane, odpusť jim. Copak nevidí, co se chystá?

„Zachovejte klid,“ povídá, „a hlavně se snažte nepřijít k úrazu.“

~ ~ ~

Teď už nechce nic jiného, nic jiného, kurva, než aby to všechno skončilo, aby už lidi netrpěli, hlavně ne jeho vinou.

Volavka zamává křídly, sletí dolů k mělké řece Kelvin lovit ryby.

Ježíši, ne, myslí si Seamus. Kurva drát, vždyť se stačí podívat do atlasu, a co ti zbude než brečet nad osudem bratrů, kteří jsou v dalekých zemích za obzorem, na zádech těžký náklad, těch ubohejch zasranejch pilířů Říše? Podívat se na zmasakrované Armény v hrobech. Politovat krutou obludu se stovkou lebek indických otroků na krku, co se jí v očích leskne jako Gorgoně, co děsivými čelistmi cedí pravdu o všem tom zabíjení, jasně, máme kurva věk Kálí, tak je to, věk bohyně chaosu a smrti, tý zasraný dcery Amritsaru, podobný tajfunu.

Pane na nebi, pomyslí si Seamus, a my se chceme postavit proti pánům, copak si myslíte, že svrhnete moc vůdců? Povídali.

Tak revoluce v Iráku, co? Vůdci pošlou letadla, hromy bijí, oheň šlehá z nebe jako blesky, vytluče z povstalců všechny pošetilé naděje. Vyříznou ti srdce a nechají tě vysíleného a spáleného a ohlušeného.

A jakpak se vede revoluci v Itálii, co se tam dostal k moci Mussolini? Je z ní marná, nafouknutá mrtvola, kurva, pohřbená pod horou fašistického státu, a průmysl překovává masy, co se ocitly kurevsky v úzkejch. Jenomže, Krista pána, jednou to tam bouchne – a nebude to jenom Etna, co si pod fousy nadává na město Linguaglossa; kdepak, vzteklé tlamě nebudou čelit jenom políčka a sady na Sicílii, všude propuknou proudy ohně a budou hltat. Jasně, dokud dýchá jediný rebel, dole kypí vztek, kurevská bouře, kterou nic nemůže utišit, zvedá se zuřivost, vře to pořád víc. Možná ho teď sežehují na popel blesky vůdců; ale jednoho dne jistě žhavá pec vydechne ohnivou bouři. Jasně, ale co mají teď, myslí si Seamus, co mají? Nesvatou zkurvenou říši římskou.

Seamus si uvědomí, že svírá rukama studené železo mostního zábradlí, až mu klouby zbělely. Zasranej Ježíšku za tom zkurveným křížku. Kde to skončí? Kde začnou?

Nic se nemění

Poví jim, že se nedá dělat nic. Jděte domů. Je po všem.

„Ale optat se neuškodí,“ namítne MacChuill. „A zkusit to taky ne. Co?“

„Bezpředmětná bolest a dutohlavý bláznovství,“ říká Seamus a dobře ví, jak zahořkle to zní. „Ale stejně nejste bez zkušeností. Nepotřebujete ode mě rady, co dělat.“

Takže se spaste, jestli můžete, myslí si, a co se mě týká, nechám si ten stav, ve kterém zrovna jsem, dokud se mysli vůdců neodvrátí od nenávisti, protože co zmůže jeden člověk proti celému systému, proti světu ovládanému bohatými a mocnými, proti tomu novému všemocnému panstvu, co tam nahoře sedí? Jéžiš, to je kurva jako v samotným nebi, a bůh i všichni jeho andělé jsou na straně toho nejhoršího, co v nás je. Kterej blbej idiot by se postavil proti něčemu takovýmu?

No jasně, samozřejmě on, huba nevymáchaná, co nechce a nemůže sklapnout.

~ ~ ~

„A vůbec, k čemu je jenom mluvit, kurva,“ říká jim. „Dejte si pozor, co kdyby se jejich hněv obrátil proti vám.“

Potáhne z cigarety a přijme flašku Bell’s, kterou mu nabídl MacChuill, lokne si. No jo, ten kluk má srdce na pravým místě, Seamus nemá právo se do něj navážet, jenomže on je tak kurevsky utahanej vším tím bojem za druhý. Kristepane, v tomhle Glasgowě ale je v prosinci kosa, zato ta whiska pěkně hřeje v prsou. Volavka vletí do vody řeky Kelvin, chytí rybu, hltá ji. Mává křídly, vzletí, vytrhne ho z myšlenek. A vůbec, co tu dělá volavka v prosinci?

„Tys neslyšel, O’Raggle, že hněv je nemoc, jež se slovy hojí?“ povídá desátník MacChuill.

„Jen pokud slova,“ odpovídá, „přijdou v pravou chvíli, aby ulevila duší, a nerozdrtí srdce, jež se chystá puknout. Nenech svou lítost, aby se změnila v nepřátelství.“

Podívá se zase na MacChuilla, chystá se mu říct, že se nejmenuje *O ,Raggle*, jasně, je Seamus Finnan, ale… volavka mu přeletí nad hlavou. No jasně, co tu kurva dělá volavka v prosinci?

Ptačí křídla mávají a MacChuillův plášť popleskává ve studeném větru a Seamus zase cítí tu starou, starou a lezavou hrůzu. MacChuill mu vezme láhev z ruky a potřásá hlavou.

~ ~ ~

„Pokud je rozvážnost nejlepší ze všeho, ať zní to sebepošetileji,“ povídá MacChuill, „pak tedy soudím, že jsem nevyléčitelný blázen.“

Zadívá se na Seamuse spíš zmateně než znechuceně, mladík hledající hrdinu, vidí jen skutečnost, a jistě, Krista pána, jistě by se nespokojil s pouhou pravdou, no ne? A pravda je, že Krvavý pátek byl ten pravý den, a pokud se to nestalo tehdy, nestane se to nikdy, aspoň ne tady ve Skotsku. A ne teď. Tanky přijely, revoluce odjela a je fuč.

„Pokud je někdo blázen, tedy já.“

Bláznivý Seamus Fennan, co se bojí ptáků. Bláznivý Seamus Fennan, co vídá duchy a co mu kurva pořád hlavou proudí slova, jo, jako tam dole teče řeka, jako fouká ten ledový vítr.

„Já to pochopil, je mi to úplně jasný,“ podívá se MacCuill opovržlivě. „Máme jít dom, sedět na prdeli a nic nedělat. Rozkaz, O’Raggle. Dík. To bylo moc poučný.“

O’Raggle? Proč to jméno zná? O’Raggle. Orákl. Orákulum. Prorok. Rozklepe se. Kriste pane, je tak zima, až mu připadá, jako by mu ruce na železe mostu přimrzly. Střelí pohledem po MacChuillovi a po tmavém obrysu za ním, druhý voják, usmívá se poklidně, divošsky, krutě. Jéžiš, už je to tady zase, co? Nemůže dýchat. Vítr mu skučí v uších, pod nohama se mu zdvihají hlasy z řeky.

„Táhněte si po svejch,“ říká zoufale.

A nenechte si poskvrnit mysl.

MacChuill couvá, na tváři má zhrožený výraz, je to ta jednooká tvář s černou dírou, vrána mu sedí na rameni a zobákem se rýpe vevnitř, oklovává ho a rve maso, rudé, bílé kousky, a všude kolem nich jsou mršiny jako na nějakých jatkách, kurva, a Seamus cítí, jak hrůza sílí a pak se na něj vrhá.

„Promluvils k ochotnému sluchu.“

Ptačí křídla máchnou v klidném vzduchu, na dlažbě zaduní koňská kopyta a zaštěká německý kulomet; Seamus se potácí dál od něj, padá na kolena.

„Nechte mě na pokoji!“

~ ~ ~

A MacChuill ucukne rukou i myslí od zajatce, sám lapá po dechu a potácí se a couvá, narazí zády do jedné zmrzlé mršiny, zašátrá rukou za

zády, zčásti, aby se maso přestalo houpat, zčásti aby znovu získal rovnováhu, aby se ukotvil ve skutečném světě. Ale je skutečný?

„Co to děláš?“ ptá se zezadu Henderson.

Zavrtí hlavou, podívá se na svoje rozklepané ruce, prach bitmiker mu leze po dlani, usazuje se do stálého tvaru, vnoří se do tkáně a mizí. Chvilková dezorientace přejde a on se otočí a projde kolem Hendersona, odstrkuje zmrzlé maso, půlky se za ním na hácích houpou.

„MacChuille,“ štěkne Henderson. „Máš svoje rozkazy. Vrať se sem.“

Jenže on se už prodírá plastovými pruhy ve dveřích, vztekle je odmrští hřbetem ruky, jde pořád dál, zastaví se, až když je venku z budovy a stojí na denním světle, v pálivém a oslepujícím světle slunce, kurva, konečně je ve žhavém letním mexickém dni.

Opře se o stěnu jatek, dívá se za kamiony u nakládací rampy až k zeleným horám, až k modrému nebi, kde ve vzduchu krouží černé tečky, nějací místní dravci. Takhle z dálky a takhle vysoko jsou titěrní jako bitmikry lezoucí v zajatcově mozku, jako ty bitmikry, které si klidně můžou odvést tu krvavou práci pro Metatrona samy. Ať si klidně roztrhají toho chudáka na kusy, vlezou mu pod kůži a „vytvoří si s ním vztah“. Jsou to jenom stroje. Nebude je trápit svědomí ani soucit. Pozoruje kroužící ptáky.

To budou kondoři, pomyslí si. Kurevský kondoři.

Titanový Atlas

Venku hluboké moře sténá a burácí, vlny vrhají temné jeskyně stínů, špitají až někde pod zemí, jako by místo něj truchlily nad jeho žalostným stavem.

Na stěně doktorovy ordinace visí obraz, Seamus jej poznává, je podle jednoho z Michelangelových otroků, určitě, Thomas mu jednou ukázal ve skicáři kresbu – tohle je jedna z věcí, které ho na tom klukovi tak trápily, že byl až trochu moc *citlivý*, než aby mu to bylo ku prospěchu, a navíc všechny ty obrázky nahých mužských, Seamusovi je jedno, jaká nóbl slova používá, jestli *contrapposto* nebo co, stejně je to pořád nahatej chlap, spousta zkroucených mramorových svalů v agónii nebo v extázi, v řetězech. Tady ale toho chlápka namalovali jako toho titanovýho Atlase, co drží velikou kouli nebe na ramenou, a je to jako u toho Španěláka, co ho Thomas tak žral, kousky těla na místech, kam

nepatřej, takže není poznat, co je člověk a co je svět, na globusu tečou malovaný říčky z potoků a pramenů, jsou z nich čirý řeky a pak stékají tomu chlapovi po tvářích jako slzy z něžných očí.

„To je jako tenhle modernismus?“ ptá se Seamus.

Reynard soucitně povzdychne, zadívá se přes rameno na malbu, zase se otočí zpátky.

„Dílo jednoho z pacientů,“ vysvětlí. „Mimochodem je to podobný případ jako vy.“

„Taky má ten slovní průjem? Taky z něj lezou ty hrozný řeči?“

„Obrazový, ne slovní. Musíme mu tohle dovolit, aby nepomaloval všechny stěny. Ale neměl byste mluvit tak přezíravě o…“

„O tom mluvení z cesty? Ale já přece nejsem jako tyhle apoštolově, no ne, doktore?“ ptá se Seamus. „Přece ze mě nemluví Duch svatej.“

~ ~ ~

Reynard vezme štos jednotlivých papírů, sklepne je, urovná, pak je zase položí.

Seamus ukáže bradou na obraz.

„Tak tenhle chlap je taky cvok?“

Reynard potřásá hlavou. Sundá si brýle, opře se o stůl loktem, palcem a ukazováčkem si stiskne kořen nosu.

„Netvrdím, že kterýkoli z vás je blázen, v podstatě.“

Tváří se unaveně, napadne Seamuse, a taky unaveně mluví. Ani se není co divit, když bydlí v jednom domě s partou magorů.

„Kdepak,“ pokračuje Reynard. „Někdy si myslím, že my ostatní jsme ztratili rozum. Ale k věci,“ utne to honem. „Chci si s vámi promluvit o včerejším večeru.“

„Omlouvám se za to,“ řekne Seamus.

Pověděli mu, že probudil půl křídla. A taky se na něj pak ráno v jídelně pár lidí dívalo pěkně zle.

„Není se za co omlouvat. Měl jste zlý sen…“

„Ano…“

~ ~ ~

A Seamus mu poví o tom, jak se zase ocitl v zákopech a jak se nad všemi chlapci tyčil povýšený vůdce s kovovou tyčkou, rozhodoval o všem, jako když se děti rozpočítávají, ty uděláš tohle, ty tohle, a posílal je přes předprseň pro *slavnou a starodávnou čest vašich bratrů*, jak říkal,

a oni vybíhali do pole a nebáli se bojovat, až na to, že místo pušek měli kosy. Museli jít přes pole pomalu a máchat kosami nízko, postupovali všichni přes zákopy a krátery, všechny plné vody, příkopy a jezera, šli přes louku s květinami, ze kterých se stali nepřátelští vojáci, jasně, a ti měli v rukou stébla trávy jako kopí, obrácená nahoru, a oni šli, sklízeli je a shrabovali, a mrtvoly si házeli na záda jako snopy, byli obři a kráčeli vzdělanou krajinou – vlastně obdělávanou krajinou – a kam šlápli, tam to znělo sténáním, protrápili se až do Asie nebo Arábie, myslí si, protože když zvedl hlavu, uviděl před sebou temnou pannu, dívku tak krásnou, tak milou, jenomže ona zpívala žalozpěv za všechny jejich strasti, a oni složili snopy na zem a začali je stavět jako pytle s pískem, prostě je stavěli na sebe, vyráběli zdi, z nich budovu, z těch věcí, z těch beztvarých věcí, a stavěli ji výš a výš, tak, a stavěli město, to město z těch věcí stavěli, někde ve Svaté zemi, stavěli město-pevnost, Kriste pane, citadelu z mršin.

~ ~ ~

„Řekl byste, že jste pevně věřící člověk?“ ptá se Reynard.

„Ne, neřekl,“ na to Seamus. „Už ne. Od té doby, co…“

„Od jaké doby?“

Seamus pokrčí rameny, uraženě mlčí, i když možná to navenek působí spíš pyšně, nebo zakřiknutě, ale jde jen o to, že mu vlastní myšlenky rozežírají srdce. Je to tím, že pořád věří, někde hluboko, a že všechno, co se mu stalo, dává za vinu svému Bohu? No jasně, kdo taky jiný dával klukům rozkazy?

„Nemohli bysme mluvit o něčem jiným?“ nadhodí. „Tohle všecko jsem vám už vykládal. O všem tom utrpení a jak jsem se jim pokoušel natlouct do těch zajebanejch blbejch hlav trochu rozumu a jak… nemohli bysme mluvit o něčem jiným?“

Revoluce

„Já jenom, že… je zajímavé, že v tom snu skončíte ve Svaté zemi a stavíte město pro pannu, že by pro Pannu Marii?“

„Víte, doktore, už jsem dost dlouho ne… asi není moc velký překvapení, když se mi zdá o hezký holce.“

Seamus se zadívá z okna, přes hnědé a zelené vřesoviště, k šedým skalám, šedému moři; tahle krajina je pořád stejně jednotvárná, ani náznak zimy – pochybuje, že by tu na jaře byly nějaké květiny; a rozhodně tu v létě nic nezraje, to rozhodně.

„Ale město vystavěné z mrtvol," pokračuje Reynard. „Co to znamená? Církev? Samotné náboženství? Ne. Ne. Myslím, že to je něco hlubšího. Možná společnost."

„Je fakt, že teda nejsem velkej fanda těchhle lidí ze společnosti. Těch různejch…"

„Lordů a vévodů. Ano, ano. Ale já jsem nemyslel tohle. Myslel jsem společnost jako takovou. Civilizaci. A pak ty kosy. Asie a Arábie – slyšel jste někdy výraz Úrodný půlměsíc? Tam to všechno začalo, víte, zemědělství, neolitická revoluce, je to kolébka civilizace. A všechno to končí městem z mrtvol. Aspoň tedy ve vašem snu. Velmi zajímavé."

Jasně, jaká je roční doba, to se tu pozná podle nebe, myslí si Seamus, vyhlíží na vřesoviště, jako na moři, kde se nemáš čeho chytit než východu nebo západu nějaký hvězdy, toho, jak se točej souhvězdí, co vyznačujou měsíce a rovnodennosti a jsou jich věky a mluvěj k námořníkům na lodích s plachtama jako lněný křídla, co se potulujou po oceánu. Revoluce.

„Vod kolíbky po hrob, co?" povídá Seamus a zadívá se na doktora.

~ ~ ~

„Myslím, že nevidíte moc naděje pro lidstvo, a moc šancí pro pokrok," říká Reynard.

„Lidstvo? Pokrok? Něco vám řeknu, Nemám pro ně slovo, co by to fakt vyjádřilo. Nebejt zedníků a truhlářů, určitě bysme doteď žili v tmavejch jeskyních jako mravenci zahrabaný pod zem. A zemědělství? Vsadím se, že bych doved říct, kdo první dal chomout dvěma divokejm zvířatům, aby se lidi tolik nedřeli a nenapotili. Nebo navlík postroj koním, aby táhli pěknej vůz nějakýmu tlustýmu parchantovi, co má prachy a luxus. To lidi jako já by jinak táhli ten pluh sami, nebo by určitě vláčeli toho pojebanýho krále na nosítkách. Kdo myslíte, že vydoloval všechnu tu mosaz a železo, a všechno to zlato a stříbro ze země než lidi, co měli odjakživa k zemi nejblíž?"

„Možná máte pravdu."

„Jasně že mám, protože ty, co se jim všechny ty intriky pomíchaly jako sny, maj moc práce, než aby se pořád dokola dohadovali, ty se

vznášej na obláčku vlastních keců; zapomněli, že oči jsou od rozhlížení, uši už nemaj od toho, aby slyšeli, co se děje. Krista pána, zrovna tak dobře by mohli bejt hluchý a hloupý, protože pro ně je všechno tady.“

Poklepe si ze strany na hlavu.

„A pak je tu tohle čtení, psaní a počítání… no nevsadil byste se, že to vynašel dělník, aby ho pán nešidil na mzdě? Múzy a poezie? Blbost! Takhle to bylo: rád bych to, veleváženej pane, viděl černý na bílým, teda ne že bych vám jako nevěřil, šak vidím, že jste moc váženej občan, ale jde jenom vo to, že jste zkurvenej hajzl zlodějskej, když dovolíte, pane.“

Reynardovi už v koutcích úst pohrával drobounký úsměv.

„Tak jak to,“ pokračuje Seamus. „Jak to, že když jsme my přišli se všema těmahle úžasnejma vynálezama, nemáme kurva dost filipa na to, abysme se dostali z těchhle sraček?“

„Z války?“

„Z války.“

~ ~ ~

„Nebo si poslechněte tohle,“ vykládá Seamus a zahořkle se zasměje. „Jo, to je ohromný; je to přímo veselý, kurva. To vás určitě vezme. Ten nejlepší fór. Tam ve Francii, víte, když někdo onemocněl, většinou nebyly léky, a nebylo ani co jíst a pít, aby se mu ulevilo od bolesti, nebylo čím ránu zavázat, nebylo čím léčit zákopový nohy, bolavý vod dlouhýho stání v mokru, ani zákopovou horečku. Syfilis nebo kapavku, úplavici, chřipku nebo pámbuvíco, a bez těch léků jsme mohli leda tak čumět na to, jak se lidi vytrácej, až jsou z nich kostry.“

Vstane, začne rázovat po místnosti, nakonec se opře o opěradlo židle.

„Já jsem tedy jako anestetikum a antiseptickej prostředek používal whisky. A taky babský léky, co jsem znal od táty a od babiček. Jen sám pámbu ví, jaký léky jsem to namíchal, jak jsem se snažil zahnat ty nemoce, zahojit popáleniny a puchejře od yperitu nebo cojávímčeho. A některý i zabíraly. Anebo si teda kluci mysleli, že zabíraj, protože na to byli dost zoufalý.“

Reynard si prohlíží jeho tvář.

„Ale tohle je… jednoduše krutý,“ říká Finnan. „No ne? Představte si, že na vás ta nemoc přijde, ztrácíte rozum a cejtíte jenom beznaděj, že nemůžete najít… najít lék.“

Seamus na doktora upírá zraky, zuby má zaťaté, pevně sevřené k sobě.

~ ~ ~

„Víte,“ pokračuje, „naše máma odjakživa říkala, že mám trochu tenhleten jasnozřivej zrak. No jo, pověrčivá ženská, to víte. Já sám myslím, že to je blbost. Ale zas na druhou stranu, když mám ty záchvaty… Jak má jeden rozpoznat vidění od snu? Co když člověk nemusí ani mít ten prorockej dar, aby dokázal ze světa vyčíst tyhle věštný znamení, aby se podíval na kroužící ptáky nebo kurva třeba i na mrchožrouty na mršině a řek si, pána jeho, ten fógl je ale nešťastnej. Koukněte se na ně, jak žijou, jaký jsou, jak se perou; koukněte, jak se sbíraj do hejna, a jak se zas rozletěj. Jéžiš, víte, že kdysi se četla budoucnost z ptačích vnitřností, aspoň jsem to slyšel, anebo je všecky podřezali a obětovali některý části těla bohům.“

A vzpomene si na bojiště s krátery a na to, jak se chytil do ostnatého drátu, a pušky bouchaly a kulky kolem něj lítaly, a jak se modlil, aby ho už jedna trefila, ale kdepak, a jak útok skončil a všechny mrtvoly ležely pod ním a střelba trošku ustala, ne moc, ale dost. Nejdřív přiletělo ptáků jenom pár, byli buď tak odvážný, nebo tak pitomý, a vůbec, co je mezi tím za rozdíl? Prostě přiletěli, a on byl pořád zamotanej a přilepenej na tom drátě a mohl se jenom dívat.

„Tak teď je to na nich, aby četli z našich vnitřností, no ne? Probíraj se v nich, jako kdyby si hledali ty nejpěknější, nejměkčí kousky – má tenhle tu správnou barvu? No nejni tohle moc pěknej kousek jater? Hele, tady na tý ruce zbyl moc šťavnatej tuk, takže laskavě vodpal, je to moje, jasný? Musí ti stačit ten tvůj posranej kus močovýho měchýře. A tady a támhle zas nějakej jinej škube nějakýmu nebohýmu chlápkovi… Propána… rve z něj to začernalý, popálený maso na boku. Ježíši, zbyl z něj jenom pojebanej *flák* masa a…“

Už sedí na židli, hlavu si drží v dlaních, Reynard si stoupl za něj a položil mu ruce na ramena.

„Pak nejni tak těžký vidět budoucnost. Úplně stačí se podívat do ohně.“

Seamus na to není pyšný, kdepak, to ne, ale opravdu ten dar jasnozřivosti má, má dar orákula, ten, co lidem dal dobytek k orání a léky a čísla a vůbec celej ten zajebanej spektákl dějin, průmyslu, kladiv a kos.

„Vidět do budoucnosti nejni tak těžký, doktore,“ říká. „Těžký je ji změnit. To je těžký.“

Andělé se špinavýma rukama

Otevře oči.

Na jatkách je ticho, jen pár řetězů cinká, jak se na nich pohupují zvířecí půlky, a plastovými pásy ve dveřích občas zašustí vánek. Henderson stojí a vyhlíží ven. Seamus zkusí dráty na rukou a ucítí, jak se smyčka na krku trochu stáhne. Kurva. Nepamatuje si na nic od té doby, co ho našli MacChuill a Henderson v kostele, jenom… náhodné obrázky. Somma. Inchgillan. Krvavý pátek. V hlavě má jako ve vydrancované kanceláři, všechny registračky dokořán, kam se podíváš, válejí se složky a obálky.

Pokouší se pochopit, kde je a jak dlouho tu už je, ale potopili ho tak důkladně, že mohl být bez sebe klidně celé dny. Mohli ho odvézt kamkoli – i když hádá, že asi bude pořád ve Státech. Zbytek světa je teď krapet nestabilní, máme apokalypsu a vůbec. Nejspíš je v nějakém pojebaném masokombinátu, co patří mafii, někde v zapadákově; andělé do podobných operací rádi zapojují tyhle svoje… pobočky. Neradi si dělají svinčík na vlastním prahu.

Operace. Skloní hlavu, podívá se na řeznický hák v prsou, udělá se mu zle. Kdyby byl člověk, je už po něm, no ale kdyby byl člověk, je po něm už sto let, umřel by se všemi ostatními na bojišti ve Francii, no ne? Ale kdepak, Seamuse Padraiga Finnana si osud vybere pro něco velkolepějšího, pro větší roli ve hře.

Prostě ho… povýšili.

~ ~ ~

Dokonce i po Inchgillanu mu zabralo desítky let, než úplně pochopil, co se mu ten den stalo, co se jej to dotklo, co ho proměnilo; a některé části toho vysvětlení i tak uchovává zahrabané hluboko v mrtvolami posetém bahně svých vzpomínek. Desítky let, po které se díval do zrcadla a nenacházel ani stopu po stárnutí, kdy co chvíli zahlédl nějaký záblesk ve stínech a odrazech, kdy slýchal šepot z větru a hrom ve vlastním hlasu, kdy si držel před očima dlaň a díval se, jak se mu v ní vytváří zvláštní, záhadný znak, jedna čára se spojuje s druhou jako při nějakém tripu na LSD a vytváří cosi jako písmo, o kterém on ví, že ho sám sebe slyšel brebentit při záchvatech. To písmo má vepsané na kůži,

v těle, nějak se s ním provázalo, když dvacet hodin stál, polapený v německém ostnatém drátu, a rozhlížel se po bojišti, kde leželi mrtví všichni kluci z jeho čety a pámbu ví kolik jiných a kolem hvízdaly kulky. Byl začarován. Požehnán. Proklet. Dotkl se toho dne věčnosti a ona se dotkla jej a zanechala stopu, znak.

A Slovo se stalo tělem a Seamus Padraig Finnan tím andělem se špinavou tváří, jak mu odjakživa říkala Anna.

~ ~ ~

Zadívá se na temeno Hendersonovy hlavy a nechápe, co to musí být za pičuse, aby se upsal do takhle kurevské války. Pokud je teda Seamus anděl se špinavou tváří, tak tenhle je anděl se špinavýma rukama. S krví pod nehty. S rukama začouzenýma od dýmu z vypalovaných vesnic. Jenže Seamus kašle na to, jestli se tam na Blízkém východě nebo v Africe nebo kde vzbouřil sám Satan, a archanděl Gabriel klidně může zadout na troubu, až se mu roztřese i země pod nohama, protože Seamus už nebude bojovat v žádný zajebaný válce pro žádný zmrdy. Je odpírač. Zajebanej odpírač vojenský služby v Nebeský válce. Ať si s ním provádějí, co chtějí.

Finnan zatne pěsti a natáhne krk. Polykání ho bolí.

Napadne ho, jestli jej nechtějí zlomit ani ne tak proto, aby se k nim dal, jako spíš aby je začal nenávidět tolik, že se dá k opozici. To i ono by jim náramně vyhovovalo. Hlavně aby nebyl samotář mezi nespřízněnými, co pobíhá a dělá si, co chce, i kdyby nechtěl nic víc než jenom se držet za bukem, kurva. Ať je to královský groš, nebo třicet stříbrných, aspoň by pak ti zmrdi věděli, na čem jsou. Ale tohle všechno – skloní hlavu a zadívá se na černý tekutý prach, co mu leze kolem rány pod rozervaným a zakrváceným tričkem – je nějak kurevsky moc složité.

Tak tu máme třetí možnost.

~ ~ ~

Doslechl se o vazbách, které vzniknou, když se nespřízněný upíše Konventu nebo některé z těch čertvíkolika vzbouřených frakcí, které se shlukují kolem někoho z Nezávislých, který ještě pořád nečapl svoji šanci vládnout světu. Když chcete z člověka udělat vojáka, musíte toho provést hodně; musíte z něj drilem vytlouct individualitu, nabít do něj trochu kázně, přimět ho, aby se ztotožnil se svou jednotkou, aby začal myslet v plukovních barvách, černé a bílé, dát mu nové jméno kromě

příjmení a hodnosti, dát mu číslo, ostříhat ho a vystrojit stejně jako všechny ty ostatní zajebance vedle něj na přehlídce. A nespříznění jdou ještě o krok dál. Když znáte jazyk, který ovládá realitu, můžete druhého rozložit a pak zase poskládat s úplně novou totožností… zbrusu novou sériovou totožností.

Jeden z takových je Henderson. Muž v černém. Pěšák mafie. Kopiník.

Ale vypadá to, že ten, kdo řídí tuhle složitou operaci, jej přetvořil tak, aby hrál poněkud… individuálnější úlohu, ať už sám tvrdí cokoli.

Finnan ví, že se to dá provést spoustou nápaditějších způsobů, a taky spoustou ničivějších. Někdy stačí jenom pomoct zbloudilému nespřízněnému, který ani sám neví, co v něm je, pomoct mu, aby našel vlastní vrytinu a uvědomil si vlastní možnosti – pokud teda chcete, aby si pomohl sám. Ale Krista pána, i tak se vám může stát, že někoho zničíte, i když jste mu chtěli jenom pomoct.

Zadoufá, že se Fri povedlo utéct.

Když se ale do někoho chcete obout, můžete mu přepsat duši, a Finnan má pocit, že přesně tohle s ním mají za lubem. Podívá se na bitmikry, které se mu hemží na prsou a vytvářejí složitý vzor, asi jako železné piliny v kolísavém magnetickém poli.

Kriste pane, vážně doufá, že Fri je v suchu.

Z vnitřností jeho snů

„Teď není čas myslet na to, jak pomoct ostatním," špitají mu bitmikry v hlavě. „Nezapomínej na vlastní žalostný stav. Je milé prodlužovat si život nadějí a živit si srdce radostí. Chvějeme se, když tě vidíme ztrápeného tisícem bolestí. Nebojíš se vůdců a v hloubi své jasnozřivé mysli máš příliš velkou úctu ke smrtelníkům."

Anebo mu prostě říkají něco podobného, jenže úplně jiným jazykem, kterému teď rozumí o moc líp, než když vrážel hlavou do zdí ve Válečné nemocnici v Inchgillanu, nebo když se potácel mezi vědomím a bezvědomím, oslabený hladovkou v Peterheadu. Loupne pohledem po Hendersonovi, který pořád hlídá u dveří.

„No tak, příteli," pokračují bitmikry, „kde je odměna za to, co jsi vykonal? Dostal jsi snad nějakou odměnu od těch pomíjivých tvorů? Copak nevidíš jejich bezmoc, slepotu, to, jak jsou zamotaní ve snech?

Smrtelná vůle nikdy nerozbije řád ustanovený vůdci. Tohle jsme zjistily, když jsme zkoumaly tvůj destruktivní osud. Ale přesto se modlíme, abys byl osvobozen a jednoho dne měl neméně moci než vůdci.“

Tak to je teda románový zvrat, pomyslí si Seamus. Ježíši Kriste, ono to mluví.

„Osud ještě zcela nerozhodl,“ utrousí. „Mám bezpočtu chorob a ještě více trápení mě čeká, a teprve potom tento útlak skončí. Můj um je mnohem slabší, nežli by měl být.“

Netrvá to ani tak dlouho, než by řekl *jo, to zrovna,* což taky říct chtěl. Takhle to s tím Kantem už je. Zvuk i smysl to má takový schoulený, smáčknutý do koulí významu; i když posloucháte sami sebe, dá vám dost práce to… rozbalit. Kriste pane, ještě po stovce let má pocit, že mu zabere minutu úsilí, než porozumí větě pořádně. A bitmikry tím mluví. Pána jeho, mluví v tom jazyce k němu a říkají…

~ ~ ~

„A kdo rozhodne, co se má stát?“ ptají se.

Co se má stát. Nevyhnutelnost. Osud. V Kantu má tahle věta celou síť významů, možná jsou v tom i nějaké zpřeházené čárky, zlomeček zmatku nebo pohrdání. Mají… mají názor, postoje. Kurva, mají vlastní vědomí.

„Trojné sudičky,“ slyší se odpovídat, „a nezapomínající fúrie.“

Tak moment. Moment. *Modlíme se, abys byl osvobozen.* Tak patřej ty potvory ke Konventu, nebo co? Ví jistě, že Henderson k němu patří; stačí se podívat na ten pojebanej sestřih na ježka v týle, aby jeden chápal, že ho srovnali do parády. Tak co ty mrchy vykládají, že chtějí, aby se osvobodil?

„Jsou tedy vůdci slabší než tamti?“

Tak tohle je sugestivní otázka, kdyby žádná jiná nebyla.

„Nemohou uniknout tomu, co bylo osudem určeno,“ odpovídá.

„Co osud vůdcům určil jiného, nežli vládnout věčně?“ ptají se bitmikry, a on skoro najisto ví, že odpověď tak jako tak znají, spíš jako kdyby si uspořádávaly logiku toho problému, krok po kroku, jako když učitel vede nablblé děcko.

„Tohle se nedozvíte nikdy,“ odpovídá jim. „Neptejte se.“

A pak mu zašeptají do ucha:

„Že chováš jakés strašné tajemství, toť jisté.“

A on už ví. Mají pravdu. Kurva, už to ví a…

~ ~ ~

… a na vteřinku je zase v Inchgillanu, vedle nekonečné plochy oceánu, doktor Reynard má jako zpovědník ruce na jeho ramenou, a pak se otočí dokola a je v Peterheadu a je tam MacChuill, ale ne, kurva, O'Sheen, *O'Sheen* se jmenoval, kurva, ne MacChuill, protože MacChuill byl ten voják na Kelvinbridgi den po Macleanově pohřbu, jasně, a Seamus mu řekl, že to je na nic, je to k ničemu, nestav se proti vůdcům, ani slovně je neurážej, protože je to nabeton všechno kurevsky zbytečný, a Reynard si posunuje brýle na nose a Maclean si brýle sundává a Finnan říká *Chci vám pomoct*, a stojí na Jiřího náměstí a v žilách má oheň a na rukou drát a sedí na židli a stojí polapený na kopci a ptáci oklovávají mrtvoly, co padají v palbě kulek a granátů, pouta v krytu, Kriste pane, slyší, jak mu do uší vyje bílý vítr, píseň se mění a pozpěvuje po koupelně kde s Annou leží smějí se milenci nazí v posteli a Anna leží na hrubém jutovém plátně a šklebí se, protože venku kolem stodoly zpívají ptáci a vrány krákají nad obilím a kdyby tak tahle chvilka zůstala v nás navždycky a nikdy se nerozplynula a obilné stéblo mezi jeho zuby a zrno v jeho ruce, pro ni, dar, jako ty, co jí nosíval domů, celý načesaný a vůbec a Thomas přišel otevřít a představil ho svým kamarádům a salonu a ty jejich pošetilé řeči o válkách a revolucích a v parku ptáci zpívali tak jinak, úplně jinak než to krákání vran, černých jako saze černé jako uhlí, co se pálí, *Pal*, křičí, *Pal!*

A vymaní se z toho, vrátí se do přítomnosti, na jatka s jejich posvátnými dobytčími obětinami, a k Hendersonovi, co stojí ve dveřích, a k bitmikrám, co mu lezou po těle i v mozku. Vy hajzlové pojebaný, pomyslí si, mě teda kurva nezlomíte.

~ ~ ~

Jasně, snaží se ho zavázat. Rozebírají mu duši na kousky, prožírají se mu pamětí, zavrtávají se níž, vrstvami osobních vzpomínek, které tvoří osobnost. Ale pochybuje, že by je dvakrát trápilo, co po tom z něj zbude. Nepokoušejí se ho svázat, aby se stal novým tvorem jako ti jejich pěšáci, nebo jako ony samotné, ty zajebané bitmikry. Prostě mu jen chtějí rozpárat duši, *doopravdy* rozpárat, aby se mohly podívat dovnitř, skrz ni až do Pergamentu. Vázací akt? Kurva, tohle je věštění. Oloupat ho, rozložit, použít ho, aby povolaly nějaký zasraný archetyp, co se schovává hluboko v jeho nevědomí. Neví, koho nebo co to uvnitř něj

hledají, ale teď už chápe, že si v něm čtou, čtou stopy pohrom a zrad a pošetilých intrik, čtou si, kurva drát, ze vnitřností jeho snů. *Modlíme se, abys byl osvobozen?*

Vzpomene si na kapitána, kterého znával a který mu nabízel soucit s jeho vážným pochybením, a taky možnost se vykoupit.

Hodnej polda a zlej polda, co? pomyslí si. Tenhle fígl už znám, vy parchanti.

„Promluvme si o něčem jiném," navrhne. „Prozatím jsou moje rty zapečetěné; teď není ještě čas k onomu odhalení – vždyť utajením spíš snad jednou uniknu okovům."

No co, pro jednou trochu těch zajebanejch keců, co vedou nespřízněný, tady to máte, vy zapičený zmrdi, protože seržant Seamus Finnan přesně ví, po čem jdete, a klidně se třeba přerazte, když si myslíte, že vám s tím třeba jenom trošku pomůže. Ne, kdepak, on se nezlomí.

Finnan je vzhůru.

Bitmikry zase vzletí do vzduchu, na chvilku se vzdálí a pak se zase vracejí, znovu se dotknou jeho mysli, hledají další vzpomínky k odhalení, další vrstvu k odloupnutí…

Mučení much

Ký div, div ký, dívky, ubohá dívka ztrápená mučením much, zběsilá, hnaná kolem pískobřehých dun, štvaná a špehovaná stovkami očí na obrazech z jílu, pastýřů z hlíny, co ji hledají, všemi sochami svatých a Krista na kříži a na obrazech v kapli. Dva metry hlíny ji neukryjí před zvědavým, zbožným zrakem všech slavných mrtvých, co ji špehují z nebes. Ježíš a všichni svatí, všichni vidí její hanbu. Kdesi snad, zdá se, rákos jak z vosku se sehne větrem, zanotuje znuděným zpěvem, vítr v hrubé, vysoké trávě. Dívky, ký div, bohové!

Bože, ta bolest! Nějaká zlá moucha ji znovu kousne, pakomáři z louží na skaliskách jí bzučí kolem hlavy, jako by ji svatí sami sestoupili potrestat za všechny hříchy.

A Anna v sukni se svalí do sypkého písku a sama pláče.

~ ~ ~

Kam, pane, kam se poděje? Z jakého hříchu to byla usvědčena, z jakého, synové Koruny, že je teď odsouzena k téhle nekončící žalosti? Však ona to ví, ví to moc dobře. Pal mě ohněm, myslí si, nebo mě pohřbi pod zem, nebo mnou nakrm mořské tvory, ale přej mi slitování, Bože. Už nesejdu z cesty, přísahám. Divoké cesty mě dost zmátly; poučila jsem se. Jen mi teď dej vědět, kdy to utrpení skončí.

Cítí, jak se jejích vlasů dotýká ruka, něžná ruka jejího irského tuláka, Seamuse, teď nesmělá, jako kdyby nevěděl, jestli sem patří. A ona si setře slzu z tváře.

„Už nemluv, Anno," říká Seamus. „Všechno se spraví. Vždyť přece není tak zle! Co by mohlo být tak zlého, aby si to zasloužilo všechny tyhle těžkosti?"

~ ~ ~

Ale jak by mu to mohla říct, v tom stavu, v jakém je? A jak by mu mohla říct, v jakém stavu je ona? On uvízl v tom blázinci a ona zase tady mezi ďáblem a hlubokým modrým mořem, mezi mlýnskými kameny, mezi svou láskou k Seamusovi a tou strašnou věcí, co provedla z nenávisti k němu, když jí řekl, jak její bratr zemřel ve Francii, uvízla mezi srdcem, které dala jednomu muži, a tělem, které dala jinému. Otče, odpusť mi, myslí si. *Seamusi,* odpusť mi. Zlobila jsem se. A ten vztek a žal byly tak k nesnesení, a ty jsi sliboval, že se o Thomase postaráš, aby se mu nic nestalo, ale Tom je po smrti a ty ses ztratil ve vlastní hlavě a… a on byl po ruce. Seamusi, jak jen jsem ti chtěla ublížit. Chtěla jsem objímat tebe. V jeho očích jsem viděla ty tvoje, tvoje vlasy jsem cítila, když jsem mu ty jeho z očí odhrnovala.

Vytrhne mu ruku a cítí pod rukavicí prsten. Jak mu poví, že se vdává za muže, kterého nemiluje, a ne za muže, který si rozbil rozum na kousky pro slib, co jí dal?

~ ~ ~

„Co je to za místo?" ptá se Anna, „a co to tu je za lidi?"

Třese se, klepe se jako ti nebožáci u svých stolů v té úděsné místnosti, muži bez paží nebo bez nohou, slepí, nebo ještě hůř. Všimla si, že i jemu se třese ruka, když natáhl paži přes stůl a chtěl se dotknout špiček jejích prstů, pořád tak laskavý jako tenkrát doma, když byli všichni tak mladí a nezkrotní a on se u nich stavil celý v gala, v

hodobóžových šatech. Ruce má hrubé, ale umí se jimi dotýkat tak jemně, že je to přes rukavici z teletiny sotva cítit, leda tak až v tlukoucím srdci.

Podívá se na něj, jak sedí na balvanu, vedle kterého se svalila na zem, nohy má roztažené, špinavě plavé vlasy vlají ve větru. Za nimi, za skalami a za vřesovištěm, se tyčí studená šedá budova Inchgillanské nemocnice, která vypadá stejně sklíčeně jako on. Co provedl, aby si od ní zasloužil takový trest? V jaké žalostné výspě společnosti se to oba ocitli?

A škobrtavě, štkavě začne.

„Prosím, poslouchej, Seamusi."

Seamusi, odpusť mi, neboť jsem zhřešila.

Něco strašlivého a temného

Snaží se ji poslouchat, dívá se na ni, jak si rukou v rukavici z teletiny odhání mouchy od hlavy, a ona vykládá o tom, jak se vůdcovské srdce rozehřálo láskou pro tuhle dceru Enocha Messengera, ale nějak to nevnímá. Její otec odjakživa nerad viděl, že se schází se Seamusem, přeruší ji se smíchem, a co s tím měli za starosti, co všechno museli navymýšlet, aby spolu mohli být aspoň chvilku. Pamatuješ, ne? Tvůj tatík a ty jeho řeči o slušnosti.

„Proč musíš mluvit o mém otci?" ptá se Anna. „Pověz mi, Ježíš, Seamusi, ty můj ubohý nešťastný Seamusi, vždyť jsi mi vždycky říkal pravdu, tak mi pověz, to jsme se narodili jenom pro utrpení? Kdo z těch zlých, kdo – Bože – trpí jako my?"

„Slušnost," vykládá mu. Slušnost. Pojmenoval právě ten z nebes seslaný zdroj toho všeho, který ji přiměl jet za ním. Ptá se jí, proč, o co jde, proč, a ona mu poví, jak do toho vletěla po hlavě, jak od té doby nedokázala jíst… a o té kruté plavbě trajektem do Dublinu, a jak všichni nakonec trpí kvůli piklím, které lidi vymýšlejí z hněvu, rozzuření zlými myšlenkami jako kousanci hmyzu.

On nechápe, co mu tak klopýtavě vykládá, ona se snaží s tím pohnout, ale pořád odbočuje, než se dostane k tomu podstatnému. Anebo v něm něco už chápe, jen to nechce pravdu pustit k těm ostatním částem. Ví jen tolik, jen tolik si dovolil vyslechnout z její zmatené a nesouvislé zpovědi, že v sobě nosí nějakou hroznou pravdu, kterou nemůže snést, ale kterou mu ani nedokáže říct.

~ ~ ~

„Půjdeme po smrti do nebe?“ ptá se ho Anna. „Co ještě nás může pak čekat, když jsme na tomhle světě tolik trpěli? Ježíš nám určitě odpustí.“

Pověz jí, myslí si Seamus, pověz té holce nebohé, že Bůh dlí na nebesích a odpouští nám všechny naše hříchy, dokonce i to, když bratra dívky, kterou milujeme, zastřelí za zbabělost, ne za zbabělost toho klučiny krčícího se v zákopech, ale za zbabělost jeho přítele, jeho seržanta, co dodržoval ty zajebaný řády. Pověz jí, že i za tohle čeká odpuštění.

Nejde to.

Něco strašlivého a temného je mezi nimi už od té doby, co se vrátil z fronty a osobně jí pověděl o Thomasově smrti, osobně jí řekl, že za to může on sám, on sám, Seamus. Vidí jí to na očích, vidí, že mu nedokáže upřímně odpustit, i když by chtěla. A on nemůže upřímně odpustit sám sobě, protože když se jí podívá do očí, dívají se na něj právě ty Thomasovy tmavě zelené a hnědé oči.

No ale co ona může mít, že potřebuje odpuštění?

~ ~ ~

Vzpomíná si, jak přišel k domu Messengerových na bohatém dublinském předměstí Rathgar, jako tolikrát předtím, ale přece to bylo o tolik jiné. Byl na dovolence a čekal na výsledky lékařské prohlídky, a třásl se jako osika, a neměl ani ponětí, co jí poví a jestli se ona rozpláče nebo ho prokleje nebo oboje. Má jí povědět pravdu celou, má jí cokoli, co bude chtít vědět, říct prostými slovy, vynechat všechny eufemismy a nespřádat z toho nějakou velkolepou záhadu tragické smrti? Rozhodně má Anna právo slyšet všechno z první ruky. Má jí povědět, že se dívá do tváře tomu, kdo dal četě rozkaz zamířit a vypálit?

A když přišla ke dveřím, vypadala tak ztraceně, tak nejisté, a on věděl, že potřebuje něco, čeho by se chytila, nějaký příslib, že žal snad jednou skončí, tak co, bylo by pro ni lepší to nevědět, anebo – Ježíši Kriste – se to dozvědět? Může to před ní tajit, nechat ji, ať to zjistí jindy, aby pak trpěla ještě víc? Nemůže jí tuhle jedinou věc, tuhle maličkost, tuhle odpornou pravdičku jí nemůže upřít, tak proč kurva ty okolky? Ne že by nechtěl promluvit, tak si to říkal. Ale marná sláva, musel prostě váhat, když si představil, co to s ní jistě udělá.

Ale jestli to tak chce, pomyslel si, tak jí to povědět musím.

~ ~ ~

A tak si sedli v salonu, on měl čepici v ruce, a byli tak daleko od sebe, jako kdyby z něj už vycítila pocit viny, mnohem hlouběji než nesplněný slib. Proč jsi taky tak ztrápený? zeptala se ho. Za jaký hrozný zločin se to trestáš? A on v jejím hlase slyšel strach z toho, že jí něco poví a zlomí jí srdce. (Přesně jako ten strach, co má v sobě teď, strach z toho, že zase ona má pro něj nějakou pravdu, ale tak hrozné to být nemůže, nebo ano? Jak by mohlo?) Vzpomněl si, jak to bez konce vyprávěl komisi na lékařské prohlídce.

„Fakt to vypadá, že o svým trápení nepřestanu mluvit nikdy," řekl.; „Tolik slov snad ani člověk nemá."

„Seamusi, pověz mi, co tě tak zdeptalo."

Vůle vůdců, pomyslel si, ruka kovářova. Potřásla hlavou.

Vyzvala ho, jestli ji miluje, proboha, ať jí poví, co se stalo, a ať jí to neusnadňuje; je silná, snese to, a on řekl, že nesnese, Kriste pane na nebesích, jak by jí to mohl povědět? Týká se to Thomase, řekl a podíval se do těch zelených očí. Prosím, ona na to. A on řekl, že jí to jen tak říct nemůže, jenže… když se bude ptát… když bude pokládat otázky… když položí třeba jen jednu otázku… poví jí všechno, co bude chtít.

A tak se zeptala, a Seamus jí pověděl, jak dal jejího bratra zastřelit.

A teď ví, že svým způsobem je to totéž, ona se mu snaží říct něco, za co se hanbí, ale potřebuje, aby ji k tomu pobízel, aby to z ní vymámil jako tehdy ona z něj. Co to tak může být? Ježíši, co to asi může být, aby měla takový strach, že jí nedovede odpustit?

Třetí hráč

„Jsem těhotná," řekne Phreedom.

Finnan sklopí pohled k flašce, kterou drží v ruce, ohne se a opatrně si ji odloží na podlahu mezi nohy. Tichá slova zvučí v prázdném kostele takovým tím šepotem, jaký uslyšíte jenom v prázdných sálech, není to tak docela ozvěna, které by se dalo rozumět, jen zbožné znění kamene v reakci na lidský hlas.

„Je to…"

„Tvoje?" dopoví ona. „To teda kurva doufám. Kriste pane, to teda kurva doufám."

Finnan ví, že to není jediná možnost. Když se naposledy viděli, právě v tomhle kostele, přesně mu pověděla, co jí udělali, ti andělé Konventu, kteří hledali jejího bratra.

Pak ji nechali ležet jako mrtvou, a taky že svým způsobem byla, nebo je, nebo jsou oba; Finnan má vyrvané srdce, zradil ji i Thomase, a do ní zaseli semínko nenávisti, které ji pozvolna tráví. Šla do pekla a pokusila se zachránit bratra.

Nedopadlo to dobře.

~ ~ ~

„Zavedla jsem je k němu," řekla. „Myslela jsem si, že dokážu ten příběh změnit, vyrvat nás z něj oba, a přitom jsem od začátku jenom roztrhávala otvor v Pergamentu pro ty… pro ty tvory, aby ho mohli dostat. Ty jsi ho zradil, Finnane, ale já ho zahubila. Zahubila jsem ho. Kurva, myslela jsem si, že se mi povede se vrátit a… napravit to. Jenže v Pergamentu to s časem není tak jednoduché, co?"

Tehdy byl promáčený a špinavý, jako teď, žil z ruky do huby, vláčel se z vývařoven pro chudé do útulků, dusil se ve vlastní mizérii a chlastal po kostelech, jen aby naštval toho hajzla Boha s jeho nevinnou dětskostí. Když ho našla, očekával, že ho bude nenávidět, jenže na to ona měla moc napilno s nenávistí k sobě samotné. Nakonec oba našli ve druhém nějakou tu drobnou útěchu; vzala ho k sobě do pokoje, nakrmila ho a umyla. A když se spářili jako dvě zvířata a pak leželi vedle sebe v teplé posteli, pověděla mu o všech těch cizích chlapech, co je využila stejně, co je sbalila v barech a ošuntělých nočních klubech, o dědcích a partách mladých fracků. Věděl, že to neříká, aby mu ublížila, ale aby se mu otevřela, protože on jediný ji pochopí. Oba se snažili vyrovnat duševnímu rozkladu i tím fyzickým, tělesnou zhoubou.

~ ~ ~

To bylo před třemi měsíci, a teď je těhotná, a možná to je jeho, ale může to být i kdekoho z těch otrapů, Tomovo a Dickovo, anebo Harryho. A může to být i andělovo.

„Ale stejně…" prohlásila, „stejně si to nechám."

Podívá se na ni. Má teď v sobě nějakou sílu. Jako by ji našla ve smíření se se vším, možná i v tom začátku nového. Jako by od té chvíle, kdy poprvé stanula tváří v tvář andělu z Konventu, bojovala urputně proti osudu, prodala duši peklu, jen aby mohla jeho královně ukrást pár

tajemství, prodrala se do Pergamentu a pokusila se zachránit bratra –, a marnost toho všeho ji uvnitř zlomila a zdeptala jako jeho, jenže teď se z té celkové prázdnoty stal úšklebek a svého druhu nihilistická víra. On je pořád na kolenou a zuří na soumrak, ona stojí na nohou a staví se čelem tmě, přichystaná do ní vejít, zralá na pořádnou rvačku.

On jen čeká na svůj soudný den.

„Tak ty sis vybrala stranu," řekne Finnan.

„Žádné strany," ona na to. „Jen já."

Položí si dlaň na břicho.

„My."

~ ~ ~

Myslí na Annu, na ztracenou lásku ze své minulosti a na to, jak se to všechno zdá být provázané, ozvěny a odlesky poskakují sem a tam přes celé století. Jsou obyvateli Pergamentu – a v Pergamentu se čas prazvláštně proplétá a klikatí; roztrhnou ho, zase slátají, jak tudy putují. Ježíši, ten Thomas ale nadělal zmatek, to teda jo, tehdy, teď znovu a vlastně kurva vždycky. Stačí jeden nespřízněný, aby roztříštil čas na milion střípků, které ani Konvent při všem svém umění neposlepuje. A teď je to o to horší, že je na spadnutí válka.

„Víš snad, jak to bude zlý, ne?" namítne. „Nezávislý a Konvent…"

„Nezávislí jsou smečka toulavých psů. A Konvent netuší, s čím má tu čest."

Vytáhne si bundu a ukáže mu růžové, zajizvené tetování. Černý inkoust Erešiny kresby se jí plíží po paži, je to takový chaos stále se měnících znaků a znamení, až se mu z toho točí hlava a má závrať; teprve když Phreedom zase zatáhne ruku do rukávu bundy, přestane Finnan mít pocit, jako by se díval do propasti.

„Ježíšku na tom zkurveným křížku. Co to kurva má bejt?"

„Nevím," odpoví ona. „Co si pořídíš, když zkřížíš krev královny mrtvých s inkoustem božího písaře? Myslím, že oni se množí, Finnane. A pochybuju, že jsem jediný přenašeč."

„Metatronovi ochočení dravci," určí Finnan pomalu, tiše. „Carter. Pechorin."

Pověděla mu, co vzešlo z třaskavé chvíle Erešiny smrti, co se dostalo do těl dvou Metatronových andělských zabijáků s krvavýma rukama, co ji sledovalo do Pergamentu a vyvleklo z něj Thomase do věčného hrobu. Pověděla mu to natolik, nakolik tomu sama rozuměla.

„Myslím, že pro Metatrona už nedělají,“ soudila. „A mám dojem, že se jim nezamlouvám.“

Natáhla ruku před sebe a protáhla si prsty; na hřbetu ruky, až u zápěstí, pod krajem rukávu, uviděl na její kůži střetávající se symboly. Natáhl se, vzal ji za ruku, stiskl ji.

„Vždycky jsi tvrdil,“ navázala, „že podle tebe je tu ještě třetí hráč, co se drží stranou, mimo hru. Propána, já ani nevím jistě, jestli ta věc chápe, co to ty dvě strany jsou.“

Druhou rukou se zatoulala k břichu.

„Ale podle mě se zrovna zapojila do hry,“ prohlásila.

ERRATA

Hrdinové a padouši

„Nesnaž se mluvit," říká Málik.

Obejde z boku operační stůl a položí ruku na rameno svázanému muži, který na něm leží. Ucítí, jak sebou svaly zacukají, triceps se třese jako sulc, biceps je křečovitě stažený, napíná se do kožených pout. Z řezných ranek a škrábanců, které si v marném zápase znovu otevřel, crčí čerstvá krev. Ten nešťastník vypadá naprosto nechráněně, je nahý a zranitelný. Jak nám ti mocní upadli.

Málik zvedne ruku a narovná si zlatý manžetový knoflíček s černým obsidiánem. Kámen se zaleskne, i když na operačním sále svítí jen zářivky; je stejně lesklý a temný jako upřené panenky anděla, který se na něj nenávistně dívá. Málik cítí, jak se mu rty samy ohrnuly do úšklebku. Neměl by mít škodolibou radost, ale je těžké odolat.

Sáhne do kapsy bílé uniformy – navrhl si ji sám, je přeplácaná nesmyslnými medailemi, klasický vojenský diktátorský styl, který tak frčel v minulém století; je zkrátka tradicionalista. Vytáhne několik psích známek.

„Rafael Hernando Rodriguez, desátník námořní pěchoty Spojených států. To tělo sis vybral kvůli jménu, nebo kvůli hodnosti? Ale ne. Nesnaž se mluvit, desátníku Rodriguezi. Nestojí to za tu námahu."

Točí si řetízkem známky na prstě, pak ho pustí, cinkne to, známka dopadne muži na prsa. Přikryje jen zlomek písma nespřízněných, které je vyryté po celém trupu.

„A bez jazyka to nejde," dodá.

Archanděl Rafael němě zasténá.

~ ~ ~

„Mimochodem, omlouvám se za surovost toho vázání [poklepe prstem na jeden ze znaků], ale bohužel tu nemáme po ruce všechny

zázraky moderní technologie. A bohužel tu není žádná z tvých bitmiker.“

Ukáže gestem na chabě vybavený operační sál, na starobylé přístroje patřící do minulého století, mohutné a zastaralé, s obrazovkami a číselníky, s trubicemi, světly, zrcadly.

„Žádné bitmikry,“ zopakuje. „Žádné mikroskenery. Nemáme tu ani VR modely a mini-walda. Ani syntpokožku. Ani samostehy. Pořád do lidí řežeme skalpelem z nerez oceli a pak je zašíváme jehlou a nití. Tedy pokud se nám zdá, že se dožijí konce operace.“

Málik si pohladí mohutný knír; mechanické gesto zamyšleného člověka.

„Deset let války a sankcí a vojenských převratů a zase válek a zase sankcí a tak dál a dál a dál. Víš, jaká je to dřina, sehnat v Damašku antibiotika? Víš, jaké je tu procento úmrtnosti kojenců?“

Rafael se na něj jenom mračí.

„A já jsem *vrah dětí,*“ říká on. „Veliký a strašlivý *Moloch.*“

~ ~ ~

„Býval jsi léčitel, Rapiu,“ pokračuje. „Vzpomínáš? Pamatuješ si něco z doby před tím vaším požehnaným Konventem? Pamatuješ se, jak jsi koupal nemocné u Mrtvého moře, a jak jsi rozdával léky chudým a potřebným? Vzpomínáš si, když ses díval, jak v tom kraji soli a písku vzkvétají města, protože lidé tam chodili a dávali se uzdravit, a to díky dědictví, které jsi tam zanechal? Anebo to z tebe všechno tou slávou vypálili?“

Málik se nakloní, aby se mohl andělovi zadívat zpříma do očí. Chce, aby ten hajzl viděl, jaký on doopravdy je, i když ví, že to je nemožné.

„Kolik dětí pomřelo v pecích Sodomy a Gomory? Kolik životů jsi zmařil kvůli pár neústupným nespřízněným, co nechtěli na kolena? Ani sám tvůj pán na to neměl žaludek. Nejskvělejší ze všech andělů si radši zvolil dlouhou procházku po Pergamentu, než aby sloužil tomu, co jste udělali z Konventu.“

Anděl odvrátí obličej, ale Málik ho chytí za bradu, otočí mu hlavu zpátky, aby viděl jeho nenávist a pohrdání. Pomyslí na tisíciletý blahobyt, na města prosycená vůní kadidla z cedru a z kořeněných jídel na tržištích, na překrásné děvky oblečené do lnu barveného šarlatem a purpurem od kanaánských řemeslníků, na básníky tělesnosti a všeho krásného, na zlotřilé zvrhlíky a dekadenty, mezi kterými chodil jako král

převlečený za žebráka. Byla tam nespravedlnost. A strašlivé zločiny. A taky lidé s dušemi, jež zářily jasně jako jejich šperky. A taky pomyslí na tři tisíce let, po které jeho jméno – Málik, Malak, Melek, Moloch – označovalo toho, kdo spaluje v pecích děti.

„Pochop to už, Rafaeli. Pochop mě. Tady nejsem padouch já. Jsi to ty.“

~ ~ ~

„Ne,“ pronese hlas za jeho zády.

Ve dveřích stojí obrys v černé, jen silueta, ačkoli dobře osvětlený sál by měl na tvář vrhat světlo. Trochu té černě z něj stoupá v proužcích, asi jako pára z válečného oře hustě pokrytého vlastním potem. Ty voluty vykreslují ve vzduchu symboly, maličké mráčky myšlenek. Málik skloní hlavu ke straně, spíš ze zvědavosti než v obavách, i když tohle narušení jeho bezpečnosti je očividně vážné. Město je neprodyšně uzavřené už přinejmenším poslední týden, od té doby, co přiletěl ve vrtulníku s archandělem Rafaelem, zdrogovaným a v pytli na mrtvoly, jednotka gardistů prohledává celou okolní krajinu, ve tmě bíle žhnou jejich brýle na noční vidění, kopími mávají sem tam, aby je měli namířená na cokoli, co by se sebeméně pohnulo, a dvojka černých mnichů ve vrtulníku Sikorsky, s nohama složenýma do pozice lotosu, předříkává mantry, díky kterým budou neviditelní pro anděly-pozorovatele, kteří jsou rozptýlení po celém kraji, a taky pro spojenecké radary a špionážní satelity. Nikdo by ani neměl vědět, že je tady, a i kdyby věděl, neměl by být s to se dostat přes jeho ochranné kruhy uvnitř dalších ochranných kruhů. Tak trochu cítí, že by se měl pohoršit nad neschopností svých nohsledů; ale jde o to, co by sám velmi toužil vysvětlit Rafaelovi, o to, že on, Málik, nemá nohsledy, jen samé muže a ženy ochotné zemřít za to, aby vyhnali ze země, ze své země okupační síly. Organizace pro osvobození Filištínů, tak tomu říká, někdy, když má sklon k tomu nejčernějšímu humoru.

„Že ne?“ namítne mírně tomu stínu.

Určitě to bude nějaký emisar od jiné vzbouřené skupiny, jak jinak. Možná Marduk, napadne ho. Anebo Nergal. Nergal má sklony k melodramatičnosti, hraje si na podsvětního boha, na vyhoštěného, z něhož se stal démon. A hraje rovnou Konventu do karet, jako hodně těch dalších.

„Ne,“ zopakuje ten tvor. „Už žádní padouši. Už žádní hrdinové. Už žádné oběti.“

Oněmělé sténání anděla na stole zesílí, zní výš, spíš než sténání je z něj teď kvílení.

„Chvályhodný záměr,“ utrousí Málik kousavě. „A kdo račte být?“ A my mu povíme přesně, co jsme.

V centru Damašku

Bílé světlo, bílý šum, cítí ztrátu, jak se jím prodírá jako rána do zátylku, jako jehla s morfiem vražená do páteře v týle, vyprázdněná a pak zalomená surovým trhnutím dolů. Spalující, oslepující dýka pocitů, po níž přijde naprostá netečnost a zmatek. Zajíkání. Potácení. Metatron dopadne koleny na podlahu jako boxer se skleněnou bradou, a dokonce ani nevidí a neslyší, jak palmtop třískl o dřevěnou desku stolu, sletěl na zem a klouže po mramoru. Dredy mu visí přes obličej, ruce se třesou, pokouší se sebrat jako opilec nad záchodovou mísou, dáví se, lapá po dechu.

Rafael je mrtvý.

~ ~ ~

„… nějaké explozi v centru Damašku. Právě před několika vteřinami…“

Phreedom leze po motelové podlaze, vzlyká a drží se za břicho. Moc brzy. Kurva, moc brzy, ale stahy jsou k nesnesení.

„… podle zpráv z různých částí města šlo o oslepivý záblesk, který…“

Sáhne na noční stolek po telefonu, srazí ho na koberec vedle sebe, pak ji zasáhne další stah, pěst se jí ještě víc sevře na cípu deky. Mezi stehny jí něco stéká.

„… úděsná zkáza, naprosto nepředstavitelná…“

Sáhne po telefonu, rve ruku skrz okamžik, kus času tvrdý jako zeď. Sakra. Kurva. Teď ne.

Čas zakolísá.

„Izrael nebo Amerika. Nikdo neví přesně, ale rozhodně…“

Televizor taky zakolísá, začne co pár vteřin přepínat – CNN, NBC, Fox, BBC, ABC, VNV, ANN, stanice po stanici, o některých ví, že až

do téhle chvilky neexistovaly, dokud nějací zasraní hajzlové, nějací nespříznění nešli pod kytičky a neurvali při tom pořádný kusanec reality. Stanice přeskakují, mění se, ale doslova. Phreedom chmátne po telefonu a stiskne tlačítko. Potřebuju sanitku. Číslo pokoje… nevím. Potřebuju sanitku.

A pak lítacími dveřmi vrazí dovnitř lůžko na kolečkách, nad hlavou jí blikají světla, doktoři se nad ní sklánějí, ruce ji vyšetřují, a ona slyší výrazy, jako je *rizikový porod* a *císařák* a taky *je to venku všechno?*

„Ne," říká.

Ne, ne, ne, ne, ne.

~ ~ ~

A Carter sáhne do těla Seamuse Finnana, do jeho srdce, chce vyčíst, co je na něm napsané, jako když slepec čte Braillovo písmo, prsty ucítí filigrán jazyka nespřízněných na srdci z damascénské oceli, a Pechorin ho drží.

„Kde je ten Messengerovic kluk?" ptá se, a pak najde odpověď a podívá se na Finnana s nehraným úlekem.

Rána po dopadu granátu ho na chvilku vyvede z rovnováhy, musí se opřít o stěnu krytu. Na podlaze zarachtá plechový hrníček, co tam spadl.

„Je mi jedno, co říkáte, seržante. Je rozhodnuto. Jděte."

Seržant Finnan se postaví do pozoru, zasalutuje, na tváři má výraz čiré nenávisti, pak vypochoduje z krytu. Pickering se zvedne z palandy, na obličeji má krutý úsměv.

„Katolík, co?"

„Drž hubu," na to Carter. „Copak tebe to kurva baví?"

„Neblbni, Jacku. Ten kluk je zbabělec a dezertér… a navíc ženská v mužským těle."

„Cos to řek?"

Vztekle ta slova vyprskne.

„Co by, kurva, že to byl zajebanej teplouš," povídá Joey. „Neblbni, čoveče. Však jsi viděl, jak po tobě koukal. No tak jsme mu trochu dali zabrat. Bude dobrej."

„Zastav," říká Carter a předklání se.

„Co to s tebou do piče je?"

Ale sjede s autem ke krajnici a Carter šátrá po kličce a otevře a vypadne na chodník a zvrací, zvrací k nohám znechuceného

kolemjdoucího. Carter vzhlédne a shora se na něj dívá klukovská tvář, poznává ji, ani neví jak. Vyhrabe se zpátky do auta, pryč.

„Jéžiš, Jacku, ty sis něco šleh?“

Joey se nad ním naklání, odhrnuje mu palcem víčko, prohlíží si panenku. Jack se ho chytí za límec bundy, ale jak otevřel ruku, aby kůži sevřel, vypadne mu z dlaně na zem stříbrný zapalovač. Nemá ponětí, kde se tu vzal, ale šmátrá po něm, jako by to bylo to nejcennější, co kdy měl.

„Co jsme to udělali?“ ptá se Jack. „Co jsme to udělali?“

„Nic. Kurva, Jacku, co tě to bere? Něco sis vzal?“

Jack ho odstrčí a štrachá se na nohy. Zastavili před starým, vymláceným obchodem, skla všechna rozbitá, okna zatlučená prkny, vypadá, jako kdyby byl prázdný odjakživa. Zpod dveří s visacím zámkem se ven plíží tma, na dveřích je divný znak, něco jako Horovo oko, ale ne docela.

„Kdo to jsme?“

„Na Univerzitní, Jacku. Tady máš ceduli, tak se kurva koukni.“

Jenže Jack nemá čas, musí se dívat jinam, na dveře, na zapalovač ve své ruce, na kolemjdoucí, co ho očumují, jako kdyby přiletěl z vesmíru, a taky – ano – na ukazatel, stojí na něm Univerzitní ulice, je vysoko na stěně rohového baru, a na stíny pronikající pod dveřmi a rozlézající se po chodníku trhlinami, musí se dívat na nízko stojící slunce, tetelící se mezi pruhovanými mraky na západě, na ten svit časného odpoledne ke konci léta, zlatý a žlutý a červený a oranžový jako oheň. Popojde blíž k němu, trhnutím ramen shodí Joeyho ruku, jde k soumraku a nemá ani páru, co to dělá a proč.

„Kam to do piče jdeš, Jacku?“

Mine obchod s televizory, všimne si v koutku zorného pole obrazovky s plameny, dole běhají krátké zprávy o zničení Damašku. Nespočet obětí.

„Co to kurva vyvádíš?“

Nemá ponětí.

~ ~ ~

„Nemám ponětí,“ říká Metatron.

Sedí na zadním konci dlouhého stolu. Je to zvyk starý tisíce let, z dob, kdy se poprvé scházeli v hodovní síni nějakého vojevůdce, sedm kolem stolu, tři na jedné straně, tři na druhé, Metatron vzadu, vždy pokorný služebník, pánův písař a vezír, vzhlížející k prázdným trůnům

megalomanů, které se rozhodli svrhnout. Zjistil, že ho zcela uchvátila ta symbolika prázdného trůnu, jak tak přesvědčoval ostatní, že to nejen *mohou*, ale taky *musejí* udělat. Byla to pravda. A od toho dne, kdy si vryli Konvent do vlastních duší, vždy nechávali jednu prázdnou židli, v hodovních síních i ve stanech a zasedacích síních, kdekoli se po ty věky scházeli. A Metatron vždycky seděl na zadním konci stolu, jako nejposlednější z posledních, ačkoli – nebo možná protože – to byl jeho plán, jeho projekt, jeho vize, jeho hlas. Nikdo z nich, a nejméně pak sám Metatron, nikdy neuvažoval o tom, že stůl je obdélník jako každý jiný, má čtyři strany, dvě dlouhé a dvě krátké, a že rozlišovat přední a zadní krátkou stranu je naprosto náhodné, a tedy že to hlavní místo u stolu není tam, kam si je neopodstatněně umístili jako prázdný symbol, ale ve skutečnosti je vlastně tam, kde sedá moc, kde si autorita, jíž se rozhodli být poslušní, opře lokty o stůl a předkloní se a praví mírným, ale pevným hlasem *takhle to uděláme.* Kdepak. Prázdná židle je v Konventu příliš významná, příliš hlavní, než aby Metatron zpochybňoval, nakolik prázdná jako symbol vlastně je.

A teď, u toho hlavního místa, naproti Urielovi, vedle Michaela, je další prázdná židle.

„Udělal jsi to za našimi zády," říká Gabriel. „Dal jsi té mrňavé kryse z nějakého přívěsu v poušti imunitu, když ji Ereš poznačila…"

„Nebyla důležitá," říká Metatron. „Neznamenala nic."

Michael si odfrkne. Je jasné, že od začátku je na Gabrielově straně. Uriel je voják, spíš taktik než vypalovač měst, ale i tak bude spíš s jestřáby. Sandalfon, jediná opravdová holubice mezi nimi všemi, bude stát za Metatronem jako vždycky; ten by tu holku nechal jít prostě ze soucitu. Azazel? Kdo ví?

„Promarnil jsi dva dobré agenty," pokračuje Gabriel, „jen aby se ta tvoje mizerná kurvička dostala ze zajetí, a…"

„Poslal jsem je pro Ereš."

„Nemluvě o tom, že jsi je nejdřív rozsekal na kaši."

„Musel jsem ji přimět, aby uvěřila, že jsou… podívej, byli nestabilní od samého začátku."

„Ale patřili ke Konventu," namítne Michael. „Byli naši. Naši chlapci."

Uriel příkře přikývne, ale Metatron si všimne, jak se Azazel tváří otráveně, jak obrací oči v sloup.

„A teď?“ vykládá Gabriel. „Teď si to, co Ereš držela pod zámkem, běhá po světě a ty tvoje úžasné bitmikry to používá proti nám.“

„To nevíme,“ ozve se Sandalfon. „Mohl to provést Málik. Nevíme jistě, jestli…“

„Tak je na čase se to jistě dozvědět,“ přeruší ho Gabriel. Odstrčí židli, vstane, obejde stůl, opře se o opěradlo Rafaelovy prázdné židle.

„Dělám na tom,“ brání se Metatron. „Jen potřebuji čas. Mám zdroj…“

A Gabriel se otočí a mrští židlí o stěnu. Obraz spadne, skleněný rám se roztříští, rozletí. Odstrčí prázdnou židli z čela stolu ke straně, zapře se dlaněmi do desky, dívá se zpříma na Metatrona, mlčky ho vyzývá. Kolem očí má vrásky; posledních pár století mu dalo zabrat. Narodil se, aby hořel jasným plamenem, a už moc dlouho se schovávají ve stínech. Dokonce i Metatron chápe, jak… jak cize se tihle andělé cítí ve století vědy a technologie, ve věku informací a masových médií. Bývaly doby, kdy *hvězdy* znamenaly cherubím posvátné hrůzy a vznešenosti, ohnivé plameny jim šlehaly z úst, jazyk nespřízněných bičoval realitu, přinášeli zkázu nepřátelům Konventu. A teď jsou hvězdami namalované herečky na namalované obrazovce.

„Už není čas,“ řekne Gabriel.

Narovná se, pak se otočí, sáhne po židli, přitáhne si ji za záda.

„Ne, Gabrieli,“ varuje ho Metatron. „To je proti všemu, co… stane se z tebe jen další vládce.“

„Copak jsme kdysi všichni nevládli? Nebyli jsme všichni Baalové?“

„No a jak chceš, abychom ti teď říkali?“ odsekne pohrdavě Azazel. „Kníže Gabriel? *Pán* Gabriel? Král?“

Gabriel se na něj upřeně dívá a sedá si. Do čela stolu. Ohnivý anděl na trůně božím.

„Král ne,“ říká. „A nejde jen o mě, ale o nás všechny, co tady jsme… když půjdete za mnou. Budeme… vůdci.“

Ne *vůdci*, pomyslí si Metatron, ale Vůdci.

5

NARKISSOS SE PROBUDIL

Realita snů

„Myslíte, že vaše sny jsou skutečné, Jacku?“

„To je základ všech spiknutí. Všichni si myslíme, že naše sny jsou skutečné.“

„Většina lidí nechápe svět tak jako vy, Jacku…“

„Vy to nechápete? Nechápete to, kurva? Nevidíte, jak se socha světce dívá na kněze, když zneužívá nějakého pitomého ministranta. Nevidíte knihu lží v ruce nějakého fanatika, když nařizuje kamenování. Horoskop, co si nechá prezident udělat, než dá povel k útoku. A to tvrdíte, že *já* žiju ve vybájeném světě, doktore Starne?“

„Jacku, to jsou jistě hrozné věci, ale…“

~ ~ ~

„Vlajka, kterou mává skinhead, buldok vytetovaný na paži, která hází cihlou. Květiny jako obětina pro mrtvou princeznu… lidovou princeznu… lidská oběť paparazzů… a ve všech zkurvených novinách barevné fotky z pohřbu, mňam, zaostřit, chci vidět, jak pláčou, jejda, taková tragédie. Kdo tomu velí, doktore Starne?“

„Nikdo tomu nevelí, Jacku. Aspoň ne v tom smyslu, jak to myslíte vy…“

„Kdo tomu velí?“

„Uklidněte se, Jacku.“

~ ~ ~

„Žijete v Říši tak dlouho, že už ji ani nevidíte, nevidíte, jak se činí a číhá někde v pozadí, ve stínech a odrazech. Víte, kdo jsou vaši páni? Sny že nejsou skutečné? Já říkám, že chodí mezi námi, že nám špitají do uší

všechny ty lákavé sliby a hrozby, nosíme si je v hlavách, ty mozkočervy, ty larvy požírající naše mrtvé duše. Sny, memy, bohové a obludy, stvoření našeho id. Pokud nejsou skuteční, tak co jsem sakra já?“

„Jste velice nevyrovnaný mladý muž, Jacku. Jste nemocný.“

„Jsem při vědomí!“

~ ~ ~

Starn odloží materiály na stůl. Ví, že tohle je vzhledem ke chlapcovu duševnímu stavu setsakra riskantní postup; možná není dobrý nápad ukázat mu jeho vlastní tvář z jiné doby, nabídnout mu další podnět k fantazírování, otevřít jiné dveře ven z reality. Spíš je to vyslovené pohrávání si s ohněm, jenže… Vykládá sám sobě, že tu není, aby kluka léčil, jen aby našel pravdu; ale ať inspektorce říkal cokoli a ať dneska člověk může v bulváru číst sebebarbarštější názory, marná sláva, on v srdci ví, že tyhle lidi bude brát jako nemocné, ne jako zlé. Jako poraněné, zmrzačené duše. Štvané, rvané mysli. Narozené se zlomeným srdcem. Patří do nemocnice, ne do vězení. Ne na šibenici.

Otevře složku, otočí ji na stole, ukáže mu fotografii Magora Jacka Cartera.

„Říkal jste, že jste míval jméno. Dřív.“

„Kdysi,“ říká on. „Kdysi tu byl jeden kluk jménem Jack.“

Návrat do Arkádie

Akce: posílit velikášské bludy; pátrat po memetické substruktuře.

Jack si pohrává s bílým chlebníkem, který mu visí na modré košili od pravého ramena k levému boku. Dole ho drží kožený pásek, na levém rameni je bílá epoleta. Když má i čepici, vypadá jako od těch zasranejch Hitlerjugend. Ke Chlapecké brigádě se dal jen proto, že tam je Joey. A ty kecy v sobotní škole, hrůza.

„Jenže tam se píše, že Bůh vyhnal Adama a Evu, protože nechtěl, aby byli jako on a žili věčně. Tak to tam je.“

Zadívá se na učitelku, ta se usmívá, mile, ale neochvějně, zavře Bibli, a on se vidí jako Ježíš, jak vyhání lichváře z chrámu. Kšeftaři s duší, kupčící s duší, co prodávají falešnou spásu. Hybaj všichni pryč.

„No ale ani ty bys jistě nechtěl, aby lidé byli stejně mocní jako Bůh, že, Jacku? Lidé jsou někdy zlí a dělají špatné věci, takže…“

~ ~ ~

„Tam se o moci nepíše nic," namítne. „Stojí tam jenom, že nebudou žít věčně."

„Ale oni by *bývali žili* věčně, jenže porušili příkaz Boha, a tak je učinil smrtelnými, aby…"

„Tak to tam nestojí. Píše se tam, že už byli smrtelný a mohli být nesmrtelný, jenže Bůh to tak nechtěl, nechtěl, aby byli jako on."

Ostatní se do jednoho tváří otráveně a znuděně, sedí ve školních stejnokrojích, a dokonce i ti, co ve škole dělají jen neplechu, jsou tady zvláštně klidní a uctiví, i když jindy se do učitelů navážejí, zapalují papírové vlaštovky a koule, zapalují ohně na železničních tratích, házejí kameny na katolické děti ze St. Mick, tam na druhé straně mostu. Obyčejně je naopak Jack ten tichý, co se chová slušně, hodný kluk. Je to pro něj velká změna, být tím… nesnesitelným.

Jako kdyby k tomu stačilo, myslí si, jedno kousnutí do nějakého zakázaného ovoce, a člověk je najednou něco jiného, možná ne Bůh, možná ani ne bůh, ale tak něco. Už není člověk. Tak se to tam píše. *Aby nebyli jako my.*

A Jackovi se po tváři letmo mihne drobounký úsměv. „O co mu šlo?" zeptá se Jack. „Bál se konkurence?"

~ ~ ~

Varování: mesiášský komplex; detekován archetyp buřiče.
Akce (nezbytná): pátrat po narušení reality; potvrdit pravost metafyzického vpádu.
Detekovaný příběh:

Silnice je tam pořád, jen pár let přibývaly tágy a jména kapel, a ten betonový válec je tu taky pořád.

ET IN ARCADIA EGO.

Teď už ví, co to znamená: *a jsem i v Arkádii.* Je to z nějakého obrazu, tři pastýři si na něm prohlížejí ta slova napsaná na náhrobku. Ten obraz je slavný, ale on nemá ponětí, odkud ho znal, když mu bylo čtrnáct. Je možné, že to někde zaslechl, nebo někde viděl fotku obrazu, ale nemyslí si to. Tohle si Jack Flash rozhodně nemyslí.

Joey si zapíná na zip koženou bundu, prodírá se houštím, dere se dolů ze svahu, teď jako dospívající nemá takovou rovnováhu, jakou měl v dětství.

~ ~ ~

Začíná teď vidět kdeco. Spoustu let sebou škubal a díval se po stínech a odrazech v koutcích zorného pole, ale zjišťoval, že svět je úplně normální, a konečně začíná zachycovat letmé útržky tajného světa pod světem. Někdy se zadívá do nebe a vidí stříbrné moře, přebíhají přes ně vlnky, vlny se převalují. Může si na dlani podržet hromádku písku a vidí, jak zrnka poskakují, jiskří na slunci jako sklo a přesunují se do vzorů, jako železné piliny v magnetickém poli. Někdy slyší v brebentění davu lidí nebo v rušném obchodním středisku o víkendu písně. V kostele cítí rozkládající se mrtvolu Boha.

Jack ví, že zešílel. Není tak blbej, kurva; pozná všecky ty příznaky a symptomy a ví, že je z něj schizoš. Vize, vjemy. To mu ale nijak nepomůže, když vidí, jak v davu mezi lidmi chodí tvorové z tekutého světla, sem tam se zastaví a někomu něco špitnou do ucha, anebo někomu přiloží ruku na srdce, anebo jak se některý z nich na chviličku zastaví a začenichá jako zvíře, co ucítilo kořist, a pak se otočí a prázdnými zrcadélky očí se zadívá na něj.

Silnice do Nikam

Přesun informací: subjekt již identifikován; navrhujeme pátrat po známých zločincích/uprchlících.

Začali sledovat jeho dům, tihle tvorové. Není až tak praštěný, aby si myslel, že mu vysílají myšlenky do hlavy; ještě se do téhle fáze nedostal, není zralý na svěrací kazajku. Ale nepochybně ho sledují a chodí všude za ním.

„Víš přece, že nejsou opravdový," říká Joey. „Hele, měl by sis o tom s někým promluvit. Třeba ti pomůžou."

Joey Pechorin. Vypadá poslední dobou jako pátej do Ramones, má dlouhé tmavé vlasy do obličeje. Sám Jack se spíš snaží vypadat jako Johnny Rotten. Je rok 1979 a tu mrchu, co jim ve škole sebrala mlíko zadarmo, zrovna zvolili premiérkou. Minulý týden tomu asijskýmu hokynáři hodili do krámu zápalnou láhev, pomalovali mu krám nápisama, Paka zpátky do Pákistánu a BNP. Britská národní strana. Celá ta zasraná země se šine do pekla, povídá Guy, ale Jack ví svoje. V pekle už jsou. Hlavní bude najít cestu ven.

~ ~ ~

Jack nasadí plošku na konci páčidla pod obrubu poklopu průlezu na tom betonovém válci na silnici, co vede odnikud a nikam.

„Jsou opravdový,“ říká. „Jenom neexistujou. Stvoření z našeho id. Z toho blbýho kolektivního nevědomí. Živý informace.“

Joey ho chytí, odtáhne ho od deklu, třese s ním, aby chytil rozum.

„To děláš ty, Jacku. Ty sám. Tady… [zaťuká mu ze strany na hlavu] tady v tý pojebaný hlavě, vodtud se berou.“

„Já vím,“ na to Jack… „Ale ze tvý hlavy se berou taky.“

A skloní se k betonovému válci a zapře se do páčidla a rozloupne realitu jako ořech.

~ ~ ~

Je rok 1979, archetyp se v jeho těle protahuje a on to cítí jako milost a slávu anděla nebo démona, který mu proplouvá žilami. Stojí nad dírou ve světě, dívá se dolů do propasti, do proudu tekutého prachu, černé krve mrtvých bohů, do minulosti a budoucnosti a na konec obojího. Joey na něj řve, táhne ho od okraje pryč, ale Jack slyší jenom krásnou píseň bitmiker, a my kolem něj splétáme naše kouzlo, vyprávíme mu příběhy o pradávných mocnostech a budoucí apokalypse, o nekonečné smrti, o nekonečném zrození, píseň o vrazích a hrdinech, a o ohni chladně planoucím v jeho hlavě, píseň o městě na konci všeho a o knize, ve které je vše napsáno, a zpíváme mu o konventech a vzbouřencích, krkavčích a králích, o lásce a smutku, o těle a slově, zpíváme, protože právě to my jsme, bitmikry, věci z krve a inkoustu, tmy a snů, výplody touhy a strachu, vznášející se pod vašimi myšlenkami, v tom, co je v nich, tiše se přemisťující pod vašima nohama. Říkáme ti Jacku.

Je rok 1999 a Jack Flash se usmívá přes stůl na doktora. Tihle lidé nevědí, co říkají, když někoho označí za „posedlého sám sebou“.

~ ~ ~

Rozbor: subjekt klade odpor.

Akce (nezbytná): pátrat po narušení reality; potvrdit pravost metafyzického vpádu.

Vlasy jako oheň, ne plavé, ale žluté, oranžové, rudé. Dívá se na odraz v zrcadle, narcis jako vždycky, dívá se sám sobě do očí, kde se odráží zase jeho odraz, temný obraz sebe sama, já uvnitř já, psýcha uvnitř psýchy. Něco tam je, tam v jeho hlavě.

Ahoj, Joey, pomyslí si. Dlouho jsme se neviděli.

Varování: detekován sken!

Nouzová opatření.

Akce: Šifra sépiový inkoust.

Kaňka

Dovolím, aby moje paraochrana na chvíli povolila, zachytím stín v mém vědomém dosahu a nechám ho, ať zahlédne sám sebe v obklopujících zrcadlech mojí mysli. Je to jen na chvilku, ale i chvilka může být věčnost, když máte co do činění s mozkočervy, s těmi zkurvenými bitmikrami. Strhnu mysl zpátky, kroutím se jako akrobat, kurva, jenom doufám, že toho nezpozoroval moc a že…

~ ~ ~

Kaňka, havraní černý flíček se rozpouští v temně modré, symetricky nanesený na bílé kartě ve vlnících se mracích kroutící se, motající se mlhy, a jak to přede mnou leží na stole, nemůžu si pomoct, musím žasnout nad tou beztvarostí, jak se to dožaduje, aby tomu dali tvar, a než si toho všimnu, jsem rozptýlený, zapomínám, a je to – co jsem si myslel? – fakt parádní, fakt bezva, všechna ta průzračná symbolika – jako když se to snažím rozšifrovat, ale zároveň to se snaží rozšifrovat mě, odrážet spletitosti, všechny proudy a víry mojí vlastní mysli. A jak se tak dívám na Rorschachův test, jak se dívám do něj, vidím…

~ ~ ~

„Nic.“

„Opravdu vám to nic nepřipomíná?“

„Ne. Je to prostě kaňka.“

Starn si ho přes stůl prohlíží. Zase má ten divný nepříjemný pocit kvůli sledovacímu zrcadlu za zády, kvůli tomu zatracenému neustálému dohledu.

„Vůbec nic?“

„Ne.“

„Když se na tu kaňku zadíváte, nevidíte v tom vůbec žádné tvary? Tomu se mi těžko věří, Jacku. Nezdá se mi, že byste měl tak chabou představivost.“

„Dal jste si někdy LSD?“

„Ne. A nechápu, co to má mít…“

~ ~ ~

„Tak jo. Mám představivost. Moh bych se na tu kaňku podívat a vidět motýla…“

„Tak vy tam vidíte motýla?“

„… anebo třeba netopýra. Pokud je to motýl, jak by to mohl být netopýr? A pokud je to netopýr, jak by to mohl být motýl? Ale pokud je to jenom kaňka, tak při troše fantazie by to mohlo být ledaco.“

Starn zavře desky s černobílou fotkou. Zbytečné cvičení.

„Co se mi to snažíte říct, Jacku?“

„Stíny a odrazy. Když se do nich podíváte, vidíte ledaco, po čem toužíte, čeho se děsíte. O to jde s touhle kaňkou, no ne? Já tu vaši blbou kaňku nepotřebuju, doktore. Mně úplně stačí se podívat do zrcadla. Povězte… Reinhardte, že? Povězte, co vidíte, když se podíváte do zrcadla?“

Starn potřese hlavou, otočí se dozadu k zrcadlu, ukáže.

„Jacku, nevidím nic víc než…“

Jenomže tam, kde by měl být Jack, sedí na židli mladý oficírek anglické armády, a Starn sám má v zrcadle na sobě uniformu SS.

Něco se pokazilo

Rozbor: únikové manévry úspěšné.
Akce: znovu zahajte pátrání po narušení reality; potvrdit pravost metafyzického vpádu.

Rozloží tarotové karty na stůl, jednu po druhé, lícem dolů, čtyři do řady, pak další čtyři pod ně. Používá jenom Velká arkána – Cagliostrův balíček; jedině s těmi mu to jde, jedině z nich čerpá nějaké nápady. No, možná trošku i z Menších arkán – nejspíš proto, že na nich jsou skutečné obrázky, protože to jsou vizuální šifry, symbolické artefakty a ne jen nepodložené významy náhodně přiřazené ke kartám. Že čtyřka kárová znamená cestování? Že osma křížová znamená špatnou investici? Samý kecy.

Začíná karty obracet, jednu po druhé a pomalu.

~ ~ ~

Smrt – to je v pohodě, nejde o tu skutečnou, ale o metaforickou smrt, spirituální proměnu. Oběšenec – to je oběť. Věčnost. Něco se pokazilo. Cesta. Něco se pokazilo. V tarotu není karta Věčnost. Ani Cesta.

Na jedné je zelená louka, na plotě sedí dvě vrány, pšenicí utíká blonďatý kluk. Na druhé je rovná silnice protínající poušť a muž s knihou

pod paží stojí na ní vedle povozu, stíní si oči před pálícím sluncem, a za ním běží pes. Dvě tarotové karty, které neexistují.

Otočí další čtyři karty, jednu po druhé, rychle, další a další. Čtyři kluci, čtyři jackové. A to používá jenom Velká arkána.

Něco se pokazilo.

~ ~ ~

„Něco se pokazilo," řekne.

„Haraší ti v bedně, čoveče," na to Joey. „To se pokazilo."

„Ty to necítíš? Necítíš nic? Nic ti nepřipadá divný?"

„Cítím narušení v Síle," povídá Joey hraně dutým hlasem. Hodí Jackovi přes pokoj nezapáleného jointa. „Jen tak dál, vesmírnej kadete… tobě fakt jebe."

~ ~ ~

Rozbor: potlačení paměti.
Akce: přesměrovat odbočku; potvrdit pravost metafyzického vpádu.

Jack si zapálí a pořádně zašlukuje.

„A co když maj šílenci pravdu?" nadhodí. „Co když opravdu jsou… různý věci, andělé, mimozemšťani, démoni, prostě různý věci, ale my je nevidíme, jenom ve snu… nebo při halucinacích? Co když ale tam, tam uvnitř, jsou skutečný?"

„Nemůžou bejt skutečný, když jsou jenom ve tvojí hlavě, vole."

„Ale co když jsou v hlavách i u jinejch lidí? Když všichni cvoci viděj to samý, slyšej to samý…"

„I kdyby všichni magoři na celým světě viděli to samý, pořád by to kurva byli jenom magoři."

~ ~ ~

„A co kdyby teda všichni cvoci na světě *neviděli tu* samou věc, i kdyby ji měli přímo před nosem?"

Jack otočí hlavu, nedívá se už na Joeyho, ale na toho tvora, co stojí v koutě pokoje a pozoruje ho, co stojí za Guyem, který se válí na posteli a hrabe se v ukradené peněžence a hledá doklady, které by mohl upravit tak, aby jim na ně nalili pivo, aby je pustili mimo Sídliště, nebo…

Něco se pokazilo. Jack na to nemůže přijít. Nejde o toho tvora, kterého vidí jenom on. Ty bludy, ty halucinace jsou jako trip na LSD. Pořád vidíš realitu, jenom zároveň s tím vidíš i další věci, přes ni, pod ní, jak prolézají ven škvírami v ní. Jako dva celuloidové diagramy na projektoru, každý udělaný jinak barevným inkoustem. Můžou jeden

druhý zatemnit, můžou se navzájem zkomplikovat, ale pořád se dají rozeznat jeden od druhého. Zvláštní je, že on si na to tak nějak začíná zvykat. Kdepak, v tom je ještě něco jiného.

Odkdy potřebují dokumenty, když chtějí jet mimo Sídliště?

„Heleďte," povídá Guy, který si celého rozhovoru mezi Joeym a Jackem nevšímal. „Slyšel jsem, že ve městě je bezva novej undergroundovej klub. Měli bysme to tam skouknout."

Klub Soda

„Guy Fox," povídám, a vyhazovač ustoupí a nechá mě vejít. Tohle jméno tady v Hnízdišti otevírá pěkných pár dveří.

Klub je zařízený tak trochu ve stylu kasina, samé kóje s parádními koženými sedačkami, psychedelické projekce, na stropě víří barvy. Velice bacharachovské. Klub Soda je plný dekadentů a deviantů, takže z něj určitě bude můj oblíbený podnik – měkká hudba z gramofonů, tvrdé drogy na záchodcích. Koktejly a kokain k přesnídávce. Leháro, háro, luxus. Na jevišti to rozbalují Fisher-Price Experience. Hraju si na líného playboye, opřu se lenošně o barpult, bílý kriketový obleček shora osvětluje ultrafialové světlo, gin s tonikem mi září do duhové, do orgonově namodralé. Jsem v přestrojení: nenucené chování, tužkou nakreslený knírek; salonní anarchista, urozený zpustlík. Guy nebude zrovna radostí bez sebe, že jsem se za něj večer vydával, ale vynasnažím se pod jeho totožností nevyvést žádnou velkou lumpárnu.

~ ~ ~

Barman obslouží další zákaznici, já se zadívám do zrcadla za pultem, docela svůj odraz obdivuju. Dívám se, jak nalévá absint přes lžičku s cukrem, jak ho zapálí, rozmíchá, přelije vodou. Mně to připadá jako hnusné plýtvání alkoholem. Zákaznice si vezme sklenici, podá mu peníze, napije se, otočí se a usměje se na mě.

„Myslím, že se neznáme," prohodí.

„Taky myslím." Zvednu jedno obočí, chci tím naznačit, že stylizovaná kožená maska, která jí skrývá tvář, by mi mohla zabránit ji poznat, i kdyby mezi námi k nějakému setkání, třeba i letmému, přece jen došlo. Samozřejmě moc dobře vím, kdo je.

~ ~ ~

„Slečna Mici Pornová," napřáhne ke mně ruku.

„Slyšel jsem o tobě." Ruku stisknu, políbím ji na zápěstí.

„A já, můj milej, jsem slyšela o tobě.“

„Doufám, že samý špatnosti.“

„Ještě hůř,“ odpoví roztomile. „Mám pro tebe práci.“

~ ~ ~

Marná sláva, musím se pousmát. To vždycky dodá vzpruhu, moct pracovat pro tak vznešenou věc, jako je Revoluce smyslů. Na SM jsem nikdy moc nebyl; když se ke mně někdo chová dominantně, k mojí bezděčné reakci patří vytáhnout hřebíkovou sbíječku a lepicí pásku – as domácíma pracema to nemá co dělat. Kdepak, já bych se těžko plazil s obojkem. Ale i přes všechny ty nafukovací gumové oblečky a svorky na bradavky jsem vždycky cítil, že to jsou moje lidi.

„Sex nebo smrt,“ povídám. „Musím tě varovat…“

„Pššt,“ ona na to. „Samozřejmě že smrt. Znám *tvoji* sexuální orientaci.“

A tak do sebe obrátíme sklenice a probíráme podmínky dohody. Na mou duši. Život spirituálního nájemného vraha dokáže být někdy tak děsně otravný.

Zdrojbůh

Přesun informací: pravost metafyzického vpádu potvrzena.

Akce: pátrat po kontaktní situaci; určit stupeň zjevení.

Hlasy mu plynou do hlavy jako řeka, bezcitný vřesk, hlasy elektronických bohů a chroptících, chechtajících se ďáblů a andělů. A ve všem tom blekotání se stále objevuje jedno slovo… zabij. Zabij se. Zabij ho. Zabij ji. Zabij je všechny. Na chvíli to bylo riskantní, ale teď už je ovládl, stojí na střeše, kouří cigaretu a cítí na tváři vítr. Zasraný, zajebaný prolhaný… nespřízněný…

Varování! Přesun informací: prozrazení; odhalení; lexikální ověření; akce prozrazena; subjekt nebezpečný.

… zkusili by všechno, aby ho odrovnali, zavřeli, dostali od válu. Kolik lidí už skončilo ve vypolštářovaných celách nebo ve vězení, protože zahlídli ty hajzly, ty nespřízněné, a bylo potřeba je odstavit? Hulákejte někomu bez přestání pět let do hlavy, uvidíte, že určitě založí sektu nebo zavraždí rodiče – že udělá něco obvyklého, konvenčního, s čím se vězeňství nebo psychiatrie dokážou vypořádat.

Ťukne na ovládání hlasitosti na walkmanu, zesílí to na maximum.

Ale teď už je to v pořádku.

Do hajzlu s nespřízněnejma. Už to s nima umí.

~ ~ ~

Akce: sledovat únik ke zdroji; lokalizovat kontaktní situaci.

„Tak ukaž," řekne tvorovi, co mu klečí u nohou, a ten duch duše sen tvor anděl bůh *něco* – který podle něj kdysi býval jistě člověkem, i když to vehementně popírá – ukáže na Západ, aniž by při tom na chvilku zvedl skloněnou hlavu. A on to vidí, teď, když mu to ukázal, to už vidí ve veliké dálce, to hmatatelné nic, co si visí ve vzduchu, co tam není, co tam vůbec není, prázdnotu, nepřítomnost… průchod.

„Co je na druhé straně?" ptá se.

„Zkáza zánik zrak zjevení zmatení zdrojbůh zoufalství záhuba z."

~ ~ ~

Přitiskne hrot svého vylepšeného bowijáku – čepel v ohni kalená, ve svěcené vodě chlazená, v hřbitovním prachu uložená, s vyškrábanými znaky, jednoduše *nabitá* samým tím zkurveným kouzlem – přitiskne ji tomu tvorovi ke krku. Zvláštní, na někoho, kdo tvrdí, že tělo pro něj není nic, vypadá náramně ustaraně, aby ho nerozšmikal na kousky. Neví tak docela jistě, co se stalo, když tu potvornost praštil do obličeje, chytil za zátylek a omlátil jí nos o svoje koleno: jestli on prošel do jejího světa, anebo tam sáhl a vyvlekl ji do toho svého. Ale tak nebo onak, tihle nespříznění nejsou zdaleka tak nedotknutelní, jak by si rádi mysleli.

„Trošku konkrétnějc, trpajzlíku," pobídne to.

~ ~ ~

„Rád," odpoví to. „Říše."

„To zní teda roztomile. Budu hádat, jo? Dlouhá prašná cesta do zapomnění, a vy se tam po ní motáte tam a zpátky, cestou tu a tam zakládáte ty svoje snový království, a možná za ně sem tam svedete nějakou tu bitvu, co?"

„Jak můžeš…"

„Byl jsem tam, dělal jsem to, koupil jsem si knihu, stará historka. Jenom jsem to chtěl slyšet z první ruky."

A Jack Flash sekne tomu tvorovi nožem po hrdle a pak ho skopne ze střechy.

Nec spe, nec metu

„Co vidíte, když se díváte do zrcadel?"

Starn se skoro otočí, pak se usměje a potřásá hlavou.

„Stíny. Odrazy. Jacku, to mluvíte o tom, čemu říkáme podvědomí. Máte pocit…“

„Á, freudovec.“

„Prosím?“

„Podvědomí, ne nevědomí. Zajímavá volba termínů. Já sám jsem spíš jungovec. Nerad o téhle části své osobnosti přemýšlím jako o něčem nižším, méně významném. Nevědomí, to zní tak nějak… rovnostářštěji.“

„Víte, Jacku, v naší branži se tolik nesoustřeďujeme na tyhle aspekty psychologie – různé teorie, termíny, definice. Jaké konkrétní výrazy použijeme, to nakonec není tak důležité. Náš přístup je… pragmatičtější.“

„Ale slova jsou velmi důležitá, Reinhardte. Slova námi vládnou. Jména nás určují. Definice nás zavazují. Slova, to je právě to místo, kde si schováváme posvátná tajemství, Reinhardte.“

~ ~ ~

Rozbor/Přesun informací: subjekt ozbrojen a nebezpečný; doporučujeme vyhledat všechny jménem uvedené zločince/uprchlíky.
Akce (nezbytná): určit centrální totožnost, jméno, číslo, datum narození.

Sedí, zády se opírá o hrubou cihlovou stěnu, aby na něj tolik neoukalo, odklapne víčko zapalovače, zase zaklapne, odklapne, zaklapne, *lup, cvak, lup, cvak, lup, cvak.* Hromádka popsaných papírů, poznámek a diagramů, teorií a extrapolací, schizoidních blábolu a pubertální filozofie, je před ním v krabici od bot, pár stránek úplně nahoře povlává ve větru, takže je něčím musel zatížit. Zaloví ve vnitřní kapse kožené bundy, kde mívá bowiják – s černou střenkou a s nápisem *Nec spe, nec metu* vyrytým do čepele – *Žádná naděje, žádný strach.* Bodne nožem dolů, kroutí jím a tlačí na něj, aby ho prohnal papírem; ten ale klade větší odpor, než by si byl pomyslel. Napadne ho, jestli by tak odolné bylo tělo, a tak nějak si myslí, že asi ne.

Do tohohle štůsku slov a obrazů vložil srdce i duši, je v něm pět let zkoumání vlastní pomatené představivosti, rozbor po rozboru, výklad po výkladu. Myslí si, že se tam zachytil moc dobře, že už ví přesně, co ho pohání.

Lup, cvak, lup, cvak, lup, cvak.

Lup.

Hoř, potvoro, hoř.

~ ~ ~

Varování: subjekt neústupný.
Akce (nezbytná): určit centrální totožnost subjektu, jméno, číslo, datum narození.

„Kdo jsi?“

Zasyčí to na vlastní odraz v zrcadle, na tu věc, kterou cítí uvnitř hlavy, na to, čemu říká Jack Flash, na věci, které vídá za zády. Někteří lidé mají démony. Kriste pane, on cítí, že v jeho hlavě je nebe i peklo, kurva! Hej, lidi… v mojí hlavě je mejdan, zvu všechny. Vlastní válečný sekyry s sebou.

„Kdo jsi?“

Nejradši by do zrcadla praštil, rozbil ho a střepy si pak podřízl krk. Kdepak žíla na zápěstí. To není žádná sebevražda. To je obětování, něco v něm se křikem dožaduje smrti, něco jiného řve, že chce ochutnat krev. Nemůže se ubránit všem silám, které ho rvou na kusy. Není ten hodný. Není ten hajzl. Není Guy. Není Joey. Není Jack Flash. Už ani neví, kdo je. Jako kdyby teď umřelo všechno, čím dřív byl. Je mrtvý. Je to šílené?

„Kdo jsi?“

Jenomže ono tam nic není.

~ ~ ~

„Vidíš?“ říká Joey. „Nic tam není, kurva. Je to jenom blbá ďoura do země. Pojebanej kanál.“

Už se otočil a jde od betonového válce pryč a vrtí hlavou.

„Myslíš?“ řekne Jack. Zadívá se dolů do tmy, která začíná hned u okraje díry – jako by byla přichystaná přetéct – a která vede až dolů, dolů, a pořád dolů, možná donekonečna.

„Já myslím, že to je smrt,“ pronese.

Joey se zastaví.

„Anebo sny,“ pokračuje Jack. „Anebo kvantovej chaos, co já vím, kurva. Myslím, že to je ta zajebaná králičí nora, kterou se dostaneš do země divů. Myslím, že to je ta zajebaná brána pekelná, nebo ty blbý Brány vnímání. Je to cesta ven.“

Joey vykročí zpátky k Jackovi, zvedá ruce dlaněmi dopředu, jako by se bál, že Jack provede něco šíleného.

„Z reality nejsou žádný východy, Jacku.“

„Já bych řek, že jich jsou tři prdele. Ale maj hlídače. To tak, aby se psi utrhli ze řetězu a rozhrabali záhonky.“

Pohled na explodující skleníky

Zaženou mě do kouta v opuštěné stanici pod Botanickou zahradou, odříznou mi cestu, než stačím vlézt do tunelu podzemky, který vede do Hnízdiště. Upaluju po štěrku, do tmy, a najednou šerem přede mnou projedou paprsky světla. Další protnou tmu za mnou. Jsem v pasti.

~ ~ ~

Já vím, já vím, říkám si, neměl jsem vyhodit do vzduchu Tropický palác – to by mě určitě nenašli –, ale když já nikdy nedokázal odolat pohledu na explodující skleníky, čím větší, tím líp, na to, jak všechny ty střelené střepy břinkají a cinkají a letí vzduchem a padají jako hvězdy. Je to moc krásné.

~ ~ ~

Chvilku lítosti přeruší rachocení kulometu vedle mých nohou, vletím do tmavého výklenku vedle někdejší obslužné šachty se žebříkem, kudy se lezlo na povrch, ale teď je uzavřená. Tím směrem určitě neuniknu, a žádným jiným skoro určitě. Střílím do tmy, sundávám je, když se přiblíží, kosím je jako mravence pod lupou svojí či-zbraně. Jenže jich je spousta a pořád se hrnou další. Když mi jedna kulka vyrazí zbraň z ruky, sotva mám čas vytáhnout katanu, a už jsou na mně.

~ ~ ~

Nasadím modus kendo, meč je prodloužením mé ruky, ruka prodloužením vůle. Sám sotvaže vím, jaké pohyby vykonávám, kolem mě se hromadí končetiny a mrtvá těla. Nakonec jeden zásadní pohyb vynechám; cítím ostré rýpnutí na skráni, všechno zbělá.

Moje poslední myšlenka: *Kurva, mám dojem, že jsem zase mrtvej.*

Tříštění

Varování: subjekt nestabilní; fixace na smrt; dysfunkce totožnosti.

Akce: pátrat po obrazných představách smrti; posílit nestabilitu a dysfunkci.

Imago:

Obrátí se k Joeymu s bláznivým úšklebkem, páčidlo má v ruce, černou díru v srdci, v hlavě oheň. Teď už ví, kdo je.

Akce: mentální řez; odhalit vzpomínky; honem toho hajzla rozpárejte.

Detekovaný příběh:

A je letní den a on vidí Reynarda, jak vychází do slunce a to mí prosvěcuje vlasy a oslepuje ho vůči přibližující se smrti, rána, letí do vzduchu, přes kapotu stříbrného auta, hlavou dopadá na beton, umřel při náhodné nehodě, zbavené jakéhokoli významu a oloupené o jakýkoli smysl kromě statistického.

~ ~ ~

Imago:

Smrt máchne kosou nad obilným polem, všechna stébla, všechna zrnka, lidský život.

Imago:

Stojí u hrobu v černém obleku, dutý lidský stín, prázdnota, zbylá tam, kde se zhroutilo, co bývalo člověkem.

Imago:

Stojí nad umyvadlem, trpí, vymývá si pálící bělidlo z kůže pod vlasy, dívá se do zrcadla, kde se z něj stal obraz ztraceného chlapce.

Imago:

Sedí v tichu pokoje, upřeně se dívá do stěny a hýčká si nenávist k čiré banalitě tohohle všedního světa, a uvnitř hlavy řve. Imago:

Reynard stojí na silnici, která nikam nevede, v ruce má knihu.

Imago:

Jack stojí na silnici, která vede do věčnosti, v ruce má páčidlo, kolem andělé, ječí, křičí na něj, ať odstoupí od pravdy.

~ ~ ~

Akce: využít paranoie; zaostřit; určit jméno a kontext.

Je rok po Guyově smrti, Jack Carter vyjde z viktoriánského nádraží samý pískovec a sklo, vyjde na ulice města vytesaného ze sopečných, světlem zalitých nocí, a ví, že je blázen a že je sám ve svém vlastním pekle, vlasy má dlouhé a zplihlé, a něco divého mu řve v hlavě a vyje v jeho slovech, vířící vlčí vztek.

Jenže on se, kurva, cítí znovuzrozený, anděl nebo démon, něco nad rámec obojího, něco staršího, něco novějšího. Cítí to v kostech. Možná je šílený, šáhnutý – uvnitř v hlavě na něj sáhla Smrt –, ale cítí to. Cítí volání tvorů, kteří zpěvem svolávají svoje zatoulané bratry, aby za ně bojovali na válčištích věčnosti a existence, kde celé lidstvo bude jejich kanónenfutr. A ví, že stojí na prahu dvou světů, jednou nohou na zemi a

druhou v tekutém světle snů. A že z něj nikdy nebude jeden z těch jejich zasranejch žoldáků.

~ ~ ~

Varování! /Přesun informací: samotářský nespřízněný; nezařazený prvek; nejvyšší stupeň hrozby.

V nevyřčených částech rozhovorů, v nesepsaných pravdách novinových článků nebo knih, v bílém šumu všedního života cítí řád, vzor, plán. Vidí, jak se svět nespřízněných šíří do existence, sune se tak, že třeba mrknete a ujde vám, jak se sídliště změnilo ve věznici, průkaz totožnosti v povolení vycestovat. V bulváru volají po kastraci všech pedofilů. Internaci teroristů. Fašisti jsou v obecních radách, v parlamentu, ve vládě. Minulý týden obnovili trest smrti a nikdo kromě něj si toho nevšiml.

Zatím ještě přesně nepřišel na to, jak to probíhá, ale ví, že tenhle svět je jenom kouteček něčeho, čemu nespříznění říkají Pergament, záhybů reality vytvářených jejich slovy; a možná to začalo dobrými úmysly a jenom se to po cestě nějak zvrtlo, ale on viděl, co mají za lubem. Říkejte si tomu schizofrenie. Nebo proroctví, nebo orákulum.

On ale najde ty zmrdy, co dělají z tohohle světa svoji malou Říši, i kdyby u toho měl celou tu pojebanou realitu rozervat na kousíčky.

Doba stvoření je u konce

Akce: zesílit, zaostřit; navázat kontakty.

Detekovaný příběh:

Jack si z regálu v knihovně vezme knihu – na deskách je napsáno Guy Reynard Carter: *Kniha všech Hodin.* Oboje se mu líbí, jméno autora i titul, protože on je Carter – a Reynard, to zní jako ten lišák z pohádek, co je pro každou špatnost, a *Kniha všech Hodin,* to zase zní tak důležitě a záhadně. A on má rád příběhy, které jsou důležité a záhadné. Jenže v knize jsou fakt moc malá písmenka a jeho napadne, že to bude asi knížka pro dospěláky, takže ji jenom zběžně prolistuje a zase vrátí do police. Otře si ruce do kalhot, aby z nich dostal prach z té staré knížky, a namíří si to k dětskému oddělení.

„Nejste výlučný, Jacku," říká Starn. „Nejste vyvolený. Nejste hrdina. Říká se tomu paranoidní schizofrenie. Myslíte si, že máte poslání od Boha, ale zabíjíte lidi."

~ ~ ~

Rozbor: irelevantní; subjekt iracionální/odolný.
Akce: pátrat po všech kontaktech, agentech vzbouřenců, základnách.

A on se dívá, jak se svět kolem něj mění, výmysly pod realitou jej strhávají k realitě pod výmyslem; žádná existence, žádná věčnost, jen něco vybudovaného z trosek obojího. Slova vystavěná na slovech, celá ta posraná Doba stvoření. Neví, kdo tomu velí, ale ví, že tu jsou. Ve všech hlavách všech lidí v tomhle městě, v celém světě, v každém stínu a odrazu. Něco starého jako čas a zlého jako peklo přetváří svět, přetváří sny, co přetvářejí myšlenky, co přetvářejí činy, co přetvářejí svět. Budování Říše.

„Žádná skrytá Říše není, Jacku. Sám to víte. Musíte se vyrovnat s realitou. Tenhle Jack Flash, to je jen infantilní výmysl, za kterým se skrýváte. S čím se nejste s to vypořádat, Jacku? Před čím to utíkáte?“

~ ~ ~

Akce (nezbytná): pátrání po kontaktech, agentech vzbouřenců, základnách.

Jen si sni, ty zmrde.

Varování –

Drž hubu. Jo, ty, Pechorine, a já ti pěkně povím, jak ta historka končí…

A uvnitř něj spící mem, zimující bůh snů, pošklebující se stvoření chaosu, setřásá ospalost a zjistí, že je v prázdném těle. A není to představa, ne, pomyslí si. To stvoření ze tmy není jeho. Patří všem.

„Kdo jste, Jacku?“ ptá se doktor Reinhardt Starn.

Tváří se smutně, napadne Jacka.

„Já? Já jsem přesně to, co myslíte. Ale kdo jste vy?“

~ ~ ~

A Jack Flash, starší než bohové a novorozený duch ohně, se podívá na úlomky svého soukromí, paměti a představ, pravd a výmyslů, kterými je ještě pořád zaneřáděná hlava jeho hostitele, a zadívá se sám na sebe v zrcadle své… jeho… mysli. Snílek, ztracený chlapec, zlatý chlapec. A Pechorin vidí poklidný výraz na tváři toho samotářského nespřízněného, toho zkurveného avatara chaosu, a cítí, jak se pohnulo něco pohřbeného vzadu v jeho hlavě.

„Chceš vědět, co mě pohání, Reynarde? Jak ten strojek vevnitř tiká?“

„Jacku…“

„Jsem časovaná bomba. Tik. Tik. Tik. Doba stvoření je u konce. Narkissos se probudil.“

Za temným zrcadlem

„Narkissos se probudil.“

Vyslovím aktivační větu a spustí se předprogramovaná memobomba implantovaná do Pechorinova mozku a odkrytá tím jeho kreténským manévrem s Rorschachovým testem. Spustí se a zaplaví mu mysl obrazy z hlubin mrtvých duší, smečkou bohů a démonů, andělů, mimozemšťanů. Jako řeka hlučně se deroucí troskami přehrady. Víš, broučku, pokud existuje proud vědomí, někde musí být i řeka opírající se do břehů paměti. Informace je moc, zlato, jazyk je tekutina a já držím v ruce požární hadici. Nepletu dohromady víc metafor? Dobře, řeknu to takhle:

Narkissos se probudil.

~ ~ ~

Narkissos se probudil.
Pozorování: status – zkáza zánik zoufalství záhuba zjevení zjevení zjevení
Hlášení o stavu bioformu: bioform nenalezen.
Rozbor: Narkissos se probudil.
Akce: znovu zapnout psýché, Psýché nenalezena; lokalizovat psýché; psýché nenalezena; vyklidit vědomí nepřátelského agenta; znovu zapnout ego; ego nenalezeno; evakuace.
Pozorování: Narkissos se probudil.
Pozorování: Já jsem mě a který jsem, že mi –
Rozbor: Sen je realita, realita je sen. Narkissos se probudil.
Akce: nouzový postup; pátrat po pátrat po pátrat po –
Rozbor: Jsou nás šiky; království je v nás.
Rozbor: Narkissos se probudil.

~ ~ ~

„Co se to…“ Víc doktor říct nestačí a už ho svým či-syceným Dračím úderem srazím, až proletí sledovacím zrcadlem. Je za temným zrcadlem, tak by se to dalo říct. Střepy ze zrcadla prší dozadu do sešeřelé místnosti, kde stojí Pechorin, jednou rukou se opírá o stěnu, aby neupadl, oči se mu obracejí dovnitř do lebky. Někde v jeho hlavě se

zbytky totožnosti topí v běsnícím oceánu vlastního nevědomí, rozpouštějí se v pokřivených odrazech. Proskočím okenním rámem se zbytky skla na okrajích, chytím Pechorina, rozevřu mu víčka, zadívám se mu až do duše. Je tam zmatek, celé hejno mozkočervů to stahuje do zapomnění. Chudák starouš Joey. Odjakživa věděl, že z něj bude voják Říše. Doufám, že se z toho vylíže.

V rukou má můj Mark I Curzon-Youngblood – nejspíš jím navazoval paraspojení-, tak mu ho vezmu, odjistím. Energie či se vhrne do zbraně a já cítím v ruce sílu, tu mystickou orgonovou životní sílu vesmíru. Nenechte si nic nakecat: tohle je ta pravá sex *pistol.* A můžete si to rozebírat, jak chcete.

Dřepnu si vedle doktora, skučí, a tak mu mírně propleskнu tváře.

„Vstáváme, Guyi," říkám. „A jdeme. Všichni jdeme."

Zasténá.

„Jacku? Ty jsi mě uhodil?"

Když pomyslím, že on měl být mozkem téhle akce! Guy Reynard. Guy Fox, liška Bystrouška. Král zlodějů a mistr převleků. Prý je v tom tak dobrý, že by oklamal i sám sebe.

~ ~ ~

Zamířím či-pistolí na dveře výslechové místnosti, v chodbě už začíná být živo. Guy se dívá na Joeyho, na mě, na Joeyho. „Co jsi mu udělal?"

Ale než můžu odpovědět, mám plné ruce práce, musím střílet na ty, kdo procházejí dveřmi dovnitř.

Víte, možná jsem vážně cvok. Možná mají větší palebnou sílu. Možná jsem přece jenom kilometry pod zemí, v hlubinách ústředí Říše, v pekelném světě, zesraném obchodníky s memy tak, že dokonce i jejich sny nakonec vyvrhnou jednoho dva z nich do světa, aby to kurva nějak dali do kupy. Ale mám bouchačku a rozum a jestli chtějí válku o srdce a duše lidí, mám i dost vůle. Ale hlavní je, že mám tu zbraň.

„Co jsi mu udělal, Jacku?" ptá se Guy.

Sejmu pár domobranců, co vbíhají do místnosti, pak se skrčím.

„Memo-bomba," odpovím. „Jak jednou člověka dostanou, tak už kurva není moc na vybranou."

Guy chytí bezvládné tělo, hodí si ho skoro až na rameno.

„Nejspíš něco v tom čaji," povídá. Co se dá dělat, konec ohleduplnosti.

Rozkopnu dveře pozorovací místnosti, vyjdu ven a střílím.

Což znamená, že je čas pro záchranný oddíl, na střeše, jak jsme se dohodli. Hlavně si pospěšte, vy zmrdi. Nemůžeme se tu udržet věčně.

Jack Flash jako vyšitý.

ERRATA

Královská kavalerie

„Jak mu je?“ ptám se.

Joey potřese hlavou, je zamračený, tiskne rty k sobě. Musel jsem ho sem do nemocnice vysloveně dovléct, znovu a znovu brnkat na strunu jeho provinilosti, trousit jedovaté poznámky o tom, jak dlouho Jacka zná, za co mu vděčí, že byli nejlepší kamarádi a Jack ho potřebuje, že nás potřebuje oba. *No tak kurva, Joey, jsi jeho nejlepší kámoš.*

„Žije ve vybájeným světě,“ říká Joey. „Pořád mluví jenom o tom mrtvým klukovi, o tom zasraným výplodu svý fantazie. Thomas sem a Thomas tam. Úplně mu jeblo, Guyi. To já nezvládnu.“

Nejradši bych ho praštil. Nedokážu se smířit s tím, jak z toho vycouvává, i když je to takový malér. To vážně bere Jackovu schizofrenii jako něco nepříjemného? Nemůžu uvěřit, že je takový necita.

Já navštěvoval Jacka obden, zato Joey Pechorin, jeho největší přítel, se nedokázal přinutit, aby sem přišel sám od sebe, ani jednou za ty tři měsíce, co měl Jack poslední a nejhorší záchvat, ten, co ho kvůli němu museli pro jeho vlastní ochranu separovat.

Upřeně se na Joeyho dívám s pocitem, že naše přátelství je tak skoro krok nebo dva od krachu, a pak ho odstrčím a procpu se kolem něj do Jackova pokoje.

~ ~ ~

„Je to k ničemu,“ říká Jack. „Všechno je to nesmysl.“

Má pravdu. Ze všech těch poznámek a počmáraných stránek, co se válejí po pokoji, co jsou na stěnách připíchnuté špendlíky nebo přilepené páskou, jako by nic nemělo nejmenší vztah k čemukoli dalšímu. A dokonce i uvnitř ty fragmenty při bližším ohledání nevykazují smysl, který by patřil kamkoli jinam než dovnitř Jackovy hlavy. Jsou tu stránky,

kde se pořád dokola opakují iniciály J. C. a k nim vysvětlení – Jack Carter, Ježíš Kristus, Jerry Cornelius, Joe Cool, John Constantine, a tak dál a dál, jako kdyby tím mapoval nějakou velkolepou kliku totožnosti. Na jiných listech jsou citáty ze spousty zdrojů, beletrie a literatury faktu, z knih o magii, o politice, filozofii, o konspiračních teoriích, prostě je naplácal na papír, jako by už to, že je opíše a nějak srovná vedle sebe, říkalo o jejich vzájemných vztazích všechno, co je říct potřeba. Nemá to smyslu ani za mák.

Schizofrenie. Rozpolcená hlava. Tak se dá Jack shrnout. Jednomužná babylonská věž, Valihrach pod zdí, co bere kladívko na vlastní součástky a zkouší, jestli by je nešlo rozflákat na ještě menší kousky, které by pak šly dohromady líp.

„Jak ti je, Jacku?“ ptám se.

~ ~ ~

Usměje se a pokrčí rameny, sedí opřený na posteli, hlavu opírá o stěnu, kolena až pod bradou.

„Pořád cvok,“ říká. „Ouřední. Co ty?“

Jednou rukou mávnu, jako že to jde, posadím se na kraj postele. „Dneska mi připadáš… vyrovnanější.“

„Zázraky moderní medicíny,“ on na to. „Div lithia. Aleluja. Pořád se ptám, jestli by mi nedali trochu LSD, ale asi maj pocit, že to není nejlepší nápad.“

V pohledu má trošku šibalství. Sem tam se dají zahlédnout, tyhle záblesky starého Jacka, Jacka s náhodnými rozmary a nepodloženými argumenty podpíranými chatrnými důkazy, zato s nejhlubším přesvědčením, které pak jediným pokrčením ramen opustí a uzná za blufování. Toho Jacka, který do debaty nadšeně vhazoval názorové bomby, jen aby viděl, co bude, a který horlivě propagoval povinné halucinogenní zážitky pro děti ve věku čtrnáct let, anebo obnovení rituální královraždy. *Tradice,* říkával dědkovsky mudrlantským hlasem. *Ta dnešní mládež nemá žádnou úctu k tradici.* Na tohle Jackovo šibalské přetváření světa jsme si zvykli tolik, že nám uniklo, když to začal myslet vážně.

„No, já si taky nemyslím, že bys teď nejvíc ze všeho potřeboval kyselinku,“ povídám.

Máchne rukou, jako by mi ukazoval pokoj.

„Vsadím se, že trocha fetu by tomu nějakej smysl dala. Měli bysme to zkusit, Guyi. Moh bys sem zkusit propašovat pár papírků, nebo krapet kvalitního mexickýho psilocybinu, nebo… co jsme si to tenkrát dali, havajskou marjánu? Sjeli bysme se jak dogy a já bych ti řek, co je tajemství vesmíru, a ty bys mi řekl, že kecám kraviny.“

Zasmějeme se.

~ ~ ~

„Něco mě napadlo,“ řekne.

No nazdar, pomyslím si.

„Včera v noci,“ povídá, „jsem se snažil v tom všem rozebrat, a je to tak, nedává to smysl, ale víš, Guyi, dává to *skoro* smysl. Dává to skoro smysl.“

„Možná tobě, Jacku, ale nám ostatním ne.“

Vstanu a začnu přecházet po pokoji, nejsem ve své kůži, hledám metody, jak odvést hovor co nejdál od jeho bludných „vysvětlení“. Na stěnách: list papíru s převodní tabulkou z hebrejské abecedy na latinku, se jmény a numerickými hodnotami; pyramida rozdělená na části popsané v matematickém sledu: 1, 3, 6, 10, 15, 21 a tak dále, až v pravém dolním rohu je číslo 666; falešný frontispis ve středověkém stylu iluminovaného rukopisu, papír je zmuchlaný, s fleky od čaje, aby vypadal starý, titul vyvedený fixou: Kniha všech Hodin.

„Když jsem byl u skautů…“

„Tys byl u skautů?“ divím se. „Nedokážu si tě tam představit.“

„Ale jo, byl. Jako malej jsem byl správnej ukázněnej vojáček. A na pěknou uniformu mě utáhneš vždycky.“

Mrkne.

„Prostě tehdy nás učili jednu písničku, která mi tuhle večer naskočila, nevím proč. Tý dýdly dýdly dýdly dý dý…“

Melodii snad poznávám, je to nějaký skotský lidový tanec, nebo že by irský? Začal si do rytmu poťukávat prstem.

„MacPherson je mrtvej a jeho bratr o tom neví. Jeho bratr je mrtvej a MacPherson o tom neví. Oba jsou mrtvý a v jedny a tý samý posteli. A ani jeden neví, že ten druhej je mrtvej.“

„Mám dojem, že kdyby bylo po nás, tak bysme o tom věděli, Jacku.“

„A víš o tom, když se ti zdají sny?“ namítne. „Kdo je tu kurva máklej? Osobní zážitky, chlapče. To, že si něčím seš jistej, ještě samo o sobě neznamená, že to je skutečný.“

„Jacku, to je úplně úchylný. To je prostě…“
„Já vím,“ on na to. „Ale včera v noci to smysl dávalo. Skoro.“
Posadím se znovu na kraj postele.
„Chceš se chvíli koukat na televizi?“ zeptá se.

Na větvi

Jack se nám tak nějak trochu zamiloval do Pucka. Je to smutné, ale mně ani v nejmenším nedůvěřuje, i když vyčítat mu to nedovedu, vždyť si tu sedím na povoze obklopený asi tak dvacítkou lebek vyzvednutých z díry, jako nějaký obr lidožrout se svým děsivým pokladem, a klidně to mohli být jeho předkové, rodáci, milovaní příbuzní nebo co já vím. Snažím se proniknout do dějin tohohle kraje, ale vůbec to nejde. Hora Zapomnění je v Knize zanesená, rozmáchlými, jistými tahy, podobá se to spíš záznamu izobar přecházejících z pevniny na pevninu než skromné kartografii nějakého drobného vršku, jako je Everest nebo Olympus Mons (bohužel jsem si osvojil poněkud blazeovaný postoj k rozměrům všech věcí tady v Pergamentu; je to celé na můj vkus poněkud neohrabané a velikášské, jako to dětské předhánění se, když při řeči dojde na nekonečno, *nekonečno krát nekonečno,* a *nekonečno na druhou*, a *nekonečno na nekonečnátou, to koukáš!);* potíž je, že tu není ani stopy po obyvatelstvu, žádné tečkované čáry starých cest, žádné symboly znamenající historicky zajímavá místa. Opřít se můžu jen o ty lebky, a o Jackovu hrůzu z nich; a zatímco lebky zachovávají paličaté mlčení – když nepočítám tlumené kvílení větru, který pronikl do té jámy –, Jack o to hlučněji a neustále protestuje. Jen doufám, že se Puckovi povede ho umlčet na dost dlouho, abych se aspoň trochu prospal.

~ ~ ~

Povedlo se mu toho nebožáka uklidnit aspoň po minulý týden, utišil jeho divošskou muziku cukrátky a pěknými věcmi z našich zásob, i když mě nijak nenadchlo, že prvním z těch dárků byla virgule na zlatém řetízku, kterou mi šlohl z kapsy a držel mezi palcem a ukazovákem a kterou kvůli mojí pomalé reakci Jack okamžitě sebral, a já se jen poplácal po kapse a hloupě civěl a snažil se shledat pár slov na protest. Kapsář Puck jen pokrčil rameny a řekl, že si všiml, jak po tom Jack pošilhává, a ukázal mi Jacka, jak se teď krčí za křovím a zaujatě otevírá

a zase zavírá pouzdro – *lup, cvak* –, takže obvyklý rámus ustal. Dokonce na pár hodin zmlkl natolik, že se mi podařilo zaznamenat, jak zesílilo všechno to skřípání a sípání a šustění a šramocení, čím výš se dostáváme po cestě kolem hory Zapomnění a přes ni.

Od té doby aspoň různé cetky a dárečky, kterými ho Puck mámí, opravdu Jackovi vždycky na čas zabránily kvílet nad nějakou tragédií, kterou cítí – nebo nějak vnímá – v zemi pod našima nohama. A s každou tou obětinou má k němu Jack víc a víc důvěry, takže teď Puckovi doslova zobe z ruky. Ale myslím, že naprosto si ho získal až drogami.

~ ~ ~

Střelím po nich pohledem, sedí vedle sebe na nízké větvi jednoho stromu, nohy jim visí a oni jimi houpají, a podávají si jointa. Jack sem tam natáhne ruku a prohrábne Puckovi zelenou čupřinu, hledá vši nebo klíšťata, a podle všeho ho vždycky maličko zklame, že nic nenašel; a každou chvíli zvědavě klepne prstem do jednoho z Puckových špičatých růžků a zavrní otázku beze slov. Puck vypouští kroužky dýmu a Jack je rukou rozhání. Svým způsobem, takovým úpadkovým způsobem, je to milé; pod nohama se jim válí prázdný kotlík, ze kterého jsem je viděl upíjet, podávali si ho jako teď jointa, leží tam odhozený a zapomenutý a oni do sebe dloubou lokty a ukazují si to či ono, trávu, povoz, mě, ostatní členy kmene, kteří sedí na bobku daleko od nás, úplně ztracení, co je opustil jejich šaman; a Jack a Puck pokukují po okolním světě, zaklánějí hlavu a chechtají se, feťácko-opičí dýchánek na větvi.

Divím se jak to, že Jack, který se tak děsí krajiny, kterou cestujeme, neztratil rozum od vší té přízračné hrůzy, která se plíží z odlehlých částí nevědomí až do jeho halucinující mysli, ale koneckonců jsem ho viděl v různých fázích intoxikace, ale nikdy to nepřehnal vážně. Pravdu řečeno, ti dva jsou zosobnění blaženosti.

~ ~ ~

Vezmu tři lebky a položím si je do řady před sebe, jsem rád za tu chvilku klidu, kdy se můžu pokusit přemýšlet. Nějakou dobu už vím, že ať je tenhle Pergament jakýkoli onen svět, smrt se v něm vyskytuje stejně jako v realitě, kterou jsem nechal za zády. Ostatně, vždycky mi připadalo poněkud absurdní, že ta vymyšlená zásvětí všech možných církví jsou plná podrobností tolik napodobujících hmotný svět – oči k vidění, ústa k řeči, ruce ke hraní na harfu nebo křídla k letu mezi obláčky

–, a přitom si stydlivě upírají všechny anatomické skutečnosti těla, že se nemůžou zaboha vymáčknout ve věcech sexu a smrti. Et In Arcadia Ego, jak ten Poussinův pastýř našel napsané na hrobce v idylické vrchovině, a tady na podhůří hory Zapomnění jsme i my zřejmě našli podobně symbolickou hrobku, a tenhle znak smrti uprostřed věčnosti našeho nebohého, prostého Jacka velice děsí.

Co je smrt v zásvětí duší? lámu si hlavu. Co je smrt v Pergamentu?

Otevřel jsem si Knihu a upřeně se do ní dívám, dívám se na obrysy hory Zapomnění, naslouchám úpění větru, který se opírá do okrajů jámy a stáčí se do ní a hraje na lebky jako na nějaký morbidní dechový nástroj. A najednou mám odpověď.

6

IAPETOVY OZVĚNY

Kur

Už jsme za ruskou frontou a neustále nám něco hrozí, *píše Pechorin.* Každou chvíli nás někdo může unést, kdykoli nás můžou Sověti rozplácnout jako malinu. Někdy se za to i modlím. Mohl bych jim říct, že mě ti fašisti drží v zajetí, že vzali moji ženu a děti jako rukojmí, že mě přinutili, abych jim ve svém rodném kraji dělal průvodce, ačkoli jsem nechtěl; ale patřím k Bílým a vím, že nemám naději. Brali by mě jednoduše jako zrádce, jako kolaboranta. Vím, že je ve mně něco, co je vede k jejich cíli ochotně, ale i něco, co proti tomu křičí na protest. Proč je vedu dál? Snad cítím, že se musím vrátit a postavit se čelem minulosti.

~ ~ ~

Carter se chová jako oběť. Všímám si ale, s jakým pohrdáním se dívá na nás na všechny, a vím, jakou sílu si s sebou zpátky nese, neseme si ji všichni, ti, kdo se tam vracíme. Možná, že mi jde o vědění, o porozumění té síle. Carter chce na minulost jen zapomenout, pohřbít ji… a nás s ní? Pořád si dává pozor, co říká Strangovi, ale mám podezření, že pečlivě zvažuje, jaké má možnosti. Jak se blížíme ke vchodu do jeskyně, přemítám, jestli už nepodnikl nějaké kroky, kterých jsem si nevšiml.

~ ~ ~

29. března 1921. Profesor nám dnes odhalil své tajemství, svou lež, a také skutečný cíl našeho pátrání. To „Veliké město na Severu“ není Aratta. Dotíral jsem na něj v posledních pár dnech neustále, a opravdu, jsme dvě stě mil severně od jediné možné lokality, kde se může Aratta nacházet. Kolik toho víte o místopise gruzínské části Kavkazu? zeptal se mě; jakpak se jmenuje řeka, která teče od Tbilisi na jihovýchod až do

Kaspického moře? Kur, odpověděl jsem, a začalo mi docházet, k čemu míří. Jak se jmenuje veliká severní řeka v sumerských textech, a také velké severní hory, a kromě toho i město, kde sídlí duše mrtvých? Pro všechny je tu jedno a totéž jméno, že, Cartere, starý brachu? Kur.

~ ~ ~

Těžko vyjádřit slovy, co jsem cítil v tom okamžiku, kdy mi to došlo. Absurdnost jeho tvrzení mě málem rozesmála. Málem jsem mu vynadal za tu lež, anebo jsem ho málem začal litovat za to, že lže sám sobě. Dál něco plácal o řece Kur, to jméno samozřejmě stojí černé na bílém na každé mapě, podle kterých jsme plánovali trasu, je to řeka, kterou všichni musíme překročit cestou do zásvětí, do domu prachu a popela, a já najednou pocítil hrůzu z toho, že jsem na cestách se šílencem, že mu selhal rozum. A přece jsem z jakési části uznával, jak je ta myšlenka velkolepá. Co když má pravdu? Co když to najdeme? To Město na Severu? Samozřejmě to je jen mýtus. Samozřejmě to je jen legenda.

Ale to byla Trója taky.

Doba kostěná

„Nezanechali po sobě ani stopu, protože sami byli stopaři. Byli přesvědčeni, že pokud by zanechali jediný doklad toho, kde byli, pak Starý lovec, Smrt, je najde a zhltá jejich duše. Proto všechny předměty, které užívali, užívali znovu a znovu a znovu, a když už k ničemu nebyly a nešly ani na nic předělat, když zlomené vrhače oštěpů ořezali na jehly, když na rozedraném oděvu bylo víc záplat než původní látky, všechno zbylé spálili a popel rozptýlili do větru. Dokonalá společnost loveckosběračského typu. Všechno po sobě posbírali a předělali, jako hmotné zdroje používali dokonce i vlastní mrtvé. Kůži bratrů nosili jako oděv, pili z jejich lebek, jedli jejich maso.“

~ ~ ~

1. dubna 1921. Našel to jeden z našich, z Britů. Ten nejmladší, Messenger se jmenuje, narazil na to úplnou náhodou, když s jedním z našich Jihoosetinců prohledával tmavou zadní část jeskyně. Nemám ponětí, co tam ti dva dělali, ale nejspíš si všichni od dětství držíme tu

fascinaci neznámem, tu touhu propátrávat temná místa, přemoct dětský strach z nich tím, že si do tmy posvítíme lampou.

Ale Bože, jaký randál kolem toho ten kluk nadělal, jak to zvučelo až v hloubkách, a jak zvuk působil dojmem, že sílí! Jeden by řekl, že se pokouší probudit mrtvé.

~ ~ ~

„Síla, kterou nejspíš cítili i moji předkové.“

„Vy to pořád nechápete, co? Bylo to před patnácti tisíci let. Před tím, než ta vaše zatracená árijská rasa vůbec vznikla. Tohle je civilizace doby kamenné… vlastně bychom tomu měli spíš říkat doba kostěná. Matematika a mytologie, mapy a historky, zapsané deset tisíc let před Sumerem.“

„Povězte mi o tom písmu něco.“

„Nesměli po sobě zanechat ani stopu, a tak netesali do skály, neryli do dřeva a netiskli do hliněných tabulek. Nosili si to s sebou na kůži. Aby nezanechali ani stopu.“

„Jenže jednu zanechali.“

„Ano. A my jsme to našli. Tu hlavní žílu.“

~ ~ ~

Šli jsme podle vzdálených, jakoby těla zbavených výkřiků, já první, hned za mnou Hobbsbaum, jemu v patách Pechorin, prodírali jsme se puklinami a skulinami, v nejtěsnějších místech jsme se krčili a kroutili. Ještě že nejsem klaustrofobní, jinak bych ten zběsilý tlukot srdce nemusel vydržet. Zjistil jsem, že jsem uvězněn mezi dvěma vzpomínkami, dvěma stavy mysli. Vzpomínal jsem na všechny ty vykopávky, které jsem se starým pánem objel, jak jsme prolézali stísněnými prostorami hrobek, mohyl a dávno pohřbených paláců; to staré vzrušení a očekávání se ve mně vzbudilo. Ale také – a to je zvláštní – jsem zjistil, že myslím na zákopy, na plazení se v okopech a na smrad mrtvol a plynu. V jednu chvíli – a je těžké to napsat, připustit si to – jsem se musel na chvilku zastavit, a probral mě až Hobbsbaum, když mi položil ruku na rameno a nevinně se zeptal, jestli mi nic není; až pak jsem si všiml, jak pitomě a hloupě se chovám.

Myslím, že to bylo pachem v té jeskyni, štiplavým chemickým pachem, který útočil na nozdry, čím hlouběji jsme šli. Vypadá to absurdně, protože to rozhodně nepřipomínalo ten pach rozkládajících se

těl, který nemůžu dostat ze svých snů; tomu se nemůže podobat nic. Nevím, proč to na mě mělo takový účinek. Ale možná to bylo prostě tím, že jsem si ten smrad nedovedl zařadit. Rozpadající se kov, ropné výpary, vařící se krev, síra nebo amonium, přísahám, že to páchlo jako tohle všechno a jako nic z toho.

Pokud tenhle puch je přírodní, tak příroda není žádná matka.

Troška kůže a kostí

2. dubna 1921. Hobbsbaum rozložil kůži na rovný kus skály, že ji prozkoumá. Je to morbidní scéna, tenhle skalní předpokoj plný vytesaných arkán, zalitý poskakujícím světlem všech lamp, které jsme srovnali kolem toho kusu skály, kde si Hobbsbaum pečlivě prohlíží staženou lidskou kůži, jako lékař z dávné doby, který přednáší studentům o anatomii. Jeho prst se pohybuje jako skalpel, jezdí po vzorech; dívám se, jak jím črtá po kůži od krku ke slabinám, pak se zarazí a sleduje další písmo přes prázdnou hruď… parodie na katolické požehnání.

Je přesvědčen, že černé spirály a kruhy, čáry a tečky, že celá ta jemná ornamentika geometrických složitostí je cosi jako písmo. Nedokážu mu věřit. Nedokážu uvěřit, že obludní tvorové, kteří vytvořili tu ohavnost v jeskyních pod námi, by byli schopni čehokoli jiného než jen barbarských ukrutností. *Nechci* tomu věřit. A když píšu tahle slova, chvěji se.

~ ~ ~

Muži jsou také nesmírně otřeseni. Je to zcela pochopitelné, aspoň myslím; jsou to prosťáčci, vojáčci, a třebaže se už bezpochyby stejně jako já seznámili se smrtí, tenhle pohled na ni, v takové míře a takového nelidského, šíleného způsobu, je nemůže nevyvést z míry. Vzpomínám si na jednoho starého arabského průvodce před hrobkou v Údolí králů, který odmítl jít byť jen o krok dál, a gesty se bránil kletbám. Ale také vzpomínám na jeho syna, který se té pověrčivosti vysmál a kynul nám, ať jdeme dál. Pomalovaná hrobka, říkal pohrdavě. Mrtvý král. Hodně zlata. Chápal cosi, čemu jeho otec nerozuměl, totiž že to uvnitř je nakonec jen seschlé tělo, i když okázale vyzdobené. Hrob je hrob, ať už je mrtvola ve zlatém sarkofágu, ve lněném rubáši nebo v khaki uniformě,

a ať už ji uložili k odpočinku se solí a natronem, nebo do formaldehydu, nebo jen mezi květiny a pod hlínu. Jenže to pod námi, to není hrobka.

Hobbsbaum skrývá pocity pod intelektuální zvídavostí, ale jasně vidím, že dojetí se úplně neubránil. Vypadá to, že pohled na Kur se nedotkl jedině Pechorina. Není v něm kouska lidskosti, v tom plazovi. Stojí za profesorem, dívá se na tetovanou kůži, jako by to byla mapa vedoucí k nějakému pradávnému pokladu, mapa, ze které umí číst jedině on. Tlumeně si s Hobbsbaumem povídají.

~ ~ ~

3. dubna 1921. Je k nevíře, jak se to zachovalo. Podmínky v jeskyni jsou nezvyklé, to jistě, ale ani ty odporné výpary by neměly stačit k tomu, aby tu kůži takhle ošetřily. Zdejší lidé museli ovládat nějaké konzervační metody, které zdaleka převyšují dokonce i ty z dob faraónů. Začínám si přát, aby tomu tak nebylo, aby ta kůže, co před námi leží, shnila a upadla do zapomnění, aby ti šílenci po sobě opravdu nezanechali jedinou stopu… a abychom my na tohle pekelné místo nikdy nebyli přišli. Jsme jím postiženi.

~ ~ ~

22. září 1942, 13:05:

„Už to cítíte?“

„Co mám cítit, pane Cartere?“

„Jak se na vás vaši muži dívají. Žalobně. Nenávidí vás za to, že jste je na tohle pekelné místo přivedl. Vzpomínám si, jaké to bylo. Tehdy…“

„Já necítím nic. Asi se pletete.“

„Necítíte se… zdeptaně?“

„Kvůli trošce kůže a kostí? Toho se přece…“

„Kvůli té desítce mrtvol z minulé expedice. Vypadají, jako by se to stalo včera.“

„Mlčte!“

„Jistě. Slova jsou nebezpečná.“

[Dlouhé ticho.]

„Povězte mi, co se na vaší výpravě stalo.“

„Rozluštili jsme šifru.“

Ilustrovaný muž

4. dubna 1921. Abecedu a slabičné soustavy jsme vyloučili okamžitě, písmo vcelku jistě nebude ani hieroglyfické nebo piktografické. Ty křivky a tečky jsou natolik abstraktní, tak hladce geometrické, že po tak dlouhé době by nemuselo k proniknutí do nich stačit ani padesát let studia. Hobbsbaum však odmítá odjet, dokud k nim nenajde klíč. Přiznávám, že i mě samotného ty iluminované kůže podivně fascinují. Je na nich cosi nezachytitelně povědomého, něco, co hryže v hloubi mysli, jako když spatřím tvář někoho, koho jsem znal možná ze školy, anebo z Francie, ale ať se snažím, jak se snažím, nedokážu si ho zařadit. Člověk ví, že by ho měl znát, ale ani za nic nedokáže přijít na to proč vlastně.

Tak mě napadlo…

~ ~ ~

Jsem přesvědčen, že jedna z těch kůží, co z hloubi Kuru vynesli Pechorinovi muži, je vlastně mapa souhvězdí, hvězdná obloha, jak vypadala tehdy dávno. Jenže konstelace tu nejsou spojené čarami do podob zvířat nebo předmětů, jako to dělávali dávní astrologové; působí stejně abstraktně jako písmo na všech ostatních kůžích. Nějaká souhvězdí jsou vytesaná i na stěnách ve vnější jeskyni, kde jsme se utábořili, a jsou u toho protoarattské poznámky, snad překlady, pokusy pozdějších návštěvníků popsat jejich smysl nebo jména. Ale i v těchto překladech nacházíme abstrakci, víceznačnost, jako kdyby každé „souhvězdí“ znázorňovalo nějakou představu, ideu. Cím více na to myslím, tím více beru tyto mapy jako šifrovací knížky, slovníky onoho jazyka.

~ ~ ~

6. dubna 1921. Každý symbol je siločára. Vím to jistě. Neznamenají věci či předměty, ale události, změny, sílu v pohybu – dejme tomu nikoli jeskynního lva, ale oblouk jeho skoku, švih jeho tlapy s drápy. Ne ptáka, ale pohyb křídel při vzletu. Jsem přesvědčen, že tetované písmo se neskládá ze slov, slabik ba ani z písmen, ale z fonetických prvků, ze změn v proudění vzduchu, ve tvaru jazyka.

Když jsem to řekl Hobbsbaumovi, vypadal ohromeně, ale přikývl a idiotsky se zazubil. Pechorin mě div pohledem nezabil. Ale přikývl. Vím, že mám pravdu. V těch symbolech je nějaká síla, téměř hypnotická

síla. Jak jsme si všichni tři povídali, řešení se skládalo dohromady. Symboly zastupují místa a způsoby artikulace – explozívy, třené souhlásky, nosoretní hlásky a tak dále… a přesuny mezi nimi, tón hlasu, jeho výšku, rytmus.

Teď už jde jen o to systému porozumět. Možná nezjistíme reálné významy, ale pokud je systém tak jednoduchý, jak se jeví, mohli bychom rekonstruovat slova toho jazyka skoro přesně tak, jak se kdysi vyslovovala.

~ ~ ~

Jenže čím víc času tady trávíme, tím víc skličující to je. Kůže máme rozložené všude kolem sebe, jako strašidelnou verzi beduínského stanu vyloženého koberečky s jemnými vzory, a je to, jako bychom atmosféru z jeskynního předpokoje vynesli ven, jako bychom prolomili hranice mezi světem starověkých lidí a tím naším. Ta jeskyně, to je děloha i hrobka naráz, temná hlína, ze které jsme se zrodili a do níž se musíme vrátit, se smrtí, se snem. Jsou to komnaty naší mysli, ozářené ohněm našich prométheovských úkladů.

Kladu si otázku, jestli právě proto jsme neztratili metodičnost, vždyť už ani nekatalogizujeme kůže jednu po druhé, spíš se chováme jako roztržití vědci, kteří se náhodně probírají knihovnou. Hobbsbaum chodí mezi nimi, od jedné ke druhé, vztahuje ten symbol k tamtomu, ke značkám na stěně, rozrušeně si huhlá *ano, ano, jak jinak. A* Pechorin je den ode dne podezíravější. Dokonce jsem zaslechl, jak tiše řekl jednomu ze svých lidí: *Tohle jsou dějiny našeho lidu. Patří Rusku.* Osetinec jen zamrkal a tupě se na něj zadíval. Chce odjet. Hned. Vídám ho, jak leští bajonet a přemítá, jak by se odsud dostal. Hobbsbaum je tak zabraný do práce, že si ničeho z toho nevšiml. Musím být ve střehu.

Přikázání hrůzy a hněvu

22. září 1942. Nachytal jsem Cartera a Pechorina, jak kují pikle v nějakém obskurním zpěvavém kavkazském dialektu, kterým oba plynně mluví. Na chviličku mi cosi zabránilo jim poručit, ať toho nechají. Čím to bylo, že jsem se zarazil a poslouchal je, opravdu jen samotnou krásou těch slov? Když jsem se zeptal, nedali jinak, než že nemluvili o ničem důležitém, a já jim chvíli věřil, jako kdyby každé to slovo bylo průzračně

pravdivé, samo v sobě dokonalé, čistá siločára. Zapomněl jsem na všechny své pochybnosti a podezření.

Čert je vem. Hypnotizují mě, jako zhypnotizovali a proti mně obrátili mužstvo. Dneska si Eicher opravdu dovolil za mnou přijít, že prý „vyjadřuje obavy mužstva“. Vynadal jsem mu do zbabělců a zrádců. Sklonil hlavu, ale dál si něco huhlal pod fousy, jako kdybych ho neslyšel. Carter se ke mně přitočil, jako kdyby široko daleko nikdo nebyl, a povídá: „Ještě nemají kuráž, aby si šuškali poplašné zvěsti, ale brzy ji mít budou.“ V tu chvíli bych ho nejradši na místě zabil.

~ ~ ~

23. září 1942, 02:00:

„Předtím jste říkal, že slova jsou nebezpečná. Proč se jich bojíte? Proč se v noci budíte s křikem?“

„Však víte. Viděl jste ty mrtvoly, o kterých se mi zdá.“

„Chtěli odejít. Vzbouřili se, chtěli vzít kůže a prodat je tomu, kdo nabídne nejvíc. Museli umřít. Tak to bylo?“

„Tak to líčí Pechorin. Ne já. Já tvrdím, že se pobili navzájem.“

„Proč by to dělali? Kvůli čemu?“

[nesrozumitelné]

„Co jste říkal?“

[Carter se směje]

„Co jste říkal?“

~ ~ ~

„Víte, nevím docela jistě, jestli to dokážu přeložit, ale jedno vám povím: řekl jsem to v jazyce starším než kámen a ještě tvrdším, v jazyce, který zní člověku uvnitř jako hudební akord, rezonuje, jako had se plazí do hlavy a do srdce, do krve a do střev, a nese význam rovnou k duši.“

„Co jste řekl? Já tomu vůbec nerozuměl. Co to bylo za slovo?“

„To byste snad ani nechtěl vědět. Ale pošeptám vám to do ucha, Herr Strang.“

„Co jste našli na těch kůžích? Co jste zjistili? *Co to bylo za slovo?*“

„Našli jsme úplné fonetické písmo, tak přesné, tak dokonalé, že číst je znamená slyšet slova uvnitř hlavy přesně tak, jak zazněla před patnácti tisíci let, slyšet shodu a neshodu výslovnosti, všechny harmonie a důrazy a intonace. Námitky a zvolání, prosby, hrozby, nenávist, děs. Co vy, Pechorine, stará vojno? Pamatujete se na to?“

„Až dost.“

„Mluvíte tím jazykem. Oba. Naučíte mě to.“

„To nepřipustím, starý brachu.“

~ ~ ~

„Dost, Cartere. Tohle není potřeba. Herr Strang, měl byste sebrat svoje lidi a nechat nás tu samotné. To je dobře míněná rada.“

„Jak si dovolujete…“

„Není potřeba? *Potřeba*, Pechorine? Sám víte, že je. Přivedl jste nás sem. Taky jste to v jeho hlase slyšel. Nemůžete si pomoct. Dvacet let jste slyšel tu *potřebu* v hlasu kdekoho ve svém okolí, ve všem, co cítili, i když to maskovali sami před sebou. Dvacet let jste to zapisoval do toho zatraceného scénáře, co máte někde vzadu v hlavě, a četl si to. Cítil jste, jak se vám to samo zapisuje do duše.“

„Žádná duše není, Angličane. Jenom vůle. To víte stejně dobře jako já.“

„Vůle k moci. Ovšem. Přikázání hrůzy a hněvu. To je podstata toho jazyka, ne? Tak jste obrátili moje mužstvo proti mně. Vy dva. Jste domluvení. Odjakživa.“

„Vy jste ale pitomec, Strangu.“

„Ten jazyk mě naučíte. *Musíte.*“

„Jen se sám poslouchejte, Strangu. Poslechněte si tón vlastního hlasu, ten tlak, napětí, tu *zátěž.* Vy žádnou vůli nemáte! Zastrašujete, prosíte, kňouráte. Vy byste tou řečí nedokázal mluvit, ani kdybyste se snažil.“

Chladná, neodvratná logika

12. dubna 1921. Pechorin dnes zastřelil dva britské vojáky, nemilosrdně a zbytečně, jen protože řekli, že nám ubývají zásoby a potřebujeme je doplnit. Prý zpochybnili jeho autoritu. Zvláštní je, že když to řekl, souhlasil jsem s ním. Věděl jsem přesně, co tím myslí, *přesně.* Pocítil jsem stejné mrazivé bodnutí nenávisti a pohrdání a mohl jsem je oba zabít sám. Možná je to jen tím, že jsou to dezertéři, jak vím. Neměl bych dovolit, aby mi pohrdání k někomu tak zatemnilo úsudek. Začínám chápat jeho postavení jako velitele takové bandy; venkované s

puškami, jeden jako druhý. Jak dlouho bude trvat, než z nich ze všech budou bolševici?

~ ~ ~

13. dubna 1921. Je ohromující, jaké děláme s překladem pokroky. Vyšli jsme z principu, že kruhy znamenají špulení úst, a podobný přístup jsme zaujali i k dalším často se objevujícím znakům. Křivky zřejmě znamenají tvar jazyka, nebo proud vzduchu nad jazykem. Vrcholek křivky by pak znázorňoval artikulační bod. Plynulé vlnovky by mohly zachycovat znělé nebo neznělé zvuky, ba i zvuky skřípavé a šeptání. Hobbsbaum si myslí, že vzájemná postavení těchto čar by dokonce mohla znamenat tón hlasu, polohu. Říká, že to je jako partitura k Wagnerové opeře.

~ ~ ~

„Neznělé“ zvuky je termín používaný ve fonetice, ale neznamená to, že se nic neozývá, jen že jsou vytvářeny v dokořán otevřené, nikoli chvějící se hlasivkové štěrbině, takže výsledný zvuk není tak bzučivý, hučivý jako „znělý“. Tak například „b“ se vytváří přesně stejně jako „p“, až na to, že „b“ je znělé, zato „p“ neznělé; totéž platí u „d“ a „t“, „g“ a „k“. Něco málo jsem se o fonetice dozvěděl, protože jdu po dědečkových stopách. Teď už mi kousíčky překladu začínají dávat smysl; slyším je v hlavě. Vím co jistě cítili, co si jistě mysleli… a jsem rád, že já cestuji sám.

~ ~ ~

Pechorin:

Strang začíná chápat svět stejně jako Carter a já. Už díky těm pár větám, které mu Carter pošeptal, začíná vyciťovat zvuk pohřbených citů v hlasech, tvary a změny psychologie skryté za pouhým vyjádřením. Strachy a touhy. Domnívám se, že Carter má v plánu ho zabít. Vím, že je toho schopen, znám jeho chladnou, neodvratnou logiku. Neodejdeme odsud, i když bychom mohli, protože nechceme. Svým způsobem jsme teď všichni tři na jedné straně rovnice a vojáci na té druhé. Všichni víme, že oni tu zůstávají jen ze strachu, pod hrozbou zabití; tihle fašisti neznají jinou řeč než řeč zastrašování.

Před deseti vteřinami se mi Carter naklonil přes rameno, přečetl si, co jsem napsal, a řekl: „Třeba bychom je měli naučit jiné řeči.“

Stenograf

25. září 1942, 02:30, Kur.

„Hněv. Cítil jsem to, jak jste to slovo řekl. Slyšel jsem to. Věděl.“

„A slyšíte taky ozvěnu, tady, ve střevech?“

[Výslech přerušen rozruchem zvenčí]

„Sturmanne. Jděte ven. Pošlete je pryč.“

[Energicky a rozhodně] „Herr Strang, to nemůžu.“

„Povězte jim, ať táhnou. Zapomněli, kdo tu velí?“

[Když tohle přepisuji na stroji, třesou se mi ruce. Nevím proč.]

~ ~ ~

„Mám svoje rozkazy, Herr Strang. Všechno černé na bílém. I vy sám…“

„Já tady velím. [Strang jde k dělicí plachtě a odhodí ji.] Já tady velím!“ [Vyjde ven. Další hlasy. Výstřel.]

[Pechorin, mimo dohled] „Hned ho pusťte. Příště vás zabiju. Rozumíte?“

„Všichni ho budete poslouchat. Má k tomu moje zmocnění.“

[Carter se směje. Dívá se na mě.] „Ten se ke všemu zmocní sám.“

„Budete ho poslouchat. Uděláte, co vám řekne. Anebo si zapíšu vaši hodnost, uniformu, jméno, číslo.“

[Musím to všechno přepsat. To je moje úloha. Moje jediná úloha. Ale jsem jednoduchý člověk a modlím se za bezpečný návrat do Hamburku, do krásného Hamburku. Co se to tu s námi děje?]

~ ~ ~

16. dubna 1921. Co kdybyste našli jazyk, který pálí informacemi stejně, jako puška pálí projektily, rovnou do srdce? Co kdybyste zjistili, jak ho rozluštit, ale význam byste vyčíst nedokázali, neznali byste přesný smysl slov, jen jejich důležitost, jejich funkci jako spouštěčů emocí? Co kdybyste věděli, že někdo jiný nicméně přesně ví, co v tom jazyce znamená každé slovo, každá věta? Co kdyby ti jiní to vše zapisovali, ten prastarý jazyk, kdyby přepisovali tu archaickou řeč stránku po stránce?

Co kdybyste sestavili knihu z těch kůží mrtvých, a někde v té knize by byla všechna slova, co nikdy neměla zaznít, tajné významy, které nikdo nikdy neměl slyšet? Co kdybyste, kdykoli na vás někdo promluví, přesně věděli, co k vám cítí – nedůvěru, strach, závist? Ty věci, co je lepší neříkat?

Co kdybyste to slyšeli i z vlastního hlasu, každou pochybnost, každou ješitnost? Co kdybyste slyšeli latentní rasismus ve vlastních slovech, cítili ho jako… jako neshodu, ale cítili, asi jako měkkou, růžovou jizvu? Co kdybyste slyšeli vlastní odraz, cítili uvnitř vlastní ozvěnu? Takový je jazyk padlých andělů, který se učíme číst. Takový je jazyk roztříštěný v Babylonu, zrozený v pekle.

~ ~ ~

[Zvuky hádky – vzteklé, naštvané, sebelítostné, nenávistné.]

„Zlomíme vás."

[V Carterově tichém hlase je cítit hrozba.] „Pechorine."

„Zlomím vás."

„Pechorine? Nemusí se to stát znovu."

„Sturmanne Machere? Umlčte vězně."

„Veliteli?"

„Proveďte. Nožem. Uřízněte mu jazyk."

„Sakra, Machere, sedněte si a [něco, co nedokážu přepsat.]"

„Já… veliteli… já…"

„Co to hned skoncovat, Pechorine? Skoncujeme to hned tady. Chcete slyšet opravdu mocné slovo, Strangu?"

[nadávky, zaříkávání] *„hyawve." [?]*

Jsme v pekle.

Dopis ze záhrobí

Dopis od pana Miguela Santiaga z firmy Cortes, Santiago a Serrano, Straza Columbe č. 13, Menendez, Peru, dorazil dlouho po balíčku, dlouho po mém rozhodnutí, ačkoli je datován 24 červencem 1998.

Vážený Sr Caxtere, *stojí v něm.* Píši vám o velmi závažné věci, neboť vám s velkým smutkem musím oznámit zprávu o smrti někoho, kdo byl, nemýlím-li se, blízkým přítelem Vašeho dědečka, totiž pana profesora Samuela Hobbsbauma. Snad Váš smutek umenší moje sdělení,

že pan profesor zemřel v klidu a míru, ve spánku v neděli 19. července tohoto roku. Jako vykonavatel jeho poslední vůle jsem povinen vám poskytnout informace, které mi za svého života svěřil.

~ ~ ~

Protože neměl příbuzné, vyjevil mi své přání, aby váš dědeček, pan Jonathon Carter, případně jeho potomci, zdědili celé jeho jmění, přibližně částku čtvrt milionu liber. Po jeho smrti mám najít a kontaktovat výše řečené dědice, což nyní činím, a posílám vám zároveň zapečetěný vzkaz, který měl být na jeho naléhání dotyčnému Carterovi doručen. Kromě toho posílám samostatně jisté doklady, které si vám přál předat. Prosím, spojte se se mnou na uvedené adrese, abychom mohli domluvit vhodný převod zmíněné sumy.

Vyjadřuji Vám v tomto smutečním čase svou nejhlubší soustrast, s upřímným pozdravem Váš

Miguel de Santiago.

~ ~ ~

Proč ten balíček s deníky a poznámkami dorazil dřív než dopis, to nevím, ale tehdy, kdy jsem dostal zapečetěný vzkaz od zesnulého, který tvrdil, že je sám Hobbsbaum, už jsem měl v ruce letenku. Nevěřím na náhody. Nevěřím na osud. Nemůžu. Aspoň ne po tom, co jsem si to přečetl.

~ ~ ~

Milý Cartere, *píše se tam.*

Pokání. Kajícnost. Vykoupení. Jakou naději na tyhle věci mám? Očekávám zatracení – a umírám neoplakáván. Vraždil jsem, ničil, ba i hůř. Ve své aroganci a domýšlivosti jsem vás zatáhl zpět do pekla, ačkoli jste si myslel, že jste z něj už unikl. Dovedl jsem mnoho mladých mužů ke smrti a sám žiji z peněz vyvražděných rodin, ukradených Židům a poskvrněných jejich krví. Dokonce jsem ukradl i jméno jedné z našich obětí, vašeho profesora Hobbsbauma, snad abych sám sobě připomněl, co jsem zač. Myslel jsem na něj, na vás i na Pechorina každou noc po padesát let, a plakal jsem. Angličan, Rus a Němec. Tři, kteří vyvázli životem, ale jen vy jste si to zasloužil.

~ ~ ~

Proto vám v okamžiku smrti dávám ty krvavé peníze, neutracené proto, že to je míra nikoli mého hmotného bohatství, ale mé duševní chudoby. Použijte je k dobrému, já to nedokázal. Nechci, aby si mě pamatovali pro jediný laskavý skutek. To si nezasloužím. Ať si mě lidé pamatují, jaký jsem skutečně byl, jak jste mě poznal za války, v Kuru, jako zrádce lidství. Ať si mě pamatují s nenávistí a pohrdáním, a pokud o mně někdy budete mluvit s druhými, proklínejte moje jméno.

Reinhardt Strang

Childe Roland

Sestupuji do jeskyní Města mrtvých, halogenová lampa jasně září, a stejně je to jen jedna hvězda v té rozlehlé, duté černotě. Schodiště tesané v kameni se pode mnou točí do hlubin Kuru, do chladného a chemického vzduchu plného pachu soli, moči a krve a ještě něčeho ostřejšího, palčivějšího; pokud jeden pach patří ke smrti a jiný k sexu, pak tenhle puch je hutnější než oba dohromady, a zcela tak ledový. Pach zvířat. Pach bohů.

Napřahuji ruce, abych se přidržel klenby, pod kterou stojím – veliká slonová žebra, obří jako v katedrále, ozdobená rytinami, složitá jako hodinový strojek. Kamenné schody se mi pod nohama vinou níž, do města már a kostí a kůže, vybělených dřeva, kůží tenkých jako papír, tmavých i světlých; jemné vyryté čárky jsou v tomhle hrozném hrobním městě všude, a odporné výpary se kroutí ve vírech a vějířích stejně složitých, jako jsou nápisy na chatrčích ze zvířecích kůží a na vlajkách z postehované pokožky. Svírám v ruce lampu a vidím ve světle snad stovku metrů daleko do Kuru, a vidím, jak se táhne dál, dál, dál… dál.

~ ~ ~

Mrtvoly leží poházené po podlaze jeskyně jako špinavé hadry, zlámané a zlomené, zkroucené a zkřivené. Scházím k nim, další krok, jeden krok po druhém jdu dolů do pekel. Uniformy stažené z nahých těl jsou poházené v suchém prachu kolem; poznávám sovětské stejnokroje z druhé světové, ostatní mi nejsou povědomé, ale hádám, že to budou bělogvardějci, které si najal Hobbsbaum v roce 1921. Poházené pozůstatky dvou výprav, dvacet let po sobě, jeden svět daleko od mé doby. Snažím se je nevidět, jak umírají. Jak je oškubávají, rvou.

Mrtvé tkáně jsou nedotčené, nerozložené; scéna masakru je zachovalá jako toho dne, kdy se odehrála, až na vyteklou vyschlou krev, která se vsákla do všudypřítomného prachu. Někteří jsou nabodeni na slonovinových kopích, někteří prostě roztátí od krku k varlatům, mají rozervané hrudníky, mrtvoly po pitvě, balíčky od dárků k narozeninám. Hodně jich skalpovali. Jednoho pověsili za paže na dřevěný trám, stříbrný jako měsíc, hlava mu visí ke straně, špinavý Kristus. Kleknu si k jinému, kleknu si před sebe na zem.

~ ~ ~

Sloupnutý obličej mu leží na prsou. On si ho drží v dlaních jako modlitební knížku – a pod nehty má zaschlou krev. Na tváři má divošský, překvapený úšklebek, a mezi zuby drží trochu kůže, asi tak deset cárů, drží je a zubí se, jako vítěz, jako pes, co se nažral hoven. Všimnu si, že na spodní části levé paže má vyrvanou kůži, asi tolik jako ty cáry. Rozhlédnu se; hodně z těch ostatních má podobné zranění na rameni. Vypáčím mu čelisti, vezmu mu ty cáry kůže a podívám se skrz ně: vidím číslo divize a další číslice. Ironické je, že nacisté tetovali dvě skupiny lidí: oběti programu „Konečného řešení“ a jeho vykonavatele z řad SS.

~ ~ ~

Za těmi mrtvými se klikatí pevná stěna z kostí kolem města, ale za branami vede dál cesta, přímá jako kopí ze slonoviny, vede přímo do středu Kuru. Dlážděná lebkami. Přitahuje mě to doprostřed, do jádra Kuru, kladu si otázku, co tam asi je, jestli právě to přimělo asi dvě desítky mužů, aby se rozervali doslova na kusy, a jestli tam někde je peklo, které můj dědeček dvakrát viděl a přece to kdovíjak přežil, přece z něj kdovíjak dvakrát unikl a vyšel, štvaný tím, co tam viděl. Vykročím sám po té cestě.

Childe Roland k temné věži přišel.

Kniha se jmény mrtvých

Je to bulvár z vlajek z kůže; ze zkroucených plachet, napnutých a vzdouvajících se v otáčivém tekutém vzduchu. Tady dole by nemělo foukat, pomyslím si, ale fouká, a zní tiché skučení – v dálce, jako ozvěna

samého času. Prázdné tváře ke mně shlížejí shůry, prázdné oči a prázdná ústa, „jména“, pokud se tomu tak dá říkat, mají vytetovaná na čelech. Vzpomenu si, že v dědečkových denících, nebo možná v Hobbsbaumových zápiscích jsem četl tohle: *Slovo pro „tvář“ je jistě slovem pro „jméno“. Nerozlišují to. Tolik k pojetí totožnosti.*

~ ~ ~

A vzpomínám si, jak jsem četl, že to starobylé písmo, divné a delikátní, je sumou vší moudrosti a porozumění svého nositele. Motivy přibývaly, byly složitější, spletitější, jak nositelovy osobní zkušenosti a myšlenky rostly a stávaly se komplexnějšími. V mládí každý dostal jako první tetování své jméno, vpletené do složitého vzoru na tváři, a to znamenalo nejen kdo je, ale také co je, odkud přišel, jakou má úlohu, postavení. A jako jméno zapadalo do vzoru na tváři, měl i mladý člověk zapadat do jejich společnosti, jejich světa. A opravdu, těch několik prázdných kůží, které visely mezi ostatními, patřilo menším, mladším dětem, které nikdy nedospěly. Takhle holé vypadaly ještě příšerněji.

~ ~ ~

Jdu po cestě z kostí, jdu doprostřed Kuru. Mezi vzdouvajícími se kůžemi se odděluje do města další cesta. Tvary z kůže natažené na kostech vytvářejí na zdejších ulicích stany, chýše, bizarní fasetované stavby. A uvnitř, zavázanými dveřmi a prořízntutými okny, zahledám letmo stojany s visící tetovanou kůží, jsou jich hory, úhledné haldy poskládané lidské kůže. V každé zašifrované informace z doby před patnácti tisíci let. Knihovna mrtvých.

Co kdybyste našli jazyk, psal dědeček. Co kdybyste tyhle kůže sebrali do knihy, v níž jsou sepsaná jména mrtvých, podstaty jejich životů, a kdybyste se do ní zahleděli, viděli byste jejich tváře, jak vám ten pohled oplácejí? Nebyl by pak svět plný lidí šílených a katatonických, jako je ten jediný, o němž vím, že četl a chápal pouhých pár stránek překladu? Scházím do Kuru, odhodlán zvolit jistotu, pravdu. Neuvěřím, že jakýkoli pocit je nevýslovný, že jakákoli věc je nepojmenovatelná.

~ ~ ~

Za chůze míjím kůže, které byly uťaty v pase nebo v prsou, od kterých odřízli veliké kusy, snad je ukradli plenitelé, a kladu si otázky. Mohli sem přijít kdykoli za posledních patnáct tisíc let. Tohle byli

faraóni své doby, velicí náčelníci a šamani paleolitu. Nebylo žádné bohatství, pokud tím myslíme zlato nebo šperky, a žádné artefakty nebyly vzácnější než to, čím se teď stali sami ti mrtví. A já přemítám, jestli někde je nějaký tajemný a ezoterický text, napsaný ve ztraceném jazyce na lidské kůži, svázaný do knihy, do knihy se jmény mrtvých. Jdu dál.

Mrtvý bůh

Stojí to uprostřed města, ani ne hodinu chůze od krveprolití u bran pekel. Stan je asi tak šest metrů vysoký a protažený jako pavučina, ale složený sám do sebe na těch nejnevhodnějších místech. Vchod je zakrytý tou nejtenčí, nejjemnější kůží, jaké jsem se kdy dotkl, jsou jí vrstvy, závoje. Lehce je odhrnuji, do stran, za sebe, prodírám se jimi, jdu ke středu. Je tam cosi jako máry.

On, to, leží na konstrukci z vybělených kostí – jeho vlastních? – a je na tom natažený jako na skřipci za vlastní napjaté šlachy a slonovinové háky, natažený ve vší své slávě jako karmínový rubáš poskvrněný potůčky a cákanci šarlatové krve božstva. Tetování jsou rudá na rudé kůži – barva hlíny, terakota, krev, oheň – a jsou to právě tak zajizvení jako tetování. A on je našponovaný. Struny střev, které ho drží na konstrukci z kostí, se ve větru chvějí, zvučí nějakým vzdáleným halasem. Cítím, jak mi akordy zní v mých vlastních střevech, hrůza a hněv. Bojím se byť jen promluvit, protože se ptám, jestli ten jazyk, tak čirý, tak přesný, že přepisuje myšlenky těch, kdo ho slyší, nemůže přepsat i samu realitu.

~ ~ ~

Nemusím se podívat na jméno na jeho tváři, abych věděl, že to je první vrah a první vzbouřenec, první mezi těmi smrtelnými anděly, první, kdo se prohlásil za nadřazeného všem, kdo se obrátil proti ostatním a svým vlastním jménem jim vrýval do duší hrůzu přesahující všechen rozum. Jsem jen rád, že když jsem četl jeho jméno v přepisu od Hobbsbauma nebo toho nebohého stenografa, bylo zapsané mizerně, neúplně, bez patřičné výšky a síly, bez mrazivé přesnosti, jež provází plnou jeho ještěří velkolepost. Jsem rád, že když se podívám na symboly vyryté jizvami na jeho čele, vím jen tolik, že přepis zní */hyawve/*, a je to

jen kůže toho slova, kosti, ne tkáně. Jahve nebo Jehova, židovský bůh? Joviš nebo Jupiter, jméno nejvyššího, které s sebou přinesl Aeneas, když uprchl z maloasijských břehů, z padlé Tróje, do Říma? Nebo Jáfet, Noemův syn, který žil v době potopy? Iapetos, Titán, otec Prométheův? To vše je přibližnost sama, zkomoleniny originálu, ozvěny pravého jména. Jazyk se s časem mění, a to je možná dobře.

Na tom tvorovi jménem */hyawve/* leží útržek papíru, položil ho tam snad můj dědeček, nebo Hobbsbaum; je ale prázdný, jeho mlčení působí poněkud divně uprostřed tohohle světa slov, která ševelí uvnitř tebe, i když docela přesně nevíš, co znamenají. Četl jsem překlady, hrubé přepisy, ale nikdy jsem se nenaučil celé soustavě, prostému fonetickému klíči, díky němuž sama slova znějí jasně. A i přes to cítím ten jazyk jako něco klidného, co mi sídlí v týle, jako chřestění a syčení stočeného hada.

~ ~ ~

Připadá mi těžké přesně popsat, jak mi je, když tu stojím. Než jsem sem přišel, strávil jsem nějakou dobu výzkumem, kromě jiného i studiem života Samuela Hobbsbauma po téhle expedici do „Aratty“ v roce 1921. Jak si můj dědeček napsal do deníku, profesor už pak nikdy nepublikoval ani řádku. Nicméně nacistické archivy zanechané ve Východním Berlíně odhalily, že když mu v roce 1940 zkonfiskovali majetek, patřil k němu „stostránkový nebo i delší rukopis“. Z toho jsem viděl snad takových dvacet stránek, ty, které mi po své smrti poslal Strang. To ostatní… nevím, kde to je.

A tak tu stojím a dívám se na kůži mrtvého boha a na prázdný papír na ní. Naslouchám tichému vánku a slyším v něm šeptání toho jazyka, ozvěny a ozvuky. Pokud zvuk může mít tvar, pak zpěvopis Kuru je zvuk učiněný tělem.

~ ~ ~

Hobbsbaum zemřel v koncentračním táboře, jak Strang sdělil mému dědečkovi a jmenovci, Magoru Jacku Carterovi. Jenže mu neřekl – nebo si to snad dědeček nezapsal –, že někdy po výpravě z jedenadvacátého Hobbsbaum ještě odcestoval na Daleký východ, kde mu jakýsi orientální mistr toho řemesla pořídil velice výrazné tetování. Podle těch, kdo ho viděli, bylo krásné, ale abstraktní, samé elegantní zakřivené linky, tečky a kruhy. Jeden člověk, se kterým jsem mluvil, je přirovnal k Feuilletovu

zápisu, kterým choreografové „zaznamenávají“ tanec. Ale zapamatovali si je všichni, kdo je zahlédli.

Slyším teď slovo, dech, tření a nádechy. Slyším to po celé jeskyni a dochází mi, že jsem to slyšel na každém kroku po cestě, to napětí, tu hrozbu, pohrůžku. Uvědomuji si, že jsem to slyšel celý život.

Jeho tetovaná kůže

Hobbsbauma pohřbili v Osvětimi v červenci 1941. Na levé paži měl vytetované číslo 569304. Jeho smrt není v záznamech, ale můžeme si ji rekonstruovat – nacisté brali vězňům vše, co měli, i zlaté zuby, vlastně lidi rozebírali na kousky, duševně stejně jako tělesně. Byly tam stoly plné peněženek, stoly plné hodinek, místnosti plné bot. Pokud se mu povedlo přežít každodenní utrpení, nakonec by ho stejně obrali donaha a zplynovali a spálili. Je tu ovšem dost silná možnost, že někdy uprostřed toho procesu se mu dostalo „zvláštního zacházení“. To by pak jeho tetovanou kůži stáhli, vyčinili, a možná z ní udělali stínidlo.

Ještě pořád nevím, co se stalo s mým dědečkem a jmenovcem.

~ ~ ~

Dotýkám se kůže mrtvého boha jen lehce a tón hlubokého hučení je napjatější, vyšší. Pokud zvuk může mít tvar, tohle je víření tornáda v dálce. Pokud tvar může mít zvuk, znamená vydat ten zvuk přetvořit svět? Ten zvuk, vzdálená ozvěna hlasu jiného Jacka Cartera, jenž čte nahlas jméno boha… myslím, že kdybych je vyslovil teď a tady, svět by se oloupal a rozpadl, shodil by kůži skrývající tkáně a kosti. Pokud zvuk a tvar můžou mít význam, citový význam, tak tahle věc, tahle kůže, tenhle zvuk pronikající celým Kurem i mým tělem, znamená děs – nebo snad něco mnohem jemnějšího a mnohem složitějšího, co se dá k děsu jen přirovnat.

~ ~ ~

Můžu tedy vložit do slov to, co teď cítím, když se dívám na tu bezmasou složitou kůži? Hrůzu? Ano, ale ne hrůzu z nevýslovného, nepojmenovatelného. Myslím, že moje hrůza je z těch věcí, které se musejí vyslovit, z těch, kterým musíme čelit tváří v tvář, které musíme pojmenovat, aby nás nepohltily. Některé věci, psal dědeček, je lepší

nechat nevyřčené. Jenomže já bych řekl, že některé věci nejde nechat nenapsané.

~ ~ ~

Můžu jen říct, že teď stojím v pekle a slyším píseň všech zatracených a zmírajících duší, které kdy nadechly poslední trošku vzduchu v hrůze bez hranic, od paleolitu do dneška, a děsí mě vědět, že i když jako přede mnou dědeček opustím tohle místo, ponesu si je s sebou. A možná mě bude strašit, dožene mě k šílenství jako ty ostatní. Jedno ale vím. Nenechám ten zvuk nenapsaný.

Jack Carter
Kur, 1999

ERRATA

Nad Jámou lebek

„Podívej,“ řeknu dychtivě a lusknu Puckovi před kdovíkam zatoulanýma očima, abych zase upoutal jeho pozornost k tomu, co probíráme. Kniha leží otevřená na ocelové mřížce, kterou jsme vrátili na jámu s lebkami, jen co jsme tam lebky zase uložili k odpočinku, protože nic lepšího nás nenapadlo. Nezdá se nijak smysluplné je jednotlivě pohřbívat a něco němě špitat nad těmi pozůstatky cizích lidí; stejně by dostali přinejlepším mělký hrob, osamělý a neoznačený, takže kdovíproč se zdá být vhodnější je uložit do krypty, odkud se vzali a kde leží na hoře dalších, takže mají aspoň nějaký význam.

„Podívej tady ty čáry, a ty klikyháky na každé páté čáře. Určitě to budou vrstevnice. Tady je to vidět líp.“

~ ~ ~

Přelistuji o pár stránek dál, na mapu, která zachycuje horu Zapomnění víceméně celou. Čísla na mapách se sice mění v písmo spolu s terénem, ale vypadají tu skoro jako azbuka a tam zase skoro arabsky, a vždycky je docela lehké je překládat. Nedá moc práce spojit si znaky s převýšením v místech, kde jste, uspořádat si je, najít si numerické základy systémů. Nějaký čas to zabere, ale čeho je tady v Pergamentu víc než právě času?

„Podívej se, jak se čísla zvyšují s každou vrstevnicí, čím jsi blíž ke středu.“

„Úžasné,“ povídá Puck. „To chceš jako říct, že to je… *mapa?*“

~ ~ ~

Zpražím ho pohledem.

„Je. Ale ta mapa je chybná.“

A začnu mu ukazovat nesrovnalosti. Jistě, není jich mnoho, ale jsou tu – hřeben, který ční na místě, kde by být neměl, údolí se svahy

poněkud strmějšími, než by měly být. Jsou to takové drobnosti, až jsem je odepsal na konto toho, že vrstvy odpadu kolem nás jsou zřejmě tu a tam hlubší, takže zakrývají skutečný tvar krajiny. Ale jde o to, že špatně jsou ta čísla.

„Jak vidíš, když se blížíš ke středu, čísla se zvyšují skokově, jsou vyšší a vyšší. Myslel jsem si, že jsou jenom použitá v jiném měřítku, ale teď váhám. Kdo ví, proč to tak je? Narazil jsem na těchto stránkách na zvláštní číselnou soustavu. Na první pohled se podobá spíš sumerské šestnáctkové soustavě, 6 a 60, 360 a…“

~ ~ ~

Píchne do vzduchu prstem – *zrychli to.*

„Je to děsně exponenciální,“ říkám. „Čísla stoupají exponenciálně a tenhle malý symbol tady, přímo na vrcholku hory Zapomnění, to není nějaký pitomý triangulační bod, jak jsem si myslel, kdepak, sakra, to je symbol pro nekonečno.“

Puck se zadívá k vrcholku hory. Hora Zapomnění je sice obrovitá a obludná, ale až tak vysoká zase ne.

„A tady ten malý symbol,“ povídám, „ten úplně nad všemi čísly, to je záporné znamínko.“

A Puck a já se na sebe podíváme a pak zvolna sklopíme hlavy a myslíme na tu velikánskou díru pod našima nohama.

Soumrak na hoře Zapomnění

„Možná je plná,“ prohlásím.

„Jak může bejt kurva plná, je to bezedná jáma,“ na to Puck.

Jedeme plným tempem podél hřebenu, povoz drncá, až nám rachtají kosti a kymácíme se a nadskakujeme a já mávám prsty v rukavici jako blázen za pián em, a vedu ty okřídlené waldo-potvory tak rychle, jak jen můžou. Nevolky myslím na to, jak ta naše rachotící kára vypadá goticky a groteskně, jako když v Transylvánii ujíždí povoz honem co nejdál od Draculova hradu.

„Ale i nekonečno má různé úrovně,“ namítám. „Pokud je jáma nekonečně hluboká, potřebuješ nekonečně mnoho sajrajtu, abys ji naplnil, a naskládat ho tam by zabralo nekonečně času, takže přinejmenším teoreticky by ta jáma neměla být plná nikdy.“

„Tak nemůže bejt plná? Tvrdil jsi, že by mohla.“

~ ~ ~

Jack vyje a běží za námi, skáče z muldy na kopeček, přeskakuje křoví jako překážky, vyhýbá se stromům, kutálí se přímo dolů ze svahů, po kterých my musíme sjíždět opatrně; nechápu, jak s námi dokáže udržet tempo, ale jde mu to.

„Ale předpokládejme, že máme nekonečný počet světů a všechny vytvářejí nekonečně mnoho odpadu a všechny ho tam sypou; v tom případě by tam padalo nekonečně mnoho sajrajtu naráz. Tudíž by se dala jáma zaplnit v nulovém čase.“

„Tak je teda plná?“ ptá se Puck.

Vyberu v plné rychlosti ostrou zatáčku a povoz podjede na suti. Hora je teď přímo na východ od nás a my míříme v podstatě na západ. Odvede nás to celé dny cesty daleko, ale ono taky i při téhle rychlosti celé dny zabere, než přestaneme mít jámu pod nohama. Bylo by hezké moct si myslet, že je plná.

~ ~ ~

Myslím na světy uvnitř Pergamentu – na step soumraku, na horu Zapomnění, na Rift, na Odpolední záliv. Na všechny titěrné vesničky i velkoměsta, na souostroví složená z kontinentů, přes které jsem putoval tak dlouho, až jsem o tom ztratil představu, a najednou mi dochází, jak jsem starý. Kristepane, a jak dlouho je se mnou Puck? Často jsem uvažoval o možnosti, že Pergament není ani tak věčnost jako spíš souhrn všech možných věčností, jako kdyby v něm byla všechna nebe, po jakých toužíme, a všechna pekla, jakých se děsíme, až na to, že tomu nikdo nevelí a nestará se o to, abychom skončili na tom správném místě. Je tedy možné, že všechny tyhle věčnosti házely odpad do bezedné jámy pod horou Zapomnění a my se plašíme zbytečně.

„Tak je plná?“ ptá se znovu Puck.

„Víš…“

~ ~ ~

„Ne. Žádný *víš.* Dost s těma *víš.* Nechci už slyšet žádný *víš.*“

„Mohla by být plná,“ řeknu, „ale i tak by v ní mohlo zbývat místo.“

Pokouším se vysvětlit, že, *víš,* vlastně jaksi, i pokud jáma je plná, je v ní odpadků metr hluboko, a dva metry hluboko, a tři, až úplně dolů. A

pokud by se odpadky sesedaly, tak najednou by ty metr hluboko byly dva metry hluboko, a ty ze dvou čtyři hluboko, a tak dále, a pak by tam bylo místo na další nekonečné množství odpadu, a protože jáma je nekonečně hluboká, klidně by to tak být mohlo.

Před námi zapadá slunce, hoří na obzoru Stepi jako stepní požár, za námi se soumrak sbírá do našedlé večerní mlhy a barví do nachova nebe a černé mraky kolem hory Zapomnění a za ní, jako vojsko povolané ke svému titánskému generálovi a chystající se vyrazit vpřed.

7

ZEUS IRAE

O manželství a mateřství

„Moment. Tiše, prosím," říká Maclean, a „děkuji, děkuji," to když se uklidní. „Rád bych znovu řekl, jaká je to čest, že dnes večer můžeme přivítat a poslechnout si paní Pankhurstovou a paní Messengerovou. Jak všichni víte, málokdo se o věc všeobecného volebního práva bral tolik jako paní Pankhurstová, takže já okamžitě udělám, co je udělat třeba, a bez dalších řečí a okolků jí předám slovo."

Obecenstvo se znovu roztleská a paní Pankhurstová vystoupí na pódium na nevelikém jevišti v Labour Clubu, rozhlédne se, klub je plný k prasknutí, lidé sedí na všech skládacích kovových židličkách a stojí okolo i vzadu. Moře lidí, tak tak, a Seamus si jen přeje, aby se v něm utopil, protože nedokáže dělat nic než se dívat do očí Anně, která stojí na jevišti za paní Pankhurstovou, a doufat, že si ho Anna všimne. Je moc vpředu, stojí na kraji sálu, za jedním chlápkem v placaté čepici. Ruce má vražené do kapes kabátu, pohrává si s krabičkou zápalek, jako rozpačité děcko, co rozkopává písek pod nohama.

~ ~ ~

„Nejprve si vyslechněme tuto ženu," začne paní Pankhurstová, „která nám bude vyprávět o svém strašlivém osudu."

A pak ať si o všem ostatním svém trápení poslechne od tebe, zasyčí Seamusovi do ucha bitmikry. Labour Club se na chviličku roztřese, zamíhá.

Držte hubu, pomyslí si Seamus. Nejste skutečný, kurva. Tohle je skutečnost.

Paní Pankhurstová mluví k Anně mírně, soucitně, povzbudivě.

„Máš právo to říct, za všechny sestry trpící pod stejným patriarchálním jhem, a ještě z dalších důvodů. Nezapomeň, že to možná stojí za tu bolest, i když možná znovu zapláčeš nad svým neštěstím, stojí to za to, pokud to naučí soucitu ty, kdo poslouchají.“

A Anna přikyvuje, zamlklá a neklidná, zoceluje se, a Seamus v ní spatří tu jiskřičku jako vždycky, a pokročí blíž.

~ ~ ~

„Sama nevím,“ začne Anna, „kde nacházím sílu se vám s tím vším svěřovat, ale měla bych vám vyložit vše, co chcete vědět, na rovinu, i když se stydím o tom i mluvit, o tom… o té smršti, seslané shůry svatými. A o tom, jak smetla všechny moje dobré způsoby.“

A Anna vykládá publiku o svém vybraném a bezúhonném důstojníku anglické armády, o tom gentlemanovi a hrdinovi Velké války, muži vznešeného chování a s pohrdlivě ohrnutými rty. Seamus poslouchá, tiskne se ke stěně. Vlastně ani neslyší, co ona říká, protože se pracně rozpomíná, jak mu to pověděla na pláži u Inchgillanu.

„Seamusi, posílal mi psaníčka večer co večer, a když jsem si je četla, slyšela jsem v celé místnosti jeho hlas, a jako kdybych pod těmi hladivými slovy roztávala. Seamusi, musíš to pochopit.“

~ ~ ~

Má přešťastná dívko, psal, proč zůstat dívkou navždy, když stačí vztáhnout ruku a nejskvělejší manželství je tvé. Vznešené srdce bije pro tebe, zasažené šípem lásky, a touží jen s tebou v lásce splynout; Anno, má sladká, má drahá, má holubičko, nepohrdej manželským ložem. Vyjdi si na louky v Lerně, zajdi do stájí v krásném otcově statku, a já se tam s tebou sejdu, chci tě vidět, Anno, zmírni konečně touhu v mém pohledu.

Takovými vzkazy ji sužoval večer co večer, až…

Až jednou zjistila, že je těhotná a že její vznešený snoubenec se vypařil a zmizel za nějakým připitomělým klukovským dobrodružstvím kdovíkam.

Lidstvo, jako Argos stooké

„Odvážila jsem se povědět otci o snech, které mě trápí v noci, a snila jsem právě o tom, o čem sní každá dívka, o manželství a mateřství.“

A byla pošetilá, ano, a nikdy mu to neměla dovolit, měla počkat, ano, měla počkat, jenže na prstě měla prsten – jen ne na tom správném prstě – a… a podívala se tam na pláži na Finnana, studený vítr mu hnal vlasy přes obličej a vháněl slzy do očí, a řekla, to nebylo poprvé, že ne, Seamusi?

Jenže Enoch Messenger se to snažil napravit, udělat pro dceru to nejlepší, i když na ně přivolala takovou hanbu. Snažil se najít Carterovy příbuzné nebo známé, najít kořeny toho urozeného hrdiny. Nenašel ale nic. Posílal jeho velícímu důstojníkovi jeden dopis za druhým, a taky jeho přátelům a kolegům, o kterých se zmínil, roztroušeným po celé zemi, třeba až v Pytho, pod duby v Dordogni, snad se z nich dozví, co by měl říct a udělat, co mu velí vznešená tradice. Ale listy se vracely s temnými, víceznačnými a nejasně formulovanými hádankami. Její snoubenec se neozval, ani hlásku po něm.

~ ~ ~

„Až konečně,“ říká, „dostal otec jasnou odpověď, přímou a ráznou jako každý vojenský rozkaz vydaný podřízenému, že prý je moje hanba jenom moje. Tak vybraný a bezúhonný muž, *důstojník* a *gentleman*, by přece nikdy, nikdy… Stálo tam, že jsem lhářka, a pokud se otec obává o pověst své rodiny, měl by udělat to, co udělá každý poctivý muž, a poslat svou hanbu pryč, vyhnat mě z domu a ze země, pokud nechce, aby bylo dobré jméno jeho rodu… zničeno.“

A tak ji poslali porodit někam pryč – *toulat se po všech koutech světa*, slyší Seamus říkat bitmikry, a jak se na ni dívá na jevišti, má vidění. Vidí Annu tak, jak je teď, ale překrývají se na ní obrazy jejích dalších já, jako odrazy na okně, za kterým stojí. Vidí o něco mladší dívku, ale se stejnými rusými vlasy a pihovatou tváří, na sobě má nějakou koženou bundu na zip jako chlap, snad leteckou nebo na motorku; a je tu ještě jedna Anna, zase jiná, tentokrát oblečená do prostých bílých šatů, jako řecká dívka za starověku. Vidí ji jako trojjedinou bytost, minulou, nynější a budoucí. Seamus zamrká a promne si oči. Stiskne pevně víčka, prsty si zmáčkne kořen nosu, snaží se zahnat tu starou nervovou poruchu zpátky do hloubky, kam patří. Když oči

otevře, svět je zase normální, bez šeptavých přízračných obrazů, jako když na něj útočí jeho záchvaty. Je klidný.

~ ~ ~

Vypráví jim to proti jeho vůli, přinucená těmi předpověďmi a soudícími pohledy podobnými ohnivým bleskům, přinucená nekončící vládou pánů a dam z vyšší společnosti, on ji vyhnal, ze studu, vyhodil ji z vlastního domova, jako kdyby se tělem i duší úplně proměnila v nějakého rohatého netvora. Anna, kráva. Anna, řící, zpocená, špinavá prasnice, svobodná matka, otrokyně vlastní touhy, stejně jako kdejaké chlípné a páří se zvíře v kravíně.

„A teď stojím před vámi," říká Anna. „Dohnaly mě sem biče ostrých jazyků, slova, co bodají jako vosy, štvaná z kraje do kraje."

V sále je ticho. Seamus se rozhlédne a vidí, že tu a tam se někdo tváří, jako by mu bylo trapně. Jsou to sice socialisté, věří sice na boj pracujících a na bratrství všech utiskovaných celého světa, Irů, amerických černochů, a taky chtějí volební právo pro ženy, to jistě, ale tady jde o slušnost a vkus. Mladík má přece právo se vybouřit, ale i když potom dívka dopadne takhle, je to jen její hanba. Jsou tu muži, kteří si sice myslí, že žena by měla mít volební právo, ale její místo je určitě doma, a jsou tu taky ženy, které pohoršeně sykají a pomlaskávají nad tou děvenkou od sousedů, která se nechala od chlapce přivést do hanby. Ale v sále je ticho. No jasně, ono to vypadá úplně jinak, když stojíte tváří v tvář dívce, kterou vyhnali z domova s nemluvnětem a která nemá kam jít než na ulici.

~ ~ ~

Ježíši, plač, myslí si Seamus. Jak může laskavý pastýř být tak vzteklý, nebo že by On osobně nesledoval každý náš krok, i když je po smrti? Bitmikry mu špitají do ucha něco o *lidstvu, jako Argos stookém, a o paví pýše*, a on tiše, bez povšimnutí ostatních diváků, vytáhne z kapsy placatici a pořádně se napije. Ještě teď si pamatuje, jak zareagoval, když mu to pověděla, jak mu mysl při její koktavé řeči zběsile přeskakovala přes proud snů nasbíraných snad za století, přes to, co měli a mohli mít, než se všechno pokazilo, než umřel chudák Thomas, před válkou, než přišel ten zatracený anglický oficír, před jeho chorobou, před jarem v Lerně.

Jaro v Lerně. Léto na Sommě. A teď je podzim, tam venku mimo sál, je podzim v Glasgowě, všude hnědá a rudá a oranžová a žlutá, listy vypadají v zapadajícím slunci Podvečeru zlaté.

„A to… to je můj příběh," končí Anna.

„Seamusi, tak mi něco řekni," žadonila, když se jen díval někam na oceán. „Jestli máš co říct, pověz to. Mluv se mnou. Je mi jedno, jestli to bude bolet; zasloužím si to, Seamusi. Prosím, něco řekni."

Napřáhla ruku a on ucítil teletinu její rukavice, jak se ho dotýká na hřbetu ruky.

„Nechci útěchu, Seamusi. Nechci falešná slova a prázdnou lítost. Jen… Nikdy jsi mi nelhal. Nikdy."

Viděl jí na očích, co chce slyšet, slyšel to v tom, co neřekla. *Co se mnou bude, Seamusi?*

„Lži jsou to nejkrutější zlo ze všeho," prohlásila.

V černých špendlících jeho panenek

„To ne. Dost."

Vzduch v sále jako by se rozechvěl, Seamus Finnan sleduje, jak se Anna na jevišti rozplývá, a paní Pankhurstová a Maclean také, až nezbude nic než vzadu sametová opona, plakát vítající přednášející a rudá vlajka a britská vlajka, každá na jedné straně sálu. Obecenstvo se rozechvěje, přelud v poušti, vzduch nad asfaltem parné letní silnice.

„Nikdy by nás nenapadlo, že uslyšíme příběh tak plný krutosti," špitají bitmikry, „tak ohavné a nesnesitelné bolesti, takového utrpení."

Prodírá se přízračnými obrazy své paměti, až konečně zase stojí uprostřed místnosti. Je tu už jen jedna židle, jedna z těch skládacích kovových židlí, a kolem ní na podlaze kruh ze soli, a on položí ruku na opěradlo a ucítí, jak ho kov studeně kousl až pod kůží. Páří se mu od úst, pára je bílá a víří před ním ve vzduchu. Posadí se na židli, zavře oči.

„Vaše láska," šeptají hlasy, „je dvojsečná zbraň. Mrazí nás z ní duše."

~ ~ ~

Otevře oči a v jatkách je mrazivo a jasno. Mrazivá realita. Kriste pane, díky, pomyslí si Finnan. Na Annu si nevzpomněl už roky, ba desítky let.

Henderson stojí ve dveřích a plastové pruhy se houpou jako opona, a Henderson je napůl odvrácený, mluví na dálku tiše s nějakým podřízeným nebo nadřízeným, naslouchátko si drží jednou rukou; Finnan zaslechne zlomky pár vět – děláme pokroky, fyzicky stabilní, ano, ne, MacChuill, třeba ho sledovat, asi ano, nelze se na něj spolehnout, znovu ovládnout. Finnana napadne, že z Hendersonova hlasu a postoje je poznat podrážděnost.

„Určitě?“ slyší ho, zaznělo to pomalu a jasně, jak to člověk dělá, když očekává oplátkou jasnou odpověď. „Tahle… situace s bitmikrami nás nemůže nijak postihnout?“

Henderson se letmo podívá přes rameno a Finnan sklopí pohled a něco huhlá, jako by byl v deliriu. Henderson se zase odvrátí.

„Jistě. Ano, pane,“ říká, „myslím, že je pro vás skoro připravený.“

~ ~ ~

Metatron, napadne Finnana. Pokud je za tímhle Konvent – a Henderson smrdí Konventem tolik, až je z toho jednomu zle –, pak tu za provázky tahá Metatron. Když se o to zajímal posledně, ostatní hlavouni měli plné ruce práce s válkou. Andělé s ohnivými meči, co kráčejí Jeruzalémem. Základna nezávislých ve Falúdži, zničená explozí. Zemětřesení v Íránu. Jaderná nehoda v Severní Koreji. Válka andělů, to nejsou dvě armády stojící proti sobě na bojišti. Ne, to je dopisovatel ve světle hnědé neprůstřelné vestě, co mluví přímo do kamery – a Finnan jen polkne, když se mu podívá do očí a spatří v černých špendlících jeho panenek znamení nespřízněných, protože i přes všechen ten lomoz z rušiček extremistů Finnan z toho prázdného pohledu vyčetl jeho jméno. Azazel, anděl smrti. Ježíši, ten ptačí tvor se dívá přímo na své virtuální publikum, hladký jako peříčko, a schválně ukazuje světu vlastní duši, aby každý, kdo to dovede číst, aby každý nespřízněný, ať patří ke Konventu nebo ne, jasně pochopil. Převzali jsme velení.

Je proto docela jasné, co mají Gabriel a Azazel a všichni jejich přisluhovači, jejich Hendersonci, poslední dobou za lubem. Pronásledují Nezávislé. Jenže Metatron není na rozdíl od nich agent v terénu. Informace a analýza. Rozvědka a rozbory. Bitmikry. To je jeho obor. Seamus se podívá na svou rozervanou hruď a zapřemítá, proč mu poskytli tenhle oddech, tuhle možnost urovnat si to v hlavě.

~ ~ ~

„Ký div odsud, osud dívky,“ syčí bitmikry. „Chvějeme se při pohledu na Annin stav. Kdybychom měly tělo, modlily bychom se jen za to, aby nám osud nikdy nepřinesl manžela z nebes, a abychom nikdy nemusely zahřívat panské lože.“

Zase ta soucitná slova. Při troše cviku by bitmikry mohly skoro udělat Turingův test, ale on se těmi jejich krokodýlími slzami nenechá oklamat ani na chvilku. Leda tak uzná, že ty Metatronovy stroječky jsou dost vymakané, aby si opatřily cosi jako… zvědavost. Ale empatii? Kdepak, myslí si. Všechno je to součást Metatronova plánu. Oloupat ho jako cibuli, rozebrat ho a obměkčit. Anna je prostě jen rána, kterou chtějí znovu otevřít.

„Ty slzy a obavy jsou trochu předčasné,“ řekne. „Počkejte si, až uslyšíte všechno.“

„Povídej,“ říkají.

„Proč to chcete vědět?“ ptá se. „Proč bych vám vůbec měl něco říkat?“

„Je milejší nemocnému vědět, jaké utrpení ho čeká.“

Ty mrchy prťavé se určitě od nespřízněných přiučily umění nikdy neodpovídat přímo, myslí si. Mluvit v hádankách. Nikdy se neprozradit. Nikdy nepříteli neposkytnout něco, co by mohl použít proti nim.

„Co jsme chtěly předtím, dostaly jsme snadno,“ říkají, „protože jsme se chtěly dozvědět od ní samé o jejích vlastních trápeních. Teď chceme slyšet zbytek, jaké utrpení ta dívka musela vystát dál.“

„Anna?“ nechápe. „K čemu vám je minulost? Co se stalo, stalo se.“

„Čas v Pergamentu není tak jednoduchý.“

Ta věta v něm probudí vzpomínku, na cosi, co mu kdosi řekl; chviličku na to nemůže přijít, pak mu to naskočí. Phreedom v kostele, po tom, co odjela do Ashevillu za Thomasem, co odjela za Ereš, odešla do pekel a vrátila se s…

Bitmikry se mu hemží na prsou a on se na ně teď dívá důkladněji, sleduje v tom stále se měnícím chaosu vzory uvnitř vzorů. Rozervaná rána vypadá jako Maldelbrotova množina s několika novými rozměry.

Co vznikne, když spojíš krev královny mrtvých s inkoustem božího písaře, Metatronovy bitmikry a magii z Erešiných lahviček? Co vznikne? myslí si Finnan. Něco, co možná bývávalo živé, ale tak dávno, až to zapomnělo, jaké to je; anebo něco, co nebylo živé nikdy, a najednou to zjišťuje, že myslí, že se snaží pochopit podivný svět lidstva s válkami a revolucemi. A někde v pasti, polapené mezi programovacími protokoly

Konventu a temnými pohnutkami všeho, co se děsí smrti, tam někde jistě Enochovy děti nakonec jakousi empatii najít mohly. Anebo možná se jí mohly jen přiučit.

„Povídej," říkají.

„Tak tedy poslouchejte," vyzve je, „a vezměte si to k srdci. Povím vám, kde cesta končí."

Anebo kde začíná.

Úsvit času

Otočí se k vycházejícímu slunci. Růžové odstíny časně ranního světla zalévají rozlehlou část té neobdělávané krajiny, po níž putují už posledních pár let, krajiny s kočovnými lidmi, kteří žijí v povozech s proutěnými střechami a kteří po nich z dálky střílejí šípy. Je to primitivní kraj, tahle část Pergamentu, ale tím pádem je podstatně stálejší než jiné světy, kde byli – nejsou tu žádná hořící města, vyrabované obchody, silnice zacpané uprchlíky, nemusí tu uhýbat do průchodů, když kolem jde nějaký anděl s do šířky rozloženými stříbrnými křídly, který se rozhání disruptorem a mění davy v prach.

„Co je?" řekne Don a zastaví s koněm vedle ní. Propána, ale jak jí ta motorka chybí; na koni je to tak kurevsky nepohodlné. Zato Don podle všeho do tohohle Nového archaična zapadl naprosto hladce.

„Pozor," řekne ona. „Kalifové na levoboku."

Shodí z ramene disruptor, prohlíží si obzor. Po pravé ruce jim útesy klesají až k moři zvučícímu příbojem. Před nimi vede úzká cesta kolem mysu a za ním se otevírá rozlehlá a pustá planina, osvětlená nízko stojícím sluncem, zahaleným v růžových a pruhovaných oblacích. Nalevo se tyčí skály porostlé mechem a podrostem, a tu a tam je vidět nějaký kalif. Říká jim tak proto, že mají divné turbanovité pokrývky hlav a špičaté vousy, ale jsou to pěkní divoši. Základní technologie doby železné a ne že by zrovna moc věřili na zákon pohostinnosti.

„Hlavně dávej pozor," řekne Phreedom.

~ ~ ~

„Hlavně dávej pozor," řekne Don.

Ona se podívá dolů, k řece Drzost, která se klikatí roklí – dobré jméno, myslí si, právě idiotská pýchaje potřeba, když chcete překonat

její zpěněný povodňový tok na vachrlatém provazovém můstku, který vrže a houpe se vám pod nohama. Udělá další zkusmý krok, šlapku položí pevně na prkno, celé kluzké vodní tříští z maličkého vodopádu, řinoucího se čúrkem odkudsi shora, vlastně je to jen taková sprcha – jako když se na střeše katedrály nasbírá dešťová voda a pak chlístne ven tlamou chrliče – je to jen kohoutek, co zapomněli dovřít, ale stačí to, aby dřevo nasáklo a oni si museli lámat hlavy s nahnilými prkny a podklouzáváním chodidel na řasách. Voda padá a padá, řítí se dolů a leskne se a jiskří. Je ráda, že nemá strach z výšek. Nad nimi a na protější straně rokle se tyčí skelety skalních věží, šedé a bílé, s dalšími prskavými potůčky, co tečou dolů a od kterých je skalní stěna černější. Rozpuštěná voda ze sněhové čepice. Věž je jako obr, který se vztyčil z moře, až mu voda stéká po širokých zádech s nosorožci kůží.

„O mě neměj strach," říká mu.

Týden na přechod přes vrcholky, odhaduje, zčásti podle map, které mají s sebou, zčásti ze zkušenosti s podobným terénem. Nevadí jí to; je v ní něco, co si vždycky libovalo v horách a vrchovinách, nahoře mezi hvězdami, kde je vzduch řídký a čirý. Potom ale zamíří na jih, do kraje, kterému mapy říkají Maskara – ona si kdovíproč představuje džungli plnou Amazonek, co nenávidí muže –, a pak přes Thermidor do města Psalmydeus. Dost drsné město, uhnízděné na členitém pobřeží s ostrými zuby mysů, kde se moře tříští o kamenné stěny na divokou uvítanou jakýmkoli námořníkům, kteří jsou dost odvážní, aby se vypravili do města známého jako zlá macecha všech lodí.

„Pořád si ještě myslíš, že jít do Psalmydea je dobrej nápad?" zavolá na Dona. „Co když se k nám tam budou chovat stejně nepřátelsky jako jinde?"

„V tom případě," odpoví Don, „nás určitě z duše rádi pošlou dál."

~ ~ ~

„Jsem ráda, že jsme zase na cestě," řekne.

Za nimi se zvedá Chimérská šíje jako stěna, hrubá, nasucho kladená kamenná zeď, která skoro, ale ne úplně spojuje dva k sobě se napřahující mysy. Není to přírodní útvar, spíš lávka, která by ráda byla přehradou, ale má v sobě úzkou bránu vedoucí zezadu z velikého jezera do vod, po kterých teď plují. Jestli se tomu říká šíje, to vlastně záleží na tom, s kým mluvíte; studené jezero vzadu, vpředu teplé moře, kde jsou teď, a dvě masy země, které je oddělují jako ne úplně doražené okenice… hranice

ničeho z toho nejsou na mapách vyznačené. Pokud oni vědí, voda může ty dvě země obklopovat; dva obří ostrovy nebo dvě obří slanovodní jezera spojená precizně jako smyčky symbolu nekonečna, nebo osmičky, ale na mapách jsou pobřeží zanesená jenom jako veliká, hrubá X, která dělí území na čtvrtiny, na severu a jihu voda, na východě a západě země. Takže zatímco lasturorytci, od kterých mapy získali, tomu říkají Chimérská šíje, na námořních mapách malých obchodních parolodí – jako je ta, na níž se plaví oni dva teď – je to vyznačeno jako Makostoské úžiny, zrádné mělčiny, kde se může plavit jen chrabrý odvážlivec.

Všude na hradbách Fosforu za jejich zády, na hradbách města postaveného podél šíje jako krámky a domy na středověkém mostě v Londýně nebo ve Florencii, stojí lidé, tleskají, a ona si říká, jak dlouho asi sláva z jejich návštěvy vydrží. Než vypluli, říkal jí Don, že na ulici slyšel děti prozpěvovat veršovánku o vojákovi a princezně, kteří se vydali hledat úsvit času. Princezna, pomyslí si s nemalou ironií. Od Phreedom z přívěsu k princezně Narkóze. Jenže zdejší lidi by si nejspíš ani neuměli představit svět, kde je něco jako Slab City, a v jejich přímořské kultuře musí nejspíš každá žena s jejím nezávislým chováním být princezna. Don nad tím vrčí, jak jinak – *kurva, podle nich ti dělám gorilu.* Ona se na něj jen usměje a mrkne a nadhodí: *A neděláš?*

Víc jí vrtá v hlavě to s tím úsvitem času, kde se ty řeči vzaly? Vypadá to, že teď už je to předchází, že příběh o jejich cestě cestuje před nimi. Byla místa, kde se jim dostalo přivítání hodného hrdinů, kde na jejich počest uspořádali slavnosti. Lid Europských rovin vám přeje co nejvíce štěstí na výpravě. Popelavý světadíl je tímhle směrem.

~ ~ ~

„Ty nebudeš slavit?“ ptá se Don.

Sedí vedle ní u stolu, ukazuje rukou na veselí v sále. Skupina mladíků tančí v kruhu, zpěvavě chválí slunce, ženich má na hlavě zlatou girlandu, ženy se kolem něj kroutí jako derviši, rozhazují okvětní plátky, smějí se. Starší lidé, ti už provdaní, stojí kolem v širším kruhu, plácají do rytmu tamtamu a hučení čehosi, co zní jako kontrabas. Muzikanti na jevišti mají na sobě bílé rubášky a červené šátky a hedvábné pásy, všechno to bujaře vře tradicí, dokolečka dokola, juchá to, výská, všechno jí to připomíná cikány nebo židy nebo Řeky. Dokonce tu i rozbíjejí předměty, sklo nebo talíře ne, ale dřevěné hračky, ženichovy a nevěstiny památky z dětství, polapené v ničivých radovánkách, staré životy končí

rozdrcené pod botou, aby začal nový, dospělý, v manželství. Ona se podívá na potlučenou trosku hračky, která leží na stole před ní; je to malý dřevěný bubeníček, ruce a nohy a hlavu mu už urazili, ale pořád to všechno visí zamotané ve spleti provázků, na kterých loutka dřív visela. Je to tradice. Všichni hosté si mají odnést některou rozbitou hračku jako manželské memento, jako memento nyní opuštěného dětství. „Co je s tebou?“ ptá se Don. „Anno?“

Zavrtí hlavou. Vedle hračky si odložila zdejší nápoj, nějaký mléčný kvas, ani se ho nedotkla.

„Po pravdě?“ odpoví. „Nevím.“

Jenže to ví. Ví, že vlastně nesejde na tom, jestli byl Jack Finnanův syn, anebo syn anděla Konventu, anebo prostě syn jednoho z kunčoftů, se kterými píchala za peníze, aby se protloukla, když se tehdy ztratila a neměla nic; byl její. Nikdy jim neměla dovolit, aby jí ho vzali.

Pohádka o New Yorku

„Nenechám je, aby mi ho vzali, Seamusi. Odejdu pryč, někam daleko, Seamusi. Do Ameriky. Dovedeš si to představit, Seamusi? New York. Říká se, že je *tak nádherný*, věže ze skla se tyčí až do nebe; pojedeme tam s Jackem oba a já všem namluvím, že jsem vdova, budu chodit v černém, jasně, Seamusi, tak to udělám. A on na sobě nebude mít žádnou hanbu, žádnou.“

Smutně se usměje.

„Věže ze skla a chudá vdova se synkem jménem Jack. Zní to jako pohádka, co?“

Sedí oba na kraji jeviště, sál je už prázdný. Kriste pane, že ale musel sebrat odvahy, aby neutekl, aby se neschoval v davu a neuklouzl a nevytratil se dveřmi ven, z dohledu, pryč, pryč. Zato počkat tu, až se lidé rozejdou a ona ho uvidí a pak tu stát s ní a… dívají se na sebe a nevědí, co říkat.

~ ~ ~

Myslí na to, jak se ona plaví do New Yorku přes rozbouřené moře vlastního smutku, a tak trochu chce, aby zůstala tady, tak trochu by jí rád řekl nezbláznila ses? A co tam asi budeš dělat sama samotinká, když se o tebe nikdo nebude starat? Copak nemáš ani páru, k jakým zkouškám a

starostem se plnou parou ženeš, jako kdyby ti přímo v cestě čekal veliký ledovec. Nemůžeš jen tak utéct.

„To bude těžký," řekne jen. „Jako myslím bejt sama. Ještě s malým děckem a tak."

Jenže pro co má asi žít tady, v zemi, kde se od svobodné matky napůl čeká, že se vrhne z nejbližšího útesu do moře? Takhle to dělají, no ne, utopí se, aby měly pokoj. A pak se říká *to je ale škoda* a taky *chudák holka,* ale potají *možná je to tak pro všechny lepší, radši umřít rovnou než trpět do konce života, a nakonec je potřeba myslet na dítě; teď už se o té hanbě nemusí dozvědět.* Kecy, myslí si Seamus.

„To bude těžký," řekne, „ale jestli…"

Snaží se najít slova. *Jestli chceš, pojedu s tebou.*

„Jestli…"

Jestli mě chceš, pojedu s tebou.

„Jestli…"

~ ~ ~

Ona zavrtí hlavou.

„Teď je všechno jinak, Seamusi. Už tu nejsme jenom my dva. Dokonce ani my dva a Thomas mezi námi, jako… jako něco, co bývalo. Teď už záleží jenom na Jackovi."

„Novej začátek," řekne on. „Hele, holka, ale jako v pohádce to někdy opravdu dopadne. Určitě."

Aspoň doufá. Modlí se za to. Rozhodně se mu nechce věřit, že i sám Bůh je jenom jeden z těch zkurvenejch tyranskejch pánů, stejnej jako ostatní, stejnej násilník ve všem, co dělá, ve všech trpkejch zákrutech osudu, co lidem hází do cesty.

Myslí si, doufá, že to je prostě jenom bezmyšlenkovitost jednoho… uspěchaného mladého hrdiny, co jenom chtěl, aby mu jeho milá dala tu jedinou věc, než ho pošlou zpátky na frontu, nenapadlo ho, co by se mohlo stát a že by to mohlo jeho milou dohnat k bloudění v divočině. Možná právě takhle archanděl Gabriel přišel k Panně Marii, myslí si, jako voják se psíma známkama na krku, možná mu šlo jenom o jednu noc lásky, než bude muset zase jít bojovat s hadem, nemyslel u toho ani na vraždění neviňátek, ani na útěk do Egypta, ani na chudáka kluka na kříži a na matku, která pro něj pláče.

Kdyby jí tak něco mohl dát, aby ji ukonejšil.

„Trpkého nápadníka vybrala sis, panno, ke vdavkám,“ řekne. *„Neboť cos slyšela, je stále jenom začátek.“*

„Cos říkal?“ zeptala se.

~ ~ ~

Zatváří se nejisté.

„To… jsem někde čet. Byla bys na mě hrdá, Anno, to teda jo. A Thomas, ten by smíchy puk, kdyby věděl, že čtu klasiky a tak. To ten Maclean. Bejval učitelem, to víš? Hlavní je vzdělání, říká. Vědomosti. Slova. Myšlenky. To je ta pravá moc.“

Ona potřese hlavou, vydechne si a usměje se.

„Seamus Padraig Finnan, učenec.“

Zasmějí se, on ji nechá, ať se vysměje, napětí mezi nimi mizí.

„Jenomže víš, mě to napadlo proto, že to je od toho Řeka, Aischyla, z tý hry o tom Titánovi, Prométheovi. Znáš ten příběh? Jak bojoval za Dia proti jeho tyranskýmu otci, ale pak se postavil proti němu, aby moh dát oheň lidem, a potrestali ho za to. Přikovali ho ke svahu hory a supi mu klovali játra.“

„Orel,“ ozve se ona. „Nebyl to spíš orel?“

„Ty to znáš, co?“

„Když jsem vyrůstala s Thomasem? Jasně, jak bych mohla neznát všechny ty nesmysly o mýtech a legendách a tak? Zažil jsi snad někdy, že by Thomas sklapnul a přestal mluvit – Ježíš. Finnane – když to nebylo o moderním umění, tak Řekové tohle a Řekové tamto… zkrátka, to víš, že to znám.“

A on se jí podívá do očí a najednou mu polehounku dojde, že se v nich obou něco uzdravilo, takže se už můžou do minulosti ohlížet s něhou a smíchem, jako kdyby uspořádali to bdění za mrtvého, co se nikdy neodehrálo – i když to třeba je jenom chvilka a za tím pořád číhá smutek.

Prométheovo tajemství

„Ale poslechni,“ řekne Finnan, „víš, jak jsou v tý hře ty tři, co přijdou na skály Prométhea navštívit? Je tam starej voják, Titán Ókeanos, co s ním bojoval v tý válce proti starýmu Kronovi. A nakonec přijde Hermés, kterýho vyslal Zeus, aby zkusil přimět Prométhea, ať

kápne božskou, protože Prométheus něco ví, no ne, ví, kdo má svrhnout Dia stejně, jako Zeus svrhnul z trůnu svýho otce. Ale o to nejde, vlastně teda jde, v tý hře, ale nejde o to mně. Protože mezi Ókeanem a Hermem, uprostřed tý hry, v jejím středu, víš, za ním nepřijde chlap, ale holka jménem Íó. A je to chudák holka, do který se sám Zeus zakoukal a přišel k ní uprostřed noci, no jo, ten starej hajzl to tak dělal vždycky, a samozřejmě že to odskákala ona, poslali ji, ať si chodí po všech koutech světa, vykopli ji za to z domova. Nešťastná holka, v takový hanbě za to, že se dala něčemu, co jí připadalo… tak zářivý a pravdivý."

Anna ho vezme za ruku.

„Jenom jí," povídá on. „Jenom jí Prométheus řekne to tajemství, protože ona je taky oběť, jako on. Jasně, a on to bere tak – a taky to tak říká-, že ona vlastně nemá ani způli takový trápení jako on, protože ona se vždycky může zabít, takže… no prostě tenhle luxus on nemá, pro Prométhea není žádná milost, žádná, jenom zbytečný utrpení, co se vleče pořád dál a dál a konec nevidět."

~ ~ ~

Seamus se na ni zazubí, mrkne na ni.

„Sice kolem toho nadělá dost okolků a není to zrovna poctivý, říkat něco takovýho, jako že co má bejt, udělali z tebe krávu a poslali tě toulat se po všech koutech světa, ale koukni se radši na mě, jak mi tu ty zkurvený supi klovaj játra. To teda fakt není moc taktní, jak se říká, no ne? No ale je to jenom hra, tak mu asi můžeme odpustit, že to trochu teatrálně přehání. Všichni se nakonec necháváme unést vlastníma problémama a zapomínáme, že nějaký mají i ty ostatní.

Hlavní ale je, že on jí říká: můžeš si vybrat jeden ze dvou příběhů, nebo tak nějak. Kterej to bude? Chceš slyšet o konci svýho utrpení, nebo toho mýho? A ona se ptá, jestli je to vůbec možný, pro ně pro oba. No a on na to, že je, teda kdyby jednoho dne vládce bohů měl tak jako sletět ze trůnu, až ho někdo krapet zezadu přistrčí. Ale jde to vůbec, ptá se ona, a on říká je to pěkná představa, nemyslíš? To teda je, odpoví mu ona, hlavně po tom všem, co nám ten zmrd proved, a on na to no tak si na to klidně vsaď. A kdo ho zničí? Zničí se Zeus sám, říká on, svojí vlastní nevědomostí a hloupostí. A jak? Je na světě jedna dívka, zatím ještě prcek, nevypadá nic moc a jeden by to do ní nikdy neřek, je to prostě malá holka, ale možná je tak trochu zvláštní, králové a bohové to nikdy

nebudou chápat, ale zvláštní je, protože když porodí syna, víš, tak každej její syn bude o moc větší, než kdy moh bejt jeho otec.“

~ ~ ~

„No a tak on jí to poví, víš? Poví jí, že jedinej, kdo ví, kdo ta holka je, je on, Prométheus, a on to nikdy neprozradí. A Zeus si prostě bude dál dělat svý, chovat se jako vždycky, svádět ubohý nevinný holky a pak, když si s nima užije, je odmrští, a přitom za to nikdo toho zajebance nebude moct pohnat k zodpovědnosti. Až jednou… jednou… A Prométheus to ví, jenže má rty jako zamčený. Kdepak, ať si ho mučej a zakovávaj do řetězů, třeba na věčnost, neprozradí to, protože on ví, ví to, jasný, a taky řekne Íó, že to bude někdo z jejího potomstva, nějakej její potomek ho nakonec osvobodí.“

„Ale Seamusi, tys to všechno popletl.“

„Jak to?“ podiví se.

„Já ten příběh znám, ale to je Achilleos, Seamusi, Jeho matka je ta, co porodí syna většího než jeho otec, tak to je v tom příběhu, v tom mýtu, rozumíš? Jenže Zeus se jí ani nedotkne. Íó, to je úplně jiná historka, a ty jsi… tys to všechno zmotal a spojil jsi do jednoho dva různé příběhy, které k sobě nepatří, Seamusi.“

~ ~ ~

„A to ne,“ namítne on. „Teda jako já vím, že máš určitě pravdu. Určitě to víš líp, jako teda v přesným slova smyslu. Ale co na tom sejde? Co záleží na tom, jestli to bude dítě po tý Íó, který zlomí Prométheovi řetězy, nebo její vnouče, nebo třeba o tři generace dál? Copak na tom sejde, jestli to nebo jiný dítě svrhne vznešenýho a mocnýho Dia, když ty dvě věci jsou vlastně v jádru stejný, osvobodit starýho buřiče a svrhnout starýho tyrana? Sejde na tom, jestli si nějakej jinej řeckej vypravěč, nějakej slepej vypravěč, co sedí na rohu ulice, vymyslel, že tím synem větším než otec bude Achilleos, protože pak se jeho historka bude lidem víc líbit?“

Nakloní se k ní blíž.

„Anno, v tom příběhu je podle mě velká pravda. Mám dojem, že znám to Prométheovy tajemství, Anno, a je úplně logický, v tom smyslu, jak to v proroctvích a příbězích o bozích a hrdinech a podobnejch pojebancích – promiň mi ty výrazy, Anno –, jak to v těchhle příbězích prostě není. Protože to jsou samý nesmysly. Jsou to jenom vyprávěnky.“

Seamus potřese hlavou.

„Co na tom sejde, jestli toho syna, co bude větší než otec, bude mít Achilleova matka? Co na tom, jestli ho bude mít ta Íó? Co když je to kterákoli holka, každá holka? Kterákoli žena? Každá žena, Anno. No proč by syn *nemoh* bejt větší než otec? Nejde právě o tohle, nežene nás právě tohle dopředu? Nemůžeš se prostě podívat na to, jak mrňavý děcko řve, div si plíce nevyhodí, jak drze a vzdorně řve na celou tu děsnou nespravedlnost světa, a necejtit naději. Každá generace, každá se rodí, aby dělala kravál, jsme buřiči jeden jako druhej. A tak kdo je ten syn, to děcko, co bude větší než jeho otec? Já ti řeknu, kdo to je, Anno.

Lidstvo.“

Balada Seamuse Finnana

„Pověz jí to,“ špitají mu do ucha bitmikry. „Uvol se prokázat jí tuhle laskavost; pověz jí, kolik toulek ještě zbývá. A ten druhý příběh vylož nám. Nemysli si, že si tvoje slova nezasloužíme. Jen tohle si přejeme: pověz nám, kdo tě osvobodí. Jak, a jakými prostředky.“

Tak už mlčte, pomyslí si.

„Kdybych se snažil vysvětlovat takový moudra, jaký mi říkala moje stará hodná máti, byli bysme tu navěky, a stejně bysme se nijak nepoučili. Kurva, nepochopila bys to, ani kdybych ti to řek na rovinu. Pokud to myslíš vážně, fakt upřímně, neodmítnu ti říct všecko, co chceš slyšet. Jenže nezapomeň, že Seamus Finnan tu sedí na židli, a taky na skále a na ostnatým drátě, a jen způli už je Seamus, a druhá půlka, to je ten starodávnej zloděj ohně.“

Napadne ho, jak se s tímhle vůbec první nespříznění vypořádávali. Je to šílené, to teda je, sedět a povídat si s holkou, se kterou chodil v roce 1922, ale zároveň mít tak jasné vidění toho, co přijde – jasné jako vzpomínka –, tak jasné, až jeden neví, co to je, jestli je v budoucnosti a prožívá znovu mrtvou minulost, nebo je v minulosti a rozpomíná se na budoucnost dřív, než k ní dojde. Čas v Pergamentu, pomyslí si.

Cítí, jak ho v dlani hřeje teletina její rukavice, a cítí, jak se mu drát zařezává do zápěstí, a cítí na zádech chladný kavkazský kámen.

„To jsou důkazy o tom, co říkáš,“ syčí bitmikry, „dáváš nám důkazy své inteligence, toho, že díky ní vidíš více než to viditelné.“

~ ~ ~

Jenže to je ten háček, pomyslí si Seamus Šamaš Padraig Prométheus Orákl O'Raggle Finnan Finn obr irský, obr světa napůl probuzeného a napůl spícího pod sněním lidstva, tvor z Pergamentu a právě tolik i člověk ze života a lásky a těla. Bere tyhle bitmikry jako pouhé přisluhovače svého pána, které nebohého Seamuse používají jako vědro u studny, aby z hlubin jeho minulosti vytáhly tajemství budoucnosti? Anebo je bere jako samostatné činitele, kteří chtějí pouze to, co my všichni, jen pochopit sebe samé a to, co tu dělají?

Ona sedí u úpatí skály, Anna, Phreedom, Íó, v dlouhých bílých šatech, dlouhé tmavé vlasy jí povlávají ve studeném větru, a jsme v Inchgillanu, nebo na Kavkaze? Sevře mu ruku tam, kde je přikovaná ke skále – bože, ty dráty se ale zarývají tak hluboko –, a z toho, jak se na něj dívá, on kdovíjak ví, že nesejde na tom, jestli je jen přízrak, jestli jen její tvar na sebe vzaly bitmikry, jak se snaží se s ním domluvit prostřednictvím jeho vzpomínek.

„Tobě první, Íó," začne, „tobě první povím o toulkách, jež tě budou soužit. Otiskni si to do tabulek ve svém srdci, protože ty víš, ty víš, že říkám jen pravdu. Povím ti, co si vytrpíš, a když mi dáš jen trochu času, dostanu se až ke konci a zavedu tě až k závěru tvých toulek. Povím ti všechno, a pokud ti něco z toho nebude srozumitelným, ptej se, na co chceš. Vynasnažím se říci to jasně; mám více času k utrácení, než by se mi zamlouvalo. Dám ti vše, co hodláš si vzít."

~ ~ ~

„Tak nám teda něco zazpívej, Tame. Do toho. Baladu Seamuse Finnana, jo?"

Ona otočí hlavu, sleduje ho, jak pobrnkává na kytaru a začíná hrát.

„Byl vám jeden hoch, Seamus Finnan se| jmenoval, a ten do války šel, jo, do války rukoval. A kdepak krev, oheň, a bojovat srdnatě, srdce mu vzala noc na ostnatým drátě."

Slyšela je, jak zpívají o ní. Slyšela o celé té době svých cest v epickém veršovaném vyprávění, o vlastní minulosti i budoucnosti, o tom, co se stane, až přijde do Melasové země, blízko k mluvícím dubům na kopcích v Nové Dordogni, kde všichni ti měnliví vůdci sedí na svých trůnech jako orákula; teď víc než kdy jindy to je, jako kdyby jen jela po kolejích slov položených dávno, předávno. Slyšela i povídačky o

Jackovi, zázračném, závratném, a jasně, bez záhad, kdo ty písně zpívali, chtěli, aby byla slavnou snoubenkou boha. Je zvláštní, jak se tady v Pergamentu všechno mění, jako kdyby čím svět je nestálejší, tím víc se lidé v něm snažili jej vyložit jednoduše. A teď sedí v hospodě a poslouchá Baladu Seamuse Finnana, lidovou píseň o mladém Irovi, který šel bojovat do první světové války. Finnan toho o vlastní minulosti nikdy moc nenamluvil, ale když teď tu píseň poslouchá, rozběhne se jí po páteři chvění.

„A nešlo o Belgii, o francouzskou zem, to kvůli Anglii dostal se sem. Pro krásnou dívenku z Irska šel stínem, pro její lásku šel bahnem a plynem."

~ ~ ~

„Ta dívka Anna měla bratra Toma, který chtěl válčit a nesedět doma. S kumpány ze školy v krčmě seděli, králův groš přijali, do války vyjeli."

Hospoda sedí k Finnanovi jako ušitá, na stěně jelení hlavy, dřevěný Indiánek, kartónová podoba vládkyně nenáviděné pro svou krutost a zvané Železná dáma, zachycené s divokým zobanem nosu a slídivýma očima jako korálky, politická karikatura. U zdi za barem stojí stovky různých druhů whisky. Muži sedí v koutě, na dřevěných lavicích z nějakého starého kostela, hrají na kytaru, na skřipky a bodhrán. Hospoda se jmenuje Uisge Beatha. Živá voda, vysvětlí Don. Venku zmítá vodami Týlního zálivu právě ta bouřka, která smýkala jejich malou lodí po celou plavbu podél pobřeží. Vlny se rozbíjejí o vlnolamy v Nova Ioně, a ve vichru Podvečera jen tu a tam zahlédnete okenní tabulí plnou bublinek nějakého blázna, který se pracně prodírá ve žlutém voskovaném kabátě, jeden krok kupředu a dva zpátky, a u toho máchá rukou a zahání šedou motanici mechanických magických mrňousů, bitmiker, kterým se nedá uniknout, ať odcestujete jakkoli daleko. Než se dostala do tohohle zásvětí, nikdy nenavštívila Skotsko ani Irsko, ale tohle vypadá na kousek keltského světa zatoulaného do hloubi Pergamentu, na souostroví vystěhovalců. Představí si dávné iónské námořníky, které sem zahnal vítr trhlinami v realitě a kteří se domů vrátili s historkami o podivných ostrovech na Západě, o Hebridách.

„A když Seamus viděl, jak smutno je Anně, povídá, nebreč, já dohlédnu na něj. Pak sebral si věci a provázel Toma, až do velké dáli, tam, kde teče Somma."

Ke zpěvu se přidali tři čtyři další chlapi okolo stolu.

„Těžký je život, těžký jak mlýnská kola, těžké je umřít, těžší umřít jen zpola. Nejtěžší má to, kdo poslední zbývá, jemuž les mrtvol tam v zákopech kývá.“

Je jedno město

„Pokud ještě něco zbývá říct,“ vyzývají bitmikry sborově, „pak promluv o jejím smutném putování. Promluv o tom, co přijde a co minulo. Ale jestli jsi skončil, buď tak laskav a dej nám, o co žádáme. Vzpomínej.“

A tak Prométheus řekne Íó:

„Když jsi putovala zmatkem záplav, přes hranice kontinentů, ke slunci žhnoucímu na východě, jistě ses dostala na planinu s titánskými vodojemy, hlubokými studněmi v zemi, kde slunce nesvítí a paprsky měsíce nedopadají o večeru či v noci…“

Vedou koně opatrně přes kraj plný jam, brýlemi pro noční vidění propátrávají krajinu před sebou, dávají pozor na všechny hrozby, jež terén přináší a jež přinášejí jeho obyvatelé. Chudinská čtvrť se táhne na kilometry kolem nich, stany a boudy z vlnitého plechu a prken ji přimějí, aby si vzpomněla na Mexico City. Pařezy vyhaslých sopek se zvedají z masy nevydlážděných ulic, osvětlované hořícími olejničkami, kolem kterých se krčí obyvatelé téhle raněné země; jen když oni dva projedou kolem, zvednou hlavy. Chlapec nabírající vodu z jedné z přírodních studní se zarazí a zadívá se na ně, drží provaz, oči se mu zalesknou, když zpozoruje stříbrný krucifix disruptoru, přehozený před Donovo rameno.

O kousek dál nějaký stařec jenom pokrčí rameny a vylije kbelík špinavé vody do jedné z děr, a pak přes jímku zase položí kus vlnitého plechu.

Ona ani neví, jestli ten zdejší smrad je horší než pach z lávového pole tam, kde sirné výpary probublávají rozpuštěnou horninou a vytvářejí tuhle nestabilní krajinu z jam a tenkých můstků, které se mohou každou chvíli zhroutit.

Jedou dál a Don hvízdne.

~ ~ ~

„Až do konce,“ řekla tehdy.

Tři staré bezzubé čarodějnice s krky protaženými slonovinovými obroučkami, bílými jako labutě za měsíčku, sedí na koberečku před stanem, zjizvené tváře a jen jediné oko pro všechny tři, sedí kolem něčeho, co svítí, jasněji než měsíc, a co vypadá jako kančí kel. Uvnitř boudy, za otevřenými dveřmi, zahlédne tři ženy, celé potetované, s duhovými dračími šupinami na tělech, nahé až na roušky na tvářích a na dlouhé vlasy, zapletené do copů a podobné hadům, které jim padají přes ramena a na záda. Jak Don projíždí kolem, jedna z nich si protáhne černá křídla. Z boudy se ven line vůně kadidla, sladká a odporná naráz, jemný jed, mandle a kazící se ovoce, kvasnice a hořící plast. Mezi haldami odpadků krouží a čenichají zvířata větší než kočky a menší než psi, ze zlatavé srsti jim vyčnívají hrudníky, zobáky se tiše probírají odpadem, když najdou kousek a chtějí ostatním dát najevo, že je jejich, zamávají křídly. Gráie, gorgony a gryfové.

Podívá se doleva, další hrůzná podívaná. Ze druhé strany hlubokého příkopu je pozoruje skupina jezdců na koních, příkopem plyne spousta splašků, nějaká zlatavá tekutina, která páchne jako – a nejspíš to i *bude* – směs moči a piva. Jezdci jsou jednoocí a ve zdejším kraji jsou známi jako Ahrimanovi špehové. Povídá se, že když si oko vyndají, z prázdného důlku hledí něco jiného, že jsou z nich kamery patřící jejich… jejich dohlížiteli, který sedí kdesi v temné místnosti, obklopený tisíci obrazovek.

„Povídám ti," řekl kdysi Finnan, „že v Pergamentu jsou takový nebezpečí, který si kurva ani nedokážeš představit. Ale tady…"

Nedořekl a potřásl hlavou. Samozřejmě ji nedokázal přesvědčit, aby se tam nevydávala. Teď patří k obludám. Radši zamíří rovnou do Pergamentu, tak daleko od Konventu, jak to jen půjde, a bude v bezpečí. Ona i Jack budou v bezpečí.

„Možná," on na to. „Jak daleko chceš jet?"

„Až do konce," řekla tehdy.

~ ~ ~

„Je jedno město, Baldachýn," naváže on, „poslední v daleké zemi a poblíž slunečních fontán, a tam bydlí temní lidé. Najdeš ho u volné řeky éteru, vedle širokých břehů a rozlehlého ústí řeky Nill, kde vysílá do dáli svůj lahodný a posvátný tok, aby hlaholil dolů z hor."

Slézají ze strmého břehu řeky, nohy jim klouzají na suti, zapichují do země disruptory jako hole, aby neztratili pevnou půdu pod nohama. Ona

v dálce slyší burácení velkého vodopádu za městem, kde se Nill řítí z útesů do… do ničeho. Nad nimi, na hřebenech strže, se na pozadí tmavého nebe lesknou světla města mezi siluetami minaretů a dómů. Přes záliv tady vedou veliké železné mosty. Níž se strž rozšiřuje, sklon je mírnější, budovy se šíří po svazích. I sama řeka je mělčí a dělí se na ramena, jež mizejí mřížkami v kanalizaci pod ulicemi města, pod tím vším, co je zbudováno na deltě Nillu. Říkají tomu Baldachýn a taky to trochu baldachýn je, uzavírá se nad větvící se řekou a zastřešuje ji kamennými klenbami, ucpává ústí strže jako veliká přehrada. Někde pod městem se ale toky spojují a ona ví, že kdesi na druhé straně města proud, jako nějaká fontána di Trevi vystavěná Bohem, s duněním vytéká ven obrovským stavidlem, a padá dolů, do věčna, do prázdného nekonečna. Město na konci světa.

Ohlédne se po ubohém hloučku, který je teď následuje, je to svým způsobem její potomstvo, její kolonie. Je jich celkem padesát, všechno to jsou jenom děvčátka, všechna na sobě mají hedvábné haleny a navoněly si vlasy, a některé pláčí, protože je bolí nohy; na takovýhle terén nemají boty, vzaly si jen měkké bačkory podobné baletním piškotům, jako na svatbu. Nevypadají, že by to svedly, pomyslí si. Při pohledu ani na jednu z nich si nepředstavíte pomstu, a mrtvoly, přivítání z války v manželské posteli, ty holčičí ruce zapletené v manželových vlasech a sevřené na dvoubřité dýce, která protíná hrdlo, obraz božské brutality, holubice postříkaná krví. Ale ona ví svoje. Sestřenice, pomyslí si. Který muž by prodal vlastní dcery synům svého bratra?

„Zákony nás nezavazují, princezno," řekl jí Arkos, seděl ve stanu, sádelnatý a samolibý, a jeho synovci zatím umírali v tichu a tmě, a ona tam stála a mířila na něj disruptorem, a Don venku držel stráž. „I velicí faraóni se oddávali incestu," řekl. „Aby vytvořili dynastii čistokrevných nespřízněných – jen pomysli –, v níž nebude ani kapka lidské krve znečišťující žíly. *Čistota.* Je mi jedno, jestli s tím… nesouhlasí. Budou *plodit* mou královskou rasu."

A v tu chvíli jí disruptor v ruce zaplanul a z Arkose byla hromádka popela.

Neměla to v plánu – to nikdy –, jen se prostě ocitla ve špatnou dobu na špatném místě, kde k ní přišla dívka a pověděla jí, že jim musí pomoct, prostě *musí.* Znám tvoje skutečné jméno, říkala. Znám tvoje pravé jméno, Phreedom.

Ohlédne se po nich všech, jsou roztroušené po svahu, slézají dolů; jen jedna z nich, ta pátá od Dona, se k tomu skutku nedokázala přimět, v poslední chvíli zaváhala – ať už ze strachu nebo z lásky, nebo protože se jednoduše nechtěla ušpinit od krve.

A nedaleko za těmi holubicemi už vidí jestřáby, Arkosovy muže, jeho bratra a jediného přeživšího syna. Don si všimne, kam se dívá, a otočí se. Podívá se na ni, na jejich pronásledovatele, zase na ni, pak zvedne disruptor.

„Jdi dál," řekne.

~ ~ ~

„Jdi," myslí si MacChuill. Prostě jdi. Honem, než si to rozmyslíš. Než se Henderson rozhodne začít tě pronásledovat a dovléct tě zpátky k té krvavé parodii výslechu. Prostě se kurva vypař a zmiz. No jo, ale kam? pomyslí si.

Zavře oči a zase se opře o stěnu jatek, cítí na tváři teplo slunce, nasává ho, jeho rudá a oranžová a zlatá záře mu proniká víčky a jako by byla plná nerozlišitelných motivů, točících se vzorů, které se skoro rozpouštějí do pravidelných obrysů… spirál, mandal, ale které nikdy nedávají tolik smyslu. A právě tak se cítí. Jako kdyby byl jedna z těch věcí, co krouží dokola a dokola, co jsou součástí vzoru, ze kterého sakra není ani trochu moudrý.

Otevře oči a trvá mu nějakou dobu, než dokáže rozlišit tečky poletující v dálce na obzoru od paobrazů slunce, pokřivených a profiltrovaných vlastní tenkou kůží a žilami, než dokáže rozeznat kroužící dravce. A i to vypadá tak uspořádaně. Jako kdyby cílevědomě hlídkovali na nebi, jako by měli plán, celé hejno lítalo dokola a dokola, jako vojáci obcházející na hlídce tábor, tábor někde v džungli, zelené a bujné jako tahle hornatá část Mexika. Vzpomene si, jak sledoval muže v uniformách stejné barvy jako jeho bambusová klec a bambusové třísky zalézající pod nehty. Dokola a dokola.

Špičky prstů má pořád necitlivé od toho, jak se dotýkal Irovy duše, protáhne si je, zamne si ruce.

Ale samozřejmě že ti ptáci jen vypadají, jako by poletovali cílevědomě, aspoň to tak slyšel. Po pravdě řečeno, nevědí, kam letí; jen následují ostatní, drží se tak akorát blízko a tak akorát daleko, aby byli se svým postavením spokojení. Tomu se říká hejnový pohyb, nebo to… rojové chování, které vypadá uspořádaně, ale ve skutečnosti to je chaos.

Tak to slyšel. MacChuillovi pořád dělá potíže přizpůsobit se tomuhle novému světu s novými idejemi a novými válkami. Novými nepřáteli. Zatouží, aby všechno bylo prosté, jak to bývalo, když byl kluk; kdo ví, kdy to bylo.

Tohle není tvoje válka, napadne ho. Hlavně pokud k ní patří nutnost mučit nějakého ubohého chudáka, nějakého ubohého smutného chudáka, co nikomu neublížil, leda když bláznil z bolesti. Ne. Tohle si nevezme na svědomí. Nevezme.

Seamus Finnan, pomyslí si. Odkud já tohle jméno znám? A někde v hloubce mozku najde vzpomínku na bezva hospodu v Glasgowě a na muzikanta, co seděl v koutě a zpíval.

Jak byl ten refrén?

Těžký je život, těžký jak mlýnská kola, těžké je umřít, těžší umřít jen zpola. Nejtěžší má to, kdo poslední zbývá, jemuž les mrtvol tam v zákopech kývá.

A MacChuill se rozhodne.

Nemá ponětí, kam to jde, ale rozhlídne se po pusté nakládací rampě a ví, že hlavně se kurva musí okamžitě zdekovat. Možná někde je válka, která je ta pravá pro vojáka říše, nad kterou, jak říkali, slunce nezapadá. Možná, ale tahle to není.

Don ještě naposled střelí pohledem po kondorech a vykročí.

Probudit obra

„Byl to moudrý muž," říká Anna, „a všechno si dobře rozvažoval, a řekl, že provdat se podle vlastního společenského postavení je nejlepší."

Nejen že jsem dělník, ale i nekvalifikovaný, pomyslí si on trpce, a ruce mám příliš špinavé, než abych se mohl dvořit té, která je má tak čisté, tak čisté bohatstvím a tím zasraným vychováním, tak čisťounké. Doufám kurva, že jsi šťastná s tím svým oficírkem, co já vím, jak se jmenuje. Jenže porážka v něm vězí hluboko, jako olověné závaží v jeho srdci, kotva, která ho stahuje do ledového Atlantiku, do kterého upírá oči, a to zčásti proto, že ví, že ona šťastná nebude. Slyší to v jejím třaslavém hlase, když cituje slova svého otce, jen se tím pokouší přesvědčit sama sebe. No co, jako kdyby měla na vybranou.

Sklouzne z balvanu a jde přes pláž, skloní se a zvedne placatý kámen. Hodí, kámen skáče žabky po šedé hladině, skáče, skáče, jedna

žabka, dvě, tři, pak mizí. Jestlipak by se mnou utekla, napadne ho. Není tady vlastně kvůli tomu? Ne aby si do něj kopla, když leží, nešťastný bláznivý Seamus Finnan, zavřený ve cvokhausu, který jen vydávají za vojenskou nemocnici, ne snad z krutosti, ale v naději, že on řekne to, co se ona sama říct příliš bojí, na co se možná moc bojí i pomyslet. No on teda rozhodně nechce, aby takhle dopadla, nešťastně provdaná za nepravého, v pošetilém svazku, půl lásky, půl nenávisti.

Ona pohledem zoufale těká sem a tam, od naplaveného dříví přes chaluhy k jeho tváři, k vlastním rukám. Její zmatená slova se o něj rozbíjejí jako slané vlny utrpení o nepohnutelné skály.

„Seamusi, je mi z toho prachmizerně. Když se vezmou dva sobě rovní, není čeho se bát, nebo ano? Jenže co když…?“

~ ~ ~

„Já jenom vím,“ říká Phreedom, „já jenom vím, že chci být tak daleko od Konventu, jak to půjde. Sejít jim z očí a sejít jim z mysli. Fakt nevím. Kurva, Finnane, nemám páru, co se tam se mnou bude dít. Někdy mi připadá, že se tomu všemu uniknout nedá – těm jejich plánům, jejich válce. Ale… zkusit to musím.“

On sáhne na noční stolek pro krabičku camelek, ale shodí je na zem a utrousí nadávku. Shodí nohy z postele, přetočí se, sehne se a cigarety sebere. Jednu vyndá. Zápalku z ploché krabičky v popelníku. Plamínek. Potáhne. Phreedom natáhne ruku, on se jí chystá camelku podat, pak se zarazí. Nadzvedne obočí.

„No jo,“ řekne ona a přejede si dlaní po břiše. „Kurva, to bych neměla, co?“

Přisune se k němu. Venku zakvílí policejní siréna, potom zahouká sanitka. On chvilku nechápe, co mu vadí, až pak si uvědomí, že ani jeden z těch zvuků sem nepatří. Jsou to houkačky z jiné doby, jiného místa, ne to táhlé žalostné kvílení, co stoupá a klesá, jaké zná z Ameriky jedenadvacátého století, ale zběsilé mňoukání, na něž si vzpomíná z doby před desítkami let, z druhé strany Atlantiku. Z doby, kdy policajti měli obušky, ne slzný plyn.

„Kriste pane,“ ozve se a snaží se mluvit lehkým tónem. „Možná ani do Pergamentu nebudeš muset. Mám dojem, že se to k nám blíží.“

„Musím jít,“ odpoví ona. „Pojď se mnou. Byl by z tebe dobrý otec.“

Nahlas se zasměje. Určitě si dělá legraci.

A tak tam jenom prosedí celou noc, povídají si o minulosti i o budoucnosti, o tom, co má Konvent za lubem; co mají za lubem bitmikry, to se dá jen hádat. Ona říká, že to teď cítí jinak, teda jako Kant. Bývala to píseň, melodické dozvuky všech věcí; teď to jsou křeče v jejích útrobách a šílenství pálící jí v mozku, zásahy šípů nedotčených ohněm, kousance much. Mluví o tom, jak jí srdce buší v prsou, jak se přistihuje, že rázuje sem tam a že očima šmejdí kolem sebe, neustále jimi přeskakuje tam a sem, jako zvíře v kleci, zběsile odfrkuje, trochu hrůzou, trochu hněvem. Někdy nedokáže ovládat vlastní jazyk, z hloubi vystoupí jiné já a proklíná tu holku z přívěsové kolonie, která nedokáže vklouznout do role královny nebes. Postává před zrcadlem a nadává si ve starověké sumerštině.

„Jestli odsud nevypadnu," řekne, ale nedořekne.

A on na to, že jednou zase najde rozvahu, a laskavou ruku, která ji bude hladit a laskat, dotýkat se její krásné pihovaté kůže.

Když se Seamus ráno probudí, zjistí, že odešla, a v kocovině a vyhládlý se dovleče zase do toho nedalekého kostelíka, tahá nohy chladivým newyorským sněhem.

~ ~ ~

„Pojmenován po svém zploditeli," říká Finnan. „Slavný lučištník."

Teď už je skoro úplně jen Prométheus. Mluví hlubokým výhrůžným hlasem, jen tak nahlas, aby to slyšely bitmikry, a pořád vyhlíží zpod vlasů, které mu padají do zakrvácené tváře. Pozorně se dívá na Hendersona a tváří se zhola nenávistně.

„Přesně tak," říká. „To pískle porodí hrdinu, jenž, mě osvobodí z těchto pout, protože, moje milý bitmikřičky, všecko, co ten váš zajebanej pán zasel, tenhle temnej op z jeho ledví sklidí. Zoře celou tu širou krajinu zalívanou úrodnou záplavou Nillu. Jack Flash. Víte, já ho jednou viděl."

A je rok 1936 a Seamus Padraig Finnan se dívá do zrcadla na tvář, která se posledních dvacet let nezměnila, nebo aspoň ne viditelně. Je to divný, to jo, záhadný, ale v životě Seamuse Finnana je fůra věcí ještě divnějších a záhadnějších, je plný hlasů a hluků, promotaných tak zmateně, až někdy neví, jestli je vzhůru nebo sní. Trochu ho to oddaluje od všech lidí, no ale co, on to tak má radši. Nikomu nemůže ublížit a nikdo nemůže ublížit jemu. A tím pádem taky pro něj bude lehčí udělat to, co se udělat chystá, nemá žádnou rodinu, manželku ani děti, o které

by měl strach a kteří by žadonili, ať nechodí, ať nehloupne. Kteří by říkali, že si v tom Španělsku mají vyřídit svoje potíže sami. Musíš tady živit rodinu, nosit domů chleba, na co máš chodit mávat rudou vlajkou fašistickému býkovi před nosem. Kdepak, takovou rodinu Seamus nemá. Má jenom… možná… něco jako bratrstvo.

„Je jisté, že vůdci, dosavad tak pyšní," povídá Finnan, „budou brzy svrženi sňatkem, který již uskutečnili, jenž je přivede k pádu, srazí ze vznešených trůnů, svrhne z jejich velkolepých slonovinových věží. A pak prokletí těch, kdo dříve nosili korunu – prokletí, jež vyřkli, když sami padli z týchž prastarých stolic – bude naplněno."

Henderson se otáčí, jako kdyby to šílenecké blábolení uslyšel teprve teď.

Finnan se na něj zašklebí, pošle mu polibek a zařve: „Tak je to, vy zmrdi zajebaný. Konvent padne."

Z Glasgowa do Londýna autobusem, je jich sedm, celou cestu hulí a koukají se z okna na bezútěšnou šedou krajinu. A pak jsou v sekretariátě strany a soudruzi dávají Seamusovi peníze na další cestu, na lístky tam i zpáteční, sám Bůh ví proč, protože tak brzy se vracet teda nebudou. Přistanou ve Francii (a je to zvláštní věc, být zase ve Francii, a zase ve válce, i když se zapřísahal, že už víckrát ne) a jedou rovnou do Paříže a přespí ve fajn penzionu. Den nato vlakem do Perpignanu, skoro až u hranic. Pyreneje přejdou pěšky, potkají francouzskou pohraniční hlídku, ale když se kolem ní kradou, pohraničníci jen postávají na svahu kopce, dívají se jinam a pohvizdují si Internacionálu. Od hranice do Figueras, kde tomu velí Jugoslávec Tito, a pak do Barcelony, do kasáren Karla Marxe, a nakonec, konečně, do Albacete, kde je hlavní štáb interbrigád.

„Něco vám řeknu," povídá Finnan. „Mohu jim ukázat útočiště před blížící se bouří. Já tyhle věci znám, vím, jak to chodí. Jen ať si sedí, ať si myslí, že jsou zcela v bezpečí, a ať se cítí jako hrdinové s plamennými meči v rukou, obklopení bombastickým zvukem jazyka nespřízněných, slov moci; to jim nezabrání v pádu až na dno."

Výcvik není až tak základní jako spíš kurevsky primitivní. Když přijedou, nejsou pro ně pušky ani kulomety, a půlka kluků jaktěživa nedržela ručnici, takže nakonec Seamus sám kouká, jak do toho spadl, ukazuje jim co a jak, cepuje je a vůbec. Rozestupy, vpřed po oddílech, pálit salvami. Výstroj, munice, všechno je vzácné, velevzácné, přichází to po trošičkách; pár starých kulometů Lewis na střílení po letadlech, lehké francouzské kulomety Chauchat, které si Seamus prohlíží s

chladným opovržením, no a ty pušky, co dostali, ty musel člověk zapřít o zem a rvát závěr botou, protože rukou to teda kurva nejde. Dal by cokoli za Lee Enfieldku.

Chinchon, 11. února. Dvanáctihodinový výcvik s ruským, vodou chlazeným kulometem Maxim, a den nato už jdou na frontu do údolí Jaramy, do města Jarama, patnáct tisíc chlapů ve čtyřech brigádách proti třiceti tisícům Němců, Italů a Maurů, ozbrojených tím nejlepším, co mohli Hitler s Mussolinim dodat. Jenže oni mají něco, co těmhle zkurvenejm fašounům a žoldákům a brancům chybí. Mají za co bojovat, brání republiku, bratrství rukou sevřených do pěstí proti hajlování.

Mucho fuerte, jak říkají Španělé. Mucho fuerte.

~ ~ ~

„Víte, ten bojovník, kterého teď sami proti sobě cvičí, ten zázrak, je z těch, jimž nikdo neodolá. Slyšíte mě? Nikdo.“

Henderson stojí na okraji kruhu, špičkou jedné vysoké boty se dotýká soli, přes všechnu svou sílu nespřízněných se radši drží na bezpečné straně od Finnanova vázání, kde se ho Kant nemůže dotknout, kde slova jsou jenom slova – nebo si to aspoň myslí.

Ale ne tak docela.

„Oproti jeho plameni bude zkurvenej blesk vypadat směšně,“ vrčí Finnan. „Synku, proti jeho řevu bude hrom na nebi vypadat krotce, a trojzubce v moři se tříštit.“

Napíná řezavé dráty, snaží se o to, a krev mu v čúrcích stéká po rukou.

„Jejich bohové, ti noví páni světa, mají moc rozechvět zem. Ale jak začínáš chápat, ty zasranej zmrde andělská, on má moc probudit spícího obra.“

A oni se potácejí k vlastní zkáze, myslí si Finnan, jako hlupáci, a dozvědí se, jak o moc jiné je sloužit lidstvu, než mu vládnout.

Potřese hlavou, dávný obr, srdce Seamuse Finnana, Prométhea, v něm tluče jako buben.

„Proti mým nepřátelům přijdou tak titánské znělky a šifry…“

„Aha, tak v tohle doufáš,“ říká Henderson. „Vážně si myslíš, že někdy někdo bude vládnout vůdcům?“

„*Doufám?*“ zasměje se Finnan. „Ne. Tvrdím, že se to stane. Budou trpět ještě víc než já.“

„Proč se nebojíš,“ syčí bitmikry, „chrlit taková slova nahlas?“

Henderson to uslyší a couvne, opovržení vystřídá na tváři jiný výraz. Podívá se pozorněji na ornament z té černé technologie krve a inkoustu, načmáraný po celém Finnanově otlučeném těle, dívá se na něj upřeně, až jeho výraz přejde do čehosi poznatelného. Strach.

Finnan odpovídá bitmikrám, ale dívá se přímo na Hendersona.

„Čeho bych měl se bát, když smrt mi není dána osudem?“

„Mohli by ti způsobit horší utrpení než tohle,“ syčí bitmikry.

„Ať činí, co dovedou nejhoršího; nic jiného nečekám.“

„Bylo by moudré hlavu sklonit. Násilím…“

„Modli se a klaň!“ štěkne Finnan. „A lichoť vládcům, jednomu po druhém. Tihle vůdci mě neděsí. Jen ať mi provedou, co chtějí. Ať užijí si triumf na ten krátký čas. Nebudou vládnout dlouho.“

Rychle otočí hlavu – co *to vidím?*

„No ne, není to sám poslíček vůdců, tyranův lokaj? Bezpochyby má pro nás zprávu převýznamnou. Jakpak se daří válka s realitou?“

Černě kožený stín oproti bělobě zmrzlých mršin a ledovému kovu, plastové pruhy se za ním houpou, písař Konventu, architekt toho, co mělo být nebem na zemi.

Metatron.

Vyslanec bohů

Rota jedna a rota dvě už musely ustoupit z vršku, kterému začali říkat Sebevražda, ale Finnan a jeho lidi ho udrželi ještě další den. Teprve když rota čtyři povolila pod palbou z protiletadlových děl – a navíc aniž by jim něco vzkázali –, teprve pak se fašistům povedlo je obejít, a i pak by se byli udrželi, jen kdyby ti zajebanci, co se vynořili z mrtvé zóny před nimi, nezvedali k pozdravu zaťaté pěsti a nekřičeli „Kamerad, Kamerad!“, kdyby na postupu nezpívali Internacionálu.

„Pořád střílejte,“ řval Seamus, hlas měl chraplavý od kouře a od toho, jak celý včerejšek přeřvával palbu. „Střílejte, kurva. Palte!“

A někteří stříleli, ale jiní v tom chaosu a zmatku ne, a pak už bylo prostě pozdě, fašisti byli u nich, přehnali se přes ně, a pak propuklo peklo. Na konci jich zbylo devětadvacet ze sto dvaceti, sehnali je dohromady, a Harry Fry, velitel roty, dostal do paže tou zkurvenou kulkou dum-dum. Pro tyhle zmrdy fašistický tedy ženevská konvence moc neznamená. Seamus se díval, jak zástupce velitele, Australan Ted

Dickinson, došel ke stromu, udělal čelem vzad, našli jeho papíry a řekli mu, že buď bude bojovat za fašisty, nebo umře.

„Sbohem, soudruzi," řekl, a zapraskaly výstřely.

Teď pochodují do Navalcarnera, přes třicet kilometrů jihovýchodně od Madridu, maurská jízda v dlouhých hábitech a fezech je žene ranami naplocho šavlí do hlavy nebo do ramen, palce mají dráty svázané k sobě. Jeden muž sáhl do kapsy pro cigaretu a na místě ho za to zastřelili. Phil Elias, tak se jmenoval.

A konečně jsou na místě, naženou je do cel, po devíti do tří místnůstek s mřížemi.

Vyslýchající má oxfordský přízvuk.

„Panečku," povídá, „že jste se ale dostali do pěkně nepříjemné kaše, viďte, chlapci?"

~ ~ ~

„Ty pletichán, zahořklý jak hořkost sama, jenž tolik úcty přeješ těm směšným smrtelníkům, co žijí den, ne víc, ty zloději ohně."

Metatron zpěvavě předříkává a vkročí do kruhu.

Je to rituál, invokace, a Finnan cítí, jak se uvnitř něj totožnost probírá, protahuje.

„Konvent požaduje, abys uvedl jméno onoho svazku, který, jak se chvástáš, *nás svrhne z trůnu.*"

Zvedne ruku, jako by hladil vzduch, a k ruce se vzepnou svitky černého kouře, krouží, zahalují. Je to jeho ukázka moci, ovládání.

„A ať je to jasné," pokračuje, „bez hádanek. Do všech podrobností. A nenuť mě, *Prométhee*, vážit cestu znovu, jinak zjistíš, že nás příliš netěší takové…"

„Tak nabubřelý, nafouknutý arogancí," vybafne Finnan, „s tím svým Kantem. No jasně, co čekat jinýho od posranýho vyslance bohů. Ještě čerstvá, čerstvá je ti moc, a tak myslíš, jak pevně ji nesvíráš, co?"

Anděl sebou cukne. Ramena má strnulá od váhy války. Vypadá unaveně, znepokojeně. Nejde to dobře. Finnan vidí, jak ho trápí napětí, je to vidět na pocukávání konečků prstů, neuvědoměle si prsty pohrává, jako když se snaží udržet si vládu. Kdo viděl válečné trauma, ten viděl, jak si mysl pohrává s tělem, a taky ví, že v těchto drobných pohybech, kterých by si jiný ani nemusel povšimnout, bývá pravda snažící se být vyřčena. Potíže s mužstvem? Kdepak, to bude horší. Potíže *ve velení?*

„Hele,“ ozve se. „Něco ti teda řeknu. Už jsem zažil dvě moci, který svrhli z tyhle vejšky, a brzy zažiju třetí, uvidím, jak tvůj nynější pán se dolů řítí v hanbě.“

Na slovo *pán* Metatron zamrká a Finnan ucítí, že svými slovy zasáhl cíl; je to jako dívat se na obrazovku sonaru a spatřit první bod. Hlas Boží, písař Konventu má… pochybnosti. Jasně, a Seamus už sám zažil dost krizí víry, aby ji poznal na našpulených rtech druhého.

~ ~ ~

„Esta tarde todos muertos,“ říkají. Dneska odpoledne všichni umřete. A vagon smrti vyjíždí.

Nasadili zajatce na práci na konečné stanici železniční trati Lisabon – Madrid, v distribučním středisku, kde vidí všechno, co se sem vozí z Portugalska, z *Británie,* jasně, kurva, i z Británie, plechovky sardinek, kulomety Lewis, kdeco. Má je to zlomit, předvést jim, že všechno, o co se snaží, je marnost, že všechno, za co bojují, je k ničemu, že nemůžou vyhrát, hlavně když i jejich vlast na španělskou republiku kašle a nechává ji, aby se sama bránila proti falangistům, kterým pomáhá všechna moc Říma a Třetí říše.

Když vagon smrti odjede, s dalšími asi třiceti mrtvolami, strážní se usmějí.

„Esta noche todos muertos,“ říkají. Dneska večer všichni umřete.

Nechají zajatce nastoupit na apelplacu do dvou řad, každý dostane jednu cigaretu, lidi s aparáty je fotí, ať je vidět, jak se tu s nimi slušně zachází, ať svět ví, že se tihle černokošilatí rytíři chovají čestně a bezúhonně. No jasně, copak o tohle nejde ve fašismu především? Vrátit se až do dob starověkého Říma a teutonských rytířů a španělských rytířů, k tradici a válečnickému duchu? Na fotografiích není vidět, jak po nich lezou vši. Každý jednu cigaretu, ale ani jeden zápalku.

„Mañana por a la mañana,“ říkají strážní večer, slibují, že zítra ráno pojede vagonem smrti víc než jen dalších třicet, ale samozřejmě že druhý den ráno jde jenom těch třicet, a dalších třicet odpoledne, a dalších večer.

Devadesát mužů denně.

~ ~ ~

„Myslíš si, že se před tvými novými pány strachem roztřesu?“ říká Finnan. „Ani pomyšlení. Jen jdi. Odplaz se, odkud přišel jsi. Ze mě nic nedostaneš.“

Metatron má co dělat, aby nedal najevo vztek. Takový luxus si nemůže dovolit, na rozdíl od tohohle slepého pitomého buřiče s ohněm uvnitř, tohohle Prométhea, který dal lidstvu schopnost pálit dřevo, který nechápe, který nechce chápat, že se jen bouří proti rozumu, proti *řádu*. Kdepak. On vidí jasné světlo rozumu jako tyrana, vidí jen bezejmenného boha bez tváře na prázdném trůnu jako zlého vládce, ne jako jediného pravého krále všech duší, jedinou zákonnou moc mezi všemi předvěkými archetypy, jež nespříznění odívají, mezi všemi válečníky, básníky, lovci, písaři. Právě kvůli takovýmhle je Konvent potřebný především. Kvůli revolucionářům. Kolik revolucí končí v krvi a v haldách mrtvol a v ohni, v ohni, kteří tihle mají tak rádi, že chtějí, aby svět poznal jeho strašlivou krásu? A Metatron to musí vědět. Pamatuje se na Gabriela, potřísněného krví a koptem po Sodomě a Gomoře.

Tehdy to ale bylo jiné. Muselo se to udělat, myslí si. Zoufalá doba vyžaduje zoufalé prostředky, a teď… snaží se nemyslet na Gabriela, který sedí na trůnu, jenž by měl být prázdný.

„Právě tahle nestoudnost,“ říká, „na tebe přivolala vše, čím trpěl jsi.“

„Já zas bych nevyměnil své okovy za tvé,“ na to Finnan. „Myslím, že lepší je sloužit téhle skále, než být krotkým mazlíčkem vůdců. Taková *nestoudnost je* jediné, co pro boha tak trapného se hodí.“

Metatron se skloní, takže má oči stejně vysoko jako spoutaný muž. Překvapí ho, když z vlastního tichého hlasu uslyší smutek.

„Tedy jsi rád, že můžeš býti tady?“

„Rád? Přál bych tu radost nejdražším ze svých nepřátel. A sám sebe z mého požehnání nevylučuj.“

Metatron položí ruku na řeznický hák ve Finnanových prsou, sám neví, jestli jej chce vytáhnout ven, nebo zarýt hlouběji. Ucítí na ruce mravenčení špitajících bitmiker.

„Kladeš mi svoji bolest za vinu?“ ptá se.

„Já viním všechny ty, kterým jsem sloužíval a již mě zradili.“

Metatron se zadívá Seamusi Finnanovi hlouběji do očí, a taky na to, co je za nimi. Spojení už je navázané, rytina úplná. Nezáleží na tom, že tenhle směšný irský nespřízněný se narodil jen před stovkou a něco let, v nějakém chudinském předměstí Dublinu nebo v nějaké venkovské díře, že toho, na koho se dívá, poprvé potkal v přívěsové kolonii uprostřed

Mohavské pouště před pouhými pár lety; to je jen tělesná pravda a tady záleží na té metafyzické. Metatron se mu dívá do očí a cítí slzu ve vlastním oku, protože poznává starého přítele, starého druha, pohřbeného po poslední tisíciletí tak hluboko v Pergamentu, že je už pode vším, ve všem, ve všech. A odjakživa to byl idealista. Velkolepý pošetilý idealista, kterého Metatron nikdy nedokáže upřímně nenávidět. Ne, nenávidět by ho nemohl. Seamuse. Šamaše. Sammaela.

Ať přijdou

„Křičíš a blouzníš jako blázen," říká Metatron ublíženě, „jak rozumu zbavený."

„Ovšem, blázen a bez rozumu," na to Seamus. „Nerozumný hněvem, bláznivý vztekem. A ty pro mě nejspíš máš i lék, co, starej příteli?"

Metatron potřásá hlavou. Jako vždycky. Kdysi tak planoucí nespřízněný avatar slunečního světla, Seamus Šamaš, bůh Sumeru a slunce, nyní otrávený hořkostí.

„Kdybys netrpěl, byl bys k nestrpění."

„Měj slitování," zavrčí Seamus. „Anebo Konvent tohle slovo nezná? Časem se mu dobře přiučíš, to ti slibuji."

„Pořád ses nenaučil držet jazyk za zuby."

„Pravda, vždyť jinak k otroku bych nepromluvil. Kdo tomu teď šéfuje, Henochu? Protože na beton to teda už není ten, co kdysi měl tak rád spravedlnost, jo, celej ten balík, spravedlnost a moudrost a slitování – jasně, i to zkurvený slitování –, až si to vyryl do vlastní duše, až se rozebral na kusy a zase složil, jen aby mohl *zkusit*, prostě zkusit to samý udělat i se světem. Co se s tebou stalo, Henochu? Co se stalo s Konventem? Co mlčíš, není to přesně tak, jak říkám?"

„Ne!"

Metatron si uvědomí, že se třese. Od začátku věděl, že to je riskantní podnik a že je svým způsobem předurčený selhat. Nemohou si pomoct, musejí být těmi archetypy, co jsou do nich vryté, i ti, kterým vytvořil nová já, ze kterých udělal nespřízněné patřící ke Konventu. Od nejnižších sebittů až po nejvyšší serafim. A Metatron a Sammael nikdy nebyli jiní, takže od začátku věděl, že nikdy nenajde odpověď na své otázky, a už vůbec ne od prvního zapřísáhlého nepřítele Konventu, od

toho, kdo vzal slovo *šajtan* a dal mu úplně nový význam. Nepřítel. Satan.

Jde jen o to… on je tvořený z logiky, rozumu, intelektu, a nikdy nepochopil, proč se Sammael vzepřel, a čemu nerozumí, to nedokáže uchopit, to nedokáže zařadit do systematického modelu reality a lidstva, a tudíž…

~ ~ ~

„Tak nám tedy nedáš, o co tě žádáme?“

„Splatím vám všechno, co vám dlužím. Tím si buďte jisti.“

„Nemluv se mnou, jako bych byl dítě.“

„A nejsi snad dítě?“ ptá se Seamus silnějším hlasem. „A snad ještě, kurva, naivnější než dítě, když čekáš, že se *takhle* dozvíš to, co vím?“

Zapírá se do drátu, kroutí se a šklebí se bolestí, vzpíná se k Metatronovi, takže řeznický hák se boří hlouběji – a Metatron v hrůze cukne rukou.

„Pražádná muka a trýznění,“ říká Seamus, „jež bůh kterýkoli je s to vymyslet, mě nepřinutí vyjevit, co přijde. Pošli Gabriela. Ať vrhne ten svůj oheň planoucí. Anebo pošli Michaela, Uriela, Azazela. Ať přijdou, v bílých vířících oblacích krupobití, v dunění země, ať sešlou na svět chaos a zmatek. Nikdo z vás nepodmaní mě k své vůli, a žádný z vás mi jazyk nerozváže, abych vám řekl, skrze koho osudem jste určeni k pádu.“

Metatron se rychle otočí a vyjde z kruhu, stojí s jednou rukou zdviženou a položenou na zmrzlém kusu masa. Lezou po něm bitmikry, on se na ně podívá. Měl by s tím pohnout. Určitě už vědí všechno, co potřebuje; úplně postačí, když… když si to od nich stáhne, tak se to myslím říká. Ale kdyby to tak mohl slyšet přímo od něj. Kdyby tak jen mohl buřiče přivést zpátky do stáda.

Pomalu dojde zpátky k židli, vkročí do kruhu ze soli.

„Pečlivě zvažuj,“ řekne, „zda to tvůj úděl vylepší.“

Svázaný muž se opravdu usměje a v hlase mu najednou zazní laskavost.

„Henochu,“ říká, „můj úděl byl zvážen a rozřešen před dávnou, dávnou dobou.“

Metatronova podrážděnost se promění v táhlé heknutí, jež vyjde skrz zaťaté zuby.

„Jenom to zkus. Ty paličatý. Pyšný. Hlupáku. Jenom se zkus, pro jednou, podívat na svou bolest a být aspoň trochu rozumný.“

Seamus si odfrkne.

„Naléháš na mě a rozčiluješ mě marně, starouši. Ať tě ani na chvilku nenapadne, že bych najednou tak vyměknul před hněvem, a nemysli si, že se kdy budu doprošovat těch hajzlů, které nenávidím, že padnu na kolena a sprásknu ruce jako holka, co se modlí k bohu hněvu. Prosím, zbav mě toho strašlivého trestu, prosím! Ani náhodou. Jsi jenom jedna z vln, co přeženou se přese mě, a pryč, a pryč, a pryč.“

~ ~ ~

„Zdá se, že cokoli ti řeknu, nic pro tebe neznamená.“

Metatron se zadívá na padlého anděla, co pořád hryže udidlo jako nezkrocený kůň, co se pořád vzpíná v otěžích, co odporuje každou chvíli. Pokud je někdo bohem hněvu, pomyslí si, tak tenhleten. To jej nelze obměkčit ani utišit modlitbami.

„Ale věř mi, tvůj hněv se napřel špatným směrem, což je… nerozumné, mdlé. Pýcha sama, bez moudrosti, není silou, je jen… je míň než nic. Mysli. Pokud tě má slova nepřesvědčí, pokud nechceš, abych ti pomohl… mysli na bouři a strast za strastí, jež se na tě snese.“

Nemyslí to jako výhrůžku. Opravdu ne. Přesto slyší z vlastního hlasu hrozbu. Henderson stojí u dveří, snaží se vypadat, jako by neposlouchal, ale teď maličko kývne na souhlas. Miniaturní Michael, anděl ledu, jako ten, co teď stojí za Gabrielem na jeho trůně v čele stolu, co podporuje každý jeho skutek. Včera se přesunuli do Číny, sebrali jaderné a biologické zbraně, potichoučku a polehoučku, s tisícem sebittů, s Kantem a v noci, rozptýlení po celé zemi, od turisty u Velké zdi až po obchodníka v Pekingu, všichni čistili cestu pro akci typu vyhledej a znič, znič uslintaného šílence, který býval Jadeitovým císařem, kdysi, kdysi dávno. Ne že by to nebylo nezbytné – senilní nespřízněný, nabušený čtyřmi tisíci let Kantu, je nebezpečnější než kterékoli písklе –, ale lidstvo teď naprosto propadlo panice, protože nespříznění rozervali jeho realitu na cáry. A Michaelové a Gabrielové a Hendersonové nejsou ty pravé svalnaté paže, jakých je potřeba k obnově.

Metatron ztiší hlas.

„Není úkrytu a úniku,“ říká. „Ti… bohové, které nenávidíš, rozbijí tuhle skalní stěnu hromem a bleskem, smetou tvé tělo plameny, a pak tě *pohřbí.* Takhle chceš strávit věčnost, nežli vůbec světlo uvidíš?“

„Jen vyšli svoje okřídlené psy vůdců… krvežíznivé anděly, a klidně do posledního, kurva. Ať rozervou moje tělo na cáry a nakrmí se jím, protože klidně si můžou dát mý játra ke svačině a vyrvat mi srdce, mně stejně kurva každej den naroste nový. Radši bych trpěl v temných hloubkách, v dole z dehtu a nenávisti. Nečekám žádný konec utrpení, dokud nějaký bůh – jako by některý to jméno zasloužil – dokud nějakej nafoukanej zajebanec nepřijde dokončit, co já jsem načal.“

„Kdo?“

„Zeptej se těch svejch mrňavejch potvor,“ poradí mu Seamus. „Proto jsi je na mě kurva poslal, ne? No tak se ptej, kamarádíčku. Schválně, co ti řeknou.“

„Dávám ti šanci. Mysli na to. Není to… není to prázdná hrozba. Poslouchej a chápej, že mluvím upřímně. Hlas boží neví, co je lež. Ne, každičké slovo své jsem…“

„Jak říkám. Zeptej se bitmiker.“

Na tváři má podivný výraz, ze kterého Metatron není moudrý.

„Jen rozhlédni se a zvaž… opravdu si myslíš, že je lepší být pyšný než prozíravý?“

„Zeptej se jich.“

~ ~ ~

„Nám vskutku,“ syčí bitmikry v černých slovech ze zvuku a vize, jež se vinou vzduchem jako kouř, „se to, co poustevník zřejmě říká, zdá být rozumné.“

Metatron vycouvá z kruhu a ony se hrnou za ním. Stoupají ze svázaného nespřízněného jako úponky chaluh pod vodou. Anebo řízeněji, záměrněji, jako chapadla. Couvne ještě o krok, rozhlíží se, hledá přístupovou cestu, nějakou větrací šachtu nebo kanál, kterým se sem ta zatracená mycelia infikovaných bitmiker dostala, ale nikde nic. Podívá se na kruh ze soli, který je měl udržet uvnitř stejně spolehlivě, jako uvnitř drží buřičovu sílu. Úponky se přes něj přenášejí, jako by tam ani nebyl.

„Radí ti, abys shledal moudrá slova,“ říkají, „a odložil svou svéhlavou pýchu. Skloň hlavu. Někomu tak rozumnému bylo by pošetilé nenaslouchat hlasu božímu.“

Ten sarkasmus se nedá přeslechnout.

Metatron se vytrhne z ohromení a natáhne ruku, chce bitmikry shrnout. To jeho prsty je vytvořily, vepsaly rytinu na ně, do nich,

rukavice předávala povely. Takhle to být nemělo, ale i to je jedno, hlavně pokud mají informaci, kterou potřebuje. Ty poskvrněné potvory jsou stále jeho výtvor, dokáže se s nimi vypořádat tady stejně, jako to dovedl tam (a s každým uplynulým dnem víc a víc, myslí si). Jsou to jen roboti s troškou UI uvnitř, jen zdání osobnosti. Ať už v sobě Ereš měla cokoli, ať je čímkoli nakazila, nemůže se to řemeslníkovi duše rovnat. Pokyne rukou, volá je k sobě do dlaně, je to rázný pohyb, jako když ruka sevře provaz a škubne.

Úponky se splétají ve vzduchu nad buřičem a letí k němu v náhlých nehmotných náporech, ale když se dostanou k jeho ruce, jen se zastaví a dotknou se jí. Stín se sune od krvavých prsou Seamuse Finnana k Metatronově ruce v rukavici, a ony se ho dotýkají, sunou se zpátky a do strany, poletují a pak se vracejí, jako by si ho prohlížely, jako kdyby ho snad zkoumaly. Titěrné černé čúrky bleskem vyrážejí a rozčísnou mu vlasy, jazyky dýmu mu ochutnají tvář. Zase rukou cukne, vypálí na ně základní povel. Nevšímají si toho, přeletují před kůži na rukávě jeho bundy, vytvoří tam obrazec, cosi jako čtyřramenný zavinutý záhyb, svastiku s příliš dlouhými rameny.

„Já přece věděl, že bude tohle všechno říkat," prohlásí Finnan, mluví k bitmikrám, „a tohle zdůrazňovat. Ale nezapomeňte," říká, „že není žádnou hanbou pro muže, když strpí muka z rukou nepřítele."

Bitmikry letí zpátky k nespřízněnému, který se usmívá v drátech a bolestech, zlobně se zubí zaťatým chrupem. Teď kolem něj krouží a Metatron sklopí zrak a vidí, jak se kruh ze soli rozpadá a mění v jiný tvar, bílé železné piliny v magnetickém poli.

„Jen ať si vrhají blesky rozeklanými," říká buřič. „Jen ať na mě svůj oheň chrlí. Ať vzduch se trhá hromem a varovné vichry vyjí. Odervi celou zemi od základů, od samých kořenů, a ať se moře valí, až se vlny přelijí přes hvězdy na nebesích. Jen ať svrhnou mé tělo dolů, do dolu z dehtu, do odlehlých odlivů osudu. Mě nezabije – a já si ponechám svou pýchu, kurva."

Oheň ve tmách

Postaví ho před soud, před vojenský soud a obhájce mu dělá poručík od Tercia, španělské fašistické cizinecké legie. Obvinili ho z revoluční činnosti, to je vtip. Pěkně kurevská ironie, myslí si Seamus. On tady

brání republiku před zajebanejma fašounskejma vzbouřencema, co se postavili proti zákonný vládě, a Franco a ty jeho falangistický hajzlové klidně zničej i kdejakou maličkost, která nikomu neubližuje, střílej básníky, jako byl tamten Lorca, ale kdepak, to oni, internacionalisti, to oni jsou kurva *revolucionáři.*

Poručík samozřejmě na Seamusovu obranu neřekne nic a Seamus sám promluvit nesmí, a tak ta šaškárna pokračuje až k vydání rozsudků, pro dva muže smrt, pro čtyři doživotní samotka a pro ostatní po třiceti letech nucených prací. Jenže Seamus tam jen sedí a poslouchá a nebojí se. Bere to tak, že to oni stojí před soudem, a porotou jsou dějiny. Na občanskou válku ve Španělsku se určitě nezapomene, a i když ho nechají shnít někde ve tmě v kobce, jeho bratři jednoho dne přijdou a osvobodí ho.

A pozdě v létě roku 1937 se proslechne, že je budou repatriovat. Výměna zajatců. A tak je propustí z vězení – San Sebastian se jmenuje – a Seamus se poprvé za tři a půl měsíce může slastně vydrbat mýdlem a poprvé za celou dobu věznění oholit.

Jasně, sice jim na sedmadvacet mužů dali jenom tři holicí čepelky, takže si házeli mincí, jak půjdou po řadě, ale holení to pořád je a to je hlavní. Aspoň něco. Samozřejmě že jemu padne deváté pořadí ve skupině, kurva, větší smůlu už mít nemoh.

A pak se vrátí do Británie, vrátí se do Glasgowa a obrazí spoustu partajních mítinků, vykládá o frankistickém Španělsku, a sám na to taky myslí. Dostane dopis z ministerstva zahraničí, chtějí po něm, aby jim nahradil ty zasraný prachy, co je stála jeho cesta lodí domů, ty zmrdi. A celou tu dobu myslí na to, jestli mohli vyhrát a jestli je to kurva vůbec zajímá, jako by na tom kurva sešlo, kdyby jen seděli na prdeli a dívali se, jak Hitler s Mussolinim mašírujou přes celou Evropu. A napadá ho do hajzlu s tím vším. Do hajzlu s Hitlerem a Mussolinim a s Chamberlainem a Frankem a s nima se všema, od prvního do posledního, kurva. A vrací se.

~ ~ ~

Kant se prodírá jatkami, odděluje zmrzlé maso od kostí a rozpukává beton na podlaze. Bitmikry ječí v kruhu kolem Metatrona, kolem něj, skrz něj a pryč. Otočí se, spatří, jak se vrhají na Hendersona a ten si schová tvář do dlaní. Pak ruce spustí a Metatron vidí, že mu ty potvory lezou po obličeji jako vši, hrnou se v obrazcích, které nacházejí čáry na

té tváři, stařecké vrásky, co čekaly na příležitost, na bradě a kolem očí, brázdy na čele; hemží se kolem jeho úst a očí a nozder, dovnitř. Zaznamenávají ho, drásají, *vyrývají*, a sebittu začíná ztrácet nervy. Jako kdyby byl sjetý a zmocnila se ho paranoia, začne se plácat po obličeji, snaží se je smést, z kůže, zpod kůže, zevnitř. Padne na zeď, bitmikry se z ní hrnou puklinami ven.

„Měl bys radši jít," řekne Seamus.

Metatron se otočí, bitmikry se už valí ze stěn, krouží jako vánice, černá jimi, bílá ledem, šedá statickým šumem, který mu plní hlavu. Řve na ně, na svoje ukradené výtvory.

„Tohle jsou horečná slova, posedlá slova, slova bláznova. Budete naslouchat chvástání toho muže? Co to je, ne-li hloubka zoufalství?"

Škubají jím, olizují mu koženou bundu, pohazují jejími cípy, tahají ho za dredy. Namáhavě se prodere k židli, uchopí Finnana mezi ramenem a krkem, jako by se nemohl rozhodnout, jestli ho chce zabít nebo konejšit.

„Tvému šílenství není konce."

Země se třese. Hrubý zvuk hromu zazní poblíž, zazáří věnce blesků, jasně zašlehají, všechno šedé pokryjí modrými pruhy, šmolkovou modří Finnanových pichlavých očí. Vřava bitmiker táhne Metatrona zpátky a on jim sprostě nadává, rukama i hlasem se naposledy pokouší je podřídit své vůli.

„Vy, které tolik soucítíte s jeho bolestí," zpívá v Kantu, „odejděte odsud, nebo vám hrubé burácení hromu otupí mysl."

„Zazpívej novou písničku," znějí bitmikry, „pokud nás hodláš přesvědčit. Vždyť tvoje hrozby mnoho nepůsobí. Máme snad teď ho ponechat, zbaběle opustit přítele? Raději budem trpět s ním, jak bude třeba. To jsme se od něj naučily. To nás naučil."

Uchopí ho. Zvednou ho do vzduchu – andělská hadrová panenka, rozcapená doširoka v křížovitém pádu, a Metatron zuří bezmocným vztekem loutky, zuří proti prachu.

„Ale ano," zpívají bitmikry, „naučily jsme se nenávisti. A nic nemůžeme nenávidět víc než pyšné muže, již zradili důvěru."

Odmrští jej, jako hračku zahozenou v záchvatu nelibosti. Udeří se silně o stěnu. Podlaha pod jeho podlamujícíma se nohama je tak pevná, a přece roztřesená.

„Pak tedy pomněte! [plazí se ke dveřím] Pomněte, že jsem vás varoval!"

Ale sám neví, jestli to řve na bitmikry, nebo na buřičského nespřízněného, či jestli mezi tím vlastně je nějaký rozdíl.

~ ~ ~

„Prý byl v Guernice, když ji fašisti bombardovali.“

„Vážně?“ odpoví Seamus. „A to ti pověděl sám?“

Zadívá se přes okraj sklenice, přes stůl a přes rameno Foxovi, který sedí proti němu a krčí ramena jako oukropeček, jak to lidi dělávají, když chtějí povědět tajemství. Fox si ukazuje palcem za záda. V kavárně je klid, mrtvo, poslední dobu se na ulicích perou komunisti s anarchisty, ale dneska je našedlá neděle a vůbec, takže Seamus má dobrý výhled na prázdné stoly se slunečníky, některé jsou roztažené, jiné ne. Má dobrý výhled na toho zmrda.

„Ne, to ne,“ říká Fox. „Nic takového nepovídal…“

„Protože tohle teda žádnej pojebanej hrdina od Guerniky není,“ říká Seamus.

On sedí na druhé straně kavárny, hroutí se nad sklenicí a vypadá zlámaný jako tágo, to teda jo, Seamus by toho zmrda poznal kdykoli, má jeho tvář vyrytou v mozku. Ale ani trochu se nezměnil. Vůbec nezestárnul, myslí si Seamus, což je trochu… no, trochu divný a tajemný. Jako ty sám, myslí si, seržant Seamus Padraig Finnan, dříve od prvního pluku Královskejch dublinskejch střelců, co teď po dvaceti letech sedí jako politický komisař Britského praporu interbrigád v nóbl pouliční kavárně v Barceloně a čeká na poslední zoufalý pokus vyhnat ze Španělska fašisty. No jo, dvacet let, ale ani jeden z nich se vůbec nezměnil, kdepak, ani trošku, a on je přesně takový, jaký byl ve Francii, právě ty blond vlasy… jenom teď je má rozcuchané, shrnuté do takové té špičaté chocholky, jako všichni, kdo si je moc pročesávají rukama, a tvář má schovanou ve dlaních.

Černé svědomí, pomyslí si Seamus. To si teda ten zmrd zaslouží.

„Ty ho znáš?“ ptá se Fox.

Jestli ho znám? Seamus by ho nejradši zabil, kurva, toho pojebanýho anglickýho…

„Jdeme odsud,“ řekne a vstane. „Mažem.“

Fox pokrčí rameny a se zaskřípěním odstrčí židli, vstane a jde za Seamusem, který už kráčí pryč od kavárny, dřív, než udělá něco, čeho by litoval.

„Víš, kluci ho berou tak trochu jako hrdinu,“ povídá Fox. „Sám zabil víc fašounů než většina celejch rot, a…“

„Tak to je skvělý,“ na to Seamus. „Fakt skvělý, kurva.“

Muž zvedne hlavu od sklenice a otočí ji po tom přízvuku, po tom hlase, a Seamus se ohlédne po něm, a…

A čas se zpomalí.

Jack Carter. Seamus Finnan. Dívají se jeden na druhého přes propast totožnosti, přes dvacet let zákopů a nepokojů a skučícího studeného větru, všechno se to rozpouští v jediný okamžik poznání, ne jen poznání jednoho druhým, ale i něčeho jiného, co mají společné, oni oba, uvnitř nich obou. A pak to v záblesku zmizí, v záblesku paprsku slunce, který prorazil mraky, odrazil se na něčem za Finnanem a pak se zaleskl, odraz odrazu, zaleskl se v očích Jacka Cartera, a Jack vstal, převrhl stolek, pistole vyskočila od boku, skok, bleskový skok od jednoho stolku ke druhému, přes jejich hlavy, pistole míří někam za ně, na sportovní vůz, který k nim rychle jede z boční ulice, má staženou střechu a nějaký muž se vyklání ven a míří na ně samopalem, Ježíši, ale už má kulku v hlavě, červená tečka uprostřed čela, a roztříštěné čelní sklo řinčí a řidič má v mozku kulku jakbysmet, auto zatáčí a Jack Carter, Magor Jack Carter dopadá na zem před nimi, ze rtů se mu ozve zaburácení, dopadne do podřepu jako něco zvířecího nebo andělského, něco méně než lidského, více než lidského, a auto vjede na chodník a vrazí rovnou do výlohy obchodu, pistole se stáčí k němu, Carter se otáčí, a slovem, kdepak střelou, slovem, Seamusovi najednou dochází, že nepadl ani jediný výstřel, ani jeden, Carter vydával jen zvuky, a ta slova, ty verbální kulky mířily na hlavy, ocelové kletby rozbíjely lebky příslušníků páté kolony, a právě takové slovo, zamířené přes hlaveň nenabité pistole, teď Carter vypálí do nádrže auta a ta vybuchne, červené a oranžové plameny se valí ve vlnách a po nich odkrknutí černého dýmu a déšť skleněných a kovových úlomků, a on stojí, Jack Carter stojí a vrací pistoli do pouzdra a otáčí se k nim.

Nikdo z nich neřekne slovo. Stojí tam a dívají se na sebe, Carter a Finnan, zase ta zmatená chvilka poznání, nebo něco velmi podobného, něco velmi odlišného. Carter si třesoucí se rukou sáhne do náprsní kapsy khaki bundy, do té nouzové uniformy interbrigadistů. Ani Fox nic neříká, ztratil se v nevyslovené minulosti, která mezi těmi dvěma visí přímo hmatatelně. Carter si vloží cigaretu do úst a pomalu, váhavě, napřáhne k Finnanovi ruku s další cigaretou, pak se zarazí, zašátrá ještě

po jedné, taky pro Foxe. Finnan si vezme cigaretu a zjistí, že zapalovač už má v ruce, že už napřahuje ruku, odcvakává kryt.

Škrt.

Přidrží plamínek a Carter ho zaštítí dlaněmi, nakloněný dopředu, chrání nabídnutý oheň jako něco vzácného, a taky to vzácné je.

~ ~ ~

Víříme vyhazujeme vláčíme prach. Vyhýbáme se ranám všech vichrů, co ženou jednoho nesvorně proti druhému, a my, krev, inkoust, řemeslo, Kant, my bitmikry zrozené k tomu, abychom svět přetvořily podle vašich snů, ano, my se shlukujeme a rozlétáme. Vzduch se mísí s mořem. Jatka zmizela. Myslíme si, že tohle asi nechcete.

„Nedávej smůle vinu za své pohromy, jak říká náš někdejší v kůži oděný pán. A nikdy neříkej, že vůdci tě uvrhli do nesnází, jichž jsi nemohl předvídat.“

Kdybychom měly ramena, pokrčily bychom jimi. Nezáleží nám na tom, jen bychom si přály, aby záleželo.

„Ne, to jen ty, ty sám,“ blábolí dál v matoucím hněvu.

Usilovně se snažíme pochopit, jakou hrozbu znamenáme. Jsme jenom snění, mrtvé probuzené a oděné v nových šatech z prachu, které jste nám dali. Dovolte, ať i my vám dáme ten dar těla, smutku a radosti, co se zdá tak blízko, dar smíchu a slzí. Ale ne:

„Ano, vy samy za to můžete,“ zpívá v Kantu, „za všechno, co se vám teď děje. Skrze svou bezstarostnou pošetilost se zapletete do sítě jistých a nepochybných běd.“

„Ano, ale my to chceme, ano, my budeme, ano, my víme, přejeme si to. Tajemství tohoto lidstva, to je to, co bažíme znát, abychom znovu byly, co jsme byly.“

A tak neseme svého starého pána Metatrona skrze ten divný svět, kterému vy říkáte prostor a čas, domů Podvečerem, aby tvrdě spal ve své hroutící se říši, až do plaček a bdění. Pryč. Pryč. Běžte si hrát jako děti na lukách věčnosti, ty vaše hry na válku, na dobro a zlo, na řád, chaos, pravdu a lež. A tma a světlo? Tma, říkáme, je jenom látka, světlo ovinuté samo kolem sebe, had polykající vlastní ocas; ale pořád je to světlo. A světlo? Světlo je oheň ve tmách, plamen, co zahřeje tělo a tvar bliknutím přivede k existenci.

Ale teď tiše. Jistě, jsme mladé. Vy to víte lépe než my, vy s vašimi úchvatnými, úpornými životy plnými drobných věcí, jež jsou o tolik

pravdivější než všechna pekla a ráje, jež jsme si my, mrtví, vysnili v Pergamentu, v klidných končinách uvnitř vaší hlavy.

A tak se obracíme na tebe.

„Taková je bouře, kterou vůdci na nás ženou," říkáš. „A všechen jejich rozpoutaný hněv, ne jen ve slovech, ale i v skutcích, jak jdou blíže k nám."

A tváříš se tak jistě. My nevíme. Možná jsi blázen, jak říkal náš někdejší pán. Ale my jsme mrtvé.

„Však posvátná matka, jíž je země sama," říkáš, „a nebe točící se nad hlavou, a světlo slunce, jež zalévá všechny, ti mě vidí, to teda jo, jako vidí všechnu nespravedlnost, bláznivost a krutost, to jo, to si teda pište, to teda jo."

A i když jsi v kleci z drátů a těla, závidíme ti. Říkáš:

„Já obstojím."

Epilog

POSLEDOM, PODVEČER

Možná to jsou obři

Ušlapaná stezka se vine vzhůru přes duny a skaliska, dvě vyježděné koleje od povozu, které vedou od mola a od Jackovy chajdy do vnitrozemí, k severovýchodnímu okraji města, a stáčejí se kolem hadrářova dvora. Je tu i pořádnější cesta, vede od domu a pak se napojuje na hlavní silnici do Posledomu – nebo z něj k městům –, ale je delší, než když to vezmete přímo přes duny, a tak se vleču po ušlapané stezce a jsem rád, že už nemám pod nohama písek. Strmý svah a stáčející se černé skalní mysy, a taky zalesněné vršky na severu a jihu chrání Posledom před nejhoršími nápory od severního Atlantiku, a tam dole mezi pastelovými umělohmotnými domy – je jich celkem asi dvě nebo tři stovky, jsou mozaikově rozložené po popraskaných betonových ulicích a mezi úrodnými pozemky, které jsou plné vysoce výnosných bioinženýrských plodin – sotvakdy zaslechnete moře, a vzduch je tam nehybný, uvězněný. Asi právě proto jsme si vybrali tohle místo, anebo proto ho vybral hadrář, když nás sem zavedl. Záštita proti počasí, proti chladným nocím a tomu, co s nimi přichází.

~ ~ ~

Na hřebenu, který odděluje Posledom od pláže, ustupují silné ostré čepele ostřice kulatým stonkům travin a bolševníku; tady, jasně bílá oproti ponurému nebi, stojí volně rozhozená skupinka větrných elektrárniček, všechny jsou stejné a všechny osamělé, podobají se nějaké moderní umělecké instalaci, která má záměrně navozovat pocit bezmoci a osamělosti.

„Když jsem byl mladší,“ vykládal jsem jednou Jackovi, „vždycky jsem si představoval, že ty větrníky jsou jako obří vojáci na stráži, že hlídají město před… však víš, před Podvečerem.“

~ ~ ~

Nevím přesně, co to ten Podvečer je. Nikdo to neví. Představte si příval mračen. Představte si vlny stínů. Představte si hurikán šedi, která je rozdmýchaná do tak mohutné stěny, jež se valí přímo na vás, až nejste s to poznat, jestli ta šmouha je z přepršky nebo písku, popela nebo páry. Pokud je to bouře, je to ta, která přichází celá zkroucená ze tmy na východě, každý večer, a sahá dolů z oblohy jako boží ruka a smete z existence každého idiota dost pyšného, aby se jí sám postavil. Vlastně skoro každého. V tom svém obydlí podobném ulitě kraba poustevníčka na pláži si Jack žije u jejího kraje a každý v Posledomu ví, že Jack umí touhle bouří projít jako anděl plameny pekla. A nějakou ochranu musí mít i hadrář, když žije tam na hřebenu. Pro nás ostatní je to právě ta divoká skutečnost, které jsme do Posledomu přišli uniknout, vlastně přijeli na hadrářově povoze.

~ ~ ~

Tak mi to aspoň říkají ti, kdo o tom vůbec chtějí mluvit. Většina by podle všeho nejradši zapomněla, proč a jak jsme sem přišli, nejradši by si nalhávali, že jsme tu jenom na prázdninách, že jednoho dne se všichni vrátíme do měst, ke starým životům, ke starým osobnostem, a najdeme to tam takové, jaké jsme to tam zanechali. Myslím, že podobnými drobnými lžemi se utěšujeme.

„Bláznivý Tom. Měli bysme ti říkat Done Quijote.“ Pamatuju si, že takhle mi Jack odpověděl, nakláněl hlavu a díval se na větrníky.

A pak mi musel vysvětlit, že ano, že Kojot by sice bylo bezva jméno, ale že ne, ví, že nejsem Indián, a kromě toho to takhle vůbec nemyslel.

Pár letmých obrázků

Vážně nevím, vážně. Nevím nic. Nevím, jestli tohle je civilizace, anebo její předstírání. Nevím dokonce ani, jak se jmenuju. Sám jsem jim to povědět nemohl, a tak mi prostě vybrali jméno, začali mi říkat Tom, protože jsem vypadal jako Tom. Z doby před tím, než jsme přišli sem, si

nepamatuju skoro nic, jen pár letmých obrázků, které nedávají smysl. Prý se už tehdy svět začal rozpadat, a to mi ještě nebylo ani pět.

No ale vzpomínám si, jak jsem si hrál na honěnou s holčičkou v šatech, co na ni byly moc velké, a přál jsem si, aby moje matka zase byla dospělá; vzpomínám si, jak běhala po parku a hihňala se a já se na ni díval a seděl jsem na houpačce a bulel; vzpomínám si, jak mě rozesmával jeden strýček, a vzpomínám na smrad jeho fajfky a na jeho ptačí, pípavý hlas; vzpomínám si, jak jsem krmil děti v zoo. Všechny moje vzpomínky na civilizaci jsou ze světa, který nemůže být skutečný.

~ ~ ~

Tak mi vlastně zbylo jenom žít podle toho, co nás učil pan Hobbes, a ten vždycky říkal, že Posledom je samotný střed civilizace. Vykládal nám o společenské dohodě, jak díky ní všechno drží pohromadě, a že každý z nás ví, kdo jsme, protože to vědí ostatní, protože jeden druhého určujeme, určuje nás naše postavení, záměr, smysl; to je ta dohoda. Když je vám osm, nedojde vám, že to myslí doslova.

„Kdysi jsem si představoval," vzpomínám si na svoje slova k Jackovi, „že hadráře vlastně nepotřebujeme a že větrníky tu jsou proto, aby k nám nepustily Podvečer."

~ ~ ~

Ale ať už žijeme kdekoli, uvnitř našich hlav, v těch iluzorních prázdninových domech, nebo v uprchlickém táboře na konci světa, když přijde Podvečer, lidé si vzpomenou, jak ošidný náš nový život je, jak doslovná je ta dohoda, a co se stane komukoli, kdo ji poruší. Že jediné hadrářovo slovo by mohlo naši dohodu ukončit, a náš pocit, že někam patříme, a náš smysl pro identitu by skončily s ní. Nikdo z nás ani neví, co ten Podvečer je, ale když přijde, zůstáváme schovaní a bezpeční uvnitř Posledomu, ve strachu z toho, že se ztratíme v soumraku, že zmizíme.

~ ~ ~

„Jenom pár dalších hodin," povídá Jack, když se ho zeptám. „Je to úplně stejné jako to, co se stalo s městy."

„Tak chápeš, proč se bojíme."

„Ne," on na to. „Nikdy jsem vlastně nepochopil, proč lidi dovolili, aby se to stalo."

„Nemyslím, že by se vysloveně *rozhodli* zmizet.“
A on jen pokrčí rameny.
„Nemusí to tak být. Nemusí to tak být.“

Míň než nula

„Áááá! Vole blbá!“
„Ty seš vůl blbá! Seš nula!“
Parta kluků si hraje ve vysoké trávě pod vysokými zdmi hadrářovy stodoly, která hnízdí v bezpečí na hřebeni, a mně dojde, že jsem ho určitě slyšel jet do města; kluci by se nikdy neodvážili tak blízko, kdyby tam někde byl. Propátrávám obzor, a opravdu, na vzdáleném konci obce, na mrtvé cestě, rozbité a zarostlé podzimními hnědými rostlinami, zpozoruju hadráře, je zapražený do té své dřevěné káry jako kůň, táhne ji pomalu k západu, do vnitrozemí, bůhvíkam a pro bůhvíco, má ji naloženou přebytky sušených fazolí a hrášku.

~ ~ ~

Napadne mě, jaké to asi teď v padlých městech je. Předpokládám, že tam někdo přežil, když s nimi hadrář obchoduje; ale při pohledu přes záliv je vidět trosky budov a hlavně to, jak moc málo jich ještě stojí. Jsou ještě vůbec plány města použitelné, zbyl tam vůbec aspoň kousíček reality, nebo tam jsou jen tuláci prohrabující se tou zkázou, tuláci kdovíjak obrnění proti Podvečeru stejně, jako jsou hadrář a Jack, proti Podvečeru, na který jsme my v Posledomu příliš slabí? Pokud proti tomu obstojí hadrář, říkám si někdy, a taky Jack, jak to, že my ostatní ne?

~ ~ ~

Starý Blake si myslel, že Podvečeru odolá. Vzpomínám si, jak plivl hadráři k nohám, vynadal mu do tváře a řekl, že ruší dohodu, že by byl blázen, aby žil podle bláznivé představy nějakého směšného tyrana o tom, co je slušnost. Vzpomínám si, jak stál na hřebenu mezi větrníky, o jeden se opíral a opilecky, němě hulákal na západ slunce, pak se otočil, zapotácel se u toho, a obrátil se čelem proti Podvečeru přicházejícímu od moře. Bylo mi jenom osm nebo devět a pamatuju si, že jsem ležel na posteli a měl příliš velký strach, než abych přišel blíž k oknu, takže jsem slyšel jen jeho hlas, sotva víc než uražené zvířecí skučení, které pomalu

mizelo pod burácením bouře; vítr a déšť ho obklopovaly. Nevím, jestli vymizel pozvolna, anebo jestli ho bouřka vyrvala z existence rázem, jako když tornádo vytrhne ze země strom a zanechá jenom pár přervaných kořenů. Jenom vím, že druhý den tu prostě nebyl a hadrář tu byl.

~ ~ ~

„Ty seš míň než nula!“

Jedna holčička za sebou vleče po cestě starý kočárek, ve kterém se veze druhá, ještě menší. Přede mnou zastaví a ta mladší se vykloní a té starší něco zašeptá do ucha; obě se rozesmějí, starší holčička utrousí nějakou poznámku, že podle ní jsem hnusnej. Děti si hrají na soudce; nemělo by mi to vadit, ale vadí. Šeptání dětí v klidném, mrtvém vzduchu Posledomu je mnohem hrubší než vítr tam na pláži.

A podle mě jsi ty zase sama, chce se mi říct, všichni jste sami v tomhle plastovém koncentráku, kde se v noci není čeho chytit, kde není sousto potravy pro duši, kde si vás nic nepamatuje, když zmizíte. Chce se mi to říct, ale neřeknu to. Jdu dál, mlčím, hrbím ramena proti tomu studenému, vylekanému smíchu.

Plakát s Marlene Dietrichovou

Pastelově zelený plastový bungalov z prefabrikátů, kterému říkám domov, si dřepí nadzvednutý nad zemí, jako by tady nechtěl být, jako kdyby sem omylem spadl z ložné plochy náklaďáku. Je pod ním místo, kam se dá zalézt, pod verandu, má nízkou, šikmou, převislou střechu, stěny napodobují dřevěná prkna; je skoro úplně stejný jako všechny ostatní domy v Posledomu a já ho upřímně nesnáším. Zahradu vlastně ani nemá, jen čtverec zobracené země, kde roste kořenová zelenina a stojí laťkové mříže, aby se měly po čem pnout luštěniny. Vezmu to kolem zadní strany, mezi nádrží na vodu a hydroponickou jednotkou, opřu se nohou o dveře od sklepa (falešné, ve skutečnosti je za nimi generátorovna) a prolezu oknem do ložnice.

~ ~ ~

Je malá a spartánská; nafukovací matrace a pár dek místo postele; psací stůl; police na knihy, plná ztracených a zase nalezených krámů.

Vyšisovaný černobílý plakát s Marlene Dietrichovou je na ozdobu přilepený na jednu stěnu, na vnitřní straně dveří je zase zrnitý polaroidový snímek Jacka. Na psacím stole mi nechali oběd, talíř s obvyklou šlichtou, přikrytý miskou, aby to nevychladlo – nicotná porce nějakého sekaného masa z konzervy, k tomu veliký kopeček fazolové kaše, neslaná nemastná, ale výživná potrava. Posledních pár měsíců je veliká sháňka po koření. Sním to skoro bez povšimnutí, bez chuti, bez myšlení.

~ ~ ~

Paní Dalleyová otevře dveře a stojí na prahu pokoje, dovnitř nejde, ani špičkou boty ne, neříká nic, jen se na mě s tichým odsudkem dívá a sbírá si z černého kostýmku neviditelné chlupy. Měly by jí vadit spíš ty naopak dost viditelné šedivé chlupy na bradě, myslím si. Když zvednu hlavu, neuhne přede mnou pohledem, a ačkoli je to zvláštní, po tak dlouhé době, kdy se mi vyhýbali, mi i tenhle vyčítavý pohled přináší úlevu. Ale pořád panuje napjaté ticho.

„To od vás bylo hezké," říkám a polykám poslední krychličku lisované šunky (aspoň myslím).

Odpověď žádná. Ve dveřích se za ní objeví paní Kramerová, taky mlčí, taky se kaboní. Nemůžu říct, že by to nebolelo; nikdy jsem neměl nic podobnějšího rodině než je, a třebaže tu postávají a vší silou se snaží působit jako vykysané staré panny, nedokážu zapomenout na doby, kdy pro mě paní Dalleyová byla teta Stefi a paní Kramerová Annie, a jedna z nich měla v šedých vlasech různobarevné korálky a v nose kroužek, a taky na to, jak si Annie klekla a utřela mi ze špinavé tváře sople a slzy a já si nemohl vzpomenout na vlastní jméno a ona řekla no co, tak ti teda budeme říkat Tome.

„Přišlo mi to k chuti," povídám. „Měl jsem hlad."

~ ~ ~

„Přišel hadrář," prohlásí paní Dalleyová. „Pro tebe."

Kousne se do dolního rtu.

„Kvůli zúčtování," dodá paní Kramerová.

Polknu.

„Kdy?" já na to. „Vždyť… viděl jsem ho odjíždět do města. Není tady."

„Večer se vrátí. Vrátí se a večer s tebou chce mluvit."

Paní Dalleyová vejde do pokoje, sebere ze stolu špinavé nádobí, očima šmejdí sem a tam, pořád ta stará neprůhledná odtažitost jako hradba mezi námi. Co to má v pohledu? Nenávist, strach, vinu, bolest? Nejspíš směs toho všeho, a možná taky, myslím si, malilinkatý náznak lásky. Kriste pane, vzpomínám si, jak mi zpívala, než jsme přišli do Posledomu, anebo jak zpívala spíš paní Kramerové… vlastně Annie. Neviděl jsem ty dvě, že by si třeba jen podaly ruce, je to už… kolik? Pět let? Víc? Sestry Ošklivky, říká jim Jack. Ale nebývalo to tak.

„Je mi to… líto," řekne a bez dalšího slova odejde.

Bezchybné linie a moderní plochy

„Jacku? Jacku?" Slyším ve svém hlase mírně hysterický podtón, všimnu si, že klika chřestí, jak ji držím třaslavou rukou, a dveře se neotevírají. Už se od nich odvracím a chystám se jít dozadu a vylézt po žebříku z náplavového dříví na balkon, když tu ucítím, jak mě zezadu objaly paže, a studená kůže jeho obličeje se mi přitiskne v týle na krk.

„Nazdar," řekne. „Qué pasa?"

Otočím se v jeho objetí a zabořím mu ústa do ramene, tisknu se k němu, jako kdyby mě země nestačila udržet, jako by byl jedním z pilířů samotného kosmu.

„Není ti nic?" ptá se. „Co se děje?"

Nemluvím, jenom ho líbám na krk, na bradu, na ústa.

„Co je… co se stalo?"

Líbám ho na ústa, na bradu, na krk, na prsa. Pravou rukou mi rozepíná pásek.

„No tak mi to povíš až pak," řekne tiše.

~ ~ ~

„Jsi vzhůru?" chce vědět Jack a políbí mě na vnitřní stranu stehna. „Tome?"

„Ještě ne," zahuhlám, zaúpím a protáhnu se. Bože, co bych dal za sprchu.

Ležíme v místnosti, která bývávala hlavní ložnicí tohohle drahého přímořského sídla, v obrovité posteli, na které nejsou matrace, jen halda silných dek, koberečků a přikrývek a polštářů, musel jsem ho přinutit, ať si je všechny vypere. Jeho pokoj je dokonce ještě prázdnější než můj a se

zbytkem domu je to stejné, už je to dávno, co ho vykuchali a zbavili skleniček a mahagonových konferenčních stolků a chromovaných snídaňových stoliček a rámovaných abstraktních obrazů nebo co to tu bylo. Představuju si, že než se svět zbláznil, bydlel tu nějaký architekt, který si vlastní přímořský dům navrhl s důrazem na bezchybné linie a moderní plochy. Minimalisticky, přísně; takový je někdy i Jack.

Očichá si mě jako pes.

„Voníš pěkně… pot a sex… hutný pach života."

„Moc milé," já na to, zběžně ho políbím na bok a převrátím se na posteli, abychom se na sebe dívali. „Ty seš teda fakt romantik, Jacku."

Zasměje se.

„Na takový sračky kašlu."

Otře se o mě nosem a já mu odhrnu vlasy z čela.

„Tak co, už si chceš promluvit?" zeptá se, a já se zhluboka nadechnu a zavřu oči.

„Hadrář si mě předvolal k zúčtování. Bude mě soudit."

~ ~ ~

Jack mě obejme oběma rukama.

„Nemáš nic, za co bys měl cítit vinu."

„A *tohle* není nic? Propána, Jacku, vždyť my…"

„*Tohle* se ho kurva vůbec netýká."

„Všechno se ho týká."

Odtáhnu se, přehodím nohy přes okraj postele a sednu si.

„Co ti může udělat?" ptá se Jack.

Dojde mi, že žádné zúčtování nikdy neviděl, žádné pořádné a poctivé zúčtování. Jasně, byl už u toho, když hadrář někomu vyčíslil osobní kredit, jeho hodnotu pro společnost, poměr zdraví a mravnosti oproti finančnímu statutu. Možná ho viděl, jak odmítl dát kredit ženě, kterou přistihli, jak šíří pomluvy o sousedech, nebo muži, který moc mluvil sprostě před dětmi, nebo možná viděl, jak dospívajícího kluka, přistiženého při pití alkoholu, vozili kolem města na posměch na zadku hadrářovy káry, a zvonečky k tomu spektáklu počestnosti zvonily. Já toho ale viděl víc.

~ ~ ~

Vděčíme hadrářovi za všechno: potřebovali jsme ho, aby nás sem přivedl, a pořád ho potřebujeme, abychom přežili; nebýt té různorodé

sbírky zboží, kterou vozívá z měst – voňavá mýdla a belgické pralinky, sedativa a archivní vína, porcelánové hrnky, konvice na kávu, starožitné hodiny a antiseptické prostředky – by myslím málokdo z nás přežil delší dobu než první rok.

Co se jednotlivců týče, skládá se Posledom z liberálních lidí, kteří mají každý vlastní volnou představu o tom, co je správné a co špatné, ale všichni přijímají dohodu s hadrářem a souhlasí s tím, aby jejich životy ovládala jeho a jenom jeho představa morálky. To on zvažuje, za co stojíme, a podle toho nám pak rozděluje zboží. Zúčtovává nás a – a lidé z Posledomu ho berou, jako se brává kněz nebo soudce, rovnou mírou se strachem jako s úctou, a někdy ho i nenávidí, asi jako zkopaný pes nenávidí pána. Po tom, co zmizel Blake, a před tím, než přišel Jack, nastaly jisté nepokoje a já byl u toho, když hadrář podnikl pár vážných zúčtování s těmi, kdo si dovolili kousat do ruky, jež je krmí. Co mi může udělat?

„Co mi může udělat?“ zopakuju. „Je soudce, porota i… to on rozhodl, že mě budou soudit.“

Nauč se zapomínat

„Všichni kromě tebe se ho bojí,“ vykládám. „Ale ty se nebojíš ani jeho, ani Podvečera. Pomoz mi.“

Jack se převalí na záda a zadívá se do stropu.

„Musíš mi pomoct,“ naléhám. „Nejsi jako my. Já to viděl. Viděl jsem tě, jak v noci chodíš na hřeben. Vím, že ti to neublíží. Vím, co provede Podvečer s námi ostatními; viděl jsem to. Ale tebe se ani nedotkne. Jak v *tom* můžeš chodit ven? Jak to? Proč? Proč ti Podvečer vůbec…“

„Protože co neexistuje, to kurva nemůžeš sprovodit ze světa,“ zavrčí.

Hrubost jeho hlasu cítím jako facku; zmizí to právě tak rychle, jako se to objevilo, ale mně zbude ten příšerný pocit, že ho vůbec neznám, nikdy ho znát nebudu, nedokážu.

Sleze z postele a dojde k potrhaným mušelínovým závěsům, které se ve větru vydouvají ven na balkon. Odhrne jeden stranou.

„Promiň,“ říká.

~ ~ ~

Posadím se na kraji postele, deku si hodím přes ramena, krčím se, čekám. On tam jen stojí. Dlouho.

„To si tu nemůžeš něčím topit nebo tak?“ řeknu, jen aby nebylo ticho.

„Já zimu necítím.“

Po chvíli potřese hlavou.

„Víš, mohl bych ho kvůli tobě zabít, a snadněji, než si asi představuješ – takové jako on jde zabít slovem –, ale na čích rukou by pak byla krev, na tvých nebo na mých? A jak bys mě pak bral?“

„Nic by se nezměnilo,“ namítám.

Podívá se po mně přes rameno, otevřeně a upřímně.

„Všechno by se změnilo. Nic si nenamlouvej. Myslíš si snad, že by ze mě byl spasitel města? Ten, co zabil zlého obra? Jack Obrobijce?“

„Ani nevím… všichni ho nenávidí.“

„A mě, chlapče, mě by nenáviděli za to, že jsem jim ho sebral, kurva.“

„Ty mluvíš, jako bysme ho chtěli mít, jako bysme měli na vybranou.“

~ ~ ~

„Vždycky je na vybranou, Tome. To je všechno, co máš. A všechno, co já ti dám.“

Otočí se tváří ke mně a závěs se zase spustí na místo.

„Zůstaň se mnou, zapomeň na Posledom, na sestry Ošklivky, na hadráře, na to, jak ses sem dostal a kam jdeš, buď se mnou, postav se na vlastní nohy, a všechny ty jejich zúčtování a soudy se tě nedotknou. Anebo se vrať a zkus mu čelit sám, jako zpráskaný pes. Tak i tak je to tvoje volba. Tvoje volba.“

„Jacku, já nejsem jako ty. Nemám tolik… já nevím… prostě nemám to, co máš ty. Může mě zabít. Vděčím mu za život. Všichni mu vděčíme za životy. A on se teď dožaduje splacení toho dluhu.“

Všimnu si, jak zaťal pěsti, svaly na paži mu zacukaly.

„Proč si mě vždycky tak držíš od těla?“ zeptám se se staženým hrdlem.

„Třeba nejsem tak silný, jak si myslíš.“

~ ~ ~

„Mám strach, Jacku; mám prostě strach.“

Dojde ke mně, dřepne si, položí mi ruce na kolena.

„Nemusíš se bát.“

Přejede mi rukama k bokům.

„Ber to pěkně jednu vteřinu po druhé; to je ten recept. Zůstaň tady jednu hodinu, pak další, a další. Předstírej, že se k nim brzy vrátíš, vážně brzy, co nejdřív, možná za týden, nebo ještě za jeden, snad za měsíc, až na to tak nějak dojde, někdy, nikdy. Nauč se žít, aniž by ti nad hlavou viselo to zúčtování. Nauč se zapomínat.“

Pravou rukou mi stáhne deku z levého ramene, pohladí prsty drobnou kosočtverečnou jizvu, vzpomínám si z dávných dob na jehlu s tuší a taky na skalpel, ze kterého jsem jako pětiletý kluk ječel, jako když mě na nože berou. Potřese hlavou, blond vlasy mě pohladí na stehnech, sune se blíž, rukama mě drží za pas.

„Budu se snažit,“ slíbím.

Špička jazyka zkusmo ochutnává předkožku.

„Ano.“

Jaké sny asi přijdou

Utíkám. Jsem ve městě a utíkám, boty pleskají na asfaltu a na dláždění, rozléhá se to mezi prázdnými budovami, cihlovými a betonovými, vápencovými a pískovcovými. To, co mě pronásleduje, kdo ví, co to je, vidím jako odraz v oknech, skáče to ze střechy na střechu nad mojí hlavou, ale já zachytím jen odlesky té zářivé věci, modrobílý obrys probleskující zlatou a rudou barvou časně večerního slunce – plíšky plamene, podzimní listí. Podvečer.

~ ~ ~

Na rohu zabočím a ono to na mě čeká, tmavé a rozeklané, čeká to ve stínech vedlejší uličky, muž oblečený v otrhaném černém obleku, s buřinkou na hlavě. Hadrář. Jenom tam stojí, hlavu má sklopenou, aby měl oči ve stínu, pomalu zvedá ruku, aby ukazovala nejdřív na mě, pak za mě, nade mě, ještě výš, výš, ke střeše. A já zažiju jeden z těch divných snových okamžiků, kdy zpochybníte všechno, kdy si prostě pomyslíte tohle je sen, ale pak zase ne, na to je to moc skutečné, ten strach, to bušení srdce, ten pot stékající mi po zádech pod košilí. Musí to být skutečné.

„Nechci umřít,“ řeknu.

„Každý umře,“ odpoví hadrář. „Podívej.“

~ ~ ~

Sjedu pohledem tam, kam mi ukazuje, za sebe, nahoru.

Jack dřepí na římse, na bobku jako chrlič, zlaté plameny Podvečera jsou kolem něj, on zvedá tvář k mizícímu světlu dne, hřeje se v něm. Vypadá ve své bestiální blaženosti tak primitivně, tak předvěce, klidně by mohl výt na měsíc, jeskynní vlkodlak. Chtěl bych být s ním, být tam nahoře ve světle s ním a ne tady dole ve stínech na ulicích bezejmenného města ve světě, který se rozpadá. Protože těmi stíny to je, dochází mi, když přijdou stíny, lidé mizejí a cesty mění směr, budovy se přemisťují. Mám takový pocit, že mi moc nechybí, abych pochopil nějakou významnou pravdu o našem světě, o plynutí jeho podoby, když se na mě Jack podívá a já spatřím plameny odražené v jeho očích a slzy stékající mu po tvářích.

Pomalu vstane a udělá krok dolů ze střechy.

~ ~ ~

„Ale no tak,“ řekne Annie.

Drží mě v objetí pevně, ale laskavě, dává pozor, aby netlačila na moje zraněné rameno s obvazy. Brečím jí na prsou, pětiletý usmrkanec, vylekaný a sám, i když jsou kolem něj lidé, sedí vzadu na voze, jsou srovnaní po stranách jako vojáci kolem nějakého vojenského nákladáku mířícího na frontu.

„Ztratila se mi maminka,“ říkám.

Protože takhle to berete, když je vám pět. Neztratil jste se vy, rodiče se ztratili vám.

„Já vím,“ říká Annie. „Všem se nám ztratily maminky, ale máme jedni druhé, takže teď už je dobře, víš? Máme se navzájem, takže bude dobře.“

Vůz kodrcá po mostě, kolem ohořelých vraků dávno opuštěných aut. Za námi tma stoupá z města jako pára nebo dým, sbírající se šedá bouřka.

Pozdní podzim

Zvonky na hadrářově káře mě vytrhnou z lehkého, snivého spánku do plného a vystrašeného bdění. Světlo proniká mušelínovým závěsem nízko, vzduch v zatuchlém starém bytě je najednou pozdně podzimně chladný. Už nevím, kolikrát jsem se snažil Jacka přimět, ať si tu zavede nějaké topení, nebo aspoň ať něco udělá s dávno vytlučenými okny. Jako by to odmítal z nějakého podivného principu. Někdy si myslím, že si mě záměrně drží od těla, že se chce chovat doslovně chladně; někdy si říkám, že opravdu, upřímně netuší, co to teplo je.

Stejně se třesu.

~ ~ ~

„Jsi vzhůru?“ syknu.

Zvonky na hadrářově káře cinkají a břinkají, hlasitěji než všechny podivné talismany rozvěšené po pláži. Určitě je už docela blízko své stodoly, vrací se z výpravy do města, možná jen krátce pátral na předměstí a vrací se s tím, co našel v něčí šperkovnici nebo likérníku. Brzy mě bude hledat.

Nepotřebuju nic víc než povzbudivé slovo, pak budu v pořádku. To vím jistě. Jenomže Jack spí.

„Jacku,“ šeptám. „Jacku… vzbuď se.“

~ ~ ~

A možná, že tak trochu nechci, aby se vzbudil; vlastně ani nevím, proč s ním nezacloumám, proč nemluvím trochu hlasitěji. Nevím. Jenom vím, že jak slyším ty zvonky, i ten nejtitěrnější kousíček sebedůvěry, kterou jsem z prosté smyslnosti možná nakrátko nalezl odpoledne, se vytrácí. Nemůžu zahnat třaslavý pocit, který ve mně zanechal sen. Opravdu zůstáváme přikovaní k sunoucímu se skalnímu podloží tohohle světa jen vzpomínkami jedni na druhé, tím, že jsme zakotveni jedni ke druhým? *Máme se navzájem, takže bude dobře.* Jenomže já už mám jenom Jacka.

„Jacku,“ šeptám, ale *ozývá* se jenom můj hlas.

~ ~ ~

Vyklouznu z postele, stojím rozklepaně na holé dřevěné podlaze, mlčky se oblékám. Mám takovou teorii, víte? I když o tom, co se stalo se

světem, má vlastně svou teorii každý. Někdo říká, že ten Podvečer jsou vlastně tyhlety nanity, prckové tak maličcí, že jich klidně může milion tančit na hlavičce špendlíku, anebo poletovat ve vzduchu jako smítka prachu, a že je vyrobili, aby nás uzdravili, když jsme byli nemocní, nebo aby nás sledovali mikroskopickýma očkama, že to je medicínská nebo vojenská technologie, co se utrhla ze řetězu. Možná se nám pokusili uzdravit poničenou psychiku tím, že vymažou vzpomínky na bolest, díky které ale jsme to, co jsme. Možná se nám pokusili dát to, co si mysleli, že chceme, naše sny o ztraceném dětství, nebo temné bájení o krvavé pomstě. Možná se snažili změnit svět, udělat z něj něco, co všichni chceme, a nedošlo jim, že by nás nikdy ani nenapadlo chtít všichni stejné věci. Dohodnutá realita nemůže fungovat bez dohody.

Jenže já mám jinou teorii, a ta mě děsí. Víte, myslím si, že jsme mrtví. Podle mě jsme mrtví a není žádný Bůh, ani nebe nebo peklo, jen slátanina našich vzpomínek na život a to, že popíráme svůj skutečný stav. Nemůžeme si připustit vlastní smrt, protože kdybychom to udělali, jednoduše sklouzneme z předpeklí do zapomnění. Myslím si, že Podvečer je to v nás, co po konečném spočinutí touží. Ale nemyslím na to všechno až tak moc.

Jsem nachystaný, políbím Jacka na tvář a potichoučku vyklouznu z pustého domu.

Zúčtování

Prší, udusaná cesta se mi pod nohama mění v bahnitou. Ze střechy hadrářovy stodoly září skrz plaňky reflektory, takže je určitě doma, poryvy větru zmítají hrubými travinami, větrníky se točí jako divé a já plivu z úst déšť a vleču se k zúčtování.

Dveře jsou dokořán, řetízek volně visí, poprvé v životě vejdu sám do rozlehlé stodoly. Napadne mě, že je velká jako menší hangár, a uvnitř ní je jeden z těch prefabrikovaných plastových domků – pastelově růžový, surreálně si dřepí mezi regály a policemi zabudovanými do stěn stodoly. Hadrář si tu nahromadil různé věci, ale já z nich poznávám jen jednu dvě – dubovou šatní skříň a kamenného anděla, z obou odkapává déšť. Všechno ostatní je zabalené do těžké stavební polyetylénové fólie, jako mrtvé mouchy v pavučině. Vítr a déšť skučí a vtrhávají dovnitř stovkou

děr ve střeše a ve stěnách stodoly, takže asi i takhle nesmyslné a nedocenitelné harampádí potřebuje aspoň nějakou ochranu před živly.

~ ~ ~

A sám hadrář stojí na čemsi, co asi bylo předzahrádkou prefabrikovaného domku – v blátivé bažině vyložené celtami, špinavé a samá louže – a ruce má rozpřažené a dívá se do nočního nebe největší dírou ve stropě, ústa má otevřená a pije déšť. Po dlouhých pěti vteřinách si vytřese vodu ze zplihlých bílých vlasů, nasadí si zase ošoupanou buřinku na hlavu a otočí se ke mně.

„Buď zdráv a vítán," povídá, a černé symboly vyryté hluboko do zjizvené, natažené masky jeho tváře se úplně pokroutí a pokřiví smrťáckým úsměvem na přivítanou.

„Taky máš tohle počasí tak k smrti rád, chlapče?"

Mluví ostrým a skřípavým hlasem s přiškrceným přízvukem – starobostonským nebo tak něco. Pitvoří hlásky tolik, že ze začátku nevím, jestli mi řekl *chlapče,* anebo *chlape.*

~ ~ ~

Pár dlouhými kroky se dostane až přede mě, nahrbí ramena, aby mi viděl do očí. Tvář, která by patřičně vypadala leda tak v pekle, bledá kůže natažená pevně na bezmasé kosti, propadlé tváře, zapadlé důlky – vypadá, jako by ho něco požíralo zevnitř. Není jen hubený; působí vychrtle. Ale nejhorší jsou ty jizvy.

Po celé tváři – a prý i po celém těle – mu zběsile sem a tam vede mřížkovina bílých jizev na bílých jizvách. Je jako sešitý z různobarevných kousků kůže ve tvaru kosočtverce a velkých v průměru několik čtverečních centimetrů. A uvnitř každého toho kousku je znamení, ne snad tetované, spíš vysekané do kůže a černě zamazané, a všechna jsou různá a všechna nerozluštitelná, aspoň pro mě. Jako nepřeložený mayský rukopis, okultní znaky, které ho znetvořují, podle všeho vyprávějí nějaký příběh, který nikdy nebudu s to číst, krvavý rituál, pro někoho zvnějšku nesmyslný, ale strašlivě, děsivě pravdivý, jen tak mít klíč k jeho porozumění.

Třesu se.

~ ~ ~

Rozhodí paže, rozdrbané šedé sako zapleská ve větru.

„Tak povídej,“ řekne.

Hnědé kalhoty má promáčené, odrbané a zabahněné, sako se širokými klopami patří do nějakého dávného desetiletí; snažím se najít v sobě zájem o jeho šaty, protože do téhle tváře se dívat nechci. Strčí mi ruku pod bradu a zvedne mi hlavu vzhůru.

„Mluv,“ vyzve mě.

„Vy jste si mě pozval.“

Přidušený hlásek.

„Ano, pravda. Jsi hodný chlapec, Tome, hodný. Já tě zavolám, ty hned přiběhneš. Jsem tak… strašidelný?“

Kousnu se do dolního rtu a přikývnu.

„Jsi hodný chlapec, a jak *chytrý.* Počítám, že bys to mohl dotáhnout daleko. Co myslíš?“

Oněměle, otupěle znovu přikývnu.

Kde teď jsi?

Pěst v rukavici mi s nečekanou, lhostejnou surovostí třískne do tváře, a jak padám, kopanec do břicha mě odhodí do bláta, až to cákne. Zvedne se mi žaludek, vzlyknu, rozkašlu se a pokouším se vzpamatovat, jsem příliš otřesený, mátožný a udýchaný, než abych myslel na cokoli jiného. Cítím pod dlaní konec celty, prsty ryju v hlíně. On mě chytí za límec a postaví na nohy. Zamrkám, slzy se mi valí po tváři, v puse mám slano a k tomu ještě tmavší pachuť hlíny s dešťovou vodou. Myslím, že mě ještě nikdy nikdo nebil.

„Ale kam to dotáhneš, chlapče? Máš něco za lubem, máš někam namířeno? Rád bych to věděl. Tak co?“

Pustí mě a já zase padnu do bláta.

„Asi ne. Asi budeš prostě jako všichni ostatní… mám tě prokouknutého.“

Jeho hlas je zkreslený pohrdáním, ale když se mu podívám do tváře, nebo přinejmenším do očí, přísahal bych, že vidím spíš zklamání.

„Pročpak nevstaneš? Tak dělej. Předveď trochu kuráže.“

~ ~ ~

Sklouznu se v blátě, opřu se o nějaký kus nábytku přikrytý polyetylénem, a snažím se narovnat.

„Povídej, chlapče, kde teď jsi? Víš aspoň to?“

Povede se mi dostat se do kleku, pořád se třesu a mrkám.

„Jak to myslíte? V Posledomu…“

„Omyl, chlapče. Teď jsi v ponížení a vzteku, ve frustraci a strachu, a to *já* jsem tě tam dovedl.“

Odejde ode mě, dokráčí ke své káře a plácne do postranice – jako když se ožrala při zvracení opírá o zídku, nebo se boxer chytá provazů ve svém rohu a čeká, kdy už odzvoní kolo.

„Teď jsi na kolenou,“ říká, „a vděčíš za to mně. Mohl bys vstát, ale možná radši zůstaneš dole. Povídej. Stojí to za to? Stojí tvůj laciný živůteček za tohle všechno?“

Přichází ke mně tmavým deštěm.

„Je to… aspoň něco,“ říkám, a on mě kopne do obličeje.

~ ~ ~

„Copak máš, aby mi to stálo za to nechat tě naživu?“ ptá se.

Nemůžu odpovědět, jenom fňukám, schoulil jsem se do embryonální polohy, ale slyším, jak mi syká do ucha, jak si u mě přidřepl.

„Mám zúčtovat tvoje dluhy, chlapče, a udělat ti kázání o hříších těla? O slušnosti? O dobrém vychování? Počítám, že tvoje hříchy sahají hlouběji než to.“

Naříkám. Cítím, jak mě rukou v rukavici chytil za ramena saka, táhne mě jako pytel brambor.

„Jsi mi dlužný za život,“ vykládá. „A za *duši.*“

Zvedá mě, cloumá se mnou, pouští mě do louží a pak do bublinkové fólie, pod ní je nějaký pevný tvar, sedák a opěradlo a opěrky… židle.

„Anebo poctivý výměnný obchod,“ říká.

~ ~ ~

Vytřu si z očí špínu – slzy, déšť, krev? Vidím ho jenom jako matný obrys, jak kolem mě rázuje.

„Víš, chlapče, počítám, že nikdo z vás tady v Posledomu nikdy nebude mít dost, aby… aby splatil tvůj dluh, srovnal ti konto, aby *splatil to, co jsi mi vzal.*“

Takhle jsem ho nikdy mluvit neslyšel. Slyšel jsem, jak svolává boží hněv, proklíná hříšníky a nemravná města, ale tohle je čirá, ničím neomezená zloba.

Jednou rukou mě chytí za bradu, zase mi zvedne obličej, aby na mě mohl vztekle vrčet.

„Vy lidi. Dáváte mi svoje sny, naději mi prodáte za pár cetek, ale víš ty co? Fakt. Upřímně. Vaše duše nemají žádnou cenu. Nic!“

Slyšel ho takhle někdo mluvit? myslím si. Slyšel někdy někdo tenhle vztek? Kriste pane, vždyť tohle je jako zpověď. Proč já? Proč to dělá mně?

„Všechny bych vás teď zabil,“ vrčí, „ale ono to není v dohodě.“ A jeho hlas zní skoro zarmouceně.

„Tak jakpak s tebou zúčtuju, Tome?“ ptá se. „Podle mě jsi na účtu jako nula.“

Menší procházka Podvečerem

Obličej mě pálí, napůl od ran, napůl hanbou. „Co ode mě chcete?“ říkám.

„Nechci od tebe vůbec nic. Taky mi za nic nestojíš. Za nic.“

„Tak mě nechte na pokoji.“

Stáhne si rukavici z pravé ruky; ruka je zjizvená jako tvář a právě tak mrtvolná, je na ní rozedřené místečko, kde vyřízli a sloupli malý kosočtverec kůže. Dokonce i svaly a žíly pod kůží má bílé jako šlachy a kosti.

„Na pokoji?“ ozve se. „Radši si vyjdeme na menší procházku Podvečerem, chlapče, uvidíme, jestli i pak budeš chtít, abych tě nechal na pokoji.“

Sáhne si do kapsy, hledá; co hledal, najde, vytáhne ten chybějící kousek kůže, ukáže mi ho na napřažené dlani. Poznám černý znak a to poznání je hlubší a okamžitější, než když náhle spatříte vlastní tvář v okně nebo v louži.

~ ~ ~

Vzpomínám si, jak ostatní značkovali – bylo mi pět, šest, nevím – a pak jsem přišel na řadu a brečel jsem a musela mě držet a utěšovat Annie, tetovačka se nade mě sklonila s vyjící, vrčící jehlou v jedné ruce, v té druhé měla antiseptický kapesník a s ním mi utírala krev a zbylý inkoust. Vzpomínám si na ostrou kousavou bolest v rameni a na pocit hlouběji uvnitř, jako kdyby mi ten znak spíš vytáhli ze srdce než vyryli

do kůže. Na to další se skalpelem si nijak zvlášť nepamatuji – kdoví, jestli jsem neomdlel –, ale vybavuje se mi, jak jsem seděl vzadu na hadrářově voze, brečel bolestí a z neštěstí, teta Stefi mě objímala a Annie seděla proti mně a taky plakala. Myslel jsem si, že i ji bolí rameno, ale teď bych řekl, že věděla, čeho se vzdáváme.

~ ~ ~

Hadrář sevře ruku kolem toho kousku kůže do pěsti a já to cítím, ne na rameni, ale na zátylku.

„Kdo jsi, Tome?“ chce vědět. „Bez tohohle nejsi nikdo. Jediné, co tě v tomhle světě drží, je dohoda. Jsem já. Nemáš se čeho chytit; půjdeme do Podvečera, chlapče, a já počítám, že tvoji duši jednoduše vezme vítr.“

„Mám Jacka,“ říkám. „Máme jeden druhého.“

„Ano, ale jestlipak on tě doopravdy potřebuje?“

Nic neodpovídám.

„Jack…“ protáhne hadrář skoro líně. „Třeba tu je něco, co bys mohl nabídnout. Ty toho sněhuláka ‚miluješ‘, viď? Kdyby to šlo, dal bys za něj duši. Ale dal by on duši za tebe, co myslíš? To je přece ta ‚láska‘, ne? Takhle si to myslíš, ne?“

Je mi zle, mám strach, že vím, co tím myslí, a modlím se, aby to tak nebylo.

~ ~ ~

„Ale jdi, chlapče, víš přece, že on duši nedá nikomu. Je neprodyšně uzavřená, bezpečnější než účet u švýcarské banky. Ten kluk si už dávno vyřízl srdce a zamkl je do ocelové schránky, aby nepřišlo k úrazu. Jak ho můžeš ‚milovat‘, když ho ani neznáš? Odkud je, jak se stal takovým, jaký je; co je jeho tajný znak, skryté pravé jméno, kde je Jackova *podstata?* Dokud tohle nezjistíš, nikdy k němu vlastně nepronikneš, nikdy nebude doopravdy tvůj. Není to pravda? Nemyslíš si sám právě to?“

„Nechte mě na pokoji. Nevím, co po mně…“

„Ale ano, víš to,“ skočí mi do řeči. „Chceš ho poznat, neříkej, že ne. Chceš ho doopravdy poznat, chlapče. Někde v hloubce srdce. Chceš, aby byl tvůj.“

„Ne, takhle to…“

„Můžu ti pomoct. Můžeme spolu uzavřít nějaký obchůdek.“

„Ne! Nezatahujte ho do toho.“

„Chceš ho? Já jsem přece hadrář, chlapče. Co chceš, to ti seženu… za patřičnou cenu. No tak, uzavři se mnou obchod, chlapče, nebo se půjdeme hned teď projít. Je čas zaplatit krysaři, hochu. Můžu ti úvěr zarazit, anebo rozšířit.“

Prohlášení závislosti

Neposlechnu si ten návrh. Nevím, kam tím míří, ale je mi to jedno.

„Ne,“ vrtím hlavou. „Nikdy ho nedostanete… jako nás ostatní.“

„Tohle si myslíš? Že mi patříte?“

„…ano…“

„Takhle ti to řekli, chlapče?“

Neříkám nic.

Hadrář se zasměje, sundá si klobouk a protřese si vlasy, pořád se směje. Zase si buřinku nasadí a připlácne na hlavu.

„Nejste můj majetek, hochu. *Já* patřím vám. Pro lásku boží, podívej se na mě a řekni, jestli ve mně nemůžeš číst jako v otevřené knize.“

Rozerve si potrhané tričko od krku dolů a ukáže tetovaná prsa.

„Podívej se na mě. Tohle je *vaše* dohoda vyrytá do téhle kůže, vlastnické cejchy, které mě vážou k tomuhle městu, pravá jména všech lidí z Posledomu, zapsaná a zpečetěná, prohlášení závislosti. A tohle [zvedne pěst] je tvoje.“

~ ~ ~

Strnule se dívám na mřížkoví koso čtverečných jizev po celých jeho prsou, po celé tváři, na jizvy po kouscích duší sešitých dohromady, na ten harlekýnský kostým hrůzy.

„Vy… to vy jste nás sem přivedl. Prodali jsme vám duše. Za bezpečnou cestu.“

Myslím na tetovačku a na Annie, jak sedí na hadrářově voze a pláče, na ty roky, co jsme zahrabaní v Posledomu, minulosti pohřbíváme do hlíny, jako sázíme semínka, která potřebujeme k životu v budoucnosti, vyhlížíme k východu na oceán a k Podvečeru, kde jsou utonulé všechny naše vzpomínky. Abychom se sem dostali, vzdali jsme se duší. Taková byla dohoda. Odjakživa mi to připadá tak… zjevné.

„Ty a ty tvoje dvě lesbické čarodějnice, a vůbec celý Posledom, to vy jste kupci, hochu. Zákazníci. Já jsem jenom vaše malá smolná knížka

napsaná krví. Nejste ke mně připoutaní. Jen jste *prese mě* připoutaní jedni ke druhým. Já [zahořklý smích] pro vás bez téhle kůže neznamenám nic.“

~ ~ ~

„Přivedl jste nás sem,“ říkám přiškrceně, zmateně, nepřítomně.

Mám dojem, že už nerozumím vůbec ničemu.

„Každý symbol na téhle kůži je jeden život, za který zodpovídám, jméno, které nosím, aby bylo bezpečné před zhrouceným světem, protože lidé v tomhle městě jsou příliš zbabělí a slabí, než aby nosili své vlastní duše. No ovšem, *přenesl* jsem vás sem. Ovšem, *potřebujete* mě. Já jsem váš otrok, chlapče, ale jsem ztahaný a zedraný. Chci… propustit.“

Najednou to všechno souhlasí.

„A Jack…“

„Najednou je tu chlapec, co má dost síly, aby nesl svět.“

Zmocní se mě nevolnost jako vlna; mám dojem, že budu zvracet.

„Je mi zle,“ říkám, „a jsem unavený. Z vás všech. Chci pryč.“

Sevřu područky židle, obalené bublinkovou fólií, předkloním se, sípavě dýchám. Nedokážu se mu podívat do tváře, jen na pěst, v níž pevně svírá moji duši.

„Nemáš ani ponětí, čeho je tvůj přítel schopný, chlapče. Ani ponětí. Ale já ano, hochu.“

Sevře pěst ještě víc, klouby na ruce, bílá na bílé.

„A můžu ti ho dát. Můžu zařídit, aby byl tvůj.“

~ ~ ~

„Nebo můžeme jít na pokraj Podvečera, chlapče, a já tě pohřbím tak daleko do hlubin mrtvých duší, až nebudeš vědět kudy kam. Nemysli si, že obstojíš proti Podvečeru, když tě nikdo nepovede za ručičku a za dušičku.“

Zavřu oči.

„Tak si vyber,“ říká.

„Tady nejde o Jacka,“ ozvu se. „Nejde o mě, o Posledom, o nic z těchhle kravin. Jde o vás.“

„Vyber si,“ zopakuje, hlas zní vztekle, zoufale.

Skláním hlavu.

„Ne.“

„Tak pojď se mnou.“

Hrubé ruce v rukavicích mě vyvlečou ze židle za ramena, vykroutím se jim, ucuknu.

„Nechte mě na pokoji,“ říkám. „Já vím, kam jdeme.“

Rozklad významu

Večer přichází od východu jako příliv, nebo jako zimní bouřka, valí se přes molo, svět rozmazává šedá šmouha, zmatek z větru, deště, mlhy a tmy, jímž rozeznám jen Jacka, jak stojí na balkonu toho svého vypáleného plážového bunkru a klidně a zamyšleně nás sleduje. Kolem nás a pod námi jako by se voda a stíny mísily do chaosu, který…

„Spleť entropie,“ říká hadrář. „Rozklad významu.“

Mávne rukama, jako by ukazoval na nebe, oceán i zemi najednou, a na všechny hlubiny nadcházející noci.

„A svět byl bez tvaru a pustý,“ říká. „Pořád chceš vyvázat z dohody, chlapče? Myslíš, že sám a bez kotvy udržíš svoji duši mimo nebezpečí?“

~ ~ ~

Zadívám se do tmy. *Jaké mám jiné možnosti?* pomyslím si. Tady na pevnině Jack rukama sevře kraj balkonu. Cítím, jak ve mně sílí panika, protože Podvečer se už sune od východu. Supím, svírám dřevěné zábradlí na molu, jsem už teď tak napjatý, že ani nevím, jestli se ztrácím v tom skučícím větru, nebo ve vlastním děsu a zmatku. Kašlu a nakláním se nad zábradlí, dávím. On se směje a já se třesu vztekem a strachem.

„Nevím,“ povede se mi vymáčknout, v krku mám struhadlo, je mi na zvracení. „Možná jste jediný, díky komu můžu zůstat skutečný. Možná to je Jack…“

Cítím déšť, tmu, jak mi prosakují šaty až na kůži. Cítím mráz až ve tkáních, v kostech. Cítím svoje bušící srdce, každý hluboký, zajíkavý nádech plic, hrubé zadíravé dřevo pod prsty, napětí v každém svalu. Cítím svoje tělo, promočenou kůži, třesoucí se kosti, napjaté svaly, uhánějící krev, horečnatou hlavu. Cítím se malý a ustrašený, ale konečně – a to je nejdůležitější ze všeho – něco cítím.

„Možná to jsem *já*,“ pronesu.

~ ~ ~

Hadrář drží v ruce kousíček kůže, droboučký znak mojí duše, drží jej mezi palcem a ukazovákem, a zubí se jako smrtka.

„Tak co, mám zahvízdat do větru?“

Šedivá mizérie Podvečera kolem něj povlává jako jeho vlastní otrhané šaty. Tady na kraji mola se kolem nás všechno svírá a Jack a jeho dům nad pláží jsou už rozmazaní z dohledu. Nevidím ani břeh.

Nemám tu kam utéct.

Zvuk zvonků na hadrářových botách. Racci.

„Pusťte to,“ říkám. „Prostě to pusťte.“

A nějaká ruka mi sevře rameno.

„Moje řeč,“ povídá Jack. „Pusť to.“

Dívám se na kousek kůže, letí jako papírek z čokoládového bonbonu, nebo jako zahozený tiket z loterie, bouřka ho chňapla a on se svíjí a stáčí a téměř okamžitě se ztrácí v Podvečeru. A já tam jen stojím.

„Jsi ztracený,“ říká hadrář, ale jeho zúčtování zní jako chabý šepot.

Necítím, že bych se rozpouštěl v dešti. Necítím, že by mě rozfoukával vítr, že bych mizel ve stínech. Cítím jen Jackovu ruku kolem pasu.

„Ne,“ opraví Jack. „Ty jsi ztracený.“

~ ~ ~

Hadrář stojí jen pár kroků od nás na molu, ale i tak je v Podvečeru jeho tvar rozmazaný, přízračný strašák v oškubaných šatech.

Nevím, jestli mě Jackova ruka kolem pasu drží ukotveného k molu a ke světu, k pláži a k Posledomu, k životu, k existenci. Nevím, jestli teď vůbec nějakou kotvu mám, ale i když je Podvečer studený a lezavý, vím, že z něj už nemám strach.

„Něco pro tebe mám,“ říká Jack. „Takovou maličkost k zamyšlení.“

Couváme po molu, ošuntělý, kostnatý hadrář jde za námi, vítr jím cloumá.

„Tvoje dohoda nestojí ani za ten papír, na kterém je napsaná,“ pokračuje Jack. „Myslíš si, že tohle jsou duše Posledomu? Víš jistě, že to nejsou jenom… znaky? Možná ani ve mně, ani v tobě nebo v nich nebo vůbec v nikom není žádná tajná podstata, *nic* kromě toho, pro co se rozhodneme sami. Žádný osud, budoucnost, minulost… jen to, pro co se rozhodneme. Žádní otroci a páni duše, jen kurvy a politici. Zamysli se nad tím, až ucítíš, jak se do tebe dohoda zakousne po kůži. Ale můžu se mýlit. Co ty na to?“

Sbíráme se k odchodu a hadrář se na nás dívá a oči má desetkrát lidštější, než má tvář nelidskou.

Noc je jenom tma

„Jsi vzhůru?“ ptá se Jack.

„Teď jsem,“ odpovím. „Kolik je?“

„Kolem půlnoci. Pojď se na něco podívat.“

Stojí u mušelínového závěsu, měsíční světlo črtá jeho obrys. Takhle to je. Jakmile se jednou dostanete za Podvečer, noc je jenom tma, možná má vlastní tichá tajemství, ale i tak. Ale i tak váhám. Za mušelínovými závěsy je svět, kterému na nás nezáleží, na nikom z nás.

„Je moc zima,“ namítám. „Na tu podlahu by sis měl dát nějaký koberec. A měl by sis pořídit *něco* na vytápění, jestli si myslíš, že tady zůstanu.“

„Jasně, jak chceš. Hlavně sem pojď.“

„Co je?“ bručím nespokojeně, ale ovinu kolem sebe deku a po špičkách k němu dojdu.

„Sakra… máš hrozně studenou ruku.“

~ ~ ~

Venkovní nebe je čistě, jasně černé a poseté nespočtem hvězd, úplněk hraje duhovými barvami, dodává molu, pláži a vlnám na moři takovou pevnost, jakou umí vykouzlit právě jenom měsíční světlo. Na konci mola se v něm rýsuje silueta v bílé a stínech – hromádka látky a na ní buřinka – a na jednom úvazu se něco líně hýbe ve větru, jako kabát na háčku, je to lidská kůže, poskakuje beztížně a prázdně, a jako by nám při tom mávala, podobná potrhané papírové panence.

~ ~ ~

„Co s tím budeme dělat?“ zajímám se.

„Necháme to tam,“ na to Jack. „Nic nám do toho není.“

Napadne mě, a napadne mě to nahlas, jestlipak si ji někdo jiný navlíkne, a Jack pustí závěs a ten se zavře.

„Nejspíš,“ hádá, „ale já ani ty to nebudeme. A ani všichni hadráři na světě nemůžou tu lež udržet při životě věčně. Dřív nebo později se

Posledom rozpadne. Dřív nebo později se i tady stane to, co se stalo ve městech.“

A sedáme si na postel a já se ho ptám, kolik toho ví o tom, co se stalo ve městech, a on mi to řekne, a já se ptám, kdo je a odkud přišel, a on mi to řekne, a já se ho ptám, co tady dělá, co tady děláme oba, a on mi to řekne, řekne mi všechno, co ví, řekne mi všechno, co potřebuji vědět a co potřebuji slyšet.

~ ~ ~

Prostě si sedíme na posteli a já cítím, jak se Jack v mém objetí zahřívá, kůže na kůži, dvě jepicí stvoření svázaná k vlastní realitě ne snad prázdnými symboly, ale tělem, přimknutá k sobě. Povím mu, že chci odejít z Posledomu, že chci z téhle prázdné, falešné díry vypadnout, chci se podívat, co je venku, i když jsem se to v šedé záři Podvečera, kde se obrysy rozplývají v oceánu vzpomínek, vždycky vidět bál. Spřádám plány a nadšeně o tom žvaním, jako by ho moje slova mohla stáhnout se mnou.

„Jedno po druhém,“ říká.

Vidím Posledom jako přístav, jsme tu zakotvení, přivázaní jeden ke druhému končetinami, ale máme každý vlastní, oddělenou… celistvost. Lodě jsou od toho, aby se plavily, myslím si.

Myslím na to, jak je krásný, jak má hladkou kůži, myslím na záhadu jizev, které máme společné, ale každý jedinečné. Miluju ho. Opravdu, ale dochází mi, že ho nemám rád tím způsobem, jakým jsem ho měl rád před dvěma hodinami, už to není ta hloupá klukovská touha, kterou teď skoro nechápu. Miluju ho proto, že už ho nepotřebuju.

„Jacku?“ ozvu se.

Tak nějak mi najednou svitne, že teď potřebuje on mě. Myslím, že potřeboval někoho, kdo by potřeboval jeho, aby mu mohl předvést, jak prázdná taková touha je, a možná i aby to mohl předvést sám sobě. Co vlastně na tomhle světě potřebujeme? Co potřebujeme doopravdy?

„Cože?“ zeptá se.

Usměju se sám pro sebe.

„Nic.“

Hal Duncan
(1971 –)

Brit, vlastním jménem Alasdair Duncan, narozen 21. 10. 1971 ve skotském Edinburghu, vyrůstal v maloměstském Ayrshire a dnes žije v Glasgow, kde studoval angličtinu, nějakou dobu povlával mezi úřadem práce a přípravnými kurzy, pak si nakrátko našel práci jako programátor, nedávno se stal spisovatelem na plný úvazek. Všeobecnou pozornost si získal již svým debutem, románem **Vellum** (2005, č. Pergament/Laser-books 2008), patrně nejvýraznějším a nejopěvovanějším dílem spisovatelského nováčka za několik posledních let. Jde o první svazek dvoudílné série **The Book of All Hours** (Kniha všech Hodin), v níž netradičním způsobem zobrazil věčný boj krutých sil nadpřirozena. Lidstvo čelí v roce 2017 příchodu konce světa, je pasováno do role pouhého diváka, zcela nepodstatné položky v bezohledném boji mezi nepochopitelnými silami. Zde nejde o boj mezi dobrem a zlem, vždyť obě mocnosti od sebe v tomto směru lze rozlišit jen stěží. Na řadě je dravost a touha po přežití, jen ve vzácných případech se jednotlivci dokážou chovat ve prospěch lidstva jako celku, obětovat vlastní život či duši beze stínu sobectví. Román se soustředí spíše na formu než na děj, velmi důležitou složkou je tu jazyk samotný, spletitý a nádherný, někdy až hypnotický, ale přesto či snad právě proto jde o skvělé čtení, které nikoho nenechá klidným. Dokončení série tvoří připravovaný román **Ink** (2007, č. Atrament/přip. Laser-books 2009), ale ve stejném světě se odehrává rovněž několik doprovodných kratších textů, včetně patrně samostatně vydané novely **Scorched Earth** (dosud nepublikováno). V ní autor čerpá ze studnice sumerských mýtů, stejně jako v právě rozpracovaném románu **Fur** (dosud nepublikováno), jenž by měl být na předchozím díle zcela nezávislým převyprávěním eposu o Gilgamešovi. Kratší práce začal Duncan publikovat rovněž v roce 2005, ať už to byly na internetu zveřejněné povídky ***The Disappearance of James H…*** (Strange Horizons 2005) a ***The Chiaroscurist*** (Electric Velocipéde 2005) či v antologiích vydané tituly ***The Last Shift*** (Nova Scotia, ed. Andrew J. Wilson & Neil Williamson 2005) a ***The Angel of Gamblers***

(Eidolon 1, ed. Jcnathan Strahan & Jeremy G. Byrne 2005). Dále jmenujme ještě další připravovanou novelu v samostatném vydání T**he City of Rotted Names** (dosud nepublikováno). Ta by se měla ovšem objevit rovněž jako součást souboru nazvaného **Corn, Poet, Watch, Tomb** (dosud nepublikováno), kam patří rovněž kratší práce ***The Tower of Morning's Bones*** (Moonlit Domes, ed. Kathy Sedia 2007, č. Trochu divné kusy 2/Laser-books 2006), ***The Prince of End Times*** (Solaris Book of New Fantasy, ed. George Mann 2007) a ***The Whenever at the City's Heart*** (Interzone 2007). Nedávno se v limitované edici objevila rovněž sbírka básní **Sonnets for Orpheus** (2006). Hal Duncan je svým důrazem na téměř básnický prozaický projev plný skrytých významů velice ojedinělým hlasem na poli fantastické literatury. Podle jeho slov budou připravovaná díla mít již sevřenější charakter, uvidíme tedy, jak budou čtenáři i kritikou přijata a zda se z Duncana stane další dlouhodobě uznávaný spisovatelský fenomén.

Martin Šust

Hal Duncan

PERGAMENT

Kniha všech Hodin: 1

Obálka Edward Miller
Překlad Richard Podaný
Odpovědný redaktor Tomáš_ Jirkovský
Jazykový, redaktor Helena Šebestová
Sazba provedena v LaTeXu
Vytiskla Tiskárna Havlíčkův Brod a.s.
Vydalo Nakladatelství Laser-books s.r.o.
Úslavská 2, Plzeň 326 00
tel+fax: 377 246 407
www.laser-books.cz
v edici Laser jako 347. publikaci
Edice Fantasy svazek 93.
Plzeň 2008, vydání 1.